

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Міністерство освіти і науки України

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Міністерство освіти і науки України

Кваліфікаційна наукова праця на
правах рукопису

КОЧ ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА

УДК 341.636:[347.95]-047.272(043.5)

ДИСЕРТАЦІЯ

**ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ АРБІТРАЖНИХ РІШЕНЬ:
ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ**

081 – Право
08 – Право

Подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ О.В. Коч

Науковий керівник: Стрельцова Євдокія Джонівна, доктор юридичних наук,
доцент

Одеса – 2021

АНОТАЦІЯ

Коч О. В. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Одеса, 2021.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних та практичних проблем визнання та виконання іноземних арбітражних рішень з метою формулювання обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень та його імплементації.

Дисертація має складну структуру, яка зумовлена необхідністю проведення системного дослідження, що включає аналіз доктринальної бази та емпіричних матеріалів, а також поставленими задачами щодо розгляду окремих аспектів механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Структура роботи включає чотири розділи: перший розділ присвячено питанням еволюції міжнародного арбітражу як способу розв'язання спорів у сфері міжнародних приватноправових відносин, зокрема, становлення арбітражу як інституту, його нормативне оформлення та доктринальне осмислення; другий розділ – теоретичним питанням механізму визнання та виконання арбітражних рішень, зокрема, дослідженню таких інструментів механізму як: арбітражного рішення та його ефектів, визнання та виконання, а також скасування арбітражного рішення; третій розділ присвячено дослідженню варіацій та девіацій механізму визнання та виконання арбітражних рішень у юрисдикційних практиках, зокрема, процесуальних аспектів (строки, підсудність, судові витрати, форма заяви, особливості судового розгляду, тощо) та матеріальних аспектів (на прикладі питання щодо визнання та виконання скасованих арбітражних рішень); четвертий розділ – імплементація механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в межах однієї юрисдикції (на прикладі України), зокрема, особливості формування нормативного

регулювання, судової практики та стратегій локальних оптимізацій імплементації механізму. Розділи у роботі діляться на підрозділи пункти та підпункти. Організація роботи, із виділенням структурних одиниць, сформована під впливом фундаментальних робіт у сфері арбітражу, що розроблені фахівцями з Англії, Німеччини, Нідерландів, Франції та США. Така структура забезпечує повну та детальну демонстрацію результатів проведеного дослідження. Робота представляє консолідовані доктринальні та емпіричні матеріали світових практик. Представлено роботи понад 100 провідних фахівців у сфері арбітражу. Емпірична база роботи включає понад 120 юрисдикційних практик із демонстрацією окремих судових справ, обраних в результаті роботи з базами судових рішень, що включають понад 3000 справ. В результаті обробки бази судової практики України вперше розроблено Довідник судової практики у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, який включає 547 судових рішень за 2015–2020 рр., які представлені у 6 таблицях за роками та у 75 графіках. Довідник увійшов як додаток до дисертаційної роботи.

У роботі арбітраж розглядається як альтернативний спосіб вирішення спорів, що займає провідні позиції у транснаціональній комерції. Завдяки Нью-Йоркській конвенції, що знайшла світове сприйняття, вже понад пів-століття універсальний механізм визнання та виконання іноземних арбітражних рішень успішно застосовується поміж юрисдикцій та гарантує ефективність арбітражу.

В результаті дослідження встановлено, що конвенційна універсалізація механізму визнання та виконання арбітражних рішень закріплює проарбітражний підхід та режим сприяння арбітражу, створюючи базис для варіативності застосування механізму у національних практиках. Обґрунтовано, що еволюція практик взаємодії арбітражу та національних судів визначили арбітраж як універсальну транснаціональну систему автономного вирішення спорів, альтернативну національному судочинству.

При аналізі юрисдикційних практик аргументовано тезу, що застосовне державним судом національне право при вирішенні справ про визнання та виконання арбітражних рішень отримує екстериторіальну силу та сприймається

як «національне міжнародне», «транснаціональне» або в інших формах наднаціонального права.

З метою виявлення ефективних стратегій удосконалення механізму визнання та виконання арбітражних рішень у роботі пропонується виходити з концепцій транснаціонального та делокалізованого арбітражу та розглядати механізм у транснаціональному полі. Поряд з цим, визнається, що суперечлива природа арбітражу як територіального або делокалізованого інституту визначає паралельний розвиток імперативних національних та диспозитивних транснаціональних підходів до застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень.

В роботі представлено види, способи та підстави до застосування інструментів механізму визнання та виконання арбітражних рішень. Розглянуто процесуальні та матеріальні аспекти механізму. Також запропоновано класифікацію підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень на відносні та абсолютні.

В результаті комплексного дослідження основних інструментів механізму визнання та виконання арбітражних рішень обґрунтовано доцільність:

- визнання ефектів арбітражного рішення як *res judicata*, *lis pendens*, *stare decisis*, зокрема визнання преюдиційності та застосування естоппель, а також обмеженого ефекту *erga omnes* (за наявності згоди третіх осіб, що не є сторонами, але визнають силу арбітражної угоди або арбітражного рішення);
- визначення єдиної підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення *ex officio* – міжнародного публічного порядку та, відповідно, виключення неарбітрабільності як абсолютної підстави для такої відмови (вказаний висновок сформовано в результаті аналізу доктрини неарбітрабільності, зокрема: дослідження співвідношення неарбітрабільності та порушення публічного порядку, як абсолютних підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень, що супроводжується пропозицією до класифікації типів такого співвідношення; дослідження предметів неарбітрабільності з пропозиціями щодо їх класифікації; вироблення стратегії

переходу від неарбітрабельності до арбітрабельності шляхом поступового розширення сфери арбітрабельності від комерційних відносин до всіх договірних, у тому числі тих, що можуть бути виокремлені із неарбітрабельних спорів, впровадження спеціальних умов арбітрабельності щодо предметів, що традиційно розцінювались як неарбітрабельні);

- визнання диспозитивного характеру порядку застосування підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень (вирішення дискусії навколо лінгвістичної колізії у викладі Нью-Йоркської конвенції на п'яти офіційних мовах – *«may» v. «ne seront ... que si»*);

- відмови від застосування завуальованої «подвійної» та «асиметричної» екзекватури у вигляді процесуального механізму скасування арбітражного рішення та допустимість виключно опціонального застосування такого інструменту, якщо сторони попередньо домовились про це (формуванню такої пропозиції передувало дослідження проблеми визнання та виконання скасованих арбітражних рішень, як девіації механізму визнання та виконання. Виявлено, що проблема визнання та виконання скасованих арбітражних рішень супроводжується дискусіями навколо принципу залежності, ієрархічності судів – за місцем арбітражу, як суду походження або первинної юрисдикції, та за місцем виконання, як суду вторинної юрисдикції, враховуючи рівність суверенних держав. Обґрунтовано тезу, що застосування інструменту «скасування» зумовлює колізію механізмів визнання та виконання іноземного судового та арбітражного рішень, вирішення якої неодмінно призводить до порушення принципу взаємності).

В ході дослідження виявлено, що прогалини у праві викриваються на локальному рівні, іноді у жертву міжнародному принципу взаємності та національній економіці. Продемонстровано, що варіації імплементації механізму визнання та виконання арбітражних рішень, виходячи за межі універсального конвенційного стандарту, здобувають форму девіацій. Варіації та девіації механізму стають каталізатором для розвитку та трансформації загального механізму визнання та виконання арбітражних рішень.

У роботі наголошується на значенні універсалістської концепції арбітражу, відповідно до якої поодинокі режими, сприятливі для арбітражу, не є ефективними та загрожують створенням пулів надійних проарбітражних країн та чорних списків юрисдикцій, не дружніх арбітражу. Така стратегія розвитку загрожує розмиванню транснаціонального характеру арбітражу та повернення у лоно національно-міжнародних відносин, де провідне місце відіграє держава.

Для забезпечення ефективної та збалансованої універсалізації національних практик та забезпечення визнання транснаціонального характеру арбітражу на локальному рівні запропоновано розроблення Типового закону про розгляд справ щодо визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, що буде закріплювати стратегію поведінки національного суду як гаранту арбітражних рішень, який вирішуючи такі справи здобуває транснаціональну юрисдикцію. Така стратегія як продемонструвало дослідження, є найбільш ефективною.

Ключові слова: арбітраж, арбітражна угода, арбітражне рішення, визнання та виконання арбітражного рішення, скасування (оспорювання) арбітражного рішення, арбітрабільність, публічний порядок, транснаціональне право, делокалізація арбітражу, судовий розгляд, цивільний процес, приватноправові принципи, приватне право.

SUMMARY

Koch O.V. Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards: Theoretical and Practical Approaches. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. Thesis for the acquisition of a scientific degree of PhD in the field of 08 “Law” by the speciality 081 “Law”. – Odesa I. I. Mechnikov National University, Odesa, 2021

The thesis is devoted to comprehensive research of theoretical and practical issues of recognition and enforcement of foreign arbitral awards with a view of developing substantive proposals to improve the mechanism of recognition and enforcement of foreign arbitral awards and its implementation.

The complex structure of the thesis is necessitated by need to conduct a systematic research that includes analysis of doctrine, empirical materials and set objectives to consider the specific aspects of mechanism of recognition and enforcement of foreign arbitral awards. The structure of thesis includes 4 chapters: first chapter is devoted to evolution of international arbitration as a method of dispute resolution in field of international private relations, in particular, development of arbitration as an institute, its legal regulation development and doctrinal reasoning; second chapter – to theoretical issues of the mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards, in particular, to investigate such instruments of the mechanism as: arbitral award and its effects, recognition and enforcement as well as annulment of arbitral award; third chapter is devoted to research of variations and deviations of the mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards in jurisdictions’ practices, in particular procedural aspects (limitations, jurisdiction, court fees, form of claim, features of court consideration, etc.) and substantive aspects (by example of the issue of recognition and enforcement of annulled arbitral awards); fourth chapter is devoted to implementation of the mechanism of recognition and enforcement of foreign arbitral awards within one jurisdiction (by example of Ukraine), in particular, features of development of legal regulations, case law and strategies of local improvement of implementation of the mechanism. The chapters are divided into

subchapters, clauses and sub-clauses. Organization of thesis with indication of numeral structural units has been encouraged by fundamental works in the field arbitration, developed by experts from England, France, Germany, the Netherlands and the USA. Such structure ensures full and detailed demonstration of the research results. The thesis is directed to be perceived of fundamental for further scientific and empirical developments in field of recognition and enforcement of arbitral awards. It presents consolidated doctrinal and empirical materials of world practices. The works of more than 100 leading experts in field of arbitration have been presented in thesis. The empirical base includes more than 120 jurisdictional practices with demonstration of examples from case law, selected in result of work with databases of court decisions that cumulatively include more than 3000 cases. Upon processing of case law database of Ukraine, the Guide on Case Law in field of recognition and enforcement of foreign arbitral awards has been developed. It includes 547 court decisions of 2015–2020, that are presented in 6 schemes by years and in 75 diagrams. The Guide has been included into the thesis.

The thesis considers arbitration as an alternative dispute resolution method that occupies leading position in transnational commerce. Due to the New York Convention, that has found a world recognition, universal mechanism of recognition and enforcement of foreign arbitral awards has been successfully applied by jurisdictions and guarantees effectiveness of arbitration for more than half-century.

The study has shown that conventional universalization of the mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards has set pro-arbitration bias and policy favouring arbitration, creating a basis for variations in implementation of the mechanism in national practices. The thesis substantiates that evolution of cooperation between arbitration and national courts has defined the arbitration as universal transnational system of autonomous dispute resolution that is alternative to national litigation.

In course of analysis of jurisdictional practices, the argument is justified that national law, applied by the state court when examining cases on recognition and

enforcement of arbitral awards, acquires extraterritorial power and is recognized as “national international”, “transnational” or in other forms of supranational law.

In order to develop effective strategies for improvement of mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards, the thesis suggests to rely on concepts of transnational and delocalized arbitration and to consider the mechanism within transnational field. Herewith, it is recognized that controversial nature of arbitration as territorial and delocalized institute has determined parallel development of mandatory national and discretionary transnational approaches to application of the mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards.

The thesis presents types, methods and grounds for application of the instruments of the mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards. Both procedural and substantive aspects of the mechanism are considered. Also, it is suggested the classification of grounds for refusal in recognition and enforcement of arbitral awards into relative and absolute.

Owing to comprehensive research of the primary instruments of the mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards, expediency of the following measures has been justified:

- recognition of arbitral award’s effects as *res judicata*, *lis pendens*, *stare decisis*, including recognition of its prejudiciality and application of estoppel, as well as limited *erga omnes* effect (in case of third parties, non-signatories, consent to recognize arbitration agreement or arbitral award);
- recognition of international public policy as only ground for refusal in recognition and enforcement of arbitral award *ex officio*, and consequently exclusion of non-arbitrability from the absolute grounds for such refusal (the mentioned conclusion has been formed upon analysis of non-arbitrability doctrine, including: research of the correlation of non-arbitrability and violation of public policy as absolute grounds for refusal in recognition and enforcement of arbitral awards, that has been accompanied by suggestion to classify the types of such correlation; research of matters of non-arbitrability with proposed classification of them; development of strategy of transition from non-arbitrability to arbitrability by the way of gradual extension of

arbitrability field from commercial relations to all contractual relations, including those that can be exempted from non-arbitrability, setting of special conditions of arbitrability for the matters that traditionally have been non-arbitrable);

- recognition of discretionary nature of application of the grounds for refusal in recognition and enforcement of arbitral awards (resolving a discussion around non-conformity in texts of the New York Convention in five official languages – «*may*» v. «*ne seront ... que si*»);

- refusal from application of veiled “double” and “asymmetric” exequatur in form of procedural mechanism of arbitral award’s annulment and admissibility of just an optional application of such instrument, in case the parties have previously agreed that (the development of such suggestion have been preceded by research of the issue of recognition and enforcement of annulled arbitral awards as a deviation of the mechanism of recognition and enforcement. It has been found that the problem of recognition and enforcement of annulled arbitral awards is accompanied by the discussion about the principle of dependence, hierarchy of courts – the court at the place of arbitration as a court of origin or of primary jurisdiction, and the court at the place of enforcement as a court of secondary jurisdiction, in contrast to equality of sovereign states. It is demonstrated that application of the instrument of “annulment” causes conflict of mechanisms of recognition and enforcement of foreign court decisions and arbitral awards, resolution of which definitely results in violation of the principle of reciprocity).

In result of study, it has been found that gaps in law are revealed at local level, sometimes making a sacrifice of international principle of reciprocity and national economy. The thesis demonstrates that variations of implementation of the mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards, exceeding the limits of universal conventional standard, have acquired form of deviations. The variations and deviations of the mechanism becomes catalyzers for development and transformation of general mechanism of recognition and enforcement of arbitral awards.

The thesis highlights significance of the universalist concept of arbitration, according to which isolated regimes, favourable to arbitration, are not effective and

threaten with emergence of pools of reliable pro-arbitrational countries or black lists of jurisdictions that are unfriendly to arbitration. Such strategy of development threatens with erosion of transnational character of arbitration and returning to national-international relations with a leading role of state.

In order to ensure effective and balanced universalization of national practices and to ensure recognition of transnational nature of arbitration at local level, it is suggested to develop the Model Law on consideration of cases on recognition and enforcement of foreign arbitral awards that would enshrine the strategy of national court's behavior to act as a guarantor of arbitral awards, while the court acquires transnational jurisdiction through consideration of such cases. This strategy is the most effective as the research has shown.

Key words: arbitration, arbitration agreement, arbitral award, recognition and enforcement of arbitral award, annulment (setting aside, vacatur) of arbitral award, arbitrability, public policy, transnational law, delocalization of arbitration, litigation, civil process, private law principles, private law.

СПИСОК

ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації *Статті у наукових фахових виданнях України:*

1. Коч О. В. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні: тенденції судової практики. *Правова держава*. 2018. №31. С. 124–133.
2. Коч О. В. Особливості взаємодії права Європейського Союзу та Міжнародного комерційного арбітражу. *Правова держава*. 2017. № 25. С. 236–242.
3. Koch E.V. Principle Iura Novit Curia in International Commercial Arbitration. *Constitutional State*. 2016. № 22. P. 181–186.
4. Коч О. В. Визнання та примусове виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу в Україні: деякі проблемні питання. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2015. № 3. С. 65–72.
5. Коч Е. В., Бачур Б. С. Права человека: от уникального опыта к правовой стандартизации. *Вісник Одеського національного університету*. Серія: правознавство. 2012. Т 17. Вип.½ (16/17). С. 43–52. (Особистий внесок здобувача полягає у визначенні механізмів формування єдиного правового простору завдяки створенню правових стандартів).

Статті, опубліковані у наукових періодичних видання інших держав:

6. Koch O. V. Non-Arbitrability: National, International and Transnational Approaches to Define the Matters. *European Political and Law Discourse*. 2020. Vol.7. Is.6. P. 7–23.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Коч Е.В. Роль арбитрабельности и публичного порядка для признания и исполнения иностранных арбитражных решений. *Юридична осінь 2020 р.: зб. тез наукових повідомлень* / Ред. А. Гетьмана. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. С. 146–150.
8. Коч О. В. Транснаціональне право у міжнародному комерційному

арбітражі: загальний огляд. *Другі економіко-правові студії: матеріали всеукраїнської наук.-практич. конф.* Одеса: Фенікс, 2019. С. 51–53.

9. Коч Е. В. Учебная дисциплина «Международный коммерческий арбитраж»: особенности преподавания в Украине и за рубежом. *IX Юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матер. міжнар. наук.-практ. конференц / Відп. ред. І. С. Канзафарова.* Одеса: Астропринт, 2019. С. 13–18.

10. Коч Е. В. Новели визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні. Восьмі юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матер. міжнар. наук.-практ. конф. / Ред. І. Канзафарова. Одеса: Астропринт, 2018. С. 216–220.

11. Коч О. В. Арбітрабельність корпоративних спорів у контексті публічного порядку та суверенітету України. *Політико-правова доктрина державного суверенітету в умовах глобалізації: матер. міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю до дня народження д.ю.н., професора Л. М. Стрельцова.* Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 272–275.

12. Коч О. В. Визначення арбітрабельності: особливості судової практики України. *Зб. матеріалів 72 наук. конф. профес.-виклад. складу: наук. працівників ЕПФ ОНУ ім. І. І. Мечникова.* Ред. А. Смітюх. Одеса: Фенікс, 2017. С. 110–113.

13. Коч Е. В. Уголовная ответственность юридических лиц в Украине: проблемы рецепции международно-правовых стандартов. *Всеукр. наук. чит. з кримінальної юстиції пам'яті проф. В.П. Колмакова.* Одеса: Фенікс, 2015. С. 129–132.

14. Коч О. В. Правосвідомість учасників процесу. *Міжнар. наук.-практ. конф. «Законодавство України у світлі сучасних активних реформаційних процесів».* Київ: Центр правових наукових досліджень, 2014. С. 18–20.

15. Коч О. В. Запобігання порушенню права на захист: практика Європейського суду з прав людини. *IV Харківські кримінально-правові читання.* Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого: Право, 2014. С. 432–434.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати

16. Koch O. V. Destiny of Arbitral Awards in Ukraine (case law of 2013–2018). *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv. 2019. No. 01–02. P. 32–34.
17. Koch O. V. Arbitrability of Corporate Disputes: International Models & Experience of Ukraine. *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv. 2019. No. 10. P. 38–40.
18. Коч Е. В. Признать нельзя исполнить: статус «под санкциями» и международный коммерческий арбитраж. *Юрист & Закон*. 2020. URL: uz.ligazakon.ua/magazine_article/EA014237?fbclid=IwAR0cwIALVaVh8Hv552iIG5m12pEm8IdlJyLVJSXL30aBsMwHy0msO-m8EsM.
19. Koch O. V., Karpenko M. I. Crime and Punishment of an LLC Director. *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv, 2019. No. 3. P. 18–20. (Особистий внесок здобувача полягає у розробленні рекомендацій при вирішенні спорів щодо управління товариством та притягненні до відповідальності директора).
20. Коч О. В., Карпенко М. І. Проблема: Виклик директора. *Український юрист*. 2018. №12. URL: <http://www.ukrjurist.com/?article/1698>. (Особистий внесок полягає у аналізі питань відповідальності директора Товариства).
21. Koch O. V., Karpenko M. I. Corporate Agreement in LLC – Brand New in Ukraine. *KyivPost. Ukraine's Global Voice*, 2018. Vol. 5. Is. 2. P.7. (Особистий внесок полягає у визначенні особливостей укладення корпоративних договорів).
22. Коч О.В., Карпенко М. І. Договір між учасниками ТОВ: нові можливості. *Вісник Національної Асоціації Адвокатів України*. 2018. №4 (42). С. 29–32. (Особистий внесок здобувача полягає у аналізі проблем корпоративних відносин та особливостей вирішення корпоративних спорів, зокрема, у арбітражі).
23. Коч Е. В. Договор о корпоративном управлении перспективы легализации. *Вісник одеської адвокатури*. 2016. № 4. С. 45–46.
24. Коч Е. В. Усиление уровня корпоративного управления в акционерных обществах или squeeze-out и sell-out по-украински. *Вісник одеської адвокатури*. 2016. № 4. С. 33–34.
25. Коч О. В. Особливості трансдержавної діяльності адвокатури. *Юридичний журнал*. 2013. №7. С. 123–126.

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень	18
Вступ	21
Розділ 1. Еволюція міжнародного арбітражу як способу вирішення спорів у сфері приватноправових відносин	33
1.1. Формування практики взаємодії міжнародного арбітражу та національних судів	33
1.1.1. Формування арбітражних практик з давніх часів до кінця XIX століття	33
1.1.2. Універсалізація арбітражу в першій половині XX століття	37
1.1.3. Міжнародна уніфікація механізмів взаємодії арбітражу та національних судів в середині XX – початку XXI століття	40
1.2. Проблеми взаємодії міжнародного арбітражу та національних судів у наукових дослідженнях середини XX – початку XXI століття	47
1.2.1. Визначення правової природи арбітражу в науковому дискурсі	47
1.2.2. Сучасні проблеми розвитку доктрини арбітражу	54
Висновки до першого розділу	58
Розділ 2. Теоретичні питання механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень	60
2.1. Інструменти механізму визнання та виконання арбітражних рішень	60
2.1.1. Поняття та види арбітражу, місце визнання та виконання у системі права	60
2.1.2. Арбітражне рішення: поняття та види	62
2.1.3. Визнання, виконання та скасування арбітражного рішення та їх значення	71
2.1.4. Визнання, виконання та скасування арбітражного рішення: підстави для застосування	74
2.1.5. Підстави для відмови у визнанні та виконанні, що застосовуються судом <i>ex officio</i> : визначення застосовного права (на прикладі підстави	

неарбітрабільності)	78
2.2. Абсолютні підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення: визначення та застосування (на прикладі неарбітрабільності)	90
2.2.1. Визначення та роль абсолютних підстав	90
2.2.2. Розмежування предметів неарбітрабільності та порушення публічного порядку	91
2.2.3. Предмети неарбітрабільності	96
Висновки до другого розділу	113
Розділ 3. Механізм визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: варіації та девіації у юрисдикційних практиках	116
3.1. Механізм визнання та виконання арбітражних рішень та його варіації	116
3.1.1. Межі варіацій механізму визнання та виконання	116
3.1.2. Визнання та виконання як окремі процесуальні дії	119
3.1.3. Строки давності	120
3.1.4. Підсудність	124
3.1.5. Заява про визнання та виконання: форма, зміст та додатки	126
3.1.6. Судові інстанції	132
3.1.7. Змагальність та конфіденційність	137
3.1.8. Судові витрати	142
3.1.9. Загальні риси варіативності механізму визнання та виконання	144
3.2. Девіації механізму визнання та виконання арбітражних рішень: (на прикладі визнання та виконання скасованих арбітражних рішень)	147
3.2.1. Ефект девіацій механізму визнання та виконання	147
3.2.2. Механізм визнання та виконання скасованих арбітражних рішень: нормативне закріплення	148
3.2.3. Механізм визнання та виконання скасованих арбітражних рішень: доктринальні підходи	150
3.2.4. Механізм визнання та виконання скасованих арбітражних рішень у судовій практиці	155

3.2.5. Скасування арбітражного рішення після розгляду справи про визнання та виконання: процесуальне значення	165
3.2.6. Узагальнення практик визнання та виконання скасованих арбітражних рішень	169
Висновки до третього розділу	172
Розділ 4. Імплементация механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні	175
4.1. Формування нормативного регулювання механізму визнання та виконання арбітражних рішень	175
4.2. Процесуальні аспекти розгляду справ про визнання та виконання арбітражних рішень	178
4.2.1. Процесуальні дії: визнання без виконання, дозвіл на примусове та добровільне виконання	178
4.2.2. Підсудність	180
4.2.3. Строки: давність, розгляд, ризики затягування	181
4.2.4. Заява про визнання та виконання: форма, зміст та додатки	184
4.2.5. Розгляд справи та застосування інструментів сприяння арбітражу	186
4.2.6. Нарахування відсотків, визначення валюти грошових вимог	188
4.3. Підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення	189
4.3.1. Відносні підстави: визначення та застосування	189
4.3.2. Абсолютні підстави: визначення та застосування	194
4.4. Тенденції сучасної судової практики України	201
Висновки до четвертого розділу	205
Висновки	207
Список використаних джерел	215
Додатки	260
Додаток А	260
Додаток Б	264
Додаток В	273

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВГСУ	Вищий господарський суд України
ВССУ	Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
ВСУ	Верховний Суд України
ГПК	Господарський процесуальний кодекс
ДП	Державне підприємство
ЄСПЛ	Європейський суд з прав людини
МАК	Морська арбітражна комісія
МАС	Міжнародний арбітражний суд
МКА	Міжнародний комерційний арбітраж
МКАС	Міжнародний комерційний арбітражний суд
РНБО	Рада національної безпеки і оборони України
ТПП	Торгово-промислова палата
ЦК	Цивільний кодекс
ЦПК	Цивільний процесуальний кодекс
Конвенція про екстериторіальну дію	Конвенція про екстериторіальну дію іноземних судових та арбітражних рішень 1979 р.
Європейська конвенція	Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 р.
Московська конвенція	Конвенція про розв'язання арбітражним шляхом цивільно-правових спорів, що впливають з відносин економічного і науково-технічного співробітництва 1972 р.
Панамська конвенція	Міжамериканська конвенція про міжнародний комерційний арбітраж 1975 р.
ААА	Американська арбітражна асоціація
EBRD	Європейський банк реконструкції та розвитку
OECD (ОЕСР)	Організація економічного співробітництва та розвитку

ALARM	Міжнародний арбітражний суд при Асоціації ліквідаторів і адміністраторів Республіки Молдова
CIETAC	Китайська міжнародна економічна та торговельна Арбітражна комісія
DIS	Німецька інституція з арбітражних справ
ECOSOC (ЕКОСОР)	Економічна і соціальна рада ООН
GAFTA	Арбітраж при Міжнародній асоціації торгівлі зерном та кормами
GMAA	Арбітражний трибунал німецької морської асоціації
HCCI	Арбітражний суд при торгово-промисловій палаті Угорщини
IACC	Лондонська палата міжнародного арбітражу та криптографії
ICAC (МКАС при ТПП України)	Міжнародний комерційний арбітражний суд при торгово-промисловій палаті України
ICC (МТП)	Міжнародна торгова палата у Парижі та міжнародний арбітражний суд при ній
ICDR	Міжнародний центр вирішення спорів (м. Нью-Йорк)
ILA (АМП)	Асоціація міжнародного права
LCIA	Лондонський міжнародний комерційний арбітражний суд
LMAA	Лондонська асоціація морських арбітрів
NYC (Нью-Йоркська конвенція)	Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, 1958 р.
OHADA	Організація з гармонізації комерційного права в Африці
SCAI	Арбітражний інститут торгових палат Швейцарії
SCC	Арбітражний інститут при стокгольмській торговій

	палаті
SIAC	Міжнародний арбітражний центр Сінгапуру
UMAC (MAC при ТПП України)	Морська арбітражна комісія при торгово-промисловій палаті України
UNCITRAL (ЮНСІТРАЛ)	Комісія ООН по праву міжнародної торгівлі
UNCNAD (ЮНКТАД)	Конференція ООН з торгівлі та розвитку
UNECE (ЄЕК ООН)	Європейська економічна комісія ООН
UNIDROIT	Міжнародний інститут з уніфікації приватного права
VCCA	Вільнюський комерційний арбітраж
VIAC	Віденський міжнародний арбітражний центр
WIPO (BOIV)	Всесвітня організація інтелектуальної власності
YIAG LCIA	Молодіжна міжнародна арбітражна група Лондонського міжнародного комерційного арбітражного суду

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми дослідження. Питання визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, пошук ефективних форм та способів реалізації визнання та виконання, є актуальними, з огляду на міжнародні правила та національні правові традиції, зокрема, у контексті забезпечення інвестиційної привабливості окремих держав. Механізм визнання та виконання іноземних арбітражних рішень формується та розвивається як результат компромісу, досягнутого при вирішенні конфлікту культур та права. Такий механізм формується на перехресті: національного, міжнародного та транснаціонального публічного порядків та правового регулювання; безкордоння та територіальності, що у сукупності визначає комплексність цього питання. Визначення правової природи та характеру арбітражу, у тому числі визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, у контексті теорій делокалізації та територіальності, понад століття займають провідні позиції у науковому дискурсі. Продовження наукової дискусії сьогодні має безпосереднє значення для прийняття практичних рішень у процесі трансформації та імплементації механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень у юрисдикційних практиках, для вирішення процесуальних питань щодо порядку здійснення судочинства у справах про визнання та виконання.

Механізм визнання та виконання може змінювати форму та зміст в залежності від економічних, соціальних та політичних умов у певний момент часу. Отже, вбачається необхідність у функціонуванні дієвого та адаптивного механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, який має універсальний характер та, тим самим, забезпечує потреби учасників транскордонних приватних договірних відносин у задоволенні їх законних очікувань та забезпечує стан правової визначеності.

Важливим це питання є і для України, яка сприймається фахівцями як один з провідних арбітражних центрів завдяки закріпленню на нормативно-правовому рівні інструментів сприяння арбітражу. Водночас, залишаються проблемними питання удосконалення механізму визнання та виконання іноземних

арбітражних рішень. Вирішення цих проблем потребує опрацювання, поряд з іншим: понятійно-категоріального апаратуру, процедур правозастосування для уникнення декларативності дружності арбітражу, впровадження комплексної освітньо-кваліфікаційної підготовки у сфері арбітражу.

Актуальність зазначених питань пояснює зацікавленість вітчизняних фахівців у дослідженні проблем визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Так, наприклад, глобальні проблеми застосування альтернативних способів вирішення спорів, особливості нормативно-правового регулювання інституту арбітражу в Україні, проблеми оспорювання арбітражних рішень та застосування підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень стали предметом низки дисертаційних досліджень, проведених: Є. Боярським, О. Зозулею, Т. Кисельовою, Я. Любченком, З. Мамоном, О. Переверзєвою, Ю. Притикою, С. Теплюком, О. Торгашиним.

Праці вказаних вчених мають важливе значення для вивчення наукових та практичних проблем, дотичних до теми даної дисертаційної роботи. Водночас, все ще залишається потреба: у виявленні ефективних стратегій та практик удосконалення механізму визнання та виконання арбітражних рішень; у науковому осмисленні процесів делокалізації арбітражу та транснаціоналізації механізму визнання та виконання, універсальності та варіативності такого механізму; виявленні тенденцій та обґрунтування перспектив розвитку механізму визнання та виконання арбітражних рішень.

Враховуючи наведене, актуальність теми дисертаційного дослідження обумовлена необхідністю комплексного дослідження механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень задля наукового обґрунтування пропозицій щодо удосконалення нормативно-правового регулювання та застосування даного механізму як у світі, так і в Україні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане відповідно до плану науково-дослідної діяльності економіко-правового факультету ОНУ імені І.І. Мечникова в межах науково-дослідних тем кафедри цивільно-правових дисциплін – «Приватно-

правове регулювання суспільних відносин: традиції, сучасність і перспективи» (державний реєстраційний номер 0113U002740), «Забезпечення прав і законних інтересів учасників правовідносин, що виникають у сфері приватного права: проблеми теорії та практики» (державний реєстраційний номер 0118U004432), та кафедри загальноправових дисциплін та міжнародного права – «Особливості і тенденції правотворчості в умовах трансформації суспільства» (державний реєстраційний номер 0113U003317) та «Право в умовах глобалізації: основні тенденції розвитку» (державний реєстраційний номер 0118U006475).

Мета дисертаційної роботи полягає у комплексному дослідженні теоретичних та практичних проблем визнання та виконання іноземних арбітражних рішень і формулюванні обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень та його імплементації. Досягнення мети потребує вирішення таких **завдань**:

- здійснити аналіз еволюції формування механізму визнання та виконання арбітражних рішень, та виявити його місце у системі права;
- спираючись на аналіз теорій позитивізму та юснатуралізму виявити генезис механізму визнання та виконання арбітражних рішень та його роль для розвитку сучасних правових систем;
- визначити правові основи сучасної практики визнання та виконання арбітражних рішень;
- виявити особливості понятійно-категоріального апарату та основні інструменти механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень;
- надати оцінку ефектам *res judicata*, *lis pendens*, *erga omnes* арбітражного рішення з метою виявлення факторів, що забезпечують його визнання та виконання;
- здійснити аналіз підстав для відмови у визнанні та виконанні, та для скасування арбітражних рішень та особливостей застосування таких підстав в залежності від застосовного права;
- здійснити аналіз ролі арбітрабільності та публічного порядку в механізмі визнання та виконання арбітражних рішень;

- спираючись на аналіз юрисдикційних практик простежити тенденції у застосуванні та трансформації арбітрабільності як підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень, а також варіації та девіації у механізмі визнання та виконання арбітражних рішень;
- надати оцінку допустимості практики визнання та виконання скасованих арбітражних рішень;
- оцінити колізії між арбітражними та судовими рішеннями з метою виявлення тенденцій та обґрунтування перспективних напрямків розвитку механізму визнання та виконання арбітражних рішень;
- охарактеризувати процес нормативного оформлення та імплементації механізму визнання та виконання арбітражних рішень в Україні;
- провести предметний та статистичний аналіз судової практики розгляду справ про визнання та виконання арбітражних рішень в Україні;
- оцінити перспективи розвитку механізму визнання та виконання арбітражних рішень, надати пропозиції щодо його удосконалення та ефективної імплементації.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, пов'язані з формуванням, розвитком та реалізацією механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

Предметом дослідження є теоретико-прикладні засади інституту визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

Методи дослідження. Реалізація поставлених завдань виконується завдяки *системному підходу* до аналізу механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Спираючись на *метод історизму* досліджено еволюцію арбітражу як автономного інституту, що розвився на противагу національним системам судочинства (розділ 1, підрозділи 3.2., 4.1). *Метод структурно-функціонального аналізу* надав можливість дослідити процес становлення системи правового регулювання у даній сфері, та його варіації на рівні юрисдикційних практик (розділи 1, 2, 3, 4). *Методи аналізу та синтезу* дозволили розглянути правову природу арбітражу, його місце у системі права,

еволюцію понятійно-категоріального апарату, зміст підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень (розділи 1, 2, 3, 4). Завдяки використанню *формально-юридичного методу* проведено змістовний аналіз та тлумачення правових норм, що регулюють механізм визнання та виконання арбітражних рішень, правових інструментів, що забезпечують дієвість механізму, якісні особливості судових практик (розділи 2, 3, підрозділи 1.1., 4.2, 4.3.). *Порівняльно-правовий метод* дозволив дослідити: теорії арбітражу та їх роль у формуванні механізму визнання та виконання арбітражних рішень; варіативність юрисдикційних практик застосування механізму визнання та виконання; стратегії розвитку механізму визнання та виконання (розділ 1, 2, 3, підрозділи 4.2., 4.3.). При дослідженні видів арбітражних рішень, інструментів визнання та виконання, класифікації підстав для відмови у визнанні та виконанні застосовувався *метод компаративного аналізу та прогнозування* (розділи 2, 3, підрозділи 4.2., 4.3.). Для виявлення специфіки сучасного стану механізму визнання та виконання арбітражних рішень застосовувалися спеціальні методи дослідження: *інституційний* – для аналізу ролі інститутів у тлумаченні норм щодо застосування механізму (підрозділи 1.1., 3.2., 4.1., 4.4.); *аксіологічний* – для пояснення значення соціокультурного та ціннісного контексту процесів уніфікації нормативного регулювання та правозастосовчих практик щодо механізму (розділ 1, підрозділи 2.2., 3.2.). Для дослідження судових практик застосовувались *контент-аналіз та статистичний аналіз* (розділ 3, підрозділи 2.2., 4.3., 4.4.). *Метод моделювання* дозволив виділити: ролі, які може приймати національний суд при розгляді справ про визнання та виконання арбітражних рішень; способів вирішення колізій, що виникають при розгляді справ про визнання та виконання скасованих арбітражних рішень (розділи 2, 3).

Теоретичну основу дослідження складають наукові роботи дослідників, присвячені проблемам міжнародного приватного права та, зокрема, міжнародного арбітражу, взаємодії арбітражу та національних судових систем, цивільного процесу визнання та виконання арбітражних рішень. Проаналізовано здобутки українських дослідників: Є. Боярського, А. Довгерта, О. Зозулі,

О. Захарової, Т. Кисельової, В. Комарова, С. Кравцова, Я. Любченко, М. Мальського, З. Мамона, О. Миколенко, В. Нагнибіди, О. Перепилинської, О. Переверзевої, В. Погорецького, Ю. Притики, Т. Сліпачук, Т. Степанової, Є. Стрельцової, С. Теплока, О. Торгашина, В. Труби, К. Пількова, Є. Харитонова, А. Цірата, тощо.

При проведенні дослідження автор спирався на роботи іноземних дослідників: Х. Арфазаде, Д. Астахової, А. Берга, П. Бернардіні, А. Бенова, С. Бессона, К. Бокштігеля, Дж. Борна, С. Брекулакиса, Дж. Вайнцимера, В. Відера, М. Вольфа, Е. Гайара, Б. Голдмана, Г. Гольцмана, Д. Гольського, Д. Давиденко, А. Данілевича, Ф. Джессапа, Н. Єрпильової, Д. Зенькович, Г. Кауфманн-Колер, Л. Колтрі, Б. Карабельнікова, К. Коха, С. Крьоля, С. Курочкіна, Ф. Ласенхауса, С. Лебедева, Д. Литвинського, М. Лунца, Дж. Лью, Ф. Манна, П. Мейера, М. Містеліса, А. Монтакі, М. Мозес, А. Мурр, Дж. Нехауса, Ф. Овагимяна, А. Панова, У. Парка, Д. П'єтро, Дж. Пудре, Дж. Полссона, Дж. Расіна, А. Редферна, В. Рейсмана, П. Сандерса, Ф. Фушара, А. Хантера, тощо.

Нормативну базу дослідження склали джерела міжнародного права та національного права понад 120 юрисдикцій, у тому числі джерела права України.

Емпіричну базу дослідження складають судові рішення у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, зокрема: 3772 судових рішення щодо визнання та виконання арбітражних рішень, представлені у базі UNCITRAL; понад 2400 судових рішень, представлені у Щорічних виданнях із комерційного арбітражу під редакцією А. Берга, починаючи з 1976 р.; понад 3000 судових рішень, ухвалених з 2015 р. по 2020 р., виділених за обраними критеріями у Єдиному держаному реєстрі судових рішень України.

З метою дослідження варіацій механізму визнання та виконання арбітражних рішень було проаналізовано більше 120 юрисдикційних практик. Проведенню цього дослідження сприяли матеріали за 2005–2020 рр., що включають нормативно-правові джерела, судові практики та доктрини, акумульовані провідними інститутами у сфері арбітражу у збірці з виділенням

розділів для кожної юрисдикції за принципом опитувальника, заповненого фахівцями з національного права. Було проаналізовано матеріали Збірок: (1) UNCITRAL щодо особливостей імплементації NYC у 58 юрисдикціях [329]; (2) ICC щодо національних правил визнання та виконання арбітражних рішень за NYC у 75 юрисдикціях [316]; (3) Глобальної юридичної групи щодо законів та правового регулювання міжнародного арбітражу у 34 юрисдикціях [319]; (4) Оглядів міжнародного арбітражу у 33 юрисдикціях від The Legal 500 [427]; (5) Оглядів Глобальної арбітражної групи у Європі [296], Америках [293], Близькому Сході та Африці [297], Азії та Тихому океані [294], Європі та Близькому Сході [295], які охоплюють понад 100 юрисдикцій (далі – «Збірки юрисдикційних практик»). В результаті комплексної обробки матеріалів були виділені загальні тенденції, згруповано та порівняно національні практики.

Наукова новизна результатів. Робота є першим у вітчизняній правовій науці комплексним дослідженням механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Одержано результати, які мають наукову новизну:

уперше:

- обґрунтовано висновок про транснаціональний характер арбітражу та реалізацію механізму визнання та виконання арбітражних рішень у транснаціональному полі, виходячи з теорій автономії та делокалізації арбітражу, відповідно до яких відносини із передачі спору на вирішення арбітражу, арбітражний процес та виконання арбітражного рішення відбуваються незалежно від міжнародних та національних правових систем;
- доведено, що суперечлива природа арбітражу як територіального або делокалізованого інституту визначає паралельний розвиток імперативних національних та диспозитивних транснаціональних підходів до застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень, відтак застосовне державним судом національне право при вирішенні справ про визнання та виконання арбітражних рішень отримує екстериторіальну силу та сприймається як «національне міжнародне», «транснаціональне» або в інших формах наднаціонального права;

- виявлено варіативність механізму визнання та виконання арбітражних рішень у національних практиках як допустимі способи імплементації механізму, та девіації як відхилення від міжнародного стандарту. Доведено, що варіативність та девіації механізму визнання та виконання одночасно здійснюють вплив на універсалістську концепцію арбітражу та залежать від неї;
- з'ясовано, що національні практики експериментальним шляхом, іноді у жертву міжнародному принципу взаємності та національній економіці, викривають прогалини у праві, та, відтак, формують проєкти для розгляду міжнародною спільнотою;
- на підставі дослідження досвіду юрисдикцій виявлено ефективність стратегії поведінки національного суду як гаранту арбітражних рішень та запропоновано її закріплення у вигляді Типового закону про розгляд справ щодо визнання та виконання іноземних арбітражних рішень;
- встановлено доцільність визнання ефектів арбітражного рішення: *res judicata*, *lis pendens*, естоппель, обмеженого ефекту *erga omnes*;
- запропоновано визначення єдиної підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення *ex officio* – міжнародного публічного порядку та виключення неарбітрабільності як абсолютної підстави для такої відмови;
- запропоновано відмовитись від застосування завуальованої «подвійної» та «асиметричної» екзекватури у вигляді процесуального механізму скасування арбітражного рішення;
- розроблено Довідник судової практики України у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень за 2015–2020 рр., на основі якісних та кількісних даних, зібраних та консолідованих в результаті проведеного дослідження. Довідник оформлено у таблицях та графіках, що забезпечують ефективне використання матеріалів у практиці;

удосконалено:

- тезу про те, що еволюція практик взаємодії арбітражу та національних судів визначили арбітраж як універсальну транснаціональну систему автономного вирішення спорів, альтернативну національному судочинству;

- висновок про міждисциплінарну природу механізму визнання та виконання арбітражних рішень, що визначається у межах міжнародного приватного права та реалізується у межах національного процесуального права;
- тезу про те, що механізм визнання та виконання арбітражних рішень оперує міжнародним та транснаціональним понятійно-категоріальним апаратом;
- положення про те, що інструментами механізму визнання та виконання арбітражних рішень є: ефекти арбітражного рішення, визнання арбітражного рішення, надання дозволу на виконання арбітражного рішення, скасування арбітражного рішення, з огляду на те, що ефективність механізму визнання та виконання арбітражних рішень, зокрема, та проарбітражність держави, в цілому, залежать від застосування вказаних інструментів;
- визначення змісту та підходів до застосування підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень, що застосовуються *ex officio*;
- визначення критеріїв класифікації предметів неарбітрабільності: за видом предмету – об'єктивні та суб'єктивні; за підходом до правового регулювання – позитивні та негативні; за застосовним правом за формою – процесуальні та матеріальні; за застосовним правом та обсягом дії – національні, міжнародні та транснаціональні;
- положення про визнання проарбітражною практики розширення сфери арбітрабільності від комерційних відносин до всіх договірних, у тому числі тих, що можуть бути виокремлені із неарбітрабільних спорів;
- тезу про впровадження спеціальних умов арбітрабільності щодо предметів, що традиційно розцінювались як неарбітрабільні, є експериментом, транзитною фазою від неарбітрабільності до арбітрабільності;

набуло подальшого розвитку:

- ідея, що конвенційна універсалізація механізму визнання та виконання арбітражних рішень закріплює проарбітражний підхід та режим сприяння арбітражу, створюючи базис для варіативності застосування механізму у національних практиках;
- визначення тенденцій та перспективних напрямків розвитку механізму

визнання та виконання арбітражних рішень, теза про делокалізацію арбітражу та застосування транснаціональних підходів до імплементації механізму;

- пропозиція щодо необхідності врегулювання процесуальних конфліктів та колізій між арбітражними та судовими рішеннями;

- пропозиції щодо удосконалення імплементації механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дисертаційного дослідження у: (1) науково-дослідній сфері для подальшого опрацювання проблем природи та трансформацій інституту арбітражу в цілому та механізму визнання та виконання арбітражних рішень, зокрема; (2) нормотворчій сфері при розробленні варіантів розвитку та удосконалення механізму визнання та виконання арбітражних рішень; (3) національних судових практиках при розробленні рекомендацій до застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень та при безпосередньому розгляді справ даної категорії; (4) у освітньому процесі: при розробці навчальних програм і спеціалізованих курсів освітніми, науковими та професійними установами, що здійснюють підготовку та підвищення кваліфікації суддів, адвокатів, арбітрів; впровадженні бакалаврських та магістерських освітньо-кваліфікаційних програм із «Міжнародного арбітражу»; при підготовці навчально-методичних рекомендацій та викладанні спеціальних курсів «Міжнародне приватне право», «Міжнародний арбітраж», «Цивільне процесуальне право» у вищих навчальних закладах.

Результати наукового дослідження автора, висновки, окремі теоретико-прикладні пропозиції було використано у навчальному процесі ОНУ імені І. І. Мечникова при викладанні дисциплін «Міжнародне приватне право», «Міжнародне право», «Цивільне процесуальне право», при підготовці дисертантом тренінгу на тему «Міжнародна бізнес-медіація та арбітраж» для програми «Основи медіації та діалогу» для Центру лідерства (27.02.2020, 03.07.2019) та тренінгу на тему «Визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу в Україні» у проєкті «Little Legal Think Tank»

(10.10.2018), а також, при підготовці студентів до всеукраїнських та міжнародних змагань у сфері міжнародного арбітражу, при написанні курсових та магістерських робіт, при підготовці методичних рекомендацій з відповідних дисциплін, при написанні навчальних посібників. Складений автором в додатках до дисертації Довідник судової практики надав можливість покращити процес фахової підготовки спеціалістів права в ОНУ імені І. І. Мечникова (акт впровадження №01-01-309 від 12.02.2021). Результати дисертаційного дослідження було впроваджено при формуванні правових позицій у справах, здійсненні захисту та представництва клієнтів Адвокатським Об'єднанням «АНК. Бізнес Адвокати» (акт впровадження №13/01/21 від 13.01.2021).

Актуальність досліджуваних питань, їх значення для забезпечення ефективності механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні підтвердили Українська Арбітражна Асоціація (Лист підтримки від 23.02.2021), Відділення Асоціації Правників України в Одеській області (Лист підтримки №18.2-1.2021 від 18.02.2021), Громадська Спілка «Морська Палата України» (Лист підтримки №0215-21 від 15.02.2021), Асоціація «Стивідорних Компаній Одеського Морського Порту» (Лист підтримки №12-2/021 від 12.02.2021), Почесний консул Федеративної Республіки Німеччина в Одесі (Лист підтримки №8/2/21 від 08.02.2021).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження є особистим науковим здобутком автора, наукові положення, висновки, рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, отримані автором самостійно.

Апробація результатів дисертації. Результати дослідження, викладені у дисертації обговорено та схвалено на засіданнях кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ імені І.І. Мечникова (2018 – 2021), та апробовано на понад 30 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних заходах з представленням доповідей, а також на тренінгах, бізнес-зустрічах, науково-практичних вебінарах, в яких автор приймав участь як член професійних асоціацій (Національної Асоціації Адвокатів України, Української Арбітражної Асоціації, Асоціації Правників України, YIAG LCIA, Молодіжної групи ICCA,

Міжнародної комплаєнс Асоціації (2018–2019)) та на таких заходах як: Віденські арбітражні дні 2021 «Арбітраж у сфері конструкторських робіт» (Відень, 12.02.2021); XX Міжнародна науково-практична конференція «Юридична осінь 2020» Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (Харків, 23.11.2020); Міжнародні арбітражні читання пам'яті академіка І. Г. Побірченка при ICAC: «Арбітраж для бізнесу чи реформа для проформи» (Київ, 17.11.2020), «Ефективний арбітраж: що це таке? Ефективна медіація» (Київ, 10–11.10.2019), «NYC: 60-річна історія успіху» за сприяння UNCITRAL (Київ, 04.10.2018), «Виконання арбітражних рішень: останні прецеденти та практика окремих юрисдикцій континентального і загального права», організоване YIAG LCIA (Київ, 05.10.2018); Балтійські Арбітражні Дні DIS та Стокгольмської школи економіки (Рига, 16–17.08.2020; 14–15.06.2018); Південний форум з корпоративного права Асоціації Правників України (Одеса, 28.02.2020); Міжнародна конференція «Compliance» (Київ, 16.04.2019); Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 100-річчю професора Л.М. Стрельцова (Одеса, 26.10.2018); Міжнародний Комплаєнс Форум (Київ, 19.09.2018), тощо. Результати дослідження використані при навчанні на кваліфікаційному курсі Міжнародної Комплаєнс Асоціації та університету Манчестера (2018–2019).

Публікації. Основні положення та наукові результати дослідження опубліковано у 25 наукових працях, серед яких 1 у періодичному науковому виданні іншої держави, яка входить до OECD та 5 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації з додатками – 437 сторінок, обсяг основного тексту – 200 сторінок. Список використаних джерел налічує 466 найменувань. Додатки містять: список опублікованих праць здобувача за темою дисертації; акти впровадження та листи підтримки результатів дисертації; Довідник судової практики у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні, що включає 547 судових рішень за 2015–2020 рр. у 6 таблицях та 75 графіках.

РОЗДІЛ 1

ЕВОЛЮЦІЯ МІЖНАРОДНОГО АРБІТРАЖУ ЯК СПОСОБУ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ У СФЕРІ ПРИВАТНОПРАВОВИХ ВІДНОСИН

1.1. Формування практики взаємодії міжнародного арбітражу та національних судів

1.1.1. Формування арбітражних практик з давніх часів до кінця XIX століття

Вирішення спорів – умова розвитку суспільства, яка існує завдяки здатності домовлятися про загальні правила. Як соціокультурний феномен – спір та способи його вирішення описані ще в первісних міфах. Отже, арбітраж можна розуміти як «інститут миру», який за словами Р. Давида забезпечує «гармонію між людьми» [247, с. 29]. Арбітраж отримує поштовх до розвитку в суспільствах, де діє два джерела права: міф та звичай. За визначенням Н. Рулана, судова система такого суспільства з одного боку спирається на міф і тоді юрисдикція є внутрішньою, вона використовує принцип примирення сторін та компенсації збитків. З іншого боку, судова система спирається на звичаєве право, яке діє на рівні племінних відносин і в цьому випадку вона сприймається як зовнішня, міжродова і тому вдається до арбітражу [146, с. 66]. Вирішення спорів арбітром, авторитетність якого забезпечує виконуваність рішень, інтерпретується як проста форма правосуддя [307, с. 61; 393].

З появою держави вирішення спорів арбітром втрачає первісну автономність. Але античний період ще демонструє відсутність чіткої межі між державним механізмом врегулювання спорів і приватним договірним арбітражем. Нейтральний статус арбітра зумовлював актуальність арбітражу між грецькими полісами [25, с. 52]. Аристотель писав: «..посередник піклується про справедливість, а суддя про закон; суд посередників створений, для того, щоб справедливість була реалізована» [2, гл. 13].

Монополія держави на суд закріплюється в Римську епоху: «ніхто не має права судити себе сам». Спочатку держава регулює діяльність арбітражів,

визнаючи арбітражні рішення та санкціонуючи їх виконання, в подальшому – регламентує арбітражний процес. В VI ст. н. е. арбітражні рішення були наділені силою рішень державних судів. Імператор Юстиніан легалізував процедуру перегляду арбітражних рішень державним судом та формалізував процедуру арбітражного розгляду. У Дигестах Юстиніана арбітражна угода характеризується, як угода сторін про передачу спору на розгляд арбітражу, що «діє подібно судовому порядку і має на меті вирішення спору» [15, с. 243]. Започаткована форма арбітражу (порядок призначення арбітрів, вимоги до виконання арбітражного рішення) застосовується дотепер [119, с. 17–19]. Вважається, що збереження арбітражу в Римській імперії відбулось внаслідок недоліків системи державного судочинства. Сторони контролювали процес розгляду спору, порядок визначення арбітрів, питання застосовного права, але рішення арбітражу виконували за допомогою державних судів [28, с. 53]. Одночасно, елементи арбітражного розгляду були характерні легісакційному процесу [247, с. 84–85].

Паралельно із доктриною державного позитивного права формується ідея регулювання транскордонних правовідносин. Вона спирається на практики врегулювання спорів із іноземним елементом в полісах Греції та Риму [13]. Посередницькі юридичні практики проксенів, переїзців та судів рекуператорів в Римі стимулювали розвиток *jus gentium* – права народів, яке надавало судам можливість вирішувати спори *ex aequo et bono* [328, с. 1134].

Після розпаду Римської Імперії арбітраж набуває нових рис як внутрішньодержавного, так і міжнародного інституту. Періоду з V по XVI ст. характерно змішання публічно-правових та приватно-правових інститутів. Соціально-політична система феодального суспільства обумовила взаємодію на міжнародній арені гравців різного порядку: нестійкі державні утворення, династії, торговельні союзи міст, церква, цехові та професійні корпорації. Їх автономізм обумовив формування арбітражного механізму, здатного функціонувати незалежно від систем державного судочинства. В XII ст. був створений перший відомий Регламент арбітражу на основі морських звичаїв [5,

с. 20]. А з прийняттям Міланського закону в 1154 р. започатковано створення торгових-консульських судів в Європі, коли іноземці отримали право обирати суддів з числа співвітчизників.

Розвиток отримують: торгові суди, які розглядали справи іноземців; суди, які створювала місцева влада із числа консулів для вирішення спорів з іноземним елементом; цехові суди в межах професійних корпорацій, рішення яких діяли в межах транскордонної системи; єпископальні суди, які спирались на авторитет церкви та її інструменти примусу. Отже, арбітраж в цей період вийшов за межі державних кордонів. Методи забезпечення рішення арбітражів були пов'язані зі структурою організацій, в межах яких вони діяли. Торгова гільдія вводила санкції, професійна корпорація виключала з своїх лав, церква загрозувала накладенням анафеми або інтердикту [58, с. 47].

Вищою юрисдикцією в середньовічній системі арбітражу володіли римські та німецькі імператори, Папа Римський. Арбітрами виступали королі, князі, барони, парламенти, юридичні факультети університетів, приватні особи. Важливим було щоб статус арбітра був вищим ніж статус сторін спору [119, с. 22–23]. Розвиток арбітражу в епоху середньовіччя обумовлений: (1) незавершеністю процесів оформлення національних систем права; (2) прагненням купців вивести бізнес зі сфери локального правового контролю феодалів; (3) оформленням *lex mercatoria*¹ у системі міжнародної комерції із загальними способами регулювання; (4) підтримкою ідей *lex mercatoria* в Європі єдністю християнської ідеології, що проголошувала однакові цінності та вплинула на застосування однакових правил комерції.

Інтерпретацію середньовічної системи вирішення торгових спорів, пов'язують із впливом *lex mercatoria*. За словами Д. Бедермана вирішення спорів здійснювалось правом, яке «схвалено волею всіх королівств, але не встановлено суверенітетом одного монарху» [205, с. 119]. Інститут комерційного арбітражу

¹ *Lex mercatoria*, як визначає Г. Берман, є інтегрованою сукупністю законів, що розроблена професійними комерсантами [215, с. 357]; як визначає Б. Бенсон, – «стихийний порядок», що виникає у XI ст. та розвивається до XV ст., формуючи транснаціональну систему звичаєвого права [208, с. 647].

нагадує посередницькі послуги, в тому числі і стосовно питань внутрішньої державної політики і права, інтересів династій. В період формування національних правових систем ці правила склали основу регулювання комерційної взаємодії і були закріплені в торгових кодексах.

Епоха централізації держави та механізмів її конструювання обумовили процеси, при яких арбітраж втрачає автономність. Будь-яка альтернатива феодалському правосуддю розглядалась як невизнання державної влади. Застосування на території держави норм та законів, прийнятих за її межами, виконання рішень, прийнятих іноземними судами стало неможливим. Право передавати спір до арбітражу стає привілеєм [5, с. 18].

Ідея універсального торгового закону була озвучена у «Зоряній палаті», суді при королі Англії, у 1473 р., згідно якої іноземців слід судити не за «законом землі», а за «законом природи», який називають *lex mercatoria* і який є універсальним законом у світі. Ця ідея представлена Ж. Малінесом у 1622 р. у комерційному посібнику «*Consuetudo vel lex mercatoria*» [203, с. 140].

Ідея створення міжнародного арбітражу розвивалась поряд з проектами спільної Європи, де арбітраж представлявся способом вирішення міждержавних спорів у конфедеративному союзі. Так, проект християнської федерації європейських монархій П. Дюбуа в XIV ст. передбачав здійснення «арбітражу» королем Франції [1, с. 65]. В XV ст. папа Пій II пропонує створення Європейської християнської республіки, де голова церкви на чолі європейського конкордату виступає арбітром у спорах між правителями [189]. Проект Спільної Європи короля Богемії І. Подебрада передбачав заснування міжнародного арбітражу для забезпечення безпеки [16, с. 18]. Проект європейської рівноваги, «балансу сил» герцога де Сюллі в XVII ст. пропонував застосування арбітражу в спорах між державами конфедерації [7, с. 21–23].

Встановлення Вестфальської системи міжнародних відносин, закріплення принципу державного суверенітету обмежили автономність арбітражів, а розвиток національного права призвів до підпорядкування міжнародних комерційних спорів територіальним юрисдикціям.

Відновлення арбітражу в європейській міжнародній практиці XVII ст. відбувається вже при активній участі держав, які були зацікавлені в створенні системи альтернативного вирішення спорів під їх контролем. З цього часу можна говорити про формування сучасного міжнародного арбітражу.

Так, перший закон про арбітраж – Англійський арбітражний акт 1698 р., прийнятий Вільгельмом III, прирівнював процедуру виконання рішення арбітражу до практики виконання рішень королівського суду [5, с. 21]. Комерційний арбітражний трибунал у Парижі був створений у 1673 р. на підставі Торгового кодексу Людовіка XIV. Арбітражний суд Франції у 1790 р. визнавався Національними зборами, які визначали його раціональним способом вирішення спорів [30, с. 8], а організацію публічних арбітражних трибуналів закріпила Конституція Французької Республіки 1793 р.

Прикладом зацікавленості держав в розвитку арбітражів є «Договір Джея» 1794 р. як англо-американський договір про дружбу, торгівлю та мореплавство, що передбачав створення міждержавних арбітражних комісій. В історіографії він оцінюється як поштовх до становлення системи міжнародного правосуддя. У період з 1794 р. по 1870 р. винесено понад 60 арбітражних рішень головами держав як арбітрами [5, с. 26].

Отже, до кінця XIX ст. законодавство держав відображало природу арбітражу як альтернативного способу вирішення спорів, обтяжених іноземним елементом, в основі якого лежить договір. При цьому, механізм виконання арбітражних рішень не було детально регламентовано.

1.1.2. Універсалізація арбітражу в першій половині XX століття

На межі XIX–XX ст. модернізація світового порядку відбивається в процесах міжнародно-правової уніфікації, оформленні перших інтеграційних об'єднань, у створенні умов для уніфікації, передусім, в сфері міжнародного приватного права та регламентації діяльності арбітражів. Процеси стандартизації норм міжнародного арбітражу розпочинаються зі створенням у 1873 р. в Брюсселі Асоціації реформ та кодифікації права націй, що з 1895 р.

отримала назву Асоціація міжнародного права (ILA) та зі створенням у 1899 р. Постійного арбітражного суду [411, с. 17].

Гаазькі конференції 1899 р. та 1907 р. кодифікували існуючі норми міжнародного арбітражу, закріпили в міжнародному праві принцип мирного вирішення спорів, заклали основи доктринального обґрунтування арбітражу. 26 держав, що приймали участь в Першій та 44 держави, які приймали участь у Другій конференції, прийняли Конвенції про мирне вирішення міжнародних спорів 1899 р. та 1907 р. Вони визнали арбітраж найдавнішим і справедливим способом вирішення спорів, що не врегульовані дипломатичним шляхом [426, ст. 41]. Спроба ввести обов'язковий арбітраж не була реалізована.

Каталізатором уніфікації арбітражного процесу стали міжнародні наукові організації. Результат роботи ILA: Правила виконання рішень іноземних судів 1883 р., Правила процедури Міжнародного арбітражу 1885 р., Типова угода про виконання рішень іноземних судів 1899 р., Типовий проєкт арбітражного застереження та арбітражних правил 1938 р. [68, с. 21]. Міжнародний конгрес торгових палат, створений у 1905 р. прийняв Бостонську резолюцію 1912 р., в якій обґрунтовуються міжнародно-правові норми вирішення спорів. Міжнародний інститут уніфікації приватного права – UNIDROIT, діючий з 1928 р., представив Проєкт єдиних правил 1933 р., в якому, поміж іншого, врегулював виконання арбітражних рішень [68, с. 26].

Процес формування арбітражної «інфраструктури» на національному рівні, згодом отримав транснаціональний характер: (1) у 1883 р. Судом при міській раді Лондону створено комітет із впровадження арбітражу у транснаціональних комерційних спорах та у 1892 р. почала роботу Лондонська арбітражна палата, яка з 1981 р. відома як Лондонський суд міжнародного арбітражу (LCIA) [350]. У 1889 р. прийнято Арбітражний акт Великобританії, що свідчить про нормативне оформлення інституту арбітражу [147]; (2) у 1917 р. засновано Арбітражний інститут Торгівельної палати Стокгольма (SCC) [196]; (3) у 1919 р. заснована Міжнародна торгова палата у Парижі, при якій у 1923 р. з'явився Міжнародний арбітражний суд (ICC) [317].

Уніфікація норм, що регулюють арбітраж, пов'язана із укладенням низки міжнародних договорів. Одним з перших в сфері визнання та виконання іноземних арбітражних рішень став Договір Союзу південноамериканських держав про процесуальне право у Монтевідео 1889 р.² [394].

Створення системи арбітражних правил відбувається на рівні регіональних організацій: Американська асоціація спеціалістів по арбітражу, Арбітражний суд торгової палати Манчестера, Всесоюзна торгова палата Москви, ICC, ILA, LCIA, UNIDROIT [68, ст. 15].

Для першої половини ХХ ст. практичне значення отримали ідеї локалізації арбітражу, зокрема, роль *lex arbitri*. Ф. Манн пояснював локальну природу арбітражу тим, що приватним особам надаються права національним правом, а *lex voluntatis*, існує виключно в силу його визнання самими сторонами [357]. Право судів місця арбітражу на здійснення контролю за виконанням арбітражного рішення відмічає А. Берг [209, с. 15].

В умовах правового етатизму – право є продуктом держави, *lex arbitri* визначало арбітражні правила, а державні суди здійснювали контроль за діяльністю арбітрів. Це мало вплив на міжнародні договори і на джерела «м'якого права», зокрема, резолюції Інституту міжнародного права [321].

Перший міжнародний документ Ліги Націй, який встановив порядок виконання арбітражних рішень – Женевський протокол про арбітражні застереження 1923 р., прийнятий за ініціативою ICC, встановив, що «арбітражна процедура ... визначається волею сторін й законом тієї держави, на території якої арбітраж має місце». Женевський протокол був спрямований на забезпечення виконання арбітражних рішень щодо сторін, що походять з різних держав, у державі арбітражу, крім того державні суди позбавлялись права розглядати справи, щодо яких укладені арбітражні угоди. Протокол об'єднав понад 60 юрисдикцій [386], які отримали виключне право надалі приєднатися до Женевської Конвенції про приведення до виконання іноземних арбітражних

² Аргентина, Болівія, Бразилія, Колумбія, Парагвай, Перу, Уругвай, Чилі.

рішень, яку уклали у 1927 р. Понад 50 юрисдикцій скористались правом і стали учасниками Женевської Конвенції 1927 р., яка була спрямована на забезпечення виконання арбітражних рішень за межами держав винесення, проте, зберігалось обмеження щодо походження сторін спору з різних договірних держав, що виключало виконуваність арбітражних рішень у іноземних спорах між особами інкорпорованими у одній державі [239]. Де-факто, Конвенція впроваджувала подвійну екзекватуру – процедуру визнання та надання дозволу на виконання арбітражного рішення судами як у державі винесення, так і у державі виконання. Така практика демонструвала «локалізований» характер арбітражу.

На противагу арбітражній системі під егідою Ліги Націй почала формуватися міжамериканська система арбітражу. У 1922 р. основана Американська арбітражна співдружність (з 1926 р. Американська арбітражна асоціація (ААА)), яка співпрацювала з Панамериканським союзом. У 1928 р. укладено Конвенцію про міжнародне приватне право (Кодекс Бустаманте)³, що на регіональному рівні визначила порядок визнання арбітражних рішень, винесених на території іншої держави-учасниці як іноземного судового рішення [238]. У 1934 р. створено Міжамериканську комісію комерційного арбітражу, яка об'єднала 21 юрисдикцію. Розвиток цього процесу також слідував «територіальній» концепції, так Договір про міжнародне приватне право⁴, підписаний у 1940 р. у Монтевідео, встановлював механізм допуску арбітражного рішення до виконання державним судом місця арбітражу [394].

1.1.3. Міжнародна уніфікація механізмів взаємодії арбітражу та національних судів в середині ХХ – початку ХХІ століття

В результаті трансформацій у світовій системі в другій половині ХХ ст. відбулось розширення практик міжнародного арбітражу. Крах колоніальних імперій, формування нових суб'єктів політичних та економічних відносин

³ Аргентина, Болівія, Бразилія, Венесуела, Колумбія, Коста-Ріка, Куба, Домінікана, Еквадор, Гватемала, Гаїті, Гондурас, Мексика, Нікарагуа, Панама, Парагвай, Перу, Сальвадор, Уругвай.

⁴ Аргентина, Болівія, Бразилія, Колумбія, Парагвай Монтевідео, Перу, Уругвай.

зумовили запит на ефективну систему вирішення спорів, стимулювали процес переосмислення практик міжнародно-правового регулювання арбітражу та його взаємодії із національними судами.

З середини ХХ ст. регламентація міжнародного арбітражу здійснювалася в межах ООН та регіональних міжнародних організацій. У 1949 р. ООН приймає рішення про уніфікацію у даній сфері. З ініціативою замінити Женевські договори виступила ІСС, представивши у 1953 р. проєкт Конвенції з метою забезпечення дії міжнародних арбітражних рішень, незалежних від національного права. Ініціативу з розробки проєкту було підтримано ECOSOC, яка у 1955 р. представила проєкт зі змінами, який в подальшому склав основу Конвенції ООН про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, підписаної у 1958 р. у Нью-Йорку (NYC).

На відміну від Женевських договорів, NYC: (1) впроваджує стандарти визнання арбітражних угод та визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, закріплюючи презумпцію виконуваності; (2) поширює дію на іноземні арбітражні рішення, незалежно від місця арбітражу, часу виникнення спору; (3) розширює сферу застосування від комерційних відносин до будь-яких відносин, щодо яких сторонами укладено арбітражну угоду, поряд з цим, залишаючи договірним країнам право обмежити дію NYC шляхом прийняття комерційного застереження; (4) відмовляється від обов'язковості принципу взаємності, визначаючи його застосування на підставі застереження [240].

NYC є найбільшою за кількістю учасників міжнародною угодою у сфері арбітражу. Розширення сфери дії NYC відбувалось поступово: першими її ратифікували 11 країн: Ізраїль, Марокко, Єгипет, Сирія, Франція, Таїланд, Камбоджа, Індія, Росія, Україна, Білорусь. За перші 10 років дії кількість учасників NYC налічувала лише 33 країни, у 2000 р. – 120, а у 2021 р. – 166 [237]. Протягом 2020 р. до NYC приєдналось 5 країн, так, поза NYC залишається біля 30 юрисдикції, у яких звернення до арбітражу є обмеженим⁵. Визнання NYC

⁵ Беліз, Вануату, Гвінея-Бісау, Гренада, Екваторіальна, Еритрея, Есватині, Ємен, Гамбія, Гвінея, Ірак, Кірібаті, Конго, Лівія, Малаві, Мікронезія, Намібія, Науру, Ніуе, Південний

дозволяє сприймати її як еталон у міжнародній практиці.

Про прийняття застережень щодо застосування NYC країнами-учасницями, слід зазначити, що станом на 1 січня 2021 р. комерційне застереження зробили 50 юрисдикцій, крім того, Норвегія та Таджикистан, замість комерційного застереження вказали, що NYC не підлягає застосуванню до спорів щодо нерухомості. Застереження щодо застосування NYC на умовах взаємності зробили 80 юрисдикцій, з них 7 зазначили, що до недоговорних країн вони застосовуватимуть NYC на умовах взаємності⁶. Відомі практики зняття застережень: *комерційного* як у Франції у 1989 р. та Німеччині у 1998 р.; *взаємності* як у Швейцарії у 1993 р. та Маврикії у 2013 р.; обох як у Словенії у 2008 р. Можна виділити не типові застереження: (1) застосування NYC виключно до арбітражних рішень та угод, що винесені та укладені після приєднання як у 9 юрисдикціях⁷; та (2) обмеження застосування NYC щодо Ізраїлю – Бахрейном, Йорданом та Кувейтом [237].

Варто враховувати, що NYC була викладена на п'яти офіційних мовах – англійській, іспанській, китайській, російській, французькій, що мають однакову юридичну силу, проте мають місце деякі розбіжності, що вплинули на її застосування на рівні локальних практик [240].

Універсальність NYC забезпечується адаптивністю її викладу, існуванням широкого поля для розвитку механізмів взаємодії арбітражу та національних систем. Проте, на практиці це часто сприймається як «прогалини» у правовому регулюванні, що є спірним. Одноманітність застосування NYC та заповнення «прогалин» варто визначати відповідно до правил тлумачення, визначених у Розділі 3 Віденської конвенції про право міжнародних договорів [463], зокрема, шляхом використання як інструментів тлумачення NYC: (1) Рекомендацій щодо тлумачення ст. II(2) та ст. VII(1) NYC, затверджених Резолюцією ГА ООН

Судан, Північна Корея, Самоа, Сент-Кітс і Невіс, Сент-Люсія, Соломонові острови, Сомалі, Суринам, Тимор-Леште, Тувалу, Туркменістан та Чад.

⁶ Білорусь, Болгарія, В'єтнам, Куба, Литва, Росія, Україна.

⁷ Боснія та Герцеговина, Ефіопія, Мальта, Молдова, Палау, Сербія, Сьєра Леоне, Таджикистан, Чорногорія.

№61/33 від 2006 р.; (2) підготовчих матеріалів до NYC – *travaux préparatoires* [431]; (3) офіційних коментарів та рекомендацій щодо її застосування: Курсу про визнання та виконання арбітражних рішень за NYC, підготовленого П. Шарчевичем на прохання UNCTAD у 2003 р. [391]; Рекомендацій ICCA з тлумачення NYC 2011 р. [318]; Рекомендацій секретаріату UNCITRAL щодо NYC 2016 р. [439]. Слід зазначити, що оформлення Рекомендацій ICCA здебільшого здійснювалось під впливом ідей А. Берга, а Рекомендацій UNCITRAL – Е. Гайара, що пояснює особливості та характер їх викладу. Крім того, вказані інструменти тлумачення, а також матеріали судової практики та доктринальні роботи щодо імплементації NYC, консолідовані на двох веб-сайтах – перший, розроблений під егідою UNCITRAL [371], та другий – за ініціативою А. Берга [370]. Такі консолідовані матеріали забезпечують доступність та зручність застосування інструментів тлумачення, а, тим самим, коректне застосування NYC.

У 2008 р. на заміну NYC як *lex ferenda* А. Бергом був запропонований Проект конвенції про міжнародне виконання арбітражних угод та рішень – Маямський проект [385], що має на меті модернізацію регулювання.

Повертаючись до практик ООН щодо універсалізації нормативного регулювання арбітражу було поставлено за мету імплементацію арбітражних процедур на регіональному рівні через регіональні економічні комісії Європи, Азії та Далекого Сходу, Латинської Америки, Африки [68, ст. 37].

Пропозиції до проекту NYC, які були представлені у 1957 р. UNECE, але не сприйняті розробниками, стали основою Європейської конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж (Європейська конвенція), прийнятої у 1961 р. у Женеві [211, с. 274; 265]. На відміну від NYC, Європейська конвенція визначає порядок проведення арбітражу, підстави для скасування арбітражного рішення, уникаючи дублювання визначених у NYC підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень. Конвенція об'єднала 31 країну⁸. Незважаючи на

⁸Австрія, Азербайджан, Албанія, Бельгія, Білорусь, Болгарія, Боснія і Герцеговина, Буркіна-Фасо, Данія, Іспанія, Італія, Казахстан, Куба, Латвія, Люксембург, Молдова, Німеччина,

назву «Європейська», фактична географія учасників включає: Азербайджан, Буркіна-Фасо, Казахстан, Кубу Туреччину. Це пояснюється тим, що членами UNECE є 56 держав, та Конвенція є відкритою для підписання державами із правом дорадчого голосу [265, ст. X(1)].

У 1962 р. підписано Угоду про застосування Європейської конвенції про зовнішньоторговий арбітраж, яка встановлювала, що у випадку, коли арбітражна угода не регламентує вибір арбітражного інституту та арбітражний розгляд, а при виникненні спору одна із сторін ухиляється від визначення цих питань, то спір має бути переданий на розгляд арбітражу, який визначено стороною спору, яка ініціює розгляд. Угоду ратифікували 8 держав⁹ [234].

Хоча інвестиційний арбітраж не є предметом даної роботи, зазначимо, що з середини ХХ ст. за ініціативою OECD розвивалась ідея укладення багатосторонньої угоди у сфері інвестиційних спорів. В результаті, у 1965 р. була прийнята Вашингтонська Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами [320], що об'єднала 163 учасники [246]. На відміну від NYC, Вашингтонська конвенція визначила спеціальний арбітражний інститут при EBRD – Міжнародний центр з вирішення інвестиційних спорів (ICDR). Наразі, до арбітражних рішень в інвестиційних спорах можуть застосовуватись механізм визнання та виконання, визначені Вашингтонською конвенцією, якщо це передбачено сторонами арбітражної угоди, або механізм визначений NYC.

Особливе місце у процесі уніфікації арбітражу займають арбітражні регламенти. Так, під егідою UNECE у 1966 р. прийняті Правила міжнародного торговельного арбітражу та Принципи примирення для Азії та Далекого Сходу у Бангкоку та Арбітражний регламент UNECE [394]. У 1976 р. прийнято Арбітражний Регламент UNCITRAL, до якого у 2006 р. та 2013 р. були внесені зміни. Про здійснення арбітражу за Регламентом UNCITRAL офіційно заявлено

Північна Македонія, Польща, Росія, Румунія, Сербія, Словаччина, Словенія, Туреччина, Угорщина, Україна, Франція, Хорватія, Чехія, Чорногорія.

⁹ Австрія, Бельгія, Данія, Франція, Німеччина, Італія, Люксембург, Молдова.

57 арбітражними центрами [435].

В процесі уніфікації національних практик важливу роль відіграє Типовий закон UNCITRAL про МКА 1985 р., зі змінами від 2006 р. Типовий закон став основою національного законодавства у сфері арбітражу у 117 юрисдикціях. Він охопив усі стадії арбітражного процесу: від укладення арбітражної угоди, визначення складу арбітражного трибуналу до питань визнання та виконання арбітражного рішення [437, ст. 34]. Особливе значення для практичного застосування Типового закону мають рекомендації Г. Гольцмана та Д. Нехаус, у яких автори надали постатейний аналіз історії нормотворення та практик інтеграції положень у національні практики [309].

Слід зазначити, що поряд з арбітражем розвиваються альтернативні способи вирішення спорів, зокрема, експертне дослідження, процедура медіації, тощо [342, с. 9]. Медіація, як і арбітраж поступово здобуває нормативне оформлення на міжнародному рівні: у 1955 р. прийнято Правила примирення та арбітражу ICC, відповідно до яких Адміністративна комісія з примирення сприяє укладенню мирової угоди, у разі недосягнення якої сторони звертаються до арбітражу [394]; в 1980 р. прийнято Погоджувальний регламент UNCITRAL [436]; у 2002 р. прийнято Типовий закон UNCITRAL про міжнародну комерційну погоджувальну процедуру [438], імplementований у 45 юрисдикціях, який у 2018 р. перейменовано у «Типовий закон про міжнародну комерційну медіацію та міжнародні мирові угоди, досягнуті в результаті медіації» та впроваджено механізм приведення мирових угод до примусового виконання; у 2018 р. прийнято Конвенцію ООН про міжнародні мирові угоди, досягнуті в результаті медіації – Сінгапурська конвенція, яка на 1 січня 2021 р. об'єднує 6 учасників, проте вже підписана 53 юрисдикціями [451]. Сінгапурська конвенція, аналогічно до процедури визнання та виконання NYC у арбітражі, забезпечує «надання допомоги» юрисдикційними органами у виконанні мирових угод. Вона має схожу структуру та спосіб викладення до NYC. Так, медіація, як досудова, доарбітражна стадія, трансформується у самостійний механізм вирішення спорів із власними правилами виконання мирових угод.

Також другій половині ХХ ст. характерні численні приклади уніфікації порядків взаємодії арбітражу та національних правових систем поза діяльністю ООН як на регіональному міжнародному рівні за участю держав, так і в межах діяльності недержавних інститутів, в результаті якої розвивається м'яке право [158, с. 270].

Так, держави американського континенту приєдналися до NYC тільки у 1970-х рр. До цього моменту процес уніфікації відбувався на регіональному рівні. Відомі проекти запропоновані Міжамериканським юридичним комітетом: Проект Одноманітного закону про міжамериканський торговий арбітраж 1956 р.; Проект Конвенції про Міжнародний торговий арбітраж 1967 р. В 1969 р. були прийняті Правила процедури Міжамериканської комісії торгового арбітражу [394], а в 1975 р. члени Організації американських держав прийняли Міжамериканську конвенцію про МКА (Панамська конвенція), яка об'єднала 19 держав, які, до речі, є учасниками NYC¹⁰. Так, Конвенція стала першим системним актом у сфері арбітражу на американському континенті [323]. У 1979 р. у доповнення до Панамської конвенції укладено Конвенцію про екстериторіальну дію іноземних судових та арбітражних рішень, підписану 18¹¹ та ратифіковану 10 країнами [322].

Гармонізація системи комерційного права на Африканському континенті почалась з 1993 р. та стала завданням OHADA, яка включила 17 країн¹². У 1999 р. OHADA прийняла Єдиний арбітражний акт [440], який було оновлено у 2017 р. [441].

Крім того, в межах процесу уніфікації було розроблено Європейську конвенцію про введення одноманітного закону про арбітраж 1966 р., прийняту на конференції держав Ради Європи у Страсбурзі, яка була розроблена на

¹⁰ Аргентина, Болівія, Бразилія, Венесуела, Гватемала, Гондурас, Домінікана, Еквадор, Колумбія, Коста-Ріка, Мексика, Нікарагуа, Панама, Парагвай, Перу, Сальвадор, США, Уругвай, Чилі.

¹¹ Аргентина, Болівія, Бразилія, Венесуела, Еквадор, Колумбія, Мексика, Перу, Уругвай.

¹² Буркіна-Фасо, Габон, Гвінея, Гвінея-Бісау, Демократична Республіка Конго, Екваторіальна Гвінея, Камерун, Комори, Конго, Кот-д'Івуар, Малі, Нігер, Сенегал, Того, Центрально-Африканська Республіка, Чад.

підставі проєкту, запропонованого UNIDROIT. Проте, Конвенція так і не вступила в силу, її ратифікувала лише Бельгія та підписала Австрія [266].

Між державами Ради економічної взаємодопомоги у 1972 р. укладено Московську конвенцію про вирішення арбітражним шляхом цивільно-правових спорів [32]. Країни-учасниці Конвенції¹³, вважали, що їх зобов'язання сумісні із зобов'язаннями за NYC.

Показовим у процесі уніфікації стала ініціатива Центру транснаціонального права при Кельнському університеті, який пропонує Нові правила *Lex mercatoria*, що розробляються з 1992 р., слідуючи доктрині «прогресуючої кодифікації» [214]. Збірка включає понад 130 принципів транснаціонального комерційного права, у тому числі, у сфері МКА [428].

Отже, протягом XX–XXI ст. сформувалась система взаємодії міжнародного арбітражу та національних судів, головним проявом якої стало становлення та нормативне оформлення механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Тенденції регіоналізації міжнародного арбітражу не змінили універсальної процесуальної моделі, яка закріплена NYC та продовжує демонструвати значний адаптивний потенціал у визнанні та виконанні арбітражних рішень.

1.2. Проблеми взаємодії міжнародного арбітражу та національних судів у наукових дослідженнях середини XX – початку XXI століття

1.2.1. Визначення правової природи арбітражу в науковому дискурсі

Основи сучасної дискусії щодо правової природи арбітражу склали теорії середини XX ст.: (1) теорія солідаризму Ж. Сселля, який представив співтовариство міжнародних комерсантів, як суспільну групу, яка формує автономні правила міжнародної торгівлі, що дозволяють сторонам спору врегульовувати взаємовідносини за *lex voluntatis* [410, с. 18–20]; (2) теорія правового плюралізму С. Романо, який обґрунтував ідею ієрархічних

¹³ Болгарія, Монголія, Німеччина (НДР), Польща, Румунія, СРСР, Угорщина, Чехословаччина пізніше Куба. З 1997 р. у складі: Болгарія, Монголія, СРСР, Куба.

правових систем [400]; (3) теорія природного права Б. Голдмана, який акцентував увагу на автономному характері арбітражу, зважаючи на те, що арбітр не є носієм державної влади, а вибір місця арбітражу не передбачає автоматичного застосування *lex arbitri* [302; 378, с. 362].

Засновниками ключових інститутів сучасного міжнародного арбітражу вважають П. Лаліва (фундатор Інституту міжнародного комерційного права ICC), П. Сандерса (розробник NYC; співзасновник та президент ICCA; розробник Регламенту UNCITRAL 1976 р.), С. Лебедева (співголова Комітету для Європейської конвенції, один з авторів Типового Закону UNCITRAL). Їх роботи розвивали ідею автономної теорії арбітражу, яка була запропонована на початку 60-х рр. французьким вченим Ж. Рюбеллен-Девіши [401, с. 67].

Автономна теорія обґрунтовувала принцип денационалізації арбітражу, автономії волі сторін. Так, П. Сандерс вважав що «денационалізація» арбітражу проявляється в застосуванні арбітрами колізійних норм та загальних принципів права, замість національних правопорядків [409, с. 255]. П. Лалів протиставляв судовому націоналізму слідування арбітрами міжнародному способу мислення та порівняльно-правовому підходу при виборі права [343, с. 28]. Такий підхід увійшов у законодавство Нідерландів, Франції, Швеції. С. Лебедев підкреслював важливість ідей щодо інтернаціоналізації арбітражного рішення та створення умов для запобігання подвійної екзекватури [57, с. 143–144].

Вагомий вплив на розвиток теорії про правову природу арбітражу належить Ф. Фушару, який в середині 70-х рр. виділяв не тільки автономію арбітражу від національного права, але і автономію міжнародного арбітражу в системі національного права Франції. Ф. Фушар виділяв дві концепції міжнародного арбітражу: економічну, яка пояснює автономність арбітражу у контексті міжнародної торгівлі, та правову, яка виходить з того, що арбітраж знаходиться під впливом міжнародних норм та інститутів, що надає можливість називати його над-національним, мультинаціональним, або, навіть, а-національним [272, с. 995–996].

Прихильники автономного підходу наприкінці ХХ ст., привертають увагу

до раціональності загальних принципів та звичаєвого права, які орієнтовані на обслуговування ділових інтересів. Б. Голдман вважав, що арбітраж спирається на *lex mercatoria* як на сукупність загальних принципів та традиційних норм, які існують незалежно або розроблені в межах міжнародної торгівлі безвідносно до національної системи [303, с. 113]. А. Ловенфельд зазначав, що арбітраж спирається на традиційну практику, конвенції, прецеденти в національних правових системах, а *lex mercatoria* може бути альтернативою у випадку колізії законів [354].

Науковці середини ХХ ст. заклали основу дискусії щодо: принципу автономності арбітражного застереження; можливості регулювання розгляду спорів регламентами арбітражних установ, а не національним правом; ступеню свободи арбітрів у визначенні застосовного права; можливості прийняття рішення складом арбітрів виключно на основі положень договору і торгових звичаїв; обмежувального тлумачення поняття «публічний порядок» на стадії визнання та виконання арбітражних рішень, тощо.

Теорія автономії та делокалізації арбітражу превалювала у французькій доктрині. Зокрема, у 1996 р. вийшла фундаментальна робота Б. Голдмана Е. Гайяра та Ф. Фушара, де автори зазначили, що, оскільки, арбітраж не має форуму, він повинен розглядати будь-яке право як іноземне, зміст якого встановлюється аналогічно до встановлення факту [274]. Цю думку в 2000-х роках розвинула Г. Кауфманн-Колер [330].

Французька доктрина комерційного арбітражу розвивалась під впливом практики міжнародного арбітражу і французьких судів [62]. За матеріалами Бібліотеки NYU науковці Франції публікують найбільшу кількість досліджень щодо проблем арбітражу, порівняно з іншими країнами Європи [353], закріплюючи історичну роль у формуванні світової арбітражної структури, яку вона отримала із створенням ІСС. Цікаво, що в 2011 р. в Рапорті М. Прада, присвяченому міжнародній конкуренції у сферах юридичних послуг, ці обставини визначають якість правового середовища Франції [389].

Один з найбільш яскравих представників французької школи, Е. Гайяр,

систематизуючи теоретичні роздуми про природу міжнародного арбітражу виокремив конкуруючі теорії, які сформувались в середині ХХ ст.: теорія монолокалізації, вестфальська теорія, транснаціональна теорія [290; 55, с. 47].

Теорія монолокалізації, на його думку, розглядає арбітраж як складову правопорядку місця арбітражу. Єдиним джерелом влади арбітра є правовий порядок держави місця проведення арбітражу – *lex arbitri*. Ця теорія розподіляється на два напрямки: об'єктивістський, представлений роботами Ф. Манна [357], Ж. Сселля [410] першої половини ХХ ст., та суб'єктивістський – представлений роботами Ж-Ф. Пудре та С. Бессона [384, с. 112]. *Вестфальська теорія* використовує ідею державного суверенітету, коли держава самостійно визначає умови визнання арбітражу і виконання арбітражного рішення. Філософську основу підходу складає правовий позитивізм. Через визнання арбітражного рішення, правовий порядок держави легітимізує арбітражний розгляд. Ця теорія представлена роботами А. Мехрена [362]. *Транснаціональна теорія* виходить з того, що арбітражний порядок – це комплекс правил, який сформувався незалежно від національних систем. Арбітри здійснюють правосуддя не від імені держави, а від імені міжнародної спільноти. Основу цієї теорії склала концепція природного права, яка дозволяє обґрунтовувати теорію делокалізації арбітражу [288, с. 66]. Взагалі, ідею виокремлення транснаціонального права запропонував Ф. Джессеп у 1956 р. як «третню» систему права, яка виникає в процесі вибору права і умов його застосування учасниками міжнародно-економічних відносин [327]. Подібні ідеї пропонував В. Фрідман, обґрунтовуючи розширення кола суб'єктів міжнародного права, коли «класична система міжнародного права» розширюється за рахунок «нових галузей» [287]. В межах транснаціональної теорії Е. Гайяр виокремлює два напрямки: юснатуралізм, представлений ідеями Р. Давида, і позитивізм, який він ілюстрував на прикладі ідей Дж. Саважа та власними роботами [292, с. 305].

В останні десятиліття ХХ ст. *теорія делокалізації* розглядалася як тенденція розвитку арбітражу. Суттєвий вклад в розвиток теорій арбітражу вносять праці Я. Полссона, У. Парка та П. Майера. Періоду з 80-х рр. характерна

фрагментація міжнародного права, регіоналізація та поява моделей уніфікації на основі практично орієнтованих інструментів [159, с. 46].

Я. Полссон виокремив три моделі арбітражу: (1) *територіальну*, за якою арбітраж є національним, він «зароджується» та «вмирає» відповідно до законодавства держави, в якій проходить; (2) *плюралістичну* – арбітраж є продуктом більш ніж одного правопорядку, але жоден з них не є обов'язковим. Поряд цим, він виокремлює договірну модель арбітражу, яка передбачає незалежний арбітраж від національного правопорядку, але на його думку, ця модель практично завжди збігається з плюралістичною; (3) *автономну* – арбітраж є продуктом порядку, який прийняли арбітри та державні суди [377].

Якщо територіальна модель домінувала в доктрині першої половини ХХ ст., то плюралістична описує арбітражний процес, який сформувався в умовах сплеску міжнародної торгівлі з середини ХХ ст. та передбачає варіативність, яка проявляється у визнанні національними правовими системами арбітражних угод та рішень. У сучасному суспільстві, як обґрунтовує Я. Полссон, арбітраж являє собою комплексну тривимірну форму плюралізму, в якому правові порядки (1) не є виключно державними і (2) часто перетинаються [377, с. 2].

Показовою стала в цьому аспекті дискусія Я. Полссона з У. Парком. Останній вважав за необхідне встановлення механізму вирішення спорів у сфері міжнародної торгівлі в нейтральному середовищі із обмеженим державним контролем за арбітражним рішенням за принципом *laissez-faire* [373, с. 51; 374, с. 26–30]. Це привело до обговорення змін схем контролю арбітражу, встановлених NYC [397].

Дискусія виявила принциповий парадокс арбітражу. З одного боку, він не є складовою правової системи місця арбітражу, а є нейтральним способом вирішення спорів. Сторони, передаючи спір на вирішення арбітражу, прагнуть звільнитися від особливостей національних правових систем. З іншого боку, арбітраж, оснований на *lex voluntatis*, не має механізму примусу, відтак взаємодія з державними судами є умовою для забезпечення його ефективності.

Розмірковуюючи про концепцію У. Парка щодо судового перегляду рішень арбітражу, С. Курочкін зазначив, що при розбудові системи взаємодії арбітражу з національним правопорядком, основним принципом є невтручання з боку державних судів, які повинні здійснювати тільки контроль процедури арбітражу та виконання обмежень юрисдикції арбітражу [56, с. 91].

Отже, послідовники теорії делокалізованого арбітражу намагались пояснити особливу природу і статус арбітражу. За думкою Я. Полссона, мета делокалізації – виведення арбітражу за межі *lex arbitri* з урахуванням того, що при виборі місця арбітражу сторони прагнуть визначити нейтральне місце вирішення спору [380]. Транснаціональна концепція арбітражу Е. Гайяра та трьох-вимірні концепції Я. Полссона представляють різні форми взаємодії арбітражу з національними правопорядками та, відповідно, різний рівень контролю арбітражу з боку національних судів.

На початку 90-х П. Майером в результаті аналізу процесу автономізації та делокалізації арбітражу виокремив у ньому два етапи. Першому характерна «географічна делокалізація». Арбітраж прагне послабити втручання з боку держави місця арбітражу, обираючи таке місце у пошуку більш м'якого контролю. Другому характерна «правова делокалізація». Арбітраж прагне позбутися державного контролю та застосування державних норм до часу виконання арбітражного рішення [361].

В сучасних роботах дослідників арбітраж часто оцінюється як умовно автономний. Так, Ж.-Б. Расін обґрунтовує ідеї, що арбітраж втрачає абсолютну автономію в наслідок того, що його рішення потребують легітимізації з боку державних судів, а арбітражний процес відбувається в межах певних держав. В процесі взаємодії з державним правовим порядком, автономія арбітражу виражається лише в окремих складових: арбітражній угоді, застосовному праві, арбітражному рішенні. На думку Ж.-Б. Расіна поняття «денаціоналізація» та «делокалізація» арбітражу використовуються з метою демонстрації феномену «автономії арбітра». Арбітр не підкорюється *lex arbitri* ані в його процесуальних, ані в матеріальних аспектах [388, с. 311].

Ідею умовної автономії арбітражу доповнює теорія «перевищення повноважень», яка представлена роботами М. Рейсмана [396]. Згідно цієї теорії, арбітри не вправі приймати будь-які дії, які не мають санкції сторін, а арбітражне рішення, що винесено з порушенням інтересів сторін не має виконуватись. Виходячи з того, що арбітраж є делегованим та обмеженим повноваженням приймати рішення і повинен мати систему контролю з боку держави, М. Рейсман, аналізує рівні контролю «первісний» за місцем арбітражу та «вторинний» за місцем визнання та виконання рішення [398]. Він зазначає, що арбітраж та національні суди нерозривно поєднані. Арбітражне законодавство, як внутрішнє, так і міжнародне, стосується відносин, які «по суті є системою контролю» [397]. Отже, осмислення взаємного ефекту *res judicata* рішень арбітражів та судів, включаючи питання компетенції арбітражу та пріоритету рішень арбітражів та судів, є питаннями подальшого доктринального розвитку [56; 417, с. 301].

Утопічність ідеї створення універсального арбітражного порядку доки існують національні держави довели англійські дослідники А. Редферн та М. Хантер. Вчені вважали, що застосування теорії делокалізації арбітражу може бути реалізовано тільки за погодженням з боку локального права [219].

Так, на початку ХХІ ст. науковці, досліджуючи природу арбітражу, порушували такі питання як: локалізація та автономність арбітражу; допустима форма автономії арбітражу, виходячи з інтересів держави та бізнес-середовища; можливість створення наднаціональної системи правового регулювання з транснаціональним, дислокальним характером. Питання правової природи міжнародного арбітражу залишається відкритим у контексті процесів реконструювання міжнародного простору. Формування транснаціональних економічних систем створює умови для розвитку правових механізмів, здатних вирішувати спори. Так, розвиток доктрини арбітражу залежить від динаміки та форм розвитку комерційного середовища.

1.2.2. Сучасні проблеми розвитку доктрини арбітражу

Сучасний арбітраж функціонує в умовах різних векторів глобалізації: ієрархічної та мережевої; він балансує на межі інтересів національних держав, які прагнуть максимально контролювати суб'єктів комерційної діяльності в межах своїх інтересів і територій, та інтересів комерційного середовища, яке прагне уникнення такого контролю та спрямовано на формування ефективних механізмів вирішення спорів. Перші два десятиріччя ХХІ ст. демонструють зростання інтересу науковців та практиків до проблем розвитку арбітражу, про що свідчить заповнюваність е-бібліотеки NYC [353]. Оцінюючи сучасний стан арбітражу Б. Оппеті зазначив, що сучасний арбітраж «вільний від загроз для виживання», але він бюрократизується на фоні створення «ринку арбітражу» [372]. Процеси «комерціалізації» міжнародного арбітражу досліджували ще П. Лалів [346], І. Дезалей, Б. Гарт [250]. Дослідники зазначали, що арбітраж перетворюється в автономне правове формалізоване поле, де діє режим особистої конкуренції між арбітрами, а сам арбітраж нагадує гру з високими ставками. Така практика демонструє розбудову системи транснаціонального світового порядку.

Важливе місце в дослідженнях трансформацій арбітражу посідають роботи арбітрів-практиків: Х. Арфазаде [199], К. Бокштігеля [222], Г. Борна [223], С. Брекулакиса [227], К. Бюрінг-Уле [229], Л. Кірхгофа [334], М. Рубіно-Саммартано [402], М. Моузес [363], С. Стронг [419], Р. Турнера [433], які формують сучасний науковий полілог стосовно питань: практики складання арбітражних угод; розширення сфери арбітрабільності; меж публічного порядку при реалізації арбітражних рішень; розширення арбітражних практик із залученням третіх осіб; питань доказування у арбітражі; допустимої форми арбітражних рішень та їх ефектів в межах окремих правових порядків, тощо.

Значення здобули роботи, які аналізують нові арбітражні практики: визнання та виконання арбітражних рішень з групових позовів [418], прийняття рішень в спрощеному арбітражі [204], можливість застосування «м'якого права» [312]. К. Бокштігель [221], Р. Ронкалья [145] зазначають, що ці процеси

змінюють роль фахівців у сфері права, які орієнтовані на оновлення правових норм на користь інтересів міжнародного бізнесу.

Сучасні процеси репозиціонування арбітражу обумовлюють модернізацію національного арбітражного законодавства. Процесуалізація арбітражу, про яку писали Дж. Берніні [217] та П. Сандерс [408], отримала розвиток у працях Дж. Вайнцімера [464], Е. Гайара [288], де автори концентрують увагу на таких проблемах як арбітражна процедура або порядок доказування в арбітражі.

Елементом дослідження розвитку доктрини є порівняльний аналіз арбітражних практик як представлено в роботах С. Бессона та Ж. Пудре [384], Д. Гісбергера [300], А. Гріна та Дж. Вайса [304], Ф. Келлор [333], Дж. Лью, С. Кролла та Л. Містеліса [342], А. Самуель [406], Ч. Танг, Ю. Сяо, Ч. Хо [424]. Компаративні дослідження арбітражних процедур розглянуті в дисертаційних дослідженнях Є. Юрьєва (2008) [195] Д. Зенькович (2011) [21], М. Майшева (2011) [65], А. Коломієць (2018) [29], А. Желанової (2019) [19]. Л. Колтрі доводить, що саме компаративні дослідження є засобом виявлення гібридних та альтернативних форм вирішення спорів [236].

Дослідження альтернативних форм вирішення спорів мають передусім практичне завдання у сфері формування ефективних комерційних практик. Інтерес до цієї проблеми в Україні обумовив появу досліджень правових стандартів медіації, та можливих форм її застосування у вирішенні спорів, наприклад, роботи О. Миколенко [69], І. Озерського [78], Т. Подковенко [87], Т. Степанової [157]. Ця тема представлена дисертаційними дослідженнями: Г. Огречука (2016) [77], Т. Шинкара (2018) [194], А. Бортнікової (2019) [6].

Сучасні дослідження арбітражу відбуваються під впливом форс-мажорних обставин в умовах Covid-19, арбітраж засвоює нові форми. Президент ІСС А. Мурр в інтерв'ю зазначив, що сучасний арбітраж отримує ширші повноваження, розширилась практика організації дистанційних слухань [366]. В нових умовах широко застосовується онлайн-арбітраж, про який раніше прийнято було говорити з позиції аналізу правових перешкод [331, с. 33]. Інтерес до онлайн-арбітражу пояснюється гнучкою процедурою та тенденцією до

делокалізації.

В той же час, базовою науково-практичною проблемою залишається питання щодо ефективних форм арбітражу, яку понад 50 років тому було вперше розглянуто у роботі К. Шміттгоффа [412], що витримала більше десятка видань. Будучи значимим елементом наукової дискусії, ця проблематика представлена в дослідженнях: Д. Кордеро-Мосса [241], М. Рубіно-Самарано [402], Б. Ханотіу [306], К. Чана [233], Н. Ерк [264]. Складовою цієї теми є питання забезпечення взаємозв'язку між арбітражем та національним правопорядком. Наприклад, в роботах Г. Борна зазначається що успіх арбітражної угоди залежить від її виконання в державних судах [226]. Навіть підкреслюючи значення НҮС він наголошує, що успіх цього інструменту залежить від держав, які імплементують Конвенцію та від інтерпретації, яку здійснюють державні суди [225]. Надавши одне з найбільш ґрунтовних сучасних досліджень арбітражного процесу, Г. Борн ставить під сумнів доцільність подальшої дискусії про природу арбітражу. На його думку, арбітраж – це *процес*, під час якого сторони за згодою передають спір недержавному суб'єкту, що приймає зобов'язуюче рішення, вирішуючи спір. Такий суб'єкт існує відповідно до нейтральної, юрисдикційної процедури, в рамках якої сторонам надається можливість бути почутими.

Загальні принципи та інструменти арбітражу, практики їх застосування, як передумови для винесення дієвого арбітражного рішення, придатного до визнання та виконання, розглянуті переважно у роботах зарубіжних дослідників: Д. Астахової [4], С. Бессона [384], М. Вірса, Й. Кнолля та К. Ровінез [465], Г. Кнутса [335], У. Крейга [244], Дж. Лью [352], А. Мантакі [359], С. Ніколюкіна [74], А. Панова [81], Д. Шелтон [415], Н. Єрпильової [18], тощо. В Україні аналіз таких аспектів, наданий в роботах С. Кравцова [53], М. Мальського [66], Ю. Притики [119], К. Пількова [164], І. Побірченко [86], В. Погорецького [30], Р. Полякова [88], Г. Цірата [193].

Механізми взаємодії арбітражу та національних правових систем зокрема, права ЄС, представлені в роботах Г. Бленка [220], Ф. Ландольта [348],

Н. Шелкопляс [414]. Основна форма взаємодії – забезпечення визнання та виконання арбітражних рішень стала предметом наукового дослідження: С. Брекулакиса [227], К. Драгозала [254], Б. Карабельнікова [26], Г. Кронка, П. Насім'єнто, Д. Отто, та Н. Порта [392], С. Курочкіна [54], Ф. Овагимяна [311], Ж. Пудре та С.Бессона [384], В. Труби [432]. Автори зосереджують увагу на таких питаннях як: визначення та застосування підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень, зокрема, Д. Астахова та О. Зіменкова [22], П.Ласенхаус [349]; допустимість скасування арбітражного рішення та виконання скасованого арбітражного рішення в роботах Д. Астахової [3], А. Бенова [5], А.Берга [209], Е. Гайара [289] Д. Гольського [10], К. Кох [336], Ф. Ландольта [347], У. Парка [375], Д. Рівкіна [399], Є. Сіткаревої [149]. Серед українських дослідників цим питанням присвячені роботи багатьох авторів, які розміщені в е-бібліотеці Української арбітражної асоціації: М. Мальського, О. Перепелинської, Я. Петрова, Т.Сліпачук, тощо [165].

Викликають інтерес роботи, зосереджені на проблемах втручання держав в діяльність арбітражу, зокрема: Є. Євсєєва [17], М. Райсмана та Х. Іревані [397]. Пошук оптимального рівня контролю арбітражу з боку національних судів часто представляється як процес створення механізмів, які орієнтовні на захист публічного порядку та підтримку національних правових систем від деформацій. Як ефективний механізм, який забезпечує захист публічних інтересів як на етапі вибору сторонами форми захисту прав *ex ante*, так і на етапі вирішення питання про включення арбітражного рішення в національний правопорядок *ex post* А. Редферн, М. Хантер, Н. Блекабі та К. Партасідес визначали арбітрабільність [219; 393, с. 105]. Питання арбітрабільності розглянуті у колективній роботі практиків з Європи та США у 2009 р., зокрема, С. Брекулакисом та Л. Містелісом [198], а також у роботах Б. Бергера та Ф. Келлерхалса [213], Г. Борна [224], А. Данілевича [12], А. Мініной [70], А. Рау [390], Г. Севастьянова [148], О. Скворцова [150].

Науковий інтерес до проблем арбітражу в Україні залишається стабільним. В дисертаційних дослідженнях представлено такі аспекти як: формування та

функціонування міжнародного комерційного арбітражу в Україні (1997) [117] та захист прав учасників цивільних правовідносин в третейському суді (2006) [118] у Ю. Притики; компаративні дослідження виконання рішень МКА у Т. Кисельової (2003) [27]; діяльності морського арбітражу у О. Переверзевої (2006) [82]; проблеми міжнародного змішаного арбітражу у О. Зозулі (2008) [23]; правове регулювання діяльності ICAC у О. Торгашина (2008) [161]; співвідношення міжнародного публічного і міжнародного комерційного арбітражів у З. Мамон (2011) [67]; сприйняття концепції транснаціонального публічного порядку у сфері МКА у Є. Боярського (2015) [8]; доказування у МКА у К. Пількова (2016) [85]; історичні витоки та сучасна практика альтернативних способів вирішення правових спорів порівняно із державним судочинством в Україні у Я. Любченко (2018) [64]; публічний порядок як підстава для відмови у визнання та виконанні арбітражних рішень у С. Теплюка (2018) [160].

Отже, дослідження проблеми визнання та виконання потребує не тільки вивчення з позиції консолідації доктринальної бази, але й у сфері національних практик, варіативність яких створює можливість досліджувати ефективність локальних стратегій розвитку арбітражу.

Висновки до першого розділу. Філософський спір щодо правової природи арбітражу, який проявляється у зіткненні ідей юридичного позитивізму та правового етатизму з ідеями юснатуралізму не завершений. Він розвивається в межах дискусії про допустимість втручання держави в арбітражний процес та форми оптимального рівня контролю арбітражу з боку держави, зокрема, у процесі визнання та виконання арбітражних рішень.

Практика арбітражного вирішення приватно-правових спорів почала формуватися як механізм відтворення суспільних відносин та структур, тому саме на ранніх історичних етапах до XVII ст. арбітраж мав форму автономного інституту з надання посередницьких послуг, що були спрямовані на підтримку рівноваги в суспільних відносинах – пережитого порядку.

Розвиток держави як політичного інституту зумовив трансформацію арбітражу у систему альтернативного судочинства. Формування доктрини

позитивного права обумовило використання до всіх неюрисдикційних форм поняття «альтернативні». Ця позиція арбітражу в системі міжнародних відносин була остаточно закріплена у XVII ст. з моменту формування міжнародної системи з домінуючим гравцем – державою.

Системні виклики в суспільних та міжнародних відносинах обумовили формування різних мотивів збереження історичних форм арбітражу та формування нових механізмів вирішення приватно-правових спорів. Серед найбільш актуальних: інтереси міжнародної торгівлі та потреба у врегулюванні спорів із іноземним елементом, забезпечення функціонування транснаціональних економічних систем, формування економічних умов для створення політичної інтеграції, та, навіть, компенсація бездіяльності національних судових систем. Так, досвід демонструє, що арбітраж здатний врегулювати міжнародні приватно-правові спори, якщо правосуддя в державах виявляється заблокованим торговельними ембарго, як вказують *travaux preparatoires* до NYC, що характерно для другої половини XX ст.

На початку XX ст. правова доктрина розвивається поряд із практикою, про що свідчить факт, що більшість теоретико-концептуальних робіт щодо правової природи арбітражу розроблені юристами, які стоять у витоків конвенційних текстів та були засновниками та керівниками відомих арбітражних інститутів. Результатом розвитку доктрини стало конвенційне закріплення та модернізація національного законодавства, які відбулись в другій половині XX ст. Більшість держав приєднались до NYC, що демонструє універсальність запропонованого механізму визнання та виконання арбітражних рішень, яка забезпечується його спрямованістю на результат – сприяння арбітражу. Накопичена практика національних варіацій механізму визнання та виконання арбітражних рішень стала передумовою наукових узагальнень, які представлені в даному дослідженні.

РОЗДІЛ 2

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ МЕХАНІЗМУ ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ АРБІТРАЖНИХ РІШЕНЬ

2.1. Інструменти механізму визнання та виконання арбітражних рішень

2.1.1. Поняття та види арбітражу, місце визнання та виконання у системі права

Система норм, яка забезпечує визнання та виконання арбітражних рішень є усталеним правовим інститутом, який формує міжнародно-правовий простір структурно-функціональних зв'язків, що забезпечує формування та застосування механізму, як процесу визнання та виконання іноземних арбітражних рішень на національному рівні. У даній роботі ми використовуємо поняття «визнання та виконання арбітражних рішень» як правовий інститут або механізм в залежності від контексту.

Право на виконання рішення, яким вирішується спір, є невід'ємним правом на справедливий розгляд, закріплене у ст. 6 Європейської конвенції з прав людини. Це право було б ілюзорним, якщо б локальні правові системи дозволяли остаточним, зобов'язуючим рішенням суду або трибуналу залишатися недієвими на шкоду однієї зі сторін як зазначено у рішенні ЄСПЛ у справі *Hornsby v. Греції (1997)* [261, пар. 40], яким також встановлено, що виконання рішення є завершальною стадією розгляду справи.

Право на звернення до альтернативних способів вирішення спорів, зокрема, до арбітражу, гарантується на міжнародному рівні шляхом імплементації¹⁴ механізму визнання та виконання арбітражних рішень. Застосування механізму належить до компетенції юрисдикційних органів¹⁵. Так,

¹⁴ Тут і далі поняття «імплементація» будуть вживатися у значенні «впровадження», «введення в дію» [218].

¹⁵ Тут і далі поняття «юрисдикційний» або «національний» орган або суд будуть вживатися для визначення органу або суду, що наділяється компетенцією та має доступ до примусового апарату у межах певної юрисдикції (країни) [218], тобто сфери дії системи локального права. Рідше будуть використовуватися поняття «державний» суд та «держава», з огляду на те, що у

механізм визнання та виконання іноземних арбітражних рішень забезпечує взаємодію між національними процесуальними практиками та арбітражем, як транснаціональним інститутом, місце якого у системі права визначається у межах міжнародного приватного права. Враховуючи це, понятійно-категоріальний апарат, що застосовується до механізму визнання та виконання, слід розглядати у контексті транснаціонального права¹⁶.

Поняття «арбітраж» на міжнародному рівні пропонується у вузькому розумінні у ст. 2 Типового закону UNCITRAL як будь-який арбітраж *ad hoc* або постійно діюча арбітражна установа. У широкому значенні поняття «арбітраж» може означати: (1) інститут альтернативного вирішення спорів; (2) процес, як сукупність дій суб'єктів арбітражного розгляду; (3) арбітражну установу або трибунал¹⁷ як орган, який вирішує спори. В цій роботі поняття «арбітраж» використовується у цих значеннях в залежності від контексту.

Практичне значення для застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень має вид арбітражу, що визначається в залежності від: (1) предмету справ – приватний (у тому числі комерційний) та інвестиційний арбітраж; (2) місця арбітражу або наявності іноземного елемента у справі –

межах однієї держави можуть існувати декілька локальних систем. Враховуючи це при аналізі та порівнянні імплементації правових механізмів будуть одночасно розглядатись виключно юрисдикції, що можуть включати як групи держав, держави, регіони або інші сфери дії локального права.

¹⁶ Ф. Джессеп у 1956 р. визначив транснаціональне право як джерело права, що застосовується поряд з правилами національного колізійного права і поряд з наднаціональними нормами, встановленими міжнародним правом. Питання визначення та застосування транснаціонального права не втрачає актуальності. Так, у 2020 р Є. Стрельцова визначає, що транснаціональне право формується у сферах, на які не поширюється ні міжнародне, ні національне право, і де нормативні регулятори є продуктом взаємодії суб'єктів, що не мають ознак правосуб'єктності держав чи міждержавних утворень, позадогвірної взаємодії окремих державних інститутів у поєднанні з традиційною взаємодією, де ключовими суб'єктами залишаються держави та міждержавні об'єднання. Таке право складається переважно з норм, які регулюють економічні відносини та має ознаки автономності [159, с. 35–36, 81–82; 327].

¹⁷ Слідуючи за англійською та французькою мовами, як офіційними мовами викладу міжнародних документів у даній сфері, поняття «арбітражний трибунал» або «трибунал» (англ./ франц. *arbitral tribunal*) вживаються як арбітр або склад (колегія) арбітрів. У слов'янських мовах, зокрема, у пострадянському просторі поняття «трибунал» може асоціюватися із військовими трибуналами, що зумовило на нормативному рівні та у науковій сфері надання переваги терміну «арбітражний суд». В даній роботі поняття «суд» застосовується для визначення юрисдикційного органу – державний (національний) суд.

міжнародний та внутрішній¹⁸; (3) в залежності від організації арбітражу – *ad perpetuum* (інституційний, постійно діючий) та *ad hoc*¹⁹. У контексті даної роботи інтерес представляють арбітражні рішення у сфері приватно-правових відносин, винесені міжнародним арбітражем як *ad perpetuum*, так і *ad hoc*.

2.1.2. Арбітражне рішення: поняття та види

Арбітражне рішення²⁰ (1) приймається арбітрами, (2) вирішує спір у частині або в цілому та (3) має обов'язковий характер – три істотні характеристики, які згідно ст. I(1) NYC необхідні для застосування механізму визнання та виконання [439, с. 12]. Аналіз положень NYC та юрисдикційних практик також дозволяє виділяти такі форми арбітражних рішень як внутрішні та іноземні (міжнародні), очні та заочні, процедурні, забезпечувальні, попередні, проміжні, часткові, остаточні, мирові, *lodi irrituali*, *ultra petita*. Далі розглянемо тенденції та підстави для виділення окремих видів арбітражних рішень та особливості застосування до них механізму визнання та виконання.

Внутрішні та іноземні арбітражні рішення. Виділення «іноземних» або «міжнародних» арбітражних рішень стало предметом дискусії, як свідчать *travaux préparatoires* до NYC. Поняття «міжнародні арбітражні рішення» пропонувалось розглядати як максимально відірване від національної підтримки, як таке, що ґрунтується виключно на домовленості між сторонами у

¹⁸ Внутрішній арбітраж (англ. *domestic arbitration*) можуть називати внутрішньодержавним, локальним або третейським (англ. *trial*). Поняття «третейський» ми будемо уникати у даній роботі, з огляду на суперечливу юрисдикційну практику його використання. Наприклад, в Білорусі, Росії та Україні поняття «третейський суд» може означати як внутрішній, так і міжнародний арбітраж, проте, на практиці частіше поняття асоціюється із внутрішніми арбітражами. Натомість, в Росії поняття «арбітражний суд» також означає державний суд, що спеціалізується на господарських справах переважно між юридичними особами, що також вносить дисонанс при аналізі юрисдикційних практик. Подібні лінгвістичні нюанси притаманні різним юрисдикційним практикам.

¹⁹ Статус арбітражу *ad perpetuum* визначається за законом, за яким діє такий арбітраж, що зазвичай вимагає реєстрацію арбітражу як юридичної особи. Арбітраж *ad hoc* може передбачати реєстрацію арбітра як суб'єкта підприємницької діяльності або самозайняту особу у певній юрисдикції або без такої. Арбітри *ad hoc* можуть входити у списки арбітрів, що складаються професійними арбітражними асоціаціями. Статус арбітра не вимагає будь-якої професійної кваліфікації, якщо сторони прямо не домовились про це.

²⁰ Англ. *award* (не *decision* або *judgement*), франц. *sentences*, іспан. *sentencias*, італ. *lodo*.

рамках принципу автономії волі сторін. Зазначалось, що в основі протиставлення «міжнародних» та «неміжнародних» рішень полягають матеріально-правові підстави, а «іноземних» та «внутрішніх» – принцип територіальних кордонів. Проте, таке обґрунтування не є беззаперечним, адже якщо під терміном «міжнародний» розуміти залучення декількох держав, то його застосування не завжди буде коректним. Натомість, поняття «іноземний» можна пов'язувати із наявністю «іноземного елемента» у справі. Так, при підготовці тексту NYC перевагу було надано поняттю «іноземне арбітражне рішення», що в контексті ст. (I)(1) означає рішення, винесене на іншій території, ніж держава, де запитується визнання та виконання, або рішення, які не вважаються внутрішніми у такій державі, тобто без обов'язкового врахування критерію територіальності [256, с. 5; 430].

Так, на противагу територіальному критерію, як підстави визнання арбітражного рішення іноземним, слід розглянути критерій іноземного елемента, за яким рішення є іноземним, якщо винесено міжнародним арбітражем. Відповідно до ст. 1(3) Типового закону UNCITRAL арбітраж є міжнародним якщо сторони здійснюють комерційну діяльність у різних державах або за межами держави виконання знаходиться місце: арбітражу; виконання зобов'язань або їх частини; місце, з яким пов'язаний предмет спору; або сторони домовились, що предмет арбітражної угоди стосується декількох країн. Відповідно до ст. 35(1) Типового закону UNCITRAL та коментарів до неї, визнання та виконання арбітражних рішень не обмежується жодною територією та у глобальному розумінні допускає ліберальний підхід, за яким арбітражне рішення завжди є придатним до визнання та виконання як іноземне [270, пар. 12, 45]. Суд, що розглядає справу про визнання та виконання може вважати арбітражне рішення, винесене на території держави не внутрішнім, якщо одна або обидві сторони арбітражу є іноземними або мають місцезнаходження за кордоном, у такому разі національність сторін має значення для розширення сфери застосування NYC [212, с. 233–245; 274, пар. 1667; 403, с. 93]. Варто зазначити, що Маямський проєкт пропонує зміну підходу до більш ліберального

із введенням поняття «міжнародне виконання арбітражного рішення» [385]. Так, арбітражне рішення має визнаватися невнутрішнім, якщо воно: (1) винесено за арбітражним правом іншої держави; (2) стосується іноземного елемента; (3) є а-національним [318, с. 21–22].

На противагу цьому, Ф. Манн відмічає, що зв'язок між арбітражем та *lex arbitri* визначається тим, що природа арбітражу є приватно-правовою, що кожна система міжнародного приватного права є системою національного права, а кожний арбітраж є національним. Так, з формальної точки зору, міжнародного арбітражу не існує, а поняття «міжнародний» лише вводить в оману [358, с. 244]. Особливе значення *lex arbitri* для визначення дійсності арбітражної угоди, арбітрабільності спору та визначення арбітражних правил, наразі, на практиці відмічає Т. Сліпачук [151].

Проте, складність застосування винятково територіального критерію пов'язана із невизначеністю місця арбітражу, враховуючи міжнародну експансію арбітражних центрів, коли арбітражне рішення, винесене на території держави виконання, але іноземною арбітражною установою, наприклад, офісами у Гонконзі, Нью-Йорку, Сан-Пауло та Сінгапурі арбітражу ICC [314] або офісами у Ванкувері та Гонконзі CIETAC [24]. Питання визначення місця арбітражу є актуальним, коли арбітражний розгляд відбувається онлайн, тим паче, арбітражем *ad hoc*. NYC не відповідає на питання, де знаходиться місце винесення арбітражного рішення. Більшість юрисдикцій погоджуються із тим, що таке місце розташовано за місцем арбітражу, яке визначається з юридичної точки зору, а не з фізичної. Слухання, розгляд, підписання арбітражного рішення можуть відбуватись будь-де.

Розрізнення критеріїв іноземних та внутрішніх рішень, зазвичай, є чітким, коли відрізняються механізми визнання та виконання таких рішень. Якщо до іноземних та внутрішніх рішень застосовуються однакові механізми визнання та виконання, то критерії їх розрізнення можуть бути умовними або взагалі не визначатись. Далі ми зосередимо увагу саме на іноземних арбітражних рішеннях та при згадуванні «арбітражне рішення» буде матися на увазі «іноземне

арбітражне рішення».

Ефекти арбітражного рішення. Документ, виданий арбітражем, визнається арбітражним рішенням, виходячи не з його назви, а зі змісту та суті, оцінка яких у юрисдикційних практиках може мати різний результат.

На міжнародному рівні види арбітражних рішень не систематизовані, а визначення поняття «арбітражного рішення» обмежується визначенням ефектів арбітражного рішення, його впливу на правовідносини.

У більшості правових систем визнається ефект арбітражного рішення ідентичний рішенням суду, зокрема, *res judicata* [318, с. 9], хоча ст. III NYC прямо не передбачає цього [439, с. 80]. Дискусійним є питання, чи обмежений ефект *res judicata* арбітражного рішення кордонами певної держави, аналогічно до судового рішення, або воно має транснаціональний ефект. Як зазначено у Рекомендаціях ILC 2006 р., ефект *res judicata* визначає остаточність та преюдиційність арбітражного рішення не за національним, а за транснаціональним правом [325]. Вказане було сприйнято у принципі Нової *Lex Mercatoria* №XIII.4.5 [428].

Дискусія має місце щодо обсягу преюдиційності арбітражного рішення – *stare decisis*, яка може визнаватись: (1) за арбітражним рішенням в цілому; (2) за резолютивною частиною арбітражного рішення; або (3) взагалі не визнаватись. За проарбітражним підходом преюдиційність арбітражного рішення має враховуватись в цілому, тим самим перешкоджати перегляду обставин, встановлених арбітражем, національними судами або іншими арбітражами у спорах між особами, на яких арбітражне рішення поширює дію. В свою чергу, ILC визначає застосовність до арбітражного рішення доктрини *lis pendens*, що вимагає врахування у паралельних судових та арбітражних процесах обставин, визначених арбітражним рішенням, за «тестом потрібної ідентичності» на наявність єдиних сторін спору, предмету та підстав позову.

З ефекту *res judicata* також впливає можливість застосування доктрини естоппель до обставин, визначених у арбітражі, відповідно до якої сторони позбавляються права заперечувати те, що визнавали, та погоджуватись із тим,

що вони заперечували, при розгляді пов'язаних справ у арбітражі або суді.

Низка питань пов'язана із наділенням арбітражного рішення виключно ефектом *inter partes* або допустимістю ефекту *erga omnes* – розповсюдження дії арбітражного рішення виключно на сторони арбітражної угоди або на необмежене коло осіб. Враховуючи договірну природу арбітражу та слідуючи проарбітражному підходу слід допускати «обмежений ефект *erga omnes*», тобто поширення дії арбітражного рішення на сторони арбітражної угоди, у тому числі тих, що приєднались до арбітражної угоди, третіх осіб, що визнали арбітражну угоду або арбітражне рішення, або приймали участь у арбітражі.

Вказані ефекти, якими може бути наділено арбітражне рішення, мають значення для визначення, що представляє собою арбітражне рішення *per se*, яку силу воно має та яку силу може отримати в результаті визнання.

NYC у ст. III визначає вимогу визнавати та виконувати арбітражні рішення, що є обов'язковими (англ. *binding*), проте, не визначає порядок оцінки «обов'язковості» або види арбітражних рішень, що підлягають визнанню та виконанню [240]. При обранні цього поняття розробники NYC прагнули уникнути ефекту ст. 1(d) Женевської конвенції, яка визначала, що арбітражне рішення має бути остаточним (англ. *final*) у державі, в якій воно прийнято, тобто не підлягає апеляції та оскарженню, що по суті стало введенням подвійної екзекватури як способу доведення остаточності. Як свідчать *travaux préparatoires*, це стало підставою для відмови від використання понять, що характеризують арбітражне рішення як «остаточне» (англ. *final*), «у законній силі» (англ. *operative*), «придатне до виконання» (англ. *capable of enforcement*) та зумовило обрання як компромісного поняття «обов'язкове» (англ. *binding*) [260, с. 3, с. 12–13].

Слід зазначити, що у даній частині ідеї розробників NYC не були сприйняті Панамською конвенцією, яка у ст. 4 визначає застосовність механізму визнання та виконання до арбітражного рішення, яке не підлягає оскарженню та є остаточним (англ. *final*) та відповідно до ст. 5(1)(e) у визнанні та виконанні може бути відмовлено, якщо воно ще не стало обов'язковим (англ. *binding*) [323].

Проте, на практиці це не зумовило застосування механізму подвійної екзекватури.

Натомість, Європейська Конвенція не містить вимог щодо остаточності, обов'язковості або законності арбітражного рішення, обмежуючись визначенням у ст. 1(I)(b), що Конвенція застосовується до арбітражних процедур та рішень, винесених на підставі угод, укладених з метою вирішення спорів, що виникають з міжнародної торгівлі [265]. Арбітражний акт OHADA також не встановлює таких вимог до арбітражного рішення, проте, визначає у ст. 23, що рішення набуває ефекту *res judicata* з моменту його прийняття [441].

Поряд з цим, навіть сама NYC у російськомовному варіанті ст. V(1)(e) визначає, що у визнанні та виконанні арбітражного рішення може бути відмовлено, якщо воно ще не стало «остаточним» (рус. *окончательным*), замість «обов'язковим» (англ. *binding* – рус. *обязательным*) [240]. У цьому разі використання поняття «остаточне» також не призвело до ефекту подвійної екзекватури, проте, зумовило дискусію щодо можливості визнання та виконання арбітражних рішень, що не вирішують спір в цілому і по суті.

Натомість, Маямський проект не визначає жодних вимог до обов'язковості арбітражного рішення, тим самим включаючи його у правове поле з моменту винесення [385].

Як визначено у Рекомендаціях ICCA, наступні арбітражні документи можуть бути кваліфіковані як рішення: (1) остаточні рішення, які завершують арбітражний розгляд по суті, включаючи рішення про відсутність компетенції арбітражу; (2) часткові рішення, які вирішують спір у певній частині, залишаючи решту для подальшого розгляду арбітражем; (3) попередні, проміжні та інші рішення, винесені в процесі арбітражу з питань, які необхідно вирішити до розгляду спору по суті або які не впливають на вирішення справи по суті, застосування заходів забезпечення доказів або позову, щодо строків давності для звернення до арбітражу, застосовного права до суті спору, тощо; (4) арбітражні рішення щодо визначення розміру та розподілу між сторонами арбітражних витрат; (5) арбітражні рішення на узгоджених умовах. У вказаних Рекомендаціях

також визначено, що такі арбітражні документи як процедурні накази (англ. *procedural orders*) щодо організації та ведення арбітражу або рішення про вжиття тимчасових або проміжних заходів, або щодо питань, які безпосередньо не були підставою для звернення до арбітражу, *ultra petita*, не визнаються арбітражними рішеннями, адже можуть бути змінені або відкликані арбітражем [318, с. 17–18]. Так, вбачається, що проміжні та попередні арбітражні рішення можуть визнаватися та виконуватися в залежності від предмету, який вирішується такими рішеннями.

Можливість визнання та виконання тимчасових, проміжних або попередніх арбітражних рішень, тобто таких, що спрямовані на забезпечення арбітражного розгляду, залежить від розвитку механізму взаємодії між судовою системою та арбітражем відповідно до національного права та визначення за таким правом поняття «арбітражне рішення».

Ще у 1999 р. англійський дослідник В. Відер [462] та російський дослідник С. Лебедев [351] визнавали дискусійність питання визнання та виконання арбітражних рішень щодо вжиття тимчасових та проміжних заходів. В. Відер зазначав, що недопустимо будування правової позиції на припущеннях та підкреслював необхідність розроблення додаткової конвенції до NYC щодо надання дозволу на виконання арбітражних рішень про застосування тимчасових заходів. Дослідник вказував, що за найсприятливішим прочитанням положення NYC виключають можливість визнання та виконання тимчасового рішення (англ. *provisional order*) щодо застосування проміжних заходів (англ. *interim measures*), які не менш важлі для забезпечення арбітражного процесу [462]. С. Лебедев зазначав, що арбітраж потребує забезпечення взаємної допомоги між судами та арбітрами з приводу застосування тимчасових заходів забезпечення вимог у арбітражі як *de lege ferenda* [351]. За понад 20 років ситуацію вирішено не було та у 2021 р. італійський фахівець А. Карлеваріс зазначає, що специфіка проміжних (англ. *interim*) та тимчасових (англ. *provisional*) заходів вимагає розроблення правил їх визнання та виконання, враховуючи, що механізм визнання та виконання арбітражних рішень не застосовується до них

автоматично. Так, необхідно впровадження багатостороннього зобов'язального інструменту. Проте, автор не виключає користь спонтанних реформ на національному рівні, які, наразі, найкраще забезпечують гармонійний та ефективний режим [231, с. 297].

Варто зазначити про наявність регіональних правових механізмів визнання та виконання арбітражних рішень щодо застосування проміжних та тимчасових заходів. Відповідно до ст. VI(4) Європейської конвенції запит однієї зі сторін про застосування проміжних заходів (англ. *interim*) або заходів забезпечення (англ. *conservation*) у державного суду не має розглядатися як порушення арбітражної угоди або як передача справи по суті на розгляд суду [265]. Арбітражний акт OHADA у ст. 14 визначає можливість застосування арбітражем проміжних заходів (англ. *interim*) або заходів забезпечення (англ. *conservation*), за винятком арешту та поруки [441].

Типовий закон UNCITRAL в редакції 1985 р. надавав повноваження арбітражу приймати рішення про застосування забезпечувальних заходів відповідно до ст. 17 та рішення про отримання доказів відповідно до ст. 27, у чому суд «мав змогу» надати сприяння у межах своєї компетенції. У 2006 р. дані положення Типового закону отримали розвиток у розділі IV(4) ст. 17(H) та ст. 17(I), які визначили порядок визнання та виконання «*обеспечительных мер*», як визначає російський текст, або «*interim measures*» за англійським текстом. Відповідно до ст. 17(H) забезпечувальний захід, винесений арбітражем визнається обов'язковим (англ. *binding*), якщо арбітражним трибуналом не передбачено інше та має бути визнаний та приведенний у виконання компетентним судом. Так, дана норма наділена імперативним характером. Поряд з цим, на заявника покладається обов'язок негайно повідомити суд про скасування, зупинення або зміну забезпечувального заходу, хоча, строк здійснення такого повідомлення не визначено. Крім того, ст. 17(H) дозволяє заявнику без арбітражного рішення звернутися до суду із заявою про застосування забезпечувального заходу в арбітражі, і суд має задовольнити таку заяву. Типовий закон у ст. 17(I) пропонує вичерпний перелік підстав для відмови

у визнанні та виконанні арбітражного рішення про застосування забезпечувального заходу, який включає підстави, передбачені у ст. 36 за винятком підпункту (v) у ст. 36(1)(a), яка по суті дублюється у ст. 17(I)(1)(a)(iii), також ст. 17(I)(1)(b)(i) визначає право суду привести забезпечувальний захід у відповідність для його виконання [437].

Повертаючись до питання визначення арбітражних рішень, придатних до визнання та виконання, зазначимо, що предметом дискусії також є рішення, винесені на узгоджених умовах, які, як вказано у Рекомендаціях ICCA, підлягають визнанню та виконанню. Поряд цим, відповідно до Рекомендацій UNCITRAL, юрисдикційна практика щодо визнання та виконання рішень *lodi irrituali*, суміжних до мирових, є суперечливою, зокрема, суди Німеччини не визнають рішення *lodi irrituali*, виходячи з того, що вони мають неостаточну силу як договірні, в той час як суди Італії визнають їх, виходячи із наявності зобов'язальної сили, недопустимості вимагати подвійну екзекватуру та вимоги широкого тлумачення NYC [439, с. 17–18]. Варто, зазначити, що вказане питання обумовлено специфікою правозастосування в Італії, де *lodi irrituali* означає, нічого іншого як, рішення за результатами арбітражного розгляду на підставі договору (англ. *contractual arbitration*), що не є перешкодою для застосування механізму визнання та виконання [217, с. 544]. Перше комплексне дослідження мирових угод у арбітражі та проблем їх визнання та виконання було здійснено Д. Давиденком та Я. Кривим [248]

Виходячи із вищенаведеного, та враховуючи диспозитивний характер NYC, арбітражними рішеннями, придатними до визнання та виконання, мають визнаватися: (1) остаточні (англ. *final*), що вирішують спір по суті і в цілому; (2) часткові (англ. *partial*), якщо арбітражне рішення вирішує питання по суті спору, яке може бути відділено від решти, у тому числі, стосується нарахування відсотків на суму боргу, компенсації арбітражних витрат. Кількість часткових арбітражних рішень у одному спорі не має обмежуватись; (3) попередні (англ. *preliminary*), проміжні (англ. *interim*) або винесені в процесі арбітражу (англ. *interlocutory*), якщо такі рішення визначають компетенцію арбітражу, є

підставою для застосування запобіжних заходів, або для забезпечення доказів або позову, або вирішують інші питання, які зацікавлена сторона вважає необхідними визнати, незалежно від того чи підлягають рішення примусовому виконанню; (4) мирові угоди або рішення, винесені на узгоджених умовах (англ. *consent*) наприклад, у разі вирішення спору арбітражем *ex aequo et bono* (франц. *amiable compositeur*) або *lodi irrituali*; (5) заочні (англ. *default*) або винесені у порядку прискореного арбітражу (англ. *expedited arbitration*). Слід зазначити, що проарбітражний перехід передбачає визнання й процедурних рішень (англ. *procedural orders*), якщо одна із сторін зацікавлена в цьому. Щодо рішень *ultra petita (extra petita)*, то вони мають визнаватись та виконуватись в цілому, якщо сторони не заперечують проти цього, або у разі наявності заперечень – у частині, яка вирішує спір, що охоплюється арбітражною угодою.

2.1.3. Визнання, виконання та скасування арбітражного рішення: поняття та значення

На міжнародному рівні «визнання», «виконання» та «скасування» не закріплені, проте, визначено підстави для застосування таких інструментів, які розглянемо далі. Їх роль можна продемонструвати з огляду на їх значення для прав людини, зокрема, відмова у визнанні та виконанні арбітражного рішення розцінюється як втручання у право власності стягувача на присуджені грошові кошти, що є порушенням ч. 1 ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [387]. Це також узгоджується із висновками, викладеними у рішенні ЄСПЛ у справі *Stran Greek Refineries, Andreadis v. Greece (1994)*, які зводяться до того, що скасування арбітражного рішення, що встановлює існування боргу є порушенням прав власності [262].

Визнання (англ. *recognition*), означає включення арбітражного рішення до національної системи права, погодження із його зобов'язальною силою, що не обов'язково передбачає власне виконання. В роботах Л. Лунца визначається два типи іноземних арбітражних рішень: рішення, які потребують тільки визнання та рішення, що потребують визнання та виконання [63, с. 347]. М. Вольф,

вважав, що визнання іноземного судового рішення передбачає наділення його якостями, які притаманні рішенням національних судів [9, с. 279]. Ф. Овагимян виділяє три підходи до визнання арбітражного рішення: (1) асимілювання арбітражного рішення у внутрішнє та наділення його такою ж юридичною силою як судові рішення за *lex fori*; (2) поширення дії арбітражного рішення, яке воно має відповідно до *lex arbitri*, на власну територію; (3) визначення спільного знаменника – наділення арбітражного рішення не більшою силою, ніж у державі винесення та не більшою силою, ніж мають судові рішення у державі виконання [311, с. 85]. Вибір юрисдикцією підходу до визнання є індикатором вибору способів практичного виконання арбітражного рішення у подальшому.

Надання дозволу на примусове виконання (англ. *enforcement*) або видача екзекватури (англ., франц. *exequatur*) означає дозвіл на виконання та на використання примусового апарату держави з метою реалізації арбітражного рішення. Далі за текстом поняття «виконання» та «екзекватура» будуть використовуватись в такому значенні.

Найчастіше, визнання надається судом у зв'язку з іншим процесом з метою захисту ефекту *res judicata* арбітражного рішення. Так, визнання представляє захисний механізм – «щит», у той час як надання дозволу на виконання порівнюється з «мечем» [201, с. 9].

Зазначені поняття не мають універсального визначення на міжнародному рівні, та в залежності від юрисдикційних практик можуть мати різні інтерпретації. На практиці визнання та виконання можуть представляти собою єдиний та неподільний процес або виступати окремими послідовними процесуальними діями. Слід зазначити, що ст. 1(3) Маямського проєкту передбачає, що виконання арбітражного рішення включає його визнання [385]. Механізм визнання та виконання може мати форми реєстрації арбітражного рішення (депонування), видачі судових рішень або проставлення відмітки на арбітражному рішенні.

Скасування арбітражного рішення (англ. *setting aside, annulment, vacatur*), на відміну від визнання та виконання, є окремою процесуальною дією,

необхідність у чому, як зазначають А. Берг та К. Бокштігель, зумовлена двома аспектами. Перший, коли незадоволена сторона не бажає чекати ініціювання примусового виконання другою стороною, та самостійно звертається до суду за скасуванням арбітражного рішення. Такий процес є дзеркальним до процесу звернення за примусовим виконанням. Другий аспект полягає у тому, що скасування арбітражного рішення виступає інструментом захисту від можливих варіацій розгляду справ про визнання та виконання, яке не обмежується країною винесення арбітражного рішення та має істотні відмінності поміж юрисдикцій [211, с. 266]. Так, відмінність між відмовою у виконанні та скасуванням може простежуватись в тому, що відмова у виконанні має територіальний ефект, обмежений країною виконання, в той час як, судові рішення про скасування наділено ефектом *erga omnes* [212, с. 357]. Проте, такі висновки не є загальноприйнятими.

При розробці NYC у 1956 р. UNECE пропонувала виключити можливість скасування арбітражного рішення як у країні винесення, так і в інших [211, с. 274]. У 1958 р. на передодні прийняття NYC також було запропоновано визначити допустимість єдиного судового контролю у країні виконання та, відповідно, відмовитись від «скасування», визначаючи процедуру визнання та виконання єдиною формою контролю над арбітражем. Проте, пропозиція так і не була прийнята [258, с. 8–9].

Поряд з цим, у юрисдикційних практиках спостерігається тенденція до імплементації права на виключення процедури скасування. Першу спробу було здійснено у 1985 р. у Бельгії, де до 1998 р. для арбітражних рішень, винесених у Бельгії, у разі, якщо жодна зі сторін не походила з Бельгії, автоматично виключалось право на звернення до суду щодо скасування арбітражного рішення. Проте, через зниження арбітрабельної привабливості держави з 1998 р. відмова від скасування стала застосовуватись на розсуд сторін [207]. Наразі, відмова від скасування арбітражного рішення допускається на підставі угоди сторін (англ. *exclusion agreement*) у Англії, Росії, Франції, країнах OHADA [441, ст. 25]. Поширеною є практика надання сторонам права виключити інструмент

скасування арбітражного рішення в тому випадку, якщо жодна з них не зареєстрована у місці арбітражу як у Бельгії, Тунісі, Туреччині, Швейцарії, Швеції [10, с. 126; 211, с. 277].

Доречно, що питання допустимості виключення інструменту скасування арбітражного рішення у 2016 р. стало предметом розгляду ЄСПЛ у справі *Tabbane v. Швейцарії (2016)*. Скаржник стверджував, що неможливість подати заяву про скасування через виключення сторонами в арбітражній угоді процедури скасування порушує його право на справедливий судовий розгляд, передбачене ч. 1 ст. 6 Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. ЄСПЛ відхилив такі доводи, вказавши, що виключення інструменту скасування відображує політику країни із залучення арбітражу шляхом уникнення подвійного контролю арбітражних рішень, та направлено на зменшення завантаженості Федерального суду Швейцарії [423].

Так, дискусійними є питання допустимості, автоматичності або опціональності застосування інструменту скасування арбітражного рішення.

2.1.4. Визнання, виконання та скасування арбітражного рішення: підстави для застосування

Визначення підстав для скасування та відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень пов'язано із низкою дискусій щодо: (1) визначення змісту підстав; (2) порядку застосування підстав; (3) визначення імперативного або диспозитивного порядку скасування та відмови у визнанні та виконанні; (4) допустимості подвійного контролю з одних і тих самих підстав при розгляді справи про визнання та виконання, та про скасування; (5) визначення суду, компетентного розглядати справу про скасування.

Вичерпний перелік підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення визначено у ст. V NYC, яка включає п'ять підстав відносного характеру, що застосовуються за заявою сторони, проти якої винесено арбітражне рішення, та дві підстави абсолютного характеру, що застосовуються судом *ex officio*. Підставами відносного характеру згідно ст. V(1)

NYC є: (a) недієздатність сторін за *lex personalis*, недійсність арбітражної угоди за *lex voluntatis*, або за відсутності такого за *lex arbitri*; (b) порушення принципу змагальності – неповідомлення боржника про призначення арбітра або арбітражний розгляд, або якщо боржник з інших причин не зміг надати пояснення; (c) арбітражне рішення *extra petita*; (d) порушення арбітражного порядку – невідповідність складу арбітражу або арбітражного процесу *lex voluntatis* або *lex arbitri*; (e) неостаточність арбітражного рішення, його скасування чи призупинення у державі винесення або застосовного права. Підстави абсолютного характеру відповідно до ст. V(2) NYC застосовуються судом держави виконання *ex officio* за *lex fori* та включають: (a) неарбітрабельність, коли об'єкт спору не може бути предметом арбітражного розгляду; (b) порушення публічного порядку [240].

Аналогічний перелік підстав для відмови у визнанні та виконанні передбачають ст. V Панамської конвенції, ст. 17(I) [323] та ст. 36 Типового закону UNCITRAL [437]. Натомість Арбітражний акт OHADA у ст. 31 визначає єдину підставу для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення – грубе порушення міжнародного публічного порядку [441].

Складність застосування підстав, зазвичай, полягає у встановленні їх змісту, що характерно для підстав, що застосовуються *ex officio*, або у порядку їх застосування – для підстав, що застосовуються на вимогу сторони, проти якої винесено арбітражне рішення.

Дискусія обертається навколо «*may*» v. «*ne seront ... que si*» – англійського «може» проти французького «має». Відомо, що текст NYC викладено на п'яти офіційних мовах, проте, поміж них відмічені розбіжності у викладі. М. Рейсман вказує, що три мовні версії тексту NYC передбачають більшу дискрецію суду, визначаючи, що «суд *може* відмовити», в той час як французька та іспанська визначають, що «суд *має* відмовити» за наявності підстав для відмови у визнанні та виконанні, на які вказує боржник [398, с. 115]. Поряд з цим, Д. Гольський звертає увагу, що при буквальному перекладі на французьку фраза виглядати як «у визнанні та виконанні *буде* відмовлено», що свідчить про відсутність

суперечності [10, с. 34]. Обмежувальне тлумачення даної норми є пошуком «ненаписаного» імперативу, що не відповідає тексту і меті прийняття NYC та тенденціям її тлумачення та застосування [10, с. 43]. Як зазначає Я. Полссон, коли чотири із п'яти офіційних мов передбачають дискрецію, а французький текст прямо не суперечить, то французькій версії має надаватись таке ж значення [381, с. 229]. Проте, така лінгвістична колізія стала приводом для суперечок.

Варто зазначити, що імперативний підхід було закладено у ст. I та ст. II Женевської конвенції 1927 р. із застосуванням «має» (англ. *shall*) при визначенні вимог до арбітражного рішення, що може бути визнано, та підстав для відмови у визнанні та виконанні. Також у проєкті NYC, представленому ICC було застосовано «має» [257, с. 13]. У проєкті ECOSOC у 1955 р. вже було зазначено «може» (англ. *may*) [256, с. 12–13], яке з'являлось далі, за винятком деяких робочих документів як у пропозиціях Німеччини, що у частині, що включає «*shall*» не були винесені на голосування [259, с. 1]. Так, «*may*» стало частиною NYC без особливих обговорень.

Як зазначає А. Берг, дискреція, що передбачена NYC обмежена двома ситуаціями, коли відмова за наявності підстав для неї *може* не застосовуватись: (1) *de minimis*, коли порушення незначні; (2) якщо сторона, яка заявляє про наявність підстав для відмови, вчасно не заявляла про порушення у арбітражі [210, с. 186]. У Маямському проєкті автор наполягає на визначенні імперативного підходу щодо підстав для відмови – «*shall*» [385].

Різне сприйняття норми як імперативної або диспозитивної, та рівень допустимої дискреції також мають місце у практиці застосування NYC у різних юрисдикціях у зв'язку з різним ступенем застосування режиму сприяння відповідно до ст. III та ст. VII(1) NYC.

Переходячи до питання скасування, слід зазначити, що підстави для цього не визначені у NYC, в той час як Європейська конвенція, яка не містить переліку підстав для відмови у визнанні та виконанні, у ст. IX(1) визначає підстави для скасування арбітражного рішення [265], що повторюють підстави, визначені у

пунктах (a)–(d) ст. V(1) NYC для відмови у визнанні та виконанні [240]. Крім того, ст. IX(2) Європейської конвенції обмежує дію ст. V(1)(e) NYC, виключаючи можливість відмови у визнанні та виконанні скасованого арбітражного рішення [265]. Перелік підстав для скасування, що пропонує Типовий закон UNCITRAL у ст. 34 повторює підстави визначені у ст. V(1)(a)–(d) та ст. V(2) NYC [240]. Подібний перелік підстав для скасування визначає і Арбітражний акт OHADA у ст. 26, що включає шість підстав, всі з яких застосовуються на прохання заявника та подібні до підстав, визначених у ст. V(1)(b)–(d), ст. V(2)(b) NYC [441]. Доречно, що до 2017 р. Арбітражний акт містив додаткову підставу для відмови – відсутність мотивування арбітражного рішення [440].

Як зазначає Д. Гольський питання скасування арбітражних рішень є однією із найсуттєвіших прогалин у NYC [10, с. 83], адже вона не визначає ані підстав, ані права на скасування арбітражного рішення. Проте, NYC у ст. V(1)(e) встановлює, що скасування арбітражного рішення *може* бути підставою для відмови у визнанні та виконанні за заявою боржника. Так, NYC допускає можливість скасування арбітражного рішення у державі винесення.

Аналізуючи підстави для скасування арбітражного рішення, Я. Полссон виділяє міжнародний стандарт скасування, що включає підстави, встановлені у ст. V(1) NYC та у ст. 36(1)(a) Типового закону UNCITRAL, та локальний стандарт, який включає будь-які інші підстави, зазначаючи про необхідність обмежитись на конвенційному рівні міжнародним стандартом [376].

Поряд з цим, на нашу думку, актуальною залишається дискусія щодо доцільності подвійного контролю, враховуючи, що підстави для скасування є схожими на підстави для відмови у визнанні та виконанні, що фактично визначає допустимість асиметричної подвійної екзекватури.

Наступне дискусійне питання – визначення суду, компетентного розглядати справу про скасування арбітражного рішення. В той час як вибір національного суду, компетентного розглядати справу про визнання та виконання арбітражного рішення, не регламентовано NYC та визначається на

розсуд сторін за *lex fori*, ст. V(1)(e) NYC вказує, що скасування арбітражного рішення може бути підставою для відмови у визнанні та виконанні, якщо воно здійснено компетентним судом країни винесення арбітражного рішення або країни застосовного права. Проте, визнання компетенції суду застосовного права існує переважно у теорії, якщо арбітраж проходить у одній країні за законом іншої країни відповідно до *lex voluntatis* [212, с. 22–24]. Так, країна, де винесено арбітражне рішення здобуває статус «країни походження» або «первісної юрисдикції», а суд у ній – статус «наглядового». Рішення про скасування арбітражного рішення такого суду наділяються ефектом *erga omnes*. Країна визнання та виконання арбітражного рішення отримує «вторинну юрисдикцію», а рішення її судів обмежуються її територією [398, с. 117]. Такий розподіл, запропонований М. Рейсманом було підтримано А. Бергом, проте засуджено Я. Полссоном, ідеї якого будуються на принципі делокалізації арбітражу та неможливості надання різної сили судовим рішенням «рівних» суверенних держав [376, с. 27].

Оцінка юрисдикційних рівнів як первісного та вторинного та наділення ефектом *erga omnes* судових рішень про скасування або визнання та виконання має варіації, виходячи із умов визнання та виконання таких судових рішень іншими юрисдикціями. Поряд з цим, така оцінка може змінюватись під впливом трансформацій національних практик, зокрема, інструменту скасування. Наприклад, у Німеччині до 1998 р. передбачалось право вимагати відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення виключно за умови попереднього звернення до суду походження з заявою про скасування арбітражного рішення [466]. Наразі, у більшості юрисдикцій факт звернення до інструменту скасування не впливає на подальше право сторони заперечувати проти визнання та виконання арбітражного рішення.

2.1.5. Підстави для відмови у визнанні та виконанні, що застосовуються судом *ex officio*: визначення застосовного права (на

прикладі підстави неарбітрабільності)²¹

Визначення застосовного права. Підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення, що можуть застосовуватись судом за заявою сторони, проти якої винесено рішення, зазвичай, охоплюються волею сторін, та їх застосування відбувається відповідно до права, обраного сторонами або права, на яке сторони погодились, обираючи місце арбітражу. Натомість, підстави, що застосовуються судом *ex officio*, можуть виявитися неочікуваними для сторін. Юрисдикції виконання не завжди завчасно відомі сторонам, поряд з цим, підходи до визначення права застосовного до абсолютних підстав формуються на національних рівнях. Так, *lex fori* не є предметом вибору сторін, таке право та рівень його втручання у приватно-правові відносини виникає поза *lex voluntatis*, тим самим, може вступати у конфлікт із транснаціональною природою арбітражу. Слід зазначити, що порушення публічного порядку як підстава для відмови у визнанні та виконанні підлягає встановленню на підставі оцінки впливу арбітражного рішення на суспільні відносини. Неарбітрабільність перешкоджає справі бути переданою на розгляд арбітражу без оцінки ефекту арбітражного рішення, а відтак є більш суворою підставою для відмови у визнанні та виконанні. Враховуючи це, на прикладі неарбітрабільності розглянемо підходи до визначення права, застосовного до встановлення підстав для відмови у визнанні та виконанні судом *ex officio*.

Арбітрабільність представляє собою здатність об'єкту спору бути предметом арбітражного розгляду. Виходячи з контексту цей термін може бути визначено як: (1) група спорів, які відповідно до правового порядку можуть бути вирішені у арбітражі [255]; (2) питання, що охоплюються компетенцією арбітражу [416]; (3) предмети спору, що можуть бути передані на розгляд арбітражу [198, пар. 1–6].

Не дивлячись на те, що саме поняття та підстави «арбітрабільності» не визначені у міжнародних нормах, правові наслідки порушення умов

²¹ У цьому пункті приклади юрисдикцій, що наводяться у посторінкових переліках або виведені для демонстрації у текст, походять зі Збірок юрисдикційних практик.

арбітрабільності є стандартизованими та можуть проявлятися при вирішенні питань щодо компетенції арбітражу, при розгляді справ про скасування або визнання та виконання арбітражного рішення. Ще у 1927 р. Женевська конвенція у ст. 1 (b) визначила, що «для отримання такого визнання та виконання буде необхідно щоб... (b) предмет арбітражного рішення міг підлягати врегулюванню арбітражем за законом країни, у якій на це рішення посилаються» [239]. У 1958 р. NYC у ст. V (2)(a) визначила, що підставою для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення є обставина, коли «об'єкт спору не може бути предметом арбітражного розгляду за законом цієї країни», що у англійському тексті NYC дослівно звучить як «предмет спору не здатний бути вирішеним арбітражем за правом цієї країни»²² [240]. Визнання можливості «об'єкту спору», замість «предмету арбітражного рішення» бути переданим на арбітражний розгляд сприяло усуненню двозначності у розумінні арбітрабільності.

На практиці, джерела права, що визначають арбітрабільність предмету спору, включають: на міжнародному рівні – застереження до конвенцій, зокрема, до NYC; національне законодавство та судову практику, які зазвичай визначають виключну підсудність певних спорів національним судам; принципи *lex mercatoria*. При визначені права застосовного до арбітрабільності, розглянемо право як: (1) процесуальне, спеціальне арбітражне та матеріальне; (2) імперативне та диспозитивне; (3) національне, міжнародне або «національне міжнародне» та транснаціональне право.

Арбітрування арбітрабільності. Питання арбітрабільності вирішують: (1) сторони при укладанні арбітражної угоди; (2) арбітражний трибунал, приймаючи справу до розгляду; або (3) національний суд при розгляді справи про скасування або про визнання та виконання арбітражного рішення.

Доктрина *kompetenz-kompetenz* передбачає, що арбітраж має право визначати, чи має він достатньо повноважень для розгляду справи, зокрема,

²² англ. *subject matter of the difference is not capable of settlement by arbitration under the law of that country.*

приймати рішення про дійсність арбітражної угоди, арбітрабільність спору та визначати чи належним чином було обрано арбітраж. Ця доктрина визнається у більшості юрисдикцій, враховуючи широку імплементацію Типового закону UNCITRAL, ст. 16 якого встановлює, що арбітражний трибунал може прийняти рішення щодо своєї компетенції, яке може бути оскаржено до державного суду. На відміну від Типового закону UNCITRAL, арбітражне рішення щодо компетенції арбітражу та арбітрабільності не підлягає оскарженню у Болгарії та США, не дивлячись на те, що обидві держави імплементували Типовий закон. Інші способи врегулювання можна знайти у Китаї (за винятком Гонконгу та Макао) та Сьєрра-Леоне, де питання компетенції та арбітрабільності підсудні судам. У Фінляндії сторони самі вирішують чи звертатися до арбітражу або суду за вирішенням питань про компетенцію та арбітрабільність. Включення питання арбітрабільності до виключної компетенції національних судів може бути зумовлено намаганнями забезпечити державний суверенітет та національну безпеку.

Поряд з цим, визнання та застосування доктрини *kompetenz-kompetenz* не відміняє повноважень національного суду перевіряти повноваження арбітражу. Так, потрібна перевірка компетентності арбітражу виявляється частиною законного процесу для більшості юрисдикцій. Тим не менш, питання арбітрабільності може виникати перед національними судами також на етапах: (1) визнання арбітражної угоди судами за місцями реєстрації та/або місцями знаходження сторін, та/або за місцем укладення арбітражної угоди, та/або за місцями виконання договору; (2) скасування арбітражного рішення судом походження; (3) визнання та виконання арбітражного рішення судами виконання, яке може відбуватись у кількох країнах одночасно [255]. При цьому, арбітри, зазвичай, не хочуть відмовляти у розгляді з підстави, що спір є неарбітрабільним у державі виконання, якщо він є арбітрабільним за *lex arbitri*, покладаючи ризик невиконання рішення за *lex fori* на сторони [363, с. 78]. Проте, інша ситуація, коли трибунал зацікавлений у збереженні репутації ефективної установи із гарантовано виконуваними арбітражними рішеннями.

Вибір тактики щодо визначення арбітрабільності також залежить від визначення арбітражем чи може або чи має бути застосований принцип *iura novit curia*, чи є в арбітрів право або обов'язок застосовувати право на власний розсуд та чи мають сторони спору просити або доказувати яке право підлягає застосуванню до справи, зокрема, щодо арбітрабільності спору. Стандарт застосування *iura novit curia* арбітражем не визначено та питання залишається на його розсуд [337]. Перешкодою до застосування принципу *iura novit curia* в арбітражі, як стверджує Г. Кауфманн-Колер, є транснаціональний характер правового середовища, що залучає учасників різних правових систем, виходячи з чого, можливі труднощі у доступі до застосовного права за мовними причинами, недоступністю або неповнотою правових джерел [330, с. 84]. З огляду на такі міркування, ряд вчених вважають, що принцип *iura novit curia* не застосовується до арбітражу, серед них П. Ландольт [347, с. 184], Дж. Лью, Л. Містеліс, С. Кролл [342; с. 94], Дж. Вайнцімер [464; с. 202].

Поряд з цим, на практиці визнання принципу *iura novit curia* має місце. Наприклад, у Швейцарії з 1994 р. суди дотримуються позиції, що застосування принципу *iura novit curia* є обов'язком арбітрів. Крім того, у 2010 р. Верховний суд Швейцарії вказав, що право бути почутим стосується тільки права надавати факти по справі, по відношенню до інших правових питань принцип *iura novit curia* має перевагу [335]. Принцип *iura novit curia* визнається судами у Швеції. У справі *MHN v. Axel (Швеція) (2014)* Апеляційний суд округу Свеа зазначив, що відповідно до принципу *iura novit curia* арбітр має застосовувати закон, навіть якщо сторона на нього не посилається [421]. У справі *Berde Plants v. Borkhult Invest (2015)* суд Швеції прийшов до висновку, що арбітр зобов'язаний застосовувати закони, на які сторони не посилалися, та це не є перевищенням повноважень [420]. Принцип *iura novit curia* також визнається судами Бельгії, Німеччини [363; с. 126], Фінляндії [335]. Попри низку ризиків щодо застосування принципу *iura novit curia* перевагою є те, що він перешкоджає формуванню несприятливих прецедентів, якщо правова позиція сторін або однієї з них є слабкою. Як зазначає А. Мантакі, принцип *iura novit curia* втратив

самостійність та став частиною принципу належного процесу (англ. *due process*) у його найширшому розумінні [359, с. 494].

Повертаючись до питання визначення арбітрабельності спору, слід вказати, що воно може розглядатись на декількох етапах. Спочатку сторони, укладаючи арбітражну угоду, мають враховувати чи може потенційний спір бути переданий на розгляд арбітражу. Проте, сторони можуть не знати або не надати значення цьому питанню, крім того, оцінка арбітрабельності сторонами не має зобов'язальної сили. Наступним, арбітражний трибунал визначає арбітрабельність спору, проте, у більшості випадків, за відсутності заперечень сторін та відсутності вимоги до застосування принципу *iura novit curia*, арбітраж не зобов'язаний надавати оцінку питанню арбітрабельності. Навіть якщо арбітр і приймає рішення щодо арбітрабельності, такі висновки не є обов'язковими для національних судів, відтак, їх рішення стає вирішальним.

Процесуальне, спеціальне арбітражне та матеріальне право, прецедент. Питання арбітрабельності може бути включено як до інституту матеріального, так і процесуального права, або виділятися у межах самостійного інституту арбітражу. Враховуючи практики національних кодифікацій, питання арбітрабельності можуть бути врегульовані: (1) процесуальними актами²³; (2) нормами матеріального права²⁴; (3) арбітражними актами²⁵; або (4) сукупно нормами матеріального і процесуального права²⁶, або матеріального і арбітражного права²⁷, або процесуального та арбітражного права²⁸. В Австралії, Англії та США як юрисдикціях загального права, значне місце займає прецедент. Для більшості юрисдикцій існує тенденція слідування правового регулювання за розвитком судової практики. Національні суди перші стикаються з прогалинами

²³ Бельгія, Естонія, Люксембург та Росія.

²⁴ Австралія, Вірменія, Ірландія, Македонія, Мексика, Танзанія, Філіппіни, Франція, Швейцарія.

²⁵ Андорра, Ангола, Бермуди, Болівія, Ботсвана, Бруней, Замбія, Ірландія, Іспанія, Кенія, Китай, Колумбія, Корея, Косово, Коста Ріка, Малайзія, Мозамбік, Перу, Японія.

²⁶ Аргентина, Ліхтенштейн, Німеччина, Україна.

²⁷ Бразилія, Ліван.

²⁸ Австралія, Еквадор, Єгипет, Росія, Туреччина.

у правовому регулюванні. Прецедентна практика зумовлює «уніфікуючий ефект судового тлумачення», виникнення «судового діалогу», тобто взаємодії судів у форматі використання схожих процедур, взаємного цитування [159, с. 136–138]. Суди отримують повноваження щодо вирішення колізій шляхом вироблення стандартів тлумачення, що може означати для держав вихід суду за межі вирішення спорів і сприйняття цього як виклику суверенітету. [159, с. 5–6, 64]. Обрані рішення національних судів наводяться у роботі як такі, що висвітлюють правове сприйняття та створюють нове правове середовище.

Імперативні та диспозитивні норми права, що застосовуються до визначення арбітрабільності. Природа способів альтернативного вирішення спорів передбачає високий ступінь диспозитивності правового регулювання, проте, національні правові традиції зазвичай виступають проти послаблень імперативного регулювання. Це зумовлює численні дискусії щодо обсягу дії імперативних норм та їх співвідношення із публічним порядком юрисдикції, зокрема, коли мова йде про вибір та застосування права до арбітрабільності.

По-перше, питання полягає у визначенні юрисдикції, імперативні норми якої застосовується до арбітрабільності, чи є це *lex fori*, *lex arbitri* або інше. Як зазначають Ж. Пудре та С. Бессон питання арбітрабільності спору підпорядковується імперативним нормам *lex arbitri*²⁹ [384, с. 255]. На практиці також можуть застосовуватись імперативні норми *lex connectionis fermitatis*, не дивлячись на *lex voluntatis*, а також імперативні норми *lex fori*³⁰.

По-друге, імперативні норми на практиці часто ототожнюються із нормами публічного порядку. П. Лалів відмічає, що така «автоматична» асиміляція локальних «імперативних» норм та міжнародного публічного порядку держави, що часто здійснюється суддями без роздуму, зумовлює скасування або відмови у визнанні арбітражних рішень без змістовних причин [345, с. 259]. Такий підхід може бути підставою для обмеження принципу диспозитивності на етапах

²⁹ Аргентина, Австралія, Данія, Іспанія, Китай, Ліхтенштейн, Македонія, Нідерланди, Німеччина, Перу, Португалія, Фінляндія, Японія.

³⁰ Болгарія, Бельгія, Індія, Корея, Росія, Швейцарія.

взаємодії арбітражу та національних судів. Наприклад, Верховний суд в Україні у 2018 р. зазначив, що «принцип диспозитивності судового розгляду застосуванню не підлягає, оскільки визнання та надання дозволу на виконання арбітражного рішення за своєю правовою природою є втручанням у публічний порядок та суверенні права країни», не дивлячись на те, що принцип диспозитивності зазвичай відіграє провідну роль у цивільному судочинстві, в межах якого відбувається визнання та виконання арбітражних рішень [94]. Слід відмітити протилежну позицію Верховного Суду Південної Кореї у 1995 р., який визначив, що порушення імперативних норм права Кореї у арбітражному рішенні не обов'язково є підставою для відмови у його визнанні та виконанні, якщо воно не суперечить моралі та суспільному порядку Кореї. Аналогічний підхід імплементовано у Єгипті, де арбітраж не пов'язаний імперативними нормами внутрішнього судочинства, які не є «базовими гарантіями судового рішення» [263]. Цікавим є Рішення Верховного Суду Колумбії у справі *HTM v. Fomento (2016)*, яким встановлено, що відмінність між міжнародним та внутрішнім публічним порядком в тому, що поняття «внутрішній публічний порядок» є більш широким та включає всі імперативні норми внутрішнього права. Суд відзначив, що для міжнародного приватного права та визнання іноземних рішень у Колумбії представляють інтерес саме «імперативні норми публічного порядку», на відміну від «протекціоністських норм публічного порядку» [235].

Застосування імперативних норм, тобто правого регулювання, на яке сторони не давали згоди, саме по собі суперечить диспозитивності арбітражу та нівелює прагнення сторін уникнути впливу держав та національних правових систем [324]. Поряд з цим, обсяг застосування іноземних імперативних норм державним судом, яке надає таким нормам екстериторіальну або транснаціональну дію, залежить від правозастосовної практики кожної юрисдикції.

Національне, міжнародне або «національне міжнародне», та транснаціональне право. Визначення арбітрабільності не є питанням ані по суті

спору, ані питанням арбітражного процесу. Право, застосовне до арбітрабільності, може бути національним, міжнародним або транснаціональним, що може бути окремо визначено на розсуд сторін. Право, застосовне до арбітрабільності, може бути обрано сторонами явно (англ. *express choice-of-law*), коли аналіз зводиться до того, чи може воно бути застосовано, або вибір є передбачуваним (англ. *implied choice-of-law*) та слід вирішити, якому праву сторони, ймовірно, надали б перевагу. У більшості випадків, сторони, слідуючи типовим арбітражним застереженням, не узгоджують право застосовне до арбітрабільності. Так, спір щодо арбітрабільності виникає як результат правової колізії, коли ймовірно застосовне право є різним та по-різному визначає арбітрабільність спору.

Зазвичай, арбітрабільність може регулюватися: (1) *lex fori*; (2) *lex arbitri*; (3) правом, застосовним до суті спору; (4) матеріальними нормами міжнародного права; або (5) сукупним застосуванням вищезазначеного права [274, пар. 559; 198, с. 92]. Вибір застосовного права до арбітрабільності залежить від підходу, прийнятого у юрисдикції. Дискусійним є питання чи підлягає визначення арбітрабільності виключно місцевими юрисдикціями або може бути кваліфіковано на міжнародному рівні [198, с. 45].

Визначення арбітрабільності часто пов'язується із правом, застосовним до арбітражної угоди. Враховуючи, відокремленість або автономність арбітражної угоди, право, застосовне до неї, може бути *lex voluntatis*, яке є іншим від права, якому підпорядкована суть спору. Ці положення втілені у ст. 16 (1) Типового закону UNCITRAL та відповідають ідеям NYC [318, с. 40]. Однак, зазвичай сторони обмежуються погодженням права застосовного до суті спору, в той час як національні суди у більшості випадків визначають питання арбітрабільності та права, застосовного до арбітражної угоди відповідно до *lex fori* без аналізу колізійних норм [383]. Відповідно до принципу *Lex Mercatoria* №XIV.1, у разі відсутності вибору сторонами права, *lex arbitri* має відігравати провідну роль у визначенні права, застосовного до арбітражної угоди, включаючи питання об'єктивної арбітрабільності [428]. Схожі положення закріплені у ст. VI(2)(b)

Європейської конвенції, згідно якої у разі відсутності вибору сторонами застосовного права до арбітражної угоди, має застосовуватися *lex arbitri*, а якщо таке не можливо визначити, то *lex cause* [265]. Такий підхід застосовується також в 9 юрисдикціях, які не є сторонами Європейської конвенції³¹. На практиці, більш суворий підхід застосовується у Бельгії, Косово та Македонії – серед підписантів Конвенції, а також у Гонконзі, Замбії, Перу, Сінгапурі та Танзанії, де перевага перед *lex voluntatis* надається *lex arbitri*. Іншим прикладом є застосування права, обраного сторонами до суті договору як у 5 юрисдикціях, як права, застосовного до арбітражної угоди за відсутності вибору сторін³².

Відмінності у підходах до визначення застосовного права до арбітражної угоди зумовлюють як колізії на транснаціональному рівні, так і спори щодо визначення застосовного права до арбітражної угоди у межах однієї юрисдикції. Показовою є справа *Enka (Турчина) v. Страхової компанії Chubb (Росія) (2020)*, в якій сторони визначили, що спори мають вирішуватися за регламентом ІСС у Лондоні. Всупереч арбітражній угоді, розгляд справи по суті про виплату страховій компанії сум в порядку суброгації було ініційовано у російському суді, що стало приводом для звернення компанії *Enka* до англійського суду з позовом про встановлення сфери дії арбітражної угоди та про застосування заборони розглядати справу судом Москви. Вирішуючи дану справу суди Англії розглядали питання арбітрабільності спору у контексті визначення права, застосовного до арбітражної угоди. Так, Верховний суд Англії сформулював принципи визначення застосовного права: (1) арбітражна угода підпорядкована явному або передбачуваному *lex voluntatis*, а якщо таке відсутнє, то *lex connectionis fermitatis*; (2) якщо сторони не обрали застосовне право до арбітражної угоди, але обрали право основного договору, то має вважатися, що сторони передбачали, що таке право буде застосовуватись і до арбітражної угоди. Вибір сторонами місця арбітражу не має змінювати вказану презумпцію;

³¹ Аргентина, Ботсвана, Бразилія, Китай, Ліхтенштейн, Нідерланди, Нігерія, Фінляндія, Японія.

³² Австралія, Бруней, Естонія, Індія, Індонезія, Малайзія.

(3) презумпція може бути подолана, якщо є ризик, що арбітражна угода може бути визнана недійсною за правом, застосовним до договору, в такому разі арбітражна угода може вважатися підпорядкованою *lex arbitri*, якщо це забезпечить її виконуваність; (4) якщо відсутні як явний, так і передбачуваний вибір права, застосовного до арбітражної угоди, то підлягає застосуванню *lex arbitri*. Слідуючи четвертому із вказаних принципів, більшість суддів Верховного суду Англії у даній справі дійшли висновку, що застосуванню підлягає англійське право як *lex arbitri*, мотивуючи це тим, що сторони не обрали право, застосовне ані до арбітражної угоди, ані до основного договору, та задовольнили позов *Enka*. Проте, двоє суддів мали окрему думку, зазначивши, що мав місце передбачуваний вибір права до основного договору, а відтак і до арбітражної угоди – російське право, враховуючи, що місцем виконання зобов'язання була Росія, мова договору – російська, оплата у рублях на рахунок в російському банку, відтак підлягає застосуванню другий принцип. Слід зазначити, що не дивлячись на висновки Верховного суду Англії, російський суд продовжив розгляд справи по суті, що свідчить про можливість мотивування судового рішення щодо визнання застосовним англійського права до арбітражної угоди на підставі третього принципу, враховуючи фактичне невизнання арбітрабільності спору та дійсності арбітражної угоди російським судом [444]. Вказане демонструє роль колізій у вирішенні питання щодо визначення застосовного права до арбітражної угоди та арбітрабільності на транснаціональному рівні.

Поряд з національними практиками, як міжнародний стандарт, слід розглянути ст. V(2)(a) NYC, відповідно до якої «об'єкт спору не може бути предметом арбітражного розгляду за законом *цієї держави*», де визнання та виконання запитуються, слідуючи якій суди застосовують *lex fori* при визначенні арбітрабільності [240]. Такий підхід, навіть понад пів століття тому при розробленні NYC викликав дискусії. У 1958 р. французька делегація офіційно заявляла, що вказане формулювання надає невиправданій значимості місцевому праву і було б достатньо, якщо б арбітражне рішення відповідало виключно

міжнародному публічному порядку. Вказану позицію було підтримано делегаціями Греції, Нідерландів та Німеччини [439, с. 229].

Аналогічне положення до дійсної редакції NYC визначене ст. V(2)(a) Панамської конвенції [323]. Схожий підхід наслідувано у ст. VI(2) Європейської конвенції, яка визначає, що «суди можуть відмовити у визнанні арбітражної угоди, якщо за законодавством *цієї країни* спір не може бути предметом арбітражного розгляду» [265] та у ст. 34(2)(b)(i)-(ii) Типового закону UNCITRAL, які визначають як підставу для скасування арбітражного рішення або для відмови у визнанні та виконанні обставину, що «об'єкт спору не може бути предметом арбітражного розгляду *за законом даної держави*».

Проте, неоднозначність у визначенні застосовного права до арбітрабільності може виникати і з аналізу NYC, ст. II (1) якої встановлює, що кожна держава має визнавати арбітражну угоду, «об'єкт якої може бути предметом арбітражного розгляду», замовчуючи питання права, за яким має визначатися арбітрабільність, залишаючи його на розсуд суду [318].

Слідуючи проарбітражним тенденціям формується підхід, що визначення конвенціями та Типовим законом UNCITRAL «право цієї держави/країни» має розглядатися вужче, як міжнародне право, ратифіковане цією державою/країною, а не власне місцеве право. Як пояснюють коментатори NYC, стандарти арбітрабільності мають визначатися виходячи із презумпції дійсності арбітражних угод. Відповідно, неарбітрабільні винятки, які успішно застосовуються до місцевих арбітражних угод, не можуть з користю бути використані проти міжнародних арбітражних угод [318].

Поряд з цим, розглядаючи міжнародне право як право ратифіковане державою, тобто, яке стало частиною національного права – «національне-міжнародне право», не можна оминати можливість підпорядкування арбітрабільності нормам транснаціонального права (дійсно міжнародного) [345], супра-національного, а-національного, де-локалізованого, експатрійованого [393, с. 90] або екстраюдиційного [442]). Норми транснаціонального права виходять за межі національних кордонів та

включають як публічне, так і приватне міжнародне право, як у 1956 р. вказав Ф. Джессеп [327]. Як зазначає Е. Гайяр, досягнення гармонії у арбітражі можливо шляхом застосування транснаціонального права, яке розвивається на базі порівняльно-правового підходу та забезпечує очікувані результати. Критика транснаціонального права укорінена у складності сприймання його змісту, в той час як надмірна кодифікація зумовлює колізійність норм [202]. В теорії, транснаціональне право має виключати схвалення на юрисдикційному рівні, діючи повз кордони, в силу існування, що найбільше відповідає природі арбітражу. Відтак, є доцільним застосування транснаціонального права, як форми універсального права, до визначення арбітрабельності. Такий підхід, дозволяє уникнути державного впливу та застосування національного права до арбітрабельності, у разі відсутності *lex voluntatis* [50]. Поряд з цим, не можна не погодись із А. Редферном та М. Хантером, що ідея універсального *lex arbitri* є такою ж ілюзорною як і ідея загального миру, а застосування теорії делокалізації арбітражу, може бути реалізовано виключно якщо локальне право (*lex arbitri*) це дозволяє [393, с. 89, 91].

2.2. Абсолютні підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення: визначення та застосування (на прикладі неарбітрабельності)³³

2.2.1. Визначення та роль абсолютних підстав

Неарбітрабельність спору та порушення публічного порядку є абсолютними підставами, що застосовуються національним судом *ex officio* для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення, або для його скасування, що прямо передбачено на конвенційному рівні.

Аналіз змісту публічного порядку, його оцінка у національному, міжнародному або транснаціональному полі стали предметом досліджень як загально-правового характеру, так і у сфері арбітражу, зокрема, комплексне

³³ Приклади юрисдикцій, що наводяться у посторінкових переліках або виведені для демонстрації у текст, походять з матеріалів Збірок юрисдикційних практик.

дослідження публічного порядку як підстави для відмови у визнанні та виконанні іноземних арбітражних рішень у 2018 р. здійснено С. Теплюком [160]. Арбітрабільність, на відміну від відповідності арбітражного рішення публічному порядку, зазвичай, розглядається у контексті національного права. Вона є безспірною передумовою для арбітражу, виступає як межа, що розділяє державну та арбітражну компетенції. Підстави неарбітрабільності є більш суворими, адже при оцінці неарбітрабільності підлягають визначенню наявності у спорі неарбітрабільних предметів, а не вірогідний вплив арбітражного рішення на суспільні відносини. Враховуючи це, розглянемо особливості визначення та застосування абсолютних підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення на прикладі неарбітрабільності, акцентуючи увагу на аналізі предметів арбітрабільності у різних юрисдикціях, та у контексті порівняльно-правового аналізу підстав неарбітрабільності та порушення публічного порядку з метою формування широкого уявлення про розвиток питання у світовому масштабі.

2.2.2. Розмежування предметів неарбітрабільності та порушення публічного порядку

Неарбітрабільність та порушення публічного порядку є окремими підставами для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення, які застосовуються судом *ex officio* відповідно до V(2)(a) та V(2)(b) NYC та інших міжнародних актів [240]. Суттєва відмінність між порушенням арбітрабільності та публічного порядку полягає у процесуальних особливостях їх застосування. До неарбітрабільності зазвичай звертаються на початку арбітражного процесу, як аргументу проти компетенції арбітражу, тоді як публічний порядок згадується після завершення арбітражного розгляду, а саме під час розгляду питань про визнання та виконання або скасування арбітражного рішення судом [222]. Це пояснюється тим, що: (1) заперечення проти арбітрабільності як частини питання щодо визначення *kompetenz-kompetenz* мають бути висунуті перед першими запереченнями по суті спору; та (2) питання публічного порядку за *lex fori*

виходять за межі знань арбітражу, якщо вони не охоплюються у межах принципу *jura novit curia*. Так, неарбітрабельність виключає можливість передачі спору на розгляд арбітражу, що є суворішим за порушення публічного порядку з процесуальної точки зору.

Розглянемо три типи співвідношення між неарбітрабельністю та порушенням публічного порядку: (1) включення публічного порядку до предметів, що є неарбітрабельними; (2) виділення окремих груп предметів, що суперечать арбітрабельності та публічному порядку; (3) включення неарбітрабельності до предметів міжнародного публічного порядку [41].

Перший тип – «включення публічного порядку до предметів, що є неарбітрабельними» як у 15 юрисдикціях³⁴. Визначення неарбітрабельними предметів публічного порядку часто супроводжується доводами, що ст. V(2)(a) є тавтологічною до ст. V(2)(b) NYC [199, с. 86].

Наприклад, у Єгипті спори щодо права власності на нерухоме майно належать до публічного порядку, тому є неарбітрабельними. У Туреччині неарбітрабельними є спори щодо внесення змін до земельного реєстру, або в результаті яких можуть бути скорочені надходження до державного бюджету, так як вони належать до публічного порядку. Суміжним до цього є визнання неарбітрабельними предметів, підпорядкованих імперативним нормам як у Ліхтенштейні та Швейцарії.

У межах першого типу виділимо підтипи: (1) виходячи з обсягу – всі або окремі предмети публічного порядку є неарбітрабельними, або (2) виходячи з виду застосовного права, коли предмети національного, міжнародного або транснаціонального публічного порядку є неарбітрабельними. Привертає увагу рішення Верховного суду Колумбії у справі *HTM v Fomento (2016)*, в якому визначено, що принципи внутрішнього публічного порядку не є тотожними до «колумбійського міжнародного публічного порядку», який є перешкодою для виконання арбітражного рішення. Такі висновки зумовили невизнання норм

³⁴ Аргентина, Австралія, Бруней, Бразилія, Єгипет, Замбія, Кенія, Ліван, Нідерланди, Німеччина, Сінгапур, Сьєрра-Леоне, США, Туреччина, Франція.

щодо захисту комерційних агентів як частини міжнародного публічного порядку та визначення, що пов'язані спори є арбітрабельними [235]. Схожий підхід розрізнення неарбітрабельності предметів публічного порядку простежується у Малайзії, де суди виходять з того, що публічний порядок не тотожний концепції публічного інтересу.

Причинами неарбітрабельності предметів публічного порядку, як визначає С. Брекулакис, можуть бути: (1) неналежність процесу: відсутність з'ясування обставин справи, неможливість надання свідчень під присягою та здійснення допиту; (2) недостатність мотивування арбітражного рішення, що позбавляє можливості його перегляду; (3) відсутність апеляційного провадження у арбітражі у поєднанні з обмеженою можливістю перегляду арбітражного рішення національними судами. Такий підхід підтверджується тим, що розгляд державним судом є більш ефективним, так як він забезпечується можливостями із розслідування та застосування забезпечувальних заходів. Проте, не можна вважати обґрунтованим, що процесуальні відмінності між арбітражним та державним судочинством можуть розглядатися як порушення принципу належного процесу або публічного порядку [228, с. 23–25].

Другий тип – «виділення окремих груп предметів, що суперечать арбітрабельності та публічному порядку» походить від ідеї NYC розділяти підстави для національної неарбітрабельності та порушення національного публічного порядку, що відображено у структурі ст. V(2) з підпунктами (а) – арбітрабельність та (b) – публічний порядок [240].

Слідуючи проарбітражному підходу, це означає, що предмети національного публічного порядку або міжнародного-національного публічного порядку не мають розглядатися як неарбітрабельні. Як було визначено Паризьким апеляційним судом у справі *Labinal v. Mors (1993)* арбітрабельність спору не виключається з єдиної обставини, що спірні відносини регулюються нормами публічного порядку. Арбітри мають повноваження виокремити цивільно-правові наслідки з протиправної поведінки, що підпорядковані нормам публічного порядку, які підлягають безпосередньому застосуванню [280].

А. Мурр відмічає, що такий приклад ліберального підходу застосовується до арбітрабельності у більшості юрисдикцій [365, с. 216]. Так, якщо предмет спору є частиною публічного порядку або вирішення спору вимагає застосування норм публічного права, це автоматично не має означати, що спір є неарбітрабельним [365; 255, с. 59]. У Аргентині суди визнають, що факт підпорядкування спору нормам публічного порядку не означає, що він є неарбітрабельним у частині, що стосується грошових відносин між сторонами. Також на законодавчому рівні Аргентини розглядається можливість впровадження положень, що арбітрабельність спору не має залежати від застосування до нього норм публічного порядку.

У межах даного типу простежується процесуальна відмінність між застосуванням неарбітрабельності та порушенням публічного порядку як підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень, а також вплив національного, міжнародного та транснаціонального права. Х. Арфазаде, вказує, що неарбітрабельність випливає з виключної юрисдикції національного суду [199, с. 86]. Відтак, презюмується, що перелік підстав неарбітрабельності має визначатися національним правом. Натомість, предмети національного публічного порядку можуть бути передані на розгляд арбітражному трибуналу, а державний суд може відмовити у визнанні та виконанні арбітражного рішення, якщо в результаті буде порушений національний публічний порядок. Поряд з цим, більшість національних судів визнають стандарт міжнародного публічного порядку, який є вужчим за національний, керуючись матеріальними нормами права з міжнародних джерел [318, с. 107]. Зокрема, суди Греції, США та Франції мають досвід мотивування рішень із посиланням на міжнародний публічний порядок.

Розмежування національного та міжнародного публічного порядку мало місце у рішенні Верховного Суду в Україні у справі *Posco v. Ukrenergo (2018)*, в якому визначено поняття «міжнародний публічний порядок», проте, не вказано порушення якого саме публічного порядку є підставою для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення. Натомість, місяцем раніше у справі *Ostchem*

v. *Odessa Port Plant (2018)* Верховний суд зазначив, що судам необхідно перевіряти чи порушуватиме визнання та виконання арбітражного рішення саме національний публічний порядок [94].

Прикладом надання переваги міжнародному публічному порядку на законодавчому рівні є ст. 1520 (5) ЦПК Франції, яка встановлює, що арбітражне рішення може бути скасовано, якщо воно суперечить «міжнародному публічному порядку», зокрема, у разі підозри у відмиванні грошей та підробки документів [275].

Прикладом застосування транснаціонального підходу до визначення арбітрабільності можна вважати рішення арбітражу ICC №1110 1963 р., винесеного шведським арбітром Г. Лагергреном, який розглянув питання власної компетенції та арбітрабільності відповідно до права Франції та Аргентини, та прийшов до висновку, що він є некомпетентним розглядати спір по суті, так як має місце порушення норм моралі, до яких жодний суд або арбітраж у цивілізованій країні не може ставитися толерантно [315].

Як зазначає П. Лалів судова практика, з огляду на її розвиток, поступово розширює горизонти від виключного розгляду публічного порядку місця суду до публічного порядку іноземної держави, а слід за цим – до публічного порядку, спільного для декількох держав та, в кінці кінців, до публічного порядку більш і більш дійсно міжнародного [345, с. 259].

Так, у межах другого типу можливо виділити два критерії формування груп предметів неарбітрабільності та публічного порядку: (1) за матеріальним критерієм – предмети цивільно-правового характеру, які виникають з відносин у межах публічного порядку, проте, можуть бути виокремлені, є арбітрабільними; (2) за критерієм застосовного права – предмети національного публічного порядку (у тому числі міжнародного-національного) є арбітрабільними, а предмети транснаціонального (дійсно міжнародного) публічного порядку – ні. Другий тип співвідношення неарбітрабільності та публічного порядку представляє собою *lex late*.

За третім типом – «включення неарбітрабільності до предметів

міжнародного публічного порядку» – всі відносини є арбітрабельними та винятково порушення міжнародного публічного порядку може бути підставою для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення. Маямський проєкт взагалі не передбачає неарбітрабельність як окрему підставу для відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень, включаючи її до підстав порушення міжнародного публічного порядку, що переважає у країні, де запитується виконання [385].

Х. Арфазаде пропонує шукати відповідь на питання про визначення винятків із арбітрабельності у нормах міжнародного публічного порядку, застосовного до суті міжнародного спору. Автор звертає увагу на наділення міжнародною компетенцією територіального суду, коли він розглядає транскордонний спір [199, с. 75–77]. Так, третій підхід є найбільш ліберальним та демонструє найвищий рівень дружності до арбітражу.

На практиці три типи співвідношення арбітрабельності та публічного порядку часто зустрічаються у змішаній формі, проте у теоретичному плані їх виділення демонструє можливі тенденції у трансформації співвідношення неарбітрабельності та публічного порядку. Так, перший тип допускає найбільш обтяжливі наслідки, за яких всі предмети публічного порядку є неарбітрабельними, другий тип допускає неарбітрабельність деяких найбільш важливих предметів транснаціонального публічного порядку і, поряд з цим, виключає автоматичну неарбітрабельність предметів публічного порядку, та третій тип, у протилежність до першого, пропонує розглядати тільки наслідки порушення міжнародного публічного порядку [41].

2.2.3. Предмети неарбітрабельності

Перелік предметів, які не можуть бути передані на розгляд арбітражу, не є універсальним. Розглядаючи вплив арбітрабельності на ефективність арбітражу було розвинуто «доктрину неарбітрабельності», відповідно до якої деякі спори щодо приватних прав, на які розповсюджується виключна державна компетенція, не можуть бути вирішені у приватному арбітражі [224, с. 788].

Визначення предметів неарбітрабельності NYC визначає ст. I(3), що дозволяє приєднання до неї із комерційним застереженням та ст. V(2)(a), що визначає неарбітрабельність як підставу для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення [240]. Так, встановлення у договірних юрисдикціях предметів неарбітрабельності комерційного характеру, або предметів некомерційного характеру за відсутності такого застереження, можна розцінювати як порушення NYC. Проте, на юрисдикційному рівні визначення предметів неарбітрабельності, зазвичай, відбувається без огляду на застереження. Так, у Маямському проєкті пропонується не визначати право на застереження поряд із відмовою від підстави неарбітрабельності [385].

Для визначення способу формування переліків предметів, не придатних до розгляду арбітражем у національних юрисдикціях, предмети неарбітрабельності можна класифікувати за наступними критеріями: (1) типу предмету – об’єктивні та суб’єктивні; (2) підходу до правового регулювання – позитивні та негативні; (3) застосовного права за формою – процесуальні та матеріальні; (4) застосовного права та обсягом дії – національні, міжнародні та транснаціональні. Надалі, пропонується розглянути кожну з класифікацій.

Об’єктивна та суб’єктивна арбітрабельність. Коментатори розділяють об’єктивну арбітрабельність – *ratione materiae*, як можливість об’єкту спору бути предметом арбітражу, незалежно від статусу та волі сторін, та суб’єктивну арбітрабельність – *ratione personae*, як можливість сторони передавати спір на арбітражний розгляд [383, с. 91; 216, с. 503]. Зазвичай визнається, що арбітрабельність *per se* є об’єктивною, тоді як суб’єктивна арбітрабельність пов’язана із питаннями цивільного права. Це підтверджує ст. V(1)(a) NYC, відповідно до якої незалежною підставою для відмови у визнанні та виконанні є недієздатність сторони, та ця підстава може бути застосована виключно за заявою сторони, а не судом *ex officio* [240].

Проте, на національному рівні є приклади застосування суб’єктивної арбітрабельності як підстави для відмови у визнанні та виконанні. В Аргентині та Ботсвані, спори, у яких сторони не можуть виступати як учасники правочинів

є неарбітрабельними. У Росії неарбітрабельними є предмети групових прав. В Україні Верховний суд у справі *Ostchem v. Odessa Port Plant (2018)* встановив, що оцінюючи чи є спір арбітрабельним, необхідно враховувати як суб'єктний склад учасників спору, так і предмет спору [94].

Надання суб'єктивній арбітрабельності статусу арбітрабельності вимагає від національних судів відмовляти у визнанні арбітражних рішень *ex officio*, незалежно від волі сторін. Слід зазначити, що такий порядок вбачається як більш обтяжливий, аніж встановлений у NYC.

Позитивний та негативний підходи до арбітрабельності. Позитивний та негативний підходи до визначення чи може спір бути предметом арбітражного розгляду відрізняються встановленням на законодавчому рівні, в одному випадку, арбітрабельних предметів, а в іншому, неарбітрабельних. На практиці, для визначення арбітрабельності позитивний та негативний підходи використовуються у комбінації [340].

За позитивним підходом предмети визначаються в узагальненій формі, як правило, що окреслює межі арбітрабельності. За негативним підходом, визначаються неарбітрабельні винятки, як правило, встановлюються переліки предметів, що не можуть бути розглянуті арбітражем, часто з посиланням на те, що вони належать до виключної підсудності національного суду [340].

Приклади позитивного підходу відомі на міжнародному рівні. Панамська конвенція у ст. I визначає, що будь-який спір з комерційного правочину є арбітрабельним [323]. Конвенція про екстериторіальну дію у ст. 1 визначає, що арбітражні рішення можуть бути винесені у цивільних, комерційних та трудових спорах, допускаючи обмеження арбітрабельності на юрисдикційному рівні до компенсаційних рішень, застереження про що зробила Мексика, або, навпаки, розширення арбітрабельності до справ про відшкодування збитків, завданих злочином [322]. Детальніше предмети арбітрабельності визначені у ст. 1 Московської конвенції, яка визначає, що всі спори між господарськими організаціями із договірних та інших цивільно-правових відносин, що виникають у процесі економічного та науково-технічного співробітництва, є

арбітрабельними. Такі справи включають ті, що виникають за договорами купівлі-продажу товарів, виконання підрядних, робіт, послуг, тощо, так і інші цивільно-правові відносини, що виникають в процесі економічного та науково-технічного співробітництва [32].

На національному рівні, позитивний підхід проявляється у визначенні конкретних арбітрабельних предметів матеріального права: (1) комерційних³⁵; (2) пов'язаних з економічним інтересом³⁶; (3) фінансового характеру³⁷; (4) матеріального характеру³⁸; (5) майнового характеру³⁹; (6) що можуть бути відчужені⁴⁰; (7) спори, щодо яких можуть бути вирішені шляхом переговорів⁴¹; (8) що можуть бути предметом договору⁴². Юрисдикції компонують позитивну арбітрабельність з декількох ознак: перша визначає матеріальну природу предмету арбітрабельності, яка включає комерційний, економічний, фінансовий, грошовий або майновий характер (1–5 групи), а друга стосується здатності відчужувати та розпоряджатися предметом або можливості вирішити спір самостійно сторонами (6–8 групи). Так, наприклад, Німеччина вказана у першій, другій та восьмій групах, а Словенія у четвертій та восьмій.

Позитивний підхід може полягати у визначенні процесуальних арбітрабельних предметів, наприклад, якщо такий може бути розглянуто звичайним державним судом як у Польщі та Ліхтенштейні.

Негативний підхід може бути визначений шляхом встановлення неарбітрабельних предметів або визначення предметів, що належать до виключної компетенції національного суду як у В'єтнамі, ЄС, Косово, Македонії. Негативний підхід втілюється у Регламенті ЄС №1215/2012, ст. 24

³⁵ Болгарія, Бруней, В'єтнам, Індонезія, Іспанія, Італія, Колумбія, Косово, Коста Ріка, Нігерія, Німеччина, Росія, Сінгапур, США, Фінляндія, Швейцарія, Японія.

³⁶ Австрія, Ліхтенштейн, Німеччина, Португалія, Швейцарія.

³⁷ Корея, Португалія, Швейцарія.

³⁸ Бельгія, Словенія.

³⁹ Болгарія, Естонія, Грузія, Китай, Корея, Польща, Чехія.

⁴⁰ Ангола, Бразилія, Люксембург, Португалія.

⁴¹ Нідерланди.

⁴² Андорра, Бельгія, Бруней, Грузія, Данія, Індонезія, Іспанія, Італія, Китай, Колумбія, Корея, Коста Ріка, Ліван, Мозамбік, Македонія, Німеччина, Португалія, Словенія, Фінляндія, Швеція, Японія.

якого визначає серед питань, які належать до виключної підсудності національним судам держав-учасниць, такі, що пов'язані з: нерухомим майном або орендою; створенням або припиненням юридичних осіб або рішень їх органів; записами в державних реєстрах; реєстрацією або дійсністю патентів, торгових марок, зразків та інше; виконанням судових рішень [395]. Проте, не всі норми, що визначають виключну підсудність, є перешкодою для арбітражу [384, с. 282]. За проарбітражним підходом допустимість вирішення спору арбітражем має досліджуватись за транснаціональними або, принаймні, міжнародними принципів [340].

Інші приклади негативного підходу досліджуються далі при аналізі процесуальної та матеріальної арбітрабільності.

Процесуальна арбітрабільність. Процесуальна арбітрабільність стосується питання щодо можливості спору, з юридико-технічної точки зору, бути розглянутим у арбітражі, зокрема, дотриманням: строків для ініціювання арбітражу; умов, що передують арбітражу, зокрема, спроби вирішення спору шляхом переговорів або медіації; вимог щодо належного повідомлення сторони про арбітраж, тощо [301]. Процесуальна арбітрабільність включає питання: укладення між сторонами арбітражну угоди, що охоплює спір; дотримування сторонами умов арбітражної угоди та належність арбітражного розгляду; чи може спосіб виконання, обраний арбітражем, бути реалізовано за *lex fori*. Під процесуальною арбітрабільністю можна розуміти питання процесуальної природи, які регулюються процесуальним правом, зокрема, предмети адміністративного та виконавчого процесів як у 34 юрисдикціях⁴³.

Питання виконуваності арбітражних рішень, зокрема, чи є спосіб виконання запропонований арбітражем належним, з огляду на об'єкт спору, та чи можлива його реалізація у державі виконання. В той час як відшкодування збитків та грошова компенсація є загально застосовними способами захисту, можливість виконання арбітражних рішень, що передбачають негрошове

⁴³ Бразилія, ЄС, Китай, Косово, Македонія, Мексика, Росія, Японія.

відшкодування у деяких юрисдикціях може бути поставлена під сумнів. Наприклад, у Канаді, ПАР та Чехії арбітражні рішення, які передбачають негрошове відшкодування, можуть бути виконані, якщо визначений ними спосіб виконання, прямо передбачено національним правом. Так, якщо спір, який може бути розглянутий у арбітражі, може бути вирішено лише способом, який не передбачено правом держави виконання, то він може бути визнаний неарбітрабельним у цілому.

Далі розглянемо спори щодо предметів державної реєстрації, зокрема, інформація про які підлягає внесенню до національних або міжнародних реєстрів, у зв'язку з чим такі спори є неарбітрабельними як у 30 юрисдикціях⁴⁴. Проведення реєстрації може бути пов'язано з моментом виникнення або припинення права, наприклад, перехід права власності на нерухоме майно у момент зміни інформації про власника у відповідному реєстрі. Реєстраційні формальності, як правило, вимагаються для предметів, що є значимими для держави та суспільства, мають ефект *erga omnes*. До таких можуть відноситися нерухомість, предмети корпоративного права, права інтелектуальної власності. Так, первісною причиною неарбітрабельності предметів державної реєстрації є їх належність до локального публічного порядку, що безпосередньо мало б визнаватись підставою для відмови [340].

Щодо здійснення державної реєстрації на підставі арбітражного рішення, то доцільно визначити застосовний механізм на законодавчому рівні, який може передбачати наділення арбітражного рішення силою автоматично бути підставою для реєстрації або визначення такою підставою рішення національного суду (екзекватура). Якщо реалізація першої форми пов'язана з дискусією щодо поширення зобов'язальної сили арбітражного рішення на державного реєстратора – непідписанта, то друга – захищає державні інтереси та дозволяє здійснити суду перевірку арбітражного рішення *ex officio* [340].

Також, екзекватура може розглядатися для здійснення добровільного

⁴⁴ ЄС, Македонія, Росія, Україна.

виконання арбітражного рішення, що можливо було б застосовувати для забезпечення добровільного виконання й реєстраційних формальностей [340].

Вбачається, що очевидні процесуальні перепони для визнання предметів державної реєстрації арбітрабільними, крім як приховування публічного інтересу, відсутні. Якщо предмет реєстрації представляє публічний інтерес або є частиною публічного порядку, він має бути оцінений та у визнанні арбітражного рішення має бути відмовлено саме з цієї підстави. Так, правовідносини у сферах корпоративного права, інтелектуальної власності або нерухомості, обтяжені реєстраційними формальностями, не мають бути виключені з предметів арбітрабільності з процесуальних підстав.

Підхід щодо виключення всіх предметів державної реєстрації з арбітрабільності суперечить принципу дружності до арбітражу, так як він не передбачає оцінювання наслідків арбітражного розгляду спору, не кажучи вже про оцінку наслідків можливого виконання арбітражного рішення [340].

Окремим критерієм визначення арбітрабільності спору є включення до обсягу зобов'язальної дії арбітражного рішення непідписантів – осіб, які не є сторонами арбітражної угоди, на підставі якої виник спір. Такими особами можуть розглядатися ті, що приєдналися до основного договору, які підпадають під дію арбітражної угоди або винесеного рішення в результаті цесії, або широке коло осіб, які можуть зазнати впливу арбітражного рішення.

У деяких юрисдикціях залучення до арбітражу непідписантів може розглядатися як самостійна підстава для визнання спору неарбітрабільним як у Японії. У Єгипті арбітражна угода не може бути укладена агентом, за винятком, якщо такі повноваження надані письмовим дорученням. У Лівані неарбітрабільними є договори про комерційне представництво, а в Аргентині – спори, що виникають з відносин приєднання, так як сторони приєднується до договору в цілому, без підписання окремої арбітражної угоди.

Залучення непідписантів та обставина приєднання, як підстави для неарбітрабільності, можуть бути пояснені доктриною автономії арбітражної угоди, відповідно до якої приєднання або прийняття умов договору в цілому не

означає прийняття умов арбітражної угоди. Первісно, доктрина автономії була розвинута для забезпечення дії арбітражної угоди в умовах визнання основного договору недійсним. Проте, такий підхід трансформується на користь проарбітражності. Так, у разі надання згоди, у тому числі, шляхом приєднання до основного договору, нові сторони підпадають під його дію без обмежень щодо застосування альтернативних способів вирішення спорів.

Існує думка, що спори, що можуть впливати на права непідписантів, як патентні, корпоративні або у межах процедури банкрутства, можуть більш ефективно вирішуватися національними судами, ніж арбітражними, які обмежені у можливості залучати до розгляду інших осіб, крім сторін арбітражної угоди [228, с. 44]. Проте, таку проблему можна вирішувати шляхом надання можливості застосування арбітражем примусового апарату держави, замість визнання спору неарбітрабельним.

У свою чергу, NYC не перешкоджає визнанню та виконанню арбітражних рішень, винесених у спорах за участю третіх осіб, адже деякі спори неможливо розглянути без їх залучення. Наприклад, у агентських відносинах договір, підписаний агентом є обов'язковим для принципала. Згода на арбітраж може бути надана від імені особи іншою особою, що лежить в основі *теорії наявної згоди*. Так особи, які безпосередньо не вказані у арбітражній угоді, можуть приєднатися до її суб'єктного складу – *ratione personae*, що не має розглядатися як підстава для неарбітрабельності [318, с. 58–59]. Так, якщо непідписанти приймають або уповноважують підписантів прийняти договір від їх імені, що включає арбітражне застереження, та такий непідписант або уповноважена ним особа були проінформовані про арбітражний розгляд, і були здатні прийняти в ньому участь, то немає підстав вважати спір неарбітрабельним. Наразі, участь непідписантів у арбітражі залишається предметом дискусії. Проте, існує тенденція до визнання можливості залучення третіх осіб до арбітражного розгляду, поширення дії арбітражного рішення на непідписантів за їх згоди [340].

Так, предмети процесуальної неарбітрабельності не можуть розглядатися

як неарбітрабільність *per se*, адже вони пов'язані із окремими підставами для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення, що застосовуються за заявою сторони відповідно до ст. V(1) NYC [240], ст. IX(1) Європейської конвенції [265] та ст. 34(2)(а) та ст. 36(1)(а) Типового закону UNCITRAL [437]. Так, питання арбітрабільності не має включати питання щодо дійсності арбітражної угоди або охоплення об'єкту спору межами арбітражної угоди [228].

Так, за проарбітражним підходом слід обмежити підстави процесуальної арбітрабільності її застосуванням на вимогу сторони. Хоча, процесуальна неарбітрабільність може компенсувати прогалини у національному праві, виключення предмету через його процесуальну форму позбавляє від необхідності проводити аналіз наслідків арбітрабільності предмету по суті. На користь процесуальної неарбітрабільності як підстави для відмови, свідчать аргументи про процесуальну неспроможність арбітражу, зокрема, відсутність механізмів забезпечення доказів та примусового апарату. Враховуючи це, повна відмова від процесуальної неарбітрабільності може бути забезпечена за рахунок усунення прогалин у правовому регулюванні та удосконалення процесуальних механізмів взаємодії арбітражу із національними судами [340].

Матеріальна арбітрабільність. Предмети матеріальної арбітрабільності стосуються суті спору та виникають з господарських, соціальних, економічних, політичних цінностей. Пропонується визначити такі предмети, виходячи з їх значення для міжнародної спільноти та юрисдикцій, а також розглянути підстави матеріальної неарбітрабільності за критеріями безпеки, соціального, економічного та політичного впливів.

Неарбітрабільність предметів безпеки. Предмети безпеки у контексті визначення неарбітрабільності є очевидними, проте, доволі дискусійними, адже вони лежать в основі суспільної безпеки та правопорядку. Неарбітрабільними є спори, пов'язані з: (1) злочинами⁴⁵; (2) правопорушеннями⁴⁶; (3) корупцією та

⁴⁵ Англія, Ботсвана, Бруней, Замбія, Гонконг, Індія, Кенія, Коста-Ріка, Малайзія, Нігерія, Нідерланди, Оман, Танзанія, Туреччина, Філіппіни, Фінляндія.

⁴⁶ Індонезія, Нігерія, Сьєрра-Леоне, Сінгапур.

шахрайством⁴⁷ [37; 340]. Дискусія щодо арбітрабельності предметів суспільної безпеки пов'язана з тим, що розглядається не власне предмет, що може бути переданий на розгляд арбітражу, а підстави, за яких виник спір щодо такого предмету, та наслідки вирішення спору для суспільної безпеки.

Проте, неарбітрабельність предметів безпеки не є безумовною. У Австралії арбітрабельними визнаються спори щодо шахрайства, порушення прав споживачів, порушення у сфері конкуренції та корпорацій. Наявність правопорушення або злочину в основі спору не має автоматично виключати його арбітрабельність, адже трибунал володіє правовими інструментами для належного реагування на такі обставини або може вирішити спір у цивільно-правовій частині, визнати правочин недійсним, відмовити у протиправній заяві або встановити відсутність компетенції арбітражу. Проте, якщо арбітраж виніс рішення по спору, що, пов'язаний з порушеннями суспільної безпеки, проарбітражним підходом національного суду має бути не відмова у визнанні з підстав неарбітрабельності, а оцінка наслідків виконання та, за необхідності, відмова через порушення публічного порядку.

Неарбітрабельність предметів соціального характеру. Соціальний ефект пояснює неарбітрабельність спорів щодо соціального захисту як у Австралії та Італії, утримання як у Болгарії, Мексиці та Польщі, спори щодо цивільного статусу у 11 юрисдикціях⁴⁸.

Сімейні відносини, маючи традиційну основу, будучи визначальними для збереження людського ресурсу держави, можуть бути неарбітрабельними як у 13 юрисдикціях⁴⁹. Неарбітрабельними також можуть окремі питання сімейних відносин як: (1) подружні⁵⁰; (2) розлучення, окреме проживання⁵¹;

⁴⁷ Індія, Малайзія, Сьєрра-Леоне, Сінгапур, США.

⁴⁸ Аргентина, Ботсвана, Бруней, Болгарія, Італія, Ліван, Люксембург, Мексика, Філіппіни, Франція, Чехія.

⁴⁹ Аргентина, Австрія, Бруней, Вірменія, Данія, Італія, Коста Ріка, Ліхтенштейн, Малайзія, Нідерланди, Німеччина, Туреччина, Швеція.

⁵⁰ Ботсвані, Замбії, Індії, Китаї та Македонії.

⁵¹ Болгарія, В'єтнам, Гонконг, Італія, Люксембург, Мексика, Нігерія, Танзанія, Філіппіни, Японія.

(3) усиновлення та батьківства⁵²; (4) опіка, аліменти⁵³; (5) спадкові⁵⁴. Разом з тим, питання майнового характеру у межах сімейних відносин можуть бути виключені із неарбітрабільності як у Лівані та Мексиці, зокрема, щодо розділення подружнього майна. Це обґрунтовано тим, що сторони є вільними у виборі способів вирішення спору, якщо це може бути ними погоджено.

Обмеження щодо арбітрабільності сімейних спорів у частині відносин, що можуть бути предметом договору, зумовлені культурними традиціями та особливим статусом членів сім'ї [40; 49]. Проте, на міжнародному або транснаціональному рівні такий підхід не є виправданим. Проарбітражний підхід передбачає відсутність перешкод арбітрабільності сімейних спорів, у межах, в яких вони є договірними, за участю дієздатних сторін, враховуючи, що ефект *erga omnes* арбітражного рішення є обмеженим.

Далі розглянемо спори щодо захисту прав споживачів, які є неарбітрабільними як у 9 юрисдикціях⁵⁵. Споживач є вразливою стороною, він не має кваліфікації, ресурсів для оцінки договірних умов, не має права вибору умов договору на умовах приєднання. У ЄС споживчі відносини визнані частиною публічного порядку, та національні суди мають *ex officio* визнавати арбітражні угоди недійсними як вказано у рішеннях Європейського суду у справах *Mostaza v. Centro (2006)* [269] та *Asturcom v. Nogueira (2009)* [267]. Вбачається, що до споживчих спорів не може бути укладено арбітражну угоду, з чого випливає, що такі спори є неарбітрабільними. Такий підхід пов'язаний з ототожненням неарбітрабільності та публічного порядку [47].

Поряд з цим, відбувається поступове прийняття альтернативних способів вирішення споживчих спорів, зокрема, впровадження у 2016 р. Європейської платформи онлайн вирішення спорів [197]. Певне національне законодавство, може визначати неарбітрабільність окремих аспектів споживчих відносин або встановлювати додаткові умови для визнання їх арбітрабільними. Наприклад,

⁵² Замбія, Індія, Китай, Македонія, Португалія, Україна.

⁵³ Болгарія, Мексика.

⁵⁴ Китай, Ліван (якщо вартість спадщини визначена заздалегідь), Україна.

⁵⁵ Аргентина, Бельгія, Болгарія, Вірменія, Данія, Індія, Ірландія, Іспанія, Чехія.

Естонія визначає неарбітрабельними споживчі спори з кредитних відносин. У Вірменії та Словенії арбітражна угода у спорах про захист прав споживачів визнається дійсною за умови її укладення після виникнення спору. В Індії та Ірландії споживчі спори можуть бути передані на розгляд арбітражу за ініціативою споживача, що запобігає введення його в оману та створення для нього скрутних умов. В Англії та Ірландії спір визнається арбітрабельним, якщо його ціна перевищує 5000 фунтів стерлінгів / 5000 євро та арбітражне застереження погоджено сторонами.

Далі розглянемо трудові спори, які є неарбітрабельними у 16 юрисдикціях⁵⁶. В Естонії трудові спори є неарбітрабельними у частині припинення трудових угод, у Ліхтенштейні, якщо вони стосуються стажування. Питання, пов'язані з виплатами, що виникають з трудових угод неарбітрабельні у Туреччині. У Бельгії та Словенії укладення арбітражної угоди допускається виключно після виникнення спору. Варто відмітити, що спори, які виникають з трудових відносин, але не є їх частиною є арбітрабельними у В'єтнамі, наприклад, зобов'язання щодо нерозголошення, якщо воно відокремлене від трудової угоди. У Словенії, арбітрабельність трудового спору визначається додатковими умовами, зокрема, арбітражна угода з працівником має бути укладена окремо від основного договору, місце арбітражу має бути виключно у Словенії та словенською мовою, якщо тільки сторони прямо не погодять інше.

Неарбітрабельними за соціальною підставою є спори у сфері страхування як у Австрії та Бельгії, за винятком, коли арбітражна угода була укладена після виникнення спору, враховуючи, що застрахована особа може знаходитися у вразливому стані у момент виникнення страхового випадку.

Спори в умовах неплатоспроможності сторони, зокрема, банкрутства як у 13 юрисдикціях⁵⁷, є арбітрабельними з огляду на їх соціальну значимість, яка стосується вразливого стану боржника. Разом з цим, вплив банкрутства на

⁵⁶ Австралія, Англія, Андорра, Болгарія, В'єтнам, Італія, Китай, Коста-Ріка, Литва, Ліван, Німеччина, Перу, США, Швейцарія, Філіппіни, Японія.

⁵⁷ Австралія, Бермуди, Індія, Коста-Ріка, Литва, Ліван, Македонія, Малайзія, Нідерланди, Росія, Сінгапур, Україна, Японія.

арбітраж пов'язаний з низкою дискусій [434]. У Литві Апеляційний суд у справі *Shipping v. Sevnaučflot (2011)* вказав, що спір є неарбітрабельним, так як юридичний статус відносин між сторонами змінився після того як щодо однієї зі сторін було розпочато процедуру банкрутства [439]. Привертає увагу ситуація, коли боржник є стороною арбітражної угоди, а провадження щодо неплатоспроможності розпочинається після початку розгляду справи у арбітражі. Слідуючи проарбітражному підходу ініціювання справи про банкрутство немає перешкоджати арбітражу. Проте, міжнародне правове регулювання цього питання потребує подальшого розвитку.

Так, обмеження арбітрабельності щодо спорів соціального значення, пов'язано з наступними факторами: (1) однією зі сторін спору є фізична особа, щодо якої існують ризики відсутності правової усвідомленості дій; (2) нерівність договірних сторін за статусом та визначення несправедливих умов для вразливої сторони, зокрема, нав'язування арбітражу; (3) малозначність спорів у глобальному сприйнятті та ризик завищених витрат у арбітражу для однієї зі сторін; (4) традиційне домінування державного впливу на певні соціальні відносини. Тобто обмеження арбітрабельності соціальних спорів виступає механізмом захисту «вразливої» сторони. Проте, проблема залишається у ризиках перевищення межі необхідного захисту вразливих категорій. Звернення до арбітражу не може автоматично пов'язуватися з несправедливістю. Зазначені ризики можуть бути усунені шляхом впровадження додаткових процесуальних механізмів захисту, наприклад, обмеження розміру арбітражних витрат, що можуть бути покладені на «вразливу» сторону. Поряд з цим нав'язування умов договору має вирішуватися у полі боротьби з антиконкурентними діями. Так, «вразлива» сторона як учасник транснаціональних споживчих відносин, має мати право обирати спосіб вирішення потенційного спору, зокрема, арбітраж.

Неарбітрабельність предметів економічних інтересів. Зазвичай, сторони комерційних відносин вільні звертатися до арбітражу з гарантованою конфіденційністю та обмеженим державним втручанням, за винятком, коли предмет договірних відносин знаходиться у полі державних економічних

інтересів. Це пов'язано із визначенням предметів неарбітрабельними через зацікавленість міжнародної спільноти, держави, або суспільства. Так, спори, пов'язані з компенсацією збитків, завданих навколишньому середовищу, є неарбітрабельними у Бразилії та Росії, що зумовлено як національними, так і міжнародними економічними інтересами.

З огляду на локальні економічні інтереси неарбітрабельними можуть визнаватися спори щодо: (1) нерухомості⁵⁸; (2) житлових, службових, орендних відносин⁵⁹; (3) концесії⁶⁰; (4) аграрних відносин⁶¹; (5) транспортних засобів⁶²; (6) літаків⁶³; (7) інтелектуальної власності⁶⁴ [340].

Слід звернути увагу на неарбітрабельність конкурентних та антимонопольних спорів як у 32 юрисдикціях⁶⁵. В ЄС конкурентні спори визнані частиною публічного порядку як вказано у рішенні Європейського суду у справі *Eco Swiss v. Benetton (1999)* [268]. Разом з тим, приватно-правові аспекти конкурентних відносин можуть бути арбітрабельними як у Швеції [429, сек. 1(3)]. Варто уваги рішення Верховного суду США у справі *Mitsubishi v. Soler (1985)*, яким визначено, що антимонопольні спори мають визнаватися арбітрабельними, враховуючи потребу міжнародної комерційної системи у забезпеченні передбачуваності вирішення спорів, коли національні суди будуть мати можливість переконатися на стадії визнання арбітражного рішення, що арбітражем враховано всі інтереси [458]. Запропонований підхід було позитивно сприйнято багатьма юрисдикціями не тільки щодо антимонопольних спорів. Цей підхід запропонував досліджувати не предмет спору, а належність арбітражної процедури та наслідки виконання арбітражного рішення. Так, стало питання щодо формалізації арбітражного процесу як запоруки виконуваності

⁵⁸ В'єтнам, Єгипет, ЄС, Косово, Македонія, Туреччина та Україні.

⁵⁹ Естонія.

⁶⁰ Мексика.

⁶¹ Китай, Мексика.

⁶² Македонія.

⁶³ Гонконг, Косово.

⁶⁴ Австралія, ЄС, Росія, Україна, Японія.

⁶⁵ Австралія, Англія, Бразилія, Гонконг, ЄС, Україна.

арбітражного рішення, що отримало назву «американізація арбітражу» [308] та свідчить про «процесуалізацію» арбітражу із впровадженням технік національних судових процесів [344].

Іншим дискусійним питанням є арбітрабільність корпоративних спорів, яке не втрачає актуальності як у 16 юрисдикціях⁶⁶. Труднощі передання корпоративних спорів до арбітражу можуть бути пов'язані з: (1) питаннями національного публічного порядку; (2) соціальними питаннями щодо захисту міноритарних акціонерів; (3) процесуальними питаннями державної реєстрації [34; 38]. В ЄС низка корпоративних питань, включаючи ліквідацію або припинення діяльності компаній, дійсність рішень корпоративних органів, дійсність записів у державному реєстрі є неарбітрабільними [395, ст. 24]. Проте, на регіональному рівні ці положення імплементовано по-різному. У судовій практиці Іспанії неарбітрабільними є справи, предметом яких є скасування корпоративного рішення через порушення публічного порядку, а арбітрабільними – спори щодо скасування корпоративних рішень, що суперечать законодавству, положенням компанії або корпоративним інтересам. У Нідерландах суди виходять з того, що арбітри не мають компетенції переглядати питання дійсності рішень загальних зборів учасників, якими призначено або звільнено директора, враховуючи, що таке рішення *erga omnes* є обов'язковим для всіх учасників, у тому числі невідписантів.

Деякі юрисдикції визначають застереження щодо спорів за участю міноритарних акціонерів. Верховний суд Австрії у 2013 р. прийняв рішення, що корпоративні спори, які можуть вплинути на права міноритарних акціонерів, мають розглядатися як споживчі спори, у яких арбітражна угода є нікчемною, якщо вона не інкорпорована до статуту компанії. Німеччина поступово приймає арбітрабільність корпоративних спорів у світлі захисту прав міноритарних акціонерів, починаючи з неарбітрабільності у 1996 р. до встановлення стандартів арбітрабільності у 2009 р., зокрема: (1) підписання арбітражного застереження,

⁶⁶ Англія, Білорусь, Корея, Ліхтенштейн, Македонія, Нідерланди, Перу, Польща, Португалія, Росія, Сербія, Сінгапур, Словенія, Туреччина, Україна, Японія.

інкорпорованого до статуту, або арбітражної угоди всіма акціонерами; (2) повідомлення всіх зацікавлених осіб про початок арбітражу із наданням їм права брати в ньому участь та призначати арбітрів; (3) об'єднання спорів щодо корпоративних рішень в одному провадженні з метою виключення суперечливих арбітражних рішень [340]. Крім того, у 2009 р. DIS, з метою усунення ризиків невиконуваності арбітражних угод, розробив типове арбітражне застереження та правила арбітражу у корпоративних спорах [252].

У багатьох юрисдикціях висунута вимога інкорпорувати арбітражне застереження до статуту компанії⁶⁷. В Польщі визначено, що застереження має охоплювати спори, які виникають з корпоративних відносин між учасниками та компанією, а також між виконавчими органами компанії та її учасниками.

У деяких юрисдикціях арбітрабільність корпоративних спорів є більш обмеженою. Російська арбітражна реформа 2015 р. впровадила арбітрабільність корпоративних спорів, за умов, що: 1) арбітраж має проходити у постійно діючій арбітражній установі, зареєстрованій у Росії – станом на 2020 р. це 5 російських установ та 2 іноземні, VIAC та НКІАС; (2) всі учасники компанії та власне сама компанія мають бути сторонами арбітражної угоди; (3) арбітраж має відбуватись за правилами, які вимагають від арбітражної установи опублікування інформації про спір на веб-сайті. Останні дві вимоги було виключено з березня 2019 р. Разом з тим, в Росії зберігають неарбітрабільність спори, що виникають у зв'язку зі скликанням загальних зборів та виключенням учасника з юридичної особи.

Питання арбітрабільності корпоративних спорів є прикладом поступового визнання арбітрабільності на законодавчому рівні. Цей процес можна розглядати як адаптування юридичних систем до глобального економічного ринку та як поступову імплементацію проарбітражного підходу до транснаціоналізованих корпоративних відносин, які виходять за межі національних корпорацій [338]. Транснаціональні компанії, інкорпоровані за національним правом, прагнуть користуватися транснаціональним правом з можливістю звернення до

⁶⁷ Словенія, Польща, Сінгапур, Україна.

альтернативних способів вирішення спорів.

Вирішення питання щодо арбітрабельності предметів економічних інтересів є одним з найбільш суперечливих. Такі предмети розглядаються у межах комерційних відносин, які без сумнівів можуть бути розглянуті арбітражем [340]. Поряд з цим, такі предмети мають особливе значення для національної економіки. Звернення до суто національних економічних інтересів суперечить проарбітражному підходу та міжнародному принципу взаємності. Визначення предметів неарбітрабельності з причин економічного характеру демонструють вимірювання сили держави та арбітражу або транснаціональних корпорацій, зацікавлених в уникненні національного судочинства. Такий стан створює ризик недоліку правової визначеності, невідповідності законним очікуванням сторін транснаціональних відносин та незабезпечення передбачуваності судового рішення.

Неарбітрабельність предметів політичних інтересів. Національна політика інтегрована з економічними та соціальними відносинами, питаннями безпеки. Предмети політичних інтересів зазвичай включаються до публічного порядку, проте, деякі з них можуть бути визначені як неарбітрабельні у зв'язку з впровадженням економічних санкцій [36].

Сьогодні, санкційні режими як на міжнародному, так і на національному рівнях діють щодо країн: Ірану, Іраку, Лівії, Росії. Це зобов'язує як арбітраж, так і національні суди обирати стратегії реагування. У локальних практиках, які вже стикалися з питанням щодо впливу санкцій на можливість визнання та виконання арбітражного рішення варто відзначити такі позиції: (1) санкційний режим не обумовлює неарбітрабельності спору, його вплив необхідно оцінювати під час аналізу питання про відповідність арбітражного рішення публічному порядку країни як у Швейцарії та Швеції [249]. Водночас, у Італії відомим є рішення про визнання арбітражного застереження у спорі з підсанкційним елементом недійсним [249]; (2) запровадження санкцій можна розглядати як обставину форс-мажору, і, відповідно, застосування санкцій до однієї зі сторін може бути підставою для зупинення строків виконання, а не розцінюватись як

підстава для неарбітрабільності або порушення публічного порядку. Зокрема, якщо спір виник до запровадження санкцій, то вони не можуть бути перешкодою для винесення та визнання арбітражного рішення, але можуть відстрочити виконання до скасування санкцій як у Англії [413]; (3) протягом строку дії санкцій, які перешкоджають виплаті боргу згідно з арбітражним рішенням, відсотки на суму такого боргу не нараховуються як у Англії [413]. Необхідно враховувати, що в підсанкційних країнах у відповідь на обмежувальні заходи розвивається контр-санкційне законодавство (Ірак – у 1990 р., Росія – у 2019–2020 рр.) [249]. Це створює ризики недотримання принципу взаємності, зокрема, щодо застосування NYC. Наприклад, у Росії встановлено, що до виключної компетенції судів належать справи з підсанкційним елементом, якщо зацікавлена особа заявить про це. Російські суди були наділені правом встановлювати заборону ініціювати або продовжувати розгляд в іноземному суді або арбітражі у справах із підсанкційним елементом, порушення якого тягне застосування до порушника штрафу у розмірі позовних вимог у справі [75]. Так, можна говорити про неарбітрабільність спорів з підстави «підсанкційного» статусу сторони як форму суб'єктивної неарбітрабільності. Варто зазначити, що реформа засуджується у Росії як така, що порушує положення NYC [73].

Враховуючи роль *lex arbitri*, відмічається тенденція до надання переваги азіатським арбітражам перед європейськими у випадках, коли сторони усвідомлюють ризик потрапляння під санкції, враховуючи, що санкційні заходи стають частиною права ЄС, та наділяються імперативною силою [249].

Так, визначення неарбітрабільними предметів політичного інтересу є суперечливим, враховуючи значне державне втручання та трансформації нормативного регулювання з метою протекції національних інтересів [36].

Висновки до другого розділу. Визнання та виконання арбітражних рішень є заключною стадією арбітражу та його місце визначається у межах міжнародного приватного права. Щодо визнання та виконання застосовується понятійно-категоріальний апарат міжнародного та транснаціонального права. Поряд з цим, механізм визнання та виконання реалізується у межах

національного процесуального права, що обумовлює міждисциплінарну природу інституту визнання та виконання арбітражних рішень.

Визначення понять «арбітражне рішення», «визнання», «виконання» та «скасування» має місце на локальних рівнях, що зумовлює їх варіативність.

Арбітражний розгляд приймає різні форми, а відтак, арбітражні рішення налічують низку видів, що визначають застосовність механізму визнання та виконання, зокрема, надання арбітражному рішенню статусу іноземного з огляду на критерій територіальності або наявності у справі іноземного елемента. Тривають дискусії щодо ефектів арбітражного рішення *res judicata*, *stare decisis*, *lis pendens*, *erga omnes*, преюдиційності, допустимості доктрини естоппель, від яких залежить ефективність механізму визнання або виконання.

Транснаціональний характер механізму визнання та виконання арбітражного рішення визначає постійний пошук правового поля, у межах якого визначаються поняття та порядок реалізації механізму. На прикладі підстави неарбітрабільності можна спостерігати конкуренцію застосовного права та вплив колізій на практичну реалізацію механізму.

Питання арбітрабільності вирішується сторонами, арбітражем та національними судами. Вони можуть бути підпорядковані: процесуальним, матеріальним, спеціальним арбітражним нормам або ним у сукупності; *lex arbitri*, *lex fori*, *lex loci contractus*, *lex loci solutionis*, *lex personalis/societatis*. Застосовне національне право отримує екстериторіальну силу та сприймається як «національне міжнародне», «транснаціональне» або в інших формах наднаціонального права. В рамках цього процесу основні національні закони здобувають статус імперативних, доводячи своє право на застосування. Активізується процес вимірювання, яке право є сильнішим.

Підстави для відмови у визнанні та виконанні, а також для скасування арбітражного рішення є аналогічними, за характером вони можуть бути відносними або абсолютними, в залежності від їх застосування судом на прохання сторони або *ex officio*. Абсолютні підстави – неарбітрабільність та публічний порядок на практиці перетинаються між собою, співвідношення між

ними може мати форми: (1) визнання порушення публічного порядку неарбітрабельним; (2) паралельного існування – *lex late*; або (3) відмова від підстави неарбітрабельності на користь єдиної абсолютної підстави – міжнародного публічного порядку, що представляє собою *lex ferenda*.

Запропоновано класифікувати предмети неарбітрабельності в залежності від: (1) виду предмету – на об'єктивні та суб'єктивні; (2) підходу до правового регулювання – на позитивні та негативні; (3) застосовного права за формою – на процесуальні та матеріальні; (4) застосовного права та обсягом дії – на національні, міжнародні та транснаціональні. Розгляд предметів неарбітрабельності у такій системі дозволив сформулювати представлення про загальний порядок визначення та застосування абсолютних підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення.

Проарбітражною є практика виокремлення арбітрабельних аспектів із відносин, які є неарбітрабельними, впровадження умов арбітрабельності щодо предметів, що традиційно розцінювались як неарбітрабельні, зокрема, права передати спір до арбітражу у разі укладення арбітражної угоди після виникнення спору, або за ініціативою «вразливої» сторони. Такі умови слід сприймати як експеримент, транзитну фазу від неарбітрабельності до арбітрабельності. Прагнення юрисдикцій лояльності приватного сектору та проарбітражності, зумовлюють транснаціоналізацію арбітрабельності, шлях до чого, відкидаючи ілюзорність повноцінної імплементації, передбачає визнання арбітрабельним всього, що може бути предметом договору, розширюючи сферу арбітрабельності від комерційних відносин до всіх договірних. Доцільним кроком на шляху до проарбітражності є відмова від неарбітрабельності на користь застосування міжнародного публічного порядку, коли підставою для відмови у визнанні та виконанні, або для скасування арбітражного рішення буде вплив арбітражного рішення на суспільні відносини, а не ризик винесення арбітражного рішення щодо певного предмету.

РОЗДІЛ 3

МЕХАНІЗМ ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ АРБІТРАЖНИХ РІШЕНЬ: ВАРІАЦІЇ ТА ДЕВІАЦІАЦІЇ У ЮРИСДИКЦІЙНИХ ПРАКТИКАХ

3.1. Механізм визнання та виконання арбітражних рішень та його варіації⁶⁸

3.1.1. Межі варіацій механізму визнання та виконання

У механізмі визнання та виконання арбітражних рішень можна виділити два аспекти матеріальний та процесуальний.

Матеріальний аспект визначає обставини, що мають значення для вирішення справи по суті, тобто підстави для задоволення або відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення. Матеріальний аспект механізму визнання та виконання відрізняється сталістю на міжнародному рівні завдяки визначенню ст. V NYC вичерпного переліку підстав для відмови у визнанні та виконанні, та подальшу їх імплементацію у ст. 5 Панамської Конвенції [323], у ст. 17(I), ст. 36 Типового закону UNCITRAL [437], у ст. IX Європейської конвенції при формуванні переліку підстав для скасування арбітражного рішення (хоча і з обмеженням дії ст. V(1)(e) NYC) [265]. З цих питань, можна говорити про універсальність, але мають місце і девіації, зокрема, із низкою дискусій пов'язані відмінності у офіційних перекладах NYC, та, зокрема, можливість скорочення переліку підстав для відмови у визнанні та виконанні на національному рівні.

Процесуальний аспект полягає у визначенні порядку розгляду справ даної категорії із застосуванням національних процесуальних інструментів, зокрема, визначення: (1) визнання та виконання як єдиної або окремих процесуальних дій; (2) строків давності для звернення; (3) розміру судових зборів; (4) критеріїв

⁶⁸ Приклади юрисдикцій у посторінкових переліках або виведені для демонстрації у текст, походять з матеріалів Збірок юрисдикційних практик. Враховуючи, що аналіз юрисдикційних практик здебільшого здійснювався опосередковано, ми допускаємо певні похибки, що можуть бути зумовлені мінливістю національного права. Допустимий рівень похибки не шкодить досягненню мети дослідити варіації механізму визнання та виконання арбітражних рішень та сформулювати пропозиції щодо його удосконалення.

підсудності суду; (5) порядку збирання доказів; (6) строків розгляду; (7) порядку застосування забезпечувальних заходів; (8) допустимості та порядку оскарження рішення суду про визнання та виконання; (9) обсягу конфіденційності у процесі визнання та виконання, тощо [318, с. 69]. Надання юрисдикціям дискреції у сфері процесуальних питань є закономірним, враховуючи національну специфіку процесуальних практик. Проте, вказані деталі іноді можуть мати вирішальне значення для ефективного розгляду справи.

NYC заповнює прогалину у міжнародно-правовому регулюванні процесу визнання та виконання положеннями ст. III, яка визначає, що до визнання та виконання іноземних арбітражних рішень не мають застосовуватися більш обтяжливі умови або більш високі податки та збори, ніж ті, що існують для внутрішніх рішень. З цього випливає, що арбітражні рішення звертаються до виконання відповідно до *lex fori*, а не *lex arbitri* або іншого права [439, с. 83]. Також NYC дозволяє варіації механізму визнання та виконання на підставі ст. VII(I), яка визначає допустимість застосування механізмів визнання та виконання арбітражних рішень, що встановлені у законі або міжнародному акті за *lex fori*. Як свідчить нормотворча історія ст. VII(I) NYC, дозволені лише ті відступи, що сприяють визнанню та виконанню арбітражного рішення. NYC визначає максимально допустимий рівень контролю, враховуючи, що, ст. III та ст. VII(I) визначають такі принципи застосовні до механізму визнання та виконання як: «право на більш сприятливий режим» (англ. *more-favourable-right*) [439, с. 289; 212, 291; 391, с. 43, 46], надання «переваги примусовому виконанню» (англ. *pro-enforcement bias*) та «максимальної ефективності» [318, с. 14–15, 26]. Далі ці принципи ми будемо називати «режимом сприяння».

Виходячи з положень ст. III режим сприяння обмежується стандартом NYC та *lex fori*, що застосовується до внутрішніх арбітражних рішень, які відповідно до ст. I(1) NYC не підпадають під її дію.

Розмежування внутрішніх та іноземних арбітражних рішень зазвичай відбувається за територіальним критерієм або у разі наявності іноземного елемента. Територіальний критерій є одним з найбільш розповсюджених та

застосовується у 43 юрисдикціях⁶⁹. Слід зазначити, що застосування територіального критерію може бути обґрунтовано, як наприклад, у Катарі, концепцією державного суверенітету, що охоплює всі рішення, винесені на державній території.

Критерій наявності у справі іноземного елемента у контексті визнання арбітражного рішення як іноземного, застосовується у 8 юрисдикціях⁷⁰.

Поряд з цим, юрисдикційні практики мають й інший досвід. Так, критерії, що визначають арбітражне рішення як іноземне на практиці можуть включати такі як: (1) винесення арбітражного рішення іноземним арбітражем або арбітром з іноземним громадянством, у тому числі у разі винесення рішення у державі виконання як у 6 юрисдикціях⁷¹; (2) наявність інтересів міжнародної торгівлі як у 4 юрисдикціях⁷²; (3) відсутність національного інтересу, зокрема, коли сторони не пов'язані із державою виконання або її інтересами або процесуальне право держави виконання не підлягало застосуванню до арбітражу як у Корей; (4) винесення рішення у державі-учасниці NYC як у Малайзії; (5) застосування іноземного процесуального права до арбітражу як у Греції; (6) допустимість скасування арбітражного рішення, наприклад, якщо сторони міжнародного арбітражу з місцем у Колумбії відмовляються від права на звернення про скасування арбітражного рішення, то воно буде визнано у Колумбії іноземним.

Travaux préparatoires до NYC підтверджують, що її розробники свідомо відмовились від ідеї встановити вимогу застосування однакових механізмів до визнання та виконання іноземних та внутрішніх арбітражних рішень [439, с. 90]. Так, варіативність механізму визнання та виконання визначається межами NYC та *lex fori*. На практиці, відмінність між механізмами визнання та виконання

⁶⁹ Австралія, Австрія, Англія, Бахрейн, Болівія, Болгарія, Бразилія, Венесуела, Греція, Домінікана, Естонія, Індія, Іран, Італія, Іспанія, Йорданія, Камерун, Катар, Колумбія, Кувейт, Литва, Люксембург, Мексика, Нідерланди, Німеччина, Перу, Польща, Росія, Румунія, Сальвадор, Сінгапур, Словаччина, Таїланд, Туніс, ОАЕ, Угорщина, Філіппіни, Фінляндія, Хорватія, Чехія, Швеція, Шотландія, Японія.

⁷⁰ Албанія, Єгипет, Китай, Коста-Ріка, Маврикій, Панама, Україна, США.

⁷¹ Еквадор, Індія, Індонезія, Нігерія, ПАР, Угорщина.

⁷² Ліван, Монако, Мороко, Франція.

внутрішніх та іноземних арбітражних рішень має місце у багатьох юрисдикціях, наприклад: (1) справи про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень підсудні суду вищої інстанції або столичному суду, в той час як внутрішні – судам нижчої інстанції, зокрема місцевим. Наприклад, справи щодо внутрішніх (територіальних) рішень підсудні місцевим судам у Лівані, Франції, або місцевим апеляційним судам як в Італії та Україні (для третейських), а справи щодо іноземних арбітражних рішень – суду першої інстанції столиці у Лівані та Франції, апеляційним судам столиць в Італії та Україні (у тому числі винесені на території цих країн). Таке розмежування підсудності справ в залежності від території їх винесення може пояснюватись можливістю ініціювання питань про скасування рішень, винесених на території держави, з метою уникнення суперечливої судової практики та створення сприятливих умов для розгляду справ щодо іноземних арбітражних рішень; (2) для іноземних арбітражних рішень строк позовної давності необмежений, у той час як для внутрішніх він становить 30 днів у Індонезії або 7 днів у Марокко; (3) для внутрішніх арбітражних рішень відсутній механізм визнання в Аргентині, Ліхтенштейні, Португалії, Україні та Чехії; (4) внутрішні арбітражні рішення підлягають автоматичному виконанню як у Австрії, Колумбії, Німеччині, та Сербії.

Далі, більш детально розглянемо варіативність механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в різних юрисдикціях.

3.1.2. Визнання та виконання як окремі процесуальні дії

Відповідь щодо необхідності розгляду питання визнання та надання дозволу на виконання в одному або окремих провадженнях на конвенційному рівні відсутня. У світовій практиці у більшості випадків має місце єдиний розгляд для визнання та виконання, тобто одним складом суду та в одному провадженні, проте, відомі інші варіанти, наприклад: (1) в єдиному процесі, проте, на розсуд сторін можуть запитуватись окремо, як у 7 юрисдикціях⁷³;

⁷³ Австрія, Еквадор, Індія, Німеччина, Португалія, США, Хорватія.

(2) різні процеси, де питання визнання розглядається судом вищої інстанції, а у разі позитивного рішення питання надання дозволу на виконання – судом нижчої інстанції, як у 8 юрисдикціях⁷⁴; (3) різні процеси, де питання визнання розглядається місцевим судом за місцем виконання, та у разі задоволення, передається до Верховного Суду для екзекватури, як в Уругваї.

Розгляд справи про визнання та виконання арбітражного рішення в одному провадженні, безумовно, оптимізує розгляд справ, скорочує його строки та, тим самим, забезпечує відповідність режиму сприяння. Проте, необхідно враховувати, що арбітражне рішення може не потребувати примусового виконання, або, примусове виконання може бути недоцільним, тоді стороні має надаватися можливість обмежитись запитом про визнання.

3.1.3. Строки давності

Строки давності можуть регулюватися нормами матеріального або процесуального права, що часто пов'язано з дискусією щодо застосування таких строків. Норми матеріального права визначають строк, протягом якого сторона може звернутися за вирішенням спору до компетентного органу, тобто дотримання такого строку розглядається арбітражем відповідно до застосовного права. Зазвичай такі норми не підлягають застосуванню до справи про визнання та виконання арбітражного рішення. Натомість, строк для звернення до суду або спеціальний строк, протягом якого арбітражне рішення може бути пред'явлено до визнання та виконання може бути встановлений процесуальними нормами.

Режим сприяння передбачає встановлення більш довгих строків давності. Сторона, зацікавлена у виконанні арбітражного рішення має бути наділена правом звертатися до відповідного суду в той момент, який вона вважає доцільним, що може бути пов'язано із домовленістю сторін в позаарбітражному порядку про добровільне виконання протягом певного часу або з появою активів боржника у юрисдикції виконання. Так, найбільш проарбітражним підходом є

⁷⁴ Бразилія, Іспанія, Колумбія, Коста-Ріка, Панама, Перу, Сальвадор, Чилі.

встановлення необмежених строків давності на звернення про визнання та виконання арбітражного рішення, що має місце у 21 юрисдикції⁷⁵.

Строки давності можуть варіюватись від 2 до 30 років, зокрема: (1) 30 років встановлено у 3 юрисдикціях⁷⁶; (2) 20 років – у 3⁷⁷; (3) 15 років – у 5⁷⁸; (4) 12 років – у 2⁷⁹; (5) 10 років – у 19⁸⁰; (6) 7 років – у 1⁸¹; (7) 6 років – у 5⁸²; (8) 5 років – у 10⁸³; (9) 4 роки – у 1⁸⁴; (10) 3 роки – у 10⁸⁵; (2) 2 роки – у 3⁸⁶.

Різні строки давності для звернення про визнання та виконання можуть встановлюватися в залежності від: (1) наявності забезпечення вимог як у Гватемалі – 10 років у разі забезпечення та 5 років за його відсутності; (2) форми арбітражної угоди як у Австралії (крім штатів Вікторія, Південна Австралія, Північна територія) та Гонконзі – 12 років для угод, скріплених печаткою або іншим чином оформлених як правочин, та 6 років у інших випадках; (3) суті справи, що розглядалась у арбітражі як у Катарі та Сенегалі, де для комерційних справ передбачені коротші строки для звернення – 10 та 5 років відповідно, а для некомерційних – 15 та 10 років; (4) предмету вимог, визнання та виконання яких

⁷⁵ Бахрейн, Греція, Данія (крім грошових вимог), Домінікана, Індонезія, Іран, Колумбія, Маврикій, Малайзія, Марокко, Монако, Німеччина, Норвегія, ОАЕ, Польща (для арбітражних рішень, до яких не застосовано матеріальне право Польщі), Португалія, Румунія, Уругвай, Чилі (для визнання), Швеція, Японія.

⁷⁶ Австрія (за аналогією), Камерун, Люксембург (за аналогією).

⁷⁷ Нідерланди, Туніс, Шотландія.

⁷⁸ Вікторія (штат Австралії), Йорданія, Катар (у некомерційних справах), Кувейт, Південна Австралія.

⁷⁹ Австралія (якщо арбітражна угода укладена як правочин, крім штатів Вікторія, Південна Австралія, Північна територія), Гонконг (для арбітражних рішень, що скріплені печаткою).

⁸⁰ Албанія, Бельгія, Бразилія, Венесуела, Гватемала (для забезпечених вимог), Данія (для грошових вимог), Еквадор, Естонія (за аналогією), Італія, Корея, Ліван (за аналогією), Мексика, Онтаріо, Перу, Катар (у комерційних справах), Сенегал (у не комерційних справах), Словаччина, Філіппіни, Хорватія.

⁸¹ Панама.

⁸² Австралія (якщо арбітражна угода не укладена як окремий правочин), Бруней, Гонконг (для арбітражних рішень, що не скріплені печаткою), Сінгапур, Нігерія.

⁸³ Болгарія, Болівія, Гватемала (для не забезпечених вимог), Іспанія (за аналогією), Литва, Сенегал (у комерційних справах), Угорщина (за аналогією, якщо підлягає застосуванню матеріальне право Угорщини), Фінляндія (за аналогією), Франція (за аналогією), Чилі.

⁸⁴ Коста Ріка

⁸⁵ Білорусь, Індія, Казахстан, Пакистан, ПАР, Північна територія (Австралія), Росія, Таїланд, США, Україна.

⁸⁶ Канада, Китай, Сальвадор.

запитується, як у Данії для грошових вимог встановлено строк у 10 років, а для негрошових – необмежений строк.

Окрім строку давності на звернення до суду з вимогою про визнання та виконання арбітражного рішення, у багатьох юрисдикціях додатково встановлюється строк на звернення за примусовим виконанням, який, як правило, обліковується з моменту вступу в силу рішення державного суду про визнання та виконання. Наприклад, такий строк становить 3 роки у Чилі та Україні, 5 років у Колумбії, 10 років у Бразилії, 30 років у Монако.

Крім визначення самого строку для звернення до суду, істотним є момент, з якого розпочинається його відлік, адже залежно від застосовного підходу, розбіг у розрахунках у різних юрисдикціях може становити роки. Визначення початку обліку строку може здійснюватися від дат: (I) винесення (прийняття) арбітражного рішення⁸⁷; (II) повідомлення сторонам про винесення арбітражного рішення⁸⁸; (III) вступу арбітражного рішення в силу або дати, з якої арбітражне рішення отримує зобов'язальну силу⁸⁹; (IV) коли арбітражне рішення може підлягати примусовому виконанню⁹⁰; (V) закінчення строку на добровільне виконання арбітражного рішення, визначеному у ньому, зокрема, коли арбітражним рішенням встановлено строк або розстрочку виконання⁹¹; (VI) виникнення підстав для звернення до арбітражу⁹².

Слід відмітити, що I, II, III та VI підходи не приймають до уваги можливе визначення строків для добровільного виконання арбітражного рішення, у тому числі, виконання обов'язку у вигляді періодичних платежів. Так, якщо припустити, що строк давності у юрисдикції становить 3 роки, а арбітражне рішення передбачає строк на добровільне виконання, що складає 3 і більше років,

⁸⁷ Болгарія, Індія, Йорданія, Камерун, Кувейт, Люксембург, Нідерланди, Туніс, Україна, Шотландія.

⁸⁸ Венесуела, Бразилія, Болівія, Мексика, Сенегал.

⁸⁹ Албанія, Еквадор, Естонія, Італія, Катар, Корея, Коста Ріка, Пакистан, Литва, Ліван, Панама, ПАР, Перу, Росія, Сальвадор, США, Таїланд, Філіппіни, Чилі.

⁹⁰ Бруней, Сінгапур.

⁹¹ Гонконг, Казахстан, Китай, Словаччина, Хорватія.

⁹² Нігерія

то сторона, очікуючи на добровільне виконання від боржника, фактично позбавляється можливості звернутися за примусовим виконанням. З огляду на це, такі підходи не можна вважати сприятливими для арбітражу.

I підхід також не враховує строків можливого апеляційного перегляду у арбітражному порядку або інших обставин, за яких арбітражне рішення не вступає в силу у момент його винесення.

II підхід передбачає необхідність доведення часу та способу отримання стороною арбітражного рішення, що може бути пов'язано з необхідністю оцінки судом обставин чи належним чином стороні було повідомлено про винесення арбітражного рішення. Враховуючи, що NYC визначає вичерпний перелік документів, що підлягають наданню суду для розгляду справи про визнання та виконання, II підхід формально розширює його та загрожує більш тривалим судовим розглядом через необхідність надання додаткових доказів.

III підхід, на відміну від перших двох, враховує можливі строки на апеляційне оскарження у арбітражному порядку, у разі їх встановлення.

За IV підходом порядок визначення дати, з якої арбітражне рішення підлягає примусовому виконанню, може залежати від застосованих арбітражних правил, а також права, застосовного до арбітражного розгляду, у разі якщо таке право визначає дату звернення арбітражного рішення до примусового виконання у зв'язку з закінченням строків на оспорування арбітражного рішення з метою його скасування. В цілому, IV підхід враховує можливість визначення тривалих строків на добровільне виконання, які у такому випадку не мають охоплюватись строками давності.

V підхід є найбільш проарбітражним, адже за ним строки давності не включають строки на добровільне виконання. Ефективним є застосування V підходу у доповненні з III. Так, у разі якщо арбітражним рішенням не встановлені строки на добровільне виконання, то доцільно обліковувати строк давності з дати вступу арбітражного рішення у силу. Як, наприклад, у Китаї, де строк давності обліковується від дати закінчення строку на добровільне виконання арбітражного рішення. У разі, якщо такий строк не визначено, то строк давності

має обліковуватись від дати вступу арбітражного рішення у силу або дати появи активів боржника на території Китаю, якщо ця дата наступить пізніше.

VI підхід на практиці майже не знайшов застосування, за винятком Нігерії, адже він, не кажучи про строки на добровільне виконання, не враховує, ані строків на арбітражний розгляд, ані строків давності на звернення до арбітражу, які можуть бути встановлені застосовним матеріальним правом або відповідними арбітражними регламентами.

Так, встановлення різних, та, навіть, мінливих (як в Індії) строків давності щодо транснаціонального питання – визнання та виконання арбітражного рішення суперечить принципу правової визначеності та законних очікувань сторін, які орієнтовані на *lex fori* одної юрисдикції, за виникнення можливості шукати виконання у іншій, можуть бути позбавленими такого права через встановлені коротші строки на звернення до суду або через несприятливі порядки їх обліку [49]. Найбільш відповідним режиму сприяння є встановлення необмежених строків на звернення до суду із заявою про визнання та виконання арбітражного рішення. Арбітражне рішення за своєю правовою природою не відрізняється від рішення національного суду, воно так само вирішує спір по суті, має ефект *res judicata* та його існування необмежено у часі. Встановлення у національному полі строків давності щодо визнання арбітражного рішення, що у транснаціональному полі має безумовну та постійну силу, суперечить не тільки режиму сприяння арбітражу, але й визнанню інституту арбітажу *per se*. Натомість, виправданим може бути встановлення строків для звернення визнаного арбітражного рішення до примусового виконання, якщо такі строки встановлено для судових рішень у юрисдикції.

3.1.4. Підсудність

Зв'язок між сторонами або їх активами та державою виконання як умова для визнання та виконання арбітражного рішення не передбачена на конвенційному рівні. Встановлення таких вимог походить за аналогією від загальних вимог до визначення підсудності у позовному провадженні, хоча

порядок визнання та виконання, зазвичай, належить до спеціального непозовного провадження. Це може зумовлювати формування неоднозначних судових практик, зокрема, як на Кіпрі суди приходили до суперечливих висновків щодо можливості визнання та виконання арбітражного рішення, якщо сторони та їх активи не мають зв'язку з юрисдикцією, або, як у Фінляндії суди мали досвід відмов у прийнятті справи до розгляду через встановлення більш тісного зв'язку справи з іншою юрисдикцією. Такі національні практики не можна вважати сприятливими до арбітражу.

Часто предметом доказування для визнання статусу арбітражного рішення як «іноземного» стає його незалежність від юрисдикції виконання, поряд з цим, юрисдикції встановлюють вимогу довести, що таке рішення має зв'язок з державою виконання, зокрема, що боржник або його активи мають місцезнаходження у ній як у 41 юрисдикції⁹³, або як у 6 юрисдикціях для звернення про визнання та виконання вимагається ідентифікувати активи боржника з наданням суду інформації про їх місцезнаходження та інформації про фінансовий стан боржника⁹⁴. Зазвичай, коли встановлюється вимога про місцезнаходження боржника або його активів на території держави виконання, справи розглядаються за їх місцезнаходженням або, якщо таких місць декілька, то: (1) заявник обрає компетентний суд, як у Естонії, Кореї, Фінляндії та Японії, або (2) одночасно ініціює процес у всіх компетентних судах, як у Індії.

З одного боку, вимога щодо ідентифікації активів або місцезнаходження боржника, сприяє: уникненню безперспективних судових проваджень та полегшенню роботи національного судочинства; запобіганню паралельним процесам визнання та виконання у різних юрисдикціях з «повторним» примусовим виконанням арбітражного рішення. З іншого боку, така вимога може суперечити принципам проарбітражності, зокрема: перешкоджати

⁹³ Австралія, Австрія, Албанія, Білорусь, Болгарія, Болівія, Гватемала, Данія, Еквадор, Індія, Індонезія, Іран, Іспанія, Італія, Камерун, Катар, Китай, Кіпр, Коста Ріка, Кувейт, Мексика, Мороко, Нігерія, Німеччина, ОАЕ, Пакистан, Перу, Південна Африка, Португалія, Росія, Румунія, Сенегал, Словаччина, США, Таїланд, Чилі, Угорщина, Україна, Уругвай, Філіппіни, Чехія.

⁹⁴ Китай, Індія, Індонезія, Сенегал, Уругвай, Чехія.

ефективному визнанню арбітражного рішення, яке, наприклад, не підлягає примусовому виконанню; обмежувати оперативне звернення арбітражного рішення до виконання у разі появи на території юрисдикції активів боржника, створення його комерційного представництва або редоміциляції. У такому випадку встановлення коротких строків давності ускладнює ситуацію. Крім того, після визнання та отримання дозволу на виконання, навіть, якщо у цей момент примусове виконання не буде ефективним, сторонам надається строк, що, зазвичай, вимірюється роками, на ініціювання примусового виконання, впродовж якого боржник може ввести активи у таку юрисдикцію. Поряд з цим, Боржника може бути повідомлено про розгляд справи судом та йому може бути надано можливість заявити про наявність провадження із визнання та виконання арбітражного рішення у іншій юрисдикції та «повторність» виконання, що мінімізує ризики, пов'язані із веденням паралельних процесів. Так, більш сприятливим до арбітражу є визначення підсудності справи без встановлення вимог до місцезнаходження боржника або його активів у державі виконання, такий порядок має місце у 27 юрисдикціях⁹⁵. Це також обґрунтовано тим, що державний суд не уповноважений оцінювати ефективність виконання арбітражного рішення у юрисдикції, крім того, державний суд не відповідає за неможливість фактичного виконання арбітражного рішення у випадку надання дозволу на таке виконання. Відмову у прийнятті справи до розгляду доцільно порівнювати з відмовою у визнанні та виконанні арбітражного рішення, адже в обох випадках заявник позбавляється очікуваного результату.

3.1.5. Заява про визнання та виконання: форма, зміст та додатки

НУС у ст. IV(1) встановлює, що для отримання визнання та виконання, заявник має надати оригінал належним чином засвідченого арбітражного

⁹⁵ Бахрейн, Бельгія, Бразилія, Бруней, Венесуела, Греція, Гонконг, Іран, Йорданія, Канада (крім Онтаріо, не вимагається доведення матеріального зв'язку між боржником або його активами до юрисдикції), Колумбія, Ліван, Литва, Люксембург, Маврикій, Малайзія, Монако, Нідерланди, Панама, Польща, Сальвадор, Сінгапур, Туніс, Франція, Хорватія, Швейцарія, Швеція.

рішення або його завірену копію; та оригінал арбітражної угоди або її належним чином завірену копію. Аналогічні вимоги закріплені й у інших міжнародних актах, що визначають механізм визнання та виконання арбітражних рішень. Дискусійними є питання застосовного права до порядку подання заяви про визнання і виконання та визначення, що є належним засвідченням арбітражного рішення, арбітражної угоди або їх копій. Це зумовлює національні варіації вимог до таких документів.

Варто зазначити, що, на відміну від NYC, яка замовчує питання застосовного права у цій частині, її попередник – Женевська Конвенція 1927 р. визначала, що засвідчення арбітражного рішення має здійснюватися відповідно до *lex arbitri*. На теперішній час, з формальної точки зору, як застосування *lex arbitri*, так і *lex fori* не суперечить вимогам NYC [318, с. 110]. Прикладом цього є Австрія, де таке засвідчення на розсуд заявника може відбуватися відповідно до права Австрії або *lex arbitri*.

Юрисдикції мають різні підходи до визначення необхідного обсягу документів та їх складу. Наприклад, вимогу щодо подання оригіналу арбітражного рішення встановлено у Коста Ріці та Франції. Сприятливим для сторін є застереження про можливість часткового надання документів, наприклад, виключно арбітражного застереження, коли воно складає частину основного договору, з якого виник спір, у вигляді витягу з нього як у 25 юрисдикціях⁹⁶, або відсутність вимоги про надання арбітражної угоди взагалі, коли її дійсність не оспорується сторонами як у 13 юрисдикціях⁹⁷.

Дискусійним є встановлення вимог національними судами до оформлення та структури арбітражного рішення, зокрема, щодо включення мотивувальної частини. З огляду на недопустимість перегляду арбітражного рішення національним судом по суті, практичне значення має надання виключно

⁹⁶ Австралія, Австрія, Бразилія, Гватемала, Греція, Данія, Естонія, Іспанія, Італія, Камерун, Китай, Ліван, Литва, Люксембург, Маврикій, Мексика, Нідерланди, Росія, Румунія, Таїланд, Туніс, Сальвадор, США, Фінляндія, Франція.

⁹⁷ Австрія, Англія, Венесуела, Іспанія, Італія, Колумбія, Корея, Коста Ріка, Монако, Швейцарія, Швеція, Німеччина, Японія.

резолютивної частини, що допускається у Австрії та Фінляндії. Надання повного тексту арбітражного рішення доцільно, коли боржник заперечує проти визнання та виконання з посиланням на невідповідність арбітражного процесу угоді сторін або *lex arbitri* згідно ст. V(1)(d) NYC. У такому разі, національні суди, зазвичай, вимагають додатково надати арбітражний регламент для інституційного арбітражу та/або нормативний акт щодо проведення арбітражу за *lex arbitri*.

Різне втілення у юрисдикціях знаходить вимога про належне засвідчення. Зазвичай, арбітражне рішення має засвідчуватись арбітражною інституцією або арбітром *ad hoc*, які ухвалили таке рішення, без вимог щодо засвідчення державними органами. Коментатори зауважують, що вимога засвідчити засвідчене арбітром або арбітражною інституцією арбітражне рішення не відповідає духу ст. IV NYC та від такого необґрунтованого формалізму слід відмовитися [439, с. 113; 318, с. 72]. На практиці зустрічаються вимоги про легалізацію або апостилювання арбітражного рішення, як у 11 юрисдикціях⁹⁸ або копій арбітражного рішення, як у 5 юрисдикціях⁹⁹. Різні вимоги до засвідчення рішень інституційного арбітражу та *ad hoc* мають місце у Катарі, де перші приймаються, якщо засвідчені арбітражем, а другі вимагають підтвердження Міністерством іноземних справ у Катарі. Більш сприятливий порядок, ніж встановлений NYC, впроваджено у Німеччині та Швейцарії, де не вимагається засвідчення арбітражного рішення, якщо воно не оскаржується.

Особи, уповноважені засвідчувати копії, зазвичай включають тих самих осіб, які засвідчують оригінал, тобто достатнім має бути засвідчення копії арбітражного рішення арбітром, як у Венесуелі, Лівані та Росії, або секретаріатом арбітражу, що засвідчив оригінал [318, с. 74]. Відомі випадки, коли правом на засвідчення копії наділяється адвокат, як у Індії та Німеччині.

Варто зазначити, що у 2020 р., із впливом пандемії, загострилося питання засвідчення електронних документів, вимоги до яких поступово знаходять

⁹⁸ Болгарія, Болівія, Бразилія, Катар, Костра Ріка, Кувейт, Монако, Перу, Румунія, Хорватія, Чилі.

⁹⁹ Домінікана, Литва, Польща, Румунія, Угорщина.

закріплення на нормативному рівні. Наприклад, у Угорщині, якщо сторони спілкувались у електронній формі, то виключно софт-версії оригіналів, у формі архіву, мають бути подані суду [313].

Щодо документів, викладених не офіційною мовою держав виконання, то відповідно до ст. IV(2) NYC, заявник має надати суду переклад цих документів. На відміну від ст. IV(1), ст. IV(2) вказує, що органами, уповноваженими здійснювати засвідчення перекладу є офіційний або сертифікований перекладач або дипломатична чи консульська установа. Саме такий порядок визначено у 51 юрисдикції¹⁰⁰. Проте, на практиці можна зустріти наступні варіації вимог до засвідчення перекладу: (1) сертифікованим перекладачем як у 17 країнах-членах OHADA (ст. 31 Арбітражного акту OHADA) [441]; (2) сертифікованим перекладачем, підпис якого засвідчується нотаріально у 7 юрисдикціях¹⁰¹; (3) якщо переклад здійснюється за межами держави виконання, вимагається легалізація або апостилювання у 34 юрисдикціях¹⁰²; (4) неформальний переклад несертифікованим перекладачем допускається у 12 юрисдикціях¹⁰³; (5) переклад не вимагається, якщо судді розуміють мову, на якій викладені документи, у 4 юрисдикціях¹⁰⁴; (6) адвокатом як у Греції; (7) за відсутності офіційного перекладача з мови арбітражного рішення, переклад може бути підтверджений двома особами, що говорять та пишуть на такій мові, під присягою та з засвідченням їх підписів нотаріально, як у Гватемалі.

¹⁰⁰ Австралія, Австрія, Аргентина, Бахрейн, Болгарія, Бразилія, Бруней, Гватемала, Гонконг, Грузія, Данія, Єгипет, Індонезія, Індонезія, Іран, Італія, Казахстан, Катар, Китай, Кіпр, Коста-Ріка, Литва, Ліван, Люксембург, Маврикій, Малайзія, Марокко, Мексика, Монако, Нігерія, Нідерланди, ОАЕ, Панама, ПАР, Перу, Польща, Португалія, Румунія, Сальвадор, Сінгапур, Словаччина, США, Таїланд, Туніс, Угорщина, Уругвай, Філіппіни, Хорватія, Чилі, Швеція, Шотландія.

¹⁰¹ Албанія, Еквадор, Йорданія, Кувейт, Пакистан, Росія, Україна.

¹⁰² Австралія, Австрія, Бахрейн, Болгарія, Болівія, Бруней, Гонконг, Домінікана, Еквадор, Індія, Іран, Італія, Китай, Кіпр, Коста-Ріка, Литва, Маврикій, Малайзія, Марокко, Нідерланди, Нігерія, ОАЕ, Португалія, Росія, Сенегал, Сінгапур, США, Таїланд, Туніс, Угорщина, Україна, Філіппіни, Хорватія, Шотландія.

¹⁰³ Бельгія, Естонія, Індія, Іспанія, Колумбія, Корея, Нідерланди, Німеччина, Фінляндія, Франція, Швейцарії, Японія.

¹⁰⁴ Данія (завичай судді не вимагають переклад з англійської, норвезької або шведської мов), Нідерланди, Німеччина, Норвегія.

Так, більшість юрисдикцій дотримується вимог NYC, обмежуючи вимоги щодо надання документів заявником до двох – арбітражної угоди та арбітражного рішення. Питання щодо надання додаткових доказів може виникати у разі заперечення боржником проти визнання та виконання. У такому разі, обов'язок подання доказів має бути покладений на боржника відповідно до обов'язку кожної сторони доводити ті обставини, на які вона посилається.

Поряд з цим, відомі випадки встановлення вимог щодо надання додаткових документів заявником. Такі документи можуть мати процесуальний характер та вимагатися відповідно до загальних правил судового розгляду у юрисдикції, наприклад: (1) завірені копії документів, що підтверджують державну реєстрацію компанії-заявника, як у 5 юрисдикціях¹⁰⁵; (2) засвідчений аффідавіт або заява, яка визначає предмет спору та називає обставини, що мають значення для його вирішення, як у 12 юрисдикціях¹⁰⁶; (3) копії арбітражного рішення та арбітражної угоди для учасників справи як, у 8 юрисдикціях¹⁰⁷, а у Коста-Риці та Франції, де встановлено вимогу щодо надання оригіналів документів, додатково до них вимагається надати дві копії у Коста Риці та одну у Франції; (4) доказ того, що відсутні рішення державного суду по тому самому спору та такий спір наразі не розглядається іншим судом, як у Болгарії; (5) довідка про курс валют, за яким здійснюється конвертація валюти арбітражного рішення у національну валюту держави виконання, як у Шотландії; (6) проєкт судового рішення про визнання та виконання арбітражного рішення, який має містити право боржника на оскарження рішення суду, як у Англії.

Зазвичай, вимоги про надання процесуальних документів не обтяжують розгляд справи, проте деякі з них можуть мати несприятливий ефект. Наприклад, вимога про надання доказів щодо відсутності паралельного розгляду справи про визнання та виконання буде суперечити положенням NYC, якщо через наявність паралельного процесу в іншій юрисдикції буде відмовлено у розгляді або

¹⁰⁵ Албанія, Колумбія, Росія, Таїланд, Україна.

¹⁰⁶ Англія, Бруней, Гонконг, Канада, Кіпр, Маврикій, Малайзія, Нігерія, Росія, Сінгапур, Україна, Хорватія.

¹⁰⁷ Австралія, Болгарія, Бразилія, Данія, Сальвадор, Португалія, Фінляндія, Україна.

задоволенні заяви.

Крім процесуальних документів на практиці відомі випадки, коли національні суди з метою перевірки «безумовної» виконуваності арбітражного вимагають надання заявником всіх можливих документів, які доводять відсутність у боржника підстав для заперечення, наприклад: (1) підтвердження арбітражем, що арбітражне рішення вступило в силу є остаточним та зобов'язуючим, як у 7 юрисдикціях¹⁰⁸; (2) докази того, що боржник був повідомлений про арбітражний розгляд, зокрема, якщо він не брав участь у справі, як у 5 юрисдикціях¹⁰⁹; (3) повний текст закону, що регулює арбітраж або арбітражні правила інституції, за якими винесено арбітражне рішення, як у Тайвані; (4) документи, що підтверджують призначення арбітра, будь-які письмові документи щодо продовження строків арбітражного розгляду, документи, якими вносяться зміни до арбітражного рішення, як у США; (5) дипломатичного або консульського посвідчення, що держава походження є підписантом NYC або аналогічної двосторонньої угоди, як у Австралії та Індонезії. Проте, вимоги щодо надання подібних доказів є не сумісними з режимом сприяння та суперечать положенням ст. V(1) та ст. V(2), які розділяють підстави, а відповідно і докази, що вимагаються для їх доведення, що надаються за заявою і на розсуд боржника та судом *ex officio*. Надмірні вимоги національних судів щодо надання документів, зокрема, на підтвердження належності арбітражного розгляду зумовлюють розвиток у арбітражі такого явища як «параноя належного процесу» (англ. *due process paranoia*), яка вкрай негативно оцінюється як учасниками арбітражу, так і фахівцями у даній сфері [324].

Позитивний ефект NYC та міжнародних актів-послідовників полягає в тому, що вони витісняють застрілі норми у національному праві, як у Чилі було встановлено Верховним Судом, що з огляду на пріоритет у застосуванні конвенцій, незастосовною є вимога відповідно до законодавства Чилі про засвідчення арбітражного рішення судом місця арбітражу, тобто вимога

¹⁰⁸ Албанія, Болгарія, Бразилія, Йордан, Кувейт, Китай, Шотландія.

¹⁰⁹ Болгарія, Бразилія, Естонія, Іспанія, Коста Ріка.

подвійної екзекватури.

Крім вимог до форми та змісту заяви та додатків до неї, для звернення до суду про визнання та виконання можуть висуватися додаткові вимоги як, наприклад, у Швеції, якщо заявник є компанією, що заснована поза Європейським економічним простором, то він на вимогу боржника має надати грошове забезпечення при поданні заяви про визнання та виконання з метою гарантування відшкодування шкоди боржнику, якщо його заява виявиться безпідставною. У разі ненадання такого забезпечення у розгляді заяви про визнання та виконання може бути відмовлено.

3.1.6. Судові інстанції

Розгляд справ у першій інстанції. Справи про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень як судом першої інстанції у різних юрисдикціях можуть розглядатися місцевими, апеляційними або касаційними судами. Кількість інстанцій та їх рівень обумовлюють тривалість строків розгляду справи та рівень кваліфікованості суддів, що розглядають справу.

У 78 юрисдикціях справи про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень підсудні місцевим судам як судам першої інстанції, зокрема: (1) загальним місцевим судам у 50 юрисдикціях¹¹⁰; (2) Президентам загальних місцевих судів у 5 юрисдикціях¹¹¹; (3) за суб'єктним критерієм – місцевим судам загальної юрисдикції або місцевим господарським судам як у 8 юрисдикціях¹¹²; (4) загальним місцевим судам щодо виконання у 8 юрисдикціях¹¹³; (5) місцевим

¹¹⁰ Австралія, Австрія, Англія, Аргентина, Бахрейн, Бельгія, Бруней, Венесуела, В'єтнам, Гонконг, Греція, Гватемала, Данія, Домінікана, Еквадор, Естонія, Ізраїль, Індія, Іран, Ірландія, Іспанія (якщо арбітражне рішення винесене у Бразилії, Болгарії, Китаї, Мороко та Уругваї), Йорданія, Катар, Кенія, Кіпр, Корея, Кувейт, Кайманові острови, Ліван (для арбітражних рішень, винесених у Лівані), Малайзія (Високі суди Малайї, Сабаха та Саравака), Мексика (місцеві або федеральні суди на вибір заявника), Нігерія, Норвегія, Парагвай, Пакистан, ПАР, Румунія, Саудівська Аравія (виконавчий суд), Словаччина, США (федеральні окружні суди), Таїланд, Фінляндія, Угорщина, Філіппіни, Фінляндія, Франція (для арбітражних рішень, винесених у Франції), Чехія, Швейцарія, Шотландія, Японія.

¹¹¹ Алжир, Камерун, Люксембург, Монако, Мороко.

¹¹² Білорусь, Казахстан, Мороко, Росія, Сербія, Туреччина, Узбекистан, Хорватія.

¹¹³ Бразилія, Іспанія, Колумбія, Коста Ріка, Панама, Перу, Уругвай, Чилі.

судам у столицях у 6 юрисдикціях¹¹⁴; (6) спеціальним судам, наприклад, суду з питань інтелектуальної власності та міжнародної торгівлі у Таїланді, якщо арбітражним рішенням вирішено справу у сфері інтелектуальної власності.

У судах апеляційної як першої інстанції справи про визнання та виконання розглядаються у 13 юрисдикціях із визначенням підсудності: (1) регіональним апеляційним судам у 12 юрисдикціях¹¹⁵; (2) Президенту регіонального апеляційного суду, як у Італії (для внутрішніх арбітражних рішень) та ОАЕ; (3) регіональним апеляційним судам у справах виключно щодо визнання, як у Іспанії та Перу; (4) апеляційним судам у столицях, як у Італії (для іноземних арбітражних рішень), Тунісі, Україні та Швеції; (5) Президенту столичного апеляційного суду, як у Єгипті (якщо сторони не домовились про інше). Розгляд апеляційним судом, як судом першої інстанції, може здійснюватися суддею одноособово або колегією суддів. Наприклад, у Німеччині, у землях Гессені та Баварії такі справи розглядаються апеляційними судами Франкфурту та Мюнхену у складі трьох суддів.

На визначення інстанційної підсудності може впливати статус арбітражного рішення як іноземного або внутрішнього, як в Україні, або територія його винесення, як у Італії, Лівані та Франції. Також, на визначення підсудності може впливати укладення двосторонніх міжнародних угод, як у Іспанії, зазвичай, розгляд справ про визнання здійснюється апеляційними судами, а справ про виконання – місцевими. Проте, якщо арбітражне рішення винесене у країнах, з якими Іспанія має двосторонні угоди, а саме у Бразилії, Болгарії, Китаї, Мороко та Уругваї, справа як про визнання, так і про виконання розглядається у місцевих судах.

Справи про визнання та виконання арбітражних рішень можуть бути підсудні касаційним (Верховним) судам, як судам першої інстанції, як у 13 юрисдикціях¹¹⁶, серед яких у 7 юрисдикціях касаційним судам підсудні справи

¹¹⁴ Бангладеш, Болгарія, Греція (якщо місцезнаходження боржника поза територією держави), Індонезія, Словенія, Хорватія.

¹¹⁵ Албанія, Китай, Литва, Мальта, Нідерланди, Німеччина, ОАЕ, Польща, Португалія.

¹¹⁶ Болівія, Грузія, Маврикій, Сейшели, Сінгапур.

виключно у частині визнання арбітражних рішень¹¹⁷.

Заслуговує на увагу механізм, що впроваджений у Китаї, де справи, як про визнання, так і про виконання, підсудні апеляційним судам, як судам першої інстанції. Проте, у разі, якщо суд відмовляє у визнанні та виконанні, така відмова підлягає затвердженню Верховним Народним Судом Китаю.

Визначення інстанційної підсудності, зазвичай, обумовлено намаганням забезпечити більш компетентний розгляд справ та скоротити час розгляду шляхом скорочення кількості доступних інстанцій для перегляду.

Оскарження судових рішень про визнання та виконання. Можливість апеляційного оскарження судових рішень у справах про визнання та виконання арбітражних рішень не є абсолютною, можна зустріти різні варіанти механізмів оскарження.

В залежності від результату розгляду справи національним судом першої інстанції, право на оскарження може надаватися: (1) щодо всіх судових рішень, як у 46 юрисдикціях¹¹⁸; (2) виключно щодо рішень, якими відмовлено у визнанні та виконанні у 26 юрисдикціях – асиметрична система¹¹⁹; або (3) право на оскарження взагалі може не надаватися, як у 11 юрисдикціях¹²⁰.

Право на оскарження може надаватися один або декілька разів. Кількість переглядів справ про визнання та виконання арбітражних рішень може налічувати: (1) єдиний розгляд, тобто без права на оскарження, як у 11 юрисдикціях¹²¹; (2) єдиний розгляд у разі первісного задоволення та

¹¹⁷ Бразилія (Президенту Верховного суду), Колумбія, Коста-Ріка, Сальвадор, Панама, Уругвай, Чилі.

¹¹⁸ Австралія, Австрія, Албанія, Білорусь, Болгарія, Бразилія, Бруней, Гонконг, Греція, Данія, Домінікана, Естонія, Єгипет, Іран, Іспанія, Італія, Йорданія, Кіпр, Корея, Кувейт, Литва, Люксембург, Малайзія, Нігерія, Німеччина, ОАЕ, Пакистан, ПАР, Перу, Польща, Португалія, Росія, Румунія, Сінгапур, Словаччина, США, Таїланд, Туніс, Україна, Філіппіни, Фінляндія, Франція, Хорватія, Швейцарія, Шотландія, Японія.

¹¹⁹ Індія, Індонезія, Італія (у касації), Канада, Китай, Марокко, Нідерланди, Сальвадор, члени ОНАДА (ст. 32 Арбітражного акту), Франція (для арбітражних рішень, винесених у Франції).

¹²⁰ Бахрейн, Болівія, Венесуела, Еквадор, Гватемала, Колумбія, Коста-Ріка, Мексика, Панама, Уругвай, Чилі.

¹²¹ Бахрейн, Болівія, Венесуела, Еквадор, Гватемала, Колумбія, Коста-Ріка, Мексика, Панама, Уругвай, Чилі.

подвійний/потрійний – у разі первісної відмови, як у 26 юрисдикціях¹²²; (3) подвійний розгляд у 20 юрисдикціях¹²³; (4) потрійний розгляд, що включає первісний розгляд, апеляцію та касацію у 28 юрисдикціях¹²⁴. Крім того, коли питання визнання та виконання розглядаються в окремих провадженнях слід допускати, що судові рішення можуть підлягати окремим оскарженням. У деяких юрисдикціях можна спостерігати неодноразовий перегляд справ судами різних інстанцій, коли вища інстанція в результаті перегляду справи повертає її для продовження розгляду або на повторний розгляд до суду нижчої інстанції, а кількість таких кіл є необмеженим, або коли національний процес дозволяє перегляд вирішених справ за нововиявленими обставинами, що зумовлює багаторічні судові розгляди.

Судова інстанція, у якій здійснюється перше оскарження рішення про визнання та виконання, може бути представлена: (1) іншою палатою суду першої інстанції, який розглянув справу, у Бельгії (у разі первісного задоволення), Пакистані та Філіппінах; (2) апеляційним (регіональним) судом, коли судом першої інстанції був місцевий суд, у 32 юрисдикціях¹²⁵; (3) іншою палатою апеляційного суду, в якому проходив первісний розгляд справи, як судом першої інстанції, у Італії та ОАЕ; (4) касаційним судом, коли судом першої інстанції був місцевий суд, у 7 юрисдикціях¹²⁶; (5) касаційним судом, коли судом першої інстанції був апеляційний суд, у 10 юрисдикціях¹²⁷; (6) іншою палатою

¹²² Індія, Індонезія, Італія, Канада, Китай, Марокко, Сальвадор, члени OHADA (ст. 32 Арбітражного акту), Франція (для арбітражних рішень, винесених у Франції).

¹²³ Албанія, Бразилія, Домінікана, Єгипет, Іран, Кіпр, Литва, Маврикій, Нідерланди, Німеччина, Польща, Португалія, Румунія, Сінгапур, Словаччина, Таїланд, Туніс, Україна, Хорватія, Швеція.

¹²⁴ Австралія, Австрія, Білорусь, Бруней, Болгарія, Данія, Естонія, Греція, Гонконг, Іспанія, Італія, Йорданія, Корея, Кувейт, Ліван, Люксембург, Малайзія, Марокко, Нігерія, ОАЕ, Пакистан, ПАР, Росія, США, Фінляндія, Франція, Швейцарія, Японія.

¹²⁵ Австралія, Австрія, Болгарія, Бруней, Греція, Данія, Домінікана, Естонія, Іран, Іспанія (для виконання), Йорданія, Корея, Кувейт, Ліван, Люксембург, Малайзія, Марокко, Монако, Нігерія, ПАР, Перу (для виконання), Росія, Румунія, Словаччина, США, Угорщина, Фінляндія, Франція, Швейцарія, Шотландія, Японія.

¹²⁶ Бельгія (у разі первісної відмови), Індія, Індонезія, Камерун, Кіпр, Таїланд, Хорватія.

¹²⁷ Албанія, Литва, Нідерланди, Німеччина, Перу (для визнання), Польща, Португалія (для справ, ціна яких перевищує 30 000 євро), Туніс, Україна, Швеція.

касаційного суду, в якому проходив первісний розгляд справи, як судом першої інстанції у 4 юрисдикціях¹²⁸. Поряд з цим, для судових рішень, якими задоволено або відмовлено у визнанні та виконанні, можуть встановлюватися різні механізми оскарження. Наприклад, у Бельгії, судом апеляційної інстанції, у разі відмови є Верховний суд, а у разі задоволення – інша палата місцевого суду.

Спеціальний порядок оскарження може встановлюватися для групи держав на підставі міжнародного договору, наприклад, у членів ОНАДА рішення у справах про визнання та виконання арбітражних рішень, винесені у державах-учасницях можуть бути оскаржені до Загального суду правосуддя та арбітражу, а рішення винесені у інших юрисдикціях – до Верховних судів відповідних держав виконання. У 32 юрисдикціях із числа країн Співдружності Великобританії компетентною інстанцією для перегляду судових справ, у тому числі про визнання та виконання арбітражних рішень, є Судовий комітет при Таємній раді у Лондоні.

Слід зазначити, якщо при розгляді справ буде виявлено прогалину у правовому регулюванні, у деяких юрисдикціях таку справу може бути передано на розгляд Конституційному суду, наприклад, механізм *amparo* у Венесуелі, Гватемалі та Мексиці. Такий розгляд, зазвичай, не представляє собою перегляд справи у зв'язку з оскарженням попереднього рішення.

У контексті оскарження судових рішень у справах про визнання та виконання дискусійним залишається питання щодо надання права на оскарження третім особам, тобто тим, що не брали участь у арбітражному розгляді, але опинились під впливом ефекту *erga omnes* арбітражного рішення. Це питання у 2017 р. було розглянуто Конституційним судом Бельгії, який визначив, що треті сторони наділені правом на оскарження, що надає третім сторонам не тільки право ініціювати перегляд у межах визнання та виконання арбітражного рішення, а також перегляд по суті справи, вирішеної у арбітражі.

Так, форма наданого права на оскарження може мати визначальне

¹²⁸ Бразилія, Маврикій, Сальвадор, Сінгапур.

значення у оцінці сприятливості механізму визнання та виконання арбітражних рішень. На конвенційному рівні можливість надання права на оскарження не врегульовано. У більшості юрисдикцій право на оскарження передбачено за аналогією до загального позовного провадження, проте, спостерігається тенденція до виділення справ про визнання та виконання арбітражних рішень для їх розгляду у спеціальному порядку, який передбачає меншу кількість інстанцій для перегляду або обмежене право перегляду судових рішень, які задовольняють заяви про визнання та виконання арбітражних рішень. Така асиметрична система найбільш відповідає режиму сприяння арбітражу.

3.1.7. Змагальність та конфіденційність

Ст. III NYC визначає, що кожна договірна держава має визнавати арбітражні рішення як обов'язкові та забезпечувати їх примусове виконання, тобто положення NYC не передбачають позовного провадження та змагального розгляду. Поряд з цим, ст. V(1) NYC передбачає право сторони, проти якої винесено арбітражне рішення, заявляти заперечення. Так, не дивлячись на безспірний характер даної категорії справ їх розгляд не виключає змагальності.

Змагальність та право на інформацію є одними з основоположних принципів судового розгляду, які визнано більшістю юрисдикцій. Натомість, однією з переваг арбітражу є забезпечення конфіденційності та відмова від конфіденційності за вибором сторін [324]. У національних процесах питання конфіденційності вирішується інакше – за замовчуванням судові процеси, зазвичай, передбачають відкритість та прозорість, а конфіденційність може надаватися на прохання сторін у виняткових випадках. Питання конфіденційності часто є принциповим для сторін, проте підстави для конфіденційності можуть не визнаватися поважними національними юрисдикціями, для яких першочергове значення має забезпечення права на інформацію, інформування не тільки основних учасників судового процесу, але й третіх осіб, заінтересованих у вирішенні справи [157, с. 25–26].

Співвідношення конфіденційності та безспірності зі змагальністю та

правом на інформацію відображається у врегулюванні таких питань розгляду справ як: (1) *inter partes* або *ex parte*; (2) у публічних або закритих слуханнях; (3) з опублікуванням судових рішень про визнання та виконання або без такого; (4) з можливістю виключення інформації про сторони або конфіденційної інформації у разі опублікування судових рішень або без такої. Далі розглянемо ці аспекти докладніше.

Первісний розгляд справ про визнання та виконання у 51 юрисдикції відбувається *inter partes*, тобто з повідомленням сторін, за їх участі та з правом бути вислуханими¹²⁹. У 24 юрисдикціях первісний розгляд відбувається *ex parte*¹³⁰, тобто без участі та без повідомлення сторони, проти якої винесено арбітражне рішення. У юрисдикціях, де питання визнання та виконання розглядаються у окремих провадженнях, розгляд може мати різні форми. Наприклад, у Сальвадорі та Колумбії розгляд щодо визнання відбувається *inter partes*, а щодо виконання – *ex parte*. У Бразилії, Коста Ріці та Чилі розгляд, як щодо визнання, так і щодо виконання, відбувається *inter partes*. Апеляційний та касаційний перегляди справ у більшості юрисдикцій проходять *inter partes*.

Варто зазначити, що міжнародні акти не визначають на якому етапі та в якому порядку боржник може подавати заперечення, як і право на оскарження первісного рішення суду щодо визнання та виконання арбітражного рішення, а також не визначають як право боржника на заперечення співвідноситься із вимогою визнавати та забезпечувати виконання, що зумовлює дискусійність питання. Дана колізія знайшла відображення у практиці суду Швейцарії, який для її вирішення звернувся на підставі ст. III НУС до застосування не більш

¹²⁹ Австралія, Албанія, Аргентина, Білорусь, Болгарія, Болівія (для визнання), Бразилія (визнання та виконання), Бруней, Венесуела, Гватемала, Данія, Еквадор, Естонія (за участю сторін, але у письмовому провадженні), Індія, Іспанія, Йорданія, Казахстан, Канада, Катар, Китай, Кіпр, Колумбія (для визнання), Корея, Коста-Ріка (визнання та виконання), Кувейт, Литва, Мексика, Нідерланди, Німеччина, Пакистан, ПАР, Перу, Польща, Португалія, Росія, Румунія, Сальвадор (для визнання), Сенегал, Сербія, США, Таїланд, Туніс, Україна, Уругвай, Філіппіни, Фінляндія, Хорватія, Чилі (визнання та виконання), Швеція, Шотландія, Японія.

¹³⁰ Австрія, Бельгія, Болівія (для виконання), Віргінські острови, Грузія, Домінікана, Єгипет, Індонезія, Іран, Італія, Камерун, Колумбія (для виконання), Ліван, Ліхтенштейн, Люксембург, Маврикій, Малайзія, Марокко, Монако, Нігерія, ОАЕ, Сальвадор (для виконання), Сінгапур, Словаччина, Франція.

обтяжливого режиму, ніж встановлений для розгляду справ про визнання та виконання для внутрішніх арбітражних рішень, де, як зазначив суд, слухання також мають місце [439, с. 93].

Розгляд *ex parte* надає заявнику перевагу у процесі визнання та виконання, що узгоджується із вимогами режиму сприяння. Проте, такий розгляд є вразливим до зловживання заявником процесуальними правами та позбавляє боржника прав бути почутим та скористатися правовою допомогою на первісному етапі розгляду. Доречно звернути увагу, що у деяких юрисдикціях, що проводять розгляд *inter partes* з метою забезпечення професійного вирішення справи, від сторін може вимагатися бути представленими адвокатами, наприклад, у Англії, Німеччині, Іспанії, Португалії, Франції та Україні [48].

Ефективність та справедливість розгляду *ex parte* залежить від подальшого надання права на апеляційне оскарження судового рішення, а також можливості розпочати примусове виконання до закінчення строку на оскарження. У деяких юрисдикціях розгляд *ex parte* забезпечується вимогою до заявника здійснити повне та відверте розкриття інформації по справі, що означає обов'язок повідомити суду всі обставини справи, наявні розгляди справ про скасування арбітражного рішення та обставини, на підставі яких боржник може заперечувати проти задоволення заяви про визнання та виконання. Такий порядок впроваджено у Англії та Сінгапурі.

У деяких юрисдикціях спосіб розгляду справи, *ex parte* або *inter partes*, може бути обраний на розсуд суду або сторін, як у Бахреїні, Гонконзі та Панамі. В Греції та Угорщині, де зазвичай первісний розгляд проходить без участі боржника, суд, якщо буде вважати необхідним, уповноважений направити матеріали справи до відома та з вимогою надати пояснення боржником. Такі дії суду вбачаються виправданими, адже загальний порядок враховує лінійність такої категорії справ та необхідність їх оперативного розгляду, проте, за певних нестандартних обставин, не має позбавляти можливості розгляду *inter partes* з метою уникнення винесення завідомо неправильних судових рішень.

У деяких юрисдикціях спосіб розгляду справи може бути обраний на

розсуд заявника, як у Англії та Греції. Надання права заявнику обирати спосіб розгляду вбачається ефективним механізмом, адже сторона може самостійно оцінювати вірогідність апеляційного оскарження судового рішення, з огляду на відому їй позицію боржника. У Греції, на практиці заявники, маючи такий вибір, підтримують розгляд *inter partes*, з огляду, що у разі винесення рішення без участі боржника, він матиме право зупинити примусове виконання та ініціювати повернення справи для продовження судового розгляду, що буде затягувати строк фактичного виконання арбітражного рішення.

Спосіб розгляду справ *inter partes* або *ex parte*, поряд з іншим, передбачають різний рівень забезпечення конфіденційності, адже розгляд, як первісний, так і перегляди *inter partes*, зазвичай пов'язані із проведенням відкритих публічних слухань, як у 48 юрисдикціях¹³¹. Закриті слухання для даної категорії справи застосовуються рідко, зокрема, такі приклади можна знайти у Австрії при розгляді у Верховному суді, Гонконзі та при апеляційному розгляді в Італії. У ряді юрисдикцій існують практики проведення закритих слухань, якщо зацікавлена сторона доведе доцільність.

У юрисдикціях можуть встановлюватися різні режими доступу до матеріалів справи про визнання та виконання арбітражного рішення. Судовим матеріалам може надаватися публічний характер, як у 26 юрисдикціях¹³², або доступ до них може бути обмежено можливістю ознайомлюватися з матеріалами справи виключно учасниками, як у 38 юрисдикціях.¹³³

Судові рішення у справах про визнання та виконання арбітражних рішень

¹³¹ Австралія (для визнання), Албанія, Бахрейн, Білорусь, Болгарія, Бразилія, Греція, Данія, Домінікана, Еквадор, Естонія, Індія, Іран, Іспанія, Йорданія, Камерун, Катар, Китай, Кіпр, Корея, Коста-Ріка, Кувейт, Ліван, Малайзія, Марокко, Мексика, Монако, Нігерія, Нідерланди, ОАЕ, Пакистан, ПАР, Перу, Польща, Росія, Румунія, Сальвадор, Словаччина, США, Таїланд, Туніс, Україна, Філіппіни, Фінляндія, Хорватія, Чилі, Швеція, Шотландія.

¹³² Бруней (при апеляційному розгляді), Венесуела, Гватемала, Еквадор, Індія, Індонезія, Іспанія, Колумбія, Литва, Ліван, Маврикій, Малайзія, Нігерія, Пакистан, Панама, ПАР, Перу, Польща, Португалія, Сінгапур, США, Уругвай, Фінляндія, Франція (при апеляційному розгляді), Чилі, Шотландія.

¹³³ Австралія, Австрія, Албанія, Бахрейн, Болгарія, Бразилія, Гонконг, Греція, Данія, Естонія, Іран, Італія, Йорданія, Камерун, Катар, Китай, Кіпр, Корея, Коста-Ріка, Кувейт, Люксембург, Марокко, Мексика, Монако, Нідерланди, Німеччина, ОАЕ, Румунія, Сальвадор, Сенегал, Словаччина, Таїланд, Туніс, Угорщина, Україна, Філіппіни, Хорватія, Японія.

підлягають опублікуванню у 30 юрисдикціях¹³⁴. У 6 юрисдикціях опублікуванню підлягають обрані рішення, що мають значення для визначення правозастосовної практики¹³⁵. Також опублікуванню можуть підлягати виключно рішення судів вищих інстанцій, як у 11 юрисдикціях¹³⁶. У Брунеї, Гонконзі та Сінгапурі рішення можуть бути опубліковані виключно у разі надання згоди сторонами.

При цьому, для забезпечення конфіденційності, персональні дані сторін, назви підприємств, контактні дані, інша конфіденційна інформація підлягають автоматичному видаленню або шифруванню у 20 юрисдикціях¹³⁷ та можуть бути видалені на запит сторони у 6 юрисдикціях¹³⁸. Проте, у деяких країнах механізм видалення персональних даних відсутній взагалі, як у Венесуелі, Колумбії, Нігерії, Чилі, або частково, як у Іспанії, Нідерландах та Україні, де видаленню підлягають виключно імена фізичних осіб, а назви юридичних осіб залишаються у відкритому доступі. Поряд з цим, у 18 юрисдикціях рішення про визнання та виконання арбітражних рішень не підлягають опублікуванню¹³⁹.

Зазвичай, публікація судових рішень першої інстанції обумовлена прагненням до прозорості правосуддя. Прозорість опиняється на протилежній чаші терезів із конфіденційністю, захистом репутації та збереженням комерційної таємниці. Опублікування рішень судів вищих інстанцій обумовлено їх значимістю для вирішення правових колізій та прагненням до формування єдиної правозастосовної практики. Поряд з цим, відсутність опублікування рішень може пояснюватись з технічного боку, як у Лівані та Франції, де рішення державних судів *per se* відсутні, а визнання та надання дозволу на виконання засвідчується проставленням на арбітражному рішенні штампів ексекватури.

¹³⁴ Австралія, Албанія, Болгарія, Бразилія, Данія, Домініка, Індія, Іран, Іспанія, Кіпр, Колумбія, Коста-Ріка, Литва, Малайзія, Мексика, Нігерія, Нідерланди, Німеччина, ПАР, Польща, Португалія, Сальвадор, Сенегал, США, Україна, Уругвай, Філіппіни, Філіппіни, Чилі, Швеція, Шотландія.

¹³⁵ Венесуела, Греція, Корея, Кувейт, Монако, Пакистан.

¹³⁶ Австрії, Естонії, Індонезії, Італії, Катарі, Китаї, Лівані, Панамі, Таїланді, Франції, Хорватії.

¹³⁷ Албанія, Австрія, Болгарія, Бразилія, Бруней, Гонконг, Естонія, Іран, Італія, Катар, Корея, Коста-Ріка, Кувейт, Литва, Ліван, Малайзія, Німеччина, Польща, Франція, Японія.

¹³⁸ Данія, Кіпр, Мексика, Сальвадор, Швеція, Шотландія.

¹³⁹ Бахрейн, Гватемала, Еквадор, Йорданія, Камерун, Люксембург, Марокко, ОАЕ, Перу, Румунія, Словаччина, Туніс, Угорщина, Фінляндія.

Вважаємо, що з урахуванням положень міжнародних актів та судових практик, режим сприяння арбітражу вимагає збалансованого застосування принципів змагальності, права на інформацію із конфіденційністю та безспірністю, що може полягати у наступному: (1) проводити розгляд *ex parte* з вимогою до заявника надати свідчення під присягою щодо обставин, на які обґрунтовано міг би посилатися боржник у запереченнях; (2) у разі виявлення потенційних заперечень, що можуть бути надані боржником, проводити розгляд *inter partes* з метою уникнення повороту виконання; (3) проводити розгляд *inter partes* у будь-якому випадку, коли про це просить заявник. Слід зазначити, що неявка боржника на судові засідання та неперед'явлення ним заперечень не мають бути перешкодою для вирішення справи, та, натомість, мають позбавляти боржника права у подальшому оскаржувати судові рішення.

Щодо забезпечення конфіденційності, то інтересам сторін зазвичай відповідає обмеження допуску третіх осіб до слухань та до матеріалів справи, та у разі опублікування судових рішень про визнання та виконання доцільним є впровадження механізму автоматичного видалення інформації, що дозволяє ідентифікувати учасників справи, у тому числі й юридичних осіб, предмет спору по суті, що розглядався у арбітражі та особи арбітрів. Адже, така інформація не має практичного значення для формування сталої правозастосовної практики і, натомість, може шкодити репутації сторін та арбітражу.

3.1.8. Судові витрати

У більшості юрисдикцій звернення до суду зі справою про визнання та виконання пов'язано зі сплатою судових та марочних зборів, що звичайно підлягають стягненню зі сторін судового розгляду. Такі збори можуть стягуватися на етапі подання заяви про визнання та виконання та додатково на етапі звернення за примусовим виконанням. Далі розглянемо орієнтовні розміри зборів, що можуть підлягати стягненню в еквіваленті у доларах США за міжбанківським курсом валют на 1 грудня 2020 року. При наведенні розмірів зборів суми були умисно округлені з метою демонстрації загальних тенденцій.

Судовий збір може встановлюватись у фіксованому розмірі або відсотках від суми стягнення за арбітражним рішенням, яке підлягає визнанню та виконанню.

У фіксованому розмірі розмір збору може коливатися в залежності від юрисдикції від 5 \$ до 3200 \$. Так, збори за подання заяви про визнання та виконання складають: (1) 5 \$ у Румунії; (2) від 15 \$ до 30 \$ – в Україні (для фізичних осіб), Аргентині, Катарі, Ірані, Лівані, Казахстані; (3) від 36 \$ до 40 \$ – в Україні (для юридичних осіб), Японії, Росії; (4) від 50 \$ до 60 \$ – в Грузії, Данії, Бразилії, місцевих судах Англії; (5) від 80 \$ до 90 \$ – в ОАЕ, Польщі, Високому суді Англії; (6) 160 \$ у Нігерії; (7) 400 \$ у США; (8) 500 \$ у Китаї; та найвищий розмір судових зборів встановлено у Сінгапурі – 2460 \$ при ініціюванні розгляду, та додатково 370 \$ або 750 \$ за подання заяви в залежності від суми, що підлягає стягненню – менше або більше 750 000 \$ відповідно. Крім того, у Сінгапурі підлягає стягненню 1,5 \$ за кожен подану сторінку, але не менше ніж 40 \$ за складення одного афідевіту.

У відсотковому розмірі від суми, що підлягає стягненню за арбітражним рішенням, збори за подання заяви про визнання та виконання встановлено: 1% у Індії; від 1% до 10% у Лівані, додатково до фіксованого розміру збору; у Йорданії – 2%, але не більше 1690 \$; 3% у Аргентині; 3% у Угорщині, але не більше 2990 \$.

Проте, існують випадки, коли до звернення до національного суду зі справою про визнання та виконання не встановлено жодних судових зборів, як у Гватемалі, Литві, Мексиці, Монако, Панамі, Франції, Швеції. Такий режим можна вважати найбільш сприятливим до арбітражу.

Виконавчий збір, зазвичай, передбачений загальними положеннями виконавчого провадження у юрисдикції, без виділення спеціальних зборів щодо виконання власне арбітражних рішень. Зазвичай, виконавчий збір підлягає оплаті на етапі, коли арбітражне рішення визнано та видана екзекватура. Такий збір може оплачуватись повністю або частково заявником на умовах авансування або стягуватись з боржника додатково до суми боргу. Розмір виконавчого збору у більшості випадків встановлюється у відсотках від вартості активів, що

підлягають стягненню, або фактично стягнутих. Зокрема, сплата виконавчого збору заявником передбачена у розмірі: 1% від суми активів у Бахреїні; 2,5% – у Лівані; 3% від грошової суми або 1% від вартості майна в Італії; 3% – у Греції, 2% – у Польщі. Можливість стягнення даного збору на умовах авансування може розглядатись як дискусійне питання, так в Україні введений у 2016 р. авансовий збір у розмірі 2% від суми, що підлягає стягненню, у 2019 р. був визнаний неконституційним [121; 143]. Виконавчий збір, що підлягає стягненню з боржника разом зі стягненням суми заборгованості встановлено у розмірі 7% в Росії, 10% в Білорусі та Україні.

Крім того, до судових витрат можна віднести витрати сторін на правову допомогу адвокатом, витрати на перекладача та нотаріуса, які, як правило, покладаються на боржника, як в Італії, Україні та Швеції.

При аналізі ефективності підходів до розрахунку та порядку стягнення судових витрат, слід виходити з непозовного характеру заяви про визнання та виконання та недопустимості перегляду справ по суті національними судами. Відтак, встановлення зборів за подання заяви у відсотках від суми, що підлягає стягненню є безпідставним. Поряд з цим, встановлення виконавчих зборів, що розраховуються пропорційно від суми, що фактично стягнута, є більш сприятливим для сторін, ніж розрахунок збору від суми, що підлягає стягненню.

3.1.9. Загальні риси варіативності визнання та виконання

Універсальність механізму визнання та виконання не виключає свободи юрисдикцій у визначенні варіацій його імплементації, зокрема, у ряді процесуальних аспектів. Широка дискреція, що надається юрисдикціям, разом із правом встановлювати більш сприятливі умови до визнання та виконання, аніж передбачено на міжнародному рівні, зумовлюють розвиток процесуальних варіацій на національному рівні. Значну роль мають локальні правові традиції та праворозуміння учасників справи, що сформувались у лоні культури, соціальної, економічної та політичної середі країни.

Питання визнання та виконання у різних юрисдикціях можуть

розглядатися різними галузевими судами, у різних інстанціях або із застосуванням різних правил підсудності. Визначення механізму визнання та виконання у певній юрисдикції може залежати від багатьох факторів, зокрема: (1) наділення арбітражного рішення статусами іноземного або внутрішнього; (2) застосування механізмів визнання та виконання як окремих; (3) застосування локальних процесуальних інструментів.

Механізм визнання та виконання арбітражного рішення представляє складову, що забезпечує взаємодію між державними судами та арбітражем на її завершальній стадії. Національний суд як господар у процесуальному полі та відповідно до *lex fori*, на відміну від матеріальних аспектів, що мають універсальний характер, має повноваження, необмежені міжнародними нормами із принципом взаємності. Так, національний суд *sua sponte* обирає роль: (1) контролера, що перевіряє належність арбітражного рішення та процесу, арбітражної угоди та статусу сторін; (2) стража, що слідуючи ідеям національного протекціонізму, вимагає доведення наявності активів боржника у юрисдикції, доцільності виконання, відсутності паралельних процесів та «повторного» виконання; При цьому, як контролер, так і страж затягують судовий розгляд і обтяжують сторони безпідставними, з міжнародної точки зору, вимогами щодо надання додаткових доказів; (3) гаранта арбітражу, що прямо передбачено на міжнародному рівні із імплементацією режиму сприяння.

Виділення для національного суду ролі гаранта арбітражу у юрисдикції при розгляді справи про визнання та виконання арбітражного рішення, як непозовної вимоги, включає: (1) вирішення питань визнання та виконання одночасно, якщо заявник не просить про їх окремий розгляд; (2) відсутність строків, що обмежують подання заяви про визнання та виконання арбітражного рішення, та допустимість виключно строків на звернення до органів примусового виконання, що обліковуються після отримання дозволу на виконання у юрисдикції; (3) прийняття справи до розгляду та її вирішення незалежно від місцезнаходження боржника або його активів у юрисдикції; (4) обмеження вимог щодо надання додатків заявником до резолютивної частини

арбітражного рішення або його копії та прийняття як, доказів, мотивувальної частини арбітражного рішення та арбітражної угоди, якщо заявник сам просить про це, або боржник посилається на такі документи, а також інші докази, для доведення своїх заперечень. Прийняття арбітражного рішення або його копії, якщо вони засвідчені арбітром або арбітражною інституцією, що його винесли, та прийняття додаткових копій, засвідчених стороною, що їх подає. Вимога надати переклад документів виключно у випадках, коли суд не розуміє мову викладу документів, та прийняття неофіційного перекладу, якщо обидві сторони просять про це, що має супроводжуватися присягою сторін (порушення якої, пов'язано із притягненням до кримінальної відповідальності); (5) надання повноважень розглядати справу у першій інстанції загальному місцевому суду або суду вищих інстанцій, якщо юрисдикція має відповідні ресурси. У разі розгляду *inter partes*, застосування асиметричної системи оскарження, за якої судові рішення про визнання та виконання арбітражного рішення не підлягають оскарженню. Перегляд рішень про відмову, або всіх судових рішень у разі розгляду *ex parte*, незалежно від того, який суд діяв як суд першої інстанції, судом вищої інстанції – касаційним (верховним) без застосування механізмів «повернення справи на новий розгляд до суду нижчої інстанції» та інших, що передбачають повторний або додатковий перегляд; (6) проведення слухань у справі *ex parte* або *inter partes* на розсуд заявника, який у разі вибору *ex parte* здійснює повне розкриття інформації, що має мати значення для вирішення справи під присягою, проте без вимоги щодо надання додаткових доказів. Допустимість самопредставництва сторін без залучення адвокатів. Гарантування сторонам конфіденційності розгляду, якщо самі сторони не будуть заявляти про інше; (7) встановлення судових зборів у фіксованому розмірі, необхідному для адміністрування справи.

Так, хоча, процесуальні аспекти не мають вирішального значення для вирішення справи про визнання та виконання арбітражного рішення по суті, проте, вони можуть або затягнути процес на десятки років та зумовити вартість судового розгляду, що покриває розмір самої вимоги за арбітражним рішенням,

тим самим знівелювавши всі переваги арбітражу, на які розраховували сторони.

Слід зазначити, що відмова у розгляді заяви про визнання та виконання арбітражного рішення через відсутність місцезнаходження боржника або його активів у юрисдикції виконання, або порушення локальних строків давності, або ненадання надмірно повного пакету документів, по суті, є відмовою судом у визнанні та виконанні з підстави, що не передбачена NYC, а відтак, має розцінюватись як порушення національним судом принципу взаємності.

3.2. Девіації механізму визнання та виконання арбітражних рішень: (на прикладі визнання та виконання скасованих арбітражних рішень)

3.2.1. Ефект девіацій механізму визнання та виконання

NYC є стандартом порядку визнання та виконання, незмінним еталоном вже понад 60 років завдяки диспозитивному викладу, на що ми звертали увагу, зазначаючи про збереження національних особливостей при використанні NYC, гнучкості та адаптивності її норм. У вказаному механізмі не має місця для прогалин, гарантами одноманітного застосування NYC виступають *Travaux préparatoires* та Рекомендації щодо застосування NYC, розроблені UNCITRAL у 2006 р. та ICCA 2012 р. – на її піввіковому рубежі. Іншою стороною диспозитивного характеру NYC виступає хаос у правовому регулюванні, втрата розуміння режиму сприяння, що аналогічно втраті розуміння ціннісного першоджерела: «що таке – добре, а що таке – погано». Вказане провокує розвиток девіацій порядку визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Поряд з цим, явище девіації не є проблемою, яка б потребувала вирішення. Девіації слід розглядати як процес становлення та основу для пошуку компромісів. Як зазначає Е. Гайяр, недолік гармонії у арбітражі не є приводом для жалоби, адже трохи хаосу є необхідним для еволюції інституту. Розміщення гармонії або порядку понад справедливістю суперечить інтересам арбітражу. Бачення ідеального судді, який застосовує стале та визначене право, є найвним та ілюзорним – неможливим, за винятком, як у «жахливому» сценарії, коли всі будуть замінені штучним інтелектом [202, с. 11]. Або, як зазначає М. Рейсман:

епізодичні порушення NYC не є сигналом її падіння [398, с. 123]. Так, автономні правові порядки стають необхідною умовою прогресу, як зазначає Є. Стрельцова [159, с.78].

Надалі розглянемо ефект девіацій, уникаючи аналізу їх одномоментного впливу у конкретних справах та щодо визначених сторін, та зосереджуючись на їх ролі у визначенні вектору розвитку механізму визнання та виконання.

Девіації у порядку визнання та виконання іноземних арбітражних рішень можуть виникати у численних ситуаціях, зокрема, при застосуванні будь-якої з підстав для відмови у визнанні та виконанні, при впливі процедур банкрутства на розгляд справи про визнання та виконання, при застосуванні забезпечувальних заходів у арбітражі та здійсненні сприяння національними судами, тощо. Хоча кожне з цих питань варто детальної уваги, на наш погляд, одним з найбільш дискусійних є питання визнання та виконання скасованих арбітражних рішень. Воно пов'язано з глобальним визнанням ефекту *res judicata* арбітражного рішення та підлягає вирішенню на транснаціональному рівні. Хоча підстава для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення через його скасування закріплена у ст.V(1)(e) NYC як одна з п'яти підстав, що підлягає застосуванню за заявою сторони, ця підстава, на відміну від інших, не залежить від порушення норм права, а є здійсненим фактом [10, с. 38]. Значення та вплив цієї підстави доречно порівнювати з підставами неарбітрабільності та порушення публічного порядку, що застосовуються судом *ex officio*, що має приклади і у судовій практиці деяких юрисдикцій. Наприклад, суд Гонконгу виходить з того, що за наявності підстав для відмови, передбачених ст. V(1)(a)–(d), він, на власний розсуд, може видати екзекватуру, проте, за наявності підстав, передбачених ст. V(1)(e) та V(2), він має відмовити у визнанні та виконанні [310].

3.2.2. Механізм визнання та виконання скасованих арбітражних рішень: нормативне закріплення

Скасування арбітражного рішення у країні походження є однією із

традиційних підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення, яке мало місце у ст. 2(a) Женевської конвенції 1927 р. [239], та в подальшому у ст. V(1)(e) NYC [240], ст. 5.1(e) Панамської конвенції [323], ст. 36(1)(a)(v) та ст. 17(I)(1)(a)(iii) Типового Закону UNCITRAL [437].

Зосереджуючись на викладі ст. V(1)(e) NYC, як і ст. 5.1(e) Панамської конвенції, слід відмітити, що національний суд, за заявою сторони «може» або «має» відмовити у визнанні та виконанні, якщо арбітражне рішення було скасовано компетентним судом країни винесення або країни застосовного права. Вказана норма не знайшла одноманітного тлумачення та застосування ані на доктринальному, ані на практичному рівнях.

Власне, NYC не містить ані підстав обґрунтованого скасування, ані критеріїв належності порядку такого скасування, які, відповідно, визначаються нормами національного та міжнародного права.

Хоча практика розгляду справ про визнання та виконання скасованих арбітражних рішень не є поширеною, така можливість, у тому числі на нормативному рівні, втілена у 75 юрисдикціях, серед яких договірні держави Європейської конвенції та OHADA¹⁴⁰.

Зокрема, для учасників Європейської конвенції ст. IX(1) визначає вичерпний перелік підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення, які не включають такі підстави, як неарбітрабельність спору або порушення арбітражним рішенням публічного порядку [265]. Крім того, ст. IX(2) Європейської конвенції обмежує дію ст. V(1)(e) NYC, виключаючи можливість відмови у визнанні та виконанні скасованого арбітражного рішення, якщо підставою для скасування було клопотання боржника з огляду на те, що арбітражне рішення ще не стало обов'язковим або було скасовано, або його дію призупинено владою країни, в якій, або згідно з законом якої, арбітражне рішення було прийнято [265]. Метою впровадження механізму Європейської

¹⁴⁰ Англія та Уельс, Гватемала, Гонконг, Греція, Індія, Кіпр, Корея, Литва, Ліван, Маврикій, Малайзія, Монако, Нідерланди, ОАЕ, Панама, ПАР, Португалія, Сінгапур, США, Таїланд, Уругвай, Філіппіни, Швеція, Шотландія, учасники Європейської конвенції 1961 р., члени OHADA.

конвенції було виключення подвійного контролю арбітражного рішення національними судами із застосуванням локального права – *lex fori* та *lex arbitri*.

Для країн OHADA ст. 31 Арбітражного акту встановлює, що у визнанні та виконанні може бути відмовлено виключно з підстави, коли арбітражне рішення грубо суперечить міжнародному публічному порядку. Поряд з цим, право на звернення до суду щодо скасування арбітражного рішення надається будь-якій зацікавленій стороні, яка підпадає під вплив такого рішення. Ст. 26 Арбітражного акту серед підстав для скасування арбітражного не визначає скасування арбітражного рішення третіми державами [441]. Визначенню такого підходу для країн OHADA передував французький досвід, зокрема, рішення французького суду у справах *Hilmarton v. Omnium* та *Putrabali v. Rena Holding*, у яких після визнання арбітражних рішень судом виконання, рішення було скасовано судом походження, про що детальніше буде далі [230].

3.2.3. Механізм визнання та виконання скасованих арбітражних рішень: доктринальні підходи

Дискусії щодо можливості визнання та виконання скасованого арбітражного рішення розвинуті щодо: (1) імперативності та диспозитивності норми ст. V(1)(e) NYC, як однієї із п'яти норм, що визначають підстави для відмови у визнанні та виконанні, що можуть застосовуватись за заявою сторони; (2) *res judicata* арбітражного рішення та рішення суду про скасування; (3) визначення суду, компетентного розглядати справу про скасування у країні походження або застосовного права. А. Берг та Г. Бокштігель зазначають, що придатність скасованих арбітражних рішень до визнання та виконання пов'язана також із дискусіями про допустимість: (1) подвійного судового контролю з однакових підстав у провадженнях про екзекватуру та скасування арбітражного рішення; (2) суперечливих судових рішень щодо застосування підстав для відмови у екзекватурі та для скасування арбітражного рішення; (3) визнання «універсального ефекту» скасування арбітражного рішення з національних підстав; (4) вирішального значення судового рішення про наділення

міжнародного арбітражного рішення «універсальним ефектом» [211, с. 266].

У доктрині слід виділити два протилежних підходи до вирішення питання впливу скасування на визнання та виконання, конфронтація між якими продемонстрована дискусією між французьким дослідником Я. Полссоном [349; 376] та голландським А. Бергом у 1998–1999 рр. [211].

Французький підхід делокалізації проникнутий широкою симпатією до арбітражу, що базується на концепціях автономного транснаціонального арбітражного правопорядку (універсалістська концепція), розвинутих Е. Гайаром [3; 286; 288]. Ідеї Я. Полссона полягають у розрізненні локального та міжнародного стандартів анулювання, визнаючи підставою для застосування ст.V(1)(e) NYC виключно міжнародний стандарт [376]. Професор називає три варіанти розвитку ситуації із визнанням і виконанням скасованих арбітражних рішень. Перший – повністю ігнорувати ст.V(1)(e) NYC, надаючи кожній країні визначити більш ліберальний режим на користь виконуваності. Варто зазначити, що NYC не визначає підстав для скасування арбітражного рішення, залишаючи це питання для вирішення за національним правом. Доречно, що Ф. Фушар пропонує виключення механізму скасування щодо міжнародних арбітражних рішень, визначаючи можливість розгляду всіх питань щодо дійсності арбітражного рішення у процесі визнання та виконання компетентним судом за місцем виконання [273, с. 351–352]. Другий варіант – створення пулу «надійних» країн, які будуть взаємно визнавати ефект *res judicata* судових рішень, що забезпечить гармонізацію у межах групи. Такий варіант фактично означає повернення на понад 60 років назад. Третій варіант є єдиним, що має переваги, як визначає Я. Полссон, та, хоча формально він не вимагає нормативного закріплення, було б корисним інкорпорувати його до NYC, – визнання диспозитивності викладу ст. V(1), що суд *може* відмовити у визнанні та виконанні, якщо арбітражне рішення скасовано у країні походження [379, с. 21–23]. Як зазначає П. Ласенхаус, скасоване арбітражне рішення продовжує існувати у правовому полі, виходячи з того, що воно виникло не з *lex arbitri*, а має договірну природу [349, с. 25, 43, 45–47]. До висновку про обов'язковість

арбітражного рішення у цілях НУС, навіть, за умов його скасування, приходять вчені Д. Астахова [3], Д. Гольський [10, с. 61], Д. Литвинський [61, с. 16].

Як зазначено у Рекомендаціях ІССА щодо тлумачення НУС, не дивлячись на те, що арбітражне рішення було скасовано, національний суд може визнати та надати екзекватуру з посиланням на більш сприятливий режим, аніж визначений НУС [318, с. 103]. Дія рішення національного суду про скасування арбітражного рішення або визнання арбітражного рішення, таким, що суперечить НУС, обмежується територією юрисдикції такого національного суду. Так, сторона, на користь якої винесено арбітражне рішення, залишається у праві посилатися на нього та звертатися за примусовим виконанням у інших юрисдикціях [318, с. 31].

Прихильники підходу локалізації арбітражу, зокрема, А. Берг [209], апелюють до мотивів та ідей П. Сандерса, фундатора НУС, який у 1959 р. зазначив, що у разі скасування арбітражного рішення у країні походження, «суди відмовлятимуть у наданні дозволу на виконання, виходячи з того, що арбітражне рішення більше не існує та виконання неіснуючого арбітражного рішення буде неможливим або, навіть, таким, що порушує публічний порядок країни виконання» [407]. А. Берг зазначає, що скасоване арбітражне рішення не може бути повернуто у дію під час вирішення питання про видачу екзекватури – *ex nihilo nil fit* [210, с. 187, 198], а рішення національного суду про скасування арбітражного рішення не вимагає додаткового визнання у державі виконання, адже це не передбачено НУС [210, с. 190]. Так, підхід локалізації арбітражу супроводжується позитивістською оцінкою положень НУС.

За А. Бергом, загальноприйнятим є надання суду походження виключної компетенції вирішувати справу про скасування арбітражного рішення [211, с. 267]. Рішення суду походження про скасування арбітражного рішення, на відміну від рішення такого суду про відмову у видачі екзекватури, що немає транснаціонального ефекту *res judicata* та *erga omnes*, є підставою для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення у інших країнах [211, с. 270]. Такий підхід підтримав швейцарський дослідник Ф. Овагимян [311, с. 81]. Поряд з цим, С. Бессон та Ф. Пудре зазначають, що виключною підставою для визнання

скасованого арбітражного рішення національним судом за місцем виконання є грубе порушення *lex arbitri* судовим рішенням про скасування [384, с. 855].

Прецеденти із визнання та виконання скасованих арбітражних рішень, як пояснює А. Берг, мають місце у зв'язку із застосуванням національного права поза межами дії NYC [210, с. 191]. За даним підходом такі судові практики, зокрема, натхнені французьким правом та доктриною, розглядаються як побудовані на принципі територіальності арбітражу, що зумовлює їх неконвенційність [210, с. 194]. Відтак, визнаючи та надаючи дозвіл на виконання скасованого арбітражного рішення, національний суд потрапляє на мінне поле політики [210, с. 189].

Ще одним аргументом скептичного підходу є визначення, що будь-який місцевий стандарт визнання та виконання суперечить принципу автономії волі сторін, адже коли сторони здійснили вибір місця арбітражу, цей вибір охоплює як *lex arbitri*, так і межі допустимого втручання національних судів за місцем арбітражу [336, с. 288]. Проте, варто зазначити, що даний підхід, враховуючи мотиви сторін уникнути втручання національних судів та національних правових систем [324], чому сприяє розвиток інформаційних технологій та пандемічний локдаун 2020 р., йде на другий план. Сторони, звертаючись до арбітражу, можуть обирати місце слухань, арбітражну інституцію, зареєстровану у певній юрисдикції, і аналізуючи «місця» можна визначити застосовне *lex arbitri* та місце арбітражу. Проте, сторони можуть обрати арбітра *ad hoc*, погодити правила арбітражного розгляду, визначити розгляд справи письмово або онлайн-слухання, тобто без *lex arbitri* та «місця» арбітражу, адже відсутність вибору є теж вибором і він має визнаватися за принципом автономії волі сторін.

У чому прихильники обох підходів погоджуються, так це у тому, що відсутність сталого транснаціонального підходу до вирішення питання впливу скасування на можливість визнання та виконання арбітражного рішення призводить до утворення «чорного списку» із обтяжливим механізмом визнання та виконання [210, с. 192], або списку «надійних» країн, що повертає механізм визнання та виконання арбітражних рішень назад до режиму, у центрі якого

національні суди [379, с. 21–23].

На противагу підходам Я. Полссона та А. Берга, у доктрині розглядається «золота середина», яку швейцарський дослідник К. Кох вбачає у визнанні права національного суду оцінювати можливість визнання та виконання скасованого арбітражного рішення на підставі ст. V(1)(e) NYC та з огляду на міжнародні стандарти підстав для скасування арбітражних рішень [336, с. 267]. Варто відзначити, що саме на такому підході зосереджується Я. Полссон, хоча у практиці французьких судів перевага надається посиленням на норми державного права. Як зазначає Е. Гайар, французьке право послідовно дотримується універсалістської концепції арбітражу і прагне скоротити, наскільки це можливо, вплив локального права, у той час саме французьке право досить рано підтримало можливість визнання всіх арбітражних рішень, у тому числі скасованих, відповідно до норм французького права [289, с. 649].

К. Кох також вбачає компромісний підхід у відмові від національних режимів більшого сприяння, що застосовуються на підставі ст. VII(1) NYC, як таких, що шкодять міжнародній гармонії у її застосуванні та суперечать прагненням до універсальності [336, с. 268, 287].

Аргументом проти допустимості визнання та виконання скасованого арбітражного рішення, за визначенням К. Коха, є *erga omnes* ефект рішення національного суду про скасування. У більшості юрисдикцій поряд з механізмом визнання та виконання арбітражних рішень, існують аналогічні механізми щодо іноземних судових рішень¹⁴¹. Так, питання щодо можливості визнання та виконання скасованого арбітражного рішення може розглядатися у процесі і в залежності від визнання судом *lex fori* рішення іноземного суду про скасування [336, с. 290]. Як зазначає А. Мурр, при розгляді справи про визнання та виконання скасованого арбітражного рішення, увага переключачється з арбітражного рішення на рішення суду про його скасування, адже ст. V(1)(e) NYC вимагає здійснити розгляд рішення суду про скасування, перешкодою для

¹⁴¹ Великобританія, Нідерланди, Німеччина, США, Україна.

чого виступає принцип взаємності. Відтак, реакцією суду місця виконання, стає аналіз власних законів щодо визнання іноземних судових рішень [364, с. 293].

Вплив рішення суду про скасування арбітражного рішення на процес визнання та виконання досліджує Д. Гольський, вказуючи на формування «принципу залежності» [10, с. 62]. Дослідник критикує підхід щодо впровадження вимоги автоматичного визнання рішення суду про скасування, як такий якому бракує гнучкості, виходячи з того, що NYC не визначає порядку встановлення факту скасування арбітражного рішення, а відтак це питання залишається підпорядкованим *lex fori* [10, с. 81].

Розглянуті три підходи до оцінки впливу рішення суду про скасування арбітражного рішення на розгляд справи про визнання та виконання з позиції – (1) делокалізації арбітражу у дусі французького романтизму; (2) локалізації, слідуючи принципам позитивізму; та (3) компромісу у пошуку «Швейцарії», розвинуті провідними фахівцями у доктрині; – демонструють пошук відповідей на питання: (1) що має пріоритет – сприятливість або універсальність; (2) що є сприятливим – визнання скасованих арбітражних рішень за принципом делокалізації або невизнання за позитивістським підходом; (3) чи можлива делокалізація із застосуванням локальних норм права; та на сам кінець – (4) що є *lex lata* та *lex ferenda* за ст. V(1)(e) NYC. Оцінка ефективності даних підходів визначається практикою їх імплементації у юрисдикціях, що розглянемо далі.

3.2.4. Механізм визнання та виконання скасованих арбітражних рішень у судовій практиці

Вперше можливість визнання та виконання скасованого арбітражного рішення була розглянута судом Франції у справі *Pabalk (Турчеччина) v. Norsolor (Франція)* за правилами ІСС у Відні. У 1980 р. суд Парижу видав екзекватуру, проте у 1982 р. Апеляційний суд Відня частково скасував арбітражне рішення через порушення арбітражного процесу, яке полягало у застосуванні як матеріального права до суті спору *lex mercatoria*, а не певного національного права. Скасування арбітражного рішення стало приводом для *Norsolor*

звернутися до Апеляційного суду Парижу з заявою про часткове скасування рішення суду про визнання та виконання, яку було задоволено. *Pabalk* оскаржив судове рішення та знайшов підтримку у Касаційному суді Франції, який у 1984 р. скасував апеляційне рішення та залишив в силі рішення суду першої інстанції, яким було видано екзекватуру, зазначивши, що суди Франції не мають відмовляти у дозволі на виконання, коли національне право Франції це дозволяє, що має досліджуватись судами *sua sponte*. Крім того, Касаційний суд погодився із *Pabalk*, що посилання арбітражем на *lex mercatoria* не порушує міжнародного публічного порядку та не є підставою для відмови [282].

Незабаром, у 1988 р. Бельгія мала досвід визнання та надання дозволу на виконання арбітражного рішення у справі *Sonatrach (Алжир) v. Ford, Bacon, Davis (США)*, скасованого судом Алжиру, який на той час не був стороною NYC. З огляду на це, суд Бельгії відмовив у застосуванні норм NYC на користь норм національного права [206]. Наразі, із оновленням Процесуального кодексу Бельгії у 2013 р., можливість визнання та виконання скасованих арбітражних рішень оцінюється фахівцями скептично [10, с. 131; 360].

Поряд з цим, у Франції практика визнання скасованих арбітражних рішень знайшла продовження у 1991 р. з рішенням Апеляційного суду Парижу, підтвердженого у 1994 р. Касаційним судом Франції, яким визнано та надано дозвіл на виконання арбітражного рішення ICC у справі *Hilmarton (Англія) v. Otium (Франція)*, скасованого Верховним судом Швейцарії за походженням у 1988 р. Розглядаючи цю справу суд Франції зазначив, що арбітражне рішення, винесене у Швейцарії є міжнародним, не інтегрованим у правовий порядок держави, що зумовлює дійсність арбітражного рішення, не дивлячись на його скасування, та можливість визнання такого рішення у Франції як такого, що не суперечить міжнародному публічному порядку [279]. Але на цьому справа не закінчилась – після скасування рішення судом Швейцарії у 1988 р., справа була передана на повторний арбітражний розгляд, в результаті якого у 1992 р. винесено нове рішення, на користь іншої сторони. У 1993 р. *Hilmarton* звернулось до суду Франції про визнання та виконання нового арбітражного

рішення та отримало задоволення у судах першої та другої інстанцій. Проте, у 1997 р. Касаційний суд Франції скасував рішення нижчих інстанцій та відмовив у визнанні нового арбітражного рішення, зазначивши, що *res judicata* судового рішення поширюється виключно на ті відносини, які були предметом такого рішення, що випливає з норм національного права Франції. Існування остаточного рішення суду Франції у справі з тим самим предметом та між тими ж сторонами є перешкодою для визнання на території Франції інших судових або арбітражних рішень, що винесені закордоном та суперечать наявним судовим рішенням [281]. Поряд з цим, нове рішення у справі *Hilmarton v. Omnium* було визнано та надано дозвіл на виконання судом Англії та Уельсу [447]. Таким чином, як первісне, так і нове мали ефект, хоча і в різних юрисдикціях.

Аналогічна ситуація мала місце у 2001 р., коли було визнано арбітражне рішення у справі *Putrabali (Індонезія) v. Rena (Франція)*, раніше скасоване у Англії. Після скасування, рішення було направлено на повторний арбітражний розгляд, в результаті якого було винесено нове рішення у 2003 р. Апеляційний та Касаційний суди Франції у 2007 р. відмовили у визнанні нового рішення, залишивши в силі перше [284]. Д. Гольський, аналізуючи ситуацію у справах *Putrabali v. Rena* та *Hilmarton v. Omnium* характеризував її лаконічно шаховим терміном «цугцванг» – примус суперника зробити неправильний хід [10, с. 145], що, на нашу думку, якнайкраще відповідає вказаним обставинам.

Також, у 1997 р. у Франції було визнано та надано дозвіл на виконання арбітражного рішення у справі *Chromalloy (США) v. Egnem*, скасованого національним судом Єгипту [278]. Доречно, що у вказаній справі роком раніше визнано та видано екзекватуру у США, де вперше в основу такого рішення було покладено принцип залежності визнання та видання екзекватури від визнання рішення суду про скасування арбітражного рішення [453].

У 2005 р. французькі суди першої і другої інстанцій визнали арбітражне рішення *ad hoc* у справі *DAC (ОАЕ) v. Bechtel (Панама)*, скасованих Верховним судом Дубай, зазначивши, що рішення суду про скасування арбітражних рішень не мають міжнародного ефекту за межами країни їх винесення, як і рішення про

видання екзекватури. Доречно, що на той час ОАЕ не були учасниками NYC та наполягали на застосуванні двосторонньої угоди з Францією 1991 р [251].

Не дивлячись на те, що у вказаних рішеннях суди Франції посилались на положення NYC та звертались до міжнародного публічного порядку, парадоксальним є те, що в основі судових висновків лежить національне право. А. Берг зазначає, що Франція не може бути прикладом застосування NYC, адже, Франція діє поза нею на підставі ст. 1526 ЦПК [211, с. 286]. Поряд з цим, К. Кох зазначає, що механізм, що склався у Франції не є результатом імплементації ЦПК 1981 р., а був вироблений в результаті еволюції розгляду справ, починаючи з 1984 р [336, с. 270].

У США практика визнання скасованих арбітражних рішень, яка розпочалась справою *Chromalloy v. Egnem (1996)*, про що зазначено вище [453], також знайшла подальший розвиток. У 2004 р. було визнано арбітражне рішення у справі *KBC (Каймани) v. Pertamina (Індонезія)* з місцем арбітражу у Швейцарії та скасованого судом за місцем реєстрації боржника та застосовного права у Індонезії. Суд США, визнаючи вказане рішення, зазначив, що виключно суд первісної юрисдикції, яким є суд місця арбітражу, тобто у даній справі Швейцарії, є компетентним у скасуванні арбітражного рішення [456]. До аналогічних висновків у справі про визнання арбітражного рішення між *KBC v. Pertamina* прийшов і суд Гонконгу у 2003 р. [457].

У 2013–2016 р. у США суди першої та другої інстанцій визнали арбітражне рішення у справі *Commisa (США) v. Petex (Мексика)*, скасоване судом Мексики за місцем винесення. Рішення суду США мотивовано тим, що рішення суду Мексики порушує публічний порядок та суд США зобов'язаний відновити фундаментальні уявлення, що є гідним та справедливим у США [454]. Слід зауважити, що розглядаючи можливість визнання того самого скасованого арбітражного рішення апеляційний суд Люксембургу у 2017 р. відмовив заявнику, зазначивши, що не може бути визнаний ефект арбітражного рішення, який відсутній за місцем його винесення, пославшись на ст. 1251 ЦПК, дія якої обмежується ст. V(1)(e) NYC [356]. Раніше у 1999 р. суд Люксембургу приходив

до висновків про можливість визнання скасованого арбітражного рішення у справі *Participations v. Chadmore*, арбітражне рішення у якій було визнано, коли у Швейцарії розглядалась справа про його скасування. Суд мотивував висновки, посилаючись на ст. VII(1) NYC як таку, що дозволяє застосування більш сприятливих норм національного права [355]. Так, можна спостерігати перехід юрисдикції від пріоритету національного до пріоритету міжнародного права.

Повертаючись до США, заслуговує на увагу справа *Thai-Lao (Таїланд), Hongsa (Лаос) v. Лаосу*, арбітражне рішення у якій винесене у Малайзії у 2009 р. та визнане у США судами першої та апеляційної інстанцій у 2011–2012 рр. [461]. Клопотання про визнання також розглядалось у Франції та Англії. Апеляційний суд Парижу відмовив у визнанні через те, що арбітражна угода не охоплювала предмету спору. У той же час, суд Англії послався на рішення суду США та визнав арбітражне рішення як «безумовно дійсне», зазначивши, що всі заперечення відповідача були розглянуті судом США та до них має застосовуватися естоппель [449]. Проте, у подальшому арбітражне рішення, було скасовано у Малайзії, що у 2017 р. стало підставою для скасування рішення про визнання та виконання у США [460]. Доречно, що заявник обґрунтовував свою позицію, посилаючись на рішення суду Англії 2012 р., проте вказані доводи не були підтримані судом США [425].

Слід зазначити, що досвід відмови у визнанні та виконанні арбітражних рішень у США, який дослідники часто характеризують як зміну курсу держави [10, с. 17; 455], мав місце у справах: (1) *Baker Marine Ltd. (Нігерія) v. Chevron (Нігерія) (1999)*, скасованого у Нігерії [452]; (2) *Spier (США) v. Tecnica (Італія) (1999)*, скасованого в Італії. Відмову суд США мотивував тим, що посилення заявника на диспозитивність ст. V(1) NYC належним чином не доводить наявності підстав для відмови у визнанні рішення державного суду Італії, яким скасовано арбітражне рішення [457]; (3) *TermoRio (Колумбія) v. Electranta (Колумбія) (2007)*, скасованого у Колумбії [459].

Досвід визнання та звернення до виконання скасованих арбітражних рішення мають також Австрія та Німеччина. У справі *Kajo (Австрія) v. Radenska*

(Словенія) у 1993 р. Верховний суд Австрії визнав арбітражне рішення, винесене у Югославії та скасоване Верховним судом Словенії на підставі порушення публічного порядку Словенії з посиланням на ст. V(1)(e) NYC та ст. IX Європейської конвенції. Аналогічне рішення про визнання та виконання арбітражного рішення прийняв суд Баварії у 1995 р. [201]. Німеччина також має досвід відмов у визнанні та виконанні скасованих арбітражних рішень, наприклад: (1) у 1999 р. суд м. Росток, рішення якого було підтверджено Федеральним судом, відмовив у визнанні та виконанні скасованого арбітражного рішення, посилаючись на норми національного права та імперативний характер ст. V(1)(e) NYC [253, с. 15–16]; (2) у справі Компанії США проти державного підприємства Білорусі у 2007 р. суд Дрездена відмовив у визнанні скасованого арбітражного рішення з підстав, що передбачені Європейською конвенцією. У даній справі предметом оцінки стало рішення суду Білорусі про скасування, допустимість якого суд Німеччини обґрунтував тим, що він «не може погодитися із заявником, що всі рішення білоруських судів є незаконними тому, що Президент диктатор. Судові рішення у диктатурі можуть бути правильними» [211, с. 276]; (3) у 2012 р. суд Мюнхену, рішення якого підтримав Федеральний суд Німеччини, відмовив у визнанні та виконанні арбітражного рішення у справі *Приват Лізінг (Україна) v. Holmer (Німеччина)*, скасованого в Україні на підставі порушення публічного порядку, що підтверджувалось рішеннями судів у трьох інстанціях у 2010–2011 рр. Суди Німеччини виходили з того, що не має необхідності встановлювати наявність підстав для скасування арбітражного рішення іноземним судом, якщо судові рішення держави мають бути визнані на підставі принципу взаємності. Відповідно до висновків німецьких судів взаємність презюмується, якщо держава, де арбітражне рішення було скасовано є учасницею NYC та Європейської конвенції [299]. Варто зазначити, що такі мотиви суду Німеччини знайшли обговорення у науковому середовищі, зокрема, у А. Берга, К. Бьокштігеля, П. Долаша, Д. Гольського, С. Крьоля, Г. Гаммера [10, с.77; 253, с. 17].

Досвід аналізу питання про можливість визнання та виконання шести

скасованих у 2011 р. у Англії арбітражних рішень FOSFA отримали суди України у справі *Engels (Kinp) v. Pacific (Малайзія)* у 2011–2012 рр. Цікаво, що суд першої інстанції України визнав та надав дозвіл на виконання скасованих арбітражних рішень, виходячи з того, що між Україною та Великобританією відсутня взаємність у визнанні судових рішень, а відтак рішення Англії про скасування арбітражних рішень не мають для України сили, і, відповідно, відсутній факт скасування арбітражних рішень. При цьому, суд першої інстанції України відмовив у застосуванні положень NYC «оскільки спір виник щодо правовідносин, які можуть бути предметом розгляду за законодавством України». Очікувано, що рішення першої інстанції було скасовано апеляційним судом та направлено на новий розгляд, в результаті якого суд першої інстанції при повторному розгляді встановив, що взаємність між Україною та Великобританією існує поки не доведено інше, та з посиланням на ст. V(1)(e) NYC та норми національного процесуального права відмовив у визнанні та виконанні скасованих арбітражних рішень [152].

Спроби визнання та виконання скасованих арбітражних рішень мали місце у Росії. У 2011 р. у справі *Français (Франція) v. Siberian Cement (Росія), Sibconcord (Росія), Çimento (Туреччина)* суд першої інстанції визнав та надав дозвіл на виконання арбітражного рішення, скасованого у Туреччині за місцем виконання з посиланням, що підставами для скасування були інші, ніж визначені у ст. IX Європейської конвенції. Проте, в подальшому, суди апеляційної та касаційної інстанцій відмовили у визнанні арбітражного рішення, з огляду на попереднє визнання основного договору нікчемним російським судом, та визначивши, що скасоване арбітражне рішення у Туреччині не має сили [404].

На окремий аналіз заслуговують справи про визнання та виконання арбітражних рішень, скасованих у Росії, які розглядались судами Нідерландів, Англії та Франції, та отримали широке світове обговорення. У справі *Yukos (Люксембург) v. Rosneft (Росія)* між сторонами виникло декілька спорів, розглянутих МКАС при ТПП Росії, та в результаті винесено чотири арбітражні рішення на користь *Yukos*, які, згодом, були скасовані судом Росії. Скасування

арбітражних рішень не стало перешкодою для визнання та надання дозволу на виконання цих арбітражних рішень Апеляційним судом Амстердаму у 2009 р.[369], який зазначив, що таке скасування є результатом «упередженого та сумнівного» судового розгляду. Слід зазначити, що звинувачення судом Нідерландів не знайшли підтримки та були засуджені судами Англії та провідними фахівцями, зокрема, А. Бергом, який присвятив одну зі своїх робіт дослідженню рішення апеляційного суду Амстердаму [210, с. 180]. Як було зазначено вище, у Нідерландах судові рішення про визнання та виконання не підлягають оскарженню, тому вказане рішення апеляційного суду не переглядалось Верховним судом та вступило в силу. Суди Англії також підтримали заяву про визнання та виконання скасованого арбітражного рішення, сформувавши висновки, які стали визначальними для розвитку правозастосовної практики юрисдикції: (1) скасування арбітражного рішення не зумовлює його недійсність; (2) англійська доктрина державного акту (англ. *act of state*) не підлягає застосуванню у даному випадку та не наділяє рішення суду Росії імунітетом від дослідження в судах Англії та Уельсу; (3) якщо відповідач заперечує проти визнання та виконання арбітражного рішення на підставі його скасування національним судом, то він має подати зустрічний позов про визнання та виконання судового рішення про скасування; (4) не підлягає застосуванню естоппель щодо заперечень сторони, розглянутих судом третьої країни, зокрема, заперечень *Rosneft*, відхилених судом Нідерландів, адже англійський суд не пов'язаний рішенням суду третьої держави, який визнав скасоване в Росії арбітражне рішення. Висновки суду Нідерландів щодо порушення публічного порядку рішенням суду Росії та визначення, що таке рішення є результатом «упередженого та сумнівного» судового розгляду не були підтримані судом Англії, який зазначив, що концепція публічного порядку у кожній країні є різною та стандарти, за якими суд вирішує спір та чи є таке вирішення «упередженим та сумнівним», можуть відрізнятися. Проте, англійський суд не заперечував проти визнання *res judicata* рішення суду Нідерландів та не вимагав повторного доведення встановлених ним фактів [450].

На відміну від справи *Yukos v. Rosneft*, у 2016 р. Апеляційний суд Амстердаму, рішення якого було залишено в силі Верховним судом Нідерландів, відмовив у визнанні та виконанні арбітражного рішення МКАС при ТПП РФ у справі *Maximov (Росія) v. NMLK (Росія)*, яке було скасовано судом Росії [367], вказавши, що визнання скасованого арбітражного рішення може мати місце за виняткових обставин [368]. Підставами для скасування даного арбітражного рішення судом Росії стали: (1) невідповідність арбітражної процедури угоді сторін; та (2) неарбітрабельність корпоративного спору [80]. У свою чергу, суди Франції у трьох інстанціях задовільнили заяву про визнання та виконання арбітражного рішення у справі *Maximov v. NMLK*, завершивши розгляд справи, який тривав понад 4 роки, рішенням Касаційного суду у 2016 р. [276]. Під час розгляду питання про визнання та виконання арбітражного рішення у цій справі судом Англії, як М. Максимов, так і NMLK наполягали на застосуванні естоппель: перший на підставі рішення суду Франції, а другий – Нідерландів. Суд Англії у 2017 р. підтримав позицію останнього, зазначивши, що суди Нідерландів, на відміну від французьких, дослідили питання дійсності як арбітражного рішення, так і судового рішення, яким його скасовано, та відмовив заявнику, з огляду на те, що в цій справі рішення суду Росії про скасування арбітражного рішення не було «настільки надмірним і неправильним, що воно не могло б бути прийнято російським судом, якщо б він діяв сумлінно» [446].

Справи *Yukos v. Rosneft* та *Maximov v. NMLK* демонструють казуальний підхід до вирішення справ у Нідерландах та Англії, який обумовив протилежні висновки у схожих справах. При цьому, юрисдикції в обох випадках зосередили увагу на оцінці рішення російських судів про скасування, а не власне на виконаності арбітражного рішення.

Розгляд справи про визнання та виконання одного скасованого арбітражного рішення судами різних юрисдикцій, як у справах (1) *Yukos v. Rosneft* (скасоване судом Росії, але визнано у Нідерландах та Англії), та (2) *Maximov v. NMLK* (скасоване судом Росії, відмовлено у визнанні у Нідерландах та Англії, але визнано у Франції), рівно як і у справах (3) *Chromalloy*

v. *Egunem* (скасоване судом Єгипту, але визнано у Франції та США), (4) *KBC v. Pertamina* (скасоване судом Індонезії, але визнано у США та Гонконзі), (5) *Commisa v. Pemex* (скасоване судом Мексики, відмовлено у визнанні у Люксембурзі, але визнано у США), (6) *Thai-Lao, Hongsa v. Лаос* (скасоване судом Малайзії, відмовлено у визнанні у Франції (хоча і з іншої підстави, аніж скасування арбітражного рішення), визнано у США та Англії, і в подальшому відмовлено у США через зміну рішення арбітражем), (7) *Kajo v. Radenska* (скасоване судом Словенії, але визнано у Австрії та Німеччині) – демонструє варіативність національних підходів та практик.

Загальний аналіз показав, що досвід визнання та виконання скасованих арбітражних рішень мають Франція (1984, 1991, 1997, 2001, 2005, 2016), Бельгія (1988), Австрія (1993), Німеччина (1995), США (1996, 2004, 2013), Люксембург (1999), Гонконг (2003), Нідерланди (2009), Англія (2012). Підстави для визнання та виконання скасованих арбітражних рішень умовно можна розділити на дві групи: (1) диспозитивне тлумачення ст. V(1)(e) NYC. Як зазначив А. Берг у 2014 р., власне така підстава мала місце лише у практиці трьох судів: США у справі *Chromalloy v. Egunem* (1996); Нідерландів у *Yukos v. Rosneft* (2009); США у *Commisa v. Pemex* (2013) [211, с. 280–281]. Проте, варто зауважити, що посилення національними судами на ст. V(1)(e) NYC містяться у 20 з вище розглянутих справ, не рахуючи рішень різних інстанцій у межах однієї юрисдикції, хоча деякі з них одночасно містять посилення і на ст. VII(1) та норми національного права. Крім того посилення на дану норму містяться у 233 судових документах серед 3687, що представлені в архіві веб-сайту UNCITRAL «Рекомендації до застосування NYC 1958» [232]; (2) застосування більш сприятливого національного або регіонального права, у тому числі ст. IX Європейської конвенції, на підставі ст. VII(1) NYC. Поряд, з цим спостерігається тенденція серед національних судів різних правових систем мотивувати рішення з посиленням як на ст. V(1)(e), так і на ст. VII(1) із нормами національного права, з наданням оцінки судовим рішенням у аналогічних справах, як винесених у власній юрисдикції, так і іноземними судами, що можна пояснити як процесом

транснаціоналізації національного судочинства, так і процесом локалізації механізму визнання та виконання.

Досвід відмов у справах даної категорії мають США (1999, 2007), Німеччина (1999, 2007, 2012), Україна (2012), Росія (2012), Нідерланди (2016), Англія (2017), Люксембург (2017). Також, можливість визнання та виконання скасованого арбітражного рішення не передбачено на нормативному рівні або її реалізація, за оцінкою експертів, є доволі сумнівною у 25 юрисдикціях¹⁴².

Варто зазначити, що три з розглянутих справ, *Chromalloy v. Egunet, DAC (Директорат цивільної авіації ОАЕ) v. Bechtel, Thai-Lao v. Лаос* є інвестиційними, та п'ять – явно пов'язані із державними інтересами, зокрема: (1) *KBC v. Pertamina* – боржник є державним підприємством Індонезії; (2) *TermoRio v. Electranta* – обидві сторони є державними підприємствами Колумбії; (3) *Yukos v. Rosneft*, де *Yukos*, компанія Люксембургу, є членом групи *Yukos* Росії, та *Rosneft* є державним підприємством Росії, яке придбало значну частину активів *Yukos*; (4) *Maximov v. NMLK* – боржник є підприємством, що має важливе значення для економіки Росії; (5) *Commisa v. Pemex* – боржник є державним підприємством Мексики. Так, при аналізі рішень у вказаних справах необхідно враховувати особливості, що мають місце при вирішенні інвестиційних спорів та при врегулюванні відносин у сфері публічно-приватного партнерства, що не є предметом нашого дослідження, яке обмежується аналізом даних справ у частині застосування положень НУС та умов визнання та виконання скасованих арбітражних рішень.

3.2.5. Скасування арбітражного рішення після розгляду справи про визнання та виконання: процесуальне значення

Не менш дискусійним питанням, ніж вплив скасування арбітражного рішення на вирішення справи про визнання та виконання, розглянуте вище, є

¹⁴² Австралія, Болівія, Бразилія, Бруней, Венесуела, Домінікана, Еквадор, Ель Сальвадор, Естонія, Іран, Йорданія, Катар, Китай, Колумбія, Коста-Ріка, Кувейт, Марокко, Нігерія, Пакистан, Перу, Туніс, Угорщина, Чилі, Швейцарія, Японія.

оцінка впливу «невчасного» скасування: (1) коли справа про визнання та виконання вже розглядається, а рішення про скасування лише очікується, або (2) коли арбітражне рішення визнано та видана екзекватура, а після цього було скасовано. Розглянемо вказані сценарії по черзі.

Перший сценарій врегульовано ст. VI NYC, яка встановлює, що національний суд за заявою сторони може відкласти вирішення справи про визнання та виконання, коли паралельно компетентним судом розглядаються заяви про скасування або призупинення виконання арбітражного рішення, та може зобов'язати іншу сторону надати належне забезпечення. Так, ст. VI є логічним продовженням ст. V(1)(e) та заповненням «прогалини у часі», що виникає при розгляді справи про скасування арбітражного рішення [439, с. 265]. Можливість зобов'язати іншу сторону надати забезпечення має гарантувати виконуваність арбітражного рішення, зокрема, не допустити розмивання або приховування активів боржником та спонукати його не затягувати розгляд справи про скасування [439, с. 280]. У деяких юрисдикціях надання забезпечення може вимагатися судом як умова при відкладенні розгляду¹⁴³. Аналогічні положення містяться у ст. 36(2) Типового Закону UNCITRAL [437], ст. 6 Панамської конвенції [323]. Поряд з цим, ст. 28 Арбітражного акту OHADA має більш імперативний характер, визначаючи, що провадження у справі про анулювання арбітражного рішення «зупиняє» примусове виконання до моменту винесення рішення компетентним судом держави-учасниці [441].

На практиці обставина паралельного розгляду заяви про скасування або призупинення виконання арбітражного рішення може зумовлювати наступні ефекти за *lex fori*: (1) автоматичне відкладення розгляду справи, хоча, як зазначають коментатори, це не передбачено NYC [439, с. 272]; (2) продовження розгляду справи на розсуд суду та відкладення розгляду справи, якщо протилежна сторона доведе доцільність або якщо суд вирішить *sua sponte*¹⁴⁴,

¹⁴³ Домінікана, Кувейт, Люксембург, Чилі.

¹⁴⁴ Австралія, Англія та Уельс, Аргентина (відсутня судова практика), Бельгія, Гонконг, Ель Сальвадор, Єгипет, Йордан, Італія, Канада, Коста Ріка, Ліван, Монако, США, Нідерланди, Німеччина, Угорщина, Франція, Чилі, Швеція.

[439, с. 269]. При цьому, зазвичай, намір ініціювати розгляд справи про скасування арбітражного або ініціювання розгляду щодо арбітражного рішення, предметом якого не є його скасування, не буде приймається як належна підстава для відкладення розгляду справи про визнання та виконання [439, с. 266].

Практики відкладення розгляду справ є доволі розповсюдженими у світі.

Досвід Англії демонструє, що національні суди можуть обирати різні стратегії залежно від обставин справи. Так, у 1993 р. суд Англії відклав розгляд щодо визнання та виконання арбітражного рішення у справі *Soleh Boneh (Ізраїль) v. Уганда*, питання про скасування якого розглядалось судом Швеції, та зобов'язав заявника надати забезпечення позову відповідно до ст. VI NYC та ст. 5(5) Арбітражного акту 1975 р. у розмірі, рівному тому, що підлягав виплаті боржником за арбітражним рішенням та процентів. На прохання заявника апеляційний суд зменшив розмір забезпечення, з огляду на обґрунтованість підстав щодо недійсності арбітражного рішення та встановив, що якщо арбітражне рішення явно є дійсним, проте боржник просить про відкладення розгляду, суд має або негайно звернути його до примусового виконання, або вимагати від боржника надати забезпечення в істотному розмірі [448]. У 2008 р. суд Англії частково визнав та надав дозвіл на виконання арбітражного рішення у справі *NNPC (Нігерія) v. IPCO (Нігерія)*, питання про скасування якого розглядалось судом Нігерії [445]. У справі *Dallah (Саудівська Аравія) v. Пакистан*, суд Англії відмовив у визнанні та виконанні арбітражного рішення з підстав відсутності дійсної арбітражної угоди за ст. V(1)(a) NYC та не дивлячись на незавершений розгляд справи судом Франції про скасування цього арбітражного рішення. Доречно, що слід за відмовою Верховним судом Англії у визнанні та виконанні, суд Франції підтвердив дійсність арбітражного рішення, проте це вже не мало впливу на хід справи у Англії [443].

Інша ситуація у Франції, де суди відмовляють у відкладенні розгляду справ, наприклад, у справах: *Polish Ocean (Польща) v. Jolasry (Франція) (1992–1993)*, де справа про скасування розглядалась у Польщі [283]; *Sonofadex (Франція) v. Rizzardi (Італія) (2000)* – скасування у Італії [285], *Bargues*

(Франція) v. *Pesap* (США)(2004) – у Бельгії [277]. В цілому, це, безумовно, відповідає політиці Франції щодо оцінки впливу скасування арбітражних рішень на можливість визнання та виконання. Хоча слід зазначити, що, навіть, Франція мала досвід відкладення розгляду до формування політики з цього питання, зокрема, до остаточного вирішення справи *Pabalk v. Norsolor*. У 1981 р. у цій справі розгляд про скасування арбітражного рішення у Австрії став підставою для відкладення примусового виконання за рішенням суду Франції, і така ситуація, навіть, мала повторення у 1987 р. [439, с. 272].

Досвід юрисдикцій підтверджує не тільки можливість відкладення у розгляді, а формування умов для цього. Наприклад, суд Австралії у 1999 р. у справі *Hallen v. Angledal* відмовив у відкладенні розгляду справи про визнання та виконання з огляду на те, що були відсутні докази ефективності розгляду судом Швеції справи про скасування арбітражного рішення, а саме: (1) відсутні докази, що заява про скасування подана належним чином та (2) не визначено строк, необхідний для розгляду справи про скасування [200]. Такі критерії, а також оцінка вірогідності скасування арбітражного рішення застосовуються у Англії, Кайманових островах, Канаді, Нідерландах, Німеччині, США, Франції, Швеції [439, с. 273–274]. Наприклад, у Грузії строк можливого відкладення розгляду справи про визнання та виконання обмежений 30 днями [298].

Для вирішення питання про відкладення розгляду має значення чи має суд компетенцію розглядати справу про скасування. Повертаючись до аналізу ст. V(1)(e) NYC, компетентним є суд за місцем винесення арбітражного рішення або суд за місцем застосовного права, з наданням переваги першому. Так, суди Люксембургу, Нідерландів та США мали досвід відмов у відкладенні розгляду справ про визнання та виконання з підстав, що справа про скасування арбітражного рішення слухалась некомпетентним судом, зокрема, не судом за місцем арбітражу [439, с. 267].

Щодо скасування арбітражного рішення після його визнання та виконання, слід зазначити, що Франція з першою справою *Pabalk v. Norsolor* визначила модель реагування на виникнення обставини скасування після винесення

рішення про визнання та виконання. Натомість, в інших юрисдикціях, реакція на скасування після видання екзекватури може мати наступні варіанти: (1) припинення примусового виконання арбітражного рішення та скасування рішення про визнання за нормами національного права, у тому числі перегляд за нововиявленими обставинами, як в Угорщині [313], Чехії [245], Росії [405], Україні або як у Швейцарії [422], де фахівці схильні до думки про можливість застосування ст. V(1)(e) NYC за аналогією; (2) надання строку, протягом якого допускається поворот рішення про визнання через скасування арбітражного рішення, після спливу якого факт скасування вже не матиме впливу на визнання та виконання (наприклад, у Японії такий строк становить 2 тижні з моменту надання екзекватури, що дорівнює строку на апеляційне оскарження [326], або у Казахстані строк становить 3 місяці з моменту винесення рішення про скасування) [332]. Надання можливості перегляду судового рішення про визнання та виконання арбітражного рішення є проявом солідарності та демонстрації взаємності державам місця арбітражу. Проте, такий варіант реагування пов'язаний із додатковим судовим переглядом, поворотом виконання та додатковими витратами для сторони, зацікавленої у виконанні, а, відтак, є вкрай недружнім до арбітражу.

3.2.6. Узагальнення практик визнання та виконання скасованих арбітражних рішень

Юрисдикційні підходи та традиції визначати вплив скасування арбітражного рішення на можливість визнавання та виконання є різними, серед них можна виділити: (1) французький або англійський та американський; (2) локальні, регіональні, міжнародні або транснаціональні; (3) послідовні або казуальні, тощо.

Через призму французького досвіду, як юрисдикції – першопрохідця, та абстрагуючись від висновків національних судів у конкретних справах можна прослідкувати наступні тенденції у формуванні юрисдикційних практик. Висновки у справі *Pabalk v. Norsolor (1980–1984 pp.)*, які, як взірець,

сприймаються впродовж 40 років судами Франції, стали традиційними для юрисдикції. Спочатку було визнання арбітражного рішення за звичайних умов, без наявності обставини скасування, яка виникла пізніше. Першим кроком стало надання пріоритету більш сприятливому, хоча і національному праву, яке не вимагало відмови у визнанні через обставину скасування. Далі у справах *Putrabali v. Rena (1997)* та *Hilmarton v. Omnium (2007)* з розбігом у десять років зіграв ефект *res judicata* та принцип правової визначеності – арбітражне рішення підлягає визнанню якщо воно є остаточним, і з визнанням воно стає частиною юрисдикційної системи, і тому нове арбітражне рішення у тій же самій справі не може мати впливу, що можна порівняти з силою судового рішення, що не підлягає оскарженню.

З практичної точки зору, сталість французького підходу у даному питанні є еталонною. Коли у США судова практика віддалилась від французької, визначивши пріоритет рішень іноземних судів про скасування перед рішеннями арбітражних судів, англійські суди аналогічно поставили на ваги оцінку «надмірності і неправильності» іноземного судового рішення, а Нідерланди – наявність «виняткових обставин», то Франція незмінно слідувала визначеному курсу. З доктринальної точки зору «парадокс Франції» бере коріння у 1958 р. з французького «*ne seront refusées... que si*» проти решти «*може*», де з пріоритетом міжнародного права та міжнародного публічного порядку та відмовою від «локальності», проарбітражність юрисдикції будується на національному праві. З одного боку, для сторін спору байдуже, який закон застосовано, якщо цей закон на її користь. З іншого боку, така ситуація дає привід для критики у науковому середовищі. Як іронічно зазначив А. Берг: «У нас завжди буде Париж», процитувавши, фразу з фільму 1942 р. Касабланка [211, с. 288].

Уявимо юрисдикцію, слідуючи ідеям Я. Полссона, коли на підставі тлумачення ст. V(1)(e) NYC будуть незмінно визнавати скасовані арбітражні рішення, практичний результат залишатиметься таким як у Франції – у разі колізії правових норм, пріоритет надається тій, що є підставою для визнання, а у разі невизначеності правової норми, має застосовуватись розширене тлумачення,

що не забороняє визнання. Такий підхід забезпечує єдиний розгляд справи без завуальованої «подвійної» та «асиметричної» екзекватури. За імперативним прочитанням ст. V(1)(e) NYC «подвійність» вбачається у першій перевірці арбітражного рішення національним судом походження, яка оформлена у спеціальний процесуальний механізм «скасування», та у другій перевірці судом при «визнанні», – поняття відмінні, але викликають дежавю Женевської конвенції 1927 р. «Асиметричність» вбачається в тому, що «визнання» арбітражного рішення судом походження або відмова у «скасуванні» не наділені транснаціональними ефектами *res judicata* та *erga omnes*, на відміну від «скасування». З огляду на це, за імперативним прочитанням бракує імплементації принципу рівності з уклоном у протилежному напрямку від проарбітражності. Асиметричність, може мати місце, коли вона зумовлена режимом сприяння, як, наприклад, зазначено у *підрозділі 3.1.* – надання права на оскарження рішення суду виключно у разі відмови у визнанні та виконанні.

Quod licet Iovi, non licet bovi – виключення «скасування» з числа підстав для відмови у «визнанні» завжди буде знаходити супротив з боку національного протекціонізму. Визнання та виконання арбітражних рішень зазвичай пов'язано із виведенням активів з юрисдикцій, що завжди має негативні наслідки для національної економіки. Цьому підтвердженням є аналіз юрисдикційних практик, наведений, у *підрозділі 3.1.* щодо визначення підсудності справи національному суду місця виконання. Показовим також є те, що у переважній більшості розглянутих справ боржники є компаніями, що зареєстровані у державах виконання. Однією з переваг арбітражу є можливість уникнути солідарності суду до співвітчизників, поряд з цим, відмова у визнанні та виконанні через скасування арбітражного рішення у більшості випадків буде відповідати інтересам сторони, що походить з такої юрисдикції.

Щодо принципу залежності, то за французьким підходом, факт скасування арбітражного рішення не впливає на можливість визнання та виконання, а відтак у визнанні іноземного рішення про скасування арбітражного рішення має бути відмовлено з підстави, що іноземне рішення суперечить визнаному

арбітражному рішенню або, принаймні, визначено, що обставини, встановлені таким іноземним рішенням, підлягають доказуванню при розгляді справи про визнання та виконання у загальному порядку.

Принцип залежності може прийматися до уваги, коли вплив факту скасування на вирішення справи про визнання та виконання арбітражного рішення визнається. У такому випадку виникає конкуренція механізмів визнання та виконання іноземного судового та арбітражного рішень. В основі обох механізмів полягають міжнародні норми. NYC не визначає пріоритету іноземних судових рішень та дозволяє застосування інших міжнародних угод, якщо такі встановлюють режим більшого сприяння визнанню та виконанню арбітражних рішень. Застережень про обмежене застосування даного положення або пріоритет визнання іноземних судових рішень жодна юрисдикція не приймала. Так, паралельні розгляди справ про визнання іноземного судового та арбітражного рішень формально є рівнозначними. З такої позиції, виключно до рішення арбітражу, скасованого самим арбітражем, який його виніс, може бути застосований принцип *ex nihilo nil fit*. Адже, уявимо, що арбітражне рішення скасовує рішення державного суду – абсурдність такої ситуації навряд чи викликає сумніви, аналогічна оцінка має надаватися ситуації, коли національний суд скасовує рішення арбітражу. Конкуренція механізмів визнання та виконання іноземного судового та арбітражного рішень є прикладом колізії міжнародного права, що при будь-якому варіанті, за відсутності погодженої міжнародної стратегії її вирішення, буде призводити до порушення принципу взаємності – знов «цугцванг».

Висновки до третього розділу. Світовий показник визнання та надання дозволу на виконання арбітражних рішень національними судами на протязі понад 10 років складає біля 90%, що забезпечується комплементарністю NYC до національних правових систем, яку небезпідставно характеризують як найуспішнішу угоду у сфері міжнародного приватного права. Поряд з цим, понад піввікова практика застосування NYC залишає місце для дискусій щодо визначення первісної природи NYC як диспозитивної або імперативної, що

породжує відмінності у імплементації Конвенції поміж юрисдикцій.

Адаптивність NYC до локального застосування пов'язана з тим, що процесуальні інструменти механізму визнання та виконання підлягають визначенню у межах певної юрисдикції, що природним чином зумовлює його широку варіативність. Так, NYC втілюючи принцип, що «не заборонено, то дозволено», визначає межі свободи визначення процесуального механізму нормами самої NYC, *lex fori* щодо питань, не врегульованих NYC, та вимогою до застосування режиму сприяння визнанню та виконання арбітражних рішень з метою стримування національного права та на користь проарбітражного тлумачення норм NYC. Проте за відсутності такого балансу не можна виключати, що процесуальні варіації можуть стати на перешкоді прийняттю до розгляду справи про визнання та виконання арбітражного рішення та її ефективному вирішенню, зокрема, радикальне скорочення строків давності або затягування розгляду справи, застосування процедур позовного провадження, тощо. Аналіз понад 120 юрисдикційних практик показав, що спектр допустимих у NYC варіацій є доволі широким: (1) строк давності для подання заяви про визнання та виконання може складати від 3 до 30 років, або навіть безстроково; (2) судовий збір може варіюватися від 0 до 3200 доларів США; (3) може вимагатися надання єдиного документу – резолютивної частини арбітражного рішення, засвідченої арбітром та без вимоги про надання перекладу з іноземної мови або пакет документів на підтвердження належного арбітражного процесу з нотаріальним посвідченням та легалізацією, перекладом, посвідченим нотаріально та знов легалізацією; (4) підсудність справи національному суду може визнаватися за умови місцезнаходження боржника або його активів у юрисдикції або без такої; (5) може встановлюватися лише один розгляд справи або двічі допускати оскарження та неодноразовий перегляд справи, тощо. Значний спектр процесуальних варіацій, що допускається на конвенційному рівні є несумісним із принципом правової визначеності та законних очікувань сторін транснаціональних відносин. Відтак, рамкове врегулювання найбільш обтяжливих умов, допустимих щодо основних процесуальних питань розгляду

справ про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень на конвенційному рівні або впровадження Типового закону сприятиме злагоженості та транснаціоналізації механізму визнання та виконання.

Матеріальні аспекти механізму визнання та виконання арбітражних рішень включають, перш за все, визначення вичерпного переліку підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення. Допустимість варіацій у врегулюванні матеріальних аспектів механізму визнання та виконання стала предметом «конфлікту» між підходами делокалізації арбітражу, що представлений французькою школою, та локалізації, представники якого апелюють до досвіду США та Англії. Дослідження даного конфлікту на прикладі проблеми щодо можливості визнання та виконання скасованого арбітражного рішення показав, що варіативність у оцінці даного питання мала вирішальний вплив при винесенні національними судами різних юрисдикцій протилежних рішень у справах про визнання та виконання одного арбітражного рішення. Відсутність злагоженості у механізмі визнання та виконання, в результаті якої арбітражне рішення має умовний та вибірковий ефект *res judicata* є девіацією – недопустимою варіацією, що загрожує порушенням принципу взаємності та, відтак, універсальності механізму визнання та виконання.

Поряд з цим, виникнення девіацій є закономірним явищем, пов'язаним із розвитком та трансформаціями у соціумі, праворозумінні, появою нових правовідносин. Юрисдикційні практики та доктринальні підходи розвивають варіанти вирішення колізій, і у глобальному плані, надаючи безумовну перевагу гармонійному транснаціональному праву, слід віддати належне локальним практикам, які експериментальним шляхом, іноді у жертву міжнародному принципу взаємності або національній економіці, викривають прогалини у праві, та, відтак, формують проекти для розгляду міжнародною спільнотою. За виявлення прогалини та локальних варіацій її заповнення постають два питання: що визнавати девіацією та скільки разів має повторюватися девіація аби її визнали нормою.

РОЗДІЛ 4

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МЕХАНІЗМУ ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ АРБІТРАЖНИХ РІШЕНЬ В УКРАЇНІ¹⁴⁵

4.1. Формування нормативного регулювання механізму визнання та виконання арбітражних рішень

Правові основи та процедура визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні встановлені ратифікованими нормами міжнародного права та відповідними положеннями національного законодавства. Норми чинних міжнародних договорів, згоди на які надано Україною, мають пріоритет перед нормами національного права [125, ст. 19].

Україна підписала у 1958 р. та у 1960 р. ратифікувала НУС із застереженням що вона застосовується за принципом взаємності, у тому числі до недоговорних держав [240]. У разі якщо визнання та виконання арбітражного рішення залежить від принципу взаємності, вважається, що він існує, поки не доведено інше, що передбачено ч. 2 ст. 11 Закону «Про міжнародне приватне право» [123], ч. 2 ст. 474 ЦПК. У 1961 р. було підписано та у 1963 р. ратифіковано Європейську конвенцію [265].

Типовий закон UNCITRAL у редакції 1985 р. було імплементовано у Закон України «Про МКА» 1994 р [124], проте, досі його не приведено у відповідність до редакції Типового закону 2006 р. [437]. Поряд з цим, щодо внутрішнього

¹⁴⁵ У цьому розділі наводиться комплексний аналіз судової практики України у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень за даними Єдиного державного реєстру судових рішень України. За обраними критеріями було виділено понад 3000 судових рішень, ухвалених з 2015 р. по 2020 р., без врахування справ щодо рішень арбітражу у інвестиційних справах. В результаті дослідження було розроблено Довідник судової практики. Перший розділ Довідника представляє 547 судових рішень, які систематизовано у 6 таблицях за роками та інстанціям із зазначенням результату судового розгляду, підстав судових рішень, ціни арбітражних рішень, реквізитів судових та арбітражних рішень, що дозволяє простежити хід розгляду кожної справи та судові підходи щодо обраних питань. Другий розділ Довідника представляє результати статистично-аналітичного огляду справ про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень у 75 графіках для формування широкого уявлення про судову практику України щодо даної категорії справ. Довідник судової практики представлено у Додатку №2 до роботи. Результати дослідження розглянуто у сукупності з даними статистично-аналітичного огляду за 2013–2014 рр., підготовленого К. Пільковим [164].

арбітражу в Україні з 2005 р. діє Закон «Про третейські суди» [129], який бракує відповідності міжнародним нормам, та встановлює менш ефективний механізм розгляду спорів. Варто зазначити, що імплементація та пряма дія норм міжнародного права ускладнюється відсутністю офіційних перекладів NYC, Європейської конвенції та Типового закон UNCITRAL, а також офіційних рекомендацій щодо їх застосування на українську мову.

Україна є учасницею низки договорів, що передбачають, поміж іншого, визнання та виконання арбітражних рішень, як Московської конвенції [32], договорів про взаємне надання правової допомоги, зокрема: Мінської Конвенції від 22.12.1993 р.¹⁴⁶ [31], Київської Угоди від 20.03.1992 р.¹⁴⁷ [162], двосторонніх договорів¹⁴⁸ [110]. Проте, на практиці вони втратили застосування, враховуючи, що норми NYC є більш сприятливими до арбітражу та ефективними.

Механізм визнання та виконання арбітражних рішень в Україні неодноразово змінювався: з 1988 р. по 2001 р. відносини у даній сфері регулювались Указом Президії Верховної Ради СРСР «Про визнання та виконання в СРСР рішень іноземних судів та арбітражів» [163]; з 2001 р. по 2005 р. – Законом «Про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів» [120]; з 2005 р. по 2017 р. – ЦПК України в редакції від 18.03.2004 р. (ЦПК 2004) із деякими формальними змінами [192].

У період 2005–2017 рр. особливе значення для правозастосовної практики мали роз'яснення судів вищих інстанцій: Постанова Пленуму ВСУ «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку МКА на території України» 1999 р. [110]; Роз'яснення президії ВГСУ «Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій» 2002 р. [144, п.1, 5, 6]; Рекомендації Президії ВГСУ «Про практику

¹⁴⁶ Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Казахстан, Молдова, Таджикистан, Туркменістан, Узбекистан, Грузія, Киргизія та Росія.

¹⁴⁷ Білорусь, Вірменія, Таджикистан, Казахстан, Туркменістан, Узбекистан, Киргизія, Росія.

¹⁴⁸ з Грузією, Естонією, Молдовою, Польщею, Китаєм, Литвою, Латвією, Монголією, Узбекистаном.

застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин» 2007 р. [142, пп. 6.2–6.3]; Постанова Пленуму ВСУ «Про практику розгляду судами корпоративних спорів» 2008 р. [111, п. 9]; Лист ВГСУ «Про узагальнення судової практики вирішення господарськими судами окремих категорій спорів за участю нерезидентів» 2009 р. [59]; Лист ВССУ з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику розгляду судами справ про оспорювання рішень ІСАС та про визнання та виконання рішень міжнародних та іноземних арбітражів» 2015 р. [60]; Постанова Пленуму ВГСУ «Про деякі питання практики застосування ГПК України судами першої інстанції» 2011 р. [112, п. 6]; Постанова Пленуму ВССУ «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ» 2013 р. [113, п. 11]; Постанова Пленуму ВССУ «Про узагальнення практики розгляду судами справ про оспорювання рішень ІСАС та про визнання та виконання рішень міжнародних та іноземних арбітражів» 2015 р. [114].

Цей період відрізняється пошуком форм імплементації механізмів взаємодії суду та арбітражу, як міжнародного, так і внутрішнього. Так, на розгляді парламенту знаходились законопроекти: (1) «Про третейські суди (арбітраж)» 2000 р. [139]; (2) «Про внесення доповнень до Закону «Про МКА» 2001 р. [131]; (3) «Про внесення змін до ЦПК України (щодо деяких питань визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню)» 2010 р., який під впливом рішення SCC про стягнення з НАК «Нафтогаз України» 197 млн. дол. США та зобов'язання передати у 12,1 млрд. куб. м. газу компанії «Росукенерго» пропонував порядок зупинення розгляду справ про визнання та виконання у разі порушення в Україні кримінальної справи з суміжного питання та заборону підприємствам державної власності укладати мирові угоди у арбітражі без дозволу Кабінету Міністрів [137]; (4) «Про внесення змін до деяких законів України з питань міжнародного приватного права /.../» 2010 р. щодо впровадження виключної підсудності інвестиційних справ судам та арбітражам України з метою економії бюджетних коштів [133].; (5) «Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України (щодо вжиття заходів забезпечення позову у підтримку міжнародного арбітражу)» 2013 р., яким вперше пропонувалося надати сторонам арбітражу право на звернення до суду за вжиттям заходів забезпечення позову у арбітражі [134]; (6) «Про внесення змін до Закону «Про третейські суди» щодо приведення його у відповідність із вимогами міжнародних правил арбітражу» 2015 р. [136]; (7) «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань судового контролю та підтримки МКА» 2016 р., що увібрав ідеї Української Арбітражної Асоціації, розроблені у 2014 р. [140] та став першою комплексною пропозицією щодо реформування механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень [135]. Ідеї цього документу впроваджено у законопроекті щодо комплексного оновлення судового процесу в Україні, прийнятого у 2017 р. [132].

Зміни до ЦПК 2004 набули чинності 15.12.2017 р. [122]. Далі розглянемо діючий механізм визнання та виконання арбітражних рішень в Україні, особливості його застосування та тенденції судової практики.

4.2. Процесуальні аспекти розгляду справ про визнання та виконання арбітражних рішень

4.2.1. Процесуальні дії: визнання без виконання, дозвіл на примусове та добровільне виконання

Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні є окремим видом непозовного цивільного судочинства, що відображається у структурі як ЦПК 2004, так і ЦПК 2017, про що зазначається у судовій практиці [93]. На відміну від ЦПК 2004, в якому порядок визнання та виконання іноземних арбітражних рішень було врегульовано у розділі VIII «Про визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні», у ЦПК 2017 виділено окрему главу 3 розділу IX «Визнання та надання дозволу на виконання рішення МКА». Визнання та виконання арбітражного рішення запитуються одночасно та, по суті, складають єдину процесуальну дію, проте, ст. 481 ЦПК дозволяє окреме визнання арбітражних рішень, що не підлягають примусовому виконанню,

порядок чого є таким самим як і визнання та виконання арбітражного рішення, за винятком видачі виконавчого листа [35; 44].

У ЦПК 2017 впроваджено новий порядок визнання і надання дозволу на добровільне виконання арбітражного рішення про стягнення грошових коштів, відповідно до якого боржник подає заяву до суду, а суд виносить ухвалу, яка є підставою для видачі виконавчого листа [192, ст. 480]. Такий механізм має особливе значення з огляду на валютне законодавство України 2016 р., що передбачало заборону на купівлю та перерахування іноземної валюти, у тому числі на підставі індивідуальної ліцензії [115, пп.20 п.6]. У змінах до валютного законодавства 2018 р. було дозволено перерахування іноземної валюти за кордон з метою виконання арбітражних рішень резидентом-боржником, який отримав індивідуальну ліцензію Національного Банку [115]. Вказані валютні обмеження були скасовані у лютому 2019 р. із введенням нових механізмів валютного контролю, проте, у практиці банків України під впливом тенденцій до посилення фінансового моніторингу та комплаєнсу, від боржника, що бажає добровільно виконати арбітражне рішення із перерахуванням валюти за кордон, може вимагатися надання рішення українського суду про визнання та виконання арбітражного рішення в Україні [35; 192, ст. 480].

Досвід застосування механізму визнання та надання дозволу на добровільне виконання мав місце у справах: *Mercuria (Швейцарія) v. Центренерго (Україна)* щодо рішення LCIA у 2018 р. [168]; *PorscheHungaria (Угорщина) v. Порше Україна* щодо рішення ICAC у 2019 р. [185] – заяви про надання дозволу на добровільне виконання у яких були задоволені. У справі *Limton v. Нафтогаз* щодо рішення LCIA у 2018 р., на добровільне виконання якого також було надано дозвіл, суд розглянув колізію, що Закон «Про судовий збір» [128] прямо не визначає розмір судового збору за подання заяви про визнання і надання дозволу на добровільне виконання арбітражного рішення, через що заявник не відразу оплатив судовий збір. Суд зазначив, що судовий збір у такому разі підлягає оплаті, на підставі застосування аналогії, у розмірі, що визначений для подання заяв про визнання та примусове виконання арбітражних рішень [184].

До аналогічних висновків суд прийшов у справі *Кока-Кола (Україна) v. Contourglobal (Kinp)* щодо рішення ІСАС у 2019 р., у якій повернув заяву як неподану, зазначивши, що додатком до заяви про надання дозволу на добровільне виконання є квитанція про оплату судового збору [186]. Заяву у даній справі було подано повторно та в її задоволенні судом було відмовлено.

У справі *Arida (Гонконг) v. Центренерго (Україна)* щодо рішення ІСАС у 2019 р., яким на відповідача покладено обов'язок підписати Акт прийому-передачі вугільної продукції та передати його позивачеві, суд відмовив у задоволенні заяви, зазначивши, що законом передбачено надання дозволу на добровільне виконання арбітражних рішень лише про стягнення коштів та не передбачено для арбітражних рішень про зобов'язання вчинити дії [177].

4.2.2. Підсудність

ЦПК 2004 передбачав підсудність справ про визнання та виконання загальним місцевим судам за місцезнаходженням боржника або його активів із можливістю подальшого перегляду апеляційним та касаційним судом. ЦПК 2017 з метою скорочення строків та інстанцій перегляду визначив підсудність таких справ апеляційному суду, юрисдикція якого поширюється на м. Київ як суду першої інстанції, та Верховному Суду як суду другої інстанції [192, ст. 24, ч.3 ст. 475], що стало частковим поверненням до порядку 2001–2005 рр., коли такі справи розглядались місцевими апеляційними судами [35; 120, ст. 4].

Зазначимо, що у 2015–2017 рр. понад 60% справ розглядалась судами не Київської області, зокрема, 17% – судами Дніпропетровської, 9% – Запорізької, 8% – Одеської областей, в той час як 39% справ були розглянуті місцевими судами Київської області (36%–2015 р., 49%–2016 р., 33%–2017 р.).

Перший рік після зміни підсудності відрізняється численними справами, які помилково були ініційовані у судах першої інстанції або місцевих апеляційних судах, які або повертали заяви або, як прямо передбачено, ст. 31 ЦПК передавали справи до апеляційного суду м. Києва.

ЦПК 2017 зберіг вимогу щодо територіальної прив'язки арбітражного

рішення, що підлягає визнанню та виконанню, зокрема щодо місцезнаходження боржника або його майна в Україні [192, ч.2 ст. 475]. Так, у справі *MB Shipping (Мальта) v. Saluta (Сент-Кім і Невіс)* щодо рішення LMAA апеляційний суд у 2020 р. повернув заяву, вказавши, що справа не підсудна суду України, адже судно – незначна частина майна боржника-нерезидента, що тимчасово знаходиться в акваторії морського порту «Південний». Верховний Суд, переглядаючи дану справу, змінив мотивувальну частину рішення апеляційного суду, зазначивши, що підставою для повернення заяви є не обсяг, а місцезнаходження майна боржника, зокрема, ненадання заявником доказів, що майно боржника – судно на час подання заяви знаходиться на території України в акваторії морського порту «Південний» [91]. До аналогічних висновків суд прийшов у 2020 р. у справі *Alpraco (Панама) v. Regent (Британські Віргінські Острови)* щодо рішення ICAC [173]. У справі *ЕД-МАР (Україна) v. Zhangjiagang (Китай)* у 2019 р. суд відхилив доводи заявника, що доказом знаходження майна боржника на території України може бути довідка юридичної компанії про те, що в зоні Одеської митниці здійснено 15 митних оформлень [174].

Поряд з цим, у справі *Softcommodities (Швейцарія) v. Elan (Великобританії)* щодо рішення GAFTA у 2020 р. апеляційний та Верховний Суди прийняли як доказ місцезнаходження майна боржника-нерезидента на території України рішення суду України в іншій справі про вжиття заходів забезпечення позову шляхом накладення арешту на майно – фуражної пшениці, яка належить боржнику. Рішення GAFTA було визнано та надано дозвіл на виконання [92]. А у справі *Спаребанк (Норвегія) v. Банк «Таврічеській» (Росія)* щодо рішення *ad hoc* суду України у 2019 р. задовільнив заяву про визнання та виконання, взагалі не визначивши наявності майна боржника на території України [169].

4.2.3. Строки: давність, розгляд, ризики затягування

Відповідно до ч. 3 ст. 475 ЦПК 2017 арбітражне рішення може бути пред'явлено до виконання протягом 3 років з дня його прийняття, на відміну, від ч. 1 ст. 391 ЦПК 2004, яка визначала, що рішення може бути пред'явлено до

примусового виконання в Україні протягом 3 років з дня набрання законної сили з можливістю пред'явлення арбітражного рішення про стягнення періодичних платежів до примусового виконання протягом строку стягнення з погашенням заборгованості за останні 3 роки, що, наразі, не передбачено у ЦПК 2017. Положення щодо визнання та виконання рішень іноземних судів у даній частині відповідно до ч. 1 ст. 463 ЦПК 2017 залишились без змін [35].

Слід зазначити, що строк пред'явлення арбітражного рішення до визнання та виконання в Україні визначається ЦПК, а відтак, має процесуальний характер, на відміну, від загального строку позовної давності у 3 роки, що є частиною матеріального права України та встановлений ст. 257 ЦК. Відмінність між застосуванням матеріальних та процесуальних строків давності у праві України має практичне значення при вирішенні питання щодо продовження строків. ЦПК 2017 визначив у ч. 4 ст. 475, що заява, подана після закінчення строку, повертається без розгляду, проте, суд за клопотанням заявника може поновити пропущений строк на подання заяви про визнання і виконання арбітражного рішення, якщо визнає причини пропуску поважними. Під впливом встановлення на території України карантину від 12.03.2020 р. у зв'язку з COVID-19 та, що діє безперервно до 01.03.2021 р.¹⁴⁹, на законодавчому рівні було впроваджено положення щодо продовження строків. Зокрема, матеріальний строк давності автоматично продовжується на строк дії карантину [191, п. 12 Прикінцевих та перехідних положень], а процесуальний строк може бути поновлено або продовжено судом, як до, так і після закінчення такого строку, за заявою особи, якщо він визнає причини їх пропуску поважними і такими, що зумовлені обмеженнями, впровадженими у зв'язку з карантинном [192, п. 3 р. XII].

Наразі, у судовій практиці України відсутній досвід продовження або поновлення пропущених строків для пред'явлення заяви про визнання та виконання арбітражних рішень. У справі *Силові машини (Росія) в. Насосенергомаш (Україна) (2016)* щодо рішення МКАС при ТПП РФ [176], у

¹⁴⁹ Станом на 01.01.2021 р.

2020 р. судом було відхилене клопотання про поновлення пропущеного строку на підставі того, що арбітражне рішення слід вважати підписаним з дати відмови арбітражем про виправлення помилки, а не з дати його прийняття [176]. У справі *БМ-Банк v. Офісбуд (2016)* щодо рішення МКАС при ТПП РФ у 2020 р. суд визнав неповажними доводи заявника, що причиною пропуску строку стала необхідність підготовки повного пакету документів, адже раніше суд повернув заявнику вчасно подану заяву про визнання та виконання через неналежність перекладу документів [182]. Також через пропущення строків у 2020 р. суд повернув заяву у справі *Интер РАО СЕС (2016)* щодо рішення МКАС при ТПП РФ, зазначивши, що пропущений строк на подання заяви є значним та його поновлення буде втручанням у принцип юридичної визначеності [183].

Позитивним у ЦПК 2017 є уточнення строків розгляду справ про визнання та виконання. Відповідно до ч. 1 ст. 477 заява може розглядатися судом протягом 2 місяців з дня надходження до суду. Відповідно до порядку, визначеному у ЦПК 2004, до даної категорії справ за аналогією застосовувалась ч.1 ст. 157, згідно якої справа мала розглядатись протягом розумного строку, але не більше 2 місяців з відкриття провадження [192]. На практиці випадки затягування строків були характерні для процесу до 2018 р.

Вплив на тривалість розгляду справ має можливість зупинення провадження у справі судом, якщо компетентним судом, у тому числі іноземним, розглядається заява про скасування арбітражного рішення – до набрання сили рішенням такого суду [192, ч. 7 ст. 477].

Значний вплив на тривалість розгляду має необмежена кількість переглядів із правом суду вищої інстанції передати справу на продовження розгляду до суду нижчої інстанції, про що у судовій практиці прийнято говорити – «справа розглядалась не одноразово» [44]. Варто зазначити, що зі зміною підсудності справ даної категорії мала місце колізія, що може бути продемонстрована на прикладі справи *Польське Гурніцтво Нафтове v. Девон (2014)*. Заява про визнання та виконання рішення арбітражу при ТПП у Варшаві була подана до суду України у 2016 р. та задоволена у першій та

апеляційній інстанціях, у листопаді 2017 р. справа направлена Верховним Судом на новий розгляд до суду першої інстанції – Печерського суду Києва, який у січні 2018 р. передав її до Апеляційного суду м. Київ, той, у свою чергу, повернув справу до Печерського суду. В результаті у 2019 р. Печерським судом знов було визнано арбітражне рішення та залишено без змін Київським апеляційним судом у липні 2020 р. – справа розглядалась майже 5 років [153].

Крім того, процес в Україні дозволяє ініціювати перегляд справи за нововиявленими обставинами, що також має вплив на затягування остаточного вирішення справ про визнання та виконання арбітражних рішень й до того ж пов'язано з низкою формальностей щодо зупинення виконавчого процесу, прикладом чого є справа *Dogus Insaat v. Залізниця (2013)* щодо рішення ІСС, заяву про визнання та виконання якого було ініційовано у суді України у 2015 р., визнано у трьох інстанціях у 2016 р. та у 2018 р. ініційовано перегляд за нововиявленими обставинами через визнання господарським судом України арбітражної угоди недійсною та станом на 01.01.2021 р. провадження у справі зупинене до набранням сили судовим рішенням апеляційного господарського суду [154]. Варто зазначити, що раніше у 2019 р. Верховний Суд приходив до протилежного висновку у справі *International Transit (Ліван) v. ДМК (Україна)* щодо рішення SCC, визначивши, що розгляд господарським судом справи про недійсність арбітражної угоди не є підставою для зупинення розгляду справи про визнання та виконання, адже єдиною підставою для зупинення провадження у процесі розгляду такої категорії заяв є наявність у провадженні компетентного суду заяви про скасування арбітражного рішення [93].

4.2.4. Заява про визнання та виконання: форма, зміст та додатки

ЦПК 2017 визначив, що сторона, зацікавлена у визнанні та виконанні має звернутись до суду із письмовою «заявою» до суду, замість «клопотання», як визначав ЦПК 2004. Важливим стало усунення у новій редакції невідповідності норм законодавства України положенням НУС, зокрема, у частині визначення обов'язкових додатків до клопотання. Ч. 3 ст. 394 ЦПК 2004 встановлювала

розширений перелік таких додатків, порівняно із міжнародними нормами, зокрема, додатково вимагалось подання документів про: (1) набрання арбітражним рішенням законної сили; (2) повідомлення боржника, який не брав участі у арбітражному розгляді, про його час і місце; (3) в якій частині чи з якого часу арбітражне рішення підлягає виконанню, якщо воно виконувалося раніше. Порядок, встановлений у ч. 4 ст. 476 ЦПК 2017 по суті відповідає конвенційним нормам, проте містить такі особливості: (1) заява про визнання та виконання, яка, поміж формальних відомостей про заявника, має містити дані про дату і місце прийняття рішення арбітражем та дату отримання арбітражного рішення заявником; (2) оригінал арбітражного рішення та арбітражної угоди, або їх нотаріальні копії; (3) засвідчений відповідно до законодавства (згідно судової практики України) переклад документів на українську мову. У разі неподання цих документів заява залишається без руху та у разі усунення недоліків вважається поданою в день її первісного подання до суду, а в разі неусунення протягом 10 днів – вважається неподаною і повертається заявнику [192, ст. 185]. У разі пропуску строків на подання заяви або ненадання документів до початку судового розгляду, якщо раніше вони подавались в електронній формі, заява повертається без розгляду, але заявник має право звернутися до суду повторно [192, ч. 2. ст. 257]. Повернення та залишення без розгляду заяви не перешкоджають повторному зверненню до суду, якщо перестануть існувати або будуть усунені обставини, що стали підставою для повернення заяви. Також, ЦПК 2017 визначив, що заява про визнання та виконання арбітражного рішення має містити вимогу про видачу виконавчого листа на примусове виконання [192, п. 6 ч. 2 ст. 476], відповідно в ухвалі суду має бути вказівка про це [192, п. 4 ч. 2 ст. 479] – невизначеність цього питання була підставою для затягування видачі виконавчих листів заявнику та покладення на нього обов'язку додаткового звертатися до суду з вимогою про видачу виконавчого листа після задоволення заяви про визнання та виконання [44]. Відмови у видачі виконавчого листа суди обґрунтовували передчасністю вимоги, коли ухвала про дозвіл на примусове виконання арбітражного рішення ще не набрала законної сили [35; 187].

Варто зазначити, що вимоги до подання суду саме нотаріально завірених копій арбітражного рішення та угоди, а також перекладів часто обтяжує розгляд справ даної категорії. Наприклад, у справі *БМ-Банк v. Офісбуд* щодо рішення МКАС при ТПП РФ, у 2020 р. суд повернув заяву через те, що переклад документів з російської мови на українську здійснено тимчасово виконуючим обов'язки нотаріуса та ненаданням відомостей про цю особу, зокрема, її посаду, повноваження, посадову інструкцію, тощо [180]. Також, відомі випадки повернення заяви про визнання та виконання арбітражного рішення через завірення арбітражної угоди заявником, а не нотаріально [179].

4.2.5. Розгляд справи та застосування інструментів сприяння арбітражу

Розгляд справ про визнання та виконання арбітражних рішень як в першій, так і в другій інстанціях в Україні відбувається *inter partes* із повідомленням сторін у відкритому судовому засіданні, проте, неявка сторін не перешкоджає судовому розгляду [192, ч. 1. ст. 477].

Слід зазначити, що обставини, встановлені рішенням арбітражу не мають преюдиційності та підлягають доказуванню в загальному порядку при розгляді справи судом [192, ч 8 ст. 82; 11, ч. 8 ст. 75].

Суд за заявою заявника може вжити заходів забезпечення *позову* на будь-якій стадії розгляду [192, ч. 3 ст. 477]. Якщо місце арбітражу знаходиться на території України, боржник може просити суд розглянути заяву про скасування арбітражного рішення спільно з заявою про визнання та виконання в одному провадженні [192, ст. 482], в решті механізм визнання та виконання арбітражного рішення, якщо місце арбітражу знаходиться на території України, є таким самим як і механізм для арбітражних рішень, винесених поза її межами.

Варто зазначити, що справи про оспорювання (оскарження, скасування) арбітражних рішень, винесені на території України, підсудні апеляційному суду за місцезнаходженням арбітражу як суду першої інстанції [192, ст. 454]. В Україні зареєстровано два постійних арбітражних інститути МКАС та МАК при

ТПП України, обидва мають місцезнаходження у м. Києві, відтак, справи про скасування їх рішень підсудні апеляційному суду у м. Києві як і всі справи про визнання та виконання арбітражних рішень. Проте, рішення арбітражів ad hoc, винесені на території України будуть підсудні місцевим апеляційним судам, що може зумовлювати конфлікт підсудності справи, якщо заява про визнання та виконання арбітражного рішення буде розглядатись апеляційним судом у Києві, а заява про оспорювання арбітражного рішення, наприклад, у Одесі, та сторона звернеться до суду з проханням про їх спільний розгляд. Крім того, слід зазначити, що строк розгляду справ про оспорювання є коротшим за розгляд справ про визнання та виконання, та складає 30 днів з дня надходження заяви до суду. Також, вимоги до заяви про оспорювання вимагають більшої деталізації, аніж вимоги до заяви про визнання та виконання, зокрема, повідомлення про предмет спору та склад арбітражу [192, ст. 455]. Строк на звернення до суду про оспорювання арбітражного рішення складає 3 місяці з дати отримання стороною арбітражного рішення або з дати винесення арбітражем рішення про виправлення помилки [192, ст. 454].

ЦПК 2017 наділяє суди України інструментами сприяння арбітражу як при розгляді справ про визнання та виконання арбітражного рішення, так і власне під час самого арбітражного розгляду. На прохання арбітражу або сторони по справі, за його згодою, апеляційний суд за місцезнаходженням доказів може: витребувати докази шляхом зобов'язання особи, у якої такі докази витребовуються, надати їх безпосередньо арбітражу або стороні-заявнику [192, ч. 11 ст. 84]; оглянути докази з направленням протоколу огляду арбітражу або стороні-заявнику [192, ч. 9 ст. 85]; допитати свідка згідно з визначеним арбітражем переліком питань, у чому сторони можуть брати участь [192, ч. 1–2 ст. 94]; вжити заходів забезпечення доказів [192, ч. 7–8 ст. 116]. Слід зазначити, що до такої заяви вимагається надання, крім документу про подання позову до арбітражу та копії арбітражної угоди, також копії самої позовної заяви [192, ч. 5 ст. 117], що суперечить принципам конфіденційності у арбітражі та недопущення втручання суду у суть справи. Також суд за заявою сторони може

вжити заходів забезпечення позову [192, ч. 3 ст. 149], до відповідної заяви, на відміну від заяви про забезпечення доказів, може бути подано копію позовної заяви або іншого документа, подання якого започатковує процедуру арбітражу [192, ч. 7 ст. 151] – такий порядок є більш прийнятним.

Як зазначає голова Президії ІСАС М. Ф. Селівон, широкий набір інструментів сприяння судом арбітражу в Україні дозволяють говорити про проарбітражний клімат у державі, що виділяє її на міжнародній арені [72]. Так, впровадження таких інструментів у 2017 р. стало важливим кроком у формуванні проарбітражної практики в Україні. Проте, вказані інструменти не знайшли широкого застосування на практиці через нерозвинуті процесуальні інструменти, які б забезпечували їх застосування.

4.2.6. Нарахування відсотків, визначення валюти грошових вимог

ЦПК 2017 визначило, що у разі, якщо в рішенні арбітражу передбачена сплата відсотків або пені, суд визначає суму, що підлягає сплаті, з урахуванням відсотків та пені до моменту виконання арбітражного рішення [192, ч. 4–5 ст. 479]. Також, якщо в арбітражному рішенні суму стягнення визначено в іноземній валюті, суд, має вказати суму стягнення у такій валюті, та виключно за заявою стягувача визначити суму стягнення в гривні [192, ч. 6 ст. 479]. Через невизначеність такого порядку раніше, суди відмовляли у нарахуванні відсотків та пені на суму боргу понад суму, що прямо визначена у арбітражному рішенні, обґрунтовуючи це тим, що державний суд не має права втручатися у розгляд та вирішення справи по суті та автоматично перераховували суму, що підлягала стягненню у гривню, спричиняючи збитки стягувачу [35]. Наприклад, у 2015 р. ВССУ передав на новий розгляд справу про визнання та виконання рішення LCIA, зазначивши, що встановлення при наданні дозволу на примусове виконання рішення іншої, ніж визначена у рішенні іноземного суду, суми відсотків, які підлягають стягненню є помилковим [171]. В цьому ж році у аналогічній справі ВССУ зазначив, що визначення конкретного розміру складних відсотків до компетенції суду, який визнає та надає дозвіл на

виконання арбітражного рішення, не відноситься [172]. У лютому 2017 р. апеляційний суд відмовив у визнанні та виконанні рішення *GAFTA* у справі *Nibulon v. Райз* зазначивши, що «делегування права на нарахування відсотків стягувачу або державним виконавцям суперечить засадам правосуддя в Україні /.../ це розцінюється, як втручання у відносини, врегульовані у арбітражному застереженні та має ознаки порушення публічного порядку України» [166].

У 2018 р. Верховний Суд у справі *Inexim (Великобританія) v. АвтоКрАЗ (Україна)* щодо рішення ІСАС зазначив, що стягнення заборгованості у іноземній валюті з переведенням її в національну не суперечить публічному порядку України [95]. Так, необмежена кількість переглядів справи у поєднанні з неможливістю нарахування відсотків за порушення грошового зобов'язання та обов'язковим переведенням іноземної валюти у гривню фактично зумовлювали знецінення суми стягнення за арбітражним рішенням [44].

Положення ЦПК щодо нарахування відсотків вступили в силу лише з 01.01.2019 р. До цієї дати суди та виконавці формально не мали право розраховувати суму відсотків, керуючись ст. 6 Конституції України, згідно до якої органи державної влади здійснюють свої повноваження у встановлених законом межах [33, ст. 6]. Проте, вже у травні 2018 р. Верховний Суд, переглядаючи справу *Nibulon v. Райз* щодо рішення *GAFTA*, яка розглядалась судами понад 6 років, встановив, що до 01.01.2019 р. наявна прогалина у праві. Визначення порядку нарахування відсотків до моменту виконання рішення є розумним балансом між приватним інтересом стягувача та публічним інтересом у виконанні цього рішення, враховуючи, що нарахування відсотків виконавцем до моменту виконання зобов'язання боржником, не заборонено законом [97].

4.3. Підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення

4.3.1. Відносні підстави: визначення та застосування

Підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення, визначені у ст. 478 ЦПК повністю дублюють ст. V NYC [240]. Суди України

мали досвід відмов у визнанні та виконанні з таких відносних підстав як: винесення рішення по спору, непередбаченому арбітражною угодою (2 справи у 2017 р., 1 у 2018 р., 2 у 2019 р.); невідповідність арбітражного процесу угоді сторін (у 2013, 2014, 2 у 2016 р., 1 у 2017 р.); позбавлення сторони можливості надати пояснення (у 2013, 2014, 3 у 2015 р., 1 у 2016 р., 1 у 2018 р., 2 у 2019 р., 1 у 2020 р.). До 2017 р. мали місце відмови з формальних підстав: добровільне виконання боржником арбітражного рішення (2014 р., 1 у 2015 р., 3 у 2016 р.); відсутність доказів про остаточність арбітражного рішення (1 у 2015 р.); пропуск строку для подання заяви (1 у 2016 р.); відсутність повноважень у представника заявника (1 у 2016 р.); ненадання оригіналу арбітражного рішення (1 у 2016 р.); не підсудність справи суду України (2 у 2016 р.) [339].

У 2013–2014 рр. мали місце відмови при неправильному зазначенні назви арбітражної установи, наприклад, «Арбітражний суд при ТПП м. Вена (Австрія)» замість правильного «МАС Федеральної палати економіки Австрії (VIAC)», «Арбітраж міжнародної ТПП Парижу» замість «МАС при ІСС» [164, с. 20]. Натомість, у 2015 р. у судовій практиці вироблено підхід, що дана підстава має застосовуватись лише у випадках, коли допущена помилка не дозволяє встановити справжнє волевиявлення сторін. Так, не може бути підставою для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення неправильно вказана назва арбітражу, якщо: 1) вказано арбітраж міста/держави, в якому зареєстровано лише один арбітраж; 2) сторона стверджує, що в арбітражній угоді неправильно вказано назву, проте вона не заперечувала проти цього в арбітражі [167]. У 2018 р. суд другої інстанції відмовив у визнанні та виконанні арбітражного рішення з підстави, що арбітражна процедура не відповідала угоді сторін, виходячи з наявності розбіжності у викладі тексту договору: англійська версія містила арбітражне застереження, а українська версія – компетенцію українського суду. Суд відхилив доводи заявника, що боржник не заперечував проти арбітражного розгляду справи, хоча і не приймав у ньому участі [116].

Важливі висновки щодо можливості розгляду справи у арбітражі при визначенні неправильної назви арбітражу було зроблено Верховним судом у

2020 р. Суд погодився з господарськими судами попередніх інстанцій, які вирішили справу по суті, виходячи з того, що вказівка на вирішення спорів у МКАС, без зазначення у якому саме, не дозволяє встановити волю сторін. В обґрунтування таких висновків Верховний Суд звернувся до Рекомендацій UNCITRAL та доповнив принципи оцінювання арбітражного рішення, сформовані у судовій практиці раніше, наступним: (1) суд має тлумачити незначні помилки та неточності в назві арбітражних установ в арбітражній угоді на користь арбітражу; (2) суд може визнати угоду невиконуваною, через істотну помилку сторін у назві арбітражу, до якого передається спір (відсилання до неіснуючої установи), за умови відсутності в арбітражній угоді вказівки на місце проведення арбітражу чи будь-яких інших положень, які б дозволяли встановити наміри сторін обрати арбітражну установу чи регламент; (3) у разі невизначеності арбітражну сторона арбітражної угоди не має до звернення до суду звертатися до арбітражів за вирішенням питання *kompetenz-kompetenz* [126].

Щодо відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення на підставі невідповідності арбітражного процесу угоді сторін слід відмітити висновки Верховного суду у 2019 р. при розгляді двох справ за участю компанії *Райз* як боржника. У 2019 р. у справі *Dow (Швейцарія) v. Райз (Україна) (2015)* щодо рішення SCAI Верховний Суд відхилив доводи боржника про розгляд спору неповноважним арбітражем як необґрунтовані, виходячи з того, що боржник мав надати заперечення проти компетенції арбітражу безпосередньо трибуналу, проте, він таким правом не скористався. Суд визначив, що участь *Райз* у арбітражі, дає підстави для висновку, що на момент розгляду спору боржник погоджувався, що спір може бути розглянутий саме цим арбітражем. Важливо, що Верховний Суд у цій справі визнав «визначальним застосування принципу компетенції-компетенції», зокрема, щодо вирішення SCAI питання про наявність власної компетенції розглядати спір [98]. Друга справа – *Nussed Serbia v. Райз (2015)* щодо скасування рішення ICAC переглядалась судами неодноразово. Спочатку місцевий та апеляційний суди відмовили у скасуванні арбітражного рішення, рішенням ВССУ справу було направлено на новий

розгляд до суду першої інстанції, далі місцевий та апеляційний суди скасували арбітражне рішення, та врешті у 2019 р. Верховний Суд поставив крапку у даній справі, відмовивши у скасуванні. Верховний Суд зазначив про необхідність надання судами оцінки процесуальній поведінці відповідача в ході арбітражного розгляду на відповідність принципу добросовісності. Відсутність заперечень *Райз* щодо складу арбітражу під час арбітражного розгляду свідчить, що відповідач погодився із компетенцією саме одноособового складу арбітражу, не дивлячись на те, що арбітражна угода передбачала розгляд справи двома арбітрами – позивач та відповідач призначили арбітром одну особу. Суд вказав, що процесуальна поведінка *Райз*, яке реалізувало право на призначення арбітра, не посилялось на дефекти складу арбітражу, а отримавши за результатами розгляду не вигідне для себе рішення, ініціювало його оскарження у державному суді, що містить ознаки зловживання правом та не відповідає принципу добросовісності [90]. Вказані, висновки Верховного суду є важливими при визначенні підстав як для скасування, так і для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення, які застосовуються судом за заявою боржника.

Іншою підставою для відмови стало неналежне повідомлення боржника про арбітражний розгляд. У 2020 р. Верховний Суд у справі *Юргінський машинобудівний завод (Росія) в. Шахтоуправління (Україна) (2016)* скасував рішення суду першої інстанції та відмовив у визнанні та виконанні рішення МКАС при ТПП РФ, зазначивши, що направлення повідомлень службою експрес-доставки «МВЕ» не відповідає Конвенції про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах 1965 р., додатково вказуючи, що копії накладних засвідчені неналежним чином, через що неможливо достеменно визначити перелік документів, що надсилались [107]. Цього ж року у справі щодо арбітражного рішення МКАС при ТПП РФ між цими ж сторонами Верховний Суд скасовуючи рішення апеляційного суду та відмовляючи у визнанні та виконанні з такої підстави, зазначив, що не може вважатись належним повідомленням надіслання документів електронною поштою, оскільки відсутні докази подання сторонами у справі до МКАС заяв про

обмін процесуальними документами з вказаним арбітражем засобами електронного зв'язку [108]. Досвід відмови з такої підстави у 2020 р. мав Київський апеляційний суд щодо рішення МКАС Євразійського центру посередницького розгляду у справі *Спектр-Центральна Азія (Казахстан) в. Мілкленд (Україна)(2020)*, відхиливши доводи заявника, що фактичне неповідомлення боржника про арбітражний розгляд зумовлено проблемою тривалої доставки поштової кореспонденції із Казахстану до України в умовах карантину у зв'язку з Covid 19 [178].

Особливі дискусії в Україні зумовлені відмовами суду у визнанні та виконанні арбітражних рішень на користь третіх осіб, що не були сторонами арбітражного розгляду. У справі *Кока-Кола(Україна) в. Contourglobal (Кир)* (2018) щодо рішення ІСАС, яким відмовлено у задоволенні позову та вирішено питання про стягнення з позивача витрат на юридичні послуги Відповідача, у 2019 р. Кока-Кола звернулась до суду про надання дозволу на добровільне виконання на користь третьої особи *Контурглобал (Україна)*. Суди першої та другої інстанцій відмовили у задоволенні заяви, хоча стягувач не заперечував проти добровільного виконання арбітражного рішення боржником. Мотивом відмови стало ненадання суду судового рішення про заміну стягувача саме за арбітражним рішенням. Лист від стягувача з повідомленням боржника про передачу прав новому стягувачу суд оцінив як недостатній доказ [109].

У справі *Litco (Каліфорнія) в. Галіція (Україна) (2019)* компанія *New Alternative Oak (Франція)* звернулась до суду про визнання та виконання рішення Міжнародного центру вирішення спорів у Пласервілі, штат Каліфорнія за Регламентом ААА. Арбітражним рішенням визначено, що борг компанії *Галіція* має бути виплачений на користь *New Alternative Oak* як особі, на користь якої було відступлене право вимоги відповідно до застосовного права Каліфорнії. Відомо, що *Галіція* мала контракт із *Litco*, що містив арбітражне застереження, пізніше до якого було укладено додаткову угоду, за якою *Галіція* мала здійснювати оплату за контрактом на користь *New Alternative Oak*. До винесення арбітражного рішення *Галіція* визнавала наявність боргу та здійснювала оплату

на користь *New Alternative Oak*. Проте, суди України першої та другої інстанцій відмовили у визнанні та виконанні арбітражного рішення, зазначивши, що між *Галиція*, як боржником, та *New Alternative Oak*, як стягувачем, не було укладено окремої арбітражної угоди [106].

4.3.2. Абсолютні підстави: визначення та застосування

Арбітрабільність. За позитивним підходом в Україні до арбітражу можуть передаватися спори з договірних та інших цивільно-правових відносин, що виникають при здійсненні зовнішньоторговельних та інших видів міжнародних економічних зв'язків, якщо комерційне підприємство хоча б однієї зі сторін знаходиться за кордоном, а також спори підприємств з іноземними інвестиціями і міжнародних об'єднань та організацій, створених на території України, між собою, спори між їх учасниками, а так само їх спори з іншими суб'єктами права України, як визначає ч. 2 ст. 1 Закону «Про МКА» [124]. Також ст. 81 Закону «Про міжнародне приватне право» визначає, що в Україні можуть бути визнані та виконані рішення іноземних арбітражів, до компетенції яких належить розгляд цивільних і господарських справ, що набрали законної сили. Україна має досвід встановлення за позитивним підходом «тимчасової» арбітрабільності, зокрема, Закон «Про фінансову реструктуризацію», строк дії якого з 19.10.2016 р. до 19.10.2022 р., визначає арбітрабільність спорів, що виникають під час проведення процедури фінансової реструктуризації. Проте, варто відмітити, що така арбітрабільність є обмеженою, так як спори підлягають розгляду виключно арбітражним комітетом *ad hoc*, хоча і з застосуванням положень Закону «Про МКА» незалежно від складу сторін [130, ч. 3 ст. 3, ст. 16].

За негативним підходом з арбітрабільності виключаються спори з іноземним елементом, що належать до виключної підсудності судам України, невичерпний перелік яких визначений ст. 77 Закону «Про міжнародне приватне право» [123], ст. 22 ГПК, зокрема, щодо нерухомого майна, відносин між батьками та дітьми, спадкових справ, оформлення права інтелектуальної власності, реєстрації та ліквідації юридичних осіб, записів у державному

реєстрі/кадастрі, банкрутства, випуску або знищення цінних паперів [11]. Також ст. 81 Закону «Про міжнародне приватне право» визначає, що не можуть бути визнані та виконані арбітражні рішення у справах щодо стягнення заборгованості з підприємств оборонно-промислового комплексу України на користь юридичної особи держави-агресора (окупанта) або юридичної особи з іноземними інвестиціями такої держави [123].

На практиці до вказаних предметів можуть встановлюватися деякі виключення. Так, в Україні, не дивлячись на загальну неарбітрабельність спорів щодо нерухомості, Київський апеляційний суд у 2019 р. у справі *Особа v. Dorianix (2015)* визнав та надав дозвіл на виконання арбітражного рішення *ad hoc* щодо встановлення права власності на нерухоме майно на території України [175]. Проте, у справі *Simalda v. Taggart (2019)* у цьому ж році суд відмовив з підстави неарбітрабельності у визнанні арбітражного рішення *ad hoc*, яким визнавалось право власності на об'єкт нерухомого майна, вказавши, що питання про звернення стягнення на предмет іпотеки шляхом визнання права власності на спірне майно не може бути передане на вирішення арбітражу [181]. Раніше у 2017 р. суд також відмовив у аналогічній справі *Jewelsoft v. Особа (2012)* щодо рішення LCIA, визнавши предмет неарбітрабельним [170]. На законодавчому рівні винятком з неарбітрабельності відносин щодо нерухомого майна в Україні у 2015 р. було визначено нерухоме майно, що є предметом договору у рамках державно-приватного партнерства, не включаючи ситуацію, коли спір стосується реєстрації речових прав на таке майно [123, ст. 77].

Цікавим є нормативне регулювання та розвиток судової практики України щодо арбітрабельності корпоративних спорів. Приклад України демонструє тривалий пошук збалансованого врегулювання питання арбітрабельності корпоративних спорів [38; 42]. Закон України «Про міжнародне приватне право» 2005 р., який встановлює загальний перелік предметів виключної підсудності національним судам, не включає корпоративні спори, за винятком питання створення та ліквідації юридичних осіб та приватних підприємств [123, ст. 77]. У 2008 р. Пленум Верховного Суду України постановив, що корпоративні спори,

зокрема, спори між акціонерами, пов'язані з формуванням органів управління та прийняття ними рішень є неарбітрабельними, так як вони регулюються імперативними нормами права, недодержання яких є порушенням публічного порядку [111]. У 2009 р. обмеження, пов'язані з арбітрабельністю корпоративних спорів впроваджені на законодавчому рівні з доповненням ГПК положеннями, що спори з корпоративних відносин у суб'єкті господарювання, включаючи спори між акціонерами та компанією, а також спори пов'язані з заснуванням, управлінням та ліквідацією не можуть бути передані на розгляд арбітражу [11, ст. 22]. З тих пір підхід до питання арбітрабельності корпоративних спорів неодноразово змінювався: з 2011 р. обмеження формально стосувались недопустимості передання корпоративних спорів на вирішення внутрішнього арбітражу, так міжнародна арбітрабельність корпоративних спорів формально не була заборонена; у 2013 р. ВГСУ визначив що питання купівлі-продажу часток у статутному капіталі не є питанням корпоративного права та може бути передано на розгляд арбітражу; з 2014 р. законодавчі обмеження щодо арбітрабельності було розширено з суб'єктів господарювання на всіх юридичних осіб; з 2017 р. обмеження були розширені на спори, пов'язані з правами та обов'язками учасників (акціонерів, засновників та членів) [11, ст. 12]. Поряд з цим, у 2016 р. у справі *ВТА Банк (Казахстан) в. Метрика (Україна) (2015)* суд визнав та надав дозвіл на виконання рішення ІСАС, яким визнано право власності та звернено стягнення на предмет застави – корпоративні права на частку у розмірі 49% статутного капіталу *Фірми Ферро*, що зареєстрована в Україні [188]. Наприкінці 2017 р. під час реформи процесуального законодавства в Україні, спори, що виникають з корпоративних відносин, визначені арбітрабельними у разі укладення арбітражної угоди між юридичною особою та всіма її учасниками [11, ст. 22; 42; 45; 51; 52; 341].

У період 2015–2020 рр. суди першої інстанції мали досвід відмов у визнанні та виконанні з підстави неарбітрабельності у 2 справах у 2015 р., 2 у 2016 р., та 1 у 2020 р. [339].

Публічний порядок. Ст. 12 Закону «Про міжнародне приватне право» 2005

р. визначає «застереження про публічний порядок», відповідно до якого «норма права іноземної держави не застосовується у випадках, якщо її застосування призводить до наслідків, несумісних з основами правопорядку (публічним порядком) України» [123]. У 1999 р. Пленум Верховного Суду України вказав, що під «публічним порядком» розуміється правопорядок держави, визначальні принципи, які становлять основу існуючого в ній ладу (стосуються її незалежності, цілісності, самостійності й недоторканості, основних конституційних прав, свобод, гарантій, тощо) [110, п. 12].

Значення та зміст публічного порядку у контексті визнання та виконання арбітражних рішень розглядалось у практиці Верховного Суду у 2018 р. У червні 2018 р. у справі *Ostchem (Kinp) v. Одеський припортовий завод (Україна)* щодо рішення SCC Верховний Суд визначив низку принципів щодо перевірки арбітражного рішення на арбітрабільність та відповідність публічному порядку: (1) обов'язок судів перевіряти дотримання публічного порядку України та з'ясування арбітрабільності спору за власною ініціативою, *ex officio*; (2) обов'язок судів перевірити, чи наявні підстави вважати, що визнання і виконання арбітражного рішення порушуватиме національний публічний порядок; (3) незастосовність принципу диспозитивності судового розгляду, оскільки визнання та виконання арбітражного рішення за правовою природою є втручанням у публічний порядок та суверенні права країни виконання; (4) обов'язок судів, оцінюючи арбітрабільність, враховувати як суб'єктний склад учасників спору, так і предмет спору [94].

У липні 2018 р. Верховний Суд у справі *Posco (Корея) v. Укренерго (Україна) (2017)* щодо рішення VIAC вперше в судовій практиці України надав визначення поняттю «міжнародний публічний порядок», вказавши, що «міжнародний публічний порядок будь-якої країни включає фундаментальні принципи і засади правосуддя, моралі, які держава бажає захистити навіть тоді, коли це не має прямого стосунку до самої держави, а також правила, які забезпечують фундаментальні політичні, соціальні та економічні інтереси держави ... у тому числі суверенітет держави. Правова концепція публічного

порядку існує для того щоб захистити державу від іноземних державних рішень, які порушують діючі у державі фундаментальні принципи справедливості і правосуддя» [89]. Як зазначає О. Перепелинська, в основну визначення судом поняття «міжнародний публічний порядок» увійшли ідеї українських дослідників А. Довгерта [71, с. 101] та С. Теплюка [160], а також Асоціації міжнародного приватного права 2002 р. [271; 83, с. 504]. Проте, суд утримався від висновку, порушення якого саме публічного порядку слід розглядати як підставу для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення.

У вересні 2018 р. Верховний Суд у справі *Inexim (Великобританія) v. АвтоКрАЗ (Україна)* щодо рішення ІСАС визначив, що «публічний порядок – це урегульована моральними і правовими нормами система суспільних відносин, що має на меті гарантування громадської безпеки і спокою, захисту честі і гідності громадян, нормальних умов для діяльності державних та громадських організацій» [95].

У період 2015–2020 рр. суди першої інстанції України мали досвід відмов у визнанні та виконанні з підстави порушення публічного порядку у 1 справі у 2017 р. та 1 справі у 2019 р.

Вплив економічних санкцій на визнання та виконання арбітражних рішень в Україні. Наявність підсанкційного елемента у справі, щодо якої винесено арбітражне рішення, може мати значний вплив при оцінці арбітрабільності та відповідності рішення публічному порядку.

Закон «Про санкції» у ст. 4 та 5 визначає, що санкціями є спеціальні обмежувальні заходи, які застосовуються за рішенням РНБО [127]. На відміну від європейського законодавства, в Україні відсутні обмеження на визнання та виконання арбітражного рішення, через його зв'язок із санкційними заходами [242, ст. 1, 11]. Поряд з цим, як спеціальну санкцію щодо російських суб'єктів можна оцінювати норму Закону «Про міжнародне приватне право», яка забороняє визнання та виконання арбітражних рішень на користь Росії, або її підприємств, або з її інвестиціями, проти боржників – підприємств оборонно-промислового комплексу з стратегічним значенням для економіки та безпеки

України. [123, ч. 2 ст. 81]. Порядок застосування вказаної норми, а також питання арбітрабельності та публічного порядку України у контексті застосування санкцій стали предметом неодноразового розгляду Верховним Судом [36].

Щодо наявності порушення публічного порядку України визнанням та виконанням арбітражного рішення на користь непідсанкційних російських компаній Верховний Суд у справах *Петер Сервіс v. Телесистеми України (2018)* щодо рішення DIS [96], *Люкон v. Металургійний комбінат (2018)* [101] та *РН-Транс v. ІТЕК-ТРАНС (2019)* [99] щодо рішень ІСАС прийшов до висновків, що: (1) відсутні порушення публічного порядку; (2) визнання Росії країною-агресором щодо України не вплинуло на приватно-правові відносини, що склалися між сторонами, та на їхні зобов'язання, що виникли з договору.

Резонансною стала справа *Авіа-ФЕД-Сервіс v. ДАХК Артем* щодо рішення МКАС при ТПП РФ, в якій у 2018–2020 р. у судовій практиці були сформовані та підтверджені Верховним судом наступні висновки: (1) обставина, що стягувач є компанією держави-агресора, не є підставою для невиконання договірних зобов'язань; (2) арбітражне рішення не може суперечити публічному порядку України, якщо воно ухвалено стосовно боржника як окремої юридичної особи, та визнання Росії країною-агресором щодо України не вплинули на приватно-правові відносини сторін; (3) внесення стягувача до санкційного списку не є підставою для відмови у визнанні та виконання арбітражного рішення та може бути підставою лише для зупинення виконавчих дій на етапі примусового виконання [155]. Проте, у даній справі Верховний Суд не дав оцінки статусу стягувача як підприємства стратегічного значення, а також не встановив, що по суті арбітражне рішення торкалося питання постачання товарів військового призначення, хоча й констатував, що договір постачання між сторонами був укладений на підставі Угоди між Урядами України та Росії про виробничу і науково-технічну кооперацію підприємств оборонної галузі промисловості 1993 р. Зазначене дало змогу Суду зробити висновок про можливість визнання та надання дозволу на примусове виконання арбітражного рішення [155].

У справі *Норметімпекс v. Запоріжтрансформатор (2020)* щодо рішення

МКАС при ТПП РФ Верховний Суд погодився з рішенням суду першої інстанції, яким визнано та надано дозвіл на виконання, визначивши, що: (1) незначний рівень бенефіціарного володіння юридичною особою підсанкційними особами не перешкоджає перерахуванню коштів за арбітражним рішенням такої юридичній особі; (2) санкції мають тимчасовий характер, адже встановлюються на певний строк. Так, застосування санкцій не звільняє особу від зобов'язання, а є лише підставою для відстрочення його виконання [104].

На противагу вищезазначеному, у 2020 р. Верховний Суд у справах щодо визнання та виконання трьох рішень МКАС при ТПП РФ у справах *Авіа-ФЕД-Сервіс v. ДАХК Артем* – №824/100/19 [102], №824/101/19 [103], №824/174/19 [105] відмовив у їх визнанні та виконанні, встановивши, що: (1) боржник має статус державного підприємства з стратегічним значенням для оборони держави, стягувач – підсанкційна компанія, а предметом договору, з якого виник спір були товари військового призначення; (2) саме суд у межах строку дії санкцій не має права надати дозвіл на визнання та виконання арбітражного рішення. Висновки, що застосування санкцій є підставою для зупинення виконавчих дій і не можуть бути підставою для невизнання арбітражного рішення не відповідають закону [36].

У справах №824/174/19 [105] і №824/101/19 [103] Верховний Суд вказав, що правові позиції, вироблені раніше, не застосовні, тому що: (1) у справі *Авіа-ФЕД-Сервіс v. ДАХК Артем (2018)* [155] суд не досліджував і не визнавав доведеним, що стягувач є замовником товарів військового призначення, і не було досліджено обставини, що примусове виконання рішення суперечить санкційній політиці України; (2) у справах *Люкон v. Металургійний комбінат* [101] та *Петер Сервіс v. Телесистеми України* [96] до заявників не застосовувались санкції [36]. У справі №824/100/19 [102] Верховний Суд не аналізував співвідношення нової правової позиції з раніше сформованою у справі *Авіа-ФЕД-Сервіс v. ДАХК Артем (2018)* [155].

Щодо можливості зупинити виконавчі дії або судовий розгляд справи про визнання та виконання на час дії санкції, варто звернути увагу на підхід,

викладений у окремій думці п'яти суддів на ухвалу Верховного Суду у 2020 р., в якій зазначено, що судова практика України з підсанкційним елементом на цей час лише формується, через що виникає низка невирішених питань, зокрема про те, чи є запровадження державних санкцій обставиною форс-мажору, чи може застосування санкцій бути підставою для зупинення, відстрочення або припинення виконання зобов'язання іншою стороною [79].

4.4. Тенденції сучасної судової практики України

Справи про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень є нечисленними та складають біля 0,006% загальної кількості справ, що розглядаються судами першої інстанції в порядку цивільного судочинства [156; 339]. Поряд з цим, вирішення даних справ має істотне значення як для міжнародного іміджу, так і для економіки держави. Справи про визнання та виконання арбітражних рішень завжди включають іноземний елемент. Зазвичай заявником у таких справах є іноземна юридична особа, а боржником – юридична особа України. Предметом справ даної категорії у більшості випадків є визнання та виконання рішень ІСАС¹⁵⁰, проте, решта заяв стосуються рішень провідних арбітражів світу, які мають вплив на міжнародному ринку, зокрема, це СІЕТАС, DIS, GAFTA, ICC, LCIA, SCAI, SCC, VIAC, тощо [43].

Щодо значення справ про визнання та виконання арбітражних рішень для економіки держави, показовим є співвідношення суми, що пред'явлена до стягнення по даним справам до реального ВВП України, що за 2015–2019 рр. в середньому склало 0,27%¹⁵¹. Слід зазначити, що суми пред'явлені до стягнення у справах даної категорії складають значний відсоток від загальної суми, що пред'являються до стягнення у цивільних справах – у першому півріччі 2017 р. 0,004% справ (за кількістю) складають 12,3% (сум, що стягуються) [14].

В середньому у 75% клопотань про визнання та виконання арбітражних рішень, поданих до судів першої інстанції, було задоволено, у тому числі

¹⁵⁰ 59% – 2015 р., 54% – 2016 р., 55% – 2017 р., 66% – 2018 р., 66% – 2019 р., 56% – 2020 р.

¹⁵¹ 0,09% – 2015 р., 0,46% – 2016 р., 0,38% – 2017 р., 0,07% – 2018 р., 0,35% – 2019 р.

частково¹⁵². Тобто, у більшості справ суди притримуються проарбітражного підходу. Рівень відмов у клопотаннях про визнання та виконання арбітражних рішень судами першої інстанції складає в середньому 10%¹⁵³. Значним є відсоток заяв, повернутих заявнику, біля 15% від поданих¹⁵⁴.

В середньому у 35% справ сторони подають апеляцію на рішення судів першої інстанції¹⁵⁵. Апеляційні суди скасовують рішення судів першої інстанції у 22% справ, поданих до апеляції¹⁵⁶. За результатами перегляду в апеляційному порядку суди відмовляють у наданні дозволу на виконання у 12% справ, з числа переглянутих¹⁵⁷ та 9% справ передають на новий розгляд¹⁵⁸.

Середньорічний відсоток рішень, переглянутих у касаційному порядку становить 15%¹⁵⁹ від загальної кількості заяв, поданих до судів першої інстанції та 35%¹⁶⁰ від справ, переглянутих в апеляційному порядку. Касаційні суди змінюють або скасовують рішення апеляційних судів у 24% справ¹⁶¹. За результатами перегляду касаційний суд відмовляє у наданні дозволу на виконання у 5% переглянутих справ¹⁶² та 39% справ передає на новий розгляд до судів першої або апеляційної інстанцій¹⁶³ [339].

Такі показники свідчать, що значна кількість рішень судів першої та апеляційної інстанцій розглянуті з порушеннями [43].

Слід зазначити, що з реформою механізму визнання та виконання арбітражних рішень у 2017 р. істотних змін до зазначених кількісних показників не відбулось, проте суттєві зміни мали місце щодо скорочення строків, зменшення обтяження розгляду справ формальностями, приведення механізму

¹⁵² 73% – 2015 р., 68% – 2016 р., 67% – 2017 р., 78% – 2018 р., 85% – 2019 р., 79% – 2020 р.

¹⁵³ 10% – 2013 р., 18% – 2014 р., 8% – 2015 р., 14% – 2016 р., 11% – 2017 р., 7% – 2018 р., 8% – 2019 р., 4% – 2020 р.

¹⁵⁴ 17% – 2015 р., 17% – 2016 р., 19% – 2017 р., 16% – 2018 р., 7% – 2019 р., 17% – 2020 р.

¹⁵⁵ 36% – 2015 р., 41% – 2016 р., 58% – 2017 р., 23% – 2018 р., 16% – 2019 р., 38% – 2020 р.

¹⁵⁶ 22% – 2015 р., 25% – 2016 р., 24% – 2017 р.; 13% – 2018 р., 25% – 2019 р., 25% – 2020 р.

¹⁵⁷ 4% – 2015 р., 16% – 2016 р., 14% – 2017 р., 6% – 2018 р., 9% – 2019 р., 25% – 2020 р.

¹⁵⁸ 18% – 2015 р., 12% – 2016 р., 5% – 2017 р., 6% – 2018 р., 9% – 2019 р., 3% – 2020 р.

¹⁵⁹ 14% – 2015 р., 18% – 2016 р., 22% – 2017 р., 18% – 2018 р., 8% – 2019 р., 9% – 2020 р.

¹⁶⁰ 39% – 2015 р., 44% – 2016 р., 38% – 2017 р., 43% – 2018 р., 29% – 2019 р., 14% – 2020 р.

¹⁶¹ 33% – 2015 р., 22% – 2016 р., 19% – 2017 р., 33% – 2018 р., 20% – 2019 р., 14% – 2020 р.

¹⁶² 11% – 2015 р., 21% – 2016 р., 0% – 2017 р., 0% – 2018 р., 0% – 2019 р., 0% – 2020 р.

¹⁶³ 33% – 2015 р., 36% – 2016 р., 50% – 2017 р., 33% – 2018 р., 20% – 2019 р., 60% – 2020 р.

до стандарту, встановленого NYC. Спостерігається тенденція сприймання судовою практикою сучасного транснаціонального понятійно-категоріального апарату, зокрема, понять: арбітрабільність, міжнародний публічний порядок, національний суд, принцип *kompetenz-kompetenz*, тощо. Сприятливу роль в уніфікації правозастосування зіграв Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах щодо надання дозволу на виконання рішень МКАС та їх оспорювання 2019 р. [76].

Поряд з цим, механізм судової підтримки арбітражу в Україні, в цілому, та визнання та виконання арбітражних рішень, зокрема, потребує вдосконалення нормативного регулювання, що відображено у проекті Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань вдосконалення арбітражного законодавства України, судового контролю та підтримки МКА» 2019 р., розробленого Робочою групою Української арбітражної асоціації на чолі з О. Перепелинською та за участі представників широких юридичних кіл, в тому числі українських та міжнародних юридичних фірм: АНК, Arzinger, Asters, Avellum, Baker&McKenzie, CMS Cameron McKenna, Equity, Evris, Integrites, Kinstellar, Redcliffe Partners, Sayenko Kharenko [84; 133]. Наприкінці 2019 р. Проект було подано до Комісії з питань правової реформи при Президентові України. Проект направлено на усунення прогалин та суперечностей, виявлених у процесі застосування ЦПК та ГПК у нових редакціях, а також імплементацію в українське арбітражне законодавство положень Типового Закону UNCITRAL у редакції 2006 р. В Проекті пропонується: (1) приведення понятійного апарату українського законодавства у відповідність до міжнародного, зокрема, відмова від поняття «третейський суд» на користь «арбітражний трибунал»; визначення понять «арбітраж», «арбітражна угода» (2) визначення арбітрабільності спорів «міжнародного характеру з договірних та інших цивільно-правових відносин незалежно від суб'єктного складу»; виключення вимоги про наявність територіального зв'язку арбітражного рішення до України; (3) забезпечення дієвості арбітражної угоди, зокрема, визначення недопустимості позовів про визнання арбітражної угоди недійсною; обов'язку тлумачити угоду судом на

користь її дійсності, чинності та виконуваності; (4) закріплення на нормативному рівні удосконаленого порядку застосування забезпечувальних заходів відповідно до положень Типового Закону UNCITRAL 2006 р.; (5) звуження кола предметів, що є неарбітрабельними, до сімейних, трудових, спадкових спорів, спорів щодо реєстраційних дій, договорів публічної закупівлі та приватизації майна, поряд із закріпленням арбітрабельності цивільно-правових аспектів вказаних спорів; визначення арбітрабельними спорів про випуск, облік прав, знищення цінних паперів за участі депозитарної установи; виключення неарбітрабельності питань щодо майна у межах провадження про банкрутство, визначення відсутності впливу справ про банкрутство за участі боржника на дійсність, чинність та виконуваність арбітражної угоди; (6) визначення прав правонаступників сторін спору, вирішеного арбітражним рішенням, зокрема, щодо визнання та виконання арбітражних рішень; (7) визначення преюдиційності резолютивної частини арбітражного рішення, визнаного в Україні; (8) встановлення форми перегляду судових рішень Верховним Судом *ex parte*; (9) виключення вимог щодо нотаріального засвідчення копій арбітражного рішення та арбітражної угоди; (10) встановлення гарантій конфіденційності для арбітрів, тощо [141].

У доповнення до пропозицій Української арбітражної асоціації доцільно розглянути можливість впровадження інструментів, використання яких притаманно суду як гаранту арбітражу, зокрема: відсутність строку давності, обмеження додатків до заяви резолютивною частиною арбітражного рішення, впровадження права вибору заявником розгляду *inter parter* або *ex parte*, у разі розгляду *inter partes* – застосування асиметричної системи оскарження, тощо.

Варто зазначати, що для комплексного впровадження механізму сприяння арбітражу в Україні у довгостроковій перспективі необхідно розширення викладання дисциплін у сфері міжнародного арбітражу, впровадження спеціальних освітньо-кваліфікаційних програм. Об'єм підготовки у даній сфері, що пропонується вищими навчальними закладами України не забезпечує конкурентоздатності українських фахівців та відповідно не створює бази для

розвитку України як арбітражного центру. Досвід університетів Манчестеру, Маямі, Стокгольму, Королівського Коледжу у Лондоні, університету королеви Марії у Лондоні, що представляють бакалаврські та магістерські програми у сфері арбітражу, доводить ефективність впровадження комплексних навчальних програм для формування проарбітражного клімату у державі [39].

Висновки до четвертого розділу. Дослідження показників щодо кількості задоволених та повернутих заяв, а також відмов у визнанні та виконанні арбітражних рішень із аналізом підстав для таких відмов, показників щодо кількості заяв про перегляд судових рішень та вирішення судами питань щодо такого перегляду дозволяє надати комплексну оцінку ефективності розгляду справ про визнання та виконання арбітражних рішень.

Дослідження судової практики продемонструвало, що в період з 2013 по 2017 рр. було сформовано низку прецедентів, які обтяжували порядок визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Суди, здебільшого, надавали дозвіл на примусове виконання арбітражних рішень, проте, за аналогією до позовного провадження, вимагали від заявника подання документів, непередбачених міжнародними нормами. Невизначеність процесуального порядку ставало підставою для неодноразового перегляду справ, що затягувало процес та супроводжувалось ризиком, що ціна задоволення заяви про визнання та виконання арбітражних рішень виявиться не співмірною витраченим зусиллям, враховуючи, що у судовій практиці було сформовано підходи суворого не втручання у суть арбітражної справи та захисту національного публічного порядку як приводу для відмови у нарахуванні відсотків на прострочену суму боргу та обов'язкове перерахування валюти боргу у гривню. Сам механізм не відповідав міжнародним стандартам визнання та виконання.

Так, проблеми, що сформувались у судовій практиці, стали передумовою для оновлення порядку визнання та виконання арбітражних рішень в Україні. 15.12.2017 р. в Україні набув чинності ЦПК у новій редакції, яким вирішено низку суперечливих питань. Усунення прогалин у праві, що виявлені у судовій практиці, стало запорукою перспективності оновленого процесу.

Гострим питанням для України у 2013–2020 рр. залишається положення держави на світових політичній та економічній аренах. Держава стала суб'єктом застосування економічних санкцій як реакції на загрозу, що обумовила спонтанність та неузгодженість нормативно-правового регулювання застосування санкцій та складність формування судової практики. Істотна кількість відмов, неодноразових переглядів мала місце щодо справ про визнання та виконання арбітражних рішень із підсанкційним елементом. Зокрема, порядок визнання та виконання арбітражних рішень в Україні у разі впливу санкцій потребує узгодження таких питань: (1) чи є саме по собі застосування санкцій до стягувача підставою для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення; (2) чи є санкції щодо стягувача підставою для зупинення перебігу строку позовної давності та/або підставою для його відновлення після припинення дії санкцій; (3) чи можна вважати застосування санкцій обставиною форс-мажору; (4) чи підлягає задоволенню судом вимога про відстрочення виконання рішення про визнання та надання дозволу на виконання на строк дії санкцій; (5) чи впливає момент виникнення договірних відносин або момент виникнення спору залежно від моменту внесення стягувача до санкційного списку на можливість визнання та виконання арбітражного рішення після скасування санкцій.

В цілому, сучасний механізм визнання та виконання арбітражних рішень в Україні спрямований на забезпечення найбільш сприятливого клімату для арбітражу та формування інвестиційної привабливості держави. Україна має амбіції до здобуття місця серед провідних світових арбітражних центрів. Цьому сприяє закріплення на нормативному рівні інструментів сприяння арбітражу. Поряд з цим, реалізація таких намірів потребує опрацювання деталей: понятійно-категоріального апаратуру поглиблення імплементації механізму сприяння арбітражу, оптимізація механізму визнання та виконання арбітражних рішень, що передбачено у проєкті закону Української Арбітражної Асоціації 2019 р. та доповнюється пропозиціями, викладеними у нашому дослідженні, впровадження комплексної освітньо-кваліфікаційної підготовки у сфері арбітражу з метою розширення кола фахівців в Україні у даній сфері.

ВИСНОВКИ

На підставі дослідження теоретичних та практичних проблем імплементації механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, що спирається на доктринальні положення, джерела нормативного регулювання та широку базу судових практик, були сформульовані наступні висновки:

1. Обґрунтовано ідею, що еволюція практик взаємодії арбітражу та національних судів визначили як універсальну транснаціональну систему автономного вирішення спорів, альтернативну національному судочинству – арбітраж, який поступово трансформується у основний спосіб вирішення спорів для транснаціональної комерції завдяки гнучкості, швидкості, неупередженості. Виявлено, що ефективність механізму визнання та виконання арбітражних рішень є запорукою дієвості, а відтак й існування арбітражу;

2. Визначено місце визнання та виконання іноземних арбітражних рішень у системі права як інституту у межах міжнародного приватного права, та як механізму, що реалізується у межах національного процесуального права. Вказане доводить доцільність проведення міждисциплінарного дослідження різних аспектів визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

3. Підтверджуючи теорії автономії та делокалізації арбітражу, сучасні юрисдикційні практики демонструють, що відносини з передачі спору на вирішення арбітражу, арбітражний процес та механізм визнання та виконання арбітражного рішення реалізуються незалежно від міжнародних та національних правових систем, що свідчить про їх транснаціональний характер. Наслідком цього процесу є використання інститутом визнання та виконання арбітражних рішень понятійно-категоріального апарату, що характерний міжнародному та транснаціональному праву, зокрема, таких понять як: «арбітрабільність», «*res judicata* арбітражного рішення», «міжнародний публічний порядок», тощо;

4. Спираючись на аналіз теорій позитивізму та юснатуралізму при дослідженні генезису механізму визнання та виконання арбітражних рішень доведено, що суперечлива природа арбітражу як територіального або делокалізованого інституту визначає паралельний розвиток імперативних

національних та диспозитивних транснаціональних підходів до застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень.

5. Сучасний розвиток арбітражу демонструє, що формування поодиноких національних практик, сприятливих до арбітражу, загрожує створенням пулів проарбітражних країн та чорних списків юрисдикцій, не дружніх арбітражу. Вказане суперечить універсалістській концепції арбітражу та може спричинити розмивання його транснаціонального характеру, що є поверненням до національно-міжнародних відносин, де провідне місце відіграє держава;

6. Конвенційна універсалізація механізму визнання та виконання арбітражних рішень формує правові основи сучасної практики визнання та виконання арбітражних рішень, закріплює проарбітражний підхід та режим сприяння арбітражу, створюючи базис для варіативності застосування механізму у національних практиках. В той же час, вихід за межі універсального конвенційного стандарту отримують форму девіацій, яка обумовлює пошук нових правових форм. Варіативність та девіації механізму визнання та виконання арбітражних рішень одночасно здійснюють вплив на універсалістську концепцію арбітражу та залежать від неї. Варіації та девіації механізму є каталізатором для розвитку та трансформації загального механізму визнання та виконання арбітражних рішень;

7. Визначено, що інструментами механізму визнання та виконання арбітражних рішень є: ефекти арбітражного рішення, визнання арбітражного рішення, надання дозволу на виконання арбітражного рішення, скасування арбітражного рішення, з огляду на те, що ефективність механізму визнання та виконання арбітражних рішень, зокрема, та проарбітражність держави, в цілому, залежать від порядку застосування вказаних інструментів;

8. В результаті аналізу ефектів арбітражного рішення *res judicata*, *stare decisis*, *lis pendens*, обмеженого ефекту *erga omnes* виявлено, що вони спрямовані на забезпечення правової визначеності, задоволення законних очікувань сторін та забезпечують силу арбітражного рішення, зокрема: транснаціональну дію арбітражного рішення, незалежно від обставин його визнання або скасування у

певних юрисдикціях; преюдиційність арбітражного рішення та застосування естoppel; розповсюдження дії арбітражного рішення на третіх осіб, що не є сторонами арбітражної угоди, але визнають силу арбітражної угоди або рішення;

9. Виявлено, що статус іноземного може визнаватися за арбітражним рішенням на підставі критеріїв територіальності або іноземного елементу, слідуючи тенденції делокалізації. Виходячи з характеру NYC, встановлено, що арбітражними рішеннями, придатними до визнання та/або виконання, мають визнаватися: (1) остаточні; (2) часткові; (3) попередні, проміжні або винесені в процесі арбітражу; (4) мирові угоди або рішення, винесені на узгоджених умовах, у тому числі винесені – *ex aequo et bono* або *lodi irrituali*; (5) заочні, винесені у прискореному арбітражі; (6) процедурні; (7) *extra petita* за згодою сторін або у частині, що охоплюється арбітражною угодою;

10. Аргументовано, що інструменти визнання як включення арбітражного рішення до національної системи права, та виконання як дозволу на реалізацію арбітражного рішення, у тому числі на використання з цією метою примусового апарату держави, спрямовані на забезпечення дієвості механізму визнання та виконання іноземних арбітражних рішень;

11. Визначено, що особливості застосування підстав для відмови у визнанні та виконанні, та для скасування арбітражних рішень обумовлені специфікою застосовного національного права. Поряд з цим, встановлено, що національне право, при застосуванні для вирішення справи про визнання та виконання арбітражного рішення (як транснаціональної справи) отримує екстериторіальну силу та сприймається як «національне міжнародне», «транснаціональне» або в інших формах наднаціонального права;

12. Класифіковано підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення в залежності від порядку їх застосування на відносні, що застосовуються за заявою сторони по справі, та абсолютні, що застосовуються судом *ex officio*. Доведено, що природа підстав абсолютного характеру суперечить договірній природі арбітражу, враховуючи відсутність волі сторін до їх застосування, а відтак відсутність обов'язку сторін щодо доказування

наявності таких підстав для їх застосування судом. Підходи до визначення змісту та порядку застосування абсолютних підстав демонструють триваючий процес пошуку балансу між приватними транснаціональними та публічними національними інтересами.

13. Визначено, що перевірка на наявність підстави неарбітрабільності для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення є множинною та здійснюється: (1) сторонами при укладанні арбітражної угоди; (2) арбітражним трибуналом за принципом *kompetenz-kompetenz* та в залежності від застосовності принципу *iura novit curia*; (3) національним судом при розгляді справ про скасування або про визнання та виконання арбітражного рішення;

14. Виявлено, що питання арбітрабільності може бути підпорядковано: (1) процесуальним, матеріальним, спеціальним арбітражним нормам, або ними у сукупності; (2) *lex arbitri*, *lex fori*, *lex loci contractus*, *lex loci solutionis*, *lex personalis/societatis*;

15. Класифіковано предмети неарбітрабільності в залежності від: (1) виду предмету – на об'єктивні та суб'єктивні; (2) підходу до правового регулювання – на позитивні та негативні; (3) застосовного права за формою – на процесуальні та матеріальні; (4) застосовного права та обсягом дії – на національні, міжнародні та транснаціональні. За позитивним підходом предмети арбітрабільності визначаються в узагальненій формі, що окреслює межі арбітрабільності, зокрема, предмети: (1) комерційного, економічного, фінансового, матеріального; (2) майнового; (3) договірною характеру. За негативним підходом, визначаються конкретні переліки предметів – неарбітрабільних винятків. Предмети процесуальної арбітрабільності визначаються із врахуванням форми арбітражної угоди, арбітражного рішення, передбачуваних форм визнання та виконання. Так, предмети процесуальної неарбітрабільності, за позитивним підходом, включають спори які, можуть бути вирішені судом. Предмети процесуальної неарбітрабільності, за негативним підходом, включають такі, що пов'язані з адміністративним та виконавчим процесами, державною реєстрацією, залученням непідписантів. Предметами

матеріальної неарбітрабільності є спори щодо об'єктів, враховуючи їх значення для: (1) безпеки – пов'язані з кримінальними порушеннями, корупцією, шахрайством; (2) соціальної сфери – сімейні, трудові, споживчі, страхування, банкрутство; (3) економіки – щодо нерухомості, транспортних засобів, інтелектуальної власності, предметів монополій та конкуренції, корпоративних відносин; (4) політики – із підсанкційним елементом. Виключно предмети матеріальної неарбітрабільності мають визнаватися підставою для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення або для його скасування. Такі предмети визначаються на юрисдикційному рівні, що обумовлює їх унікальність. Проте, в умовах транснаціоналізації економіки та імплементації проарбітражного підходу закріплення таких предметів загрожує загостренням боротьби національних суверенітетів та порушенням міжнародного принципу взаємності;

16. Аргументовано, що дискусія щодо універсалізації неарбітрабільних винятків на міжнародному рівні є безперспективною, враховуючи, що первісним мотивом звернення до неарбітрабільності є захист національного суверенітету разом з відсутністю очевидних міжнародних підстав для визначення неарбітрабільних винятків. Проарбітражною є практика поступового переходу від неарбітрабільності до арбітрабільності шляхом розширення сфери арбітрабільності від комерційних відносин до всіх договірних, у тому числі тих, що можуть бути виокремлені із неарбітрабільних спорів, впровадження спеціальних умов арбітрабільності щодо предметів, що традиційно розцінювались як неарбітрабільні;

17. Визначено, що проблема застосування підстав для відмови у визнанні та виконання арбітражних рішень зумовлена дискусією навколо «*may*» v. «*ne seront ... que si*» – англійського «може» проти французького «має», тобто визначення імперативного або диспозитивного порядку застосування таких підстав;

18. Класифіковано види співвідношення змісту та підходів до застосування підстав для відмови у визнанні та виконання арбітражних рішень, що застосовуються *ex officio*: (1) паралельне застосування підстав

неарбітрабільності та порушення публічного порядку; (2) визнання порушення публічного порядку неарбітрабільним; (3) відмова від підстави неарбітрабільності на користь єдиної абсолютної підстави – міжнародного публічного порядку;

19. Обґрунтовано доцільність визначення єдиної підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення *ex officio* – міжнародного публічного порядку та, відповідно, виключення неарбітрабільності як абсолютної підстави для такої відмови;

20. Визначено допустимими практики визнання та виконання скасованих національними судами арбітражних рішень, виходячи з транснаціональної природи арбітражного рішення;

21. Пропонується виключення подвійного контролю у формі інструменту скасування арбітражного рішення національними судами або визначання опціонального застосування такого інструменту на підставі угоди сторін, виходячи з того, що його застосування суперечить транснаціональній природі арбітражу, зокрема: (1) застосування інструментів визнання та виконання, та скасування арбітражного рішення є асиметричною подвійною екзекватурою із подвійним судовим контролем, враховуючи, що підстави для скасування арбітражного рішення є майже аналогічними до підстав для відмови у визнанні та виконанні; (2) скасування арбітражного рішення обумовлює його нікчемність, тим самим формуючи єдину ієрархічну систему суду та арбітражу, хоча делокалізований характер арбітражу не передбачає природного зв'язку арбітражу з його місцем та *lex arbitri*; (3) країна, де винесено арбітражне рішення здобуває статус «країни походження» або «первісної юрисдикції», а суд у ній – статус «наглядного». Судове рішення про скасування арбітражного рішення наділяється ефектом *erga omnes*. Країна визнання та виконання арбітражного рішення отримує «вторинну юрисдикцію», а рішення її судів обмежуються її територією, що не відповідає концепції «рівних» статусів суверенних держав, судові рішення яких у міжнародному або транснаціональному полі наділені рівною силою, незалежно від того визнано чи скасовано таким судовим

рішенням рішення арбітражу. Визначення допустимим виключно опціонального застосування інструменту скасування забезпечить уникнення колізій між арбітражними та судовими рішеннями;

22. Класифіковано стратегії дії державного суду при розгляді справ про визнання та виконання арбітражних рішень як: (1) контролера належності арбітражного рішення та процесу, арбітражної угоди та статусу сторін; (2) стража національних інтересів, що оцінює вплив арбітражного рішення та його виконання на національний публічний порядок; (3) гаранта, що забезпечує режим сприяння визнанню та виконуваності арбітражного рішення у юрисдикції. Виявлено, що остання стратегія є найбільш ефективною;

23. Для забезпечення ефективної універсалізації національних практик та забезпечення визнання транснаціонального характеру арбітражу на національному рівні запропоновано розроблення Типового закону про розгляд справ про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, що буде закріплювати стратегію поведінки національного суду як гаранта арбітражних рішень. Обґрунтовано, що Типовий закон має закріплювати наступні положення: (1) вирішення питань визнання та виконання одночасно, якщо заявник не просить про їх окремий розгляд; (2) відсутність строків, що обмежують подання заяви про визнання та виконання арбітражного рішення, та допустимість виключно строків на звернення до органів примусового виконання, що обліковуються після отримання дозволу на виконання у юрисдикції; (3) прийняття справи до розгляду та її вирішення незалежно від місцезнаходження боржника або його активів; (4) обмеження вимог щодо надання заявником до суду додатків – резолютивної частини арбітражного рішення або його копії; надання суду мотивувальної частини арбітражного рішення та арбітражної угоди, якщо заявник сам просить про це, або боржник посилається на такі документи для доведення своїх заперечень. Прийняття арбітражного рішення або його копії, якщо вони засвідчені арбітром або арбітражною інституцією, що його винесли, та прийняття додаткових копій, засвідчених стороною, що їх подає. Вимога надати переклад документів

виключно у випадках, коли суд не розуміє мову викладу документів, та прийняття неофіційного перекладу, якщо обидві сторони просять про це; (5) надання повноважень розглядати справу у першій інстанції загальному місцевому суду або суду вищих інстанцій, якщо юрисдикція має відповідні ресурси. У разі розгляду *inter partes* застосування асиметричної системи оскарження, за якої судові рішення, якими визнано та надано дозвіл на виконання арбітражного рішення не підлягають оскарженню. Перегляд судового рішення про відмову у задоволенні заяви, або всіх судових рішень у разі розгляду *ex parte*, незалежно від того, який суд діяв як суд першої інстанції, судом найвищої інстанції без застосування механізмів, що передбачають повторний або додатковий перегляд судами нижчих інстанцій; (6) проведення слухань у справі *ex parte* або *inter partes* на розсуд заявника, який у разі вибору *ex parte* здійснює повне розкриття інформації, що має значення для вирішення справи, під присягою, проте без вимоги щодо надання додаткових доказів. Допустимість самопредставництва сторін без залучення адвокатів. Гарантування сторонам конфіденційності розгляду; (7) встановлення судових зборів у фіксованому розмірі, необхідному для адміністрування справи.

24. На прикладі практики України виявлено, що хоча справи про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень є нечисленими, вони мають істотне значення як для міжнародного іміджу, так і для економіки держави, про що свідчать матеріали судової практики у частині розміру вимог, що стягуються за арбітражними рішеннями, представлені у додатку до роботи;

25. В результаті якісного та кількісного аналізу судової практики України у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень на підставі матеріалів Єдиного державного реєстру судових рішень України, що охоплюють понад 3000 судових рішень, ухвалених з 2015 р. по 2020 р. (без врахування арбітражних рішень у інвестиційних справах), обраних методом пошуку за ключовими словами, було вперше розроблено Довідник судової практики України, який включає 547 судових рішень за 2015–2020 рр., представлені у 6 таблицях за роками та у 75 графіках, що забезпечують сприйняття матеріалів, зручність та доступність матеріалів у практичному використанні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андреева И. Проблема мира в западноевропейской философии. Москва: Мысль, 1975. 223 с.
2. Аристотель. Риторика. *Античные риторики*. Москва: МГУ, 1978. С. 15–164.
3. Астахова Д. О. Принудительное исполнение решений международных коммерческих арбитражей, отмененных государственным судом по месту их вынесения. *Пробелы в российском законодательстве*. 2014. № 3. С. 100–103.
4. Астахова Д. О. Тенденция делокализации международного коммерческого арбитража: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / МГИМО. Москва, 2019. 228 с.
5. Бенюв А. Международный коммерческий арбитраж: оспаривание решений. Москва: НТЦ «Развитие», 2009. 171 с.
6. Бортнікова А. Г. Правові засади застосування медіації як способу вирішення публічно-правових спорів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2019. 286 с.
7. Борко Ю. Заглядывая в XXI век: Европейский Союз и Содружество Независимых государств: монография. Москва: Интердиалект, 1998. 324 с.
8. Боярський Є. Д. Обмеження застосування колізійних норм у міжнародному приватному праві: дис...канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2015. 227 с.
9. Вольф М. Международное частное право. Москва: Гос. изд-во иностр. лит., 1948. 703 с.
10. Гольский Д. Г. Признание и приведение в исполнение арбитражных решений, отмененных судом места их вынесения: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.15 / МГУ имени М. В. Ломоносова. Москва, 2017. 184 с.
11. Господарський процесуальний кодекс України №1798-ХІІ від 06.11.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
12. Данилевич А. Категории «компетенция», «юрисдикция», «арбитрабельность» и «допустимость иска» в международном коммерческом арбитраже. *Журнал международного права и международных отношений*. 2019. № 3–4 (90–91). С. 30–46.

13. Денисенко В. Ксенія і проксенія: співвідношення союзів приватної і публічної гостинності у міжполісних відносинах Стародавньої Греції. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 5. С. 21–24.
14. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
15. Дигесты Юстиниана. Избранные фрагменты в переводе и с примечаниями И. Перетерского / ред. Е. Скрипилева. Москва: Наука, 1984. 456 с.
16. Европа: проблемы интеграции и развития: монография. *История объединения Европы и теория европейской интеграции* / ред. О. Колобов. Т.1. Нижний Новгород: ФМО/ИСИ ННГУ, 2008. 356 с.
17. Евсеев Е. Границы юрисдикций государств в отношении международного коммерческого арбитража. *Правоведение*. 2019. Т. 63, № 3. С. 440–459.
18. Ерпылева Н. Ю. Международный коммерческий арбитраж: правовые основы функционирования. *Международное право*. 2013. № 1. С. 1–74.
19. Желанова А. Разрешение корпоративных споров в международном коммерческом арбитраже в Германии: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.03. Москва, 2019. 31 с.
20. Захарова О.С. Процесуальні гарантії реалізації права на повноважний суд у цивільному судочинстві України. *Recht der Osteuropäischen Staaten (ReOS)*. 2019. №03/2019. С. 47–53.
21. Зенькович Д. Международный коммерческий арбитраж в России и Польше: сравнительно-правовой анализ: автореф. дис. ... канд. юрид. Наук: 12.00.03. Москва, 2011. 27 с.
22. Зименкова О. Н., Астахова Д. О. Толкование оснований для отказа в признании и приведении в исполнение иностранных арбитражных решений по Нью-Йоркской конвенции 1958 г.: практика государственных судов и «делокализованный» арбитраж. *Арбитраж и регулирование международного коммерческого оборота: российские, иностранные и трансграничные подходы. Liber Amicorum в честь 70-летия А. Комарова* / ред. Н. Маркалова и др. Москва: Статут, 2019. С. 259–286.
23. Зозуля О. Міжнародний змішаний арбітраж: досвід та національна

- практика: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2008. 20 с.
24. Зыков Р., Хвалец В. Международная экспансия арбитражных центров. *Arbitration Journal (by the Arbitration Association)*. 01.02.2019. URL: <https://journal.arbitration.ru/ru/news/mezhdunarodnaya-ekspansiya-arbitrazhnykh-tsentrov/>.
25. Институты международного правосудия: монография / ред. В. Толстых. Москва: Международные отношения, 2014. 504 с.
26. Карабельников Б. Исполнение и оспаривание решений международных коммерческих арбитражей. Комментарий к Нью-Йоркской конвенции 1958 г. и главам 30 и 31 АПК РФ 2002. 3-е изд. Москва: Статут, 2008. 606 с.
27. Кисельова Т. Оспорювання та примусове виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу: порівняльно-правове дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук.: 12.00.03. Донецьк, 2003. 16 с.
28. Козаченок С. Соглашение об арбитраже в системе частноправового обеспечения внешнеэкономических сделок: методология формирования и практика применения: дис. ... д-ра юрид. наук.: 12.00.03. Волгоград, 2015. 523 с.
29. Коломиец А. Действительность арбитражного соглашения по праву России и зарубежных стран: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 23.00.03. Москва, 2018. 25 с.
30. Комаров В., Погорецкий В. Международный коммерческий арбитраж. Харьков: Право, 2009. 164 с.
31. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних сімейних і кримінальних справах (Мінська Конвенція) від 22.12.1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text.
32. Конвенція про розв'язання арбітражним шляхом цивільно-правових спорів, що впливають з відносин економічного і науково-технічного співробітництва. Москва, 26.05.1972. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_570.
33. Конституція України: Основний Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

34. Коч Е. В. Договор о корпоративном управлении перспективы легализации. *Вісник одеської адвокатури*. 2016. № 4. С. 45–46.
35. Коч Е. В. Новели визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні. Восьмі юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матер. міжнар. наук.-практ. конф. / Ред. І. Канзафарова. Одеса: Астропринт, 2018. С. 216–220.
36. Коч Е. В. Признать нельзя исполнить: статус «под санкциями» и международный коммерческий арбитраж. *Юрист & Закон*. 2020. URL: uz.ligazakon.ua/magazine_article/EA014237?fbclid=IwAR0cwIALVaVh8Hv552iIG5m12pEm8IdlJyLVJSXL30aBsMwHy0msO-m8EsM.
37. Коч Е. В. Уголовная ответственность юридических лиц в Украине: проблемы рецепции международно-правовых стандартов. *Всеукр. наук. чит. з кримінальної юстиції пам'яті проф. В.П. Колмакова*. Одеса: Фенікс, 2015. С. 129–132.
38. Коч Е. В. Усиление уровня корпоративного управления в акционерных обществах или squeeze-out и sell-out по-украински. *Вісник одеської адвокатури*. 2016. № 4. С. 33–34.
39. Коч Е. В. Учебная дисциплина «Международный коммерческий арбитраж»: особенности преподавания в Украине и за рубежом. *IX Юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матер. міжнар. наук.-практ. конференц* / Відп. ред. І. С. Канзафарова. Одеса: Астропринт, 2019. С. 13–18.
40. Коч Е. В., Бачур Б. С. Права человека: от уникального опыта к правовой стандартизации. *Вісник Одеського національного університету*. Серія: правознавство. 2012. Т 17. Вип. ½ (16/17). С. 43–52.
41. Коч Е. В. Роль арбитрабельности и публичного порядка для признания и исполнения иностранных арбитражных решений. *Юридична осінь 2020 р.: зб. тез наукових повідомлень* / Ред. А. Гетьмана. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. С. 146–150.
42. Коч О. В. Арбітрабельність корпоративних спорів у контексті публічного

порядку та суверенітету України. *Політико-правова доктрина державного суверенітету в умовах глобалізації: матер. міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю до дня народження д.ю.н., професора Л. М. Стрельцова*. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 272–275.

43. Коч О. В. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні: тенденції судової практики. *Правова держава*. 2018. №31. С. 124–133.

44. Коч О. В. Визнання та примусове виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу в Україні: деякі проблемні питання. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2015. № 3. С. 65–72.

45. Коч О. В. Визначення арбітрабельності: особливості судової практики України. *Зб. матеріалів 72 наук. конф. профес.-виклад. складу: наук. працівників ЕПФ ОНУ ім. І. І. Мечникова*. Ред. А. Смітюх. Одеса: Фенікс, 2017. С. 110–113.

46. Коч О. В. Запобігання порушенню права на захист: практика Європейського суду з прав людини. *IV Харківські кримінально-правові читання*. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого: Право, 2014. С. 432–434.

47. Коч О. В. Особливості взаємодії права Європейського Союзу та Міжнародного комерційного арбітражу. *Правова держава*. 2017. №25. С. 236–242.

48. Коч О. В. Особливості трансдержавної діяльності адвокатури. *Юридичний журнал*. 2013. №7. С. 123–126.

49. Коч О. В. Правосвідомість учасників процесу. *Міжнар. наук.-практ. конф. «Законодавство України у світлі сучасних активних реформаційних процесів»*. Київ: Центр правових наукових досліджень, 2014. С. 18–20.

50. Коч О. В. Транснаціональне право у міжнародному комерційному арбітражі: загальний огляд. *Другі економіко-правові студії: матеріали всеукраїнської наук.-практич. конф.* Одеса: Фенікс, 2019. С. 51–53.

51. Коч О. В., Карпенко М. І. Проблема: Виклик директора. *Український юрист*. 2018. №12. URL: <http://www.ukrjurist.com/?article/1698>.

52. Коч О.В., Карпенко М. І. Договір між учасниками ТОВ: нові можливості.

- Вісник Національної Асоціації Адвокатів України*. 2018. №4 (42). С. 29–32.
53. Кравцов С. О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди. Харків: Право, 2014. 230 с.
54. Курочкин С. А. Государственные суды в третейском разбирательстве и международном коммерческом арбитраже. Москва: Волтерс Клувер, 2008. 296 с.
55. Курочкин С. А. Новейшие течения в зарубежной доктрине международного коммерческого арбитража: краткий обзор. *Вестник гражданского процесса*. 2015. № 6. С. 42–68.
56. Курочкин С. А. Современная доктрина международного коммерческого арбитража: тенденции развития. *Третейский суд*. 2015. №4 (100). С. 96–108.
57. Лебедев С. Международный торговый арбитраж. Москва: Международные отношения, 1965. 220 с.
58. Левандовский А. Карл Великий. Москва: Молодая гвардия. 1999. 256 с.
59. Лист Вищого господарського суду України про узагальнення судової практики вирішення господарськими судами окремих категорій спорів за участю нерезидентів від 01.01.2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001600-09#Text>.
60. Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ про практику розгляду судами справ про оспорювання рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду України при Торгово-промисловій палаті України та про визнання та виконання рішень міжнародних та іноземних арбітражів від 11.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011740-15#Text>.
61. Литвинский Д. В. К вопросу о возможности исполнения решения арбитража, отмененного судебными органами государства, на территории которого оно было вынесено (новые тенденции в международном праве коммерческого арбитража). *Журнал международного частного права*. 2000. № 4 (40). С. 3–23.
62. Литвинский Д., Михалаускас М. Международный коммерческий арбитраж во Франции: обзор судебной практики за 2010–2011. *Вестник международного*

коммерческого арбитража. 2012. № 1. С. 229–255.

63. Лунц Л. А. Международное частное право. Всесоюз. ин-т юрид. наук Мин-ва юстиции СССР. Москва: Юрид. Изд-во, 1949. 368 с.

64. Любченко Я. Альтернативні способи вирішення правових спорів: теоретико-правовий аспект. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2018. 249 с.

65. Майшев М. Влияние Типового закона ЮНСИТРАЛ 1985 г. на регламентацию деятельности международного коммерческого арбитража в Германии: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.03. Москва, 2011. 33 с.

66. Мальський М. Арбітражна угода: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Львів: Літопис, 2013. 374 с.

67. Мамон З. Співвідношення міжнародного публічного і міжнародного комерційного арбітражів: автореф. дис...канд. юрид. наук. Київ, 2011. 20с.

68. Международный коммерческий арбитраж. Доклад г-на Иона Нестор, специального докладчика. 5-я сессия Комиссии ООН по праву международной торговли, A/CN.9/64, Нью-Йорк, 1972. 168 с.

69. Миколенко О. М., Неледва Н. В. Тенденції розвитку національного законодавства про медіацію та медіатора у кримінальному провадженні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Випуск 4 (29). Том 1. С. 193-197.

70. Минина А. Понятие и виды арбитрабельности в теории и практике международного коммерческого арбитража: дис. ...канд. юрид. наук.: 12.00.03. Москва: 2013, 202 с.

71. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону / за ред. д.ю.н., проф. А. Довгерта. Харків: ТОВ «Одіссей», 2008. 352 с.

72. Міжнародні VII арбітражні читання пам'яті академіка І. Г. Побірченка 17.11.2020 р., організовані МКАС при ТПП України URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bVwMe3lShsE>.

73. Моисеенко К. Комментарий к закону о переносе в Россию споров с участием лиц, попавших под санкции. Офіційний сайт блогу «Zakon.Ru». 26.06.2020.

URL: https://zakon.ru/blog/2020/6/26/kommentarij_k_zakonu_o_perenose_v_rossiyu_sporov_s_uchastiem_lic_popavshih_pod_sankcii.

74. Николюкин С. Арбитражные соглашения и компетенция международного коммерческого арбитража: некоторые проблемы теории и практики: дисканд. юрид. наук: 12.00.03. Москва: МГУ, 2007. 201 с.

75. О внесении изменений в Арбитражный процессуальный кодекс Российской Федерации в целях защиты прав физических и юридических лиц в связи с мерами ограничительного характера, введенными иностранным государством, государственным объединением и (или) союзом и (или) государственным (межгосударственным) учреждением иностранного государства или государственного объединения и (или) союза: Закон от 08.06.2020 №171-ФЗ. Государственная Дума Российской Федерации. URL: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_354472/.

76. Огляд практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду у справах щодо надання дозволу на виконання рішень міжнародних комерційних арбітражних судів та їх оспорювання від 10.06.2019 р. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_Mkas.pdf.

77. Огречук Г. Правове регулювання застосування медіації при вирішенні цивільно-правових спорів: дис. ... канд. юрид. наук / Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2016. 213 с.

78. Озерський О. Актуальні проблеми медіації в юрисдикційному процесі України. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. П. Могили, 2020. 248 с.

79. Окрема думка суддів Великої Палати Верховного Суду Бакуліної С.В., Власова Ю.Л., Кібенко О.Р., Рогач Л.І., Уркевича В.Ю. на ухвалу Великої Палати Верховного Суду від 17.03.2020 р. по справі №908/3736/15. Верховний Суд України. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88522867>.

80. Определение Высшего Арбитражного Суда РФ от 30.01.2012 г. №ВАС-15384/11 «Об отказе в передаче дела в Президиум Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации» по делу № А40-35844/1. Правовые технологии

будущего «Гарант». URL: <http://base.garant.ru/55542944/>.

81. Панов А. Доктрина «неожиданного решения» в международном коммерческом арбитраже. *Вестник международного коммерческого арбитража*. № 2. 2012. С. 74–88.

82. Переверзева О. Міжнародний комерційний арбітражний суд з вирішення спорів у сфері торговельного мореплавства: автореф. дис. ...канд. юрид. наук: 12.00.03 / КНУ ім. Т.Шевченка. Київ, 2006. 16 с.

83. Перепелинская Е. Публичный порядок в законодательстве и судебной практике Украины по вопросам признания и приведения в исполнение иностранных арбитражных решений. *Арбитраж и регулирование международного коммерческого оборота: российские, иностранные и трансграничные подходы. Liber Amicorum в честь 70-летия А. Комарова* / сост. и ред. Н. Маркалова и др. Москва: Статут, 2019. С. 471–516.

84. Перепилинська О. Як можна вдосконалити арбітражне законодавство України: що пропонує УАА. *Юридична газета* 10.02.2020. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/yak-mozhna-vdoskonaliti-arbitrazhne-zakonodavstvo-ukrayini-shcho-proponue-uaa-.html>.

85. Пільков К. М. Теорія і практика доказування у міжнародному комерційному арбітражі: монографія. К. : Освіта України, 2016. 240 с.

86. Побірченко І.Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. Київ: ІнЮре. 2007. 584 с.

87. Подковенко Т. Медіація: міжнародно-правові стандарти. Актуальні проблеми правознавства. 2017. Вип. 4 (12). С. 47–54.

88. Поляков Р. Порівняльно-правовий аналіз нормативних актів які регулюють порядок вирішення спорів міжнародним арбітражем. *Право і суспільство*. 2020. № 4. С 302–308.

89. Постанова Верховного суду по справа №796/3/2018 23.07.2018 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/75528563>.

90. Постанова Верховного суду по справі № 761/5425/16-ц від 06.02.019 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79805738>.

91. Постанова Верховного суду по справі № 824/103/2020 від 02.10.2020 р.
URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92065816>.
92. Постанова Верховного Суду по справі №824/135/19 від 23.07.2020 р. URL:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/85389497>.
93. Постанова Верховного суду по справі №824/239/2018 від 28.03.2019 р.
URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81013018>.
94. Постанова Верховного Суду по справі №519/15/17 від 27.06.2018 р. URL:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/75717009>.
95. Постанова Верховного суду по справі №524/722/16-ц від 19.09.2018 р.
URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/76945310>.
96. Постанова Верховного Суду по справі №755/6749/15-ц від 26.09.2018 р.
URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/76885631>.
97. Постанова Верховного Суду по справі №759/16206/14-ц від 15.05.2018 р.
URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/74630452>.
98. Постанова Верховного суду по справі №759/6378/15-ц від 20.03.2019 р.
URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80980496>.
99. Постанова Верховного Суду по справі №761/39565/17 від 08.05.2019 р.
URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81753120>.
100. Постанова Верховного Суду по справі №796/134/2018 від 10.01.2019 р.
URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79232091>.
101. Постанова Верховного Суду по справі №796/92/2018 від 22.11.2018 р.
URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/78428215>.
102. Постанова Верховного Суду по справі №824/100/19 від 13.02.2020 р. URL:
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/87760125>.
103. Постанова Верховного Суду по справі №824/101/19 від 02.07.2020 р. URL:
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/90306230>.
104. Постанова Верховного Суду по справі №824/146/19 від 19.03.2020 р. URL:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/88749651>.
105. Постанова Верховного Суду по справі №824/174/19 від 25.06.2020 р. URL:
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/90143722>.

106. Постанова Верховного суду по справі №824/181/19 від 21.05.2020 р URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89372527>.
107. Постанова Верховного суду по справі №824/69/19 від 13.02.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87826647>.
108. Постанова Верховного суду по справі №824/70/19 від 05.03.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88187510>.
109. Постанова Верховного суду по справі №824/79/19 від 19.03.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88401411>.
110. Постанова Пленуму Верховного Суду України про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» №12. Від 24.12.1999 р. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-99.
111. Постанова Пленуму Верховного Суду України про практику розгляду судами корпоративних спорів №13 від 24.10.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-08#Text>.
112. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції №18 від 26.12.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018600-11/page#Text>.
113. Постанова Пленуму ВССУ Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ» №3 від 01.03.2013 р. URL: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-13.
114. Постанова Пленуму ВССУ Про узагальнення практики розгляду судами справ про оспорювання рішень МКАС при ТПП України та про визнання та виконання рішень міжнародних та іноземних арбітражів №11 від 11.12.2015 р. URL: sc.gov.ua/ua/uzagalnennja_sudovoji_praktiki.html.
115. Постанова правління Національного банку України про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України. №410 від 13.12.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0410500-16#Text>.

116. Постанова Херсонського апеляційного суду по справі №766/19814/17 від 21.05.2019 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81964482>.
117. Притика Ю. Д. Правові засади формування і функціонування міжнародного комерційного арбітражу в Україні: дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Київський ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 1997. 180 с.
118. Притика Ю. Д. Теоретичні проблеми захисту прав учасників цивільних правовідносин в третейському суді: дис... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / КНУ ім. Тараса Шевченка. К., 2006. 632 с.
119. Притика Ю. Міжнародний комерційний арбітраж: Питання теорії і практики. Київ: Видавничий Дім Ін Юре, 2005. 516 с.
120. Про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів: Закон України №2860-III від 29.11.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2860-14#Text>.
121. Про виконавче провадження: Закон України №1404-VIII від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
122. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України №2147-VIII від 03.10.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19#Text>.
123. Про міжнародне приватне право: Закон України №2709-IV від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>.
124. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України. №4002-XII від 24.02.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>.
125. Про міжнародні договори України: Закон України №1906-IV від 29.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.
126. Постанова Верховного суду по справі №766/19814/17 від 18.11.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93217652>.
127. Про санкції: Закон України №1644-VII від 14.08.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18#Text>.
128. Про судовий збір: Закон України №3674-VI від 27.02.2020 р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>.

129. Про третейські суди: Закон України № 1701-IV від 11.05.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>.

130. Про фінансову реструктуризацію: Закон України. № 1414-VIII від 14.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19#Text>.

131. Проект Закону «Про внесення доповнень до Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» №7008 від 15.02.2001 р. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=9675.

132. Проект Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» №6232 від 23.03.2017 URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61415.

133. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України з питань міжнародного приватного права (про захист майнових та немайнових інтересів України як держави, її територіальних громад, а також осіб, які перебувають у державній або комунальній власності, у міжнародних спорах)» №6591 від 25.06.2010 р. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=38112.

134. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо вжиття заходів забезпечення позову у підтримку міжнародного арбітражу)» №3366 від 07.10.2013 р. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48574.

135. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо питань судового контролю та підтримки міжнародного комерційного арбітражу» №4351 від 31.03.2016 р. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58601.

136. Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про третейські суди щодо приведення його у відповідність із вимогами міжнародних правил арбітражу» №3660 від 17.12.2015 р. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57458.

137. Проект Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу

(щодо деяких питань визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню) №6544 від 17.06.2010р. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=38023.

138. Проект Закону «Про третейські суди (арбітраж)» (альтернативний) №6263-1 від 27.12.2000р. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=9562.

139. Проект Закону Про третейські суди в Україні №6263 від 07.12.2000 р. URL: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=9449.

140. Проект змін до деяких законодавчих актів України (щодо питань судового контролю та підтримки міжнародного комерційного арбітражу) Української Арбітражної Асоціації від 10.10.2014 р. URL: http://www.arbitration.kiev.ua/Uploads/kucher/UAA%20Draft%20Law_10102014_final.pdf.

141. Пропозиції Української Арбітражної Асоціації (УАА) щодо вдосконалення арбітражного законодавства України від 19.12.2019 р. URL: http://arbitration.kiev.ua/Uploads/Admin/Пропозиції%20УАА_ПРОЕКТ%20ЗАКОНУ_23122019.pdf.

142. Рекомендації Президії Вищого господарського суду України Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин №04-5/14 від 28.12.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v5_14600-07/page#Text.

143. Рішення Другого сенату Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Хліпальської В. В. щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ч. 2 ст. 26 Закону України «Про виконавче провадження» (щодо забезпечення державою виконання судового рішення) № 2-р(П)/2019 від 15.05.2019 р. Вісник Конституційного Суду України. 2019. № 3. С. 2.

144. Роз'яснення президії Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій» №04-5/608 від 31.05.2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_608600-02#Text.

145. Ронкалья Р. Некоторые размышления относительно будущего международного коммерческого арбитража. *Международный коммерческий арбитраж: современные проблемы и решения: Сборник статей к 75-летию МКАС при ТПП РФ* / ред. А. Комарова. Москва: Статут, 2007. С. 353–370.
146. Рулан Н. *Юридическая антропология: монография* / ред. В. Нерсисянц. Москва: Норма, 1999. 310 с.
147. Русакова Е. Рассмотрение торговых споров международными коммерческими арбитражами Англии: дис. ... канд. юрид. наук: 23.00.03 / Рос. ун-т дружбы народов. Москва, 2010. 199 с.
148. Севастьянов Г. В. Правовая природа третейского разбирательства и компетенции третейского суда в сфере недвижимости: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.15. Москва, 2013. 31 с.
149. Ситкарева Е. В. *Международный коммерческий арбитраж: оспаривание решений*: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 23.00.03. Москва, 2005. 20 с.
150. Скворцов О. К вопросу об арбитрабельности международных коммерческих споров. *Журнал международного частного права*. 2008. № 3. С. 3–9.
151. Сліпачук Т. Хто і як визначає право, що застосовується до арбітражної угоди, або... знову про головне. *Юридичний Журнал*. 2011. №2. URL: https://www.sk.ua/sites/default/files/article_slipachuk_intl_arbitration_yurzhurnal_eng_2_0.pdf.
152. Справа № 1511/2458/2012. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
153. Справа № 757/1469/16-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
154. Справа №761/22804/15-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
155. Справа №761/46285/16. URL: <http://reyestr.court.gov.ua>.
156. Стан здійснення судочинства в Україні. Статистичні дані. Верховний Суд України. URL: <http://www.scourt.gov.ua>.
157. Степанова Т. В. Право на інформацію – багатoelementний складник судового процесу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. Зб.наук.праць. 2018. Вип. 36. Том 2. С. 24–27.

158. Стрельцова Є. Д. М'яке міжнародне право як інструмент міжнародно-правової уніфікації. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. № 6 (34). С. 223–226.
159. Стрельцова Є. Д. Теорія і практика уніфікації міжнародного права в умовах глобалізації (міжнародний та національно-правовий аспекти): дис. ... д. юрид. н.: 12.00.11 / Національний Університет «Одеська Юридична Академія». Одеса. 2020. 519 с.
160. Теплюк С. М. Застереження про публічний порядок як підстава для відмови у визнанні і виконанні іноземних арбітражних рішень: дис. ... канд. юрид. наук.: 12.00.03 / Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ, 2018. 215 с.
161. Торгашин О. Правові засади регулювання діяльності Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України (господарсько-правовий аспект): автореф. дис... канд. юрид. наук. Київ, 2008. 18с.
162. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності (Київська угода) від 20.03.1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text.
163. Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про визнання та виконання в СРСР рішень іноземних судів та арбітражі» №9131-XI від 21.06.1988р. URL: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v9131400-88.
164. Україна – дружня арбітражу юрисдикція: статистично-аналітичний огляд, 2013– 2014. / Укладач: К. Пільков. Київ: Cai & Lenard, 2014. 27 с.
165. Українська Арбітражна Асоціація. Публікації. URL: <http://arbitration.kiev.ua/uk-UA/Biblioteka/Publications.aspx>.
166. Ухвала Апеляційного суду м. Києва по справі №759/16206/14-ц від 23.02.2017 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65040970>.
167. Ухвала Апеляційного суду м. Києва по справі №761/19982/14 від 05.02.2015 р. URL: www.reyestr.court.gov.ua/Review/43643595.
168. Ухвала Апеляційного суду м. Києва по справі №796/111/2018 від

- 21.05.2018 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/74121260>.
169. Ухвала Апеляційного суду м. Києва по справі №796/191/2018 від 10.01.2019 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79247250>.
170. Ухвала Апеляційного суду Одеської області по справі №522/14695/14-ц від 14.03.2017 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65828256>.
171. Ухвала ВССУ по справі №6-47255св14 від 30.09.2015 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/52807508>.
172. Ухвала ВССУ по справі №6-8077св15 від 23.09.2015 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/52411892>.
173. Ухвала Київського апеляційного суду по справі № 824/151/20 від 23.10.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92381243>.
174. Ухвала Київського апеляційного суду по справі № 824/182/19 від 27.09.2019 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/84659354>.
175. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №457/927/18 від 20.02.2019 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80201521>.
176. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/116/20 від 10.07.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90326020>.
177. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/123/19 від 08.07.2019 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82913698>.
178. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/132/20 від 05.10.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92082789>.
179. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/150/20 від 11.11.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92765237>.
180. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/156/20 від 07.10.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92094017>.
181. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/177/19 від 13.02.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/87856993>.
182. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/198/20 від 26.10.2020 р. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92464869>.
183. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/231/20 від

- 11.12.2020 р. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/93528183>.
184. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/5/19 від 07.02.2019 р. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/79685716#>.
185. Ухвала Київського апеляційного суду по справі №824/72/19 від 15.05.2019 р. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/81772278>.
186. Ухвала Київського апеляційного суду справі №824/6/19 від 15.03.2019 р. по URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/80488747#>.
187. Ухвала Шевченківського районного суду м. Києва по справі №761/37045/15-ц від 01.07.2016 р. URL: <http://www.reustr.court.gov.ua/Review/58807515>.
188. Ухвала Шевченківського районного суду м. Києва по справі №761/8395/16-ц від 09.08.2016 р. URL: <http://reustr.court.gov.ua/Review/60150657>.
189. Фуше М. Европейская республика. Исторические и географические контуры. Москва: Междунар. отношения, 1999. 168 с.
190. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. Приватне право як концепт: пошук парадигми: монографія. Одеса: Фенікс, 2014. 804 с.
191. Цивільний кодекс України: Закон України №435-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>.
192. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України №1618-IV від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
193. Цірат Г. А. Міжнародний комерційний арбітраж: навч. посіб. Київ: Істина, 2002. 304 с.
194. Шинкар Т. Застосування медіації в адміністративному судочинстві: вітчизняний та зарубіжний досвід: автореф. дис....канд. юрид. наук: 12.00.07 / Інститут права ім. Володимира Великого, МАУП. Львів, 2018. 220 с.
195. Юрьев Е. Е. Влияние права Европейского Союза на международный коммерческий арбитраж: автореф. дис. ...канд. юрид. наук: 23.00.03. Москва, 2008. 32 с.
196. About the SCC. URL: <https://sccinstitute.com/about-the-scc/>.

197. Alternative dispute resolution for consumers. URL: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumers/resolve-your-consumer-complaint/alternative-dispute-resolution-consumers_en.
198. Arbitrability: International and Comparative Perspectives / ed. by Mistelis L. A., Brekoulakis S. L. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International. 2009. Vol. VII–XV. 375 p.
199. Arfazadeh H. Arbitrability under the New York Convention: the Lex Fori Revisited. *Arbitration International*. 2001. Vol. 17, Is. 1. P. 73–88.
200. Australia. Hallen v. Angledal. Supreme Court of New South Wales, Case No.50055. 10.06.1999. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=797&opac_view=2.
201. Austria. Kajo-Erzeugnisse Essenzen mbH v. DO Zdravilisce Radenska, Oberster Gerichtshof. Supreme Court. 20.10.1993; 23.02.1998. Yearbook Commercial Arbitration. 1999. Vol. XXIVa. P. 919–920.
202. Azaria L., Thang N. Gaillard's Chaos Theory. Is Harmony in International Arbitration Overrated? *The International Journal of Commercial and Treaty Arbitration*. 2018. Vol.13, Is.5. P.10–14.
203. Basile M., Bestor J, Coquillet D., Donahue C. Lex Mercatoria and Legal Pluralism: A Late Thirteenth-Century Treatise and Its Afterlife. Cambridge: Ames Foundation, 1998. 213 p.
204. Beale N., Bench Nieuwveld L., Nieuwveld M. Summary Arbitration Proceedings: A Comparison between the English and Dutch Regimes. *Arbitration International*. 2010. Vol. 26, Is.1. P.139–160.
205. Bederman D. J. Custom as a Source of Law. Cambridge: CUP, 2010. 288 p.
206. Belgium 7. Societe Nationale pour la Recherche, le Transport et la Commercialisation des Hydrocarbures (Sonatrach) v. Ford, Bacon and Davis Inc. Tribunal de premiere instance, Court of First Instance of Brussels, No. 7 / E3, 06.12.1988. Yearbook Commercial Arbitration / ed. by van den Berg A. The Hague: Kluwer Law International, 1990. Vol. XV. P. 370–377.

207. Belgium. The European Arbitration Review 2019. GAR. URL: <https://globalarbitrationreview.com/review/the-european-arbitration-review/the-european-arbitration-review-2019/article/belgium>.
208. Benson B. The Spontaneous Evolution of Commercial Law. *Southern Economic Journal*. 1989. Vol.55, Is.3. P.644–661.
209. Berg A. Enforcement of annulled awards? *The ICC International Court of Arbitration Bulletin*. 1998. No 9. C. 15–21.
210. Berg A. Enforcement of Arbitral Awards Annulled in Russia, Case Comment on Court of Appeal of Amsterdam 28 April 2009. *Journal of International Arbitration. Amsterdam: Kluwer Law International*, 2010. No.27. P. 179–198.
211. Berg A. Should the Setting Aside of the Arbitral Award be Abolished? (The text of the 2nd Bockstiegel K. H. Lecture of 13.09.2013). *ICSID Review – Foreign Investment Law Journal*. Vol. 29. Is. 2. 2014. P. 263–288.
212. Berg A. The New York Arbitration Convention of 1958: Towards a Uniform Judicial Interpretation. T.M.C. Asses Institute, Hague; Amsterdam: Kluwer Law International, 1981. 480 p.
213. Berger B., Kellerhals F. International and Domestic Arbitration in Switzerland. 3rd ed. Berne: Stämpfli; Wien: Manz, 2015. 884 p.
214. Berger K. P. The Creeping Codification of the New Lex Mercatoria. 2nd ed. Center for Transnational Law. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2010. 422 p.
215. Berman H. J. Law and Revolution. The Formation of the Western Legal Tradition. Cambridge: Harvard University Press, 1983. 672 p.
216. Bernardini P. The Problem of Arbitrability in General. Enforcement of Arbitration Agreements and International Arbitral Awards: The New York Convention in Practice / ed. by Gaillard E., Pietro D.; Deference ed. Nanou Leleu-Knobil. London: Cameron, 2008. Ch. 17. P. 503–522.
217. Bernini G. Domestic and International Arbitration in Italy after the Legislative Reform. *Pace Law Review*. Spring 1985. Vol. 5, Is. 3. P. 543–562.
218. Black's Law Dictionary. 2nd Ed.

URL: <http://www.freelawdictionary.org/?s=%22jurisdiction%22>.

219. Blackaby N., Partasides C., Redfern A., Hunter M. Redfern and Hunter on International Arbitration. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2015. 808 p.
220. Blanke G. The Role of EC Competition Law in International Arbitration. *European Business Law Review*. 2005. Vol. 16, Is. 1. P. 169–180.
221. Böckstiegel K.-H. Past, Present and Future Perspectives of Arbitration. *Arbitration International*. 2009. Vol. 25, Is. 3. P. 293–302.
222. Böckstiegel K.-H. Public Policy and Arbitrability. *Comparative Arbitration Practice and Public Policy in Arbitration (ICCA Congress Series)* / ed. by P. Sanders. Amsterdam: Kluwer Law International. 1987. Vol. 3. P. 177–366.
223. Born G. B. International Arbitration and Forum Selection Agreements: Drafting and Enforcing. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2010. 403 p.
224. Born G. B. International Commercial Arbitration: Commentary and Materials. 2nd ed. Ardsley, New York: Transnational Publishers; Hague: Kluwer Law International, 2001. 1149 p.
225. Born G. B. International Commercial Arbitration. 2nd edition. (Three Volume Set). The Hague: Kluwer Law International, Wolters Kluwer Law & Business, 2014. 4260 p.
226. Born G. The Principle of Judicial Non-Interference in International Arbitral Proceedings. *University of Pennsylvania Journal of International Law*. 2009. Vol. 30, Is. 4. P. 999–1033.
227. Brekoulakis S. Enforcement of Foreign Arbitral Awards: Observations on the Efficiency of the Current System and the Gradual Development of Alternative Means of Enforcement. *The American Review of International Arbitration. Columbia Law School*. 2009. Vol. 19, Is. 3–4. P. 415–446.
228. Brekoulakis S. L. On Arbitrability: Persisting Misconceptions and New Areas of Concern. *Arbitrability: International & Comparative Perspectives* / ed. by Mistelis L., Brekoulakis S. Alphen Aan Den Rijn: Kluwer Law International, 2009. VII – XV. P. 19–46.
229. Bühring-Uhle C., Kirchhoff L., Scherer G. Arbitration and Mediation in

- International Business. Alphenaan den Rijn: Kluwer Law International, 2006. 305 p.
230. Cameroon. ICC Guide to National Procedures for Recognition and Enforcement of Awards under the New York Convention 2019. ICC Digital Library. URL: https://library.iccwbo.org/content/dr/COUNTRY_ANSWERS/CA_SUPP_0029_11.htm?l1=Country+Answers&l2=Cameroon&l1=Country+Answers&l2=Cameroon.
231. Carlevaris A. The Enforcement of Provisional Measures. *Provisional Measures Issued by International Courts and Tribunals* / ed. by Palombino F.M., Virzo R., Zarra G. The Hague: T.M.C. Asser Press, 2021. P. 297–317.
232. Case Law. *New York Convention Guide*. URL: https://newyorkconvention1958.org/?opac_view=2&menu=491.
233. Chan C. Of Arbitral Institutions and Provisional Determinations on Jurisdiction. The Global Gold Case. *Arbitration International*. 2009. Vol. 25, Is. 3. P. 403–426.
234. Chart of Signatures and Ratifications of Treaty 042 Agreement Relating to Application of the European Convention on International Commercial Arbitration. Status as of 16.01.2021. URL: www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/042/signatures?p_auth=sGztZV9M.
235. Colombia. HTM LLC v. Fomento de Catalizadores Foca S.A.S. Supreme Court of Justice. Case No.11001-02-03-000-2014-02243-00. 24.06.2016. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=4408&opac_view=2.
236. Coltri L. S. *Alternative Dispute Resolution: A Conflict Diagnosis Approach*. 2nd ed. New Jersey: On-line Supplement, 2010. 368 p.
237. Contracting states. *New York Convention Guide*. URL: <http://www.newyorkconvention.org/countries>.
238. Convention on Private International Law. Cuba, Havana, 20.02.1928. URL: <https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/LON/Volume%2086/v86.pdf>.
239. Convention on the Execution of Foreign Arbitral Awards Geneva. Geneva, 26.09.1927. *LNTS*. 1929-1930. Vol. 92. No.1–4. P. 301–310.
240. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, New York, 10.06.1958. URL:

<https://treaties.un.org/Pages/showDetails.aspx?objid=080000028002a36b>.

241. Cordero-Moss G. *International Arbitration Is Not Only International. International Commercial Arbitration: different forms and their features* / ed. by G. Cordero-Moss. Cambridge; New York: CUP, 2013. P. 7–39.

242. Council Regulation (EU). No.269/2014. Concerning Restrictive Measures in Respect of Actions Undermining or Threatening the Territorial Integrity, Sovereignty and Independence of Ukraine. OJ L. 17.03.2014. Vol. 78. P. 6–15.

243. Court Decisions. *New York Arbitration Convention*. URL: <http://www.newyorkconvention.org/court+decisions/decisions+per+country>.

244. Craig W., Paulsson J., Park W. *International Chamber of Commerce Arbitration*. 3rd ed. ICC Arbitration Rules: with Commentary. New York: Oceana Publications, 1998. 236 p.

245. Czech Republic. *The European Arbitration Review 2019*. GAR. URL: <https://globalarbitrationreview.com/guide/the-guide-challenging-and-enforcing-arbitration-awards/1st-edition/article/czech-republic/>.

246. Database of ICSID Member States. URL: <https://icsid.worldbank.org/about/member-states/database-of-member-states>.

247. David R. *Arbitration in International Trade*. Boston: Kluwer Law and Taxation Publishers, 1985. 482 p.

248. Davydenko D., Kryvoi Y. Consent Awards in International Arbitration: From Settlement to Enforcement. *Brooklyn Journal of International Law*. 2015. Vol. 40. P. 827–868.

249. De Brabandere E., Holloway D. Sanctions and International Arbitration. *Research Handbook on Sanctions and International Law* / ed. by van den Herik L. Cheltenham: Edward Elgar, 2016. Ch. 14. P. 304–329.

250. Dezalay Y., Garth B. G. *Dealing in Virtue: International Commercial Arbitration and the Construction of a Transnational Legal Order*. *Chicago Series in Law and Society*. Chicago: University of Chicago Press, 1996. 354 c.

251. Direction Générale de l'Aviation Civile de l'Emirat de Dubai v. Société International Bechtel Co. France, Cour d'appel de Paris. Court of Appeal of Paris. Case

No.2004/07635.

29.09.2005.

URL:

https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=169&opac_view=2.

252. DIS-Supplementary Rules for Corporate Law Disputes as of 15.09.2009. URL: <http://www.disarb.org/en/16/rules/dis-supplementary-rules-for-corporate-law-disputes-09-srcold-id15>.

253. Dobiáš P. The Recognition and Enforcement of Arbitral Awards Set Aside in the Country of Origin. *Czech (& Central European) Yearbook of Arbitration*. 2019. Vol. IX. Recognition and Enforcement of Arbitral Awards Hague: Lex Lata B.V. P. 3–26.

254. Drahozal Ch. R. Enforcing Vacated International Arbitration Awards: An Economic Approach. *The American Review of International Arbitration*. 2000. Vol.11. P.451–479.

255. Drličková K. Arbitrability and Public Interest in International Commercial Arbitration. *International and Comparative Law Review*. 2017. Vol. 17. No. 2. P. 55–71.

256. E/2704 – Report of the Committee on the Enforcement of International Arbitral Awards. Draft Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards and Comments by Governments and Organizations, 28.03.1955. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=3295.

257. E/C.2/373 – Report and Preliminary Draft Convention on the Enforcement of International Arbitral Awards submitted by the International Chamber of Commerce. 28.10.1953. UN. Economic and Social Council. Paris: Lecram Press, 24 p. URL: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=E/C.2/373.

258. E/CONF. 26/2 – General observations and presentation of the objective of the Conference. Comments on the Draft Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards: Note by the Secretary-General, 06.03.1958. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=3309.

259. E/CONF. 26/L.34 – Federal Republic of Germany: Amendments to the Draft Convention Submitted by Governmental Delegations: 21-28.03.1958. UN Conference

- on International Commercial Arbitration: Documents. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=3357.
260. E/CONF.26/SR.17 - E/2704 and Corr.1, E/CONF.26/L.31, L.37/Rev.1, L.43 and L.45 – Summary Records of the United Nations Conference on International Commercial Arbitration, New York, 20 May – 10 June 1958. 17-th meeting 12.09.1958. UN. Economic and Social Council. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=3409.
261. ECHR: *Hornsby v. Greece*. Judgment (Merits). 19.03.1997. Reports 1997-II URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-100864>.
262. ECHR: *Stran Greek Refineries and Stratis Andreadis v. Greece* App. Case No. 13427/87, 09.12.1994. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=002-10598>.
263. Egypt. *The Middle Eastern and African Arbitration Review 2019*. GAR. URL: <https://globalarbitrationreview.com/benchmarking/the-middle-eastern-and-african-arbitration-review-2019/1190120/egypt>.
264. Erk N. *Parallel Proceedings in International Arbitration: A Comparative European Perspective*. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2014. 352 p.
265. *European Convention on International Commercial Arbitration*. Geneva, 21.04.1961. URL: https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXII-2&chapter=22&clang=_en.
266. *European Convention providing a Uniform Law on Arbitration*, Strasbourg, 20.01.1966. ETS No.056. URL: www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/056/signatures?p_auth=SgvgbPqu.
267. *European Court Reports: Asturcom v Nogueira*. Judgment of the Court of 06.10.2009. Case C-40/08. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1581880308312&uri=CELEX:62008CJ0040>.
268. *European Court Reports: Eco Swiss v. Benetton* Judgment of the Court of 01.06.1999. Case C-126/97. URL: eur-lex.europa.eu.
269. *European Court Reports: Elisa María Mostaza Claro v. Centro Móvil Milenium SL*. Case C-168/05, Judgment of the Court (1st Ch.) of 26.10.2006. ECLI identifier:

ECLI:EU:C:2006:675. *EUR-Lex*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1581880081924&uri=CELEX:62005CJ0168>.

270. Explanatory note by the UNCITRAL secretariat on the Model Law on International Commercial Arbitration. URL: https://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-arb/06-54671_Ebook.pdf.

271. Final ILA Report on Public Policy as a Bar to Enforcement of International Arbitral Awards / ed. by Mayer P., Sheppard A. *Arbitration International*. 2003. Vol. 19, Is. 2 (1). P. 249–263.

272. Fouchard Ph. L'arbitrage Commercial International. *Revue Internationale de Droit Comparé*. 1965. Vol. 17, Is. 4. P. 995–996.

273. Fouchard Ph. La portée internationale de l'annulation de la sentence arbitrale dans son pays d'origine. *Revue de l'arbitrage: bulletin du Comité Français de l'Arbitrage*. 1997. Vol. 3. P. 329–352.

274. Fouchard, P., Gaillard, E., Goldman, B., J. Savage. Fouchard Gaillard Goldman on International Commercial Arbitration. (Based on and includes revisions to: *Traité de l'arbitrage commercial international* / Ph. Fouchard, E. Gaillard, B. Goldman. 1996). The Hague: Kluwer Law International. The Hague, London, Boston: Kluwer Law International, 1999. 1320 p.

275. France. Code de procédure civile. Edition: 01.01.2021. URL: <http://codes.droit.org/PDF/Code%20de%20procédure%20civile.pdf>.

276. France. Nikolay Viktorovich Maximov v. OJSC “Novolipetsky Metallurgichesky Kombinat”. Cour de Cassation, 1ère Chambre Civile, 25.05.2016, pourvoi: 14-20532. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriJudi.do?idTexte=JURITEXT000032600528>.

277. France. Société Bargues Agro Industries v. Société Young Pecan Company. Cour d'appel de Paris. 10.06.2004. Case No.2003/09894 https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=165&opac_view=2.

278. France. Société Chromalloy Aero Services v. République arabe d'Egypte. Cour d'appel de Paris, Case No.95/23025. 14.01.1997 URL:

https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=147.

279. France. Société Hilmarton Ltd v. Société Omnium de traitement et de valorisation (OTV). Cour de cassation, Original decision obtained from the registry of the Cour de cassation, Case No. 92-15.137. 23.03.1994. Bulletin. 1994. No.104 P.79. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=140.

280. France. Société Labinal v. Société Mors & Westland Aerospace. Paris Cour d'Appel of 19.05.1993, 1st Chamber. Review Arbitration. 2014. No.645. 46 p. URL: <https://arbitrationlaw.com/library/paris-court-appeal-1st-chamber-%E2%80%93-section-19-may-1993-soci%C3%A9t%C3%A9-labinal-v-soci%C3%A9t%C3%A9-mors-westland>.

281. France. Société Otv V Société Hilmarton. Cour de Cassacion, France, 1st Civil Chamber, 10.06.1997, Petition No. 95-18402, 95-18403. International Arbitration Law Reports: 1963–2007. Juris Publishing, Inc., 2014. P.348. URL: <https://arbitrationlaw.com/library/cour-de-cassation-first-civil-chamber-10-june-1997-soci%C3%A9t%C3%A9-otv-v-soci%C3%A9t%C3%A9-hilmarton>.

282. France. Société Pabalk Ticaret Limited Sirketi c. Société Norsolor. Cour de cassation, Case No.09.10.1984. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=118.

283. France. Société Polish Ocean Line v. Société Jolasry. Cour de cassation, Case No.91-16.041 10.03.1993. Bulletin. No.99. P.66. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=136&opac_view=2.

284. France. Société PT Putrabali Adyamulia v. Société Rena Holding et Société Moguntia Est Epices. Cour de cassation, Case No.05-18.053 29.06.2007. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=176.

285. France. Société Recam Sonofadex v. Société Cantieri Rizzardi de Gianfranco Rizzardi. Cour d'appel d'Orléans, Case No.99/02678, 05.10.2000. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=more_results&autolevel1=1.

286. France. The European Arbitration Review 2020. GAR URL: <https://globalarbitrationreview.com/benchmarking/the-european-arbitration-review->

2020/1209795/france.

287. Friedman W. *The Changing Structure of International Law*. New York: Columbia University Press, 1964. 410 p.
288. Gaillard E. *Aspects philosophiques du droit de l'arbitrage international*. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 2008. 432 p.
289. Gaillard E. L'exécution des sentences annulées dans leur pays d'origine. *Journal du Droit international*. 1998. Vol. 3. P. 645–674.
290. Gaillard E. *Legal Theory of International Arbitration*. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 2010. 194 p.
291. Gaillard E. *The Relationship of the New York Convention with other Treaties and with Domestic Law. Enforcement of Arbitration Agreements and International Arbitral Awards: The New York Convention in Practice* / ed. by Gaillard E., Di Pietro D. London: Cameron May, 2008. 988 p.
292. Gaillard E. Three Philosophies of International Arbitration. *Contemporary Issues in International Arbitration and Mediation: The Fordham Papers* / ed. by A. Rovine. Leiden, 2010. P. 305–310.
293. GAR. Arbitration Review of the Americas. URL: <https://globalarbitrationreview.com/series/the-arbitration-review-of-the-americas>.
294. GAR. Asia Pacific Arbitration Review. URL: <https://globalarbitrationreview.com/series/the-asia-pacific-arbitration-review>.
295. GAR. European & Middle Eastern Arbitration Review. URL: <https://globalarbitrationreview.com/series/the-european-middle-eastern-arbitration-review>.
296. GAR. European Arbitration Review. URL: <https://globalarbitrationreview.com/series/the-european-arbitration-review>.
297. GAR. The Middle Eastern and African Arbitration Review. URL: <https://globalarbitrationreview.com/series/the-middle-eastern-and-african-arbitration-review>.
298. Georgia. The European Arbitration Review. GAR. URL: <https://globalarbitrationreview.com/benchmarking/the-european-arbitration-review->

2019/1175845/georgia.

299. Germany 150. Oberlandesgericht, Munich, 30.07.2012 and Bundesgerichtshof, 23.04.2013. *Yearbook Commercial Arbitration*. 2014. Vol. XXXIX. P. 398.

300. Girsberger D., Voser N. *International Arbitration: Comparative and Swiss Perspectives*. 3rd ed. Zürich; Basel; Genf: Schulthess, 2016. 560 p.

301. Glossary Procedural Arbitrability. Thomson Reuters. URL: [https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/9-501-5600?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/9-501-5600?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1).

302. Goldman B. *Frontières du droit et lex mercatoria Archives de philosophie du droit*. Paris: Sirey, 1964. 177 p.

303. Goldman B. *The Applicable Law: General Principles of Law – the Lex Mercatoria. Contemporary Problems in International Arbitration* / ed. by J. Lew. London, The Hague: Martinus Nijhoff Publishers, 1987. P. 113–125.

304. Green A., Weiss J. Public Policy and International Arbitration in the European Union. *The American Review of International Arbitration*. 2011. Vol. 22, Is. 4. P. 661–677.

305. Haeger W. *Schiedsgerichte für Rechtsstreitigkeiten der Handelswelt*. Berlin: Struppe & Winckler, 1910. 465 c.

306. Hanotiau B. *Complex Arbitrations: Multiparty, Multicontract, Multi-Issue and Class Actions*. The Hague: Kluwer Law International, 2005. 412 p.

307. Harter-Uibopuu K. K. Ancient Greeks Approaches Toward Alternative Dispute Resolution. *Willamette Journal of International Litigation and Dispute Resolution*. Salem: Willamette University College of Law, 2002. Vol. 10, No. 1. P. 47–69.

308. Helmer E. V. International Commercial Arbitration: Americanized, “Civilized” or Harmonized? *Ohio State Journal on Dispute Resolution*. 2003. Vol. 19, Is.1. P.35–68.

309. Holtzmann H., Neuhaus J. *Guide to the UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration: Legislative History and Commentary*. The Hague: Kluwer Law International, 1989. 1307 p.

310. Hong Kong. *Karaha Bodas Company LLC v. Perusahaan Pertambangan*

Minyak Dan Gas Bumi Negara, High Court of the Hong Kong of First Instance, Case No. HCCT 28/2002. 27.03.2003. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=965&opac_view=2.

311. Hovaguimian P. The Res Judicata Effects of Foreign Judgments in Post-Award Proceedings: To Bind or Not to Bind? *Journal of International Arbitration*. 2017. Vol. 34, Is. 1. P. 79–106.

312. Hrnčířřiková M. The Meaning of Soft Law in International Commercial Arbitration. *International and Comparative Law Review*. 2016. Vol. 16, No. 1. P. 97–109.

313. Hungary. ICC Guide to National Procedures for Recognition and Enforcement of Awards under the New York Convention 2019. *ICC Digital Library*. URL: https://library.iccwbo.org/content/dr/COUNTRY_ANSWERS/CA_3erEd_Hungary.htm?l1=Country+Answers&l2=Hungary.

314. ICC Arbitration Figures Reveal New Record for Awards in 2018. URL: <https://iccwbo.org/media-wall/news-speeches/icc-arbitration-figures-reveal-new-record-cases-awards-2018>.

315. ICC Award No. 1110 of 1963 by Gunnar Lagergren, YCA 1996, at 47 et seq. *Yearbook Commercial Arbitration* / ed. by van den Berg A. J. Amsterdam: Kluwer Law International, 1996. Vol. XXI. P. 47–53.

316. ICC Guide to National Procedures for Recognition and Enforcement of Awards under the New York Convention, 01.10.2018. URL: <https://library.iccwbo.org/dr-enforcementguide.htm>.

317. ICC History. URL: <https://iccwbo.org/about-us/who-we-are/history/>.

318. ICCA'S Guide to the Interpretation of the 1958 New York Convention: a Handbook for Judges. Hague: ICCA, 2011. URL: https://cdn.arbitration-icca.org/s3fs-public/document/media_document/judges_guide_nyc_english_2018_reprint.pdf.

319. ICLG. International Arbitration Laws and Regulations, 2019. URL: <https://iclg.com/practice-areas/international-arbitration-laws-and-regulations>.

320. ICSID Convention 1965. URL: <https://icsid.worldbank.org/resources/rules-and->

regulations/convention/overview.

321. Institute of International Law. Resolutions. URL: <https://www.idi-iiil.org/en/publications-par-categorie/resolutions/page/25/>.

322. Inter-American Convention on Extraterritorial Validity of Foreign Judgments and Arbitral Awards (B-41). Montevideo, 05.08.1979. The Organization of American States. UNTS Reg. No. 24392. 20.03.1989. No. 51. URL: <https://www.oas.org/juridico/english/treaties/b-41.html>.

323. Inter-American Convention on International Commercial Arbitration (B-35). Panama. 30.01.1975. The Organization of American States. UNTS Reg. No.24384. 20.03.1989. No.42. URL: http://www.oas.org/en/sla/dil/inter_american_treaties_B-35_international_commercial_arbitration.asp.

324. International Arbitration Survey 2018: The Evolution of International Arbitration. QMUL. URL: <http://www.arbitration.qmul.ac.uk/research/2018/>.

325. International Law Association Resolution No. 1/2006, Annex 2: Recommendations on Res Judicata and Arbitration. URL: <https://www.translex.org/803600>.

326. Japan. Challenging and Enforcing Arbitration Awards 2020. *GAR*. URL: <https://globalarbitrationreview.com/insight/know-how/challenging-and-enforcing-arbitration-awards/report/japan>.

327. Jessup P. C. *Transnational Law*. New Haven: Yale University Press, 1956. 113 p.

328. Juenger F. K. The Lex Mercatoria and Private International Law. *Louisiana Law Review*. 2000. Vol. 60, No. 4. P. 1133–1150.

329. Jurisdictions. *1958 New York Convention Guide*. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=cmspage&pageid=4&menu=671&opac_view=-1#.

330. Kaufmann-Kohler G. The Governing Law: Law or Fact? *Best Practices in International Arbitration: ASA Swiss Arbitration Association Conference of January 27, 2006 in Zürich* / ed. by Wirth M., Zürich. Bâle: Association Suisse de l'Arbitrage, 2006. P. 79–85.

331. Kaufmann-Kohler G., Schultz T. Online Dispute Resolution: Challenges for Contemporary Justice. *International Arbitration Law Library Series Set*. Hague: Kluwer Law International, 2004. 404 p.
332. Kazakhstan. The Guide to Challenging and Enforcing Arbitration Awards - First Edition 2019. *GAR*. URL: <https://globalarbitrationreview.com/guide/the-guide-challenging-and-enforcing-arbitration-awards/1st-edition/article/kazakhstan>.
333. Kellor F. American Arbitration: Its History, Functions and Achievements. A Law classic. 2nd ed. Washington, D.C.: Beard Books, 2000. 280 p.
334. Kirchhoff L., Klowait J. Business Mediation, ADR and Conflict Management in the German Corporate Sector – Status, Development & Outlook. *Dispute Resolution from a Corporate Perspective* / ed. by Kai-Uwe K., Abhijit M. and H. Hazzaa. 2014. Vol.6. URL: <https://www.transnational-dispute-management.com/journal-browse-issues-toc.asp?key=57>.
335. Knuts G. Jura Novit Curia and the Right to be Heard – An Analysis of Recent Case Law. *Arbitration International*. 2012. Vol. 28. Is. 4. P. 669–689.
336. Koch C. The Enforcement of Awards Annulled in their Place of Origin. *The French and U.S. Experience. Journal of International Arbitration*. 2009. Vol. 26, Is. 2. Amsterdam: Kluwer Law International, 2009. P. 267–292.
337. Koch E. V. Principle Iura Novit Curia in International Commercial Arbitration. *Constitutional State*. 2016. № 22. P. 181–186.
338. Koch O. V. Arbitrability of Corporate Disputes: International Models & Experience of Ukraine. *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv. 2019. No. 10. P. 38–40.
339. Koch O. V. Destiny of Arbitral Awards in Ukraine (case law of 2013–2018). *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv. 2019. No. 01–02. P. 32–34.
340. Koch O. V. Non-Arbitrability: National, International and Transnational Approaches to Define the Matters. *European Political and Law Discourse*. 2020. Vol.7. Is.6. P. 7–23.
341. Koch O. V., Karpenko M. I. Corporate Agreement in LLC – Brand New in Ukraine. *KyivPost. Ukraine's Global Voice*, 2018. Vol. 5. Is. 2. P.7.

342. Kröll S., Lew J., Mistelis, L. A. Comparative international commercial arbitration. The Hague: Kluwer Law International, 2003. 953 p.
343. Lalive P. On the Neutrality of the Arbitrator and of the Place of Arbitration. *Swiss Essays on International Arbitration* / ed. By Reymond C., Bucher E. Zürich: Schulthess Polygraphischer Verlag, 1984. P. 23–33.
344. Lalive P. The Internationalisation of International Arbitration: Some Observations. *The Internationalisation of International Arbitration*. London; Dordrecht: Graham and Trotman, 1995. P. 49–67.
345. Lalive P. Transnational (or Truly International) Public Policy and International Arbitration. *Comparative Arbitration Practice and Public Policy in Arbitration* / ed. by Sanders P. ICCA Congress Series. The Hague (The Netherlands): Kluwer Law International, 1987. Vol. 3. P. 258–318.
346. Lalive P. On The Transfer of Seat In International Arbitration. *Law And Justice. A Multistate World: Essays in Honor of Arthur T. Von Mehren* / ed. by Mehren A. v.T., Nafziger J. A. R, Symeonides S. Ardsley, New York: Transnational Publishers, 2002. P. 515–526.
347. Landolt P. Arbitrators’ Initiatives to Obtain Factual and Legal Evidence. *Journal of the London Court of International Arbitration*. 2012. Vol. 28. No. 2. P. 173–223.
348. Landolt P. L. Modernised EC Competition Law in International Arbitration. The Hague: Kluwer Law International, 2006. 365 p.
349. Lastenhouse P. Why Setting Aside an Arbitral Awards is Not Enough to Remove it from the International Scene. *Journal of International Arbitration*. 1999. Vol. 16. Is.2. P.25–47.
350. LCIA History. URL: <https://www.lcia.org/LCIA/history.aspx>.
351. Lebedev S. N. Court Assistance with interim measures. *Enforcing Arbitration Awards under the New York Convention, Experience and Prospects, Papers presented at “The New York Convention Day”*. New York: UN Publication, 1999. P. 23–24.
352. Lew J. D. M. Iura Novit Curia and Due Process. *School of Law Legal Studies*. 2010. No. 72. P. 1–19.
353. Library. *New York Convention Guide* 1958. UNCITRAL. URL:

https://newyorkconvention1958.org/?Opac_view=1&menu=483.

354. Lowenfeld A. *Lex Mercatoria: An Arbitrator's View*. *Arbitration International*. 1990. Vol. 6, No. 2. P. 133–150.
355. Luxembourg No. 2, *Sovereign Participations International S.A. v. Chadmore Developments Ltd.*, Cour d'Appel. Court of Appeal. 28.01.1999. *Yearbook Commercial Arbitration*. 1999. Vol. XXIV. P. 722–723.
356. Luxembourg No. 2017-1, *Pemex – Exploracion y Produccion v. Corporacion Mexicana de Mantenimiento Integral, S. de R.L. de C.V.*, Court of Appeal of Luxembourg. Case No.59/17. 27.04.2017. *Yearbook Commercial Arbitration*. 2017. Vol. XLII. P. 8.
357. Mann F. A. *Lex Facit Arbitrum*. *International Arbitration: Liber Amicorum for Martin Domke* / ed. P. Sanders. The Hague: Martinus Nijhoff, 1967. P. 159–162.
358. Mann F. A. *The UNCITRAL Model Law – Lex Facit Arbitrum*. *Arbitration International*. 1986. No. 2 (3). P. 241–261.
359. Mantakou A. P. *The Misadventures of the Principle Jura Novit Curia in International Arbitration – A Practitioner's Approach*. *Τιμητικός Τόμος Σπ. Β. Βρέλλη*. 2014. P. 487–498.
360. Matray G. *Belgium Adopts a New Law on Arbitration*. *Kluwer Arbitration Blog*. 04.07.2013. URL: <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2013/07/04/belgium-adopts-a-new-law-on-arbitration>.
361. Mayer P. *The Trend Towards Delocalisation in the Last 100 Years. The Internationalisation of International Arbitration: The LCIA Centenary Conference* / ed. by Hunter M., Marriott A., Veeder V. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 1995. P. 37–46.
362. Mehren A. T. von, Murray P. L. *Law in the United States*. 2nd ed. Cambridge: CUP, 2007. 343 p.
363. Moses M. L. *The Principles and Practice of International Commercial Arbitration*. 3rd ed. Cambridge: CUP, 2017. 432 p.
364. Mourre A. *A Propos des Articles V et VII de la Convention de New York et de la Reconnaissance des Sentences Annulées dans leurs pays d'origine: Où va-t-on après*

- les arrêts Termo Rio et Putrabali? *Revue de l'arbitrage*. 2008. Vol. 2. P. 263–298.
365. Mourre A. Arbitration and Criminal Law: Jurisdiction, Arbitrability and Duties of the Arbitral Tribunal. *Arbitrability: International and Comparative Perspectives* / ed. by Mistelis L. A., Brekoulakis S. L. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International. 2009. Vol. VII – XV. Ch. 11. P. 207–240.
366. Mourre A. Thought Leaders Global Elite - Arbitration 2021. *Official Website of The Who's Who Legal*. URL: <https://whoswholegal.com/alexis-mourre>.
367. Netherlands. Nikolay Viktorovich Maximov v. OJSC “Novolipetsky Metallurgichesky Kombinat”. Gerechtshof Amsterdam, Court of Appeal of Amsterdam, Case No.200.100.508/01. 27.09.2016. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=4454&opac_view=2.
368. Netherlands. The European Arbitration Review 2020. GAR. <https://globalarbitrationreview.com/review/the-european-arbitration-review/2020/article/netherlands#endnote-021>.
369. Netherlands. Yukos Capital S.A.R.L. v. OAO Rosneft. Amsterdam Court of Appeal, Case No. 200.005.269/01, 28.04.2009. URL: <https://www.iiiglobal.org/sites/default/files/YukosCapitalvOAORosneft.pdf>.
370. New York Arbitration Convention. URL: <http://www.newyorkconvention.org>.
371. New York Convention Guide. URL: https://newyorkconvention1958.org/?opac_view=-1.
372. Oppetit B. Théorie de l'Arbitrage. Paris: Presses Universitaires de France – PUF; 1re éd édition. 1998. 127 p.
373. Park W. W. Arbitration of International Business Disputes: Studies in Law and Practice. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press, 2012. 904 p.
374. Park W. W. The Lex Loci Arbitri and International Commercial Arbitration *International and Comparative Law Quarterly*. Cambridge: CUP, 1983. Vol. 32. P. 21–55.
375. Park W. W. What is to be Done with Annulled Awards? *Arbitration of International Business Disputes*. Oxford: Oxford University Press, 2006, 2nd ed. 2012.

Ch. II. C. 1. P. 351–354.

376. Paulsson J. Enforcing Arbitral Awards Notwithstanding a Local Standard Annulment. *The ICC International Court of Arbitration Bulletin*. 1998. Vol. 9. No. 1. P. 14–31.

377. Paulsson J. Arbitration in Three Dimensions. *LSE Law, Society and Economy Working Papers*. 2010. Vol. 2. P. 2–34.

378. Paulsson J. Arbitration Unbound: An Award Detached from the Law of the Country of Origin. *International and Comparative Law Quarterly*. Cambridge: Cambridge University Press, 1981. Vol. 30. P.358–387.

379. Paulsson J. Awards Set Aside at the Place of Arbitration. *Enforcing Arbitration Awards under the New York Convention – Experience and Prospects, Papers presented at “The New York Convention Day”*. New York: United Nations Publication, 1999. P. 24–27.

380. Paulsson J. Delocalization of International Commercial Arbitration: When and Why it Matters. *International and Comparative Law Quarterly*. Cambridge: CUP, 1983. Vol. 32. P. 53–61.

381. Paulsson J. May or Must Under the New York Convention: An Exercise in Syntax and Linguistics. *Arbitration International*. 1998. Vol. 14, No. 2. P. 227–230.

382. Paulsson J. *The Idea of Arbitration*. Oxford: Oxford University Press, 2013. 332p.

383. Pietro D. General Remarks on Arbitrability under the New York Convention. *Arbitrability: International and Comparative Perspectives* / ed. by Mistelis L. A., Brekoulakis S. L. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International. 2009. Vol. VII – XV. Ch. 5. P. 85–98.

384. Poudret J.-F., Besson S. *Comparative Law of International Arbitration*. 2nd ed. London: Sweet & Maxwell, 2007. 991 p.

385. Preliminary Draft Convention on the International Enforcement of Arbitration Agreements and Awards: the Miami Draft. URL: <http://www.newyorkconvention.org/draft+convention>.

386. Protocol on Arbitration Clauses. Geneva, 24.09.1923. League of Nations, TS.

1924. Vol.27, No.1–3. P.157. URL: <https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/LON/Volume%2027/v27.pdf>.
387. Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms ETS No.009 Paris, 20.03.1952. Council of Europe. URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/009>.
388. Racine J-B. Réflexions sur L'autonomie de L'arbitrage Commercial International. *Revue de l'arbitrage*. 2005. Vol. 2. P. 305–311.
389. Rapport “Certains facteurs de renforcement de la compétitivité juridique de la place de Paris Établi par” / Établi par Michel Prada. Ministère de L'économie des Finances et de L'industrie, Ministère de la Justice. Mars 2011. URL: http://www.paris-europlace.net/files/Rapport_mission_PRADA.pdf.
390. Rau A. S. Arbitral Jurisdiction and the Dimensions of ‘Consent’. *Arbitration International*. 2008. Vol. 24, No. 2. P. 199–264.
391. Recognition and Enforcement of Arbitral Awards: The New York Convention. *Dispute Settlement in International Trade, Investment and Intellectual*. UNCTAD. 2003. 66p. URL: https://unctad.org/en/Docs/edmmisc232add37_en.pdf.
392. Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards: A Global Commentary on the New York Convention / ed. by Kronke H., Nacimiento P., Otto D., Port N. C. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2010. 672 p.
393. Redfern A., Hunter M., Blackaby N., Partasides C. Law and Practice of International Commercial Arbitration. 4th ed. London: Sweet&Maxwell, 2004. 659 p.
394. Register of Texts of Conventions and Other Instruments Concerning International Trade Law. 1973. Vol.II. URL: https://www.uncitral.org/pdf/english/texts/general/Register_Texts_Vol2.pdf.
395. Regulation (EU) No. 1215/2012 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2012 on Jurisdiction and the Recognition and Enforcement of Judgments in Civil and Commercial Matters. OJ L. 351/1. 20.12.2012. P.1–32. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R1215&from=EN>.
396. Reisman M., Craig L., Park W., Paulsson J. International Commercial

Arbitration. Cases, Materials and Notes on the Resolution of International Business Disputes. Westbury; New York: Foundation Press, 1997. 1346 p.

397. Reisman M., Irvani H. The Changing Relation of National Courts and International Commercial Arbitration. *The American Review of International Arbitration*. 2011. Vol.21, Is.1–4. URL: <http://aria.law.columbia.edu/issues/21-1-4/the-changing-relation-of-national-courts-and-international-commercial-arbitration-vol-21-no-1-4>.

398. Reisman W.M. Systems of Control in International Adjudication and Arbitration: Breakdown and Repair. Durham: Duke University Press, 1992. 184 p.

399. Rivkin D. W. The Enforcement of Awards Nullified in the Country of Origin: The American Experience. Report presented to the ICCA Congress in Paris. 1998. ICCA Congress Series / ed. by van den Berg A.J. The Hague: Kluwer Law International, 1999. Vol. 9. P. 528–551.

400. Romano S. L'ordinamento giuridico. 2 ed. con aggiunte. Firenze: Sansoni, 1946. 190 p.

401. Rubellin-Devichi J. L'arbitrage: Nature Juridique: Droit Interne et Droit International Prive. Paris: Librairie générale de droit et de jurisprudence, 1965. 420 p.

402. Rubino-Sammartano M. International Arbitration: Law and Practice (commercial, Investment, Online, State-Individual, Interstate, Commodities, U.S.-Iran, UNCITRAL and sports arbitration). 3rd ed. Huntington, New York: JurisNet, 2014. 2025 p.

403. Rubinstein J., Fabian G. The Territorial Scope of the New York Convention and Its Implementation in Common and Civil Law Countries. *Enforcement of Arbitration Agreements and International Arbitral Awards: The New York Convention in Practice* / ed. by Gaillard E., Pietro D. London: Cameron, 2008. P. 91–95.

404. Russia. Ciments Français v. OAO Holding Company Siberian Cement (Russia), OOO Financial Industrial Association Sibconcord, Istanbul Çimento Yatırımları, Высший Арбитражный Суд РФ, Case No.A27-781/2011 (No.VAS – 17458/11). 08.08.2012. URL:

https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=1478&opac_v

iew=2.

405. Russia. *The Guide to Challenging and Enforcing Arbitration Awards*. First Edition 2019. *GAR*. URL: <https://globalarbitrationreview.com/guide/the-guide-challenging-and-enforcing-arbitration-awards/1st-edition/article/russia>.
406. Samuel A. *Jurisdictional Problems in International Commercial Arbitration: a Study of Belgian, Dutch, English, French, Swedish, Swiss, U.S. and West German Law*. Zürich: Schulthess, 1989. 333 p.
407. Sanders P. New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards. *Netherlands International Law Review*. 1955(6). Vol 43. P. 100–112.
408. Sanders P. *Quo Vadis Arbitration? Sixty Years of Arbitration Practice*. The Hague: Kluwer Law International, 1999. 451 p.
409. Sanders P. Trends in the Field of International Commercial Arbitration. *Recueil des cours*. 1975. Vol. 120. P. 205–296.
410. Scelle G. *Manuel de droit public*. Paris: Domat-Montchrestien, 1948. 1008 p.
411. Schlohauer H. J. Arbitration. *Encyclopedia of Public International Law. Settlement of Disputes*. Vol. 1. New York; Oxford, 1981. 209 p.
412. Schmitthoff C. M. *The Export Trade: The Law and Practice of International Trade*. 5th ed. London: Stevens, 1969. 451 p.
413. Shah Ch., Mahajan K. Implications of Economic Sanctions on International Arbitration. *Thomson Reuters. Practical Law Arbitration Blog*. 05.07.2018. URL: <http://arbitrationblog.practicallaw.com/implications-of-economic-sanctions-on-international-arbitration>.
414. Shelkopyas N. *The Application of EC Law in Arbitration Proceedings*. Groningen: Europa Law Pub, 2003. 488 p.
415. Shelton D. *Jura Novit Curia in International Human Rights Tribunals. International Courts and the Development of International Law* / ed. by Boschiero N., Scovazzi T., Pitea C., Ragni C. The Hague: Kluwer Law International, 2013. 951 p.
416. Shore L. United States' Perspective on "Arbitrability". *Arbitrability: International and Comparative Perspectives* / ed. by Mistelis L. A., Brekoulakis S. L.

- Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International. 2009. Vol. VII – XV. P. 69–84.
417. Söderlund C. ‘Lis Pendens Res Judicata’ and the Issue of Parallel Judicial Proceedings. *Journal of International Arbitration*. 2005. Vol. 22, Is. 4. P. 301–322.
418. Strong S. I. *Class, Mass and Collective Arbitration in National and International Law*. 1st ed. New York: Oxford University Press, 2013. 432 p.
419. Strong S. I. *Monism and Dualism in International Commercial Arbitration: Overcoming Barriers to Consistent Application of Principles of Public International Law. Basic Concepts of Public International Law – Monism and Dualism* / ed. by Novakovic M. Belgrade: Faculty of Law, University of Belgrade, 2013. P. 244–265.
420. Sweden. *Berde Plants Sweden AB v. Borkhult Invest AB*. Judgment of the Court of Appeal for Western Sweden. 27.02.2015, Case No.T4028-13. URL: www.arbitration.sccinstitute.com/dokument/Court-Decisions/2352487/Judgment-of-the-Court-of-Appeal-for-Western-Sweden-27-February-2015-Case-No-T-4028-13?pageid=79572.
421. Sweden. *MHH AS v. Axel’s Konsult och Förvaltning AB*. Judgment of the Svea Court of Appeal dd. 04.12.2014. Case No. T 2610-13. URL: <http://surl.li/jkvk>.
422. Switzerland. *Challenging and Enforcing Arbitration Awards 2020*. *GAR*. URL: <https://globalarbitrationreview.com/insight/know-how/challenging-and-enforcing-arbitration-awards/report/switzerland>.
423. Switzerland. *Tabbane c. Suisse*. Court (3rd Section), Case No.41069/12, 01.03.2016. [ECLI:CE:ECHR:2016:0301DEC004106912]. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-161870>.
424. Tang Z. S., Xiao Y., Huo Z. *Conflict of Laws in the People’s Republic of China. Elgar Asian Commercial Law and Practice Series* / ed. by Arner D., Zhang X. Ch., Lim Ch. L. Cheltenham, Northampton: Edward Elgar, 2016, 512 p.
425. The Court of Appeals for the Second Circuit affirms District Court’s decision to vacate its earlier judgment enforcing an arbitral award that had been annulled by a court at the seat of the arbitration (*Thai-Lao Lignite v. Lao*). 29.07.2017. URL: <https://bit.ly/3bXqgaT>.
426. *The Hague Convention for the Pacific Settlement of International Disputes*. The

- Hague, 18.10.1907. 36 Stat. 2199. *Treaty Series*. No.536. P. 557–606. URL: <https://www.loc.gov/law/help/us-treaties/bevans/m-ust000001-0577.pdf>.
427. The Legal 500. URL: <https://www.legal500.com/guides/guide/international-arbitration/>.
428. The Lex Mercatoria (Old and New) and the TransLex-Principles. URL: <http://www.trans-lex.org/principles>.
429. The Swedish Arbitration Act. SFS. 1999. No.116. 15 p. URL: <https://sccinstitute.com/media/37089/the-swedish-arbitration-act.pdf>.
430. Travaux préparatoires on Article I (Preparatory work on Article 1 of the European Convention of Human Rights). Strasbourg, 1977. *Council of Europe* URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=cmspage&pageid=10&menu=617&opac_view=-1.
431. Travaux préparatoires. *New York Convention Guide*. URL: https://newyorkconvention1958.org/?opac_view=5&menu=492.
432. Truba V. I. Genesis of the Procedure of Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards within Civil Procedural Law: Features of Implementation of the New York Convention 1958 in Ukraine. *Reforms Bulletin scientific*. 2020. No.4. P. 134–138.
433. Turner R. *Arbitration Awards: A Practical Approach*. 1st ed. Oxford: Wiley-Blackwell. 2005. 264 p.
434. UAA Webinar “The Impact of Bankruptcy Proceedings on International Commercial Arbitration”. Ukrainian Arbitration Association. 16.12.2020. URL: <http://arbitration.kiev.ua/en-US/UAA-Events/UAA-Webinar-The-Impact-of-Bankruptcy-Proceedings-on-International-Commercial-Arbitration.aspx?ID=999>.
435. UNCITRAL Arbitration Rules, 1976, ed. 2013. United Nations Commission on International Trade Law. URL: <https://uncitral.un.org/en/texts/arbitration/contractualtexts/arbitration>.
436. UNCITRAL Conciliation Rules, 1980. URL: www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/1980Conciliation_rules.html.
437. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration, 1985

(amended as of 2006). UNCITRAL Secretariat: Vienna International Centre, 2008. 56 p. URL: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/en/19-09955_e_ebook.pdf.

438. UNCITRAL Model Law on International Commercial Conciliation with Guide to Enactment and Use 2002. New York: UN Publication, 2004. 65 p. URL: https://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-conc/03-90953_Ebook.pdf.

439. UNCITRAL Secretariat Guide on the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards. New York: UN Publication, 2016. 352 p. URL: https://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/NY-conv/2016_Guide_on_the_Convention.pdf.

440. Uniform Act on Arbitration of OHADA, 11.03.1999. URL: http://www.foubla.org/wp-content/uploads/AUA_EN_and_CCJA_Arbitration_Rules_EN_Reviewed_Foubla.pdf.

441. Uniform Act on Arbitration of OHADA, 23.11.2017. URL: <https://africaarbitration.org/resources/law/OHADA%20Uniform%20Act%20of%20Arbitration%202017.pdf>.

442. United Kingdom. Channel Tunnel Group Ltd v. Balfour Beatty Construction Ltd. England and Wales, House of Lords. 21.01.1993. URL: http://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=1472&opac_view=6.

443. United Kingdom. Dallah Real Estate and Tourism Holding Company v. Ministry of Religious Affairs, Government of Pakistan, England and Wales, Supreme Court of United Kingdom, Case No.UKSC 2009/0165. 03.11.2010. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=798.

444. United Kingdom. Enka Insaat ve Sanayi A.S v. OOO Insurance Company Chubb. Supreme Court of United Kingdom. 09.10.2020. UKSC 38. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=6471&opac_view=2.

445. United Kingdom. Nigerian National Petroleum Corporation v. IPCO Ltd.

- England and Wales, Court of Appeal Case No. A3/2008/1037.PTA+(A). 21.10.2008.
EWCA Civ. 1157. URL:
https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=408&opac_view=2.
446. United Kingdom. Nikolay Viktorovich Maximov v. OJSC “Novolipetsky Metallurgichesky Kombinat”, England and Wales, High Court, Case No. CL-2014-337; CL-2014-65827. 2017. EWHC 1911. URL:
https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=4624&opac_view=2.
447. United Kingdom. Omnium de Traitement et de Valorisation SA v. Hilmarton Ltd., England and Wales, High Court, Case No.1998 Folio No.1003. 24.05.1999. URL:
https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=885&opac_view=2.
448. United Kingdom. Soleh Boneh International Ltd v. Government of the Republic of Uganda and National Housing Corporation. England and Wales, Court of Appeal, 12.03.1993. Lloyd’s Law Reports. Vol. 2, Part 2. P.208–213. URL:
https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=529.
449. United Kingdom. Thai-Lao Lignite Co Ltd & Hongsa Lignite Co., Ltd v Government of the Lao People’s Democratic Republic, EWHC 3381 (Comm). 26.10.2012. ISLG. URL: <https://www.italaw.com/cases/4349>.
450. United Kingdom. Yukos Capital S.à r.L. v. OJSC Rosneft Oil Company. *England and Wales, Court of Appeal*. Case No.A3/2011/1790, EWCA Civ. 855, 27.06.2012. URL:
https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=1182&opac_view=6.
451. United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation. New York, 20.12.2018. (The Singapore Convention on Mediation). UNCIRTA. URL:
https://uncitral.un.org/en/texts/mediation/conventions/international_settlement_agreements.

452. United States. Baker Marine Ltd. v. Chevron Ltd., Court of Appeal, 2nd Cir., USA, 12.08.1999, 191 F.3d 194 (2nd Cir. 1999). URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=2496.
453. United States. Chromalloy Aeroservices v. Arab Republic of Egypt, U.S. District Court, District of Columbia, Case No.94-2339. 31.07.1996. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=1139.
454. United States. Corporación Mexicana De Mantenimiento Integral, S. De R.L. De C.V. v. Pemex-Exploración y Producción, USA Court of Appeals, 2nd Cir. Case No.13-4022. 02.08.2016. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=3721&opac_view=6.
455. United States. ICC Guide to National Procedures for Recognition and Enforcement of Awards under the New York Convention 2019. URL: https://library.iccwbo.org/content/dr/COUNTRY_ANSWERS/CA_SUPP_0029_77.htm?l1=Country+Answers&l2=United%20States%20of%20America#TOC_BKL1_6.
456. United States. Karaha Bodas Co. v. Perusahaan Pertambangan Minyak Dan Gas Bumi Negara, US Court of Appeals, 5th Cir. Case No.02-20042, 03-20602. 23.03.2004. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=653.
457. United States. Martin Spier v. Calzaturificio Tecnica, S.p.A, U.S. District Court, Southern District of New York. Case No.86 CIV.3447. 22.10.1999. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=1133&opac_view=6.
458. United States. Mitsubishi Motors Corp v. Soler Chrysler-Plymouth, Case No.3-1569. U.S. Supreme Court. 02.07.1985. *New York Convention Guide*. URL:http://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=513.
459. United States. TermoRio S.A. E.S.P. v. Electranta S.P. US Court of Appeals, District of Columbia Cir. Case No. 06-7058. Cit. 487 F.3d 928, 25.05.2007. URL: <https://law.resource.org/pub/us/case/reporter/F3/487/487.F3d.928.06-7058.html>.
460. United States. Thai-Lao Lignite Co., Ltd., Hongsa Lignite Co., Ltd. v. Government of the Lao People's Democratic Republic United States, US Court of

Appeals, 2nd Cir. Case No.14-597, No.14-1052, No.14-1497. 20.07.2017. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=4089&opac_view=2.

461. United States. Thai–Lao Lignite Co. Ltd., Hongsa Lignite Co. Ltd. v. Government of the Lao People’s Democratic Republic, US Court of Appeals, Case No.11–3536–cv, 2nd Cir., 13.07.2012. URL: https://newyorkconvention1958.org/index.php?lvl=notice_display&id=1208&opac_view=2.

462. Veeder V. V. Provisional and Conservatory Measures. *Enforcing Arbitration Awards under the New York Convention – Experience and Prospects, Papers presented at “The New York Convention Day”*. New York: UN Publication, 1999. P. 21–23.

463. Vienna Convention on the Law of Treaties. Vienna, 23.05.1969. *UNTS* No. 18232, 1987. Vol. 1155. P. 331. URL: https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%201155/v1155.pdf?src=TREATY&mtdsg_no=XXIII-1&chapter=23&Temp=mtdsg3&clang=_en.

464. Waincymer J. International Arbitration and the Duty to Know the Law. *Journal of International Arbitration. The Netherlands, Kluwer Law International*. 2011. Vol. 28, Is. 3. P. 201–242.

465. Wirth M., Rouvinez C., Knoll J. Search for Truth in Arbitration: Is Finding the Truth What Dispute Resolution is About. *ASA Special Series*. New York: JurisNet, 2011. No. 35. 188 p.

466. Zivilprozessordnung (ZPO): Code of Civil Procedure of Germany 01.30.1877. German Law Archive. URL: http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_zpo/englisch_zpo.html#p0046.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

СПИСОК

ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ ТА ВІДОМОСТІ ПРО АПРОБАЦІЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

**Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації
Статті у наукових фахових виданнях України:**

1. Коч О. В. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні: тенденції судової практики. *Правова держава*. 2018. №31. С. 124–133.
2. Коч О. В. Особливості взаємодії права Європейського Союзу та Міжнародного комерційного арбітражу. *Правова держава*. 2017. №25. С.236–242.
3. Koch E.V. Principle Iura Novit Curia in International Commercial Arbitration. *Constitutional State*. 2016. № 22. P. 181–186.
4. Коч О. В. Визнання та примусове виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу в Україні: деякі проблемні питання. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2015. №3. С. 65–72.
5. Коч Е. В., Бачур Б. С. Права человека: от уникального опыта к правовой стандартизации. *Вісник Одеського національного університету*. Серія: правознавство. 2012. Т 17. Вип.½ (16/17). С. 43–52. (Особистий внесок здобувача полягає у визначенні механізмів формування єдиного правового простору завдяки створенню правових стандартів).

Статті, опубліковані у наукових періодичних видання інших держав:

6. Koch O. V. Non-Arbitrability: National, International and Transnational Approaches to Define the Matters. *European Political and Law Discourse*. 2020. Vol.7. Is.6. P. 7–23.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Коч Е.В. Роль арбитрабельности и публичного порядка для признания и исполнения иностранных арбитражных решений. *Юридична осінь 2020 р.: зб.*

тез наукових повідомлень / Ред. А. Гетьмана. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. С. 146–150.

8. Коч О. В. Транснаціональне право у міжнародному комерційному арбітражі: загальний огляд. *Другі економіко-правові студії: матеріали всеукраїнської наук.-практич. конф.* Одеса: Фенікс, 2019. С. 51–53.

9. Коч Е. В. Учебная дисциплина «Международный коммерческий арбитраж»: особенности преподавания в Украине и за рубежом. *IX Юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матер. міжнар. наук.-практ. конференц* / Відп. ред. І. С. Канзафарова. Одеса: Астропринт, 2019. С. 13–18.

10. Коч Е. В. Новели визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні. Восьмі юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матер. міжнар. наук.-практ. конф. / Ред. І. Канзафарова. Одеса: Астропринт, 2018. С. 216–220.

11. Коч О. В. Арбітрабельність корпоративних спорів у контексті публічного порядку та суверенітету України. *Політико-правова доктрина державного суверенітету в умовах глобалізації: матер. міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю до дня народження д.ю.н., професора Л. М. Стрельцова.* Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 272–275.

12. Коч О. В. Визначення арбітрабельності: особливості судової практики України. *Зб. матеріалів 72 наук. конф. профес.-виклад. складу: наук. працівників ЕПФ ОНУ ім. І. І. Мечникова.* Ред. А. Смітюх. Одеса: Фенікс, 2017. С. 110–113.

13. Коч Е. В. Уголовная ответственность юридических лиц в Украине: проблемы рецепции международно-правовых стандартов. *Всеукр. наук. чит. з кримінальної юстиції пам'яті проф. В.П. Колмакова.* Одеса: Фенікс, 2015. С. 129–132.

14. Коч О. В. Правосвідомість учасників процесу. *Міжнар. наук.-практ. конф. «Законодавство України у світлі сучасних активних реформаційних процесів».* Київ: Центр правових наукових досліджень, 2014. С. 18–20.

15. Коч О. В. Запобігання порушенню права на захист: практика

Європейського суду з прав людини. *IV Харківські кримінально-правові читання*. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого: Право, 2014. С. 432–434.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати

16. Koch O. V. Destiny of Arbitral Awards in Ukraine (case law of 2013–2018). *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv. 2019. No. 01–02. P. 32–34.
17. Koch O. V. Arbitrability of Corporate Disputes: International Models & Experience of Ukraine. *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv. 2019. No. 10. P. 38–40.
18. Коч Е. В. Признать нельзя исполнить: статус «под санкциями» и международный коммерческий арбитраж. *Юрист & Закон*. 2020. URL: uz.ligakon.ua/magazine_article/EA014237?fbclid=IwAR0cwIALVaVh8Hv552iIG5m12pEm8IdlJyLVJSXL30aBsMwHy0msO-m8EsM.
19. Koch O. V., Karpenko M. I. Crime and Punishment of an LLC Director. *Ukrainian Journal of Business Law*. Kyiv, 2019. No. 3. P. 18–20. (Особистий внесок здобувача полягає у розробленні рекомендацій при вирішенні спорів щодо управління товариством та притягненні до відповідальності директора).
20. Коч О. В., Карпенко М. І. Проблема: Виклик директора. *Український юрист*. 2018. №12. URL: <http://www.ukrjurist.com/?article/1698>. (Особистий внесок полягає у аналізі питань відповідальності директора Товариства).
21. Koch O. V., Karpenko M. I. Corporate Agreement in LLC – Brand New in Ukraine. *KyivPost. Ukraine's Global Voice*, 2018. Vol. 5. Is. 2. P.7. (Особистий внесок полягає у визначенні особливостей укладення корпоративних договорів).
22. Коч О.В., Карпенко М. І. Договір між учасниками ТОВ: нові можливості. *Вісник Національної Асоціації Адвокатів України*. 2018. №4 (42). С. 29–32. (Особистий внесок здобувача полягає у аналізі проблем корпоративних відносин та особливостей вирішення корпоративних спорів, зокрема, у арбітражі).
23. Коч Е. В. Договор о корпоративном управлении перспективы легализации. *Вісник одеської адвокатури*. 2016. № 4. С. 45–46.
24. Коч Е. В. Усиление уровня корпоративного управления в акционерных обществах или squeeze-out и sell-out по-украински. *Вісник одеської адвокатури*.

2016. № 4. С. 33–34.

25. Коч О. В. Особливості трансдержавної діяльності адвокатури. *Юридичний журнал*. 2013. №7. С. 123–126.

Відомості про апробацію результатів дисертації

Результати дослідження, викладені у дисертації обговорено та схвалено на засіданнях кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ імені І.І. Мечникова (2018 – 2021), та апробовано на понад 30 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних заходах з представленням доповідей, на тренінгах, бізнес-зустрічах, вебінарах, в яких автор приймав участь як член професійних асоціацій (Національної Асоціації Адвокатів України, Української Арбітражної Асоціації, Асоціації Правників України, YIAG LCIA, Молодіжної групи ICCA, Міжнародної комплаєнс Асоціації (2018–2019)) та на таких заходах як: Віденські арбітражні дні 2021 «Арбітраж у сфері конструкторських робіт» (Відень, 12.02.2021, дистанційно); XX Міжнародна конференція «Юридична осінь 2020» Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого (Харків, 23.11.2020, заочно); Міжнародні арбітражні читання пам'яті академіка І. Г. Побірченка при ICAC: «Арбітраж для бізнесу чи реформа для проформи» (Київ, 17.11.2020, дистанційно), «Ефективний арбітраж: що це таке? Ефективна медіація» (Київ, 10–11.10.2019, очно), «NYC: 60-річна історія успіху» за сприяння UNCITRAL (Київ, 04.10.2018, очно), «Виконання арбітражних рішень: останні прецеденти та практика окремих юрисдикцій континентального і загального права», організоване YIAG LCIA (Київ, 05.10.2018, очно); Балтійські Арбітражні Дні DIS та Стокгольмської школи економіки (Рига, 16–17.08.2020, дистанційно; 14–15.06.2018, очно); Південний форум з корпоративного права Асоціації Правників України (Одеса, 28.02.2020, очно); Міжнародна конференція «Compliance» (Київ, 16.04.2019, дистанційно); Міжнародна конференція до 100-річчя професора Л.М. Стрельцова (Одеса, 26.10.2018, очно); Міжнародний Комплаєнс Форум (Київ, 19.09.2018, очно), тощо. Результати дослідження використані при навчанні на кваліфікаційному курсі Міжнародної Комплаєнс Асоціації та університету Манчестера (2018–2019, дистанційно).

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

65082, Україна, м. Одеса, вул. Дворянська, 2 тел. (048) 723-52-54
E-mail: rector@onu.edu.ua факс (048) 723-35-15

12. 02. 2021 № 01-01-309

на № _____ від _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Б.о. Ректора Одеського національного
університету імені І.І.Мечникова
професор Іваниця В.О.

АКТ

про впровадження результатів дисертаційного дослідження
Коч Олени Володимирівни
на тему: «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень:
теоретико-прикладні засади», поданого на здобуття наукового ступеня
доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Дисертаційна робота Коч О. В. виконана відповідно до плану наукових досліджень кафедри цивільно-правових дисциплін ЕПФ ОНУ імені І. І. Мечникова в процесі виконання тем: «Приватно-правове регулювання суспільних відносин: традиції, сучасність і перспективи» (державний реєстраційний номер 0113U002740), та «Забезпечення прав і законних інтересів учасників правовідносин, що виникають у сфері приватного права: проблеми теорії та практики» (державний реєстраційний номер 0113U002740), а також кафедри загальноправових дисциплін та міжнародного права ЕПФ ОНУ імені І. І. Мечникова в процесі виконання тем: «Особливості і тенденції правотворчості в умовах трансформації суспільства» (державний реєстраційний номер 0113U003317) та «Право в умовах глобалізації: основні тенденції розвитку» (державний реєстраційний номер 0118U006475).

Результати наукового дослідження автора, висновки, окремі теоретико-прикладні пропозиції запропоновано для використання під час навчального процесу при викладанні дисциплін «Міжнародне приватне право», «Міжнародне право», «Цивільне процесуальне право», при наданні тренінгів у межах сертифікаційної програми «Основи медіації та діалогу» Центру лідерства Одеського Національного університету імені І. І. Мечникова, при підготовці студентів до Всеукраїнських та міжнародних змагань у сфері міжнародного арбітражу, при написанні курсових та магістерських робіт, при

підготовці методичних рекомендацій з відповідних дисциплін, при написанні навчальних посібників.

Складений автором в додатках до дисертації Довідник судової практики у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні, який включає 547 судових рішень за 2015–2020 роки, надає можливість покращити процес фахової підготовки спеціалістів права в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

Зважаючи на зазначене, комісія у складі: Труби В. І. – декана ЕПФ ОНУ імені І. І. Мечникова, професора, професора кафедри цивільно-правових дисциплін – голова комісії, Смітюха А.В – заступника декана з наукової роботи ЕПФ ОНУ імені І. І. Мечникова, д.ю.н, професора, професора кафедри адміністративного та господарського права, Стрельцової Є. Д. – д.ю.н., доцента, завідувача кафедри загальноправових дисциплін та міжнародного права, зазначає, що результати дисертації Коч Олени Володимирівни на тему «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади», поданої на здобуття наукового ступеню доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», впроваджені у навчальний процес економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Декан економіко-правового факультету
Одеського національного університету
імені І. І. Мечникова
к.ю.н., професор, професор кафедри
цивільно-правових дисциплін

Труба В.І.

Заступник декана з наукової роботи
економіко-правового факультету
Одеського національного університету
імені І. І. Мечникова
д.ю.н, професор, професор кафедри
адміністративного та господарського права

Смітюх А.В.

Завідувач кафедри загальноправових
дисциплін та міжнародного права
Одеського національного університету
імені І.І. Мечникова
д.ю.н., доцент

Стрельцова Є.Д.

АДВОКАТСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «АНК. БІЗНЕС АДВОКАТИ»

Вих. №13/01/21
13 лютого 2021

20 років юридичної практики

Правова підтримка бізнесу
Адвокатська практика

65026, м. Одеса,
вул. Ланжеронівська, 9, офіс 17
тел: +38 (0482) 348 716

E-mail: office@ank.odessa.ua
WEB: www.ank.odessa.ua

АКТ

про впровадження результатів дисертаційного дослідження

Коч Олени Володимирівни

на тему:

«Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Цим Актом, засвідчується, що результати дисертаційної роботи адвоката, члена Адвокатського Об'єднання «АНК. БІЗНЕС АДВОКАТИ» Коч О. В. на тему: «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади» було впроваджено при формуванні правових позицій у справах, здійсненні захисту та представництва інтересів клієнтів, зокрема, у практиках Адвокатського Об'єднання з міжнародного комерційного арбітражу та вирішення спорів.

Довідник судової практики у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні, у якому систематизовано понад 500 судових рішень за 2015–2020 роки, що увійшов як додаток до дисертаційної роботи, став інноваційним інструментом, який забезпечує швидкий та ефективний аналіз правових позицій, сформованих у судових рішеннях.

У роботі Об'єднання з формування пропозицій до законодавчих ініціатив враховано пропозиції Коч О.В., викладені у дисертаційному дослідженні щодо:

- визнання ефектів арбітражного рішення: *res judicata*, *lis pendens*, *естоппель*, обмеженого ефекту *erga omnes*;
- визначення єдиної підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення *ex officio* – міжнародного публічного порядку та, відповідно, виключення неарбітрабельності як абсолютної підстави для такої відмови;
- відмови від процесуального механізму скасування арбітражних рішень.

Адвокатське Об'єднання підтримує та розділяє погляди Коч О. В. щодо доцільності впровадження на міжнародному рівні стандартизованих положень щодо визначення процесу визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

Директор
АО «АНК. БІЗНЕС АДВОКАТИ»

М. І. Карпенко/

Independent Member of
GENEVA GROUP INTERNATIONAL
A worldwide network of independent professional firms

ЛИСТ ПІДТРИМКИ
результатів дисертаційного дослідження
Коч Олени Володимирівни
на тему: **«Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень:
теоретико-прикладні засади»**,
поданої на здобуття наукового ступеня
доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Цим висловлюємо свою підтримку результатам дисертаційного дослідження адвоката, члена Української Арбітражної Асоціації Коч Олени Володимирівни на тему: «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади».

Зважаючи на актуальність досліджуваних питань вважаємо проведене дослідження важливим кроком у розвитку правої науки в Україні.

Висновки та рекомендації автора сприяють удосконаленню та забезпеченню ефективності механізму визнання та надання дозволу на виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.

Олена Перепелинська
Президент Української Арбітражної Асоціації

Відділення Асоціації правників України в Одеській області

Вих. № 18.2-1/2021 від 18.02.2021 року

ЛИСТ ПІДТРИМКИ

результатів дисертаційного дослідження

Коч Олени Володимирівни

на тему: «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень:

теоретико-прикладні засади»,

поданого на здобуття наукового ступеня

доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Відділення Асоціації правників України в Одеській області цим Листом підтримує результати дисертаційної роботи адвоката, члена Асоціації правників України Коч О.В. на тему: «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади».

Результати дослідження сприяють підвищенню ефективності роботи правників, зокрема, при здійсненні захисту та представництва інтересів клієнтів у міжнародних комерційних арбітражах та державних судах у справах про визнання та надання дозволу на виконання іноземних арбітражних рішень.

Ми підтримуємо пропозиції автора щодо необхідності обговорення при розробленні законодавчих ініціатив питань, розглянутих у дослідженні щодо:

- визнання ефектів арбітражного рішення: *res judicata*, *lis pendens*, естоппель, обмеженого ефекту *erga omnes*;
- визначення єдиної підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення *ex officio* – міжнародного публічного порядку та, відповідно, виключення неарбітрабельності як абсолютної підстави для такої відмови;
- відмови від процесуального механізму скасування арбітражних рішень.

Особливу увагу слід звернути на Довідник судової практики у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні, представлений автором у Додатку до дисертації, у якому систематизовано 547 судових рішень за 2015–2020 роки. Довідник рекомендується до використання правникам-практикам та науковцям.

Дисертаційна робота Коч Олени Володимирівни є оригінальним, завершеним дослідженням, що має актуальний характер.

Голова відділення
Асоціації правників України
в Одеській області

Сергєєва С.Й.

ГЕНЕРАЛЬНІ ПАРТНЕРИ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ В 2020 РОЦІ

AVERLEX

ARIO

ASTERS

АЛЕКСЕЕВ
БОЯРЧУКОВ
ТА ПАРТНЕРИ

Kachura
Lawyers

ЕКСКЛЮЗИВНИЙ
ПАРТНЕР – БАНК

А Альфа-Банк

ВАСИЛЬ КІСІАЛ

VB' PARTNERS
law firm

ЮРИДИЧНЕ
БЮРО
СГОРОВ
ПУГІНСЬКИЙ
АФАНАСЬЄВ
І ПАРТНЕРИ

LCF

SJS GROUP
LAW FIRM

A
CLUB

MORIS

ВАТОВЕ
ПРАВОСЛАВНО
ПРАВОСЛАВНО

Sokolovskiy
and Partners

Кішнір, Яким'як та Партнери
ЮРИДИЧНА ФІРМА

268

**Почесний консул
Федеративної Республіки Німеччина
Одеса**

Консульський округ: Одеська область, Миколаївська область,
Херсонська область

вул. Ланжеронівська, 9, офіс 17
65026 Одеса

Тел.: +38 (048) 777 89 03
e-mail: odessa@hk-diplo.de

КОМПЕТЕНТНИМ ОРГАНАМ ТА УСІМ, КОГО ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ

ЛИСТ ПІДТРИМКИ

результатів дисертаційного дослідження

Коч Олени Володимирівни

на тему: **«Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади»**, поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Цим Листом ми висловлюємо свою підтримку результатам дисертаційного дослідження Коч О. В. на тему: «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади».

Арбітраж, як альтернативний спосіб вирішення спорів, зокрема, у сфері міжнародних приватних комерційних відносин здобуває високу довіру та визнання. Дисертаційне дослідження Коч О. В. є основою для закріплення проарбітражних практик та спрямовано на сприяння забезпеченню найбільш сприятливого клімату для арбітражу та формуванню інвестиційної привабливості держави.

Особливу цінність представляє висновок дослідника, що еволюція практик взаємодії арбітражу та національних судів визначили арбітраж як універсальну транснаціональну систему автономного вирішення спорів, альтернативну національному судочинству. Цей висновок визначив стиль та спосіб викладу матеріалів автором та дозволив сформувати цінні практичні рекомендації, зокрема, щодо сучасного застосування механізму визнання та виконання арбітражних рішень та щодо необхідності впровадження Типового закону про розгляд справ щодо визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

Окремо, ми надаємо наші рекомендації до використання фахівцями у сфері міжнародного комерційного права Довідника судової практики у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні, представлений автором у Додатку до дисертації. Даний Довідник є унікальним інструментом, що систематизує понад 500 судових рішень за 2015–2020 роки.

Ми підтримуємо пропозиції автора та вважаємо важливим зазначити, що їх впровадження є запорукою для визнання України як провідного арбітражного центру.

Дисертаційна роботи Коч Олени Володимирівни є оригінальним дослідженням, яке надає право на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

З повагою,
Олександр Кифак
Почесний консул Федеративної Республіки Німеччина у м. Одеса

А. Кифак

АСОЦІАЦІЯ «СТИВДОРНИХ КОМПАНІЙ ОДЕСЬКОГО МОРСЬКОГО ПОРТУ»

65026, м. Одеса, вул. Ланжеронівська, 9 тел/факс 348-716 ospsc@i.ua

ЛИСТ ПІДТРИМКИ

результатів дисертаційного дослідження

Коч Олени Володимирівни

на тему: **«Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень:**

теоретико-прикладні засади»,

поданої на здобуття наукового ступеня

доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

АСОЦІАЦІЯ «СТИВДОРНИХ КОМПАНІЙ ОДЕСЬКОГО МОРСЬКОГО ПОРТУ», головною метою якої є сприяння розвитку відкритого і рівно доступного ринку професійних стивідорних послуг в Україні, забезпечення провадження діяльності професійними учасниками ринку, які є Членами Асоціації, розроблення і затвердження правил, стандартів професійної поведінки та провадження відповідного виду професійної діяльності відповідно до пункту 4.2. Статуту, враховуючи, що предметом діяльності Асоціації як визначено у пунктах 3.7.1. та 4.3. Статуту є науково-методичне і правове забезпечення діяльності Членів Асоціації, розповсюдження досягнень науки, передового досвіду про ефективні технології, **цим Листом висловлює нашу підтримку результатам дисертаційного дослідження Коч Олени Володимирівни, присвяченого темі: «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади».**

Ми вважаємо вкрай важливим для розвитку зовнішньоекономічних відносин забезпечення дієвості та ефективності альтернативних способів вирішення спорів, зокрема, арбітражу. Сприяння розвитку транскордонних комерційних відносин, у свою чергу, є запорукою інвестиційної привабливості держави. Впровадження практичних результатів дослідження Коч О.В. здатне дати поштовх до активізації розвитку нормативного- регулювання та практичної реалізації ініціатив у даному напрямку.

Ми підтримуємо пропозиції, викладенні у дисертаційному дослідженні щодо необхідності розроблення законодавчих ініціатив з питань, зокрема, але не виключно:

- визнання преюдиційності арбітражних рішень, недопустимості їх перегляду державними судами та визнання існування арбітражних рішень з моменту їх винесення арбітражем;

- визначення єдиної підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення на розсуд державного суду – міжнародного публічного порядку та, відповідно, виключення неарбітрабільності як абсолютної підстави для такої відмови;

- допустимості відмови від процесуального механізму скасування арбітражних рішень.

Ми розділяємо думку, що впровадження Типового закону про розгляд справ щодо визнання та виконання іноземних арбітражних рішень як представлено Коч О.В. буде мати сприятливий ефект для розгляду справ про визнання та надання дозволу на виконання іноземних арбітражних рішень.

Дисертаційна роботи Коч Олени Володимирівни є оригінальним дослідженням, яке надає право на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Директор Асоціації «СКОМП»

М. І. Карпенко

Вих. № 0215-21 від 15 лютого 2021 р.

ЛИСТ ПІДТРИМКИ
результатів дисертаційного дослідження
Коч Олени Володимирівни
на тему: **«Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень:
теоретико-прикладні засади»**,
поданої на здобуття наукового ступеня
доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Морська Палата України, керуючись власними статутними цілями, зокрема, з метою всебічного сприяння розвитку торгового мореплавства і судноплавства в Україні, відновлення та забезпечення сталого розвитку інфраструктури водного транспорту, а також представлення та захист загальних майнових і немайнових інтересів Учасників Спілки в сфері соціально-трудова і економічних відносин, в межах головних напрямків діяльності Спілки – розвиток наукових знань у сфері торговельного мореплавства, визначеного Статутом у пункті 2.2.7 та – сприяння вирішенню конфліктних ситуацій у сфері торговельного мореплавства і судноплавства, визначеного у пункті 2.2.8 Статуту, **підтримує результати дисертаційного дослідження О. В. Коч, присвяченого темі: «Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень: теоретико-прикладні засади».**

Ми визнаємо необхідність для досягнення наших статутних цілей всіляку підтримку ініціативи, що спрямовані на забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в Україні, зокрема, такі ініціативи та пропозиції вбачаються у висновках О. В. Коч, викладених у дисертаційній роботі.

Ефективність вирішення комерційних спорів у арбітражі, зокрема, у сфері мореплавства, знайшла широке визнання. Ми розділяємо бачення України поміж провідних арбітражних центрів та впевнені, що це буде сприяти розвитку бізнесу у сфері морського та річкового транспорту в Україні. Саме арбітражне вирішення спорів якнайкраще забезпечує збереження довгострокових ділових відносин між сторонами спору із дотримання високих етичних стандартів.

Ми підтримуємо пропозиції, викладенні у дисертаційному дослідженні, до розробленні законодавчих ініціатив питань щодо:

- визнання ефектів арбітражного рішення: *res judicata*, *lis pendens*, естоппель, обмеженого ефекту *erga omnes*;
- визначення єдиної підстави для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення *ex officio* – міжнародного публічного порядку та, відповідно, виключення неарбітрабельності як абсолютної підстави для такої відмови;
- відмови від процесуального механізму скасування арбітражних рішень.

Доцільним є зауваження дослідника щодо необхідності впровадження Типового закону про розгляд справ щодо визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.

Імплементація пропозицій О. В. Коч є важливим кроком на шляху до формування проарбітражного та проінвестиційного клімату у державі.

Дисертаційна роботи Коч Олени Володимирівни є оригінальним дослідженням, яке надає право на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

**Виконавчий директор
ГРОМАДСЬКОЇ СПІЛКИ
«МОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ»**

/ Н. С. Костюк /

**ДОВІДНИК
СУДОВОЇ ПРАКТИКИ
У СПРАВАХ ПРО ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ
ІНОЗЕМНИХ АРБІТРАЖНИХ РІШЕНЬ В УКРАЇНІ
2015 – 2020 роки**

ЗМІСТ

ЧАСТИНА I. Рішення судів України по справам про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень (у таблицях)	278
2020 рік (89 рішень)	279
Перша інстанція	279
Друга інстанція	290
Третя інстанція	298
2019 рік (78 рішень)	300
Перша інстанція	300
Друга інстанція	313
Третя інстанція	316
2018 рік (88 рішень)	317
Перша інстанція	317
Друга інстанція	330
Третя інстанція	334
2017 рік (69 рішень)	337
Перша інстанція	337
Друга інстанція	345
Третя інстанція	350
Перегляд Верховним Судом України	352
2016 рік (124 рішень)	353
Перша інстанція	353
Друга інстанція	369
Третя інстанція	375
2015 рік (99 рішень)	378
Перша інстанція	378
Друга інстанція	390
Третя інстанція	395
Перегляд Верховним Судом України	397
ЧАСТИНА II. Аналіз судової практики України у справах про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень (у графіках)	398
2020 рік	399
Графік 1. Рішення судів першої інстанції	399
Графік 2. Рішення судів апеляційної інстанції	399
Графік 3. Рішення змінені судом апеляційної інстанції	400
Графік 4. Подано в апеляцію (від загальної кількості заяв, поданих до	

першої інстанції)	400
Графік 5. Рішення судів касаційної інстанції	401
Графік 6. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	401
Графік 7. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)	402
Графік 8. Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції	402
Графік 9. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду	403
Графік 10. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду (діаграма)	403
Графік 11. Підстави з яких відмовлено у визнанні та виконанні арбітражних рішень	404
2019 рік	405
Графік 1. Рішення судів першої інстанції	405
Графік 2. Рішення судів апеляційної інстанції	405
Графік 3. Рішення змінені судом апеляційної інстанції	406
Графік 4. Подано в апеляцію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	406
Графік 5. Рішення судів касаційної інстанції	407
Графік 6. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	407
Графік 7. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)	408
Графік 8. Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції	408
Графік 9. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду	409
Графік 10. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду (діаграма)	409
Графік 11. Підстави з яких відмовлено у визнанні та виконанні арбітражних рішень	410
2018 рік	411
Графік 1. Рішення судів першої інстанції	411
Графік 2. Рішення судів апеляційної інстанції	411
Графік 3. Рішення змінені судом апеляційної інстанції	412
Графік 4. Подано в апеляцію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	412
Графік 5. Рішення судів касаційної інстанції	413
Графік 6. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	413
Графік 7. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до	

апеляції)	414
Графік 8. Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції	414
Графік 9. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду	415
Графік 10. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду (діаграма)	415
Графік 11. Підстави з яких відмовлено у визнанні та виконанні арбітражних рішень	416
2017 рік	417
Графік 1. Рішення судів першої інстанції	417
Графік 2. Рішення судів апеляційної інстанції	417
Графік 3. Рішення змінені судом апеляційної інстанції	418
Графік 4. Подано в апеляцію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	418
Графік 5. Рішення судів касаційної інстанції	419
Графік 6. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	419
Графік 7. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)	420
Графік 8. Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції	420
Графік 9. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду	421
Графік 10. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду (діаграма)	421
Графік 11. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №1)	422
Графік 12. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №2)	422
Графік 13. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №3)	423
Графік 14. Підстави з яких відмовлено у визнанні та виконанні арбітражних рішень	423
2016 рік	424
Графік 1. Рішення судів першої інстанції	424
Графік 2. Рішення судів апеляційної інстанції	424
Графік 3. Рішення змінені судом апеляційної інстанції	425
Графік 4. Подано в апеляцію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	425
Графік 5. Рішення судів касаційної інстанції	426
Графік 6. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	426

Графік 7. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)	427
Графік 8. Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції	427
Графік 9. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду	428
Графік 10. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду (діаграма)	428
Графік 11. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №1)	429
Графік 12. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №2)	429
Графік 13. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №3)	430
Графік 14. Підстави з яких відмовлено у визнанні та виконанні арбітражних рішень	430

2015 рік **431**

Графік 1. Рішення судів першої інстанції	431
Графік 2. Рішення судів апеляційної інстанції	431
Графік 3. Рішення змінені судом апеляційної інстанції	432
Графік 4. Подано в апеляцію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	432
Графік 5. Рішення судів касаційної інстанції	433
Графік 6. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)	433
Графік 7. Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)	434
Графік 8. Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції	434
Графік 9. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду	435
Графік 10. Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду (діаграма)	435
Графік 11. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №1)	436
Графік 12. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №2)	436
Графік 13. Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції (діаграма №3)	437
Графік 14. Підстави з яких відмовлено у визнанні та виконанні арбітражних рішень	437

ЧАСТИНА І

РІШЕННЯ
СУДІВ УКРАЇНИ
ПО СПРАВАМ ПРО ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ
ІНОЗЕМНИХ АРБІТРАЖНИХ РІШЕНЬ
(у таблицях)

2015 – 2020 роки

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду	Розмір вимоги за рішенням арбітражу
1.	Київський апеляційний суд Справа №824/208/19 Дата 13.01.2020 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/86902907	Рішення ІСАС Справа №233/2018 Дата 15.10.2019 Сторони: Позивач – SAS «FIBUSA» (Франція) Відповідач – ТОВ «Зернова Компанія Полісся» (Україна)	Задоволено	38804804,56 гривень; (1619045,82 доларів США)
2.	Київський апеляційний суд Справа №824/217/19 Дата 15.01.2020 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/87114557	Рішення ІСАС Справа №271/2018 Дата 16.08.2019 Сторони: Позивач – Swiss Timber International Sagl (Швейцарія) Відповідач – ТОВ «Вуд Індастрі Юкрейн» (Україна)	Задоволено	732863,31 гривень; (30503,31 доларів США)
3.	Київський апеляційний суд Справа №824/199/2019 Дата 24.01.2020 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/87242403	Рішення ІСАС Справа №277/2018 Дата 18.04.2019 Сторони: Позивач – MBRMetals OU (Естонія) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	1712664,09 гривень; (69844,22 доларів США)
4.	Київський апеляційний суд Справа №824/231/19 Дата 28.01.2020 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/87294219	Рішення Балтійського міжнародного арбітражного суду (Рига) Справа №С-1021/030419 Дата 28.05.2019 Сторони: Позивач – SIA «Lat Chem» (Чехія) Відповідач – ТОВ «УПК Коммерц» (Україна)	Задоволено	3919061,52 гривень; (159321,81 доларів США) + 6% річних від 144 502,84 євро починаючи з 29.05.2019
5.	Київський апеляційний суд Справа №824/203/19 Дата 06.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87482519	Рішення МАС при БілТІПІ Справа №1763/40-18 Дата 29.03.2019 Сторони: Позивач – ВАТ «Белгіпс» (Білорусь) Відповідач – ТОВ «БС «МК» (Україна)	Задоволено	1460645,39 гривень; (58906,73 доларів США)
6.	Київський апеляційний суд	Рішення ІСС Справа №22500/22500МНМ	Задоволено частково	303638564,4 8 гривень;

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Справа №824/198/19 Дата 12.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87793109	Дата 04.06.2018 Сторони: Позивач – Унікредит Банк АГ (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Автомобільна компанія «Богдан Моторс» (Україна)		(12432178,90 доларів США)
7.	Київський апеляційний суд Справа №824/177/19 Дата 13.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87856993	Рішення арбітражу <i>ad-hoc</i> (Молдова) Справа №К37 Дата 01.08.2019 Сторони: Позивач – Simalda Management Inc. Відповідач – Taggart Limited S.F.	Відмовлено <u>Підстава:</u> неарбітрабільність	Визнання права власності на об'єкт нерухомого майна
8.	Київський апеляційний суд Справа №824/180/19 Дата 24.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87825982	Рішення LCIA Справа №173823 Дата 25.03.2019 Сторони: Позивач – Indumet SA (Люксембург) Відповідач – Landmont Ltd, ПАТ «Алчевський металургійний комбінат», ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат», ПАТ «Алчевський коксохімічний завод», Корпорація «Індустріальна Спілка Донбасу» (Україна)	Задоволено	11115933320,75 гривень; (454583622,49 доларів США)
9.	Київський апеляційний суд Справа №824/228/19 Дата 03.03.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88047595	Рішення DIS Справа DIS-SV-YN-1/14 Дата 28.11.2016 Сторони: Позивач – Naumann-Maschinen & Paletten, (правонаступник - «InterTrade») Відповідач – ТОВ «Брума», (правонаступник – ТОВ «Душ-Ан-Бе Груп») (Україна)	Задоволено	5643638,90 гривень; (227401,04 доларів США). Вимога повернути рухоме майно.
10.	Київський апеляційний суд Справа №824/154/19 Дата 12.03.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88264038	Рішення ІСАС Справа №284/2018 Дата 24.05.2019 Сторони: Позивач – Jodovit S.R.L. (Італія) Відповідач –	Задоволено	1662082,48 гривень; (64864,29 доларів США)

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
		ПАТ«Енергомашспецсталь» (Україна)		
11.	Київський апеляційний суд Справа №824/21/2020 Дата 15.05.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89824392	Рішення ІСАС Справа №192/18 Дата 17.05.2019 Сторони: Позивач – Agro-Olsztyn Sp.z.o.o. (Польща) Відповідач – ТОВ «Планта» (Україна)	Задоволено	256797,38 гривень; (9625,38 доларів США)
12.	Київський апеляційний суд Справа №824/75/20 Дата 25.05.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89425981	Рішення ЛМАА Справа Дата 10.02.2020 Сторони: Позивач – MB Shipping LTD Відповідач – Saluta Shipping Liminrd	Заяву повернуто заявнику <u>Підстава:</u> відсутні повноваження представника	-
13.	Київський апеляційний суд Справа №824/44/20 Дата 28.05.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89515035	Рішення ІСАС Справа №61/2019 Дата 07.11.2019 Сторони: Позивач – IS Engineering Service OU Відповідач – ТОВ «Суми Інтерсітістейт» (Україна)	Задоволено	954605,61 гривень; (35355,50 доларів США)
14.	Київський апеляційний суд Справа №824/254/2019 Дата 01.06.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90844072	Рішення ІСАС Справа №845у/2015 Дата 01.03.2017 Сторони: Позивач – ВАТ «Тольяттіазот» (Росія) Відповідач – ДП «Укрхімтрансміак» (Україна)	Задоволено	57050793,40 гривень; (2123333,77 доларів США)
15.	Київський апеляційний суд Справа №824/30/20 Дата 02.06.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89591196	Рішення ІСАС Справа №184/2019 Дата 27.12.2019 Сторони: Позивач – УАВ «Parket Trade» Відповідач – фізична особа-підприємець (Україна)	Задоволено	826023,19 гривень; (30800,96 доларів США)

**2020 рік
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ**

16.	Київський апеляційний суд Справа №824/103/20 Дата 05.06.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89674318	Рішення ЛМАА Справа № не визначено Дата 10.02.2020 Сторони: Позивач – MB Shipping LTD (Мальта) Відповідач – Saluta Shipping Limited (Сент-Кіт і Невіс)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> не підсудна суду України. Судно – незначна частина майна боржника тимчасово знаходиться в акваторії морського порту Південний.	-
17.	Київський апеляційний суд Справа №824/72/20 Дата 15.06.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89824445	Рішення SCC Справа №V2016/114 Дата 26.03.2020 Сторони: Позивач – АТ «Укргазвидобування» Відповідач – ТОВ «Карпатигаз» (заявник у суді України), «Місен Ентерпрайзис АБ»	Задоволено	Не підлягає примусовому виконанню
18.	Київський апеляційний суд Справа №824/66/20 Дата 22.06.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90020647	Рішення СІЕТАС Справа №М20180943 Дата 27.12.2019 Сторони: Позивач – J.S. Corrugating Machinery CO. LTD (Китай) Відповідач – ТОВ «Юг Картон» (Україна)	Задоволено	133603500,00 гривень; (5000000,00 доларів США) + відсотки
19.	Київський апеляційний суд Справа №824/179/19 Дата 25.06.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90072293	Рішення ІСАС Справа №10/2019 Дата 16.08.2019 Сторони: Позивач – Fabryka Tasm Transporterowych Wolbrom S.A. (Польща) Відповідач – ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	Задоволено частково	1503,38 гривень; (56,41 доларів США)
20.	Київський апеляційний суд Справа №824/58/20	Рішення ІСАС Справа №263/2018 Дата 29.11.2019	Задоволено	123108392,97 гривень; (4598744,60

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Дата 02.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90410544	Сторони: Позивач – ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» Відповідач – ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні Авіалінії України» (Україна)		доларів США)
21.	Київський апеляційний суд Справа №824/50/20 Дата 02.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90197753	Рішення ІСАС Справа №16/2019 Дата 12.02.2020 Сторони: Позивач – Lacto Foods A/S (Данія) Відповідач – Дочірнє підприємство «Коропський сирзавод» ТОВ «СИЛ» (Україна)	Задоволено	2657219,01 гривень; (99261,08 доларів США)
22.	Київський апеляційний суд Справа №824/116/20 Дата 10.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90326020	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 02/2016 Дата 02.02.2016 р. Сторони: Позивач – ПАТ «Силові машини ЗТЛ, ЛМЗ, Електросила, Енергомашекспорт» Відповідач – АТ «Сумський завод насосного та енергетичного машинобудування «Насосенергомаш» (Україна)	Залишено без розгляду Підстава: пропущени й строк на подання заяви	4760458,83 гривень; (176748,62 доларів США)
23.	Київський апеляційний суд Справа №824/28/20 Дата 30.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90932293	Рішення ІСАС Справа №141/2019 Дата 17.01.2020 Сторони: Позивач – O.S. Panto S.R.L. (Італія) Відповідач – ТОВ «Полісся-2002» (Україна)	Задоволено	1534818,83 гривень; (55435,24 доларів США)
24.	Київський апеляційний суд Справа №824/244/19 Дата 31.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90821837	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №43/2016 Дата 26.12.2016 Сторони: Позивач – ПАТ «Автоваз» Відповідач – Дочірнього підприємства «Автоскладальний завод №2» АТ «Автомобільна компанія «Богдан Моторс» (Україна)	Задоволено	5496919,27 гривень; (198507,09 доларів США)
25.	Київський апеляційний суд	Рішення МАС при БілТПП Справа № 1697/91-17	Задоволено	179493,29 гривень;

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Справа №824/54/20 Дата 04.08.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90821878	Дата 28.06.2018 Сторони: Позивач – ВАТ «Гродно Азот» (Білорусь) Відповідач – ТОВ «Українська агропромислова група» (Україна)		(6471,37 доларів США)
26.	Київський апеляційний суд Справа №824/67/20 Дата 01.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/91282645	Рішення ІСАС Справа №21/у/2017 Дата 27.03.2018 Сторони: Позивач – ПАТ «Тольяттіазот» Відповідач – ДП «Укрхімтрансміак» (Україна)	Задоволено	42003710,24 гривень; (1523982,84 доларів США)
27.	Київський апеляційний суд Справа №824/59/20 Дата 04.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/91482818	Рішення ІСАС Справа №51/2019 Дата 12.12.2019 Сторони: Позивач – Grunig KG (Німеччина) Відповідач – ТОВ «ІНТЕР-ПАК» (Україна)	Задоволено	247795,21 гривень; (8948,65 доларів США)
28.	Київський апеляційний суд Справа №824/245/2019 Дата 09.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/91433252	Рішення ІСАС Справа №260/2018 Дата 30.08.2019 Сторони: Позивач – ДП «Морський торговельний порт «Чорноморськ» Відповідач – ТОВ «ПЛІ Україна» (Україна) та Pacific International Lies Ltd	Задоволено частково	572858,29 гривень; (20604,04 доларів США)
29.	Київський апеляційний суд Справа №824/117/20 Дата 11.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/91701922	Друге часткове остаточне рішення SCC Сторони: Справа № V2016/114 Дата 12.06.2020 Позивач – ТОВ «Карпатигаз» (Україна) та Misen Enterprises AB (Швеція) Відповідач – АТ «Укргазвидобування» (Україна)	Задоволено	91736192,73 гривень; (3307894,81 доларів США)
30.	Київський апеляційний суд Справа №824/70/20 Дата 18.09.2020 Режим доступу:	Рішення МАС при БілТПП Справа № 1787/64-18 Дата 30.04.2019 Сторони: Позивач – ВАТ	Задоволено	235166,39 гривень; (8365,13 доларів США)

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	https://reyestr.court.gov.ua/Review/91769872	«Жабінковський комбікормовий завод» (Білорусь) Відповідач – ТОВ «Адвант Агро» (Україна)		
31.	Київський апеляційний суд Справа №824/69/2020 Дата 18.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92143759	Рішення ІСАС Справа №522у/2016 Дата 04.05.2017 Сторони: Позивач – Tyssenkrupp Materials Trading GmbH (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Харківський підшипниковий завод» (Україна)	Задоволено	132151613,40 гривень; (4700779,84 доларів США)
32.	Київський апеляційний суд Справа №824/46/2020 Дата 21.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/91769890	Рішення ІСАС Справа №107/2019 Дата 31.01.2020 Сторони: Позивач – ALST LLP (Великобританія) Відповідач – ТОВ «МІТРА» (Україна)	Задоволено	344518,56 гривень; (12229,20 доларів США)
33.	Київський апеляційний суд Справа №824/65/2020 Дата 21.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/91702054	Рішення ІСАС Справа № 74/2019 Дата 12.12.2019 Сторони: Позивач – Bloomfields Global Ltd Відповідач – ТОВ «РТК «Дари України» (Україна)	Задоволено	549275,69 гривень; (19497,36 доларів США)
34.	Київський апеляційний суд Справа №824/126/2020 Дата 25.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92115359	Рішення ІСАС Справа №20/2019 Дата 18.11.2019 Сторони: Позивач – Enermasch Handels GMBH (Німеччина) Відповідач – ТОВ «Полтавський Тепловозоремонтний Завод» (Україна)	Задоволено	4663489,35 гривень; (165086,87 доларів США)
35.	Київський апеляційний суд Справа №824/215/19 Дата 25.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92084542	Рішення ІСАС Справа № 58/2019 Дата 07.10.2019 Сторони: Позивач – Roxcel Trading G.m.b.H. Відповідач – ТОВ Торгова група «Інтерпап» (Україна)	Задоволено	1775979,10 гривень; (62869,41 доларів США)

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
36.	Київський апеляційний суд Справа №824/68/20 Дата 01.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92079462	Рішення ІСАС Справа №466у/2016 Дата 04.05.2017 Сторони: Позивач – Tyssenkrupp Materials Trading GmbH (Німеччина) Відповідач – ТОВ «Лозівський ковальсько-механічний завод» (Україна)	Задоволено	92826241,27 гривень; (3278862,66 доларів США)
37.	Київський апеляційний суд Справа №824/132/20 Дата 05.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92082789	Рішення МКАС Євразійського центру посередницького розгляду Справа №17 Дата 27.03.2020 Сторони: Позивач – ТОВ «Спектр-Центральна Азія» Відповідач – ТОВ «Мілкіленд Інтермаркет» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> не повідомлено боржника про арбітражний розгляд, позбавлено можливості надати пояснення	5828529,25 гривень; (205658,60 доларів США)
38.	Київський апеляційний суд Справа №824/121/20 Дата 06.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92092697	Рішення ІСАС Справа №188/2019 Дата 21.05.2020 Сторони: Позивач – Richfield Industries Inc. (Канада) Відповідач – ТОВ «Парк Метал Індастрі Трейд» (Україна)	Задоволено	1436811,47 гривень; (50590,35 доларів США)
39.	Київський апеляційний суд Справа №824/156/20 Дата 07.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92094017	Рішення ІСАС Справа № 234/2016 Дата 20.09.2017 Сторони: Позивач – АТ «БМ-Банк» Відповідач – ТОВ «Офісбуд» (Україна)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> переклад документів неналежно засвідчено	-
40.	Київський апеляційний суд Справа №824/139/20 Дата 07.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92184076	Рішення МКАС при ТПП Молдови Справа № не визначено Дата 29.01.2020 Сторони: Позивач – SC «ISPAN - LUX» S.R.L. Відповідач – ТОВ «Транснаціональна комерційна група - К»	Задоволено	495376,93 гривень; (17465,05 доларів США)

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
		(Україна)		
41.	Київський апеляційний суд Справа №824/180/20 Дата 16.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92247988	Рішення <i>ad hoc</i> Справа Дата 30.09.2020 Сторони: Позивач – ТОВ «Атлант Білдінг Плюс» Відповідач – Особа (нерезидент України)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> не підсудна суду України.	14168250,00 гривень; (500000,00 доларів США)
42.	Київський апеляційний суд Справа №824/151/20 Дата 23.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92381243	Рішення ІСАС Справа №2226/2017 Дата 04.04.2018 Сторони: Позивач – Alraco Project S.A. (Панама) Відповідач – Regent Worldwide Services Limited (Британські Віргінські Острови)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> не підсудна суду України.	1972897,00 гривень; (69800,00 доларів США)
43.	Київський апеляційний суд Справа №824/198/20 Дата 26.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92464869	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 234/2016 Дата 20.09.2017 Сторони: Позивач – АТ «БМ-Банк» Відповідач – ТОВ «Офісбуд» (Україна)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> пропущено строк на подання заяви	-
44.	Київський апеляційний суд Справа №824/141/20 Дата 02.11.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92670688	Рішення ІСАС Справа № 6/2020 Дата 07.08.2020 Сторони: Позивач – I-COAL Sp z o.o. (Польща) Відповідач – ТОВ «ДВ Нафтогазовидобувна компанія» (Україна)	Задоволено	18299868,92 гривень; (643213,31 доларів США)
45.	Київський апеляційний суд Справа №824/150/20 Дата 11.11.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92765237	Рішення ІСАС Справа №38/2019 Дата 27.06.2019 Сторони: Позивач – ТОВ «АВ-Групп Експорт» Відповідач – АТ «Дніпротяжмаш» (Україна)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> подано копію арбітражно ї угоди, що завірена представни ком заявника	2902045,92 гривень; (103200,00 доларів США)

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
46.	Київський апеляційний суд Справа №824/120/20 Дата 11.11.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93184253	Рішення ІСАС Справа №184/2019 Дата 03.06.2020 Сторони: Позивач – УАВ «Parket Trade» Відповідач – <i>Фізична особа-підприємець</i> (Україна)	Задоволено	972610,58 гривень; (34587,12 доларів США)
47.	Київський апеляційний суд Справа №824/149/20 Дата 12.11.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92836737	Рішення НССІ Справа № Vb/19047 Дата 19.03.2020 Сторони: Позивач – ISD Dunaferr Dunai Vasmu Zrt. (Угорщина) Відповідач – ТОВ «Регенза» (Україна)	Задоволено	3456785854,34 гривень; (122750820,44 доларів США)
48.	Київський апеляційний суд Справа №824/52/20 Дата 25.11.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93628025	Рішення ІСАС Справа №136/2019 Дата 10.02.2020 Сторони: Позивач – Masevicius imone «Girios» (Литва) Відповідач – ТОВ «ОЛЛБЕРІ» (Україна)	Задоволено	314998,52 гривень; (11101,62 доларів США)
49.	Київський апеляційний суд Справа №824/231/20 Дата 11.12.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93528183	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 142/2015 Дата 23.08.2016 Сторони: Позивач – ПАТ «Інтер РАО ЄЕС» Відповідач – Особа	Заяву повернуто заявнику <u>Підстава:</u> пропущени й строк на подання заяви.	-
50.	Київський апеляційний суд Справа №824/181/2020 Дата 17.12.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93737968	Рішення ІСАС Справа № 182/2019 Дата 29.08.2020 зі змінами від 18.09.2020 Сторони: Позивач – Commexim Group a.s. (Чехія) Відповідач – ПАТ«Енергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	2138131,99 гривень; (77085,08 доларів США)
51.	Київський апеляційний суд Справа №824/217/20 Дата 23.12.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93889315	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №М-119/2017 Дата 14.12.2017 Сторони: Позивач – RS International GmbH Відповідач – ПАТ «Запорізький виробничий	Задоволено	180458852,55 гривень; (6387630,04 доларів США)

2020 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
		алюмінієвий комбінат» (Україна)		
52.	Київський апеляційний суд Справа №824/208/20 Дата 28.12.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93835673	Рішення ІСАС Справа № 18/2020 Дата 28.09.2020 Сторони: Позивач – Premium Universal L.P. (Канада) Відповідач – ТОВ «Амалтея Трейд» (Україна)	Задоволено	13489155,63 гривень; (475729,09 доларів США)
ВСЬОГО: 15870308393,97 гривень (626016050,14 доларів США)				

2020 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду (1 – інстанція 2 – інстанція)
1.	Верховний суд Постанова Справа №824/132/19 Дата 04.01.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86989794	Рішення ІСАС Справа №333г/2016 Дата 18.09.2018 Сторони: Позивач – ПАТ «Центренерго» (Україна) Відповідач – Arida Global Limited (Гонконг)	1 – Задоволено (30.10.2019) 2 – Задоволено (без змін)
2.	Верховний суд Постанова Справа №824/235/2018 Дата 06.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87527671	Перше часткове рішення ІСС Справа №22628/МНМ Дата 26.06.2018 Сторони: Todini Construzioni Generali S.p.A. (Італія) Відповідач – Укравтодор (Україна)	1 – Задоволено (03.10.2019) 2 – Задоволено (без змін)
3.	Верховний суд Постанова Справа №824/100/19 Дата 13.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87760125	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №247/2016 Дата 12.01.2018 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія) Відповідач – ДХК «Артем» (Україна)	1 – Задоволено (06.09.2019) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> суперечить публічному порядку України через застосування санкцій
4.	Верховний суд Постанова Справа №824/65/19 Дата 13.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87733035	Рішення ІСАС Справа №179/2018 Дата 14.02.2019 Сторони: Позивач – FY CO., Limited (Китай) Відповідач – ПАТ «Ецергомашпецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (20.09.2019) 2 – Задоволено (без змін)
5.	Верховний суд Постанова Справа №824/69/19 Дата 13.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87826647	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №24/2015 Дата 04.05.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Юргінський машзавод» (Росія) Відповідач – ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	1 – Задоволено (04.11.2019) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> не повідомлено боржника про арбітражний розгляд, позбавлено можливості надати пояснення <u>Примітка:</u> Направлення повідомлень службою експрес-доставки «МВЕ» не відповідає Конвенції про вручення за кордоном

2020 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

			судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах 1965 р. Копій накладних не належним чином засвідчені. Не можливо достеменно визначити перелік документів, що надсилались.
6.	Верховний суд Постанова Справа №824/133/19 Дата 20.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87760157	Рішення ІСАС Справа №100/2018 Дата 23.11.2018 Сторони: Позивач – ТДВ «РичФілд» Відповідач – ТОВ «ІР-Агроторг» (Україна)	1 – Задоволено (03.12.2019) 2 – Задоволено
7.	Верховний суд Постанова Справа №824/98/19 Дата 20.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/87888145	Рішення ІСАС Справа №146/2018 Дата 28.02.2019 Сторони: Позивач – ТОВ «Везерфорд Україна» (Україна) Відповідач – ПрАт «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	1 – Задоволено (16.09.2019) 2 – Задоволено
8.	Верховний суд Постанова Справа №824/97/19 Дата 27.02.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88016374	Рішення ІСАС Справа №246/2018 Дата 26.04.2019 Сторони: Позивач – Trading L.P. (Шотландія) Відповідач – ТОВ «ДВ Нафтогазовидобувна компанія» (Україна)	1 – Задоволено (18.10.2019) 2 – Задоволено
9.	Верховний суд Постанова Справа №824/70/19 Дата 05.03.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88187510	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа 04.05.2016 Дата №25/2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Юргінський машзавод» (Росія) Відповідач – ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	1 – Задоволено (29.10.2019) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> не повідомлено боржника про арбітражний розгляд, позбавлено можливості надати пояснення <u>Примітка:</u> надіслання документів електронною поштою не може вважатись належним повідомленням, оскільки відсутні докази подання сторонами у справі до МКАС заяв про обмін

2020 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

			процесуальними документами з вказаним арбітражем засобами електронного зв'язку.
10.	Верховний суд Постанова Справа №824/196/19 Дата 05.03.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88048308	Рішення ІСАС Справа №21/2019 Дата 26.09.2019 Сторони: Позивач – Jiangsu Elite Petroleum Technology CO. LTD (Китай) Відповідач – АТ «Укргазвидобування» (Україна)	1 – Задоволено (09.12.2019) 2 – Задоволено
11.	Верховний суд Постанова Справа №824/146/19 Дата 19.03.2020 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/88322544	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №М-67/2018 Дата 26.11.2018 Сторони: Позивач – АТ «Норметімпекс» (Росія) Відповідач – ПрАТ «Запоріжтрансформатор» (Україна)	1 – Задоволено (07.11.2019) 2 – Задоволено
12.	Верховний суд Постанова Справа №824/79/19 Дата 19.03.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88401411	Рішення ІСАС Справа №268к/2017 Дата 30.03.2018 Сторони: Стягувач – Contourglobal Solutions Holdings Limited (Кіпр) на користь ТОВ «Контурглобал Солушнс Україна» Боржник – ІП «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» (Україна)	1 – Відмовлено 2 – Відмовлено <u>Підстави:</u> заявник просив надати дозвіл на виконання арбітражного рішення на користь особи, яка не була стороною у арбітражній справі <u>Примітка:</u> МКАС відмовив Позивачу у позові. Боржник звернувся до суду з заявою про визнання та виконання арбітражного рішення щодо стягнення з позивача арбітражних витрат та просив їх стягнути на користь третьої особи на підставі договору про відступлення прав вимоги, проте, не надав суду відповідних доказів.
13.	Верховний суд Постанова Справа №824/53/19 Дата 26.03.2020	Рішення ІСАС Справа №116/2018 Дата 19.03.2019 Сторони:	1 – Задоволено (10.12.2019) 2 – Задоволено

2020 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88601433	Позивач – «BankeElectromotive Anpartsselskab» (Данія) Відповідач – ТОВ «Спільне українсько-німецьке підприємство «Електронтранс» (Україна)	
14.	Верховний суд Постанова Справа №796/187/2018 Дата 14.05.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89426484	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №170/2013 Дата 19.10.2017 Сторони: Позивач – ТОВ «Ю-Транс» Відповідач – ПрАТ«Донецьксталь» - металургійний завод» (Україна)	1 – Повернуто заявнику (20.08.2018) 2 – Без змін <u>Підстава:</u> Не передбачено повторного звернення з заявою про визнання та виконання арбітражного рішення з тих самих підстав, які вже були предметом судового розгляду (справа №796/2/2018).
15.	Верховний суд Постанова Справа №824/181/19 Дата 21.05.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/89372527	Рішення суду Міжнародного центру вирішення спорів в Пласервілі, штат Каліфорнія Справа №01-18-0001-8328 Дата 03.01.2019 Сторони: Позивач – Litco Lumber Inc, DBA Litco Beverages Distillery (Каліфорнія), New Alternative Oak (Франція) Відповідач – ПрАТ «Галіція Дистилері», Особа (Україна)	1 – Відмовлено (09.12.2019) 2 – Відмовлено (без змін) <u>Підстава:</u> рішення винесено по спору, не передбаченому арбітражною угодою – заявник не є стороною арбітражної угоди.
16.	Верховний суд Постанова Справа №824/137/2019 Дата 18.06.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90051276	Рішення ІСАС Справа №39/2019 Дата 27.06.2019 Сторони: Позивач – ТОВ «АВ-Груп Експорт» (Киргизія) Відповідач – ПАТ «Дніпротяжмаш» (Україна)	1 – Задоволено (11.10.2019) 2 – Задоволено
17.	Верховний суд Постанова Справа №824/174/19 Дата 25.06.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90143722	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №246/2016 Дата 14.05.2018 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	1 – Відмовлено (05.12.2019) 2 – Відмовлено (без змін) <u>Підстава:</u> суперечить публічному порядку України через застосування санкцій
18.	Верховний суд Постанова	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 248/2016	1 – Задоволено (16.09.2019) 2 – Відмовлено

2020 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Справа №824/101/2019 Дата 02.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90306230	Дата 03.04.2018 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	<u>Підстава:</u> суперечить публічному порядку України через застосування санкцій
19.	Київський апеляційний суд Постанова Справа №761/38433/15-ц Дата 02.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90319836	Рішення SCC Справа №V007/2008 Дата 19.12.2012 Сторони: Позивач – «Італія-Україна Газ с.п.а.», правонаступник – компанія «Трамета Кфт.» Відповідач – ПАТ «НАК «Нафтогаз України» (Україна)	1 – Задоволено (21.11.2019) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> суперечить публічному порядку України, через недопустимість повторного виконання. Арбітражне рішення було виконано на території Словаччини
20.	Київський апеляційний суд Постанова Справа № 757/1469/16-ц Дата 08.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90486194	Рішення Арбітражного суду при Польській ТПП Справа №СА219/13 Дата 15.05.2014 Сторони: Позивач – АТ «Польське Гурніцтво Нафтове і Газовніцтво С.А.» (Польща) Відповідач – ПАТ «Девон» (Україна)	1 – Задоволено (31.10.2016) 2 – Задоволено (01.02.2017) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції (22.11.2017) 1 – Направлено до Апеляційного суду м. Київ (18.01.2018) 2 – Повернуто на розгляд до Печерського районного суду м. Києва для розгляду (21.05.2018) 3 – У відкритті касаційного провадження відмовлено (02.07.2018) 1 – Задоволено (Печерським районним судом) (23.10.2019) 2 – Задоволено (без змін)
21.	Верховний суд Постанова Справа №824/135/19 Дата 23.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90667534	Апеляційне рішення GAFTA Справа №4552 Дата 07.06.2019 Сторони: Позивач – Softcommodities Trading Company SA (Швейцарія) Відповідач – Elan Soft LLP (Великобританії)	1 – Задоволено (04.11.2019) 2 – Задоволено (без змін)
22.	Верховний суд Постанова Справа №824/154/19 Дата 03.09.2020 Режим доступу:	Рішення ІСАС Справа №284/2018 Дата 24.05.2019 Сторони: Позивач – Jodovit S.R.L.	1 – Задоволено (12.03.2020) 2 – Задоволено (без змін)

2020 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	https://reyestr.court.gov.ua/Review/91433308	(Італія) Відповідач – ПАТ «Енергомашпецсталь» (України)	
23.	Верховний суд Постанова Справа №824/180/19 Дата 03.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/91433397	Рішення LCIA Справа №173823 Дата 25.03.2019 Сторони: Позивач – Indumet SA (Люксембург) Відповідач – Landmont Ltd, ПАТ «Алчевський металургійний комбінат», ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат», ПАТ «Алчевський коксхімічний завод», Корпорація «Індустріальна Спілка Донбасу» (Україна)	1 – Задоволено (24.02.2020) 2 – Задоволено
24.	Верховний суд Постанова Справа №824/198/19 Дата 24.09.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/91854921	Рішення ICC Справа №22500/22500МНМ Дата 04.06.2018 Сторони: Позивач – Унікредит Банк АГ (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Автомобільна компанія «Богдан Моторс» (Україна)	1 – Задоволено частково (12.02.2020) 2 – Задоволено частково
25.	Верховний суд Постанова Справа №824/103/20 Дата 02.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92065816	Рішення LMAA Справа № <i>не визначено</i> Дата 10.02.2020 Сторони: Позивач – MB Shipping LTD (Мальта) Відповідач – Saluta Shipping Limited (Сент-Кіт і Невіс)	1 – Заяву повернуто (05.06.2020) 2 – Заяву повернуто (зміна мотиву) <u>Підстава:</u> не підсудна суду України. Суду не надано належні та достовірні докази на підтвердження того, що майно боржника – судно на час подання заяви знаходиться на території України в акваторії морського порту «Південний». Правове значення має не обсяг, а місцезнаходження майна боржника на території України
26.	Верховний суд Постанова	Рішення ICAC Справа №130/2018	1 – Задоволено (08.10.2019) 2 – Задоволено

2020 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Справа №824/124/19 Дата 22.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92385549	Дата 04.01.2019 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПрАТ «Енакієвський металургійний завод» (Україна)	
27.	Верховний суд Постанова Справа №824/54/20 Дата 22.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92482859	Рішення МАС при БілТІПП Справа №1697/91-17 Дата 28.06.2018 Сторони: Позивач – ВАТ «Гродно Азот» (Білорусь) Відповідач – ТОВ «Українська агропромислова група» (Україна)	1 – Задоволено (04.08.2020) 2 – Задоволено
28.	Апеляційний суд Дніпропетровської області Постанова Справа № 200/19909/17 Дата 27.10.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/92666528	Рішення ІСАС Справа № 395у/2016 Дата 02.03.2017 Сторони: Позивач – ПАТ «Аерофлот-Російські Авіалінії» (Росія) Відповідач – ТОВ «Міжнародний аеропорт «Дніпропетровськ» (Україна)	1 – Задоволено (29.12.2017) 2 – Апеляційну скаргу повернуто скаржнику (26.02.2018) 3 – Направлено на повторний розгляд до апеляційного суду (18.03.2020) 2 – Рішення першої інстанції скасовано, справу направлено до суду першої інстанції для продовження розгляду
29.	Верховний суд Постанова Справа №824/254/19 Дата 26.11.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93217785	Рішення ІСАС Справа №845у/2015 Дата 01.03.2017 Позивач – ВАТ «Тольяттіазот» (Росія) Відповідач – ДП «Укрхімтрансміак» (Україна)	1 – Задоволено (01.06.2020) 2 – Задоволено
30.	Верховний суд Постанова Справа №824/66/20 Дата 10.12.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93505309	Рішення СІЕТАС Справа №М20180943 Дата 27.12.2019 Сторони: Позивач – J.S. Corrugating Machinery Co., Ltd (Китай) Відповідач – ТОВ «Юг Картон» (Україна)	1 – Задоволено (22.06.2020) 2 – Задоволено (рішення першої інстанції скасовано, винесено нове)
31.	Верховний суд Постанова Справа №824/67/20 Дата 10.12.2020	Рішення ІСАС Справа №21/у/2017 Дата 27.03.2018 Сторони:	1 – Задоволено (01.09.2020) 2 – Задоволено (без змін)

2020 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93630830	Позивач – ПАТ «Тольяттіазот» (Росія) Відповідач – ДП «Укрхімтрансміак» (Україна)	
32.	Верховний суд Постанова Справа №824/28/20 Дата 22.12.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93749835	Рішення ІСАС Справа №141/2019 Дата 17.01.2020 Сторони: Позивач – O.S. Panto S.R.L. (Італія) Відповідач – ТОВ «Полісся-2002» (Україна)	1 – Задоволено (30.07.2020) 2 – Задоволено (без змін)

2020 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду (1 – інстанція, 2 – інстанція, 3 – інстанція)
1.	Верховний суд Постанова Справа №200/19909/17 Дата 18.03.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88425424	Рішення ІСАС Справа № 395у/2016 Дата 02.03.2017 Сторони: Позивач – ПАТ «Аерофлот-Російські Авіалінії» (Росія) Відповідач – ТОВ «Міжнародний аеропорт «Дніпропетровськ» (Україна)	1 – Задоволено (29.12.2017) 2 – Апеляційну скаргу повернуто скаржнику (26.02.2018) 3 – Направлено на повторний розгляд до апеляційного суду
2.	Верховний суд Постанова Справа № 234/11586/17 Дата 01.07.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/90306198	Рішення ІСАС Справа № 428у/2016 Дата 15.03.2017 Сторони: Позивач – Thyssenkrupp Materials Trading ЕМЕА GmbH (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (23.10.2019) 2 – Повернуто без розгляду (03.12.2019) 3 – Передати до суду апеляційної інстанції на новий розгляд
3.	Верховний суд Постанова Справа № 766/19814/17 Дата 18.11.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93217652	Рішення Арбітражного суду сільськогосподарських продуктів у Відні Справа S 1-17 Дата 19.04.2017 Сторони: Позивач – ІСЕ СОМ Handelges.m.b.H (Австрія) Відповідач – ПП «Барбет» (Україна)	1 – Задоволено (24.10.2018) 2 – Відмовлено (21.05.2019) 3 – Задоволено (залишено в силі рішення суду першої інстанції)
4.	Верховний суд Постанова Справа № 761/37045/15-ц Дата 09.12.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93794718	Рішення GMAA Справа №КОНДОК V Дата 21.08.2015 Сторони: Позивач – Ділекс Чартерінг АпС (Данія) Відповідач – ПАТ «Державне АТ «Чорноморнафтогаз» (Україна)	1 – Задоволено частково (01.07.2016) 2 – Задоволено частково (14.09.2016) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (31.05.2017) 2 – Задоволено частково (12.09.2017) 3 – Задоволено частково (19.09.2018) 2 – У відкритті апеляційного провадження за скаргую

			<p>третьої особи відмовлено (11.09.2020) 3 – Задоволено частково – справу направлено на розгляд апеляційної інстанції</p>
5.	<p>Верховний суд Постанова Справа № 757/1469/16-ц Дата 23.12.2020 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93879685</p>	<p>Рішення Арбітражного суду при Польській ТПП Справа № СА 219/13 Дата 15.05.2014 Сторони: Позивач – АТ «Польське Гурніцтво Нафтове і Газовніцтво С.А.» (Польща) Відповідач – ПАТ «Девон» (Україна)</p>	<p>1 – Задоволено (31.10.2016) 2 – Задоволено (01.02.2017) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції (22.11.2017) 1 – направлено до Апеляційного суду м. Київ (18.01.2018) 2 – повернуто на розгляд до Печерського районного суду м. Києва для розгляду (21.05.2018) 3 – у відкритті касаційного провадження відмовлено (02.07.2018) 1 – Задоволено (Печерським районним судом) (23.10.2019) 2 – Задоволено (без змін) (08.07.2020) 1 – Задоволено (додаткове рішення) (22.01.2020) 3 – Задоволено (без змін)</p>

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду	Розмір вимоги за рішенням арбітражу
1.	Київський апеляційний суд Справа №796/191/2018 Дата 10.01.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/79247250	Рішення <i>ad hoc</i> Дата 14.06.2017 Сторони: Позивач – «Спаребанк 1 Норд-Нордж» (Норвегія) Відповідач – «Санкт-Петербурзький комерційний банк «Таврічеський» (Росія)	Задоволено <u>Примітка:</u> суд не досліджував питання про місцезнаходження активів боржника на території України	395821305,10 гривень; (14075097,70 доларів США)
2.	Київський апеляційний суд Справа №824/238/2018 Дата 31.01.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/79543145	Рішення ІСАС Справа №139/2018 Дата 08.10.2018 Сторони: Позивач – Stark Power GmbH (Німеччина) Відповідач – ПАТ «АЗОТ» (Україна)	Задоволено	1073624,64 гривень; (38681,51 доларів США)
3.	Київський апеляційний суд Справа № 824/5/19 Дата 07.02.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/79685716	Друге часткове остаточне рішення LCIA Справа №153083 Дата 30.11.2018 Сторони: Позивач – Літтоп Ентерпрайзес Лімітед, Бріджмонт Венчурз Лімітед, Бордо Менеджмент Лімітед Відповідач – ПАТ «НАК «Нафтогаз України», ПАТ «Укрнафта» (Україна)	Задоволено	106895954,32 гривень; (3964380,58 доларів США) + відсотки
4.	Київський апеляційний суд Справа №824/253/2018 Дата 11.02.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/79834577	Рішення ІСАС Справа №110/2018 Дата 24.10.2018 Сторони: Позовівач – Palermi Management Ltd (Беліз) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	42579166,69 гривень; (1582868,65 доларів США)

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
5.	Київський апеляційний суд Справа №457/927/18 Дата 20.02.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80201521	Рішення <i>ad-hoc</i> (Молдова) Справа №М3 Дата 19.08.2015 Сторони: Позивач – Особа (Україна) Відповідач – Dorianix Holdings Limited (Кіпр)	Задоволено	Про визнання за права власності на нерухоме майно в Україні
6.	Київський апеляційний суд Справа №824/263/2018 Дата 25.02.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80081107	Рішення ІСАС Справа №175г/2017 Дата 15.02.2018 Сторони: Позивач – ТОВ «БЕГАРАТ Фертрібс-унд Сервіс ГмбХ» (Німеччина) Відповідач – Gesellschaft mit beschränkter Haftung «Begarat Vertriebs- und Service GmbH», в особі Представництва «БЕГАРАТ Фертрібс-унд Сервіс ГмбХ» в Україні, ТОВ «Інко-фуд Україна» (Україна)	Задоволено	Про повернення та розпорядження рухомим майном
7.	Київський апеляційний суд Справа №796/95/2018 Дата 25.02.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80634037	Рішення ІСАС Справа №220у/2017 Дата 22.12.2017 Сторони: Позивач – ІММСО (Гонконг) Відповідач – ПАТ«Енергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	1477889,54 гривень; (54701,60 доларів США)
8.	Київський апеляційний суд Справа №824/266/18 Дата 01.03.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80201725	Рішення ІСАС Справа №76/2018 Дата 28.09.2018 Сторони: Позивач – Fishing Company S.A. (Британські Віргінські Острови) Відповідач – ДП «Сервіс» (Україна)	Задоволено	6169423,14 гривень; (229694,97 доларів США)
9.	Київський апеляційний суд Справа № 760/2768/18 Дата 06.03.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80427530	Рішення ІСАС Справа №143у/2016 Дата 29.08.2016 Сторони: Позивач – Przedsiębiorstwo Usługowe «Poz-Pliszka» Spolka Z Ograniczona Odpowiedzialnoscia (Польща) Відповідач – ТОВ	Задоволено	753488,15 гривень; (28154,73 доларів США)

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
		«Пожмашкомплект» (Україна)		
10.	Київський апеляційний суд Справа № 824/6/19 Дата 15.03.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/80488747	Рішення ІСАС Справа №268к/2017 Дата 30.03.2018 Сторони: Позивач – «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» (Україна) Відповідач – Contourglobal solutionsholdings limited (Кіпр)	Заяву повернути <u>Примітки:</u> справа про добровільне виконання	-
11.	Київський апеляційний суд Справа №761/22964/17 Дата 21.03.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80752036	Рішення SCAI Справа №600319-2012 Дата 01.07.2014 Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина) Відповідач – ДТГО «Південно-Західна залізниця» (Україна)	1 – Без розгляду (04.07.2017) 2 – Новий розгляд (21.09.2017) 1 – Направлено до Апеляційного суду м.Києва (12.01.2018) 1 – Повернуто Шевченківському районному суду м.Києва (09.02.2018) 1 – Відмовлено (03.05.2018) 2 – Задоволено	6921257,28 гривень; (254758,64 доларів США)
12.	Київський апеляційний суд Справа №824/4/19 Дата 26.03.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80784274	Арбітражне СІЕТАС Дата 27.11.2017 Сторони: Позивач – J.S. Corrugating Machinery Co., Ltd (Китай) Відповідач – ТОВ «Об'єднана картонна компанія», ТОВ «Юг Картон» (Україна)	Задоволено	136259677,19 гривень; (5067468,87 доларів США)
13.	Київський апеляційний суд Справа №824/18/19 Дата 08.04.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/81012005	Рішення ІСАС Справа №199/2018 Дата 31.01.2019 Сторони: Позивач – ChemectiAP Limited (Гонконг) Відповідач – ТОВ «Полімерна компанія «Терполімер» (Україна)	Задоволено	463843,48 гривень; (17327,83 доларів США)
14.	Київський апеляційний суд Справа №824/14/2019 Дата 11.04.2019	Рішення ІСАС Справа №55/2018 Дата 20.09.2018 Сторони:	Задоволено	981682,62 гривень; (36677,57 доларів

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/81424332	Позивач – HolzVertriebs Zentrum Siegburg GmbH (Німеччина) Відповідач – ТОВ «Гаргур Фінгер Джоїнт» (Україна)		США)
15.	Київський апеляційний суд Справа №824/256/2018 Дата 16.04.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/81392514	Рішення GAFTA Рішення №4474A Дата 14.12.2017 Сторони: Позивач – Китайська національна корпорація генеральних підрядів (Китай) Відповідач – ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (Україна)	Задоволено	174784209,78 гривень; (6519317,64 доларів США)
16.	Київський апеляційний суд Справа №824/58/19 Дата 22.04.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/81327937	Рішення ІСАС Справа №268к/2017 Дата 30.03.2018 Сторони: Позивач – «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» (Україна) Відповідач – Contourglobal Solutions Holdings Limited (Кіпр)	Заяву повернуто <u>Примітки:</u> справа про добровільне виконання	17035467,21 гривень; (634373,55 доларів США)
17.	Київський апеляційний суд Справа №824/241/2018 Дата 24.04.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/81424468	Часткове арбітражне рішення на підставі згоди №1 SCC Справа №V2016/065 Дата 25.07.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Одеський припортовий завод» (Україна)	Задоволено	6704963805,70 гривень; (251235154,59 доларів США)
18.	Київський апеляційний суд Справа №263/12128/18 Дата 14.05.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/81840635	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №140/216 Дата 26.01.2017 Сторони: Позивач – ТОВ «Уфалійський завод металовиробів» (РФ) Відповідач – ТОВ «Донбастехнологі» (Україна)	Задоволено	337532,03 гривень; (12925,72 доларів США)
19.	Київський апеляційний суд Справа № 824/72/19 Дата 17.05.2019	Рішення ІСАС Справа №39/2019 Дата 18.04.2019 Сторони:	Задоволено <u>Примітки:</u> справа про	117210178,55 гривень; (4449403,01 доларів

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/81772278	Позивач – Porsche Hungaria Handels Ges.m.b.H. (Угорщина) Відповідач – ТОВ «Порше Україна» (Україна)	добровільне виконання	США)
20.	Київський апеляційний суд Справа № 824/252/2018 Дата 27.05.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82094420	Рішення ІСАС Справа №75/2018 Дата 18.10.2018 Сторони: Позивач – GBI&CLC OU (Естонія) Відповідач – ДП «Завод порошкової металургії» (Україна)	Задоволено	3022467,36 гривень; (114163,94 доларів США)
21.	Київський апеляційний суд Справа №824/47/19 Дата 03.06.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82245822	Рішення ІСАС Дата 20.03.2019 Справа №226/2018 Сторони: Позивач – Sergoil LLC, Idaho (США) Відповідач – ПАТ «Ніжинський Жиркомбінат» (Україна)	Задоволено	396462,11 гривень; (14763,23 доларів США)
22.	Київський апеляційний суд Справа № 824/265/18 Дата 03.06.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82313487	Рішення VIAC Справа №SCH-5476 зі змінами за рішенням від 18.06.2018 Дата 16.04.2018 Сторони: Позивач – ТОВ «Пісківський Завод Скловиробів» (Україна), ПАТ «Страхова компанія «Країна» (Україна) Відповідач (заявник, зустрічний позивач) – RHI Glas GmbH (Німеччина)	Задоволено	19080571,63 гривень; (710511,44 доларів США)
23.	Київський апеляційний суд Справа №824/2/19 Дата 03.06.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82187198	Рішення ІСАС Справа №3/2018 Дата 02.07.2018 Сторони: Позивач – I. M. Glass Container Prim S. A. (Молдова) Відповідач – ПрАТ «Галіція Дистилери» (Україна)	Задоволено	4780231,40 гривень; (178003,53 доларів США)
24.	Київський апеляційний суд Справа № 824/79/19 Дата 10.06.2019 Режим доступу:	Рішення ІСАС Справа №268к/2017 Сторони: Позивач – ІП «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед»	Відмовлено <u>Примітки:</u> справа про добровільне	248429,78 гривень; (9340,98 доларів США)

**2019 рік
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ**

	http://reyestr.court.gov.ua/Review/82367824	Відповідач (заявник) – Contourglobal Solutions Holdings Limited (Кіпр) на користь ТОВ «Контурглобал Солушнс Україна»	виконання <u>Підстава:</u> заявник просив надати дозвіл на виконання арбітражного рішення на користь особи, яка не була стороною у арбітражній справі	
25.	Київський апеляційний суд Справа №824/27/19 Дата 11.06.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82367669	Рішення ІСАС Дата 21.01.2019 Справа №138/2018 Сторони: Позивач – VJ Trgovina in Storitve, D.O.O, (Словенія) Відповідач – ПрАТ «Дніпровський тепловозоремонтний завод» (Україна)	Задоволено	5102172,82 гривень; (193447,31 доларів США)
26.	Київський апеляційний суд Справа № 824/239/18 Дата 14.06.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82445306	Рішення SCC Справа №V2017/176 Дата 19.09.2018 Сторони: Позивач –International Transit S.A.L. Offshore (Ліван) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат», Корпорація «Індустріальна спілка Донбасу» (Україна)	Задоволено	1248997825,11 гривень; (47279899,20 доларів США) + відсотки
27.	Київський апеляційний суд Справа № 824/71/19 Дата 26.06.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/82701872	Рішення ІСАС Справа №195/2018 Дата 12.04.2019 Сторони: Позивач – Sergoil, LLC (США) Відповідач – ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» (Україна)	Задоволено	1225214,98 гривень; (46780,00 доларів США)
28.	Київський апеляційний суд Справа №824/123/19 Дата 08.07.2019 Режим доступу:	Рішення ІСАС Справа №333г/2016 Дата 18.09.2018 Сторони: Позивач – ПАТ	Заяву повернуто <u>Примітки:</u> (справа про	Про покладення на відповідача обов'язку

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	https://reyestr.court.gov.ua/Review/82913698	«Центренерго» (Україна) Відповідач – Arida Global Limited (Гонконг)	добровільне виконання)	підписати Акт прийому-передачі вугільної продукції та передати його позивачеві
29.	Київський апеляційний суд Справа №824/90/19 Дата 02.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/83975704	Рішення МАС при БілТПП Справа №1739/16-18 Дата 03.01.2019 Сторони: Позивач – Приватне унітарне підприємство «РВіМА» (Білорусь) Відповідач – ПрАТ «Пиво-безалкогольний комбінат «Радомишль» (Україна)	Задоволено	939830,88 гривень; (37377,80 доларів США)
30.	Київський апеляційний суд Справа №824/26/19 Дата 06.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84120090	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №23/2015 Дата 04.05.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Юргінський Машзавод» (Росія) Відповідач – ПрАТ «Шахтоупраління «Покровське» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> не повідомлено боржника про арбітражний розгляд, позбавлено можливості надати пояснення	5534439,94 гривень; (218660,95 доларів США)
31.	Київський апеляційний суд Справа №824/100/19 Дата 06.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84223613	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №247/2016 Дата 12.01.2018 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	Задоволено	2307349,26 гривень; (91161,38 доларів США)
32.	Київський апеляційний суд Справа №824/98/19 Дата 16.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84304195	Рішення ІСАС Справа №146/2018 Дата 28.02.2019 Сторони: Позивач – ТОВ «Везерфорд Україна» (Україна) Відповідач – ПрАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	Задоволено	59461767,85 гривень; (2406316,61 доларів США)

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
33.	Київський апеляційний суд Справа №824/101/2019 Дата 16.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84813717	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №248/2016 Дата 03.04.2018 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	Задоволено	5090835,72 гривень; (206017,46 доларів США)
34.	Київський апеляційний суд Справа №824/65/19 Дата 20.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84448519	Рішення ІСАС Справа №179/2018 Дата 14.02.2019 Сторони: Позивач – FY CO., Limited (Китай) Відповідач – ПАТ «Ецергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	1906753,50 гривень; (77454,89 доларів США)
35.	Київський апеляційний суд Справа №824/131/19 Дата 20.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84404111	Рішення ІСАС Справа №323у/2017 Дата 25.04.2018 Сторони: Позивач – Vitkovice Steel, a.s. (Чехія) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	26872984,26 гривень; (1091616,74 доларів США)
36.	Київський апеляційний суд Справа № 824/182/19 Дата 27.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84659354	Рішення ІСАС Справа №263к/2017 Дата 14.12.2017 Сторони: Позивач – ТОВ «ЕД-МАР» (Україна) Відповідач – Zhangjiagang wancheng new material co. Ltd (Китай)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> справа не підсудна суду України. Відсутні докази про місцезнаходження боржника та його майна на території України.	4142023,75 гривень; (171250,00 доларів США)
37.	Київський апеляційний суд Справа №824/235/2018 Дата 03.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Перше часткове рішення ІСС Справа №22628/МНМ Дата 26.06.2018 Сторони: Позивач – Todini Construzioni Generali S.p.A. (Італія)	Задоволено	1531136873,54 гривень; (61590876,58 доларів США)

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Review/84813852	Відповідач – Укравтодор (Україна)		
38.	Київський апеляційний суд Справа №824/156/19 Дата 07.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84875715	Рішення ІСАС Справа №184/2018 Дата 21.01.2019 Сторони: Позивач – Ganea property s.r.o. (Чехія) Відповідач – ДП «НАЕК «Енергоатом» (Україна)	Задоволено	2097016,36 гривень; (85203,70 доларів США)
39.	Київський апеляційний суд Справа №824/153/19 Дата 07.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84784134	Рішення ІСАС Справа №6/2019 Дата 31.05.2019 Сторони: Позивач – ТОВ «Drive Industry» (Казахстан) Відповідач – ТОВ «Інтеркомгруп» (Україна)	Задовольни ти частково	2869325,11 гривень; (116583,31 доларів США)
40.	Київський апеляційний суд Справа №824/125/19 Дата 08.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84896728	Рішення ІСАС Справа №117/2018 Дата 19.12.2018 Сторони: Позивач – Dalmondtrade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПрАТ «Енакієвський металургійний завод» (Україна)	Задоволено	19081431,70 гривень; (767321,00 доларів США)
41.	Київський апеляційний суд Справа №824/124/19 Дата 08.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84845331	Рішення ІСАС Справа №130/2018 Дата 04.01.2019 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПрАТ «Енакієвський металургійний завод» (Україна)	Задоволено	106718320,13 гривень; (4291460,38 доларів США)
42.	Київський апеляційний суд Справа №824/137/2019 Дата 11.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84937092	Рішення ІСАС Справа №39/2019 Дата 27.06.2019 Сторони: Позивач – ТОВ «АВ-Груп Експорт» (Киргизія) Відповідач – ПАТ «Дніпротяжмаш» (Україна)	Задоволено	2686002,58 гривень; (109496,00 доларів США)
43.	Київський апеляційний суд Справа №824/99/19 Дата 17.10.2019	Друге часткове рішення (остаточне) ІСС Справа №22628/МНМ Дата 30.01.2019	Задоволено	1747390990,91 гривень; (70359449,13 доларів)

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85007911	Сторони: Позивач – Todini Construzioni Generali S.p.A. (Італія) Відповідач – Укравтодор (Україна)		США)
44.	Київський апеляційний суд Справа №824/97/2019 Дата 18.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85075171	Рішення ІСАС Справа №246/2018 Дата 26.04.2019 Сторони: Позивач – Trading L.P. (Шотландія) Відповідач – ТОВ «ДВ Нафтогазовидобувна компанія» (Україна)	Задоволено	20006656,12 гривень; (808875,92 доларів США)
45.	Київський апеляційний суд Справа № 824/82/19 Дата 22.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85203446	Рішення МКАС при ТПП Молдови Справа №35/702/18 Дата 03.12.2018 Сторони: Позивач – «Rikipal» S.R.L. (Молдова) Відповідач – ТОВ «Приват-Сіті» (Україна)	Задоволено	174473,00 гривень; (6985,85 доларів США)
46.	Краматорський міський суд Донецької області Ухвала Справа №234/11586/17 Дата 23.10.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/85233858	Рішення ІСАС Справа №428u/2016 Дата 15.03.2017 Сторони: Позивач – Thyssenkrupp Materials Trading EMEA GmbH (Німеччина) Відповідач – ПАТ«Енергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	27346449,13 гривень; (1100699,92 доларів США)
47.	Печерський районний суд м. Києва Справа №757/1469/16-ц Дата 23.10.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86842106	Рішення Арбітражного суду при Польській ТПП Справа №СА 219/13 Дата 15.05.2014 Сторони: Позивач – Polskie Gornictwo Naftowe I Gazownictwo S.A (Польща) Відповідач – ПАТ «Девон» (Україна)	1 – Задоволено 31.10.2016 2 – Задоволено 01.02.2017 (без змін) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції 22.11.2017 1 – Направлено до Апеляційного суду м. Київ 18.01.2018	251678109,4 0 гривень; (10130093,0 3 доларів США) +відсотки

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
			2 – Повернуто до суду першої інстанції 21.05.2018 3 – У розгляді відмовлено 02.07.2018 1 – Задоволено	
48.	Київський апеляційний суд Справа №824/67/2019 Дата 28.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85412213	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №50/2015 Дата 12.08.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Юргінський машзавод» (Росія) Відповідач – ТОВ «Свято-Іллінський машинобудівний завод» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> не повідомлено боржника про арбітражний розгляд	1753168,49 гривень; (69641,75 доларів США)
49.	Київський апеляційний суд Справа №824/70/19 Дата 29.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85467214	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа 04.05.2016 Дата №25/2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Юргінський машзавод» (Росія) Відповідач – ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	Задоволено	31534974,43 гривень; (1258022,45 доларів США)
50.	Київський апеляційний суд Справа №824/132/19 Дата 30.10.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85389237	Рішення ІСАС Справа №333г/2016 Дата 18.09.2018 Сторони: Позивач – ПАТ «Центренерго» (Україна) Відповідач – Arida Global Limited (Гонконг)	Задоволено	7789776,38 гривень; (310179,12 доларів США)
51.	Київський апеляційний суд Справа № 824/158/19 Дата 01.11.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85352696	Рішення ІСАС Справа Дата 21.01.2019 Сторони: Позивач – Ganea property s.r.o. (Чехія) Відповідач – ДП «НАЕК «Енергоатом» (Україна)	Задоволено	2626636,83 гривень; (105831,27 доларів США)
52.	Київський апеляційний суд Справа №824/135/19 Дата 04.11.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85389497	Апеляційне рішення GAFTA Справа №4552 Дата 07.06.2019 Сторони: Позивач – Softcommodities Trading Company SA (Швейцарія)	Задоволено	10389016,64 гривень; (419960,17 доларів США) +відсотки до дня

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
		Відповідач – Elan Soft LLP (Великобританії)		виплати
53.	Київський апеляційний суд Справа №824/69/19 Дата 04.11.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85467234	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №24/2015 Дата 04.05.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Юргінський машзавод» (Росія) Відповідач – ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	Задоволено	82321383,75 гривень; (3327716,51 доларів США)
54.	Київський апеляційний суд Справа №824/146/19 Дата 07.11.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85613705	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №М-67/2018 Дата 26.11.2018 Сторони: Позивач – АТ «Норметімпекс» (Росія) Відповідач – ПрАТ «Запоріжтрансформатор» (Україна)	Задоволено	15448339,69 гривень; (626514,33 доларів США)
55.	Київський апеляційний суд Справа №824/115/19 Дата 11.11.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85581683	Рішення ІСАС Справа №48/2019 Дата 24.06.2019 Сторони: Позивач – Riwe-Pro s.r.o. (Чехія) Відповідач – ТОВ «Лімекс Трейд» (Україна)	Задоволено	68369,86 гривень; (2790,39 доларів США)
56.	Київський апеляційний суд Справа №824/157/19 Дата 12.11.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85613766	Рішення ІСАС Справа № 186/2018 Дата 21.01.2019 Сторони: Позивач – Ganea property s.r.o. (Чехія) Відповідач – ДП «НАЕК «Енергоатом» (Україна)	Задоволено	2501763,90 гривень; (102066,99 доларів США)
57.	Київський апеляційний суд Справа №824/133/19 Дата 03.12.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/86137417	Рішення ІСАС Справа №100/2018 Дата 23.11.2018 Сторони: Позивач – ТДВ ТОВ «РичФілд» (Білорусь) Відповідач – ТОВ «ІР-Агроторг» (Україна)	Задоволено	826434,47 гривень; (34496,00 доларів США)
58.	Київський апеляційний суд Справа №824/174/19 Дата 05.12.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №246/2016 Дата 14.05.2018 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія)	Відмовлено Підстава: суперечить публічному порядку	35769130,80 гривень; (1494721,37 доларів США)

2019 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Review/86308906	Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	України через застосування санкцій	
59.	Київський апеляційний суд Справа №824/196/19 Дата 09.12.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/86275429	Рішення ІСАС Справа №21/2019 Дата 26.09.2019 Сторони: Позивач – Jiangsu Elite Petroleum Technology CO. LTD (Китай) Відповідач – АТ «Укргазвидобування» (Україна)	Задоволено	35072344,56 гривень; (1478298,85 доларів США)
60.	Київський апеляційний суд Справа №824/181/19 Дата 09.12.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/86314716	Рішення суду Міжнародного центру вирішення спорів в Пласервілі, США Справа №01-18-0001-8328 Дата 03.01. 2019 Сторони: Позивач – Litco Lumber Inc, DBA Litco Beverages Distillery (Каліфорнія), New Alternative Oak (Франція) Відповідач – ПрАТ «Галіція Дистилері», Особа (Україна)	1 – Відмовлено <u>Підстава:</u> рішення винесено щодо спору, не передбаченого арбітражною угодою, заявник не є стороною арбітражної угоди.	21654239,43 гривень; (912725,90 доларів США)
61.	Київський апеляційний суд Справа №824/53/19 Дата 10.12.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/86363610	Рішення ІСАС Справа №116/2018 Дата 19.03.2019 Сторони: Позивач – «Banke Electromotive Anpartsselskab» (Данія) Відповідач – ТОВ «Спільне українсько-німецьке підприємство «Електронтранс» (Україна)	Задоволено	5924546,68 гривень; (250102,23 доларів США)
ВСЬОГО: 13048622207,96 гривень (500807864,77 доларів США)				

2019 рік АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду (1 – перша інстанція, 2 – друга інстанція 3 – третя інстанція)
1.	Верховний суд Постанова Справа №796/33/2018-ц Дата 07.02.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80363886	Рішення ІСАС Справа №177у/2017 Дата: 15.09.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Дніпровський Металургійний Комбінат» (Україна)	1 – Задоволено (03.04.2018) 2 – Задоволено
2.	Київський апеляційний суд Постанова Справа №761/39565/17 Дата 12.02.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/80081061	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 57/2016 Дата 20.04.2017 Сторони: Позивач – РН-Транс (Росія) Відповідач – ТОВ «ІТЕК-ТРАНС» (Україна)	1 – Задоволено (19.10.2018) 2 – Задоволено (без змін)
3.	Верховний суд Постанова Справа №796/41/2018 Дата 14.02.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80330633	Рішення МКА при ТПП в м. Осло Справа №98/17 Дата 07.12.2017 Сторони: Позивач – Pelagia AS (Норвегія) Відповідач – ТОВ «Ларан-07» (Україна)	1 – Задоволено (21.05.2018) 2 – Задоволено
4.	Верховний суд Постанова Справа №796/116/2018 Дата 04.04.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80980537	Рішення ІСАС Справ №175г/2017 Дата: 15.02.2018 Сторони: Позивач – ТОВ «Інко-Фуд Україна» Відповідач – ТОВ «Бегарат Фертрібс-унд Сервіс ГмбХ» (Німеччина) в особі Представництва «БЕГАРАТ Фертрібс-унд Сервіс ГмбХ» (Україна)	1 – Задоволено (18.12.2018) 2 – Задоволено
5.	Київський апеляційний суд Постанова Справа №761/22804/15-ц Дата 08.05.2019 Режим доступу:	Рішення ІСС Справа №17208/GZ МНМ Дата 06.09.2013 р. Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина)	1 – Задоволено (17.09.2015) 2 – Задоволено (31.08.2016) 3 – Задоволено (08.12.2016) 1 – За нововиявленими обставинами – відмовлено (27.04.2018)

2019 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	https://reyestr.court.gov.ua/Review/81661031	Відповідач – ДТГО «Південно-західна залізниця» (Україна)	2 – За нововиявленими обставинами – задоволено (у перегляді за нововиявленими обставинами відмовлено) (04.12.2018) 3 – Направлено на новий розгляд до суду апеляційно інстанції (27.03.2019) 2 – Направлено справу для продовження розгляду до суду першої інстанції
6.	Херсонський апеляційний суд Постанова Справа №766/19814/17 Дата 21.05.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/81964482	Рішення Арбітражного суду сільськогосподарських продуктів у Відні Справа S 1-17 Дата 19.04.2017 Сторони: Позивач – ICE COM Handelges.m.b.H (Австрія) Відповідач – ПП «Барбет» (Україна)	1 – Задоволено (24.10.2018) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> відсутня арбітражна угода <u>Примітка:</u> розбіжності у викладі тексту договору – англійська версія містила арбітражне застереження, а українська версія визначала компетенцію українського суду. Відхилені доводи заявника, що боржник не заперечував проти розгляду справи, хоча і не приймав в ньому участі.
7.	Київський апеляційний суд Ухвала Справа №761/46285/16-ц Дата 12.06.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/82444874	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №300/2015 Дата 03.10.2016 Сторони: Позивач – АО «Авиа-Фэд-Сервис» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	1 – Відмовлено (31.05.2017) 2 – Відмовлено (08.11.2017) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції (05.09.2018) 1 – Задоволено (06.12.2018) 2 – Задоволено (без змін)
8.	Верховний суд Постанова Справа №824/256/2018 Дата 12.09.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/84305018	Рішення GAFTA Справа №4474A Дата 14.12.2017 Сторони: Позивач – Китайська національна корпорація генеральних підрядів (Китай) Відповідач – ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (Україна)	1 – Задоволено (16.04.2019) 2 – Задоволено

2019 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

9.	Верховний суд Постанова Справа №824/4/19 Дата 28.11.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/85966355	Рішення СІЕТАС Дата 27.11.2017 Сторони: Позивач – J.S. Corrugating Machinery Co.Ltd (Китай) Відповідач – ТОВ «Об'єднана картонна компанія», ТОВ «Юг Картон» (Україна)	1 – Задоволено (26.03.2019) 2 – Задоволено
10.	Донецький апеляційний суд Ухвала Справа №234/11586/17 Дата 03.12.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/86094016	Рішення ІСАС Справа №428u/2016 Дата 15.03.2017 Сторони: Позивач – Thyssenkrupp Materials Trading Emea GmbH (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (23.10.2019) 2 – Апеляційну скаргу повернуто без розгляду (оскільки в даній категорії справи апеляційною інстанцією є Верховний Суд)
11.	Верховний суд Постанова Справа №796/41/2018 Дата 09.12.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/86241350	Рішення МКА при ТПП в м. Осло Справа №98/17 Дата 07.12.2017 р. Сторони: Позивач – Pelagia AS (Норвегія) Відповідач – ТОВ «Ларан-07» (Україна)	1 – Задоволено (21.05.2018) 2 – Задоволено
12.	Верховний суд Постанова Справа №796/182/2018 Дата 19.12.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/86505709	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №6/2017 Дата 12.10.2017 Сторони: Позивач – ПАО «Ключевский завод феросплавов» (Росія) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (23.10.2018) 2 – Задоволено

**2019 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ**

№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду (1 – перша інстанція, 2 – друга інстанція 3 – третя інстанція)
1.	Верховний суд Постанова Справа №759/16868/16-ц Дата 28.01.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/79744763	Рішення ІСАС Справа №263у/2016 Дата 21.10.2016 Сторони: Позивач – АТ «Євраліс Семенс» (Франція) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	1 – Задоволено (28.02.2017) 2 – Задоволено (19.09.2017) 3 – Задоволено
2.	Верховний суд Постанова Дата 06.02.2019 Справа №592/6696/15-ц Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/79805821	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №77/2014 Дата 18.12.2014 Сторони: Позивач – ЗАО «Уралстройенергомонтаж» (Росія) Відповідач – ПАТ «Сумське НВО» (Україна)	1 – Задоволено (21.06.2016) 2 – Задоволено (27.07.2016) 3 – Задоволено
3.	Верховний суд Постанова Справа №761/39565/17 Дата 08.03.2019 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/81753120	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №57/2016 Дата 20.04.2017 Сторони: Позивач – РН-Транс (Росія) Відповідач – ТОВ «Ітек-Транс» (Україна)	1 – Задоволено (19.10.2018) 2 – Задоволено (12.02.2019) 2 – Задоволено (без змін)
4.	Верховний суд Постанова Справа №759/6378/15-ц Дата 20.03.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80980496	Рішення SCAI Справа №600373-2014 Дата 16.02.2015 Сторони: Позивач – Dow Agro Sciences Switzerland S.A. (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	1 – Задоволено (16.08.2016) 2 – Задоволено, зміна суми (06.10.2016) 3 – Задоволено (без змін)
5.	Верховний суд Постанова Справа № 761/22804/15-ц (за нововиявленими обставинами) Дата 27.03.2019 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/80979942	Рішення ІСС Справа №17208/GZ МНМ Дата 06.09.2013 р. Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина) Відповідач – ДТГО «Південно-західна залізниця» (Україна)	1 – Задоволено (17.09.2015) 2 – Задоволено (31.08.2016) 3 – Задоволено (08.12.2016) 1 – За нововиявленими обставинами – відмовлено (27.04.2018) 2 – Задоволено (у перегляді за нововиявленими обставинами відмовлено) (04.12.2018) 3 – На новий розгляд до апеляції (27.03.2019)

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду	Розмір вимоги за рішенням арбітражу
1.	Шполянський районний суд Черкаської області Справа № 710/296/16-ц Дата 09.01.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/71532790	Рішення ІСАС Справа №330у/2014 Дата 23.01.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Коссад Восток» Відповідач – ТОВ «Шпола-Агро Індустрі» (Україна)	Задоволено	812674,54 гривень (28814,87 доларів США)
2.	Зарічний районний суд м.Суми Справа № 591/2823/17 Дата 10.01.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71495076	Рішення ІСАС Справа №285У/2016 Дата 16.03.2017 Сторони: Позивач – ГмбХ & Ко.КГ (Німеччина) Відповідач – ТОВ «Сервіс-Агроцентр» (Україна)	Задоволено	10436598,98 гривень; (370050,17 доларів США)
3.	Оболонський районний суд м. Києва Справа № 756/15952/16-ц Дата 12.01.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71570242	Рішення ІСДР Справа №01-14-001-4742 Дата 20.04.2016 Сторони: Позивач – UnitedMedia Holding N.V. (Нідерланди), TriLado Enterprise, Inc. (Британські Віргінські острови) Відповідач – Forbes Media LLC (США)	Задоволено	Не визначено
4.	Ленінський районний суд м. Запоріжжя Справа № 334/5986/16-ц Дата 17.01.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71914072	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №60/2015 Дата 02.10.2015 Сторони: Позивач – АТ «НОРМЕТІМПЕКС» (РФ) Відповідач – ПАТ «ЗАПОРІЖТРАНСФОРМАТ ОР», Україна	Задоволено	10446367,86 гривень; (364620,17 доларів США)
5.	Заводський районний суд м. Дніпродзержинська Дніпропетровської області Справа № 208/7069/17 Дата 12.02.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/72327202	Рішення ІСАС Справа №154у/2017 Дата 30.08.2017 р. Сторони: Позивач – Kumas Manyezit Sanayi A.S (Туреччина) Відповідач – ПАТ «Дніпровський Металургійний Комбінат» (Україна)	Задоволено	53403604,54 гривень; (1973635,07 доларів США)

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
6.	Інгулецький районний суд м. Кривого Рогу Дніпропетровської області Справа № 213/232/17 Дата 26.02.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/72438293	Рішення ІСАС Справа №231у/2016 Дата 28.10.2016 Сторони: Позивач – Sheekar Corporation GA Відповідач – ПАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат» (Україна)	Задоволено	31672776,19 гривень; (1173556,94 доларів США)
7.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/2/2018 Дата 05.03.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/72668621	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №170/2016 Дата 19.10.2017 Сторони: Позивач – ЗАТ «Агентство по роботі з проблемними активами» (Росія) Відповідач – ПрАТ «Донецьксталь» металургійний завод» (Україна)	Відмовлено Підстава: Відповідача не було повідомлено про арбітражний розгляд	3976571,90 гривень; (149856,30 доларів США)
8.	Апеляційний суд м.Києва Справа №796/33/2018 Дата 03.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73157599	Рішення ІСАС Справа №177у/2017 Дата 15.09.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	36655287,90 гривень; (1401142,46 доларів США)
9.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/36/2018 Дата 04.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73188947	Рішення ІСАС Справа №193у/2017 Дата 18.09.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	4835314,93 гривень; (183645,59 доларів США)
10.	Шевченківський районний суд м. Києва Справа № 761/41709/17 Дата 05.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73439685	Рішення LCIA Справа №153184 Дата 22.09.2017 Сторони: Позивач – Moston Properties Limited (Великобританія) Відповідач – ПАТ «Укргазвидобування» (Україна)	Задоволено	67561601,19 гривень; (2572491,49 доларів США)

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
11.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/34/2018 Дата 05.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73469696	Рішення ІСАС Справа №192у/2017 Дата 18.09.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	19390770,07 гривень; (738327,54 доларів США)
12.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/32/2018 Дата 12.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73597465	Рішення МАС при БілТПП Справа №1546/08-16 Дата 01.09.2017 Сторони: Позивач – ЗАТ «Білоруська нафтова компанія» (Білорусь) Відповідач – ПАТ «Укртранснафта» (Україна)	Задоволено	203690720,16 гривень; (7856649,92 доларів США)
13.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/3/2018 Дата 17.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73469782	Рішення VIAC Справа №SCH-5497 Дата 19.09.2017 Сторони: Позивач – Posco Daewoo Corporation Компанії Hyosung Corporation (Корея) Відповідач – ДП «НЕК «Укренерго» (Україна)	Задоволено	54365532,56 гривень; (2083824,88 доларів США)
14.	Апеляційний суд м.Києва Справа №796/35/2018 Дата 23.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73561230	Рішення ІСАС Справа №188у/2017 Дата 15.09.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	87929055,08 гривень; (3358827,09 доларів США)
15.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/48/2018 Дата 24.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73597311	Рішення ІСАС Справа №246у/2017 Дата 13.12.2017 Сторони: Позивач – Puyang Refractories Group Co., Ltd. (Китай) Відповідач – ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	92785240,31 гривень; (3551506,58 доларів США)

**2018 рік
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ**

16.	Шевченківський районний суд м. Києва Справа № 761/22964/17 Дата 03.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73868284	Рішення SCAI Справа №600319-2012 Дата 01.07.2014 Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина) Відповідач – ДТГО «Південно-Західна залізниця» (Україна)	1 – Без розгляду (04.07.2017) 2 – Новий розгляд (21.09.2017) 1 – Направлено до Апеляційного суду м.Києва (12.01.2018) 1 – Повернуто Шевченківськ ому районному суду м.Києва (09.02.2018) 1 – Відмовлено <u>Підстава:</u> арбітражна угода є недійсною	6681663,36 гривень; (255463,12 доларів США)
17.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/77/2018 Дата 14.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74156720	Рішення ICAC Справа №201у/2017 Дата 02.11.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	63739262,66 гривень; (2432982,01 доларів США)
18.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/76/2018 Дата 15.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74121086	Рішення ICAC Справа №235у/2017 Дата 29.11.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	175377732,37 гривень; (6701172,75 доларів США)
19.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/41/2018 Дата 21.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74218951	Рішення МКА при ТПП в м. Осло Справа №98/17 Дата 07.12.2017 Сторони: Позивач – Pelagia AS (Норвегія) Відповідач – ТОВ «Ларан-07» (Україна)	Задоволено	89251497,57 гривень; (3413320,24 доларів США)
20.	Апеляційний суд м.Києва	Рішення LCIA	Задоволено	13977696,50

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Справа № 796/111/2018 Дата 21.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74121260	Справа № 163423 Дата 08.04.2018 Сторони: Позивач – Mercuria Energytradings.A (Швеція) Відповідач – ПАТ «Центренерго» (Україна)	<u>Примітки</u> (справа про добровільне виконання)	гривень; (534560,83 доларів США) + відсотки
21.	Апеляційний суд м.Києва Справа №796/79/2018 Дата 22.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74156850	Рішення ІСАС Справа №206у/2017 Дата 02.11.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	51894084,62 гривень; (1989529,23 доларів США)
22.	Апеляційний суд м.Києва Справа №796/92/2018 Дата 30.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74342825	Рішення ІСАС Справа №202у/2017 Дата 21.11.2017 Сторони: Позивач – Непублічного АТ «Люкон» (Росія) Відповідач – ПАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» (Україна)	Задоволено	1168970,97 гривень; (44790,05 доларів США)
23.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/75/2018 Дата 05.06.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74535115	Рішення ІСАС Справа №226у/2016 Дата 09.12.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Ав-Групп Експорт» (Киргизія) Відповідач – ПАТ «Дніпроважмаш» (Україна)	Задоволено	3780456,66 гривень; (144662,73 долари США)
24.	Апеляційний суд м.Києва Справа №796/82/2018 Дата 13.06.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74717751	Рішення УМАС Справа №5-к/2016 Дата 06.10.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «СРЗ» (Україна) Відповідач – Компанія «Ardemar Marine Limited» (Кіпр)	Задоволено	81650,22 гривень; (3129,86 доларів США)
25.	Апеляційний суд м.Києва Справа №796/83/2018 Дата 26.06.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74960865	Рішення VССА Справа №369 Дата 17.01.2018 Сторони: Позивач – ЗАТ «Тінвестплюс» (Литва) Відповідач – ПП «Магніт +» (Україна)	Задоволено	4156379,81 гривень; (158800,46 доларів США)

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
26.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/90/2018 Дата 05.07.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/75132017	Рішення ІСАС Справа №430у/2016 Дата 25.05.2017 Сторони: Позивач – MisanoS.p.A. (Італія) Відповідач – ПАТ«Енергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	8244557,32 гривень; (311844,97 доларів США)
27.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/81/2018 Дата 23.07.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/75448085	Рішення ІСАС Справа №531 у/2015 Дата 21.06.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Nova Цинк» (Казахстан) Відповідач – ДП «Завод порошкової металургії» (Україна)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> неоплачени й судовий збір	-
28.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/128/2018 Дата 24.07.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/75524426	Рішення ІСАС Справа № 231у/2017 Дата 30.11.2017 Сторони: Позивач –Alvogen Pharma Trading Europe EOOD Відповідач – ТОВ «ФРАМ КО» (Україна)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> судовий збір сплачено не за місцем розгляду справи	-
29.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/113/2018 Дата 25.07.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/75531719	Рішення ІСАС Справа Дата 02.02.2017 Сторони: Позивач – ПАТ «Аерофлот- російські авіалінії» (Росія) Відповідач – ТОВ «Авіа Альянс» (Україна)	Задоволено	2070507,97 гривень; (77887,84 доларів США)
30.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/130/2018 Дата 09.08.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/75781237	Рішення ІСАС Справа № 214у/2017 Дата 08.11.2017 Сторони: Позивач – АТ «Об'єднання заводів прокатних валків» (Росія) Відповідач – ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	1108397,64 гривень; (41110,08 доларів США)
31.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 428/3348/18 Дата 17.08.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №209/2014 25.05.2015 Дата Сторони:	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> не	106874,24 гривень; (3862,39 доларів США)

**2018 рік
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ**

	/Review/76022699	Позивач – ВАТ «Домнаремонт» (Росія) Відповідач – ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	підтверджено повноваження представника заявника <u>Примітка:</u> не надано доказів, що директор мав право видавати довіреність від компанії, наприклад, Статуту, витягу з реєстру	
32.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/187/2018 Дата 20.08.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/76050350	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 170/2013 Дата 19.10.2017 Сторони: Позивач – ТОВ «Ю-Транс» Відповідач – ПрАТ«Донецьксталь» – металургійний завод» (Україна)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> Не передбачено повторного звернення з заявою про визнання та виконання арбітражного рішення з тих самих підстав, які вже були предметом судового розгляду (справа №796/2/2018).	3320710,59 гривень; (119027,86 доларів США)
33.	Апеляційний суд м.Києва Справа № 796/126/2018 Дата 04.09.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/76262797	Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i> Дата 19.08.2016 Сторони: Позивач – ПАТ «Альфа-Банк» (Україна) Відповідач – Sinibald Limited	Задоволено	265335321,03 гривень; (9349937,14 доларів США)

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
		(Кіпр)		
34.	Подільський районний суд м. Києва Справа № 758/11472/17 Дата 13.09.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77069721	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 142/2015 Дата 23.08.2016 Сторони: Позивач – ПАО «ИНТЕР РАО» (Росія) Відповідач – ДПЗД «Укринтерэнерго» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> порушення публічного порядку	181238955,2 1 гривень; (6466791,86 доларів США) + відсотки
35.	Апеляційний суд м. Києва Справа № 796/143/2018 Дата 13.09.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/76472311	Рішення ІСАС Справа №226у/2016 Дата 09.12.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «АВ-Груп Експорт» (Киргизія) Відповідач – ПАТ «ДНІПРОВАЖМАШ» (Україна)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> заява не містить обов'язкових реквізитів, не подано додатків до заяви, не сплачено судовий збір	-
36.	Апеляційний суд м. Києва Справа №796/192/2018 Дата 14.09.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/76472528	Рішення ІСАС Справа Дата 31.10.2017 Сторони: Позивач – Приватне сільськогосподарське підприємство (Україна) Відповідач – Inner Mongolia Hcl Cereals; Oils Import and Export Co., Ltd (Китай)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> не підсудна суду України. Відсутні докази про місцезнаходження майна боржників на території України.	1785490,95 гривень; (63480,06 доларів США)
37.	Приморський районний суд м. Одеси Справа № 522/14255/17 Дата 20.09.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77781047	Рішення ІСАС Справа №535у/2016 Дата 27.04.2017 Сторони: Позивач – <i>Особа</i> Відповідач – ТОВ «Спешіал Експорт Вуд» (Україна)	Задоволено	294869,94 гривень; (10486,05 доларів США)
38.	Апеляційний суд м. Києва Справа № 796/169/18 Дата 25.09.2018 Режим доступу:	Рішення ІСАС Справа № 320у/2017 Дата 26.03.2018 Сторони:	Задоволено	511080,57 гривень; (18180,74 доларів

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	https://reyestr.court.gov.ua/Review/76684504	Позивач – Фірми DOVE (CZ) s.r.o. (Чехія) Відповідач – ПрАТ «Ніжинський завод сільськогосподарського машинобудування» (Україна)		США)
39.	Київський апеляційний суд Справа №361/2715/18 Дата 12.10.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77084507	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №47/2015 Дата 16.02.2016 Сторони: Позивач – ПАТ «Авіаційний комплекс імені С.В. Ільюшина» (Росія) Відповідач – ТОВ «Науково-виробнича компанія «Техімпекс» (Україна)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> заява не містить обов'язкових реквізитів, не подано додатків до заяви, не сплачено судовий збір	-
40.	Шевченківський районний суд м. Києва Справа № 761/39565/17 Дата 19.10.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77458604	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 57/2016 Дата 20.04.2017 Сторони: Позивач – РН-Транс (Росія) Відповідач – ТОВ «ІТЕК-ТРАНС» (Україна)	Задоволено	45477900,64 гривень; (1622090,43 доларів США)
41.	Київський апеляційний суд Справа №796/182/2018 Дата 23.10.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77324473	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №6/2017 Дата 12.10.2017 Сторони: Позивач – ПАТ «Ключевський завод феросплавів» (Росія) Відповідач – ПАТ«Енергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	19779026,45 гривень; (704371,25 доларів США)
42.	Херсонський міський суд Херсонської області Справа № 766/19814/17 Дата 24.10.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77901156	Рішення Арбітражного суду сільськогосподарських продуктів у Відні Справа S 1-17 Дата 19.04.2017 Сторони: Позивач – ICE COM Handelges.m.b.H (Австрія) Відповідач – ПП «Барбет» (Україна)	Задоволено	2116352,41 гривень; (75182,86 доларів США)
43.	Київський апеляційний суд	Рішення ІСАС Справа № 311у/2017	Задоволено	7477357,67 гривень;

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Справа № 796/188/2018 Дата 25.10.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77413608	Дата 24.05.2018 Сторони: Позивач – ТОВ «РУСМЕТАЛП» (Грузія) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)		(265031,41 доларів США)
44.	Київський апеляційний суд Справа № 796/129/2018 Дата 31.10.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77620694	Рішення ВССА Справа № 368 Дата 16.04.2018 Сторони: Позивач – УАВ «Tinwestplus» (Литва) Відповідач – ТОВ «Спецпроект» (Україна)	Задоволено	5640720,83 гривень; (200278,40 доларів США)
45.	Київський апеляційний суд Справа № 796/181/2018 Дата 02.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77583324	Рішення ІСАС Справа №302у/2017 Дата 26.04.2018 Сторони: Позивач – Монголо - російське АТ «Улан - Баторська залізниця» (Монголія) Відповідач – ТОВ «Тепловозоремонтний завод» (Україна)	Задоволено	19129519,89 гривень; (679366 доларів США)
46.	Приморський районний суд м. Одеси Справа №522/20950/17 Дата 06.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77642274	Рішення ІСАС Справа №396у/2016 Дата 12.01.2017 Сторони: Позивач – ПАТ «Аерофлот - Російські Авіалінії» (Росія) Відповідач – ПП «Тревел Дистрибьюшн Сервісіз» (Україна)	Задоволено	54781796,29 гривень; (1955424,22 доларів США)
47.	Київський апеляційний суд Справа №796/170/2018 Дата 07.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77686561	Рішення ІСАС Справа №321у/2017 Дата 26.03.2018 Сторони: Позивач – Dove (CZ) s.r.o. (Чехія) Відповідач – ПрАТ «Ніжинський завод сільськогосподарського машинобудування» (Україна)	Задоволено	416993,89 гривень; (14916,19 доларів США)
48.	Київський апеляційний суд Справа №796/101/2018 Дата 07.11.2018	Рішення ІСАС Справа № 291у/2017 Дата 27.02.2018 Сторони:	Задоволено	5358854,29 гривень; (191690,25 доларів

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77784188	Позивач – Puyang Refractories Group Co. Ltd. (Китай) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)		США)
49.	Київський апеляційний суд Справа № 796/150/2018 Дата 15.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77908739	Рішення ІСАС Справа №132у/2017 Дата 06.03.2018 Сторони: Позивач – Kerkarino Holdings limited (Кіпр) Відповідач – ТОВ «Краматорський Феросплавний Завод» (Україна)	Задоволено	44868295,51 гривень; (1611683,28 доларів США)
50.	Київський апеляційний суд Справа № 796/189/2018 Дата 26.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78112289	Рішення ІСАС Справа №321у/2017 Дата 30.11.2017 Сторони: Позивач – Alvogen Pharma Trading Europe Ltd (Болгарія) Відповідач – ТОВ «ФРАМ КО» (Україна)	Задоволено	572067,24 гривень; (20581,07 доларів США)
51.	Київський апеляційний суд Справа № 796/94/2018 Дата 28.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78179112	Рішення ІСАС Справа №217у/2017 Дата 18.01.2018 Сторони: Позивач – IMMCO Limited (Гонконг) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	380532,55 гривень; (13539,53 доларів США)
52.	Київський апеляційний суд Справа № 824/218/2018 Дата 29.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78277556	Рішення ІСАС Справа №67/2018 Дата 18.09.2018 Сторони: Позивач – Palermita Management LTD (Беліз) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	78938116,16 гривень; (2792391,53 доларів США)
53.	Київський апеляційний суд Справа № 796/50/2018 Дата 03.12.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua	Рішення МКА Співки Морських Арбітрів в Нью-Йорку Справа Дата 15.01.2016 Сторони:	Відмовлено Підстава: відсутня арбітражна угода,	5333349,44 гривень; (188973,08 доларів США)

2018 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	/Review/78310658	Позивач – Monjasa A/S (Данія) Відповідач – ТОВ «ВОЛГОДОН» (Росія)	Відповідача не повідомлено про арбітражний розгляд	
54.	Шевченківський районний суд м. Києва Справа № 761/46285/16-ц Дата 06.12.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78568152	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №300/2015 Дата 03.10.2016 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	1 – Відмовлено (31.05.2017) 2 – Відмовлено (08.11.2017) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції 05.09.2018 1 – Задоволено	42863784,05 гривень; (1532179,14 доларів США)
55.	Київський апеляційний суд Справа № 796/190/2018 Дата 12.12.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78610352	Рішення ІСАС Справа № 278u/2017 Дата 04.03.2018 Сторони: Позивач – Space-Communication Ltd. (Ізраїль) Відповідач – ТОВ «Телерадіокомпанія «МІСТ ТБ» (Україна)	Задоволено	4436138,11 гривень; (160073,11 доларів США)
56.	Київський апеляційний суд Справа №824/216/2018 Дата 18.12.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78743822	Рішення ІСАС Справа №68/2018 Дата 20.09.2018 Сторони: Позивач – Palermita Management LTD (Беліз) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	Задоволено	137598943,18 гривень; (4934320,08 доларів США)
57.	Київський апеляційний суд Справа № 796/116/2018 Дата 18.12.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/79082133	Рішення ІСАС Справ № 175г/2017 Дата: 15.02.2018 Сторони: Позивач – ТОВ «Інко-Фуд Україна» (Україна) Відповідач – ТОВ «Бегарат Фертрібс-унд Сервіс ГмбХ» (Німеччина) в особі Представництва «Бегарат Фертрібс-унд Сервіс ГмбХ» (Україна)	Задоволено	1899305,44 гривень; (68109,40 доларів США)

**2018 рік
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ**

58.	Апеляційний суд м. Києва Справа №824/261/2018 Дата 22.12.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78824296	Рішення ІСАС Справа № 268к/2017 Дата 30.03.2018 Сторони: Позивач – Іноземне підприємство «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» (Україна) Відповідач – Contourglobal Solutions Holdings Limited (Кіпр)	Заяву повернуто <u>Підстава:</u> не надано арбітражну угоду, або її нотаріально завірену копію <u>Примітки</u> (справа про добровільне виконання)	17657097,93 гривень; (643623,32 доларів США)
<p align="right">ВСЬОГО: 2046814428,38 гривень (75621793,89 доларів США)</p>				

2018 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду (1 – перша інстанція, 2 – друга інстанція)
1.	<p>Апеляційний суд Запорізької області Ухвала Справа № 334/5989/16 Дата 17.01.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71651179</p>	<p>Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №60/2015 Дата 27.10.2015 Сторони: Позивач – АТ «Норметімпекс» (Росія) Відповідач – ПАТ«Запоріжтрансформатор» (Україна)</p>	<p>1 – Задоволено (23.08.2017) 2 – Задоволено</p>
2.	<p>Апеляційний суд Донецької області Постанова Справа № 234/11262/16-ц Дата 24.01.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71768085</p>	<p>Рішення ІСАС Справа №243у/2015 Дата 28.09.2015 Сторони: Позивач – VGH Viktoria Garten Huttenindustribedarf AG (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)</p>	<p>1 – Задоволено (19.09.2016) 2 – Відмовлено (20.10.2016) 3 – Передано на новий апеляційний розгляд ухвали Апеляційного суду скасовано (08.11.2017) 2 – Задоволено (змінено – визначено суму в еквіваленті у гривнях)</p>
3.	<p>Апеляційний суд Дніпропетровської області Ухвала Справа № 200/19909/17 Дата 26.02.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/72487128</p>	<p>Рішення ІСАС Справа № 395у/2016 Дата 02.03.2017 Сторони: Позивач – ПАТ «Аерофлот- Російські Авіалінії» (Росія) Відповідач – ТОВ «Міжнародний аеропорт «Дніпропетровськ» (Україна)</p>	<p>1 – Задоволено (29.12.2017) 2 – Апеляційну скаргу повернуто скаржнику <u>Підстава:</u> ухвала суду першої інстанції підлягає перегляду в апеляційному порядку Верховним Судом.</p>
4.	<p>Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа № 752/6310/17 Дата 06.03.2018 р. Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/72638700</p>	<p>Рішення МАС при БілТПП Справа № 1496/68-15 Дата 16.03.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Торвлад» (Білорусь) Відповідач – ПАТ «Асфальтобетонний завод» (Україна)</p>	<p>1 – Задоволено (04.12.2017) 2 – Задоволено (без змін)</p>

2018 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

5.	Апеляційний суд м.Києва Постанова Справа №760/5924/17-ц Дата 21.03.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/72926355	Рішення ІСАС Справа №611р/2015 Дата 21.01.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Сітіпорт» Відповідач – ВАТ Авіаційна компанія «Трансаеро» (Росія)	1 – Задоволено (20.07.2017) 2 – Задоволено (без змін)
6.	Апеляційний суд Черкаської області Ухвала Справа № 710/296/16-ц Дата 11.04.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73403306	Рішення ІСАС Справа №330у/2014 Дата 23.01.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Коссад Восток» Відповідач – ТОВ «Шпола-Агро Індустрі» (Україна)	1 – Задоволено (09.01.2018) 2 – Задоволено (без змін)
7.	Апеляційний суд Запорізької області Постанова Справа № 335/10957/17 Дата 10.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/73965574	Рішення ІСС Справа № 21132/МНМ Дата 30.03.2017 Сторони: Позивач – Jana Jubail Chemical Industries CO. (Саудівська Аравія) Відповідач – ТОВ «Котломонтаж» (Україна)	1 – Відмовлено (04.12.2017) 2 – Відмовлено (без змін) <u>Підстава:</u> невідповідність арбітражного процесу угоді сторін або закону місця арбітражу
8.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа № 756/15952/16-ц Дата 31.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74440272	Рішення ІСДР Справа № 01-14-001-4742 Дата 20.04.2016 Сторони: Позивач – UnitedMedia Holding N.V. (Нідерланди), TriLado Enterprise, Inc. (Британські Віргінські острови) Відповідач – Forbes Media LLC (США)	1 – Задоволено (12.01.2018) 2 – Задоволено (без змін)
9.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа № 796/146/2018 Дата 19.06.2020 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74777728	Рішення SCC Справа №V007/2008 Дата 19.12.2012 Сторони: Позивач – «Італія - Україна Газ с.п.а.» Відповідач – ПАТ НАК «Нафтогаз Україна» (Україна)	1 – Передати до Апеляційного суду м. Києва (01.06.2018) 2 – Повернути Шевченківському районному суду м. Києва
10.	Верховний суд Постанова Справа № 796/3/2018 Дата: 23.07.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення VIAC Справа №SCH-5497 Дата 19.09.2017 Сторони: Позивач – Posco Daewoo Corporation Компанії	1 – Задоволено (17.04.2018) 2 – Задоволено (без змін)

2018 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Review/75528563	Hyosung Corporation (Корея) Відповідач – ДП «НЕК «УКРЕНЕРГО» (Україна)	
11.	Верховний суд Постанова Справа № 796/35/2018 Дата 30.07.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/75581138	Рішення ІСАС Справа № 188у/2017 Дата 15.09.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	1 – Задоволено (23.04.2018) 2 – Задоволено
12.	Верховний суд Ухвала Справа № 796/34/2018 Дата 06.08.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/75743922	Рішення ІСАС Справа №192у/2017 Дата 18.09.2017 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат» (Україна)	1 – Задоволено (05.04.2018) 2 – Апеляційне провадження закрито за заявою апелянта
13.	Верховний суд Постанова Справа № 796/32/2018 Дата 04.10.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/77181176	Рішення МАС при БілТПП Справа № 1546/08-16 Дата 01.09.2017 Сторони: Позивач – ЗАТ «Білоруська нафтова компанія» (Білорусь) Відповідач – ПАТ «Укртранснафта» (Україна)	1 – Задоволено (12.04.2018) 2 – Задоволено (без змін)
14.	Київський апеляційний суд Ухвала Справа № 761/41709/17 Дата 21.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78075283	Рішення LCIA Справа №153184 Дата 22.09.2017 Сторони: Позивач – Moston Properties Limited (Великобританія) Відповідач – ПАТ «Укргазвидобування» (Україна)	1 – Задоволено (05.04.2018) 2 – Задоволено
15.	Дніпровський Апеляційний суд м. Дніпро Ухвала Справа № 208/7069/17 Дата 21.11.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/78032309	Рішення ІСАС Справа №154у/2017 Дата 30.08.2017 р. Сторони: Позивач – Kumas Manyezit Sanaui A.S (Туреччина) Відповідач – ПАТ «Дніпровський Металургійний Комбінат» (Україна)	1 – Задоволено (12.02.2018) 2 – Задоволено

2018 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

16.	Верховний суд Постанова Справа №796/92/2018 Дата 22.11.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/78428215	Рішення ІСАС Справа № 202у/2017 Дата 21.11.2017 Сторони: Позивач – Непублічного АТ «Люкон» (Росія) Відповідач – ПАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» (Україна)	1 – Задоволено (30.05.2018) 2 – Задоволено (без змін)
17.	Верховний суд Постанова Справа № 796/90/2018 Дата 13.12.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/78529040	Рішення ІСАС Справа № 430у/2016 Дата 25.05.2017 Сторони: Позивач – MisanoS.p.A. (Італія) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (05.07.2018) 2 – Задоволено (без змін)

2018 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду (1 – перша інстанція, 2 – друга інстанція 3 – третя інстанція)
1.	Верховний суд Постанова Справа №522/16628/15-ц Дата 28.02.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/72670153	Рішення UMAC Дата 07.04.2015 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна) Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	1 – Задоволено (25.05.2016) 2 – Задоволено (10.11.2016) 3 – Задоволено
2.	Верховний суд Ухвала Справа №759/16206/14-ц Дата 15.05.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/74630452	Рішення GAFTA Справа № 4323A(i) Дата 23.05.2014 Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз»» (Україна)	1 – Задоволено (30.01.2015) 2 – Задоволено (05.03.2015) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (23.09.2015) 2 – Задоволено частково (14.01.2016) 3 – Задоволено частково (27.04.2016) 4 – Направлено на новий розгляд до апеляційного суду (26.10.2016) 2 – Відмовлено (23.02.2017) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (25.10.2017) 2 – Задоволено частково (06.12.2017) 3 – Задоволено частково <u>Підстава:</u> суд самостійно визначив відсотки за заборгованістю у фіксованій сумі
3.	Верховний суд Постанова Справа № 519/15/17 Дата: 27.06.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/75717009	Рішення SCC Справа №V2016/065 Дата 25.07.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Одеський припортовий завод» (Україна)	1 – Задоволено (06.03.2017) 2 – Задоволено (10.05.2017) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції
4.	Верховний суд Постанова Справа № 757/1469/16-ц Дата 02.07.2018 Режим доступу:	Рішення Арбітражного суду при Польській ТПП Справа № СА 219/13 Дата 15.05.2014 Сторони:	1 – Задоволено (31.10.2016) 2 – Задоволено (01.02.2017) (без змін) 3 – Направлено на новий

2018 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	https://reyestr.court.gov.ua/Review/75690186	Позивач – АТ «Польське Гурніцтво Нафтове І Газовніцтво С.А.» (Польща) Відповідач – ПАТ «Девон» (Україна)	розгляд до суду першої інстанції (22.11. 2017) 1 – направлено до Апеляційного суду м. Київ як до суду першої інстанції (18.01.2018) 1 – повернуто на розгляд до Печерського суду м.Києва 3 – у відкритті касаційного провадження відмовлено (щодо підсудності справи)
5.	Верховний суд Постанова Справа № 761/41709/17 Дата 25.07.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/75690808	Рішення LCIA Справа № Дата 22.09.2017 Сторони: Позивач – Moston Properties Limited (Великобританія) Відповідач – ПАТ «УкрГазвидобування» (Україна)	1 – Задоволено (05.04.2018) 2 – Задоволено (21.11.2018) 3 – Направлено на новий розгляд до Апеляційного суду м. Київ
6.	Верховний суд Постанова Справа №761/46285/16-ц Дата 05.09.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/76502952	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №300/2015 Дата 03.10.2016 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	1 – Відмовлено (31.05.2017) 2 – Відмовлено (08.11.2017) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції
7.	Верховний суд Постанова Справа №761/37045/15-ц Дата 18.09.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/76746133	Рішення GMAA Справа КОНДОК V Дата 21.08.2015 Сторони: Позивач – Ділекс Чартерінг АпС (Данія) Відповідач – ПАТ «Державне АТ «Чорноморнафтогаз» (Україна)	1 – Задоволено частково (01.07.2016) 2 – Задоволено частково (14.09.2016) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (31.05.2017) 2 – Задоволено частково (Залишено без змін) (12.09.2017) 3 – Задоволено частково (Залишено без змін)
8.	Верховний суд Постанова Справа № 524/722/16-ц Дата 19.09.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/76945310	Рішення ІСАС Справа №508у/2015 Дата 26.11.2015 Сторони: Позивач – Inexim Company LTD (Великобританія) Відповідач – ПАТ «АвтоКрАЗ» (Україна)	1 – Задоволено частково (30.03.2016) 2 – Задоволено, рішення змінено (25.05.2016) 3 – Задоволено, рішення апеляційної інстанції залишено без змін

2018 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

9.	Верховний суд Постанова Справа №755/6749/15-ц Дата 26.09.2018 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/76885631	Рішення DIS Справа №DIS-SV-CВ-1119/11 Дата 22.12.2013 Сторони: Позивач – ЗАТ «Петер Сервіс» (Росія) Відповідач – ПрАТ «Телесистеми України» (Україна)	1 – Задоволено (17.08.2015) 2 – Направлено на новий розгляд (22.09.2015) 1 – Відмовлено (14.04.2016) 2 – Направлено на новий розгляд (20.07.2016) 1 – Задоволено (07.12.2016) 2 – Задоволено (22.02.2017) 3 – Задоволено
10.	Верховний суд Постанова Справа № 264/1297/17 Дата 24.10.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/77801539	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № <i>не визначено</i> Дата 17.03.2014 Сторони: Позивач – ВАТ «Лебединський ГЗК» (Росія) Відповідач – ПАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» (Україна)	1 – Залишено без розгляду (06.07.2017) 2 – Залишено без розгляду (11.10.2017) 3 – Направлено для продовження розгляду до суду першої інстанції
11.	Верховний суд Постанова Справа №756/15952/16-ц Дата 05.11.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/77653835	Рішення ICDR Справа №01-14-001-4742 Дата 20.04.2016 Сторони: Позивач – UnitedMedia Holding N.V. (Нідерланди), TriLado Enterprise, Inc. (Британські Віргінські острови) Відповідач – Forbes Media LLC (США)	1 – Задоволено (12.01.2018) 2 – Задоволено (без змін) (31.05.2018) 3 – Задоволено (без змін)
12.	Верховний суд Постанова Справа №159/1777/17 Дата 28.11.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/78376330	Рішення ICAC Справа №385у/2016 Дата 16.02.2017 Сторони: Позивач – Widrig Finanz Beteiligungs AG (Ліхтенштейн) Відповідач – ПП «К.О.Т.» (Україна)	1 – Задоволено (28.09.2017) 2 – Задоволено (06.11.2017) 3 – Задоволено
13.	Верховний суд Постанова Справа №760/5924/17-ц Дата 29.11.2018 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/78215121	Рішення ICAC Справа №611р/2015 Дата 21.01.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Сітіпорт» Відповідач – ВАТ Авіаційна компанія «Трансаеро» (Росія)	1 – Задоволено (20.07.2017) 2 – Задоволено (21.03.2018) 3 – Задоволено (без змін)

2017 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду	Розмір вимоги за рішенням арбітражу
1.	Красногвардійський районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №204/7079/16-ц Дата 31.01.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64869790	Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i> Дата 13.04.2016 Сторони: Позивач – ВАТ «Ілюшин Фінанс Ко.» Відповідач – ДП «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова» (Україна)	Задоволено	6122580,55 гривень; (225767,19 доларів США)
2.	Голосіївський районний суд м. Києва Ухвала Справа №752/15358/16-ц Дата: 03.02.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64768566	Рішення ІСАС Справа №750у/2015 Дата 09.02.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «RYWAL-RHC» Відповідач – ТОВ «Екотехнологія» (Україна)	Задоволено	2182120,42 грн (80858,27 доларів США)
3.	Ухвала Красноармійського міськрайонного суду Донецької області Справа № 235/6531/16-ц Дата: 06.02.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64553648	Рішення ІСАС Справа № 630у/2015 Дата 24.05.2016 Сторони: Позивач – Fabrika Tasm Transporterowuch Wolbrom (Польща) Відповідач – ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	Задоволено	31111210,98 грн (1148951,05 доларів США)
4.	Ухвала Святошинський районний суд м. Києва Справа № 759/16868/16-ц Дата: 28.02.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64994365	Рішення ІСАС Справа №263у/2016 Дата 21.10.2016 Сторони: Позивач – SAS Euralis Semences (Франція) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	Задоволено	10495222,79 грн (387940,79 доларів США)
5.	Южний міський суд Одеської області Ухвала Справа № 519/15/17 Дата: 06.03.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/65321869	Рішення SCC Справа № V 2016/065 Дата 25.07.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Одеський припортовий завод» (Україна)	Задоволено	6813296404 грн (251234700,6 доларів США)
6.	Подільський районний	Рішення ІСАС	Залишено	Не

2017 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	суд м. Києва Ухвала Справа №758/3392/17 Дата: 09.03.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/65242910	Справа № АС-433у/2016 Дата 14.02.2017 Сторони: Позивач – Altum Air Inc. Відповідач – ТОВ «Авіаційна компанія «Роза Вітрів» (Україна)	без розгляду	визначено
7.	Київський районний суд м. Одеси Ухвала Справа №520/13861/16-ц Дата: 21.03.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/65542699	Рішення Третейського суду Санкт-Петербурзької ТПП Справа №15-11-09 Дата 16.02.2016 Сторони: Позивач – Федеральна автономна установа «Російський морський реєстр судноплавства» (Росія) Відповідач – ТОВ «MD Shipping Company»	Задоволено	1425805,07 грн (53027,83 доларів США)
8.	Гадяцький районний суд Полтавської області Ухвала Справа №526/551/17 Дата: 23.03.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/65522394	Рішення ІСАС Справа №367у/2016 Дата 17.01.2017 Сторони: Позивач – ПАТ «Креді» Відповідач – ТОВ «Гадячсир» (Україна)	Залишено без розгляду	577754993,5 грн (24162000,5 2 доларів США)
9.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/46285/16-ц Дата: 01.05.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/67114116	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 300/2015 Дата 03.10 2016 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> порушення публічного порядку України	14368512,22 грн (541157,29 доларів США)
10.	Кіровський районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №200/10929/16-ц Дата: 05.05.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/67475729	Рішення Міжнародного арбітражу Асоціації ліквідаторів і адміністраторів Молдови Справа №АІ-(Т-КГ) 12/12 Дата 27.05.2013 Сторони: Позивач – ТОВ «ТІМКАТ» Відповідач – ТОВ «Корпорація Горві» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> Рішення винесено по спору, не передбачен ому арбітражною угодою	556932,06 грн (21027,59 доларів США)

2017 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
11.	Оболонський районний суд м. Києва Ухвала Справа №756/618/14-ц Дата: 15.05.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/66711148	Рішення VIAC Справа №8СН-5039 Дата 28.03.2011 Сторони: Позивач – Компанія «Норберт Шаллер Гезельшафт М.Б.Х.» Відповідач – ПАТ «Перший інвестиційний банк» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> Рішення по спору, не передбачен ому арбітражно ю угодою	128657889,6 3 грн (4859727,72 доларів США)
12.	Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа № 201/3800/17 Дата: 22.06.2017 Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/67407377	Рішення МАС при БілТПП Справа № <i>не визначено</i> Дата 18.03.2014 Сторони: Позивач – ВАТ «Газпром Трансгаз Білорусь» Відповідач – ТОВ «Інтерпайп Україна» (Україна)	Задоволено	664052,22 грн. (25517,31 доларів США)
13.	Іллічівський районний суд м.Маріуполя Ухвала Справа № 264/1297/17 Дата 06.07.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/67972910	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № <i>не визначено</i> Дата 17.03.2014 Сторони: Позивач – ВАТ «Лебединський ГЗК» Відповідач – ПАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» (Україна)	Залишено без розгляду	976453,31 гривень; (37384,36 доларів США)
14.	Солом'янський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 761/11691/17 Дата 07.07.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/68686890	Рішення ІСАС Справа №405у/2014 Дата 30.01.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Труботорг-Балтика» Відповідач – ТОВ «Вогнетривсервіс» (Україна)	Залишено без розгляду	Не визначено
15.	Київський районний суд м. Полтави Ухвала Справа №552/3279/17 Дата: 14.07.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/67789667	Рішення ІСАС Справа №344у/2016 Дата 24.01.2017 Сторони: Позивач – Меса-Trade Oy (Фінляндія) Відповідач – ПП «Нордік ФС Україна» (Україна)	Задоволено	2381578,03 гривень; (91709,91 доларів США)
16.	Солом'янський районний суд м. Києва Ухвала Справа №760/5924/17-ц Дата 20.07.2017 Режим доступу:	Рішення ІСАС Справа №611р/2015 Дата 21.01.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Сітіпорт» Відповідач – ВАТ Авіаційна	Задоволено	16235881,86 гривень; (625802,47 доларів США)

**2017 рік
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ**

	http://reyestr.court.gov.ua/Review/68045697	компанія «Трансаеро»		
17.	Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа №335/8518/17 Дата: 26.07.2017 Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/67950275	Рішення МКАС при асоціації міжнародних правових досліджень Справа №1-17 Дата 07.06.2017 Сторони: Позивач – ТОВ «Квадро Систем» (Україна) Відповідач – «Savaï Trade OU» (Естонія)	Задоволено	Не визначено
18.	Свялявський районний суд Ухвала Справа №306/1190/17 Дата 02.08.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/68078626	Рішення ІСАС Справа №449у/2016 Дата 31.03.2017 Сторони: Позивач – European Logistic System LTD (Великобританія) Відповідач – ТОВ «АЛЕФ» (Україна)	Задоволено	237392,03 гривень; (9180,92 доларів США)
19.	Заводський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа № 332/1984/17 Дата: 07.08.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/68138595	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № <i>не визначено</i> Дата 31.07.2014 Сторони: Позивач – АТ «Лебединський ГЗК» (Росія) Відповідач – ВАТ «Запорізькій металургійний комбінат «Запоріжсталь» (Україна)	Залишено без розгляду	13649629,45 грн (528177,30 доларів США)
20.	Лисичанський міський суд Луганської області Ухвала Справа № 415/2376/15-ц Дата 07.08.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/68375384	Рішення LCIA Справа № <i>не визначено</i> Дата 30.04.2012 Сторони: Позивач – «Річком Лімітед» (Кіпр) Відповідач – Корпорації «Індустріальна Спілка Донбасу», ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	1 – Задоволено (20.08.2015) 2 – Задоволено (29.10.2015) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції (18.05.2016) 1 – Задоволено	1473292937 гривень; (57612348,6 1 доларів США)
21.	Ленінський районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа № 205/5063/17	Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i> Дата 09.12.2016 Сторони:	Залишено без розгляду	Не визначено

2017 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Дата 09.08.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/68326871	Позивач – ТОВ «Ав-Груп Експорт» Відповідач – ПАТ «Дніпротяжмаш» (Україна)		
22.	Ленінський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа № 334/5989/16-ц Дата 23.08.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69123955	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №60/2015 Дата 27.10.2015 Сторони: Позивач – АТ «Норметімпекс» (Росія) Відповідач – ПАТ «Запоріжтрансформатор» (Україна)	Задоволено	22963467,01 гривень; (902236,92 доларів США)
23.	Іллічівський районний суд м.Маріуполя Ухвала Справа № 264/1825/17 Дата 04.09.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/68957728	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №82/2013 Дата 14.04.2014 Сторони: Позивач – АТ «Лебединський ГЗК» (Росія) Відповідач – ПАТ «Єнакіївський металургійний завод» (Україна)	Задоволено	57313,4 гривень; (2225,91 доларів США)
24.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 757/5956/17-ц Дата 05.09.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69888202	Рішення GAFTA Справа №15-069 Дата 31.05.2016 Сторони: Позивач – Agrifert S.A. Відповідач – ТОВ «Кусто Агро Трейдинг» (Україна)	Задоволено	1082616,38 гривень; (41789,85 доларів США)
25.	Ухвала Ковпаківський районний суд м. Суми Справа № 592/5221/17 Дата 26.09.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69232398	Рішення ІСАС Справа №419у/2013 Дата 13.05.2014 Сторони: Позивач – Advantek International Відповідач – ПАТ «Сумське машинобудівне науково-виробничче об'єднання» (Україна)	Задоволено	5163029,90 гривень; (196188,73 доларів США)
26.	Ковельський міськрайонний суд Волинської області Ухвала Справа № 159/1777/17 Дата 28.09.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69185363	Рішення ІСАС Справа №385у/2016 Дата 16.02.2017 Сторони: Позивач – Widrig Finanz Beteiligungs AG (Ліхтенштейн) Відповідач – ПП «К.О.Т.» (Україна)	Задоволено	4892848,25 гривень; (184825,49 доларів США)

2017 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
27.	Дніпровський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 755/2288/17 Дата 10.10.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69734930	Рішення МАС при БілТПП Справа № <i>не визначено</i> Дата 20.10.2016 Сторони: Позивач – Іноземне рекламне унітарне підприємство «Вондел Медиа» Відповідач – ТОВ «Гепта Груп» (Україна)	Задоволено	607362,95 гривень; (22874,73 доларів США)
28.	Новомосковський міськрайонний суд Дніпропетровської області Ухвала Справа №183/2087/17 Дата 12.10.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69547560	Рішення ІСАС Справа №186у/2016 Дата: 07.09.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «БЕГАРАТ Фертрібс-унд Сервіс ГмбХ» Відповідач – ТОВ «Мясокомбінат Дніпровські ковбаси» (Україна)	Задоволено	1193298,00 гривень; (44973,56 доларів США)
29.	Києво-Святошинський районний суд Київської області Ухвала Справа № 362/1240/17 Дата 08.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70168574	VCCA Справа № 340 Дата 14.09.2016 Сторони: Позивач – ЗАТ «КАЗАНД» Відповідач – ТОВ ФІРМА «ПЛАСТЕК» (Україна)	Задоволено	1590373,81 гривень; (59450,34 доларів США)
30.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 757/15464/16-ц Дата 15.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71367893	Рішення ІСАС Справа №545в/2014 Дата 03.03.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (Україна) Відповідач – Unifront Imprex Llp	Задоволено	353140579,67 гривень; (13327920,49 доларів США)
31.	Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа № 335/10353/17 Дата 01.09.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/68698057	Рішення ІСС Справа № <i>не визначено</i> Дата <i>не визначено</i> Сторони: Позивач – Jana Jubail Chemical Industries Co. (Саудівська Аравія) Відповідач – <i>не визначено</i>	Залишено без розгляду	Не визначено
32.	Індустріальний районний суд м. Дніпропетровська	Рішення МКАС при ТПП (<i>не визначено</i>)	Заяву повернуто	Не визначено

2017 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Ухвала Справа № № 202/7772/17 Дата 24.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70470438	Справа №15/09/17 Дата 15.11.2017 Сторони: Позивач – Нетворк Фор Соул Ллп Відповідач – «Рубін Інвест» (Україна)	для подання до належного суду за місцезнаходженням відповідача	
33.	Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа № 335/10957/17 Дата 04.12.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71040620	Рішення ІСС Справа №21132/МНМ Дата 30.03.2017 Сторони: Позивач – Jana Jubail Chemical Industries Co. (Саудівська Аравія) Відповідач – ТОВ «Котломонтаж» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> неналежний арбітражний процес	3030911,36 гривень; (112030,67 доларів США)
34.	Голосіївський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 752/6310/17 Дата 04.12.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70669193	Рішення МАС при БілТІПІ Справа №1496/68-15 Дата 16.03.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «ТОРВЛАД» Відповідач – ПАТ «Асфальтобетонний завод» (Україна)	Задоволено	1987103,98 гривень; (73448,73 доларів США)
35.	Херсонський міський суд Херсонської області Ухвала Справа № 766/1123/16-ц Дата 18.12.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71314474	Рішення ІСАС Справа №626р/2015 Дата 29.02.2016 Сторони: Позивач – ПАТ «Херсонський суднобудівний завод» (Україна) Відповідач – ТОВ «Волгоресурс» (Росія)	Задоволено	3222406,14 гривень; (116605,71 доларів США)
36.	Інгулецький районний суд м. Кривого Рогу Дніпропетровської області Ухвала Справа №213/233/17 Дата 27.12.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/71380340	Рішення ІСАС Справа №232у/2016 Дата 28.10.2016 Сторони: Позивач – Sheekar Corporation GA Відповідач – ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат» (Україна)	Задоволено	2684625,05 гривень; (96069,66 доларів США)

2017 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
37.	Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №200/19909/17 Дата 29.12.2017 Режим доступу: http://reestr.court.gov.ua/Review/71861139	Рішення ІСАС Справа №395у/2016 Дата 02.03.2017 Сторони: Позивач – ПАТ «Аерофлот-російські авіації» (Росія) Відповідач – «Міжнародний аеропорт «Дніпропетровськ» (Україна)	Задоволено	506683 гривень (18052,50 доларів США)
ВСЬОГО: 9495532214,02 гривень (356843973,02 доларів США)				

2017 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

№	Рішення суду	Рішення арбітражу	Результат судового розгляду (1 – інстанція 2 – інстанція)
1.	Апеляційний суд Одеської області Ухвала Справа №523/9910/16-ц Дата 26.01.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64375188	Рішення ІСАС Справа №196у/2015 Дата 10.03.2016 Сторони: Позивач – Eval E.G. Vallianatos S.P.A. (Греція) Відповідач – ТОВ «Марко ЛТД» (Україна)	1 – Задоволено (07.11.2016) 2 – Задоволено
2.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №757/1469/16-ц Дата: 01.02.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64468183	Рішення Арбітражного суду при Польській ТПП Справа № СА219/13 Дата 15.05.2014 Сторони: Позивач – АТ «Польське Гурніцтво Нафтове І Газовніцтво С.А.» (Польща) Відповідач – ПАТ «ДЕВОН» (Україна)	1 – Задоволено (31.10.2016) 2 – Задоволено
3.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №757/37710/16-ц Дата: 08.02.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64891319	Рішення GAFTA Справа №15-087 Дата 05.11.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Mill Will Ltd» Відповідач – ТОВ «Українські Аграрні Інвестиції» (Україна)	1 – Задоволено (22.12.2016) 2 – Задоволено
4.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №755/6749/15-ц Дата: 22.02.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64949331	Рішення DIS Справа №DIS-SV-SB-1119/11 Дата 22.12.2013 Сторони: Позивач – ЗАТ «Петер Сервіс» (Росія) Відповідач – ПрАТ «Телесистеми України» (Україна)	1 – Задоволено (17.08.2015) 2 – Направлено на новий розгляд (22.09.2015) 1 – Відмовлено (14.04.2016) 2 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції (20.07.2016) 1 – Задоволено (07.12.2016) 2 – Задоволено (без змін)
5.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №759/16206/14-ц Дата: 23.02.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/65040970	Рішення арбітражу GAFTA Справа № 4323A(i) Дата 23.05.2014 Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	1 – Задоволено (30.01.2015) 2 – Задоволено (05.03.2015) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (23.09.2015) 2 – Задоволено частково (14.01.2016) 3 – Задоволено частково (27.04.2016) 4 – Направлено на новий

2017 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

			розгляд до апеляційного суду (26.10.2016) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> порушення публічного порядку України
6.	Апеляційний суд Одеської області Справа №522/14695/14-ц Дата: 14.03.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/65828256	Рішення ІАСС Справа №L002 Дата 15.05.2012 Сторони: Позивач – Jewelsoft Ltd (Великобританія) Відповідач – <i>Особа</i>	1 – Відмовлено (03.03.2015) 2 – Відмовлено (05.05.2015) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції (06.04.2016) 1 – Відмовлено (21.09.2016) 2 – Задоволено частково (задоволено стягнення боргу; відмовлено у визнанні прав власності та користування нерухомим майном на території України) <u>Підстава:</u> неарбітрабельність
7.	Апеляційний суд Черкаської області Ухвала Справа №712/11218/16-ц Дата: 15.03.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/65335500	VССА Справа №328 Дата 06.11.2015 Сторони: Позивач – АТ «Кальвіс» Відповідач – ТОВ «Дніпро-Кальвіс» (Україна)	1 – Задоволено (30.11.2016) 2 – Задоволено
8.	Апеляційний суд Одеської області Ухвала Справа №519/15/17 Дата: 10.05.2017 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/66409626	Рішення SCC Справа № V 2016/065 Дата 25.07.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Одеський припортовий завод» (Україна)	1 – Задоволено (06.03.2017) 2 – Задоволено (без змін)
9.	Апеляційний суд Донецької області Ухвала Справа №235/6531/16-ц Дата: 11.05.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/66570022	Рішення ІСАС Справа №630у/2015 Дата 24.05.2016 Сторони: Позивач – Fabrika Tasm Transporterowych Wolbrom (Польща) Відповідач – ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	1 – Задоволено (06.02.2017) 2 – Задоволено
10.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала	Рішення VIAC Справа №SCH-5039 Дата:	1 – Відмовлено (15.05.2017) 2 – Відмовлено

2017 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Справа №756/618/14-ц Дата: 05.07.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/67670037	Перше часткове рішення (про юрисдикцію) 17.01.2011 Друге часткове рішення (по суті) 28.02.2011. Остаточне рішення (витрати) 06.06.2012 Сторони: Позивач – Компанія «Норберт Шаллер Гезельшафт М.Б.Х.» Відповідач – ПАТ «Перший інвестиційний банк» (Україна)	<u>Підстава</u> : арбітражна угода є недійсною
11.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №761/37045/15-ц Дата 12.09.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/68926408	Рішення ГМАА Справа КОНДОК V Дата 21.08.2015 Сторони: Позивач – Ділекс Чартерінг АПС (Данія) Відповідач – ПАТ «Державне АТ «Чорноморнафтогаз», (Україна)	1 – Задоволено частково (01.07.2016) 2 – Задоволено частково
12.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №759/16868/16-ц Дата 19.09.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69259735	Рішення ІСАС Справа №263у/2016 Дата 21.10.2016 Сторони: Позивач – АТ «ЄВРАЛІС СЕМЕНС» (Франція) Відповідач – ПАТ «КОМПАНІЯ «РАЙЗ», (Україна)	1 – Задоволено (28.02.2017) 2 – Задоволено
13.	Апеляційний суд Закарпатської області Справа №306/1190/17 Дата 03.10.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69475241	Рішення ІСАС Дата 31.03.2017 Справа №449у/2016 Сторони: Позивач – European Logistic System LTD (Великобританія) Відповідач – ТОВ «АЛЕФ» (Україна)	1 – Задоволено (02.08.2017) 2 – Задоволено
14.	Апеляційний суд Донецької області Ухвала Справа №264/1297/17 Дата 11.10.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69499067	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № не визначено Дата 17.03.2014 Сторони: Позивач – ВАТ «Лебединський ГЗК» (Росія) Відповідач – ПАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» (Україна)	1 – Залишено без розгляду (06.07.2017) 2 – Залишено без розгляду

2017 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

15.	Апеляційний суд Донецької області Ухвала Справа №264/1825/17 Дата 18.10.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69676717	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №82/2013 Дата 14.04.2014 Сторони: Позивач – АТ «Лебединський ГЗК» (Росія) Відповідач – ПАТ «Єнакіївський металургійний завод» (Україна)	1 – Задоволено (04.09.2017) 2 – Направлено на повторний розгляд до суду першої інстанції
16.	Апеляційний суд Волинської області Ухвала Справа №159/1777/17 Дата 06.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70138055	Рішення ІСАС Справа №385у/2016 Дата 16.02.2017 Сторони: Позивач – Widrig Finanz Beteiligungs AG (Ліхтенштейн) Відповідач – ПП «К.О.Т.» (Україна)	1 – Задоволено (28.09.2017) 2 – Задоволено
17.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №761/46285/16-ц Дата 08.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70158103	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №300/2015 Дата 03.10.2016 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед- Сервіс» (Росія) Відповідач – ДАХК «Артем» (Україна)	1 – Відмовлено (31.05.2017) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> порушення публічного порядку України
18.	Апеляційний суд Запорізької області Ухвала Справа №332/1984/17 Дата 09.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70223934	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № <i>не визначено</i> Дата 31.07.2014 Сторони: Позивач – АТ «Лебединський ГЗК» (Росія) Відповідач – ВАТ «Запорізькій металургійний комбінат «Запоріжсталь» (Україна)	1 – Залишено без розгляду (07.08.2017) 2 – Залишено без розгляду
19.	Апеляційний суд Луганської області Ухвала Справа №415/2376/15-ц Дата 10.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70522000	Рішення ІСІА Справа № <i>не визначено</i> Дата 30.04.2012 Сторони: Позивач – «Річком Лімітед» (Кіпр) Відповідач – Корпорація «Індустріальна Спілка Донбасу», ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	1 – Задоволено (20.08.2015) 2 – Задоволено (29.10.2015) 3 – Направлено на новий розгляд (18.05.2016) 1 – Задоволено (07.08.2017) 2 – Задоволено
20.	Апеляційний суд Дніпропетровської	Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i>	1 – Задоволено (31.01.2017) 2 – Задоволено

2017 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	<p>області Справа №204/7079/16-ц Дата 22.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70551564</p>	<p>Дата 13.04.2016 Сторони: Позивач – ВАТ «Ілюшин Фінанс Ко.» Відповідач – ДП «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод ім. О.М. Макарова» (Україна)</p>	
21.	<p>Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №759/16206/14-ц Дата 06.12.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70760519</p>	<p>Рішення GAFTA Справа №4323A(i) Дата 23.05.2014 Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)</p>	<p>1 – Задоволено (30.01.2015) 2 – Задоволено (05.03.2015) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (23.09.2015) 2 – Задоволено частково (14.01.2016) 3 – Задоволено частково (27.04.2016) 4 – Направлено на новий розгляд до апеляційного суду (26.10.2016) 2 – Відмовлено (23.02.2017) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (25.10.2017) 2 – Задоволено частково</p>
22.	<p>Апеляційний суд Дніпропетровської області Ухвала Справа №205/5063/17 Дата: 14.12.2017 http://reyestr.court.gov.ua/Review/71092342</p>	<p>Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i> Дата 09.12.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «АВ-Груп Експорт» Відповідач – ПАТ «Дніпротяжмаш» (Україна)</p>	<p>1 – Залишено без розгляду (09.08.2017) 2 – Залишено без розгляду (змінено в частині обґрунтування)</p>

**2017 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ**

№	Рішення суду	Рішення арбітражу	Результат розгляду (1 – інстанція, 2 – інстанція, 3 – інстанція)
1.	ВССУ Ухвала Справа №759/16120/15-ц Дата: 23.02.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64921856	Рішення ІСАС Справа №605у/2014 Дата 01.04.2015 Сторони: Позивач – Cilag GmbH International (Швейцарія) Відповідач – ТОВ «Фалбі» (Україна)	1 – Задоволено (12.01.2016) 2 – Задоволено (21.07.2016) 3 – Задоволено
2.	ВССУ Ухвала Справа №234/10967/15-ц Дата: 12.04.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/66146019	Рішення ІСАС Справа № 314у/2014 Дата 30.01.2015 Сторони: Позивач – RHI AG (Австрія) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (29.10.2015) 2 – Задоволено (23.12.2015) 3 – Задоволено (без змін)
3.	ВССУ Ухвала Справа №519/459/16-ц Дата: 31.05.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/66870283	Рішення SCC Справа №ЕА2016/046 Дата 31.03.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Одеський Припортовий Завод» (Україна)	1 – Залишено без розгляду (25.07.2016) 2 – Залишено без розгляду (25.07.2016) 3 – Залишено без розгляду
4.	ВССУ Ухвала Справа №761/37045/15-ц Дата: 31.05.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/67247641	Рішення GMAA Справа №КОНДОК V Дата 21.08.2015 Сторони: Позивач – Ділекс Чартерінг АпС (Данія) Відповідач – ПАТ «Державне АТ «Чорноморнафтогаз» (Україна)	1 – Задоволено (01.07.2016) 2 – Задоволено (14.09.2016) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції
5.	ВССУ Ухвала Справа №759/16206/14-ц Дата 25.10.2017 р. Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/69862361	Рішення GAFTA Справа № 4323A(i) Дата 23.05.2014 р. Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	1 – Задоволено (30.01.2015) 2 – Задоволено (05.03.2015) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (23.09.2015) 2 – Задоволено частково (14.01.2016) 3 – Задоволено частково (27.04.2016) 4 – Направлено на новий

			розгляд до апеляційного суду (26.10.2016) 2 – Відмовлено (23.02.2017) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції
6.	ВССУ Ухвала Справа №235/6531/16-ц Дата 01.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70197226	Рішення ІСАС Справа №630у/2015 Дата 24.05.2016 Сторони: Позивач – Fabrika Tasm Transporterowych Wolbrom (Польща) Відповідач – ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» (Україна)	1 – Задоволено (06.02.2017) 2 – Задоволено (11.05.2017) 3 – Задоволено
7.	ВССУ Ухвала Справа №234/11262/16-ц Дата 08.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70341612	Рішення ІСАС Справа №243у/2015 Дата 28.09.2015 Сторони: Позивач – Вгх Хюттеніндустрібедаарф Акцієнгезельшафт (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (19.09.2016) 2 – Відмовлено (20.10.2016) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції
8.	ВССУ Ухвала Справа №757/1469/16-ц Дата 22.11.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/70845941	Рішення Арбітражного суду при Польській ТПП Справа №СА 219/13 Дата 15.05.2014 Сторони: Позивач – АТ «Польське Гурніцтво Нафтове І Газовніцтво С.А.» (Україна) Відповідач – ПАТ «ДЕВОН» (Україна)	1 – Задоволено (31.10.2016) 2 – Задоволено (01.02.2017) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції

2017 рік
ПЕРЕГЛЯД ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ

№	Рішення суду	Рішення арбітражу	Результат судового розгляду (1 – інстанція, 2 – інстанція, 3 – інстанція)
1.	Верховний Суд України Ухвала Справа №1423/15646/2012 Дата: 24.01.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/64427415	Рішення одноособового арбітру у м. Лондон Дата 17.03.2010 Сторони: Позивач – Sea Emerald S.A. (Панама) Відповідач – ДП «Суднобудівний завод імені 61 комунара» (Україна)	1 – Задоволено (16.05.2013) 2 – Відмовлено (20.11.2013) 3 – Задоволено (19.03.2014) 4 – На новий розгляд до суду касаційної інстанції (30.09.2015) 3 – На новий розгляд до суду апеляційної інстанції (20.01.2016) 2 – Відмовлено (22.04.2016) 3 – Відмовлено (05.10.2016) 4 – У допуску до провадження відмовлено 24.01.2017
2.	Верховний Суд України Постанова Справа №757/34281/14-ц Дата: 22.03.2017 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/65680357	Рішення ICC Справа №19315/GFG Дата 04.08.2014 Сторони: Позивач – SES Astra AB (Швеція) Відповідач – ДП «Укркосмос» (Україна)	1 – Задоволено (20.04.2015) 2 – Задоволено (24.06.2015) 3 – Направлено на новий розгляд (18.11.2015) 1 – Відмовлено (26.02.2016) 2 – Задоволено (24.05.2016) 3 – Відмовлено (28.11.2016) 4 – Задоволено (Залишено в силі ухвали апеляційного суду)

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
№	Рішення суду	Рішення арбітражу	Результат судового розгляду	Розмір вимоги за рішенням арбітражу
1.	Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №201/16200/15-ц Дата: 06.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54937209	Рішення ІСАС Справа №623у/2014 Дата 29.05.2015 Сторони: Позивач – Асстра Форвардінг АГ (Швейцарія) Відповідач – ТОВ «Інтерпайп Україна» (Україна)	Задоволено	303891,04 гривен (12779,27 доларів США)
2.	Святошинський районний суд м. Києва Ухвала Справа №759/16120/15-ц Дата 12.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54929899	Рішення ІСАС Справа №605у/2014 Дата 01.04.2015 Сторони: Позивач – Cilag GmbH International (Швейцарія) Відповідач – ТОВ «ФАЛБІ» (Україна)	Задоволено	32273743,03 гривен. 1371818,81 доларів США
3.	Калуський міськрайонний суд Івано-Франківської області Ухвала Справа №345/4002/15-ц Дата 12.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54938388	Рішення Арбітражного суду при Польській ТПП Справа №SA76/12 Дата 17.10.2012 Сторони: Позивач – Знаміровські (Польща) Відповідач – «ТІМЕКС» (Україна)	Задоволено частково	380313,08 гривен. (16180,51 доларів США)
4.	Хортицький районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа №337/25/16-ц Дата 18.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55166091	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №209/2014 Дата 25.05.2015 Сторони: Позивач – ВАТ «Северсталь-метиз» (Росія) Відповідач – ТОВ «Укрспецпрокат» (Україна)	Залишено без розгляду	596109,36 гривен. (24447,74 доларів США)
5.	Яремчанський міський суд Івано-Франківської області Ухвала Справа №354/81/15-ц Дата 26.01.2016 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/55227315	Рішення ІСАС Справа №199у/2014 Дата 09.10.2014 Сторони: Позивач – Plan Team GmbH Відповідач – ТОВ «Скорзонера» (Україна)	1 – Задоволено (19.06.2015) 2 – Направлено на новий розгляд (08.09.2015) Відмовлено <u>Підстава:</u> представник не має повноважень	18738218,74 гривен. (754666,52 доларів США)
6.	Василівський районний суд Запорізької області Ухвала	Рішення ІСАС Справа №6у/2015 Дата 25.06.2015	Задоволено	2425875,54 гривен. (96449,50

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Справа №311/3610/15-ц Дата 29.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55856741	Сторони: Позивач – ТОВ «Wist» Sp.z.o.o. (Польща) Відповідач – «АТК-Дніпро» (Україна)		доларів США)
7.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/32624/15-ц Дата 03.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57335341	Рішення ІСАС Справа №196у/2012 Дата 28.08.2015 Сторони: Позивач – АТ «БТА Банк» (Казахстан) Відповідач – ТОВ «Компанія «Метрика»	Задоволено	(683564,21 гривен) (135359,25 доларів США)
8.	Броварський міськрайонний суд Київської області Ухвала Справа №361/1208/15-ц Дата 09.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55733942	Рішення ІСАС Справа № 282у/2013 Дата 03.07.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «Ютем-Інжиніринг» Відповідач – ТОВ «Контурглобал Солушнс Україна» (Україна)	Задоволено	2095225,46 гривен. (80967,39 доларів США)
9.	Московський районний суд м. Харкова Ухвала Справа №643/18852/15-ц Дата: 12.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56772604	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 166/2013 Дата 04.03.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «Добрада» Відповідач – ПП Продакшен	Задоволено	881626,68 гривен. (33799,95 доларів США)
10.	Білоцерківський міськрайонний суд Київської області Ухвала Справа №357/15539/15-ц Дата 17.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55874088	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №197/2014 Дата 03.07.2015 Сторони: Позивач – АТ «Управляюча компанія Біохімічного холдингу «Оргхім» Відповідач – ПрАТ «Росава»	Задоволено	2499273,67 гривен. (92497,86 доларів США)
11.	Ковельський міськрайонний суд Волинської області Ухвала Справа №159/4966/15-ц Дата: 19.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55915519	Рішення DIS Справа №DIS-SV-HN-1/14 Дата 13.07.2015 Сторони: Позивач – Naumann-Mashininen & Paletten (Німеччина) Відповідач – ТОВ «Брума» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> питання вжиття запобіжних заходів може вирішити суд України, що вирішує	Не визначено (про забезпечення вимог шляхом накладення арешту на всі активи)

**2016 рік
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ**

			справу за позовом заявника у господарсь кому провадженн і	
12.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа №757/34281/14-ц Дата 26.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56113116	Рішення ІСС Справа №19315/GFG Дата: 04.08.2014 Сторони: Позивач – SES Astra AB (Швеція) Відповідач – ДП «Укркосмос» (Україна)	1 – Задоволено (20.04.2015) 2 – Задоволено (24.06.2015) 3 – Направлено на новий розгляд (18.11.2015) 1 – Відмовлено <u>Підстава:</u> неналежний арбітражний процес	91762521,60 гривен. (3367605,00 доларів США)
13.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/35962/15-ц Дата 03.03.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57110281	Рішення ІСАС Справа №197у/2012 Дата 02.09.2015 Сторони: Позивач – АТ «БТА Банк» (Казахстан) Відповідач – ТОВ «Сонік» (Україна)	Задоволено	1621274,09 гривен. (321044,38 доларів США)
14.	Дніпровський районний суд м. Києва Ухвала Справа №755/16172/15-ц Дата: 10.03.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56500200	Рішення ІСАС Справа №649у/2014 Дата 12.06.2015 Сторони: Позивач – Eastmond Sales Llp (Великобританія) Відповідач – «БНХ Україна» (Україна)	Задоволено	2978413,89 гривен. (113754,60 доларів США)
15.	Літинський районний суд Вінницької області Ухвала Справа №686/11454/15-ц Дата 21.03.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56570854	Рішення МАС при БілТПП Справа № 1320/81-13 Дата 16.06.2014 Сторони: Позивач – Спільне ЗАТ «РапсКлецк» (Білорусь) Відповідач – ПП «Перемога-Агро» (Україна)	Задоволено	2896625,30 гривен. (110389,04 доларів США)
16.	Дніпровський районний суд м. Києва Ухвала Справа №755/15529/15-ц Дата: 22.03.2016 Режим доступу:	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №178/2014 Дата 19.02.2015 Сторони: Позивач – ВАТ «Казанське моторобудівне виробниче	Задоволено	3491007,34 гривен. (131237,42 доларів США)

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	http://reyestr.court.gov.ua/Review/57407838	об'єднання» (Росія) Відповідач – ТОВ «Укрпайпенерго» (Україна)		
17.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/38433/15-ц Дата 28.03.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56795038	Рішення SCC Справа №V007/2008 Дата 19.12.2012 Сторони: Позивач – «Італія-Україна Газ с.п.а.» Відповідач – НАК «Нафтогаз Україна» (Україна)	Залишено без розгляду	511175545,0 1 гривен. (19607582 доларів США)
18.	Оболонський районний суд м. Києва Ухвала Справа №756/4116/16-ц Дата 28.03.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56762995	Рішення ІСАС Справа №3736/2014 Дата 28.01.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Державний ощадний банк України» (Україна) Відповідач – Акціонерна компанія з обмеженою відповідальністю «Ксандро Ентерпрайз ЛТД» (Британські Віргінські Острови)	Залишено без розгляду	Не визначено
19.	Автозаводський районний суд м. Кременчука Полтавської області Ухвала Справа №524/722/16-ц Дата 30.03.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56819541	Рішення ІСАС Справа №508у/2015 Дата 26.11.2015 Сторони: Позивач – Inexim Company Ltd (Великобританія) Відповідач – ПАТ «АвтоКрАЗ» (Україна)	Задоволено частково	32729633,15 гривен. (22853,75 доларів США)
20.	Лугинський районний суд Житомирської області Ухвала Справа №281/78/16-ц Дата: 08.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57205415	Рішення ІСАС Справа №299у/2012 Дата 26.04.2013 Сторони: Позивач – ТОВ «Біоком технологія» (Білорусь) Відповідач – ТОВ «Малодивлинський гранкар'єр» (Україна)	Задоволено	261192,23 гривен. (10123,22 доларів США)
21.	Жовтневий районний суду м. Харкова Ухвала Справа №642/9544/15-ц Дата: 08.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення апеляційної колегії GAFTA Справа №4301 Дата 05.02.2013 Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія)	Відмовлено Підстава: не підсудність суду України	40926024,22 гривен. (1911875,15 доларів США)

**2016 рік
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ**

	Review/57119350	Відповідач – BSC GmbH (Австрія)	(місце проживання боржника Австрія, майна в Україні немає)	
22.	Дніпровський районний суду м. Києва Ухвала Справа №755/6749/15-ц Дата 14.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57175963	Рішення DIS Справа DIS-SV-SB-1119/11 Дата 22.12.2013 Сторони: Позивач – ЗАТ «Петер Сервіс» (Росія) Відповідач – ПАТ «Телесистеми України» (Україна)	1 – Задоволено (17.08.2015) 2 – Направлено на новий розгляд (22.09.2015) 1 – Відмовлено <u>Підстава:</u> неналежний арбітражний процес заявником не наданий суду оригінал / засвідчена копія арбітражної угоди	3488410,07 гривен. (136888,97 доларів США)
23.	Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №201/2080/16-ц Дата 15.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57311104	Рішення Третейського суду при Вятській ТПП Справа № 45-2015 Дата 16.12.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Димет-М» (Росія) Відповідач – «Технополіс» (Україна)	Задоволено	532479,21 гривен. 20761,37 доларів США
24.	Подільський районний суд м. Києва Ухвала Справа №758/553/16-ц Дата: 21.04.2016 Режим доступу: суддя http://reyestr.court.gov.ua/Review/57905348	Рішення ІСАС Справа №331у/2015 Дата 10.11.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Херсонський містобудівний завод» (Україна) Відповідач – ПАТ «Судноплавна компанія «Укррічфлот» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> Арбітражне рішення виконано в повному обсязі	2899960,23 гривен (114120,44 доларів США)
25.	Шевченківський	Рішення ІСАС	Задоволено	82193,79

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/39420/15-ц Дата: 22.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57439828	Справа №198у/2012 Дата 28.08.2015 Сторони: Позивач – АТ «БТА Банк» Відповідач –ЗАТ «Українська промислово інвестиційна корпорація «Проміндустрія» (Україна)	<u>Примітка:</u> про визнання рішення таким, що не підлягає примусово му виконанню	гривен (3239,33 доларів США)
26.	Голосіївський районний суд м. Києва Ухвала Справа №752/20169/15-ц Дата: 29.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57593920	Рішення ІСАС Справа № 271у/2015 Дата 06.10.2015 Сторони: Позивач – Vitamed Trgovsko Rodjetje d.o.o, (Словенія) Відповідач –ТОВ «Стиролоптфармторг» (Україна)	Задоволено	531997,08 гривен (21122,31 доларів США)
27.	Бориспільський міськрайонний суд Київської області Ухвала Справа №2-к/359/1/2016 Дата: 29.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57517765	Рішення ІСАС Справа №200у/2014 Дата 19.09.2014 Сторони: Позивач – Світселенд ГмбХ (Швейцарія) Відповідач –ПрАТ «Альба Україна» (Україна)	Задоволено	7724149,86 гривен (306678,18 доларів США)
28.	Сихівський районний суд м.Львова Ухвала Справа №464/1811/16-ц Дата 13.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57975341	Рішення ІСАС Справа №176у/2013 Дата 14.11.2013 Сторони: Позивач – ВАТ «ЕнергоМашинобудівний Альянс» (Росія) Відповідач –ПАТ «ДТЕК Західенерго» (Україна)	Задоволено	3684804,84 гривен (145570,24 доларів США)
29.	Краматорський міський суд Донецької області Ухвала Справа № 234/4757/16-ц Дата 17.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57792804	Рішення ІСАС Справа №612у/215 Дата 15.02.2016 Сторони: Позивач –Intertrading Group (I.I.G.) S.A Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	6212147,25 гривен. (244623,77 доларів США)
30.	Літинський районний суд Вінницької області Ухвала Справа №137/733/16-ц Дата 17.05.2016 Режим доступу:	Рішення МАС при БілТІП Справа №1321/82-13 Дата 23.06.2014 Сторони: Позивач – Спільне ЗАТ «РапсКлецк» (Білорусь)	Задоволено	958703,95 гривен (37758,65 доларів США)

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	http://reyestr.court.gov.ua/Review/57774967	Відповідач – ПП «Перемога-Агро» (Україна)		
31.	Южний міський суд Одеської області Ухвала Справа №519/413/16-ц Дата 18.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57777264	Рішення SCC Справа №ЕА 2016/46 Дата 31.03.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Одеський припортовий завод» (Україна)	Залишено без розгляду	Не визначено (про накладення арешту на майно)
32.	Артемівський міськрайонний суд Донецької області Ухвала Справа №219/3592/16-ц Дата: 24.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57856007	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № не визначено Дата 22.05.2013 Сторони: Позивач – ВАТ «Лебединський ГЗК» Відповідач – ПАТ «Снакіївський металургійний завод» (Україна)	Залишено без розгляду	100392,55 гривен. (3995,93 доларів США)
33.	Ковельський міськрайонний суд Волинської області Ухвала Справа №159/5611/15-ц Дата 24.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57899821	Рішення ІСАС Справа №311у/2014 Дата 25.08.2015 Сторони: Позивач – Widrig Finanz Beteiligungs AG (Ліхтенштейн) Відповідач – ПП «К.О.Т.» (Україна)	Задоволено	1505737,25 гривен. (59932,94 доларів США)
34.	Приморський районний суд м. Одеси Ухвала Справа № 522/16628/15-ц Дата 25.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58361408	Рішення УМАС Справа №3л/2014 Дата 07.04.2015 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна) Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	Задоволено	1261588,13 гривен (50195,06 доларів США)
35.	Приморський районний суд м. Одеси Ухвала Справа №522/16626/15-ц Дата 31.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58123597	Рішення УМАС Справа №2л/2014 Дата 20.05.2015 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна) Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	Задоволено	91613458,04 гривен. (36403,66 доларів США)
36.	Ковпаківський районний суд м. Суми Ухвала Справа №592/6696/15-ц	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №77/2014 Дата 18.12.2014 Сторони:	Задовольни ти частково	2711698,71 гривен. (108864,65 доларів

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Дата 21.06.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58544944	Позивач – ЗАО «Уралстройенергомонтаж» (Росія) Відповідач – ПАТ «Сумське машинобудівне науково- виробниче об'єднання» (Україна)		США)
37.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа №757/12700/16-ц Дата 23.06.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58536924	Рішення Ризького міжнародного третейського суду Справа №497/11 Дата 09.05.2012 Сторони: Позивач – Компанія BEV Associates LTD Відповідач – ТОВ «Сігма- центр» та ТОВ «Крокус- центр»	Задоволено	280925010,0 0 гривен. (11282989,8 7 доларів США)
38.	Подільський районний суд м. Києва Ухвала Справа №758/113/16-ц Дата 30.06.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59340026	Рішення ІСАС Справа №242у/2015 Дата 29.09.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Херсонський суднобудівний завод», ТОВ Торговий дім «Аннона» Відповідач – ПАТ «Херсонський суднобудівний завод» (Україна)	Відмовлено Підстава: Рішення арбітражу виконано в повному обсязі	5797657,76 гривен. (233264,84 доларів США)
39.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/37045/15-ц Дата 01.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58807515	Рішення ГМАА Справа КОНДОК V Дата 21.08.2015 Сторони: Позивач – Ділекс Чартерінг АпС (Данія) Відповідач – ПАТ «Державне АТ «Чорноморнафтогаз» (Україна)	Задоволено частково	48369847,31 гривен (1946165,95 доларів США)
40.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/20762/15-ц Дата: 04.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58949573	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №121/2014 Дата 16.02.2015 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-ФЕД- Сервіс» (Росія) Відповідач – ДП «Науково- дослідний інститут «ОРІОН», Україна (Україна)	1 – Відмовлено (04.11.2015) 2 – Новий розгляд (28.01.2016) 1 – Задоволено	14004060,13 гривен (564193,00 доларів США)
41.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала	Рішення ІСАС Справа №174у/2012 Дата 18.11.2015	Задоволено	179250626,6 8 гривен. (35118408,0

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Справа №761/8399/16-ц Дата: 04.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58896206	Сторони: Позивач – АТ «БТА Банк» (Казахстан) Відповідач – ТОВ «Компанія «Метрика» (Україна)		0 доларів США)
42.	Заводський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа № 332/2178/16-ц Дата 08.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58882861	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № не вказано Дата 31.07.2014 Сторони: Позивач – АТ «Лебединський ГЗК» Відповідач – ВАТ «Запорізькій металургійний комбінат «Запоріжсталь» (Україна)	Залишено без розгляду	Не визначено
43.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 761/5769/16-ц Дата 13.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63308086	Рішення ІСАС Справа № 491у/2015 Дата 11.11.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Хімсінтез» Відповідач – ПрАТ «Коростенський завод МДФ» (Україна)	Задоволено	263578,78 гривен. (10610,34 доларів США)
44.	Святошинський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 759/2954/16-ц Дата 14.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59099051	Рішення УМАС Справа № 6у/2015 Дата 17.11.2015 Сторони: Позивач – ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство» (Україна) Відповідач – ТОВ «Южний Севастополь» (Україна)	Задоволено	353132,42 гривен. (14226,99 доларів США)
45.	Подільський районний суд м. Києва Ухвала Справа №758/11623/15-ц Дата: 15.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58970850	Рішення ІСАС Справа АС №162у/2015 Дата 18.08.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Херсонський суднобудівний завод» (Україна) Відповідач – ПАТ «Судноплавна компанія «Укррічфлот» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> Арбітражне рішення виконано в повному обсязі	1502698,14 гривен. (60597,55 доларів США)
46.	Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа № 335/7779/16-ц Дата 15.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення МКАС при асоціації міжнародно-правових досліджень Справа № 1-16 Дата 30.06.2016 Сторони: Позивач – ТОВ «Квадро Систем» (Україна)	Задоволено	Не визначено

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Review/59431411	Відповідач –Nordnet Trading Ou		
47.	Подільський районний суд м. Києва Ухвала Справа №758/15517/15-ц Дата: 18.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59082519	Рішення ІСАС Справа № 232у/2015 Дата 06.10.2016 Сторони: Позивач – ПАТ«Квазар» (Україна) Відповідач –Global Sun Limited (Мальта)	Задоволено	1095466,74 гривен. (44159,23 доларів США)
48.	Артемівський міськрайонного суду Донецької області Ухвала Справа № 219/3589/16-ц Дата: 18.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58993315	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № - Дата 14.04.2014 Сторони: Позивач – ВАТ «Лебединський ГЗК» Відповідач –ПАТ «Снакіївський металургійний завод» (Україна)	Залишено без розгляду	55218,59 гривен (2225,91 доларів США)
49.	Южний міський суд Одеської області Ухвала Справа № 519/459/16-ц Дата 25.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59411245	Надзвичайне рішення SCC Справа №ЕА 2016/046 Дата 31.03.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач –ПАТ «Одеський припортовий завод» (Україна)	Залишено без розгляду	Не визначено
50.	Крюківський районного суду м. Кременчука Полтавської області Ухвала Справа №537/5069/15-ц Дата: 01.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59337271	Рішення ІСАС Справа №102у/2015 Дата 03.11.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Джей.Бі.Плюс.» (Україна) Відповідач –ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» (Україна)	Задоволено	740147,27 гривен (29836,83 доларів США)
51.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/8395/16-ц Дата: 09.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/60150657	Рішення ІСАС Справа №251у/2012 Дата 10.11.2015 Сторони: Позивач – ВТА Bank, (Казахстан) Відповідач –ТОВ «Компанія «Метрика» (Україна)	Задоволено	46300079,65 гривен (8970788,93 доларів США)
52.	Святошинський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 759/6378/15-ц	Рішення SCAI Справа №600373-2014 Дата 16.02.2015 Сторони:	Задоволено	61383122,11 гривен (2444072,38 доларів

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Дата 16.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59820806	Позивач – Dow AgroSciences Switzerland S.A. Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)		США)
53.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 757/25117/16-ц Дата 17.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59862401	Рішення ІСАС Справа АС 817у/2015 Дата 25.04.2016 Сторони: Позивач – Skywalk Holdings Ltd Відповідач – ПАТ «Юкрейніан Кемікал Продактс» (Україна)	Проваджен ня закрито <u>Підстава:</u> затверджен ня мирової угоди	3696386,08 гривен (147505,56 доларів США)
54.	Іллічівський районний суд м.Маріуполя Ухвала Справа № 264/3381/16-ц Дата 22.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59916719	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 42/2012 Дата 04.12.2012 Сторони: Позивач – ВАТ «Лебединський ГЗК» Відповідач – ПАТ «ММК ім. Ілліча» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> пропущени й строк подання заяви	218443,72 гривен. (8646,99 доларів США)
55.	Іллічівський міський суд Одеської області Ухвала Справа №501/382/16-ц Дата: 23.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61333140	Рішення УМАС Справа № 5р/2014 Дата 11.11.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «СРЗ» (Україна) Відповідач – ВАТ «Донрічфлот» (Росія)	Задоволено	5964870,34 гривен (235847,66 доларів США)
56.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа №757/25182/16-ц Дата 05.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61727194	Рішення ІСАС Справа №3726/2014 Дата 21.01.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Державний ощадний банк України» (Україна) Відповідач – Акціонерна компанія з обмеженою відповідальністю «Ксандро Ентерпрайз Лтд» (Британські Віргінські острови)	Задоволено	490443914,6 8 гривен (18414895,6 1 доларів США)
57.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 761/11772/16-ц Дата: 07.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61363136	Рішення ІСАС Справа №503к/2015 Дата 03.12.2015 Сторони: Позивач – Laona Public Company Limited Відповідач – ПАТ «Акціонерний Комерційний промислово-інвестиційний	Задоволено	80361,16 гривен (3000,00 доларів США)

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
		банк» (Україна)		
58.	Дніпровський районний суд м. Києва Ухвала Справа №755/7791/16-ц Дата 08.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61244672	Рішення ІСАС Справа №3736/2014 Дата 28.01.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Державний ощадний банк України» (Україна) Відповідач – Акціонерна компанія з обмеженою відповідальністю «Ксандро Ентерпрайз Лтд» (Британські Віргінські острови)	Задоволено	334261922,6 3 гривен (12546853,4 9 доларів США)
59.	Іллічівський районний суд м. Маріуполя Донецької області Ухвала Справа №264/3900/16-ц Дата 12.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61246021	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа Дата 17.03.2014 Сторони: Позивач – ВАТ «Лебединського ГЗК» Відповідач – ПАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» (Україна)	Залишено без розгляду	997224,06 гривен (37384,36 доларів США) (курс 26,6749)
60.	Березнівський районний суд Рівненської області Ухвала Справа №555/1178/16-ц Дата: 14.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61309147	Рішення МАС при БілТПП Справа № <i>не визначено</i> Дата 27.06.2013 Сторони: Позивач – ТОВ «Бендом» (Білорусь) Відповідач – ТОВ «Вівад» (Україна)	Задоволено	143613,62 гривен (5434,56 доларів США) (курс 26,4260; 29,7213)
61.	Краматорський міський суд Донецької області Ухвала Справа №234/11262/16-ц Дата: 19.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63493756	Рішення ІСАС Справа №243у/2015 Дата 28.09.2015 Сторони: Позивач – ВГХ Хюттеніндустрібедарф Акцієнгезельшафт, (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь», (Україна)	Задоволено	1943794,41 гривен (75046,79 доларів США) (курс 25,9011)
62.	Івано-Франківський міський суд Івано-Франківської області Ухвала Справа № 344/10378/15-ц Дата 19.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення ІСАС Справа №54у/2015 Дата 20.05.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Укрсоцбанк» Відповідач – ПАТ «Івано-Франківський арматурний	Задоволено частково	25782169,39 гривен (995408,28 доларів США) (курс 25,9011)

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Review/61449803	завод» (Україна)		
63.	Токмацький районний суд Запорізької області Ухвала Справа № 328/2950/15-ц Дата 19.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61411081	Рішення ІСАС Справа №304р/2013 Дата 27.05.2014 Сторони: Позивач – ПАТ «Універсал Банк» Відповідач – <i>Особа</i>	1 – Без розгляду (14.08.2015) 2 – Без розгляду (18.02.2016) 3 – Направлено на розгляд до суду першої інстанції 1 – Задоволено	1497925,95 гривен (169400,73 доларів США)
64.	Приморський районний суд м. Одеси Ухвала Справа № 522/14695/14-ц Дата 21.09.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61970552	Рішення ІАСС Справа №L002 Дата 15.05.2012 Сторони: Позивач – Jewelsoft Ltd (Великобританія) Відповідач – <i>Особа</i>	1–Відмовлено (03.03.2015) 2–Відмовлено (05.05.2015) 3 – Направлено на новий розгляд (06.04.2016) 1–Відмовлен <u>Підстава:</u> позбавлення сторони можливості надати пояснення; неарбітрабельність	Не визначено
65.	Новомосковський міськрайонний суд Дніпропетровської області Ухвала Справа №183/3466/16 Дата 03.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61719228	Рішення ІСАС Справа №755у/2015 Дата 23.03.2016 Сторони: Позивач – Braun Industrial Equipment Gmbh Відповідач –ПАТ «Інтерпайп Новомосковський Трубний Завод» (Україна)	Задоволено	1238243,62 гривен (47740,62 доларів США)
66.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 757/31758/16-ц Дата 04.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62191678	Рішення ІСАС Справа №13у/2016 Дата 19.05.2016 Сторони: Позивач – Skywalk Trading OU Відповідач –ПАТ «Юкрейніан Кемікал Продактс» (Україна)	Задоволено	2661627,52 гривен (102683,87 доларів США)
67.	Ніжинський	Рішення ІСАС	Задоволено	4238337,63

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	міськрайонний суд Чернігівської області Ухвала Справа №740/2135/16-ц Дата: 05.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61842817	Справа №383у/2015 Дата 11.11.2015 Сторони: Позивач – А.Д.А Flour Miling Limited (Кіпр) Відповідач – ДП «Ніжинський комбінат хлібопродуктів» (Україна)		гривен (163895,5 доларів США)
68.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 757/1469/16-ц Дата 31.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62353267	Рішення Арбітражного суду при Польській ТПП Справа №СА 219/13 Дата 15.05.2014 Сторони: Позивач – АТ «Польське Гурніцтво Нафтове І Газовніцтво» (Польща) Відповідач – ПАТ «Девон» (Україна)	Задоволено	258156447,7 7 гривен (10125370,5 6 доларів США)
69.	Суворовський районний суд м. Одеси Ухвала Справа №523/9910/16-ц Дата 07.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62718648	Рішення ІСАС Справа №196у/2015 Дата 10.03.2016 Сторони: Позивач – Eval E.G. Vallianatos S.P.A. (Греція) Відповідач – ТОВ «Марко Лтд» (Україна)	Задоволено	726511,19 гривен (28405,75 доларів США)
70.	Оболонський районний суд м. Києва Ухвала Справа №756/15037/16-ц Дата 24.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63029309	Рішення ІСДР Справа №01-14-001-4742 Дата 20.04.2016 Сторони: Позивач – Форбс Медіа ЛЛС Відповідач – Юнайтед Медіа Холтинг Н.В.	Залишено без розгляду	Не визначено
71.	Святошинський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 759/6771/16-ц Дата 30.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63307698	Рішення ІСАС Справа №585у/2015 Дата 21.01.2016 Сторони: Позивач – Хоман Trading FZE Відповідач – ТОВ «НБ- Україна» (Україна)	Задоволено	8568145,15 гривен (334693,17 доларів США)
72.	Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №403/4910/12 Дата: 30.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/66459030	Основне та додаткове рішення Арбітражного суду при Економічній палаті Чеської Республіки Справа № не визначено Дата 07.10.2011; 14.07.2011; Сторони: Позивач – АТ «Euroecology	Відмовлено <u>Підстава:</u> Недопусти мість об'єкту спору бути предметом	8636763,49 гривен (337381,48 доларів США)

2016 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
		International Corporation» Відповідач –Виконавчий комітет Дніпропетровської міської ради (Україна)	арбітражно го розгляду	
73.	Соснівський районний суд м.Черкаси Ухвала Справа №712/11218/16-ц Дата: 30.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/ Review/63080551	Рішення VCCA Справа №328 Дата 06.11.2015 Сторони: Позивач – ЗАТ «Кальвіс» Відповідач –ТОВ «Дніпро- Кальвіс» (Україна)	Задоволено	276504,93 гривен (10801,23 доларів США)
74.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/42942/16-ц Дата 05.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/ Review/63211321	Рішення ICAC Справа №197к/2015 Дата 15.03.2016 Сторони: Позивач – Laona Public Company Limited Відповідач – ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» (Україна)	Залишено без розгляду	Не визначено
75.	Дніпровський районний суд м. Києва Ухвала Справа №755/6749/15-ц Дата 07.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/ Review/63307111	Рішення DIS Справа №DIS-SV-SB-1119/11 Дата 22.12.2013 Сторони: Позивач – ЗАТ «Петер-Сервіс» (Росія) Відповідач – ПАТ «Телесистеми України» (Україна)	1 – Задоволено (17.08.2015) 2 – Направлено на новий розгляд (22.09.2015) 1 – Відмовлено (14.04.2016) 2 – Направлено на новий розгляд (20.07.2016) 1 – Задоволено	3545699,92 гривен (135864,11 доларів США)
76.	Оболонський районний суд м. Києва Ухвала Справа №756/15952/16-ц Дата 14.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/ Review/63438460	Рішення ICDR Справа № 01-14-001-4742 Дата 20.04.2016 Сторони: Позивач – UnitedMedia Holding N.V. (Нідерланди), TriLado Enterprise, Inc. (Британські Віргінські острови) Відповідач – Forbes Media LLC (США)	Залишено без розгляду	Не визначено
77.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала	Рішення GAFTA Справа №15-087 Дата 05.11.2015	Задоволено	916658,84 гривен (34683,30

2016 рік				
ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Справа №757/37710/16-ц Дата 22.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63777994	Сторони: Позивач – ТОВ «Mill Will Ltd» Відповідач – ТОВ «Українські Аграрні Інвестиції» (Україна)		доларів США)
78.	Южний міський суд Одеської області Ухвала Справа №519/979/16-ц Дата 22.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63646611	Часткове рішення №1 SCC Справа № V 2016/065 Дата 25.07.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Одеський припортовий завод» (Україна)	Залишено без розгляду	6639994394, 72 гривен (251235154, 59 доларів США)
Всього: 9273328771,85 гривен. (350304816,89 доларів США)				

2016 рік АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду (1 – інстанція, 2 – інстанція, 3 – інстанція)
1.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №759/16206/14-ц Дата 14.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55904077	Апеляційне рішення GAFTA Справа № 4323A(i) Дата 23.05.2014 Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз»	1 – Задоволено (30.01.2015) 2 – Задоволено (05.03.2015) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (23.09.2015) 2 – Задоволено частково
2.	Апеляційний суд Запорізької області Ухвала Справа №328/2950/15 Дата: 18.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55917606	Рішення ІСАС Справа № 304р/2013 Дата 27.05.2014 Сторони: Позивач – ПАТ «Універсал Банк» Відповідач – <i>Особа</i>	1 – Без розгляду (14.08.2015) 2 – Без розгляду
3.	Апеляційний суд Одеської області Ухвала Справа №522/1651/15-ц Дата 19.01.2016 Режим доступу: https://reyestr.court.gov.ua/Review/55211808	Рішення УМАС Справа №12л/2013 Дата 23.09.2014 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна) Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	1 – Задоволено (21.10.2015) 2 – Задоволено
4.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №757/37450/15-ц Дата: 27.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55342909	Рішення ІСАС Справа №175к/2012 Дата 16.04.2015 Сторони: Позивач – АТ «БТА Банк» (Казахстан) Відповідач – Приватна акціонерна компанія з обмеженою відповідальністю «Амірар Лімітед» (Кіпр) ЗАТ «Українська промислово-інвестиційна корпорація «Проміндустрія» (Україна)	1 – Без розгляду (12.10.2015) 2 – Новий розгляд <u>Примітка:</u> про звернення стягнення на іменні цінні папери
5.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №761/20762/15-ц Дата 28.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 121/2014 Дата 16.02.2015 Сторони: Позивач – АТ «Авіа-Фед-Сервіс» (Росія)	1 – Відмовлено (04.11.2015) 2 – Новий розгляд

2016 рік АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
	Review/55411047	Відповідач – ДП «Науково-дослідний інститут «ОРІОН» (Україна)	
6.	Апеляційний суд Київської області Ухвала Справа №359/9108/15-ц Дата: 04.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55547372	Рішення ІСАС Справа № не визначено Дата 04.08.2015 Сторони: Позивач – Ground Support and Terminal Solutions Відповідач – ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» (Україна)	1 – Задоволено (08.12.2015) 2 – Задоволено
7.	Апеляційний суд Івано-Франківської області Ухвала Справа № 354/81/15-ц Дата 21.03.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56742415	Рішення ІСАС Справа №199у/2014 Дата 09.10.2014 Сторони: Позивач – Особа Відповідач – ТОВ «Скорзонера»	1 – Задоволено (19.06.2015) 2 – Направлено на новий розгляд (08.09.2015) 1 – Відмовлено (26.01.2016) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> представник не має повноважень
8.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Дата 24.03.2016 Справа №761/20755/15-ц Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57201225	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №181/2014 Дата 20.04.2015 Сторони: Позивач – АТ «Юроп Фудс ГБ» (Росія) Відповідач – ТОВ «АЛЬТ ФУД» (Україна)	1 – Задоволено (16.11.2015) 2 – Задоволено
9.	Апеляційний суд Волинської області Ухвала Справа №159/4966/15-ц Дата 12.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57137502	Рішення DIS Дата 13.07.2015 Сторони: Позивач – Naumann-Mashinenen & Paletten (Німеччина) Відповідач – ТОВ «Брума» (Україна)	1 – Відмовлено (19.02.2016) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> недійсність арбітражної угоди <u>Примітка:</u> арбітражне рішення про вжиття запобіжного заходу
10	Апеляційний суд Миколаївської області Ухвала Справа №1423/15646/2012 Дата 22.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57363710	Друге проміжне остаточне арбітражне рішення, ухвалене одноособовим арбітром у Лондоні Дата 17.03.2010 Сторони: Позивач – Sea Emerald S.A. (Панама) Відповідач – ДП «Суднобудівний завод імені 61 комунара» (Україна)	1 – Задоволено (16.05.2013) 2 – Відмовлено (20.11.2013) 3 – Задоволено (19.03.2014) 4 – На новий розгляд до суду касаційної інстанції (30.09.2015) 3 – На новий розгляд до суду апеляційної інстанції (20.01.2016) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> позбавлення сторони можливості надати пояснення

2016 рік АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
11	Апеляційний суд Київської області Ухвала Справа №357/15539/15-ц Дата 19.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57902095	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №197/2014 Дата 03.07.2015 Сторони: Позивач – АТ «Управляюча компанія «Біохімічного холдингу «Оргхім» Відповідач – ПрАТ «Росава» (Україна)	1 – Задоволено частково (17.02.2016) 2 – Задоволено (за заявою позивача, уточнено суму)
12	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа № 757/34281/14 Дата 24.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57952744	Рішення ІСС Справа №19315/GFG Дата: 04.08.2014 Сторони: Позивач – SES Astra AB (Швеція) Відповідач – ДП «Укркосмос» (Україна)	1 – Задоволено (20.04.2015) 2 – Задоволено (24.06.2015) 3 – Направлено на новий розгляд (18.11.2015) 1 – Відмовлено (26.02.2016) 2 – Задоволено
13	Апеляційний суд Полтавської області Ухвала Справа №524/722/16-ц Дата 25.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57903531	Рішення ІСАС Справа №508у/2015 Дата 26.11.2015 Сторони: Позивач – «Inexim Company LTD» (Великобританія) Відповідач – ПАТ «АвтоКрАЗ» (Україна)	1 – Задоволено (30.03.2016) 2 – Задоволено
14	Апеляційний суд Київської області Ухвала Справа №361/1208/15-ц Дата 22.06.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58589627	Рішення ІСАС Справа №282у/2013 Дата 03.07.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «Ютем-Інжиніринг» Відповідач – ТОВ «Контурглобал Солушнс Україна» (Україна)	1 – Задоволено (18.06.2015) 2 – Новий розгляд (07.08.2015) 1 – Задоволено (09.02.2016) 2 – Задоволено
15	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №752/20169/15-ц Дата 30.06.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58736415	Рішення ІСАС Справа №271у/2015 Дата 06.10.2015 Сторони: Позивач – Vitamed Trgovsko Podjetje d.o.o, (Словенія) Відповідач – ТОВ «Стиролоптфармторг» (Україна)	1 – Задоволено (29.04.2016) 2 – Задоволено
16	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №755/6749/15-ц Дата 20.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59130896	Рішення DIS Справа №DIS-SV-SB-1119/11 Дата 22.12.2013 Сторони: Позивач – ЗАТ «Петер-Сервіс» (Росія) Відповідач – ПрАТ	1 – Задоволено (17.08.2015) 2 – Направлено на новий розгляд (22.09.2015) 1 – Відмовлено (14.04.2016) 2 – Направлено на новий розгляд до суду першої

2016 рік АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
		«Телесистеми України» (Україна)	інстанції
17	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №759/16120/15 Дата 21.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59170068	Рішення ІСАС Справа №05у/2014 Дата 01.04.2015 Сторони: Позивач – Cilag GmbH International (Швейцарія) Відповідач – ТОВ «Фалбі»	1 – Задоволено (12.01.2016) 2 – Задоволено
18	Апеляційний суд Сумської області Ухвала Дата 27.07.2016 Справа №592/6696/15-ц Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59367091	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №77/2014 Дата 18.12.2014 Сторони: Позивач – ЗАТ «Уралстройенергомонтаж» (Росія) Відповідач – ПАТ «Сумське машинобудівне науково- виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе»	1 – Задоволено (21.06.2016) 2 – Задоволено
19	Апеляційний суд Донецької області Ухвала Справа №234/4757/16-ц Дата 02.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59370832	Рішення ІСАС Справа АС 612у/215 Дата 15.02.2016 Сторони: Позивач – Intertrading Group (I.I.G.) S.A Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (17.05.2016) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> позбавлення сторони можливості надати пояснення
20	Апеляційний суд Волинської області Ухвала Справа №159/5611/15-ц Дата 25.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/60003092	Рішення ІСАС Справа № 311у/2014 Дата 25.08.2015 Сторони: Позивач – Widrig Finanz Beteiligungs AG (Ліхтенштейн) Відповідач – ПП «К.О.Т.» (Україна)	1 – Задоволено (24.05.2016) 2 – Задоволено
21	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №761/22804/15-ц Дата 31.08.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61106543	Рішення ІСС Справа № 17208/GZ МНМ Дата 06.09.2013 Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина) Відповідач – ДТГО «Південно-західна залізниця» (Україна)	1 – Задоволено (17.09.2015) 2 – Задоволено
22	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №761/37045/15-ц Дата 14.09.2016	Рішення ГМАА Дата 21.09.2015 Сторони: Позивач – Ділекс Чартерінг	1 – Задоволено (01.07.2016) 2 – Задоволено

2016 рік АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
	Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61522290	АПС (Данія) Відповідач – ПАТ «Державне АТ «Чорноморнафтогаз» (Україна)	
23	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №761/16060/15-ц Дата 04.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61870208	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 251/2013 Дата 02.12.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «КарІнтерПром» Відповідач – ПрАТ «Керамет» (Україна)	1 – Задоволено (23.11.2015) 2 – Задоволено
24	Апеляційний суд Одеської області Ухвала Справа №519/459/16-ц Дата 04.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61874533	Надзвичайне рішення SCC Справа № ЕА 2016/046 Дата 31.03.2016 Сторони: Позивач – Ostchem Holding Limited (Кіпр) Відповідач – ПАТ «Одеський припортовий завод» (Україна)	1 – Залишено без розгляду (25.07.2016) 2 – Залишено без розгляду
25	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №759/6378/15-ц Дата 06.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/61921887	Рішення SCAI Справа АІТПШ №600373-2014 Дата 16.02.2015 Сторони: Позивач – Dow AgroSciences Switzerland S.A. (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	1 – Задоволено (16.08.2016) 2 – Задоволено (зміна суми)
26	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №761/20762/15-ц Дата 19.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62384148	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №121/2014 Дата 16.02.2015 Сторони: Позивач – АТ «Авіа - ФЕД - Сервіс» (Україна) Відповідач – ДП «Науково - дослідний інститут «ОРІОН»	1 – Відмовлено (04.11.2015) 2 – Новий розгляд (28.01.2016) 1 – Задоволено (04.07.2016) 2 – Задоволено
27	Апеляційний суд Донецької області Ухвала Справа №234/11262/16-ц Дата 20.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62165783	Рішення ІСАС Справа №243у/2015 Дата 28.09.2015 Сторони: Позивач – Viktoria Garten Huttenindustribedarf AG (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (19.09.2016) 2 – Відмовлено <u>Підстава:</u> позбавлення сторони можливості надати пояснення; невідповідність арбітражного процесу
28	Апеляційний суд Одеської області	Рішення УМАС Дата 07.04.2015	1 – Задоволено (25.05.2016) 2 – Задоволено

2016 рік АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
	Ухвала Справа №522/16628/15-ц Дата 10.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62825075	Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна) Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	
29	Апеляційний суд Івано-Франківської області Ухвала Справа №344/10378/15-ц Дата 16.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62786862	Рішення ІСАС Справа №54у/2015 Дата 20.05.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Укрсоцбанк» Відповідач – ПАТ «Івано-Франківський арматурний завод» (Україна)	1 – Задоволено (19.09.2016) 2 – Задоволено
30	Апеляційного суду м. Києва Ухвала Справа №761/11772/16-ц Дата 23.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63071630	Рішення ІСАС Справа №503к/2015 Дата 03.12.2015 Сторони: Позивач – Лаона Паблік Компані Лімітед Відповідач – ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» (Україна)	1 – Задоволено (07.09.2016) 2 – Задоволено
31	Апеляційний суд Одеської області Ухвала Справа №501/382/16-ц Дата: 12.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63418882	Рішення УМАС Справа №5р/2014 Дата 11.11.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «СРЗ» (Україна) Відповідач – ВАТ «Донрічфлот» (Росія)	1 – Задоволено (23.08.2016) 2 – Задоволено

**2016 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ**

№	Рішення суду	Рішення арбітражу	Результат судового розгляду (1 – інстанція, 2 – інстанція, 3 – інстанція)
1.	ВССУ Ухвала Справа №6-31167ск15 (1423/15646/2012) Дата: 20.01.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55252625	Рішення одноосібного арбітра у м. Лондон Справа № <i>не визначено</i> Дата 17.03.2010 Сторони: Позивач – Sea Emerald S.A. (Панама) Відповідач – ДП «Суднобудівний завод імені 61 комунара» (Україна)	1 – Задоволено (16.05.2013) 2 – Відмовлено (20.11.2013) 3 – Задоволено (19.03.2014) 4 – На новий розгляд до суду касаційної інстанції (30.09.2015) 3 – На новий розгляд до суду апеляційної інстанції
2.	ВССУ Ухвала Справа № 6-28687ск15 Дата 03.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55795625	Рішення ІАСАС Справа №25у/2013 Дата 19.09.2013 Сторони: Позивач –Sigma Architecture and Interiors Limited Відповідач – «Промінвестгруп-1» (Україна)	1 – Задоволено (05.06.2015) 2 – Задоволено (19.08.2015) 3 – Задоволено
3.	ВССУ Ухвала Справа №6-30491ск15 (522/1759/15-ц) Дата 10.02.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/55795751	Рішення УМАС Справа №13л/2013 Дата 25.09.2014 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна) Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	1 – Задоволено (27.07.2015) 2 – Задоволено (16.09.2015) 3 – Направлено на новий розгляд
4.	ВССУ Ухвала Справа №6-24697ск15 (200/15778/14-ц) Дата 09.03.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56552330	Рішення ІАСАС Справа №375у/2013 Дата 29.04.2014 Сторони: Позивач – Oktagon Ltd Відповідач –ПАТ «Авіаційна компанія «Дніпроавіа» (Україна)	1 – Задоволено (22.04.2015) 2 – Задоволено частково (23.07.2015) 3 – Задоволено
5.	ВССУ Ухвала Справа №6-27179ск15 (522/14695/14) Дата 06.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення ІАСС Справа №L002 Дата 15.05.2012 Сторони: Позивач – Jewelsoft Ltd (Великобританія) Відповідач – <i>Особа</i>	1 – Відмовлено (03.03.2015) 2 – Відмовлено (05.05.2015) 3 – Направлено на новий розгляд

2016 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Review/57102608		
6.	ВССУ Ухвала Справа №759/16206/14-ц Дата 27.04.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/57732150	Апеляційне рішення GAFTA Справа № 4323A(i) Дата 23.05.2014 Сторони: Позивач – Nibulon Sa (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	1 – Задоволено (30.01.2015) 2 – Задоволено (05.03.2015) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції (23.09.2015) 2 – Задоволено частково (14.01.2016) 3 – Задоволено частково (27.04.2016)
7.	ВССУ Ухвала Справа №415/2376/15-ц Дата: 18.05.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58044746	Рішення LCIA Справа №111798 Дата 30.04.2012 Сторони: Позивач – Reachcom Limited, (Кіпр) Відповідач – Корпорація «Індустріальна спілка Донбасу» та ПАТ «Алчевський металургійний комбінат» (Україна)	1 – Задоволено (20.08.2015) 2 – Задоволено (29.10.2015) 3 – Направлено на новий розгляд до суду першої інстанції
8.	ВССУ Ухвала Справа №328/2950/15 Дата: 06.07.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/58850705	Рішення ICAC Справа №304р/2013 Дата 27.05.2014 Сторони: Позивач – ПАТ «Універсал Банк» (Україна) Відповідач – <i>Особа</i>	1 – Без розгляду (14.08.2015) 2 – Без розгляду (18.02.2016) 3 – Направлено на розгляд до суду першої інстанції
9.	ВССУ Ухвала Справа №1423/15646/2012 Дата: 05.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62203095	Рішення одноосібного арбітра у м. Лондон Справа № <i>не визначено</i> Дата 17.03.2010 Сторони: Позивач – Sea Emerald S.A. (Панама) Відповідач – ДП «Суднобудівний завод імені 61 комунара» (Україна)	1 – Задоволено (16.05.2013) 2 – Відмовлено (20.11.2013) 3 – Задоволено (19.03.2014) 4 – На новий розгляд до суду касаційної інстанції (30.09.2015) 3 – На новий розгляд до суду апеляційної інстанції (20.01.2016) 2 – Відмовлено (22.04.2016) 3 – Відмовлено (без змін) <u>Підстава:</u> позбавлення сторони можливості надати пояснення
10.	ВССУ Ухвала Справа №522/1651/15-Ц дата 12.10.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення УМАС Справа № 12л/2013 Дата 23.09.2014 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна)	1 – Задоволено (21.10.2015) 2 – Задоволено (19.01.2016) 3 – Задоволено

2016 рік КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
	Review/62104754	Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	
11.	ВССУ Ухвала Справа №757/34281/14 Дата: 28.11.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/62960687	Рішення ICC Справа №19315/GFG Дата: 04.08.2014 Сторони: Позивач – SES Astra AB (Швеція) Відповідач – ДП «Укркосмос» (Україна)	1 – Задоволено (20.04.2015) 2 – Задоволено (24.06.2015) 3 – Направлено на новий розгляд (18.11.2015) 1 – Відмовлено (26.02.2016) 2 – Задоволено 24.05.2016 3 – Відмовлено <u>Підстава:</u> неналежність арбітражного процесу
12.	ВССУ Ухвала Справі №159/4966/15-ц Дата 07.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63323683	Рішення DIS Справа №DIS-SV-HN-1/14 Дата 13.07.2015 Сторони: Позивач – Naumann-Mashinenen & Paletten (Німеччина) Відповідач – ТОВ «Брума» (Україна)	1 – Відмовлено (19.02.2016) 2 – Відмовлено (12.04.2016) 3 – Відмовлено <u>Підстава:</u> Рішення винесено по спору, не передбаченому арбітражною угодою
13.	ВССУ Ухвала Справа №761/22804/15-ц Дата 08.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63246984	Рішення ICC Справа №17208/GZ/МНМ Дата 06.09.2013 Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина) Відповідач – ДТГО «Південно-західна залізниця» (Україна)	1 – Задоволено (17.09.2015) 2 – Задоволено (31.08.2016) 3 – Задоволено
14.	ВССУ Ухвала Справа №234/4757/16-ц Дата 21.12.2016 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/63805237	Рішення ICAC Справа №612у/2015 Дата 15.02.2016 Сторони: Позивач – Intertradi Group (I.I.G.) S.A Відповідач – ПАТ «Енергомашпецсталь» (Україна)	1 – Задоволено (17.05.2016) 2 – Відмовлено (02.08.2016) 3 – Задоволено

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
№	Рішення суду	Рішення арбітражу	Результат судового розгляду	Розмір вимоги за рішенням арбітражу
1.	Мелітопольський міськрайонний суд Запорізької області Ухвала Справа №320/9136/14-ц Дата 12.01.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42456543	Рішення Арбітражного суду ТПП Естонії Справа №12-1-2/2013 Дата 17.07.2014 Сторони: Позивач – АТ Tallinna Elektrotehnika Tehas ESTEL (Естонія) Відповідач – ТОВ «Термолітмаш» (Україна)	Задоволено	1863764,48 грн (118274,18 доларів США)
2.	Комсомольський районний суд м. Херсона Ухвала Справа №667/38/15-ц Дата 17.01.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42364766	Рішення ІСАС Справа №215а/2013 Дата 14.05.2014 Сторони: Позивач – ПАТ «Херсонський суднобудівний завод» (Україна) Відповідач – West Marine Inc (Антигуа і Барбуда)	Без розгляду <u>Підстава:</u> не вказані мотиви клопотання; відсутня відмітка про набрання арбітражних рішень сили; відсутні докази про повідомлення відповідача	5189242,53 грн (235714,76 доларів США)
3.	Октябрський районний суд м. Полтави Ухвала Справа №554/14563/14-ц Дата 22.01.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42526327	Рішення Арбітражного суду ТПП Естонії Справа №14-1-2/2013 Дата 18.19.2014 Сторони: Позивач – Erst Ekka Відповідач – ПП «Торгова компанія «Інтера» (Україна)	Задоволено	22771837,38 грн (1444217,09 доларів США)
4.	Святошинський районний суд м. Києва Ухвала Справа №759/16206/14-ц Дата 30.01.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42546407	Рішення GAFTA Справа № 4323A(i) Дата 23.05.2014 Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія) Відповідач ПАТ «Компанія «Райз», (Україна)	Задоволено	328633626 грн (20339008,16 доларів США)
5.	Ленінський районний суд м. Дніпропетровська Ухвала	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа 32/2013 Дата 15.11.2013	Задоволено	602791,33 грн (24266,47

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Справа №05/9886/14-ц Дата 10.02.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42791320	Сторони: Позивач – ТОВ «Виробничо комерційна фірма «Атлантик Пак» Відповідач – ТОВ «ЛПК ЛТД»		доларів США)
6.	Бориспільський міськрайонний суд Київської області Ухвала Справа №359/11361/14-ц Дата 16.02.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42794855	Рішення ІСАС Справа №261у/2014 Дата 25.10.2014 Сторони: Позивач – «Хомвиори Натурарцнаймиттель ГмбХ» Відповідач – «Альба Україна» (Україна)	Задоволено	1112502,08 грн (42706,58 доларів США)
7.	Павлоградський міськрайонний суд Дніпропетровської області Ухвала Справа №185/12052/14-ц Дата 27.02.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43038683	Рішення ІСАС Справа №118у/2012 Дата 31.08.2012 Сторони: Позивач – Д.П. «Кишинівський скляний завод» (Молдова) Відповідач – ТОВ «АКМ- 2006» (Україна)	Задоволено	314003,44 грн (11310,10 доларів США)
8.	Луцький міськрайонний суд Волинської області Ухвала Справа №161/16510/14-ц Дата 03.03.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43336973	Рішення ІСАС Справа №110у/2013 Дата 29.10.2013 Сторони: Позивач – Klausner Holz Sachsen GmbH (Німеччина) Відповідач – Фараон Груп	Задоволено	625351,86 грн (25194,77 доларів США)
9.	Приморський районний суд м. Одеси Ухвала Справа №522/14695/14 Дата 03.03.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43014591	Рішення ІАСС Справа №L002 Дата 15.05.2012 Сторони: Позивач – Jewelsoft Ltd (Великобританія) Відповідач – <i>Особа</i>	Відмовлено	Не визначено (Про визнання права власності на квартиру).
10.	Приморський районний суд м. Одеси Ухвала Справа 522/11971/14-ц Дата 12.03.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення ІСАС Справа №257у/2013 Дата 08.04.2014 Сторони: Позивач – Rangedale Limited (Кіпр) Відповідач – ТОВ	Задоволено	9580465,58 грн (444488,73 доларів США)

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Review/43283169	Авіакомпанія «Південні авіалінії» (Україна)		
11.	Заводський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа №332/5341/14-ц Дата: 17.03.2015 http://reyestr.court.gov.ua/Review/43495773	Рішення ІСАС Справа №541у/2009 Дата 02.03.2010 Сторони: Позивач – <i>не визначено</i> Відповідач – ДП «Кремнійполімер» (Україна)	Відмовлено Підстава: неарбітрабільність	1139141,69 грн (51204,51 доларів США))
12.	Чугуївський міський суд Харківської області Ухвала Справа № 636/5066/14-ц Дата: 09.04.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44201324	Рішення Третейського суду при асоціації комерційних банків Латвії Справа №274/2013 Дата 13.01.2014 Сторони: Позивач AS «ABLVBank» Відповідач <i>особа</i> (Україна)	Закрито провадження Підстава: Стягувач звернувся до суду України замість звернення через орган договірної держави	1290247,77 грн (54880,11 доларів США)
13.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа №757/34281/14-ц Дата 20.04.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43677914	Рішення ІСС Справа №19315/GFG Дата 04.08.2014 Сторони: Позивач – SES Astra AB (Швеція) Відповідач – ДП «Укркосмос» (Україна)	Задоволено	70911776,19 грн (3367605 доларів США)
14.	Бабушкінський районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №200/15778/14-ц Дата 22.04.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/45036601	Рішення ІСАС Справа №375у/2013 Дата 29.04.2014 Сторони: Позивач – Oktagon Ltd (Польща) Відповідач – АТ «Авіаційна компанія «Дніпроавіа» (Україна)	Задоволено	2814769,84 грн (126357,72 доларів США)
15.	Дніпровський районний суду м. Києва Ухвала Справа №755/26284/14-ц Дата 27.04.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52644048	Рішення Балтійського арбітражного суду по комерційних угодах м. Рига Справа № <i>не визначено</i> Дата 27.05.2013 Сторони: Позивач <i>не визначено</i> Відповідач <i>не визначено</i>	Задоволено частково (відмовлено у частині накладення арешту на майно боржника)	7822742,28 грн (348426,94 доларів США)

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
16.	Шепетівський міськрайонний суд Ухвала Справа №688/474/15-ц Дата 05.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43959912	Рішення ІСАС Справа АС №333у/2013 Дата 06.03.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «Строй Транс Холдинг» Відповідач – ТОВ «Шепетівський гранкар'єр» (Україна)	Задоволено	1033645,92 грн (48912,85 доларів США)
17.	Московський районний суд м. Харкова Ухвала Справа №643/1605/15-ц Дата 06.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44024608	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №166/2013 Дата 04.03.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «Добрада» (Білорусь) Відповідач – ПП «Продакшн» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> позбавлення сторони можливості надати пояснення; рішення не остаточне	714297,72 грн (33799,95 доларів США)
18.	Ленінський районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №205/621/15-ц Дата 07.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44783805	Рішення ІСАС Справа №273у/2014 Дата 14.10.2014 Сторони: Позивач – Chevcom Limited Відповідач – ПАТ «Дніпроважмаш» (Україна)	Задоволено	271045,40 грн (12891,27 доларів США)
19.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа №757/30263/14-ц Дата 12.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44105444	Рішення третейського суду при асоціації комерційних банків Латвії Справа №240/2013 Дата 02.12.2013 Сторони: Позивач – AS «ABLVBank» (Латвія) Відповідач – не визначено	Задоволено	2068003,70 грн (100538,36 доларів США)
20.	Ковпаківський районний суд м. Суми Ухвала Справа № 592/2822/15-ц Дата 02.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44571176	Рішення ІСАС Справа Дата 28.11.2014 Сторони: Позивач – Lankwitzer Lackfabrik GmbH (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Сумське машинобудівне НВО ім. М. В. Фрунзе» (Україна)	Задоволено	1558993,58 грн (73938,87 доларів США)
21.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа №757/27830/14-ц Дата 05.06.2015	Рішення ІСАС Справа №25у/2013 Дата 19.09.2013 Сторони: Позивач – Sigma Architecture	Задоволено	672438,82 грн (32000 доларів США)

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44863436	and Interiors Limited Відповідач – «Промінвестгруп-1» (Україна)		
22.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 761/16097/15-ц Дата 12.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/45973295	Рішення ІСС Справа №17208/GZ/МНМ Дата 06.09.2013 Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина) Відповідач – ДТГО «Південно-західна залізниця» (Україна)	Залишено без розгляду	612755746,50 грн (28078952,39 доларів США)
23.	Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №201/3020/15-ц Дата 12.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44822575	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа Дата 20.05.2015 Сторони: Позивач – ЗАТ «НВО «Аконіт» Відповідач – ТОВ «Дніпротехсервіс» (Україна)	Залишено без розгляду	2997377,01 грн (142545,57 доларів США)
24.	Рівненський районний суд Рівненської області Ухвала Справа №570/1722/15-ц Дата 15.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/56731952	Рішення ІСАС Справа №511у/2014 Дата 12.03.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Будівельна компанія «Капіталінвест» (Україна) Відповідач – ТОВ «Морган Феніче» (Україна)	Задоволено	1943849,95 грн (92305,83 доларів США)
25.	Броварський міськрайонний суд Київської області Ухвала Справа №361/1208/15-ц Дата 18.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/45617527	Рішення ІСАС Справа №282у/2013 Дата 03.07.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «Ютем-Інжиніринг» Відповідач – ТОВ «КонтурГлобал Солушнс Україна» (Україна)	Задоволено	2095225,46 грн (96776,26 доларів США)
26.	Яремчанський міський суд Івано-Франківської області Ухвала Справа №354/81/15-ц Дата 19.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/45280279	Рішення ІСАС Справа №199у/2014 Дата 09.10.2014 Сторони: Позивач – Plan Team GmbH Відповідач – ТОВ «Скорзонера» (Україна)	Задоволено	16973071,75 грн (795766,92 доларів США)
27.	Голосіївський районний суд м. Києва	Рішення VIAC Справа № SCH 5154	Задоволено	14850337,63 грн

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Ухвала Справа №752/10982/14-ц Дата 24.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/45887648	Дата 01.09.2011 Сторони: Позивач – Рьорен - унд Пумпенверк Бауер ГмбХ Відповідач – ПАТ «Компанія Райз» (Україна)		(689888,72 доларів США)
28.	Шевченківський районний суд м.Києва Ухвала Справа №761/17599/15-ц Дата 26.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/45838415	Рішення ІСС Справа №17208/GZ/МНМ Дата 06.09.2013 Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина) Відповідач – ДТГО «Південно-західна залізниця» (Україна)	Залишено без розгляду <u>Підстава:</u> відсутній доказ, що рішення набрало законної сили (це не зазначено в самому рішенні)	612755746,5 0 грн (28078952,3 9 доларів США)
29.	Святошинський районний суд м. Києва Ухвала Справа №759/4936/15-ц Дата 01.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/46030977	Рішення ІСАС Справа №336у/2014 Дата 26.02.2015 Сторони: Позивач – Homviora Naturarzneimittel GmbH Відповідач – ТОВ «Фалбі» (Україна)	Задоволено	405280,56 грн (19294,30 доларів США)
30.	Карлівський районний суд Полтавської області Ухвала Справа №531/474/15-ц Дата 02.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/46098374	Рішення ІСАС Справа №268у/2014. Дата 29.12.2014 Сторони: Позивач – Бунге СА (Швейцарія) Відповідач – ТОВ «Агропромислова компанія Докучаєвські чорноземи» (Україна)	Задоволено	55291773,29 грн (2632139,41 доларів США)
31.	Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа №335/6082/15-ц Дата 02.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/46598301	Рішення МКАС при асоціації міжнародно- правових досліджень Справа №1-15 Дата 25.03.2015 Сторони: Позивач – ТОВ «Пальміра Експотрейд» (Україна) Відповідач – Nordnet Trading Oy. (Естонія)	Задоволено	Не визначено

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
32.	Шевченківський районний суд м. Чернівці Ухвала Справа №727/3050/15-ц Дата 17.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/47365015	Рішення ІСАС Справа 413у/2014 Дата 28.01.2015 Сторони: Позивач – <i>особа</i> Відповідач – <i>особа</i>	Задоволено	157852,90 грн (7274,20 доларів США)
33.	Комсомольський районний суд м. Херсона Ухвала Справа №667/38/15-ц Дата 20.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/47428776	Рішення ІСАС Справа №215а/2013 Дата 14.05.2014 Сторони: Позивач – ПАТ «Херсонський суднобудівний завод» (Україна) Відповідач – West Marine INC (Антигуа і Барбуда)	1 – Без розгляду (17.01.2015) 2 – Направлено на розгляд (19.02.2015) 1 Задоволено	5189242,53 грн (235714,76 доларів США)
34.	Приморський районний суд м. Одеси Ухвала Справа №522/1759/15-ц Дата 27.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/48257313	Рішення УМАС Справа №13л/2013 Дата 25.09.2014 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна) Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	Задоволено	1099657,62 грн (49818,00 доларів США)
35.	Кіцманський районний суд Чернівецької області Ухвала Справа №718/632/15-ц Дата 29.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/47726503	Рішення ІСАС Справа №429у/2014 Дата 05.02.2015 Сторони: Позивач – ТЗОВ «Особа» (Україна) Відповідач – <i>фізична особа-підприємець</i> (Україна)	Задоволено	1040137,68 грн (47194,04 доларів США)
36.	Солом'янський районний суду м. Києва Ухвала Справа №760/9530/15-ц Дата 05.08.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/48443799	Рішення ІСС Справа № <i>не визначено</i> Дата 16.12.2013 Сторони: Позивач – «Таннер Медіко А/С» Відповідач – «Фармюніон» (Україна)	Задоволено	4370422,92 грн (201271,20 доларів США)
37.	Ковельський міськрайонний суд Волинської області Ухвала Справа №159/4159/15-ц Дата 06.08.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/48129469	Проміжне рішення DIS Справа №DIS-SV-HN -1/14 Дата 13.07.2015 Сторони: Позивач – Naumann-Mashinene & Paletten (Німеччина) Відповідач – ТОВ «БРУМА» (Україна)	Залишено без розгляду	Не визначено (<i>про забезпечення позову у арбітражні ому розгляді</i>)

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
38.	Дніпровський районний суд м. Києва Ухвала Справа №755/15069/15-ц Дата 10.08.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/48363392	Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i> Дата 12.06.2015 Сторони: Позивач – Eastmond Sales LLP (Великобританія) Відповідач – ТОВ з іноземними інвестиціями «БНХ Україна» (Україна)	Залишено без розгляду	Не визначено
39.	Івано-Франківський міський суд Івано-Франківської області Ухвала Справа № 344/5628/15-ц Дата 11.08.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/49183691	Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i> Дата 28.01.2015 Сторони: Позивач – РХУ Tomex (Польща) Відповідач – ПП «Кусен» (Україна)	Задоволено	137359,67 грн (6393,55 доларів США)
40.	Токмацький районний суд Запорізької області Ухвала Справа №328/2950/15-ц Дата 14.08.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/48469683	Рішення ІСАС Справа №304р/2013 Дата 27.05.2014 Сторони: Позивач – ПАТ «Універсал Банк» (Україна) Відповідач – <i>Особа</i>	Залишено без розгляду	Не визначено
41.	Дніпровський районний суд м. Києва Ухвала Справа №755/6749/15-ц Дата 17.08.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52726999	Рішення DIS Справа №DIS-SV-SB-1119/11 Дата 22.12.2013 Сторони: Позивач – ЗАТ «Петер-Сервіс» (Росія) Відповідач – ПАТ «Телесистеми України» (Україна)	Задоволено	2926034,46 грн (134530,32 доларів США)
42.	Подільський районного суду м. Києва Ухвала Справа № 758/2530/15-ц Дата 17.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53968965	Рішення ІСАС Справа №103м/2012 Дата 23.11.2012 Сторони: Позивач – ІМ «Trans Oil Refinery» SRL (Молдова) Відповідач – ТОВ «МФ «Спеценергопромонтаж» (Україна)	Задоволено	26770,66 грн (1226,74 доларів США)

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
43.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/22804/15-ц Дата 17.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/50702877	Рішення ІСС Справа №17208/GZ МНМ Дата 06.09.2013 Сторони: Позивач – Dogus Insaat ve Ticaret A.S. (Туреччина) Відповідач – ДТГО «Південно-західна залізниця» (Україна)	Задоволено	612755746,50 грн (28078952,39 доларів США)
44.	Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №201/15632/15-ц Дата 09.10.2015 Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/52294588	Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i> Дата 29.05.2015 Сторони: Позивач – Асстра Форвардінг АГ Відповідач – ТОВ «Інтерпайп Україна» (Україна)	Залишено без розгляду	Не визначено
45.	Дзержинський районний суд м. Харкова Ухвала Справа №638/11185/15-ц Дата 12.10.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52420743	VССА Справа №124 Дата 02.11.2012 Сторони: Позивач – Imlitex Holdings, UAB (Литва) Відповідач – ТОВ «Кепстар Юкрейн Лімітед» (Україна)	Задоволено	3699837,94 грн (163464,40 доларів США)
46.	Печерський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 757/37450/15-ц Дата 12.10.2015 Режим доступу: http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/52846740	Рішення ІСАС Справа №175к/2012 Дата 16.04.2015 Сторони: Позивач – АТ «БТА Банк» (Казахстан) Відповідач – Амірар Лімітед (Кіпр)	Без розгляду	257250 грн (11646,92 доларів США)
47.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 761/7893/15-ц Дата 16.10.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52849466	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 216/2013 Дата 14.04.2014 Сторони: Позивач – ЗАТ «Телекомпанія Стрим» (Росія) Відповідач – ТОВ «Контент ТВ» про стягнення (Україна)	Задоволено	7335504,54 грн (338 188,18 доларів США)
48.	Приморський районний суд м. Одеси Ухвала Справа №522/1651/15-ц Дата 21.10.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення УМАС Справа №12л/2013 Дата 23.09.2014 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна) Відповідач – Manchester	Задоволено	1346135,83 грн (61 218,88 доларів США)

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	Review/52654324	Shipping S.A. (Ліберія)		
49.	Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя Ухвала Справа №335/896/15-ц Дата 28.10.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53420309	Рішення ІСАС Справа №328у/2014 Дата 27.11.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «НВО Ростехприбор» Відповідач – ПАТ «Запорізький електроапаратний завод» (Україна)	Задоволено	97655,56 грн (4271,28 доларів США)
50.	Краматорський міський суд Донецької області Ухвала Справа №234/10967/15-ц Дата 29.10.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53461688	Рішення ІСАС Справа №314у/2014 Дата 30.01.2015 Сторони: Позивач – RHI AG (Австрія) Відповідач – ПАТ «Енергомашспецсталь» (Україна)	Задоволено	6709359,69 грн (153553760,55 доларів США)
51.	Дарницький районний суд м. Києва Ухвала Справа № 753/18609/15-ц Дата 02.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53047730	Рішення ІСАС Справа №581у/2014 Дата 23.06.2015 Сторони: Позивач – S.R.L. «Dita Estfarm» (Молдова) Відповідач – ТОВ «Тева Україна» (Україна)	Задоволено	13151662,44 грн (571 968, 08 доларів США)
52.	Сихівський районний суд м. Львова Ухвала Справа № 464/6763/15-ц Дата 02.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53256507	Рішення ІСС Справа №19992/ЕМТ Дата 31.03.2015 Сторони: Позивач – Dow AgroSciences Vertriebsgesellschaft m.b.H. (Австрія) Відповідач – «Габен» (Україна)	Задоволено	23874025,43 грн (1038285,51 доларів США)
53.	Подільський районний суд м. Києва Ухвала Справа №758/12300/15-ц Дата 02.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53349228	Рішення ІСАС Справа №163у/2015 Дата 15.09.2015 Сторони: Позивач – ПАТ «Херсонський суднобудівний завод» Відповідач – не зазначено	Залишено без розгляду	Не визначено
54.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/20762/15-ц Дата 04.11.2015 Режим доступу:	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № 121/2014 Дата 31.03.2015 Сторони: Позивач – АТ «АВІА-ФЕД-СЕРВІС» (Росія)	Відмовлено <u>Підстава:</u> відповідач не був повідомлен	12987384,34 грн (564193,00 доларів США))

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
	http://reyestr.court.gov.ua/Review/53672701	Відповідач – ДП «Науково-дослідний інститут «ОРІОН» (Україна)	ий про арбітражний розгляд	
55.	Жовтневий районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №201/10580/15-ц Дата 12.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53506510	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №205/2014 Дата 20.05.2015 Сторони: Позивач – ЗАТ «НВО «Аконіт» – (Росія) Відповідач ТОВ НВФ «Дніпротехсервіс» (Україна)	Задоволено	2496629,93 грн (109708,70 доларів США)
56.	Шевченківський районний суд м. Києва Справа №761/20755/15-ц Дата 16.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53702935	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №181/2014 Дата 20.04.2015 Сторони: Позивач – ЗАТ «Юроп Фудс Гб» (Росія) Відповідач – ТОВ «Альт Фуд» (Україна)	Задоволено	11173748,40 грн (484555,30 доларів США)
57.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/16060/15-ц Дата 23.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/59466815	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №251/2013 Дата 02.12.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «КарІнтерПром» Відповідач – ПАТ «Керамет»	Задоволено	12901162,78 грн (537996,78 доларів США)
58.	Індустріальний районний суд м. Дніпропетровська Ухвала Справа №202/5839/15-ц Дата 30.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53993280	Рішення ІСАС Справа №666у/2014 Дата 13.05.2015 Сторони: Позивач – Dalmond Trade House Ltd (Кіпр) Відповідач – ТОВ «Металургійний завод Дніпросталь» (Україна)	Задоволено частково (відмовлено у частині вимоги про зміну способу виконання)	35000545,52 грн (1465398,77 доларів США)
59.	Сихівський районний суд м. Львова Ухвала Справа №464/5448/15-ц Дата 01.12.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53988714	Рішення ІСАС Справа №74у/2015 Дата 26.05.2015 Сторони: Позивач – Monsanto International Sarl Відповідач – ТОВ «Габен» (Україна)	Задоволено	9742147,49 грн (406770,25 доларів США)

2015 рік ПЕРША ІНСТАНЦІЯ				
60.	Бориспільський міськрайонний суд Київської області Ухвала Справа №359/9108/15-ц Дата 08.12.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54514810	Рішення ІСАС Справа № <i>не визначено</i> Дата 04.08.2015 Сторони: Позивач – «Ground Support and Terminal Solutions» Відповідач – ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль»	Задоволено	29185028,36 грн (1244526,96 доларів США))
61.	Ковпаківський районний суд м. Суми Ухвала Справа №592/6696/15-ц Дата 08.12.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54216116	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №77/2014 Дата 8.12.2014 Сторони: Позивач – ЗАТ «Уралстройенергомонтаж» (Росія) Відповідач – ПАТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (Україна)	Задоволено	2438348,89 грн (103977,66 доларів США)
62.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа №761/36824/15-ц Дата 09.12.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54317394	Рішення ІСАС Справа №198у/2012 Дата 28.08.2015 Сторони: Позивач – АТ «БТА Банк» (Казахстан) Відповідач – <i>не визначено</i>	Залишено без розгляду	-
63.	Шевченківський районний суд м. Києва Ухвала Справа № 761/17329/15-ц Дата 14.12.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54674816	Рішення ІСАС Справа №121/2011 Дата 28.09.2011 Сторони: Позивач – ТОВ «Міжнародна юридична компанія «Гапоненко Роман і партнери» (Україна) Відповідач FidelityForMachinery&EquipmentSAL (Ліван)	Задоволено	226471,54 грн (9491,64 доларів США)
64.	Малиновський районний суд м. Одеси Ухвала Справа №521/12280/15-ц Дата 28.12.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54977624	Рішення Економічного Арбітражного суду Молдови Справа №2-15/14 Дата 27.05.2015 Позивач – ДП I.S. «Vibropribor» (Молдова) Відповідач – ТОВ «Гідропром» (Україна)	Відмовлено <u>Підстава:</u> Рішення виконано добровільно в повному обсязі	153633,07 грн (6640,00 доларів США)
Всього 1356027359,93 грн (220842891,49 доларів США)				

2015 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

№	Рішення суду	Арбітражне рішення	Результат судового розгляду (1 – інстанція, 2 – інстанція)
1.	Апеляційний суд Харківської області Ухвала Справа № 644/8540/14-ц Дата 22.01.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42485617	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа № <i>не визначено</i> Дата 20.02.2014 Сторони: Позивач ВАТ «Челябінський металургійний комбінат» Відповідач ПАТ «Харківський підшипниковий завод» (Україна)	1 – Задоволено (24.11.2014) 2 – Задоволено (без змін)
2.	Апеляційний суд Одеської області Ухвала Справа №523/10398/13-ц Дата 29.01.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42572716	Рішення ІСАС Справа <i>не визначено</i> Дата 29.08.2012 Позивач – ДП «ОМТП» (правонаступник ДП «АМПУ») (Україна) Відповідач – International Port Services Limited (Ірландія)	1 – Задоволено (21.10.2013) 2 – Відмовлено (05.02.2014) 3 – направлено на новий розгляд (25.06.2014) 2 – Задоволено
3.	Апеляційний суд Херсонської області Ухвала Справа №667/38/15-ц Дата 19.02.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42821045	Рішення ІСАС Справа № 215а/2013 Дата 14.05.2014 Сторони: Позивач – ПАТ «Херсонський суднобудівний завод» (Україна) Відповідач – West Marine INC (Антигуа і Барбуда)	1 – Без розгляду (17.01.2015) 2 – Направлено на розгляд
4.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №759/16206/14-ц Дата: 05.03.2015	Рішення арбітражу GAFTA Справа № 4323А(і) Дата 23.05.2014 Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	1 – Задоволено (30.01.2015) 2 – Задоволено
5.	Апеляційний суд Львівської області Ухвала Справа №456/1781/14 Дата 12.03.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43219683	Рішення ІСАС Справа №99у/2012 Дата 26.09.2012 Сторони: Позивач – Медеко Істеблішмент (Ліхтенштейн) Відповідач – ТзДВ «Меблевий комбінат «Стрий» (Україна)	1 – Задоволено (30.10.2014) 2 – Задоволено (без змін)
6.	Апеляційний суд Львівської області Ухвала	Рішення ІСАС Справа №317у/2013 Дата 17.06.2014	1 – Задоволено (30.09.2014) 2 – Задоволено (без змін)

2015 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Справа №456/3511/14 Дата: 26.03.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44098934	Сторони: Позивач – Widrig Finanz & Beteiligungs AG (Ліхтенштейн) Відповідач – ТОВ «Меблевий Комбінат «Стрий» (Україна)	
7.	Апеляційний суд м.Києва Справа №757/22826/13-ц Ухвала Дата: 16.04.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43689818	Рішення ІСАС Справа №25у/2013 Дата 19.09.2013 Сторони: Позивач – ТОВ «Сіферт Архітекстс», Sigma Architecture and Interiors Limited Відповідач – ПрАТ «Промінвестгруп-1» (Україна)	1 – Задоволено (20.03.2014) 2 – Задоволено (без змін)
8.	Апеляційний суд Одеської області Ухвала Справа №522/14695/14-ц Дата 05.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44422257	Рішення LCIA Справа №L002 Дата 15.05.2012 Сторони: Позивач – Jewelfsoft Ltd (Великобританія) Відповідач – <i>Особа</i>	1 – Відмовлено (03.03.2015) 2 – Відмовлено (без змін) <u>Підстава:</u> - неарбітрабельність; - позбавлення сторони можливості надати пояснення; - рішення по спору, не передбаченому арбітражною угодою
9.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №761/38979/14 Дата 19.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44406589	Рішення VIAC Справа №SCH-5268 Дата 08.10.2014 Сторони: Позивач – Zeppelin International AG (Швейцарія) Відповідач – ТОВ Фірміа «Т.М.М.» (Україна)	1 – Відмовлено (27.02.2015) 2 – Задоволено
10.	Апеляційний суд Миколаївської області Ухвала Справа №87/1441/15-ц Дата 25.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44420566	Рішення ІСАС Справа №209у/2013 Дата 06.11.2013 Сторони: Позивач – Donso Limited (Гонконг, Китай) Відповідач – ПАТ «Миколаївський комбінат хлібопродуктів» (Україна)	1 – Задоволено частково (27.04.2015) 2 – Задоволено (без змін)
11.	Апеляційний суд м. Києва Ухвала Справа №757/34281/14-ц Дата 24.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/45901955	Рішення ІСС Справа №19315/GFG Дата 04.08.2014 Сторони: Позивач – SES Astra AB (Швеція) Відповідач – ДП	1 – Задоволено (20.04.2015) 2 – Задоволено (без змін)

2015 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

2015 рік АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ			
		«Укркосмос» (Україна)	
12.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №757/30263/14-ц Дата 08.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/46952646	Рішення Третейського суду при асоціації комерційних банків Латвії Справа № 240/2013 Дата 12.12.2013 Сторони: Позивач – AS «ABLVBank» (Латвія) Відповідач – <i>Особа</i>	1 – Задоволено (12.05.2015) 2 – Задоволено (без змін)
13.	Апеляційний суд Сумської області Ухвала Справа №592/2822/15-ц Дата 15.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/47198533	Рішення ІСАС Справа Дата 28.11.2014 Сторони: Позивач – Lankwitzer Lackfabrik GmbH (Німеччина) Відповідач – ПАТ «Сумське машинобудівельне НВО ім. М.В.Фрунзе» (Україна)	1 – Задоволено (02.06.2015) 2 – Задоволено (без змін)
14.	Апеляційний суд Дніпропетровської області Ухвала Справа №200/1577/14 Дата 23.07.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/47214066	Рішення ІСАС Справа №375у/2013 Дата 29.04.2014 Сторони: Позивач – Oktagon Ltd Відповідач – АТ«Авіаційна компанія «Дніпроавіа» (Україна)	1 – Задоволено (22.04.2015) 2 – Задоволено частково (визначено суму стягнення в гривні)
15.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №757/27830/14-ц Дата 19.08.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52861223	Рішення ІСАС Справа №25у/2013 Дата 19.09.2013 Сторони: Позивач – Sigma Architecture and Interiors Limited Відповідач – ПрАТ «Промінвестгруп-1» (Україна)	1 – Задоволено (05.06.2015) 2 – Задоволено (без змін)
16.	Апеляційний суд Івано-Франківської області Ухвала Справа №354/81/15-ц Дата 08.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/50301442	Рішення ІСАС Справа №199у/2014 Дата 09.10.2014 Сторони: Позивач – Plan Team GmbH Відповідач – ТОВ «Скорзонера» (Україна)	1 – Задоволено (19.06.2015) 2 – Направлено на новий розгляд
17.	Апеляційний суд Одеської області Ухвала Справа №522/1759/15-ц Дата 16.09.2015 Режим доступу:	Рішення УМАС Справа №13л/2013 Дата 25.09.2014 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна)	1 – Задоволено (27.07.2015) 2 – Задоволено (без змін)

2015 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	http://reyestr.court.gov.ua/Review/50811092	Відповідач – Manchester Shipping S.A. (Ліберія)	
18.	Апеляційний суд Полтавської області Ухвала Справа №531/1161/14-ц Дата 17.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/50567712	Рішення ІСАС Справа №226у/2013 Дата 11.04.2014 Сторони: Позивач – Bunge SA (Швейцарія) Відповідач – ТОВ «Агропромислова компанія Докучаєвські чорноземи» (Україна)	1 – Задоволено (06.10.2014) 2 – Задоволено (без змін)
19.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №755/6749/15-ц Дата 22.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/51680747	Рішення DIS Справа №DIS-SV-CB-1119/11 Дата 22.12.2013 Сторони: Позивач – ЗАТ «Петер-Сервіс» (Росія) Відповідач – ПАТ «Телесистеми України» (Україна)	1 – Задоволено (17.08.2015) 2 – Направлено на новий розгляд
20.	Апеляційний суд Хмельницької області Ухвала Справа №688/474/15-ц Дата 28.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/51622570	Рішення ІСАС Справа №333у/2013 Дата 06.03.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «Строй Транс Холдинг» Відповідач – ТОВ «Шепетівський гранкар'єр» (Україна)	1 – Задоволено (05.05.2015) 2 – Задоволено (без змін)
21.	Апеляційний суд м.Києва Ухвала Справа №752/10982/14-ц Дата 06.10.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52189619	Рішення VIAC Справа №SCH 5154 Дата 01.09.2011 Сторони: Позивач – Рьорен-унд Пумпенверк Бауер ГмбХ Відповідач – ПАТ «Компанія «Райз» (Україна)	1 – Задоволено (24.06.2015) 2 – Задоволено (без змін)
22.	Апеляційний суд Київської області Ухвала Справа №367/7679/14-ц Дата 18.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53578134	Рішення ІСАС Справа №282у/2013 (за зустрічним позовом) Дата 03.07.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «КонтурГлобалСолушнс Україна» Відповідач – ТОВ «Ютем - Інжиніринг»	1 – Задоволено (16.07.2015) 2 – Задоволено (без змін)

2015 рік
АПЕЛЯЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

23.	<p>Апеляційний суд Запорізької області Ухвала Справа №335/896/15ц Дата 22.12.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54707786</p>	<p>Рішення ІСАС Справа №328у/2014 Дата 27.11.2014 Сторони: Позивач – ТОВ «НВО «Ростехприбор» (Росія) Відповідач – ПАТ «Запорізький електроапаратний завод» (Україна)</p>	<p>1 – Задоволено (28.10.2015) 2 – Направлено на новий розгляд</p>
24.	<p>Апеляційний суд Донецької області Ухвала Справа №234/10967/15-ц Дата 23.12.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/54562387</p>	<p>Рішення ІСАС Справа №314у/2014 Дата 30.01.2015 Сторони: Позивач – RHI AG (Австрія) Відповідач – АТ «Енергомашспецсталь» (Україна)</p>	<p>1 – Задоволено (29.10.2015) 2 – Задоволено (без змін)</p>

2015 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

№	Рішення суду	Рішення арбітражу	Результат судового розгляду (1 – інстанція, 2 – інстанція, 3 – інстанція)
1.	ВССУ Ухвала Справа № 6-41445св14 Дата 19.02.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/42948869	Рішення МКАС при ТПП РФ Справа №26/2006 Дата 14.12.2006 Сторони: Позивач – ВАТ «Осколцемент» Відповідач – ТзОВ «Дунапак-Україна» (Україна)	1 – Відмовлено (22.08.2008) 2 – Відмовлено (16.10.2008) 3 – Направлено на новий розгляд (06.10.2010) 1 – Задоволено (27.02.2014) 2 – Задоволено (10.10.2014) 3 – Задоволено (без змін)
2.	ВССУ Ухвала Справа №6-67св15 Дата 26.02.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43008179	Рішення Арбітражного суду при Торговій палаті Чеської Республіки та Аграрній палаті Чеської Республіки Справа № Rsp 1809/12 Дата 20.12.2012 Сторони: Позивач – АТ «Чеська експортні банка, а.с.», Чехія Відповідач – ТОВ «Кузьминецький цегляний завод» (Україна)	1 – Задоволено (04.08.2014) 2 – Задоволено (23.12.2014) 3 – Задоволено (без змін)
3.	ВССУ Ухвала Справа №6-42203св14 Дата 11.03.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/43475034	Рішення Справа Дата 06.06.2013 Сторони: Позивач – ДП «Укрмедпостач» (Україна) Відповідач – VAMED Engineering GmbH & Co KG	1 – Відмовлено (10.07.2014) 2 – Відмовлено (22.10.2014) 3 – Відмовлено <u>Підстава:</u> арбітражна угода є недійсною
4.	ВССУ Ухвала Справа №6-46997св14 Дата 13.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/44216913	Рішення ІСАС Справа №314у/2006 Дата 27.06.2007 Сторони: Позивач – ТОВ «Оптилат», (Латвія) Відповідач – ТОВ «Вініл» (Україна)	1 – Відмовлено (06.07.2010) 2 – Задоволено (26.11.2014) 3 – Задоволено (без змін)
5.	ВССУ Ухвала Справа №6-5888св15 Дата 20.05.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/	Рішення ІСАС Справа № - Дата 29.08.2012 Сторони: Позивач – ДП «ОМТП» (Україна)	1 – Задоволено (21.10.2013) 2 – Задоволено (29.01.2015) 3 – Задоволено (без змін)

2015 рік
КАСАЦІЙНА ІНСТАНЦІЯ

	Review/44484029	Відповідач – International Port Services Limited (Ірландія)	
6.	ВССУ Ухвала Справа №6-8077св15 Дата 23.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52411892	Рішення GAFTA Справа №4323(i) Дата 23.05.2014 Сторони: Позивач – Nibulon SA (Швейцарія) Відповідач – ПАТ «Компанія Райз» (Україна)	1 – Задоволено (30.01.2015) 2 – Задоволено (05.03.2015) 3 – Передано на новий розгляд до суду апеляційної інстанції
7.	ВССУ Ухвала Справа №6-47255св14 Дата 30.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52807508	Рішення LCIA Справа №111882 Дата 19.07.2012 Сторони: Позивач – Бенк оф Сайперс Паблік Кампані Лімітед (Кіпр) Відповідач – <i>особа</i> (Україна)	1 – Задоволено частково (відмовлено у видачі виконавчого листа) (03.10.2014) 2 – Задоволено частково (26.10.2014) 3 – направлено на новий розгляд до суду першої інстанції
8.	ВССУ Ухвала Справа №6-24755св15 Дата 21.10.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/52620714	Рішення Третейського суду при асоціації комерційних банків Латвії Справа №240/2013 Дата 02.12.2013 Сторони: Позивач – AS «ABLV Bank» (Латвія) Відповідач – <i>Особа</i>	1 – Задоволено (12.05.2015) 2 – Задоволено (08.07.2015) 3 – Задоволено (без змін)
9.	ВССУ Ухвала Справа №6-22317св15 (№757/34281/14-ц) Дата 18.11.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/53831629	Рішення ICC Справа №19315/GFG Дата 04.08.2014 Сторони: Позивач – SES Astra AB (Швеція) Відповідач – ДП «Укркосмос» (Україна)	1 – Задоволено (20.04.2015) 2 – Задоволено (24.06.2015) 3 – Передано на новий розгляд до суду першої інстанції

2015 рік
ПЕРЕГЛЯД ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ

№	Рішення суду	Рішення арбітражу	Результат судового розгляду (1 – інстанція, 2 – інстанція, 3 – інстанція)
1.	Верховний Суд України Ухвала Справа № 6-1047ц15 Дата 24.06.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/45602070	Рішення FOSFA Справа № <i>не визначено</i> Дата 07.09.2011 Сторони: Позивач – Еулер Гермес Сервісез Швайц АГ Відповідач – ПАТ «Одеський олійножировий комбінат» (Україна)	1 – Відмовлено (20.03.2013) 2 – Відмовлено (змінено підставу) (24.12.2014) 3 – Відмовлено (без змін) (08.04.2015) 4 – у допуску до провадження відмовлено
2.	Верховний Суд України Ухвала Справа № 6-1664ц15 Дата 04.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/50287962	Рішення ICAC Справа № <i>не визначено</i> Дата 27.06.2007 Сторони: Позивач – ТОВ «Оптилат» (Латвія) Відповідач – ТОВ «Вініл» (Україна)	1 – Відмовлено (06.07.2010) 2 – Задоволено (26.11.2014) 3 – Задоволено (13.05.2015) 4 – у допуску до провадження відмовлено
3.	Верховний Суд України Постанова Справа №6-26цс15 (1423/15646/2012) Дата 30.09.2015 Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/51998184	Друге проміжне остаточне арбітражне рішення одноособового арбітра у м. Лондоні Справа № <i>не визначено</i> Дата Сторони: Позивач – Sea Emerald S.A. (Панама) Відповідач – ДП «Суднобудівний завод імені 61 комунара» (Україна)	1 – Задоволено (16.05.2013) 2 – Відмовлено (20.11.2013) 3 – Задоволено (19.03.2014) 4 – На новий розгляд до суду касаційної інстанції

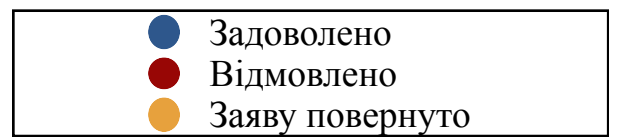
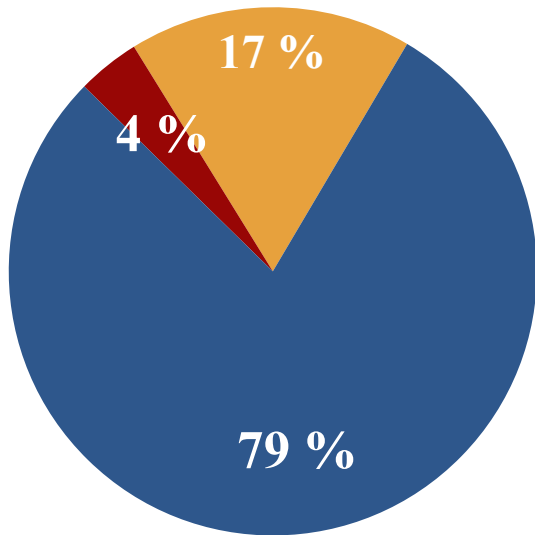
ЧАСТИНА II

АНАЛІЗ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ УКРАЇНИ У СПРАВАХ ПРО ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ АРБІТРАЖНИХ РІШЕНЬ (у графіках)

2015 – 2020 роки

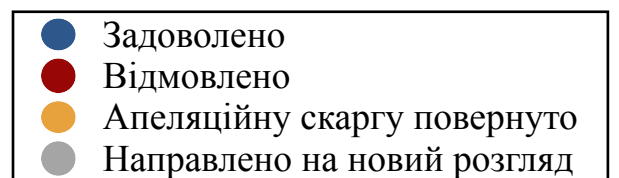
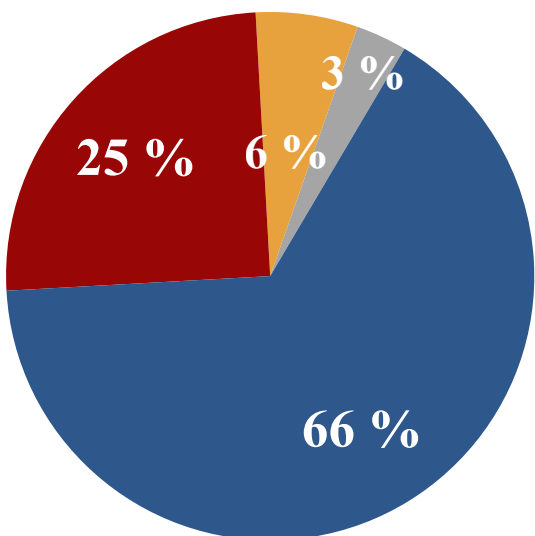
ГРАФІК 1

Рішення судів першої інстанції

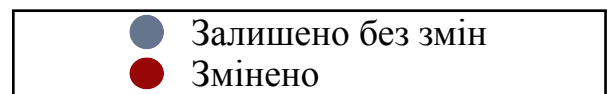
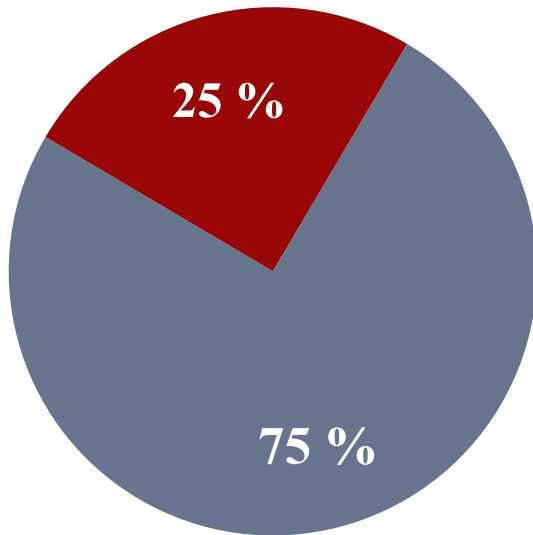
ГРАФІК 2

Рішення судів апеляційної інстанції

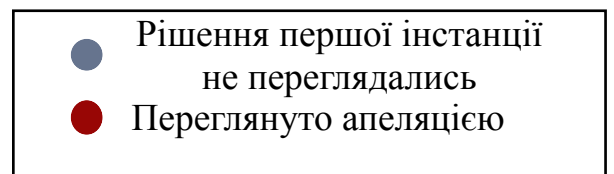
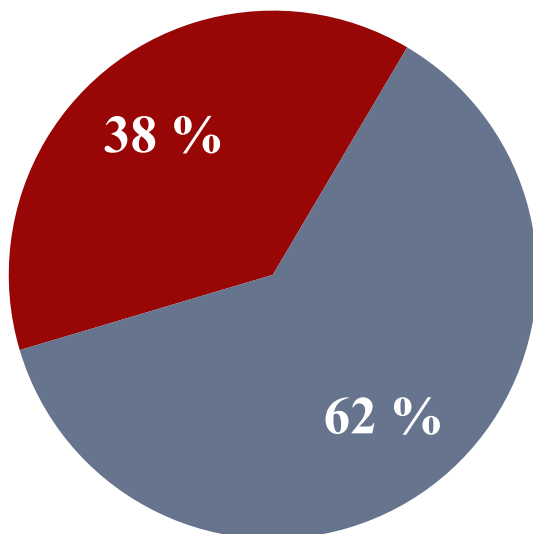
ГРАФІК 3

**Рішення, змінені судом
апеляційної інстанції**

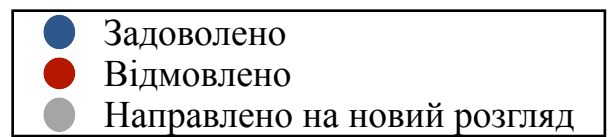
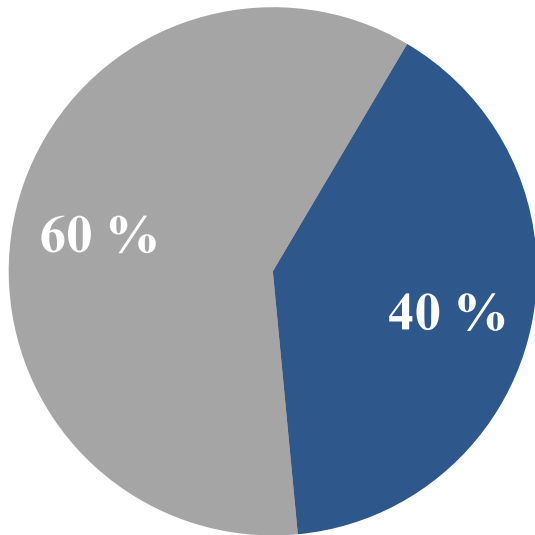
ГРАФІК 4

**Подано в апеляцію (від
загальної кількості заяв,
поданих до першої інстанції)**

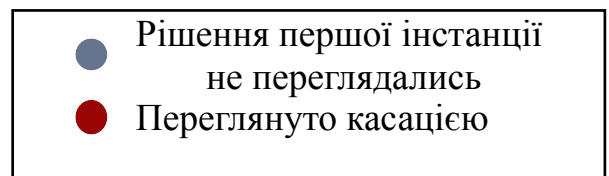
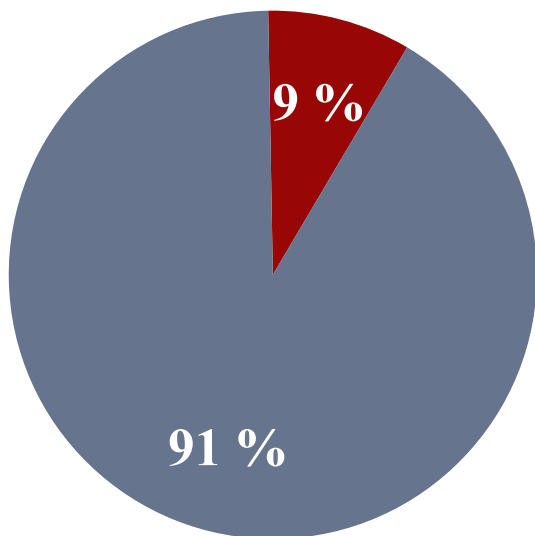
ГРАФІК 5

Рішення судів касаційної інстанції

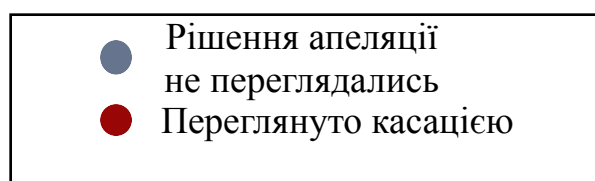
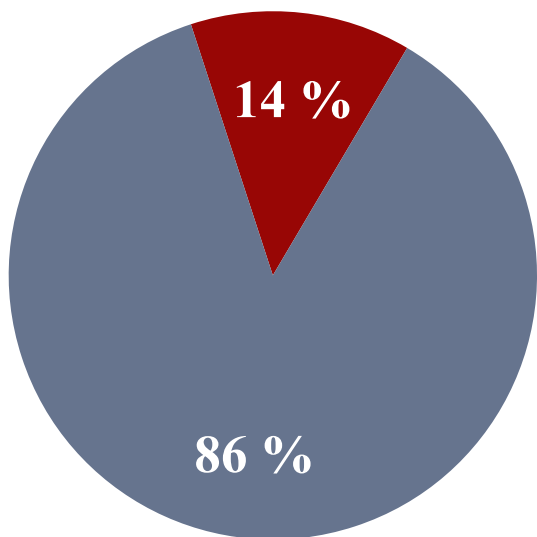
ГРАФІК 6

Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)

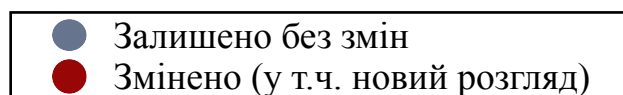
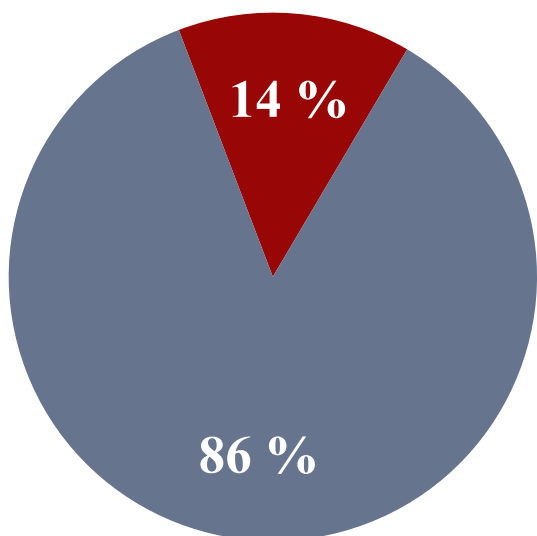
ГРАФІК 7

Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)

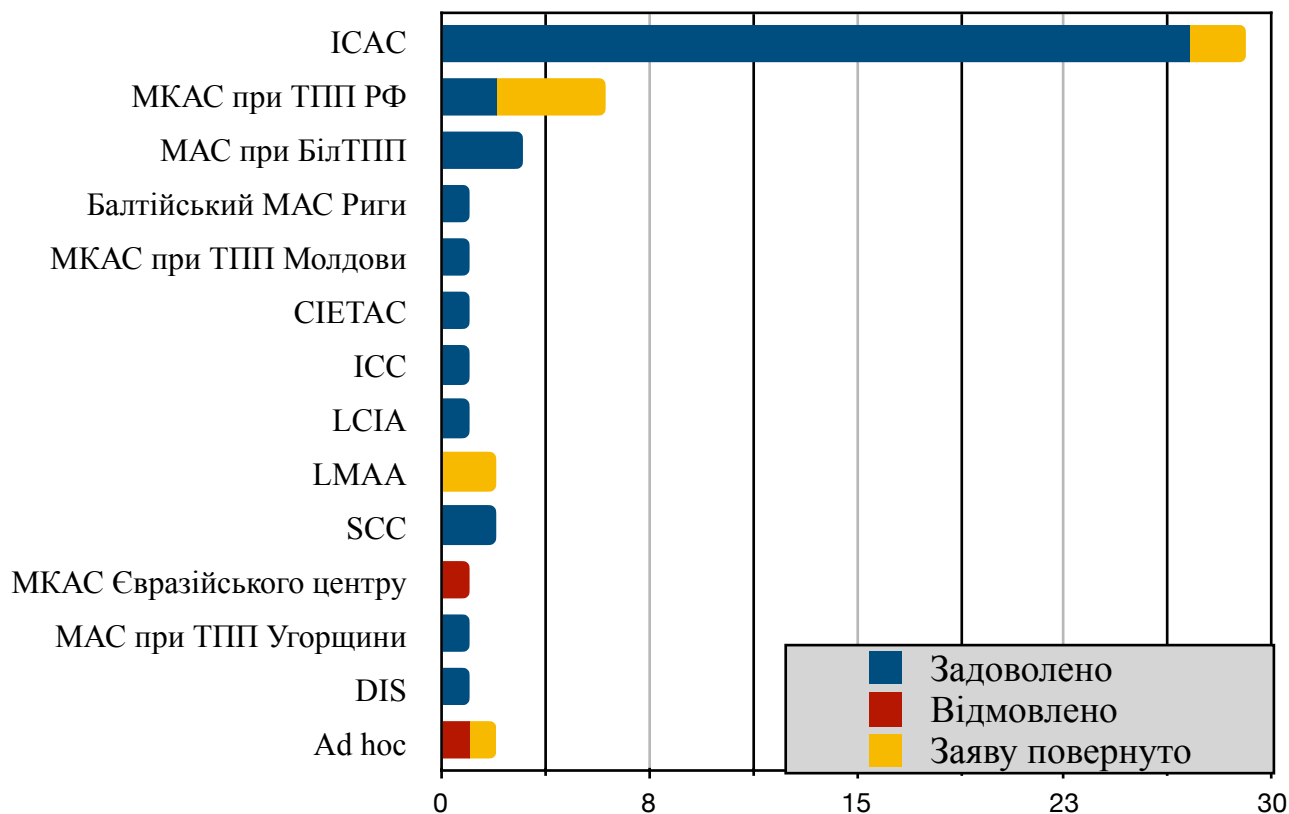

ГРАФІК 8

Рішення апеляційних судів змінені судом касаційної інстанції

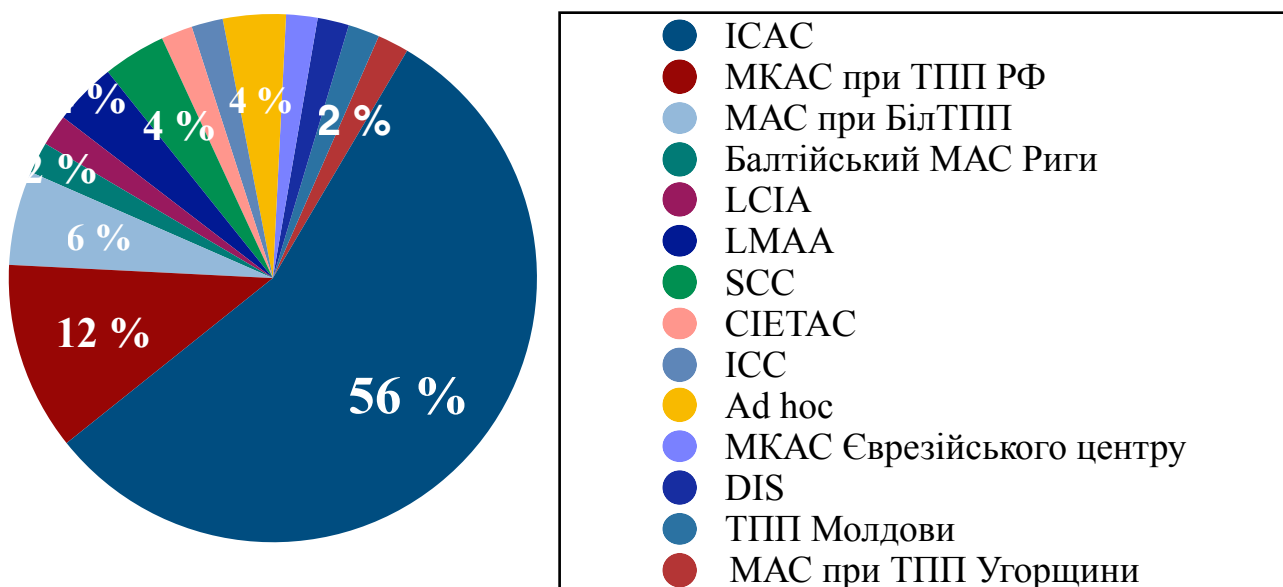

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

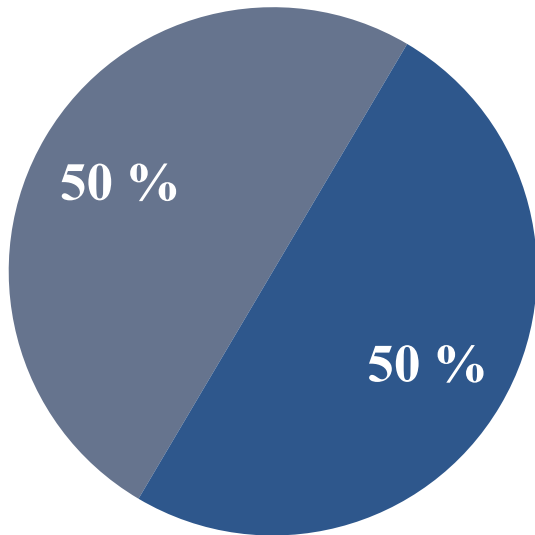

ГРАФІК 10

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

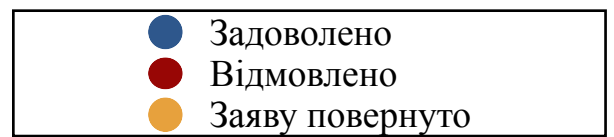
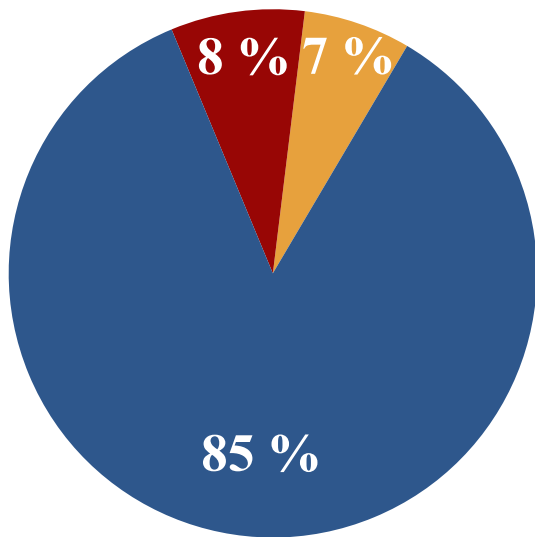
**Підстави з яких відмовлено у
визнанні та виконанні
арбітражних рішень (перша
інстанція)**

● Неарбітрабільність● Позбавлено сторону можливість надати пояснення

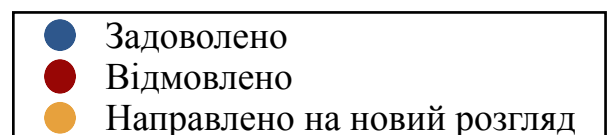
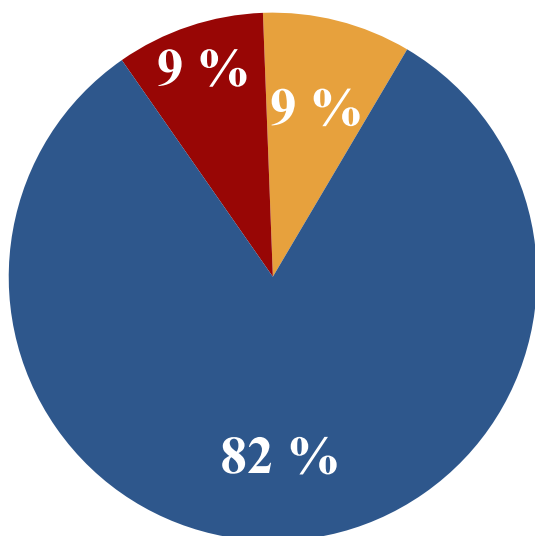
ГРАФІК 1

Рішення судів першої інстанції

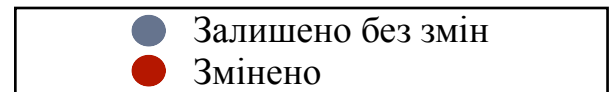
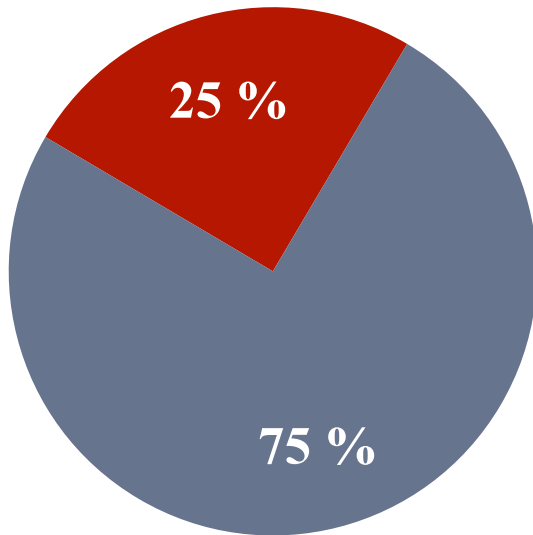
ГРАФІК 2

Рішення судів апеляційної інстанції

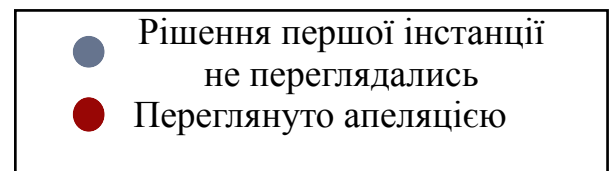
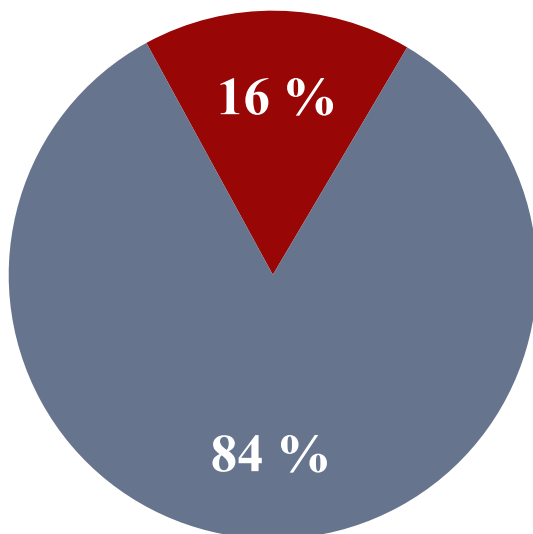
ГРАФІК 3

**Рішення, змінені судом
апеляційної інстанції**

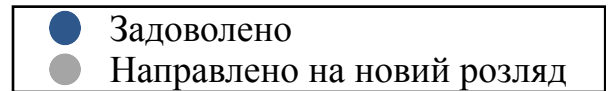
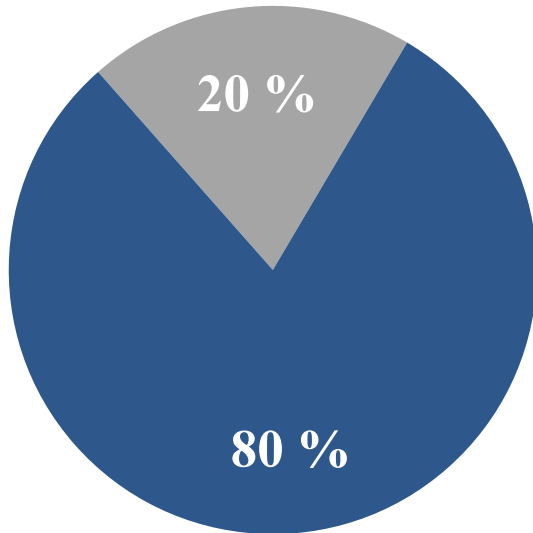
ГРАФІК 4

**Подано в апеляцію (від
загальної кількості заяв,
поданих до першої інстанції)**

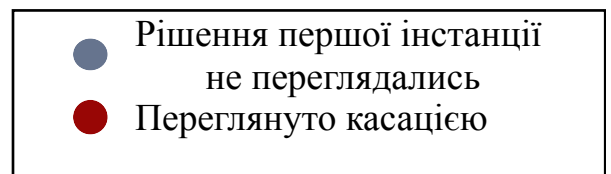
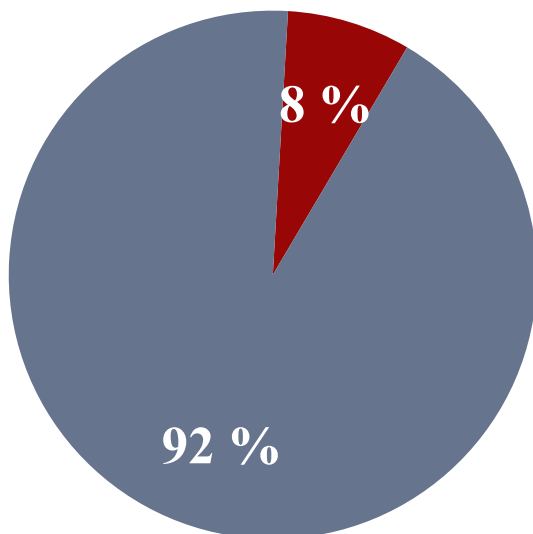
ГРАФІК 5

Рішення судів касаційної інстанції

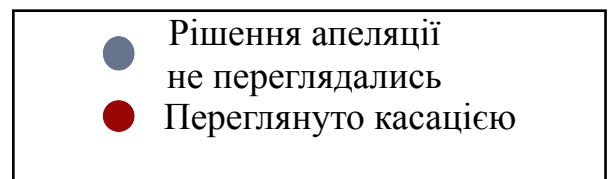
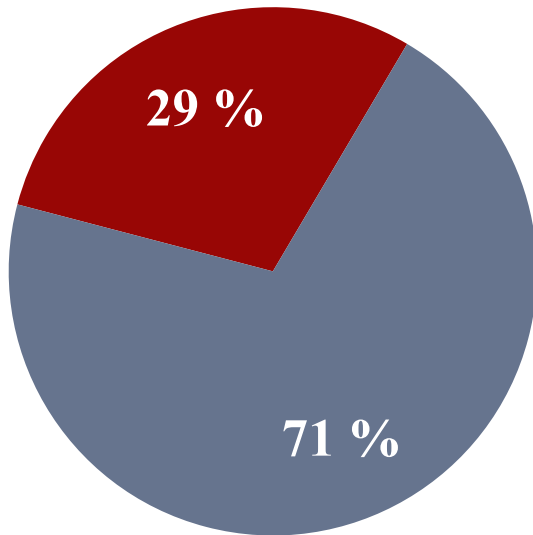
ГРАФІК 6

Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)

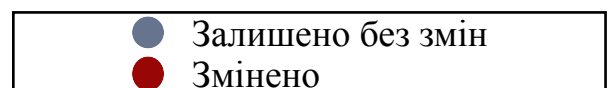
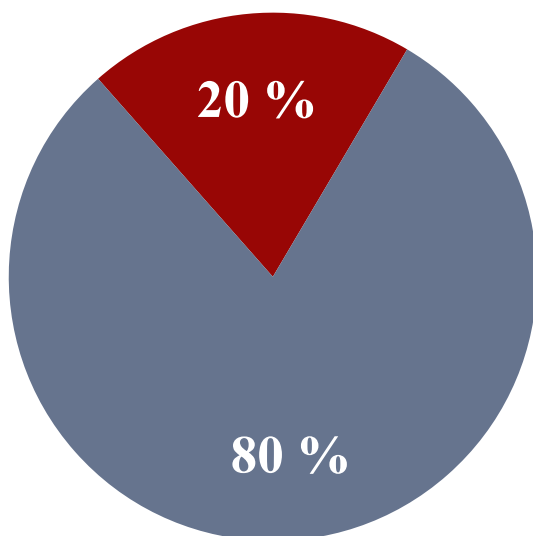
ГРАФІК 7

Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)

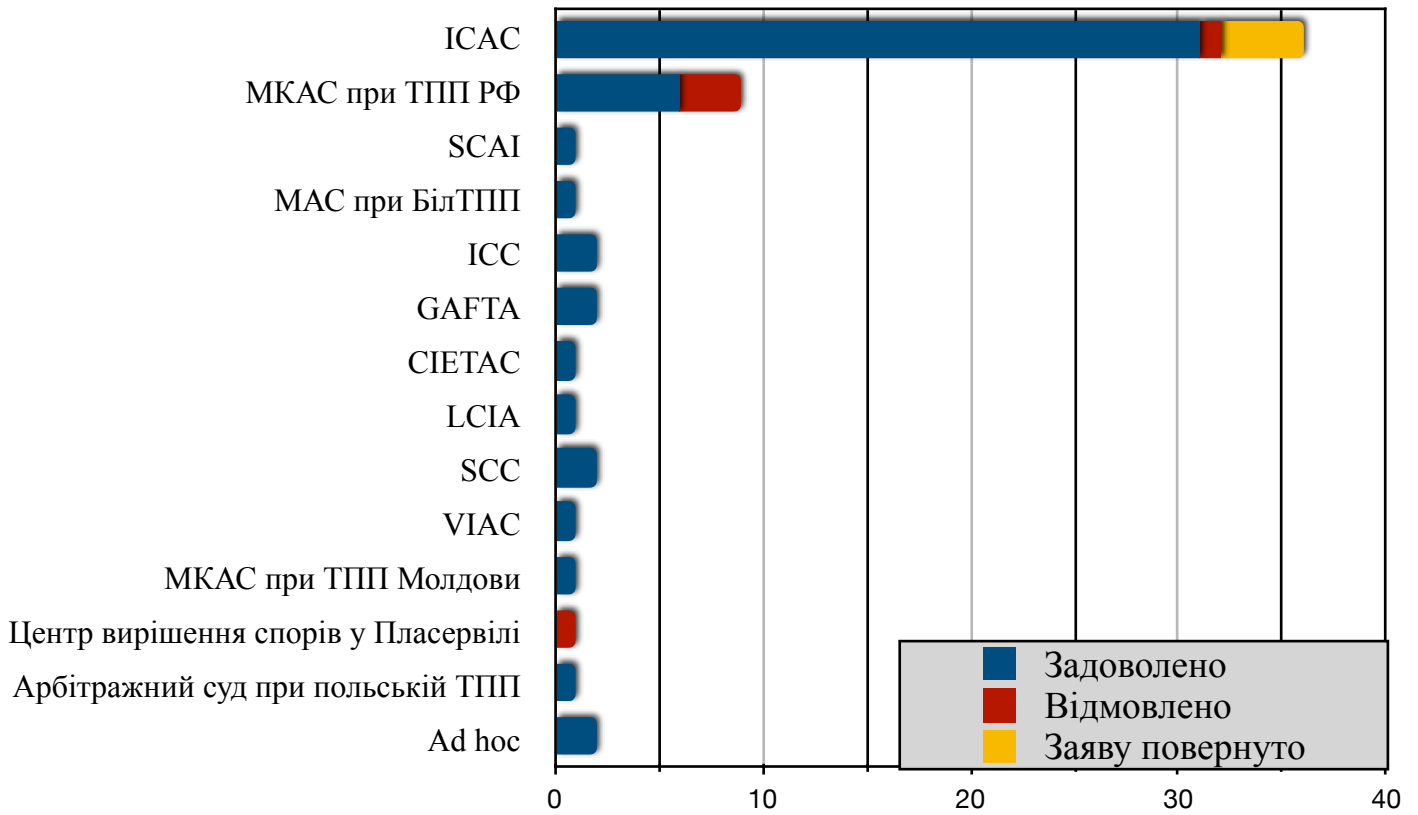

ГРАФІК 8

Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції

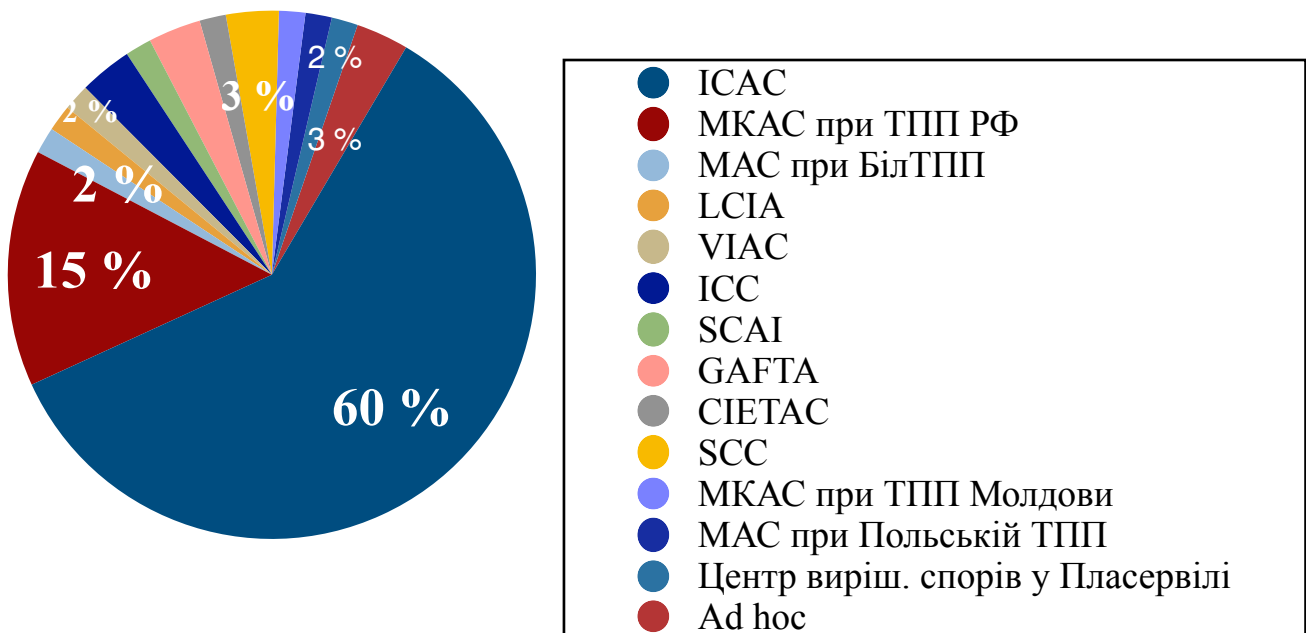

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

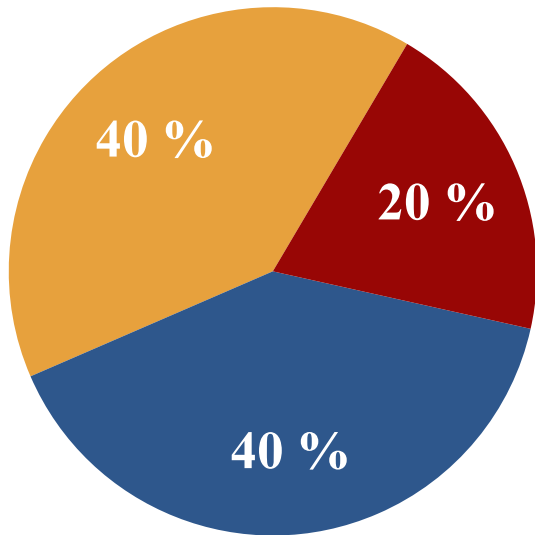

ГРАФІК 10

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

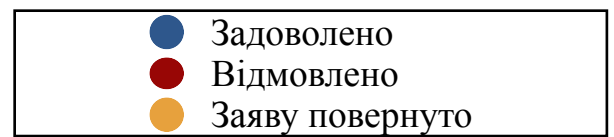
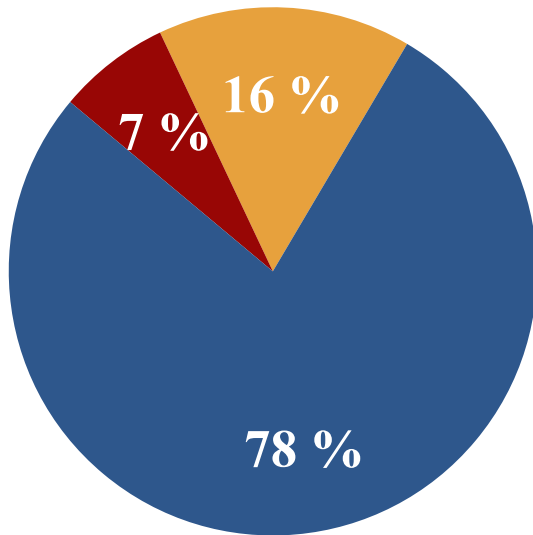
**Підстави, з яких відмовлено у
визнанні та виконанні
арбітражних рішень**

	Порушено публічний порядок
	Позбавлено сторону можливості надати пояснення
	Спiр не передбачено арбітражною угодою

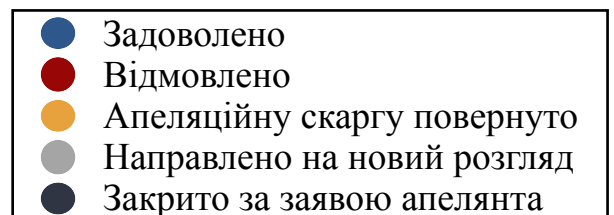
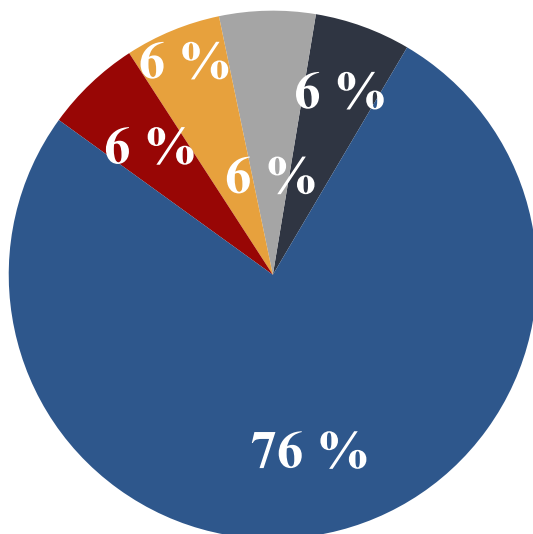
ГРАФІК 1

Рішення судів першої інстанції

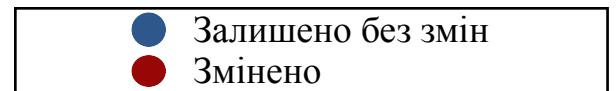
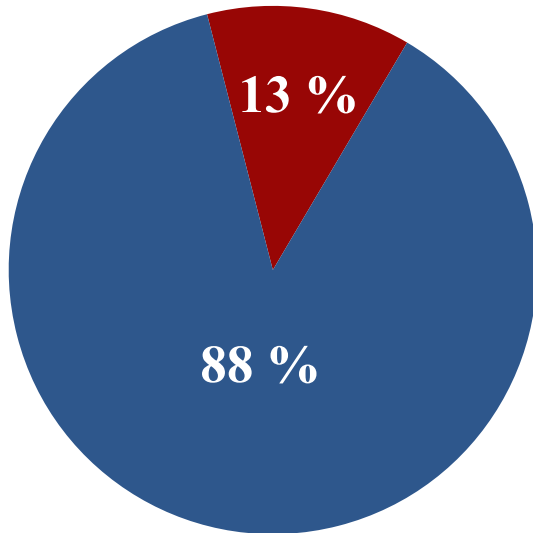

ГРАФІК 2

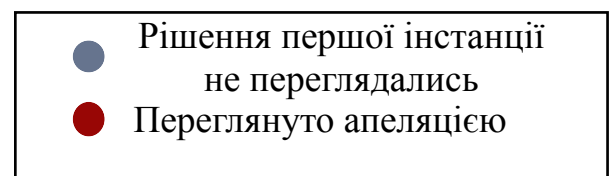
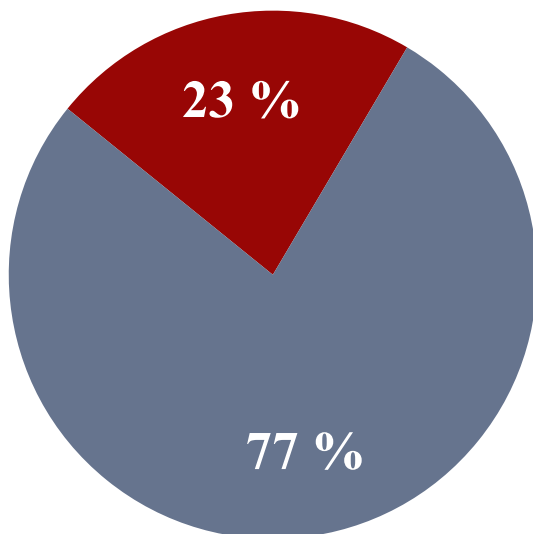
Рішення судів апеляційної інстанції

**Рішення, змінені судом
апеляційної інстанції**

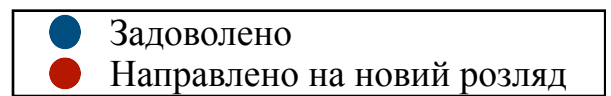
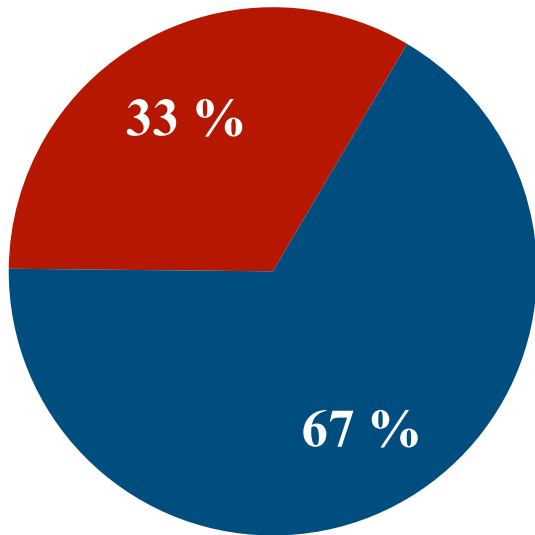

**Подано в апеляцію (від
загальної кількості заяв,
поданих до першої інстанції)**

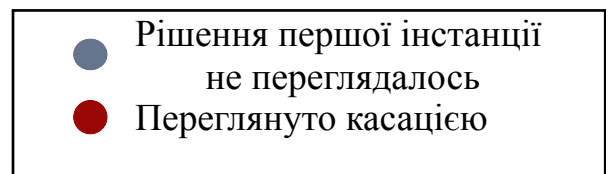
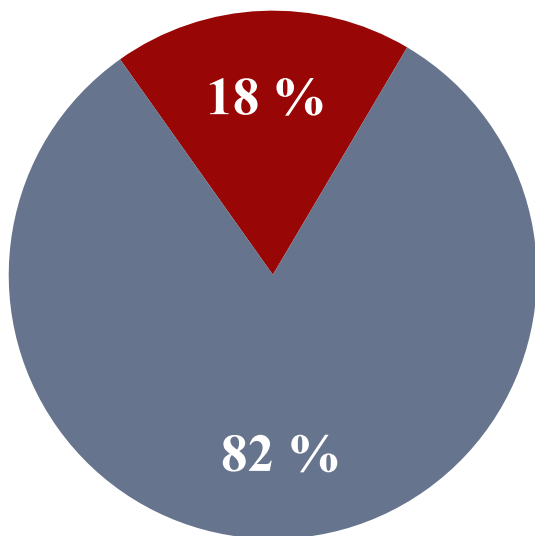
ГРАФІК 5

Рішення судів касаційної інстанції

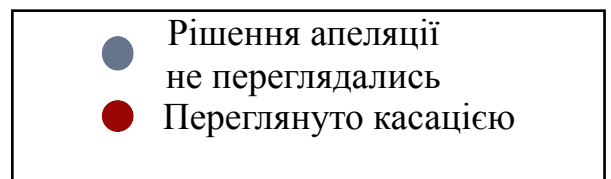
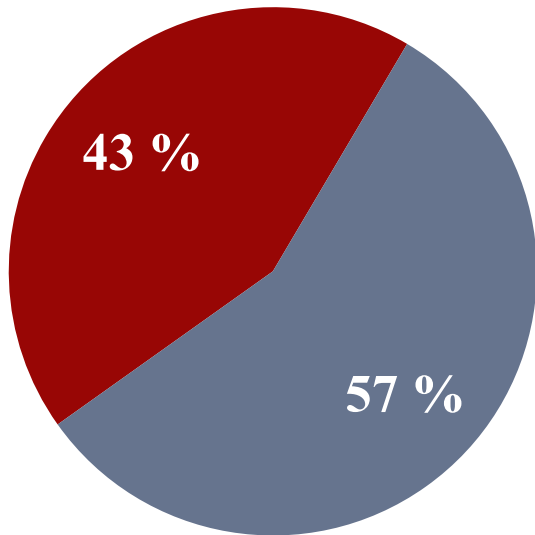
ГРАФІК 6

Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)

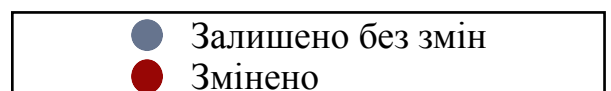
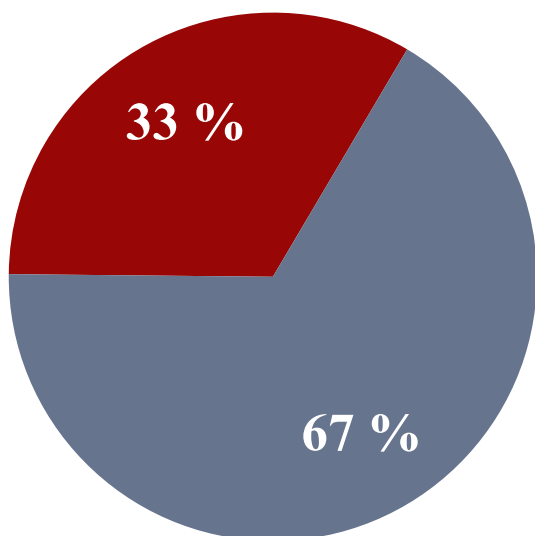
ГРАФІК 7

Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)

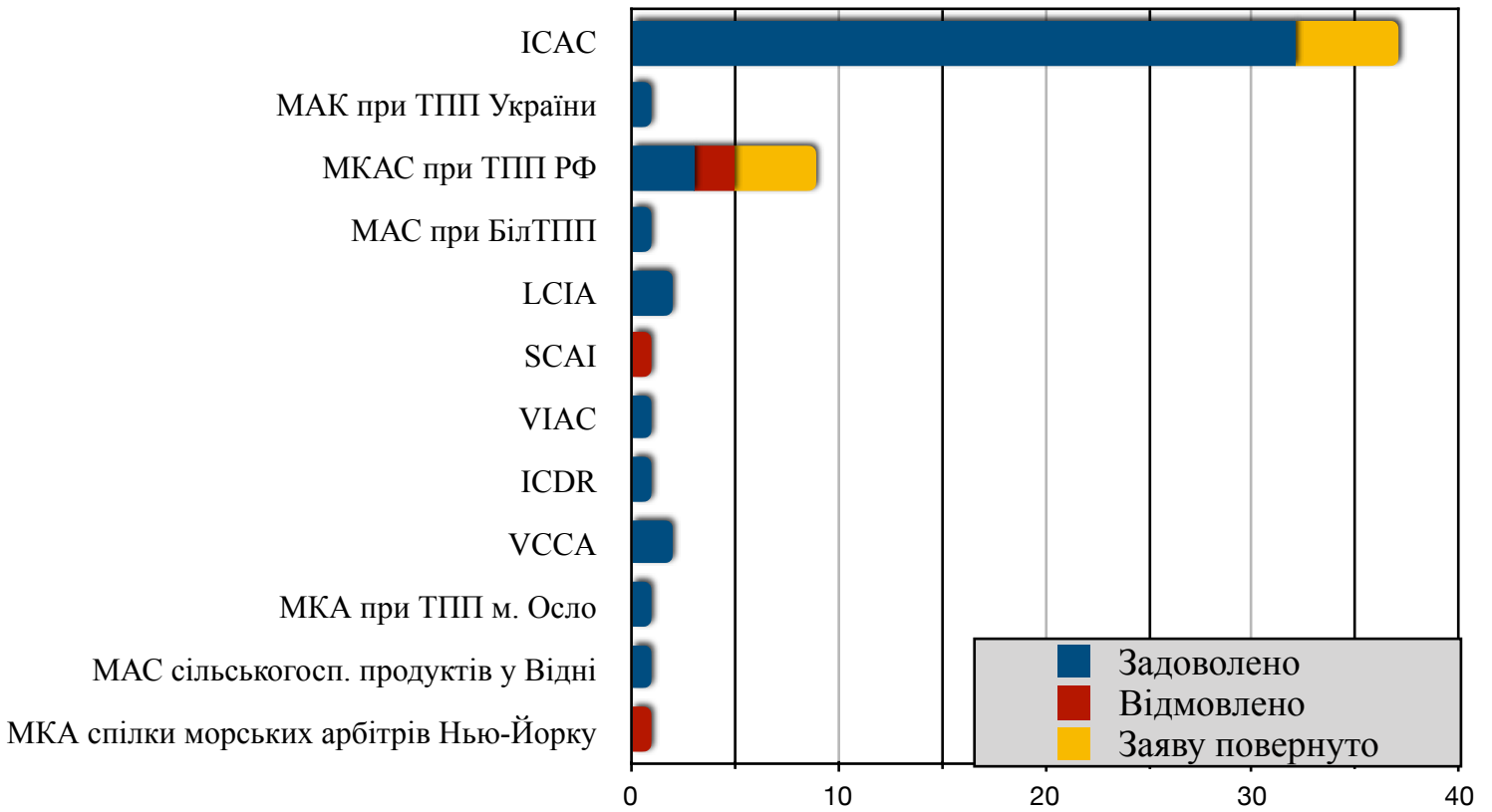

ГРАФІК 8

Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції

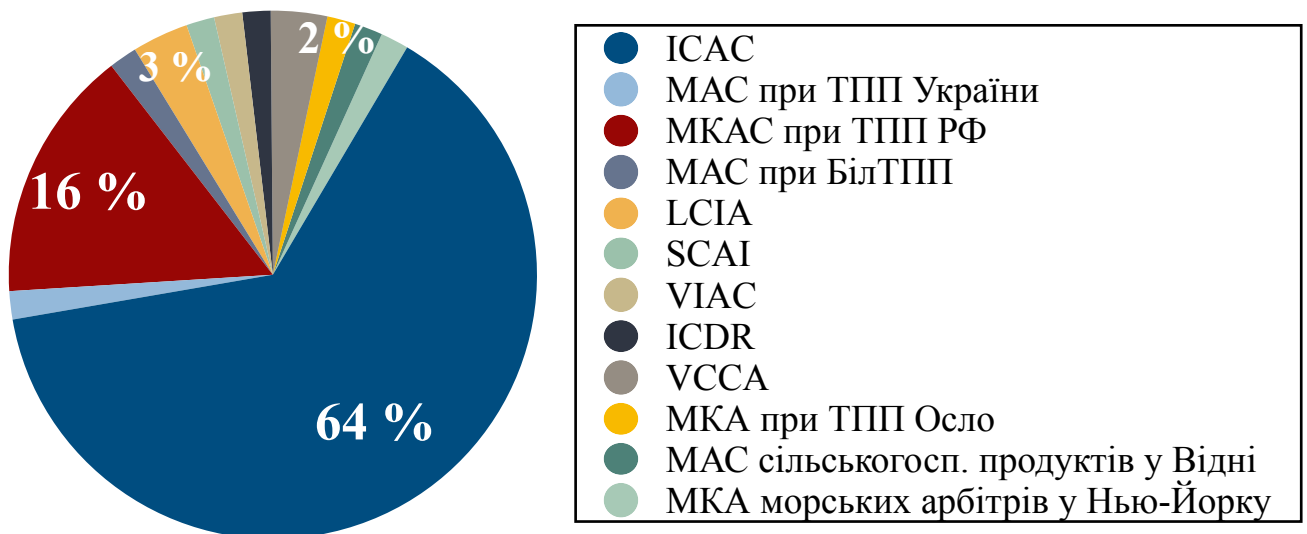

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

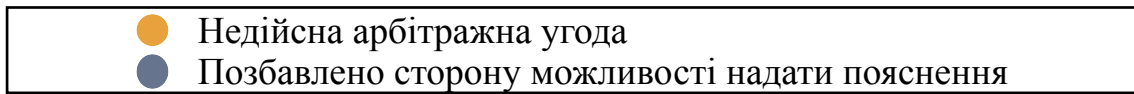
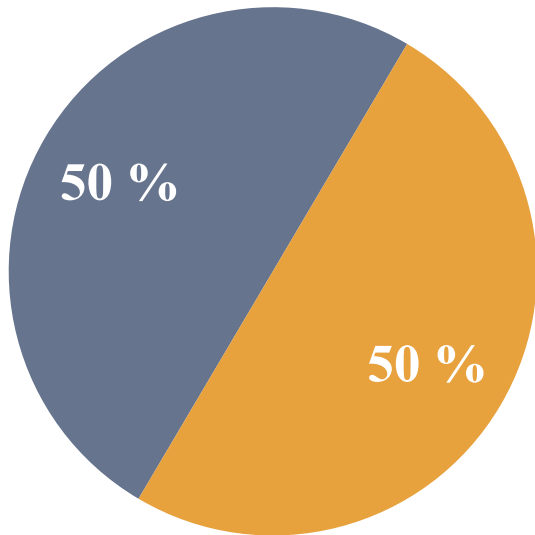

ГРАФІК 10

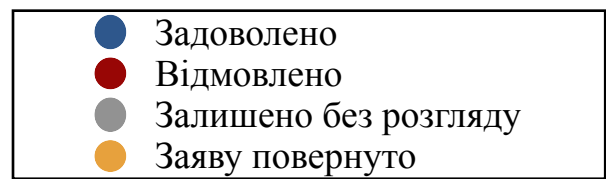
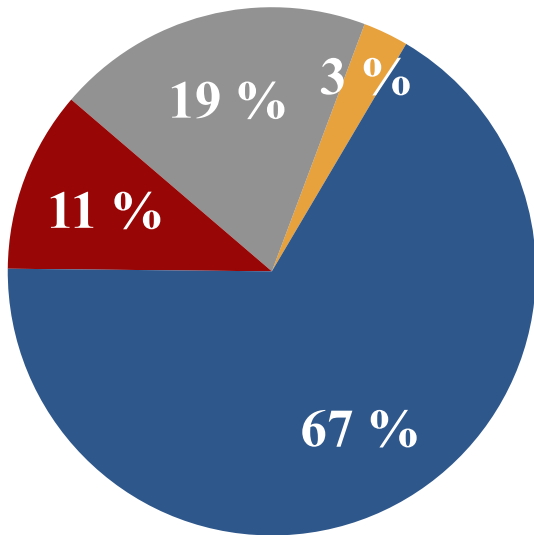
Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

**Підстави, з яких відмовлено у
визнанні та виконанні
арбітражних рішень**

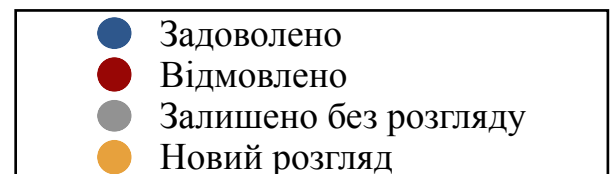
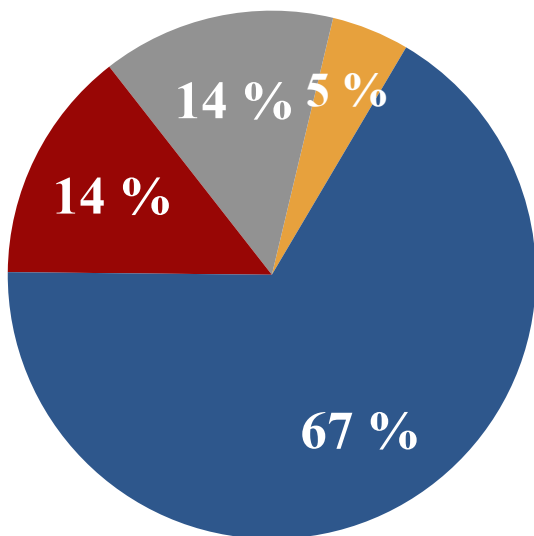

Рішення судів першої інстанції

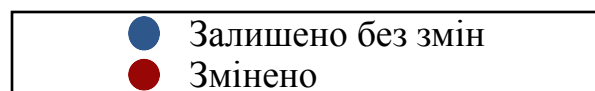
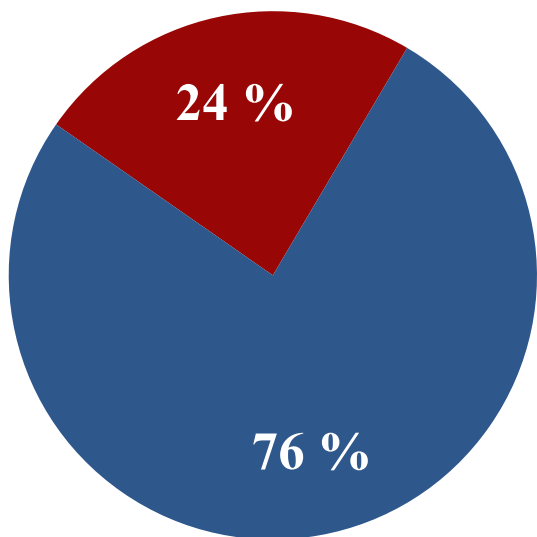

ГРАФІК 2

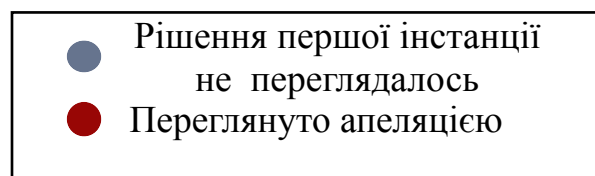
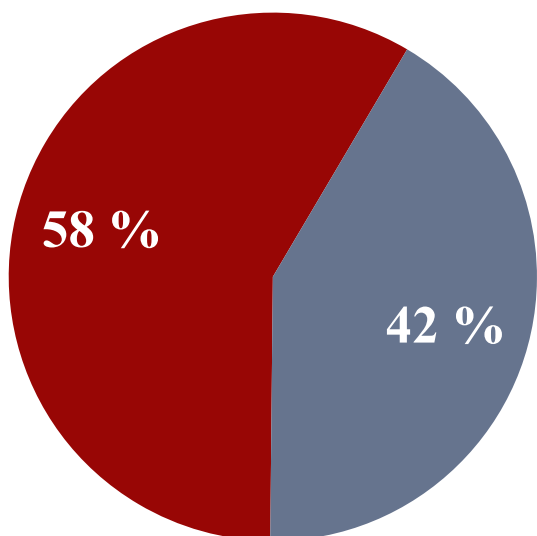
Рішення судів апеляційної інстанції

**Рішення, змінені судом
апеляційної інстанції**

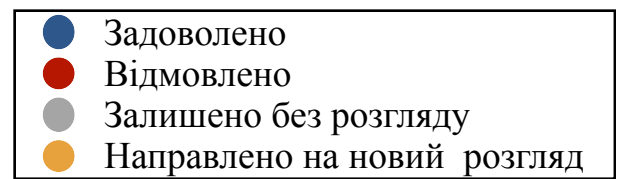
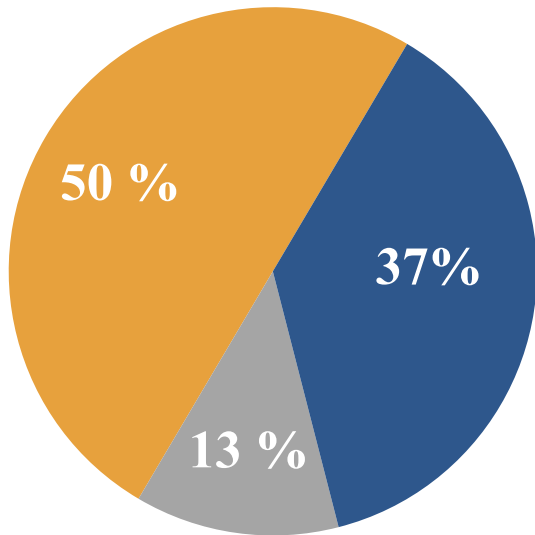

**Подано в апеляцію (від
загальної кількості заяв,
поданих до першої інстанції)**

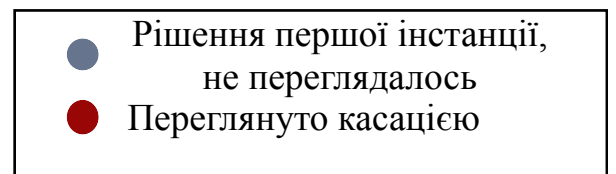
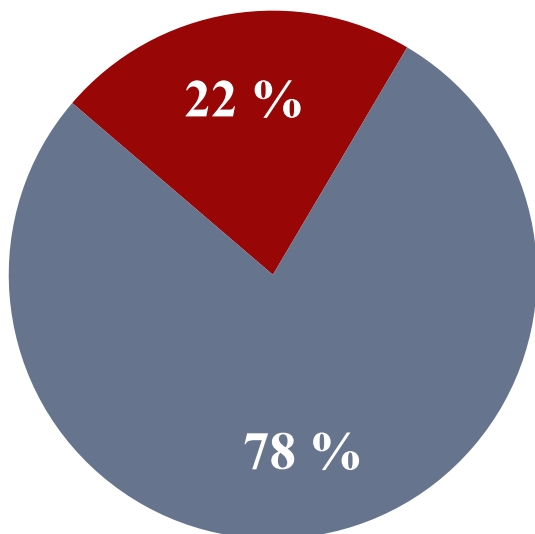
ГРАФІК 5

Рішення судів касаційної інстанції

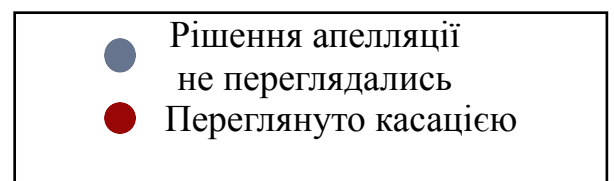
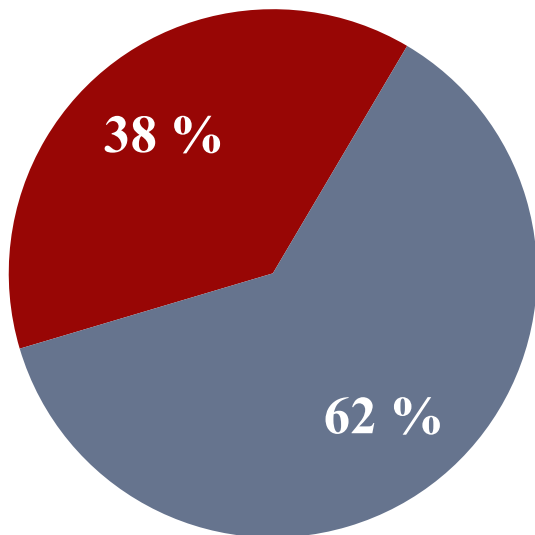
ГРАФІК 6

Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)

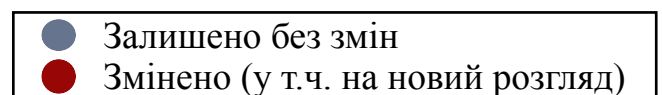
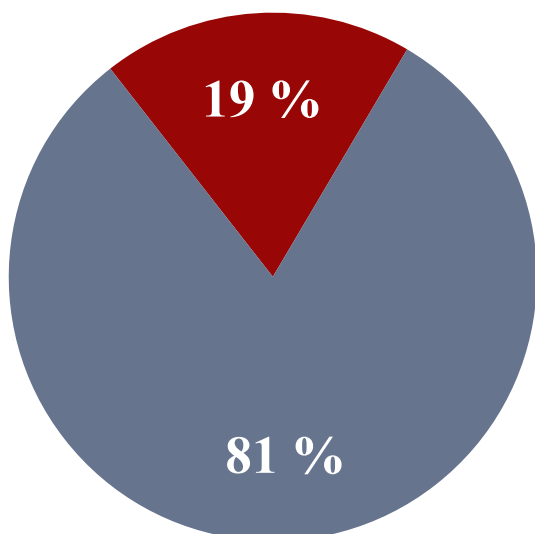
ГРАФІК 7

Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)

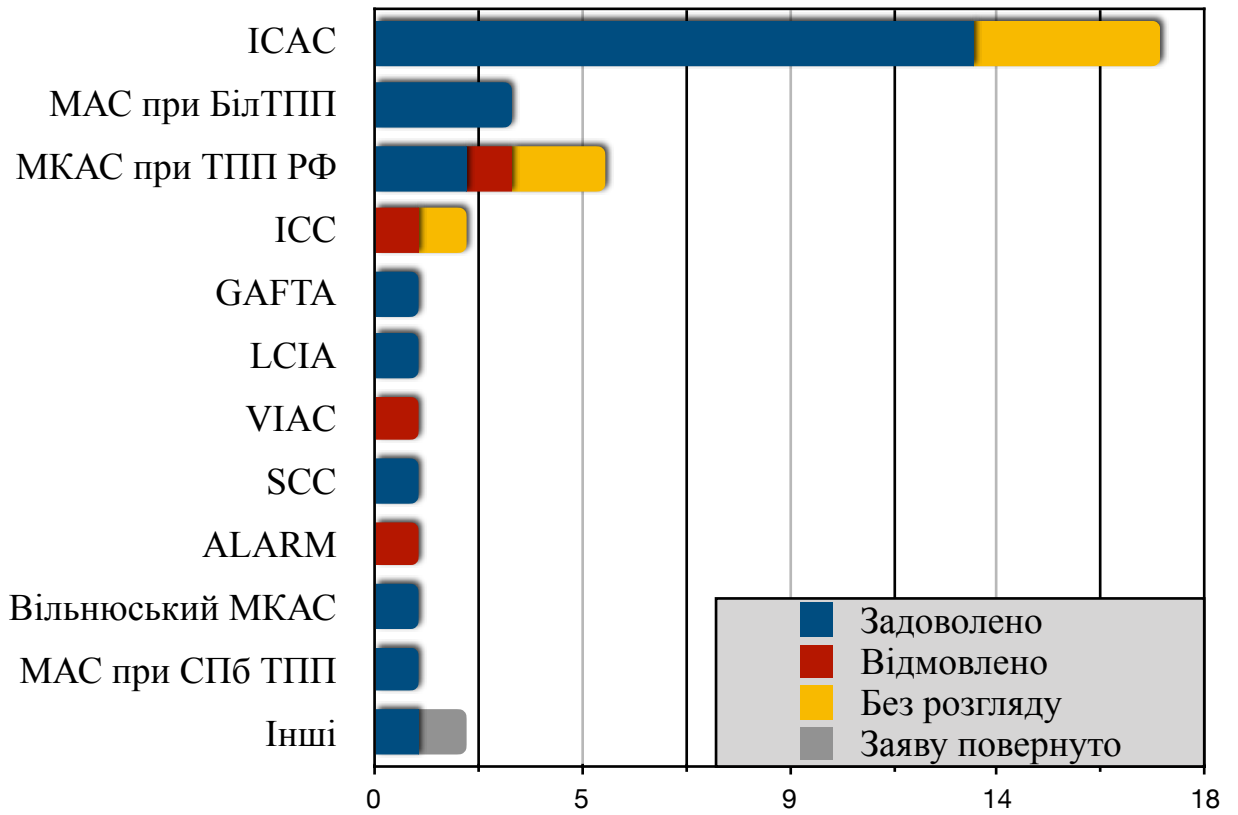

ГРАФІК 8

Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції

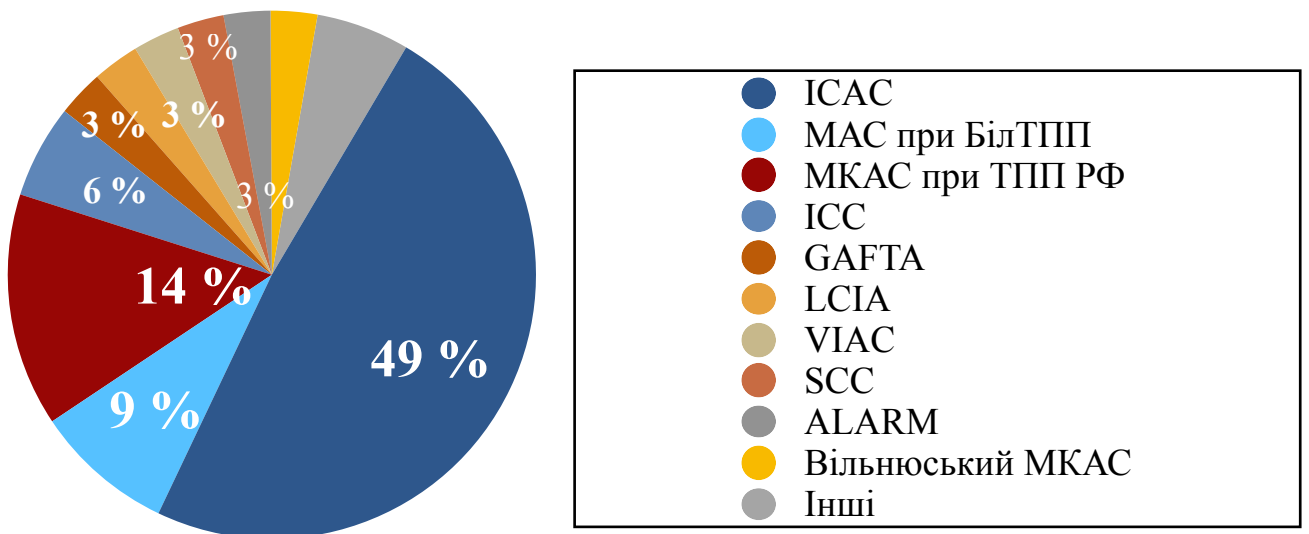

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

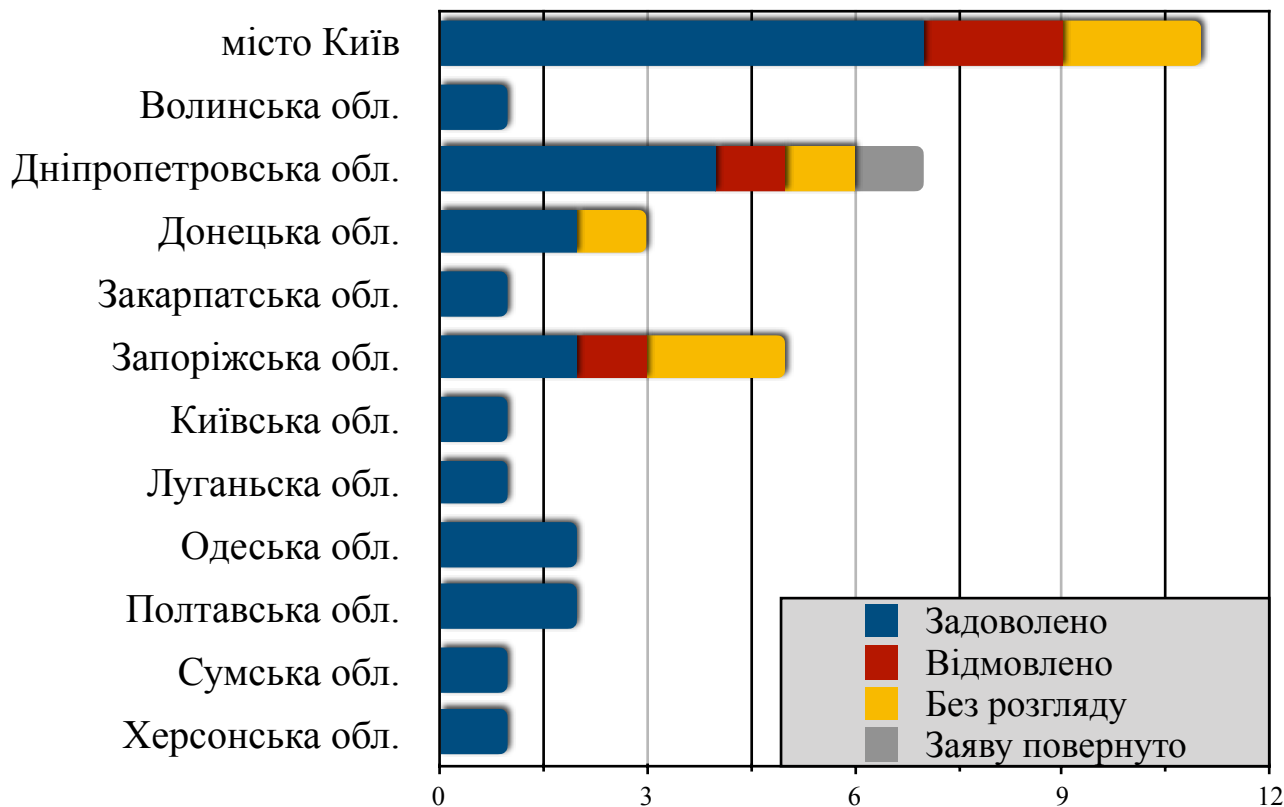

ГРАФІК 10

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

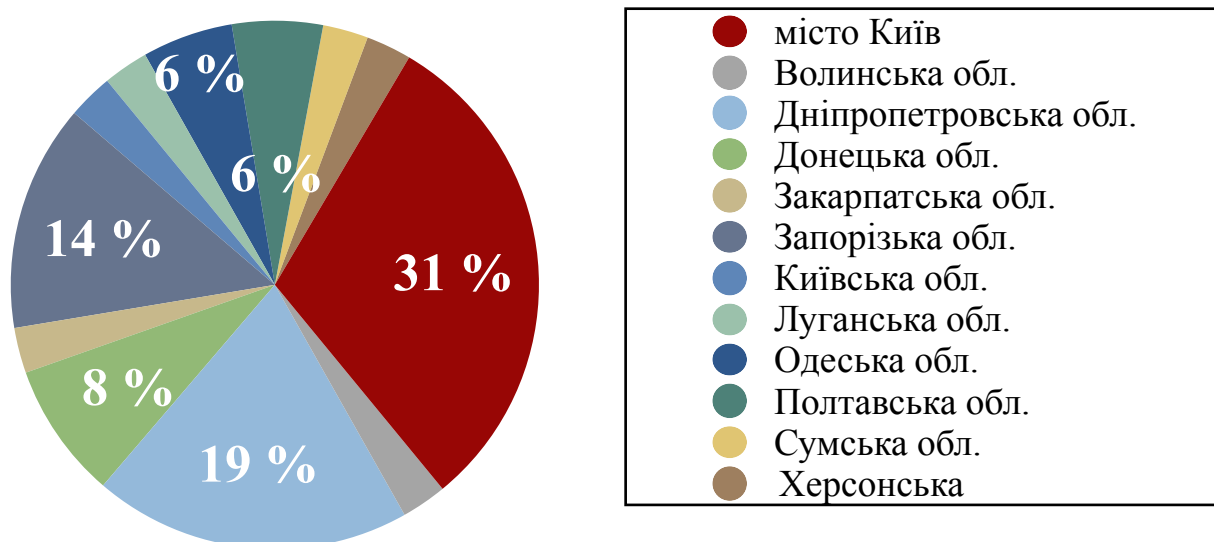

Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції

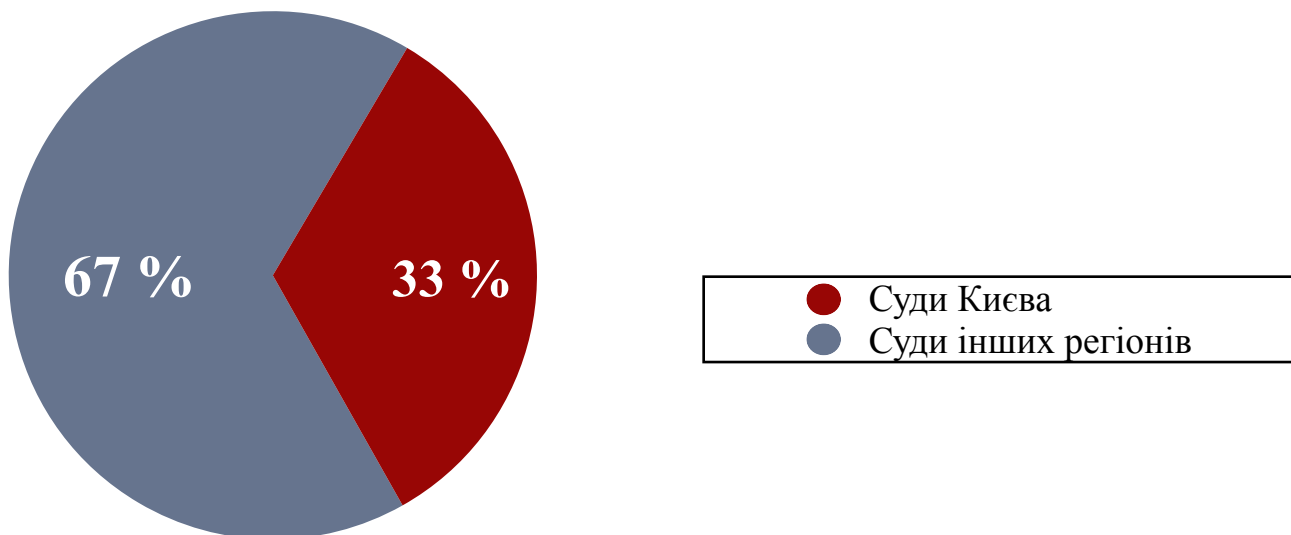
ГРАФІК 12

Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції

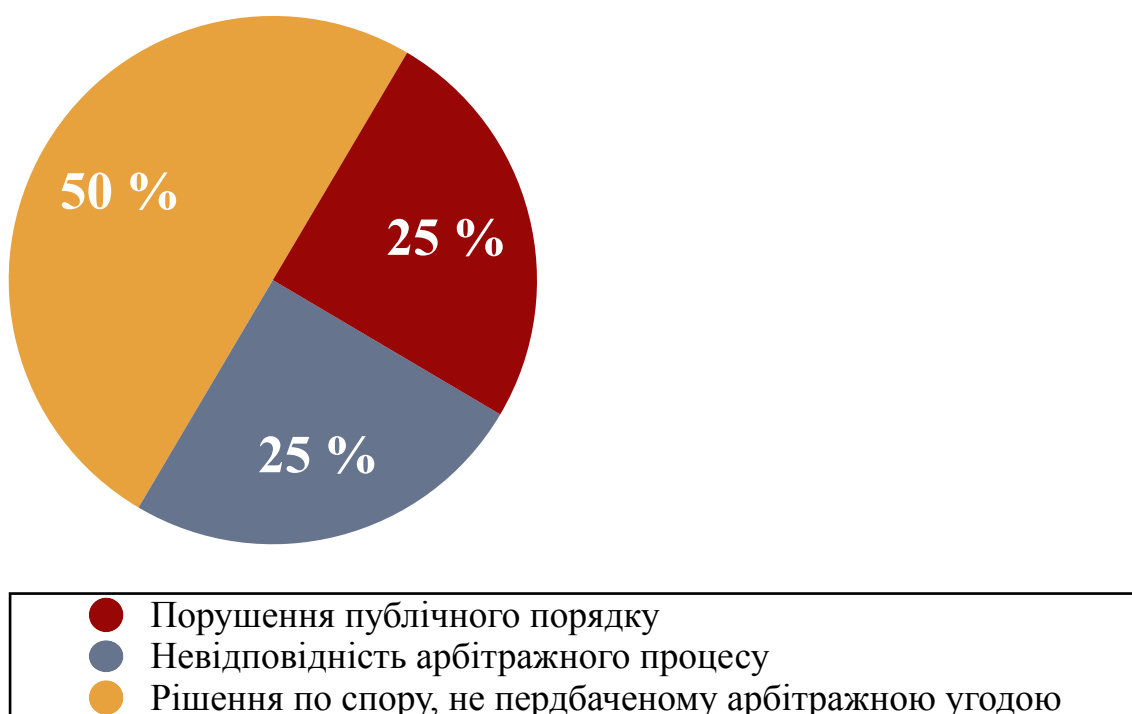
ГРАФІК 13

**Територіальний розподіл
справ про визнання та
виконання арбітраних рішень
між судами першої інстанції**

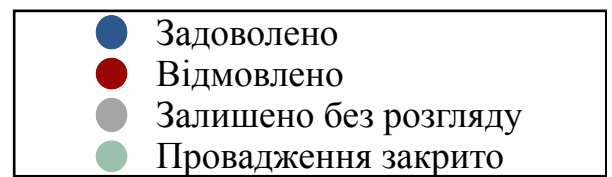
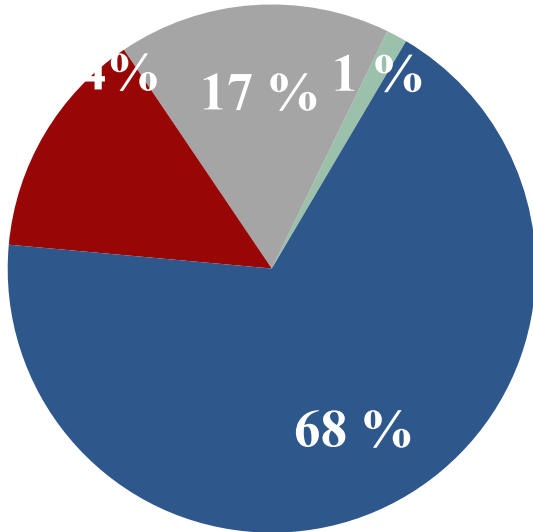

ГРАФІК 14

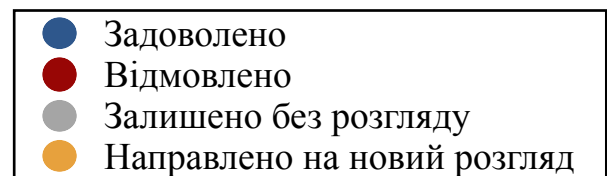
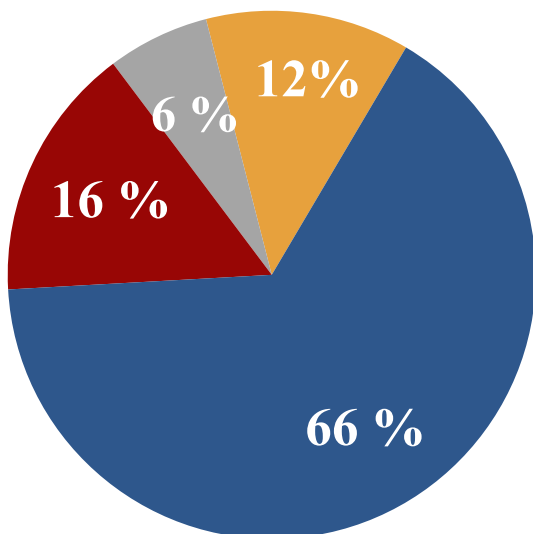
**Підстави, з яких відмовлено у
визнанні та виконанні
арбітражних рішень**

Рішення судів першої інстанції

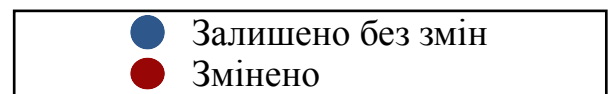
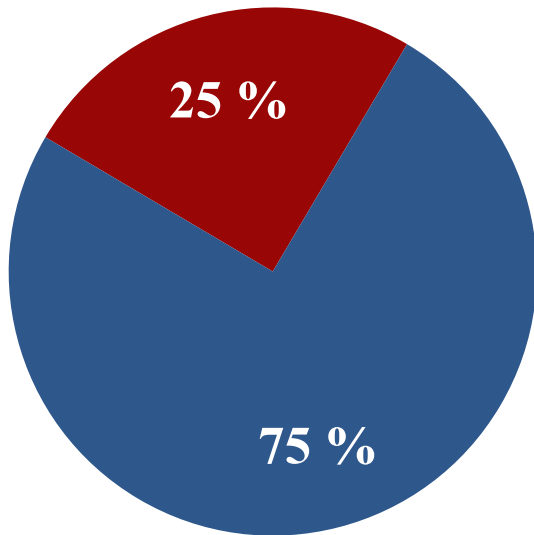

Рішення судів апеляційної інстанції

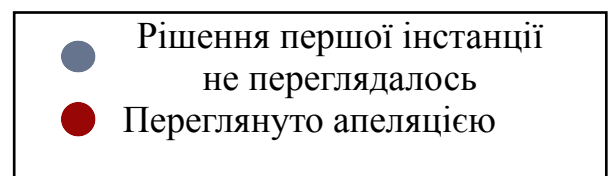
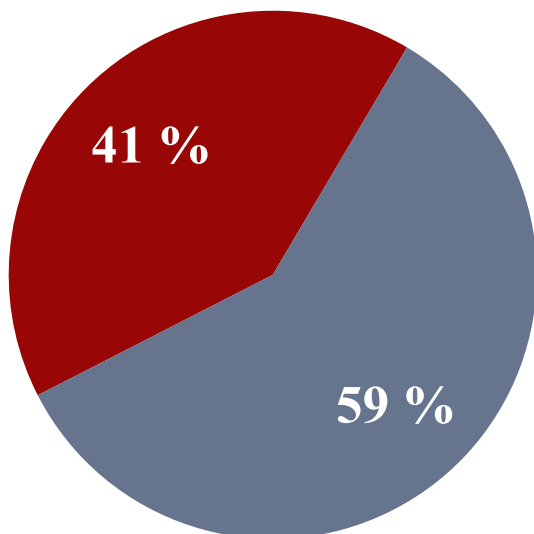
ГРАФІК 3

**Рішення, змінені судом
апеляційної інстанції**

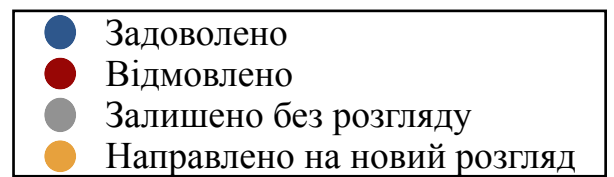
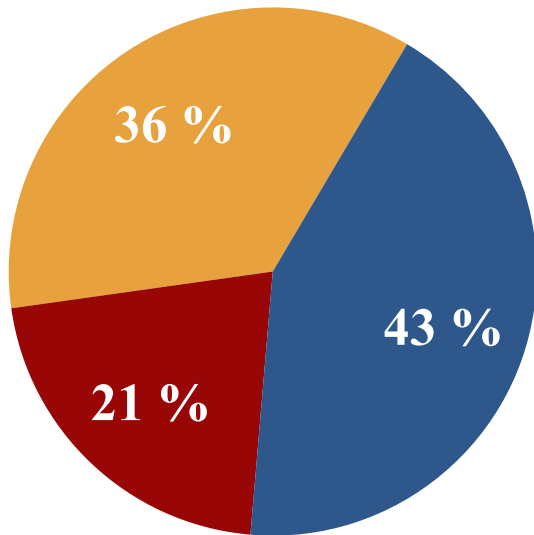
ГРАФІК 4

**Подано в апеляцію (від
загальної кількості заяв,
поданих до першої інстанції)**

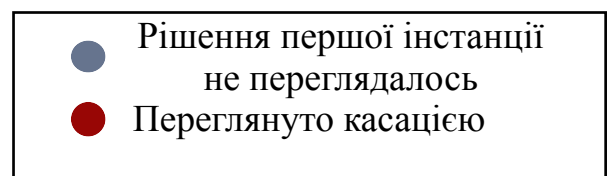
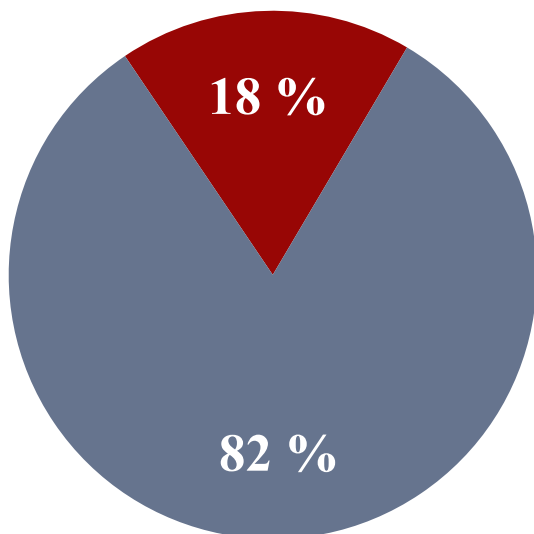
ГРАФІК 5

Рішення судів касаційної інстанції

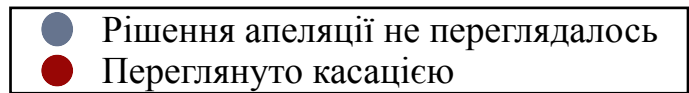
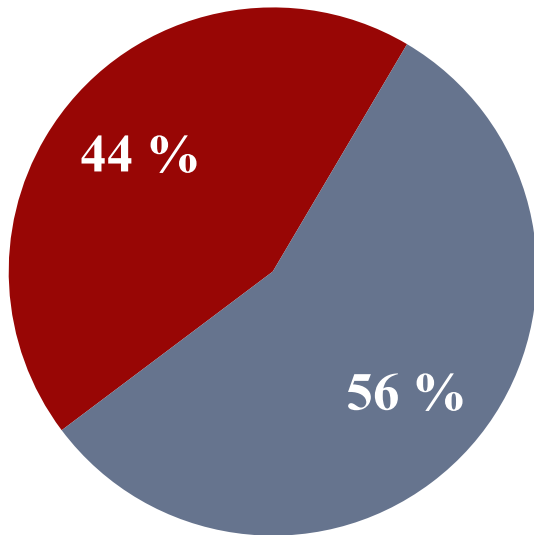

ГРАФІК 6

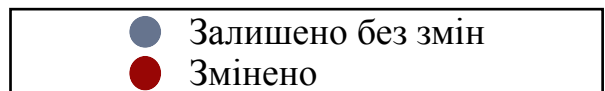
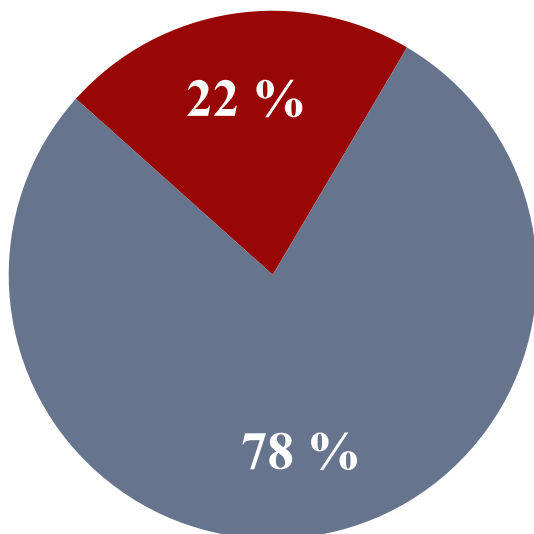
Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)

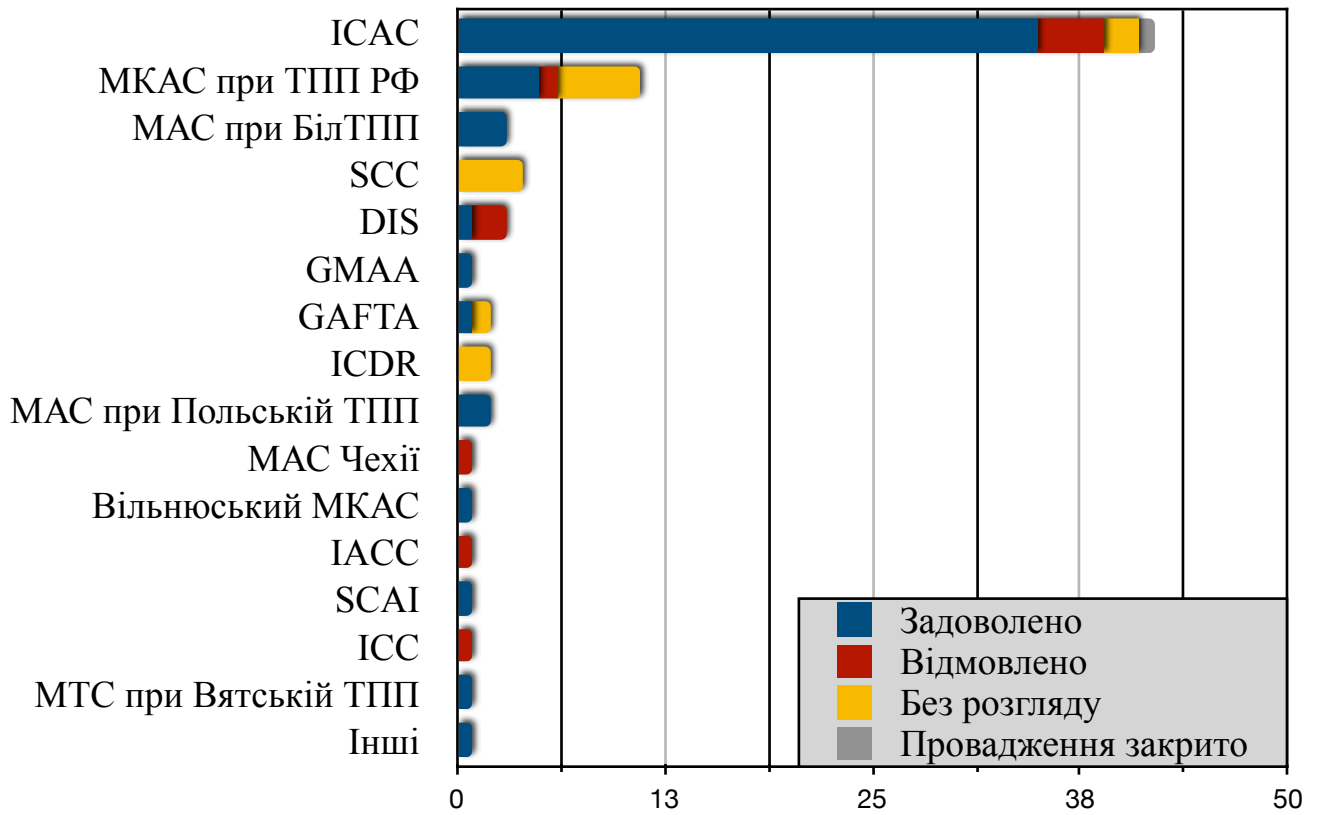
Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)

Рішення апеляційних судів, змінені судом касаційної інстанції

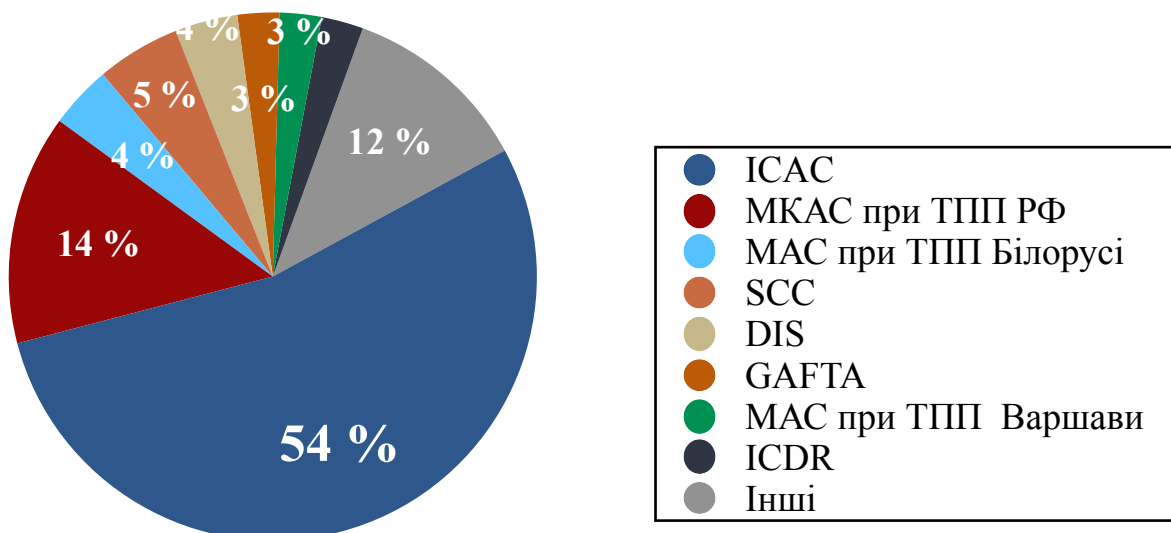

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

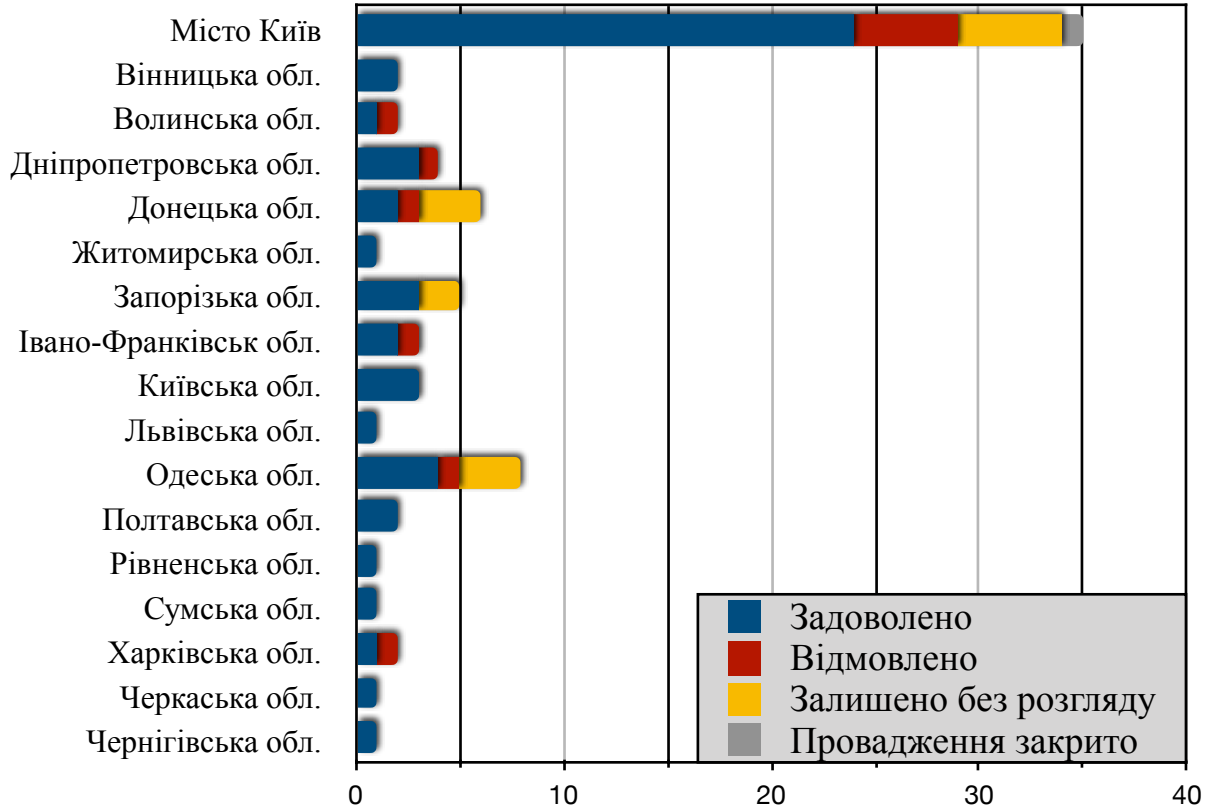

ГРАФІК 10

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

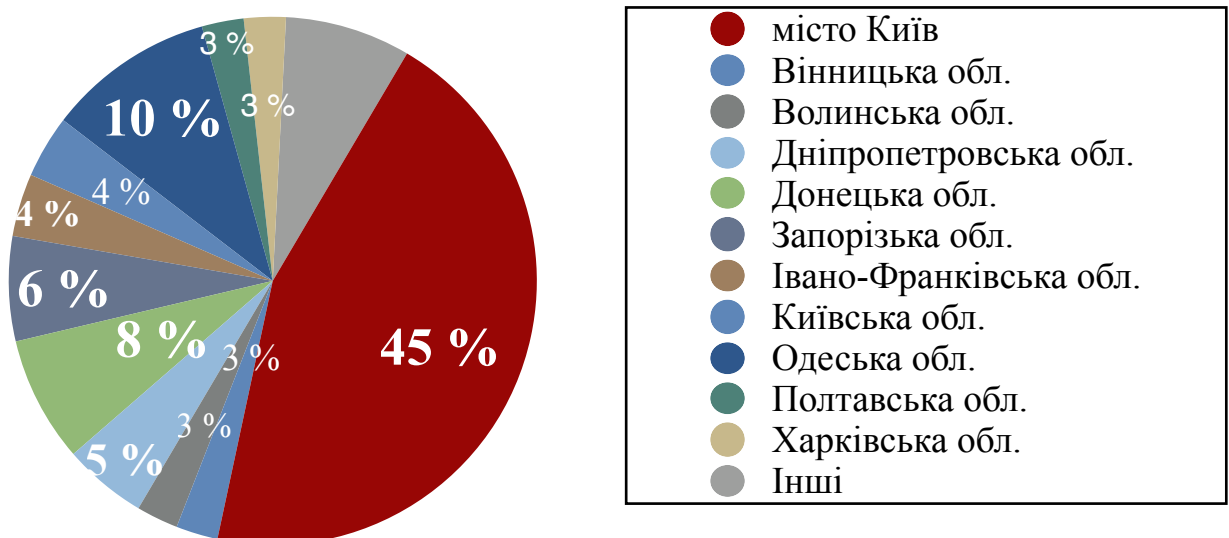

Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції

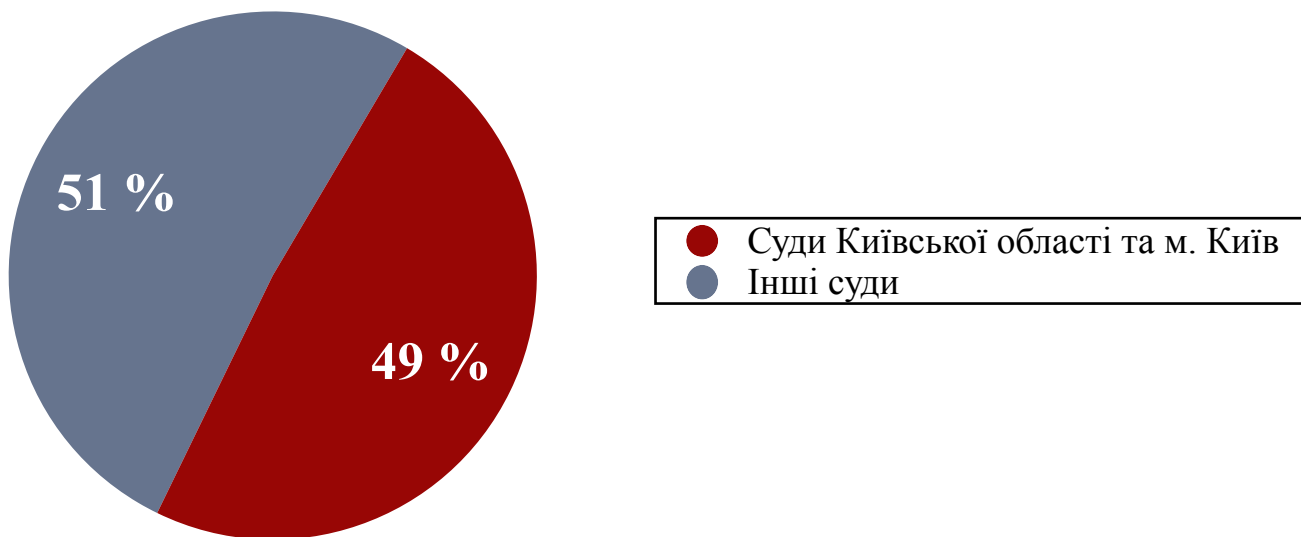

ГРАФІК 12

Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції

**Територіальний розподіл
справ про визнання та
виконання арбітражних
рішень між судами першої
інстанції**

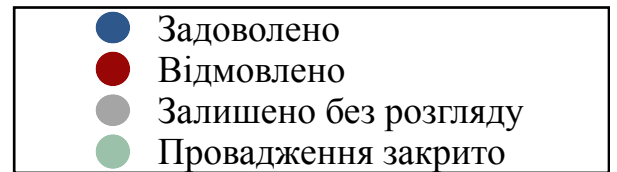
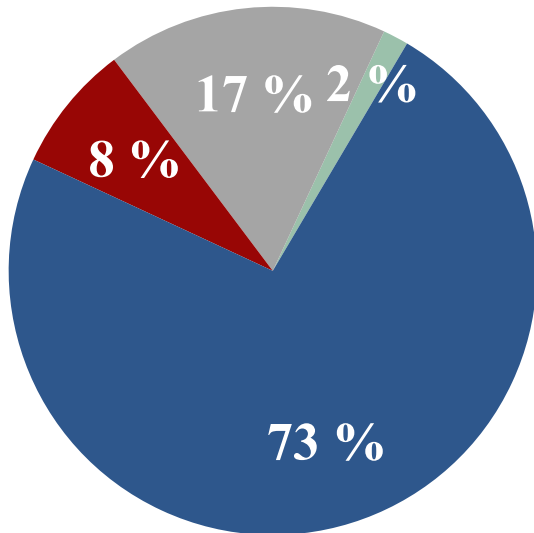

ГРАФІК 14

**Підстави, з яких відмовлено у
визнанні та виконанні
арбітражних рішень**

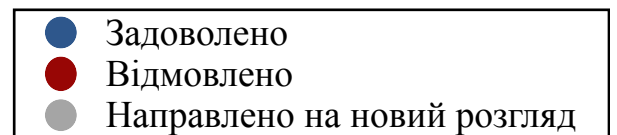
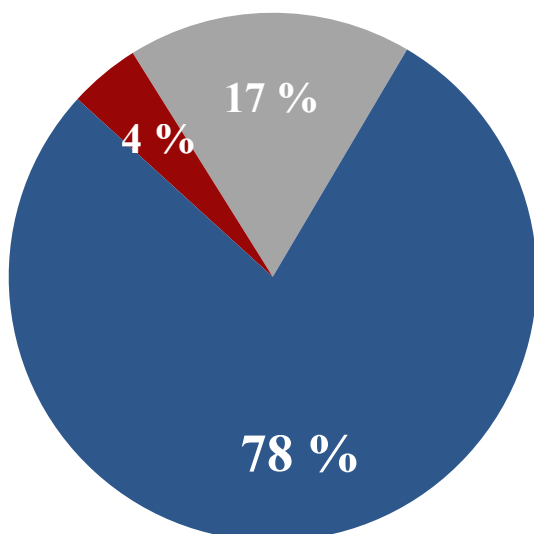

Рішення судів першої інстанції

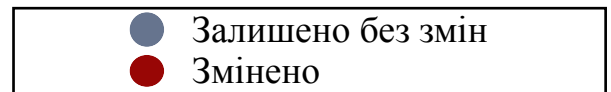
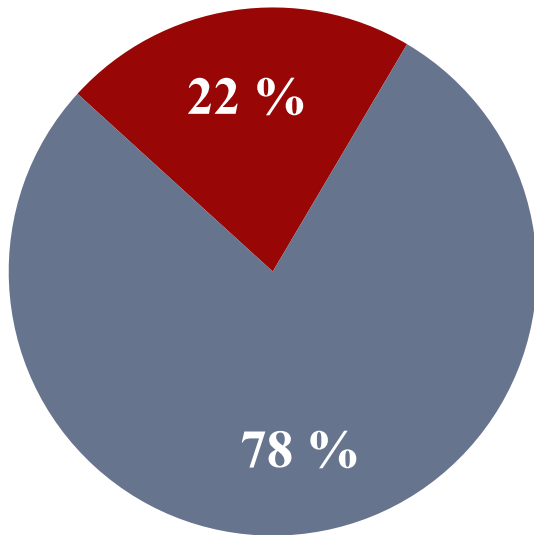
ГРАФІК 2

Рішення судів апеляційної інстанції

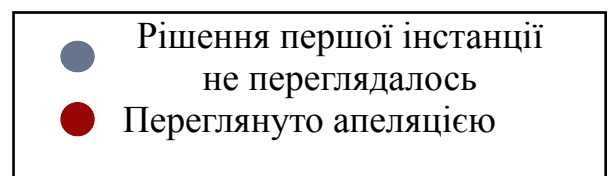
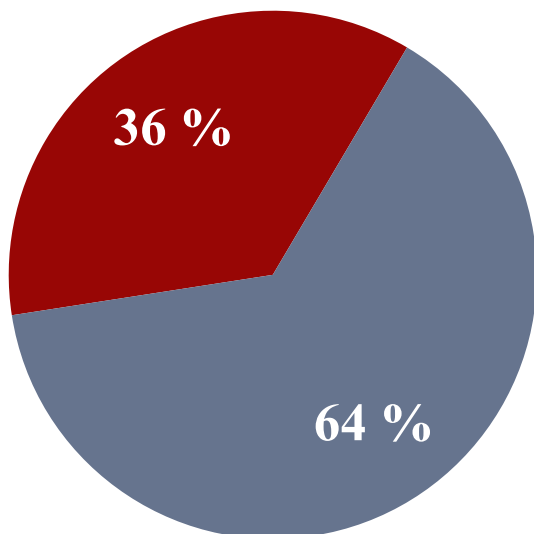
ГРАФІК 3

**Рішення, змінені судом
апеляційної інстанції**

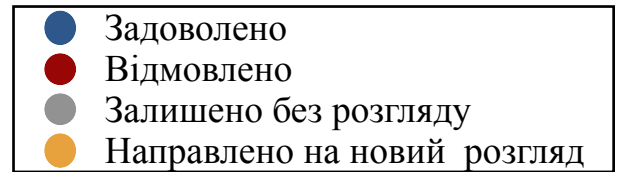
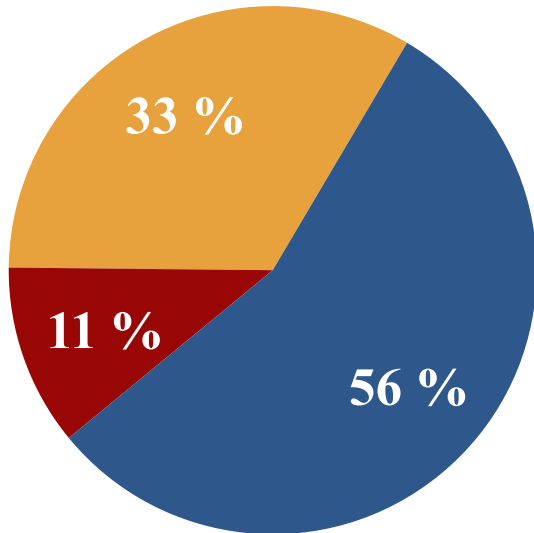
ГРАФІК 4

**Подано в апеляцію (від
загальної кількості заяв,
поданих до першої інстанції)**

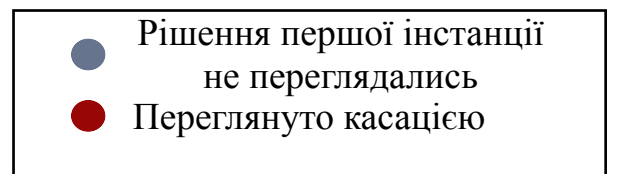
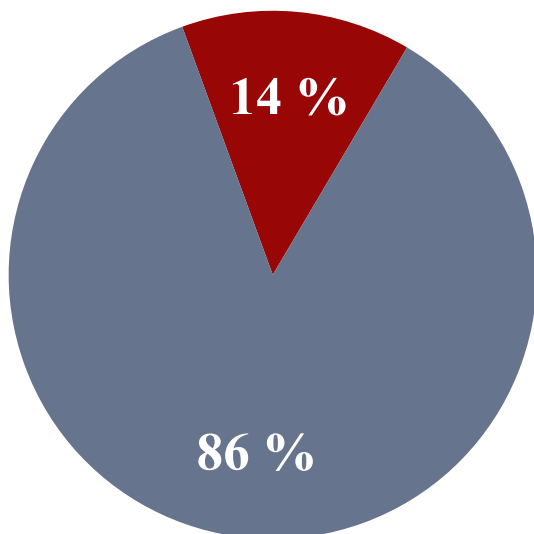
ГРАФІК 5

Рішення судів касаційної інстанції

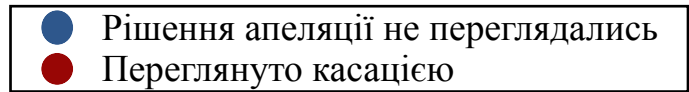
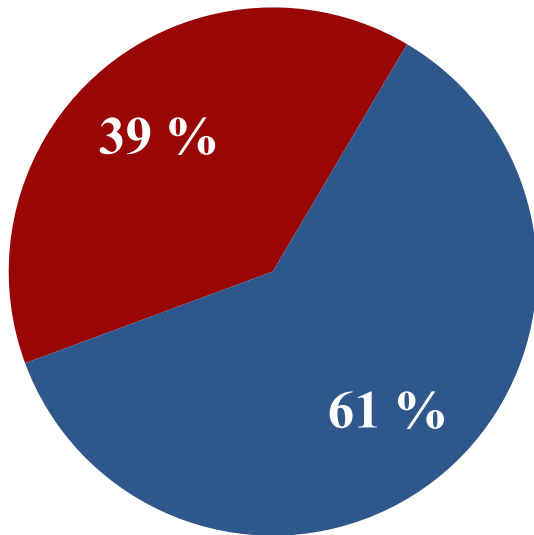

ГРАФІК 6

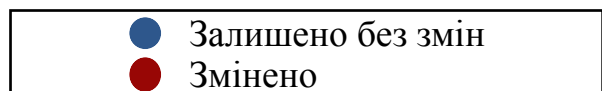
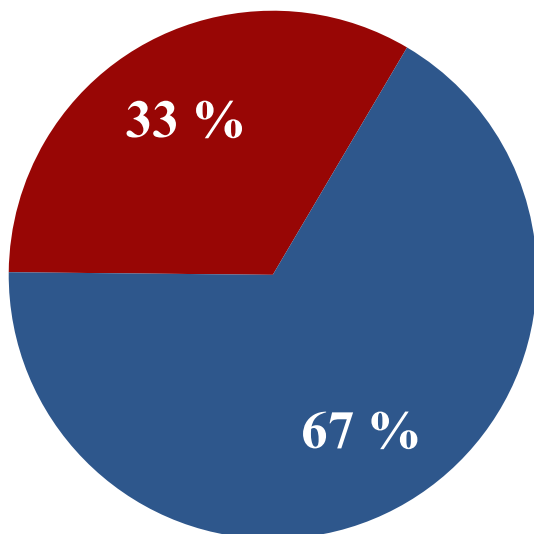
Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до першої інстанції)

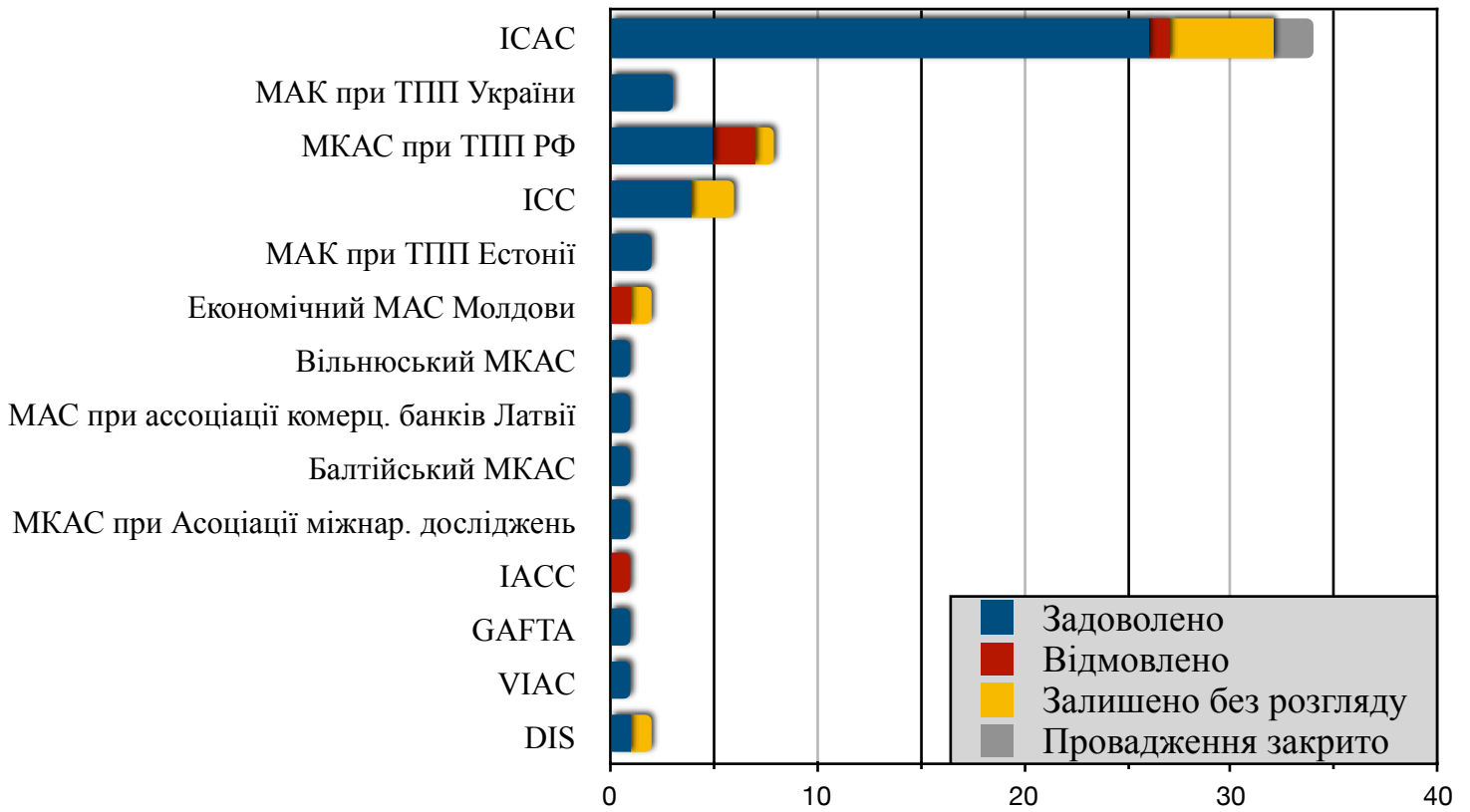
Подано в касацію (від загальної кількості заяв, поданих до апеляції)

Рішення апеляційних судів змінені судом касаційної інстанції

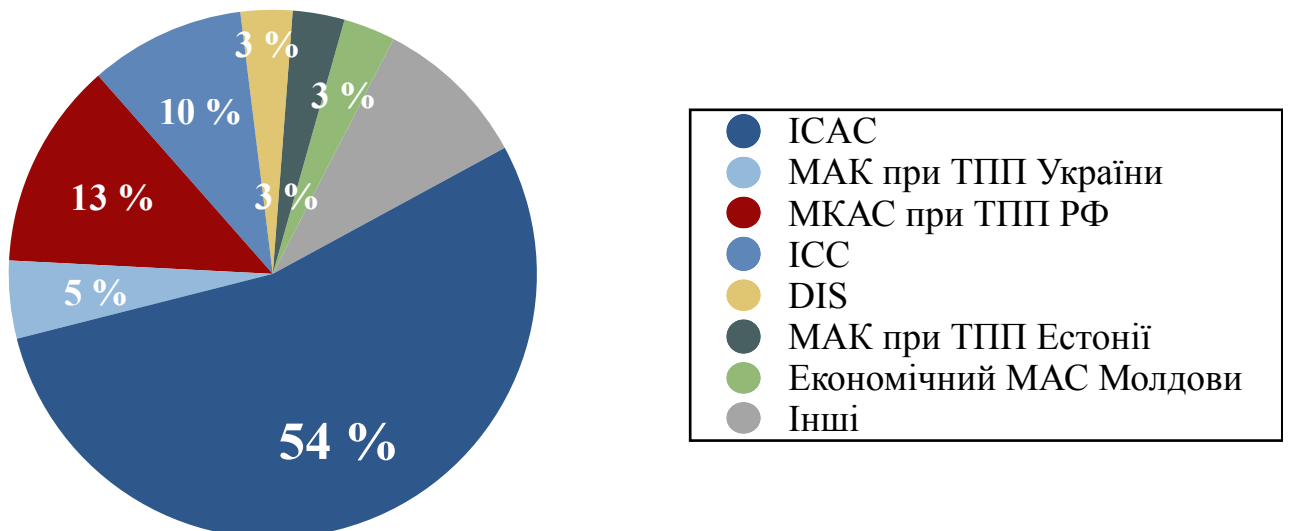

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані до суду

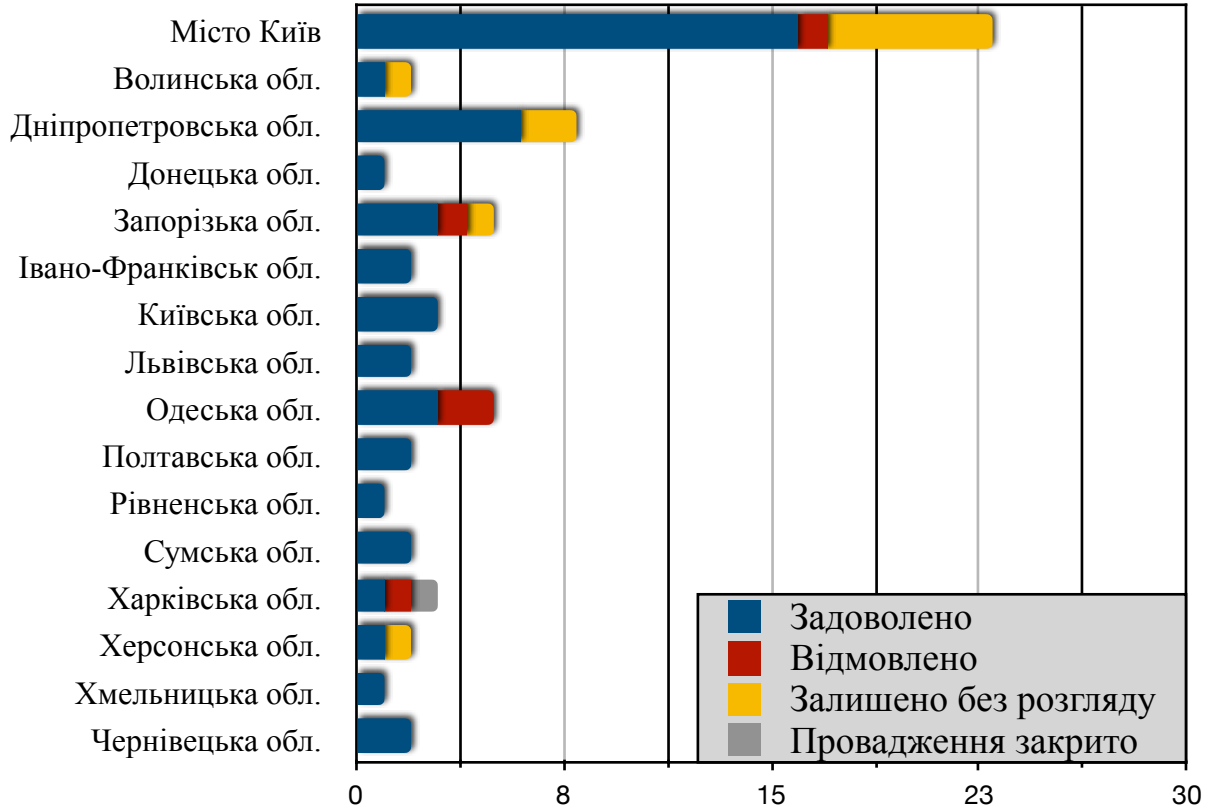

ГРАФІК 10

Арбітражні рішення, заяви про визнання та виконання яких були подані заяви до суду

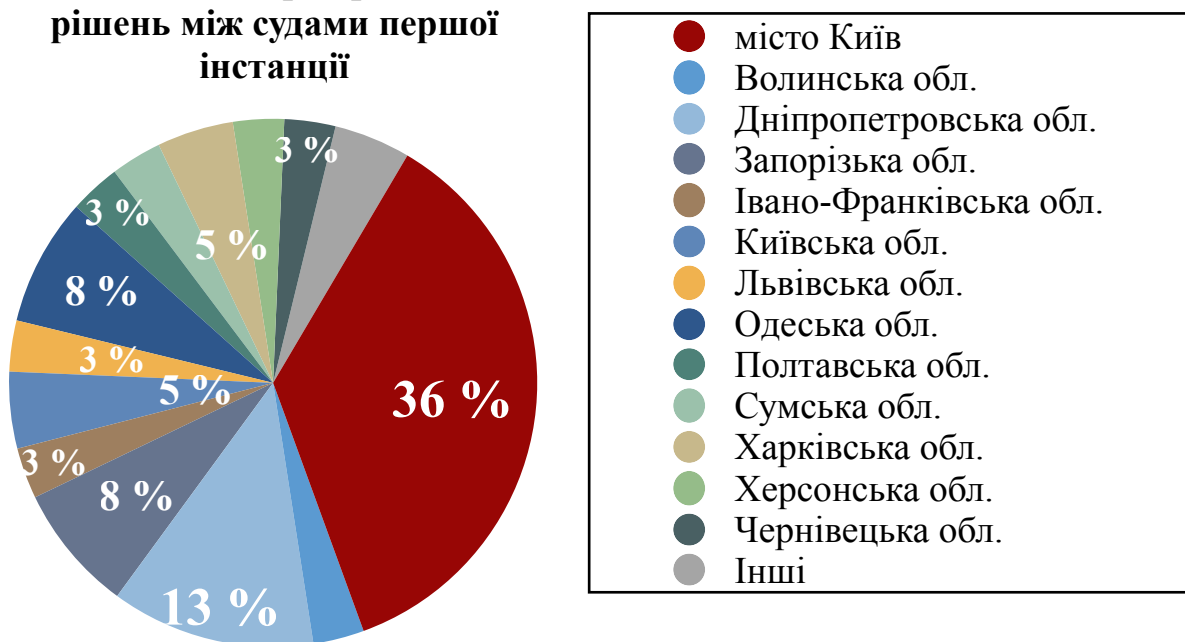

Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції

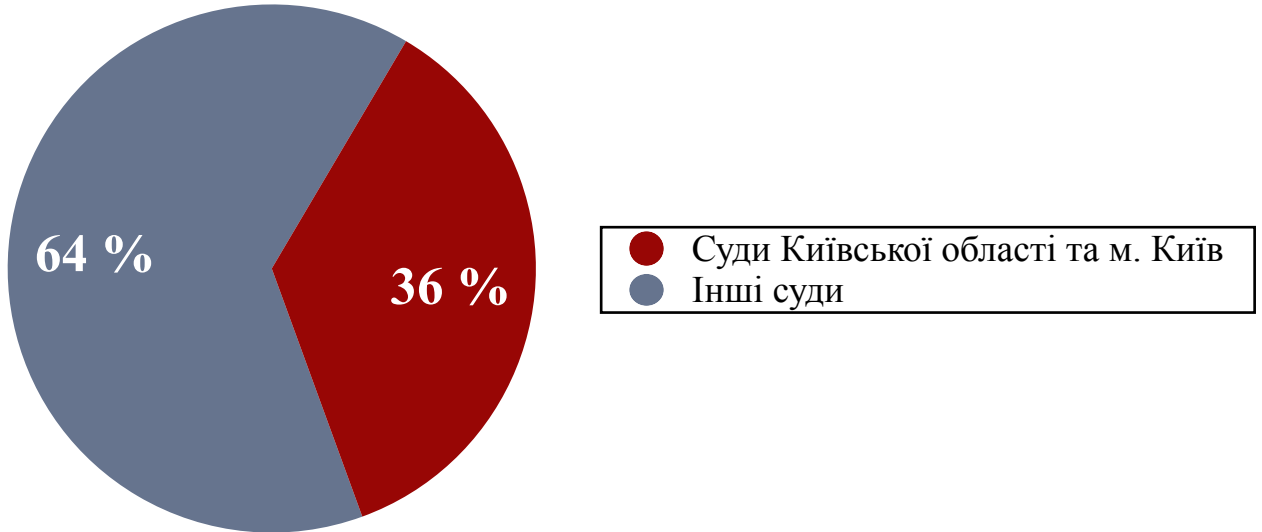

ГРАФІК 12

Територіальний розподіл справ про визнання та виконання арбітражних рішень між судами першої інстанції

**Територіальний розподіл
справ про визнання та
виконання арбітражних
рішень між судами першої
інстанції**

ГРАФІК 14

**Підстави, з яких відмовлено у
визнанні та виконанні
арбітражних рішень**

